

สำเนา

ด่วนที่สุด

ที่ นร ๐๕๐๕/ว ๑๑๔

สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี
ทำเนียบรัฐบาล กทม. ๑๐๓๐๐

๔ เมษายน ๒๕๕๙

เรื่อง ขอความเห็นชอบต่อ (ร่าง) แผนพัฒนาดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคม และ (ร่าง) แผนพัฒนารัฐบาลดิจิทัล
ระยะ ๓ ปี (พ.ศ. ๒๕๕๙ - ๒๕๖๑)

กราบเรียน/เรียน รอง-นรม., รัฐ-นร., กระทรวง, กรม, เลขา-คสช.

สิ่งที่ส่งมาด้วย บัญชีสำเนาหนังสือที่ส่งมาด้วย

ด้วยกระทรวงเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารได้เสนอเรื่อง ขอความเห็นชอบต่อ (ร่าง) แผนพัฒนาดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคม และ (ร่าง) แผนพัฒนารัฐบาลดิจิทัล ระยะ ๓ ปี (พ.ศ. ๒๕๕๙ - ๒๕๖๑) ไปเพื่อคณะรัฐมนตรีพิจารณา จำนวน ๕ ข้อ ซึ่งกระทรวงกลาโหม กระทรวงการคลัง กระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา กระทรวงคมนาคม กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม กระทรวงพลังงาน กระทรวงมหาดไทย กระทรวงยุติธรรม กระทรวงแรงงาน กระทรวงวัฒนธรรม กระทรวงวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี กระทรวงสาธารณสุข กระทรวงอุตสาหกรรม สำนักงบประมาณ สำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา สำนักงาน ก.พ. สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ สำนักงาน ก.พ.ร. สำนักงานคณะกรรมการกิจการกระจายเสียง กิจการโทรทัศน์ และกิจการโทรคมนาคมแห่งชาติ และธนาคารแห่งประเทศไทยได้เสนอความเห็นไปเพื่อประกอบการพิจารณาของคณะรัฐมนตรีด้วยความละเอียดปรากฏตามบัญชีสำเนาหนังสือที่ส่งมาด้วยนี้

คณะรัฐมนตรีได้ประชุมปรึกษาเมื่อวันที่ ๕ เมษายน ๒๕๕๙ ลงมติเห็นชอบทั้ง ๕ ข้อ ตามที่กระทรวงเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารเสนอ ทั้งนี้ ให้กระทรวงเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องรับความเห็นของกระทรวงกลาโหม กระทรวงการคลัง กระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา กระทรวงคมนาคม กระทรวงยุติธรรม กระทรวงแรงงาน กระทรวงวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี กระทรวงสาธารณสุข สำนักงบประมาณ สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา สำนักงาน ก.พ. สำนักงาน ก.พ.ร. สำนักงานคณะกรรมการกิจการกระจายเสียง กิจการโทรทัศน์ และกิจการโทรคมนาคมแห่งชาติ และธนาคารแห่งประเทศไทยไปพิจารณาดำเนินการในส่วนที่เกี่ยวข้องด้วย

จึงกราบเรียนมาเพื่อโปรดทราบ/จึงเรียนยืนยันมา/จึงเรียนยืนยันมาและขอได้โปรดแจ้งให้ส่วนราชการ รัฐวิสาหกิจ และหน่วยงานอื่นของรัฐในกำกับดูแลทราบและดำเนินการตามมติคณะรัฐมนตรีในส่วนที่เกี่ยวข้องต่อไป/จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบ/จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบและขอได้โปรดดำเนินการตามมติคณะรัฐมนตรีในส่วนที่เกี่ยวข้องต่อไป/จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบและขอได้โปรดแจ้งให้ส่วนราชการ รัฐวิสาหกิจ และหน่วยงานอื่นของรัฐในกำกับดูแลทราบและดำเนินการตามมติคณะรัฐมนตรีในส่วนที่เกี่ยวข้องต่อไป

ขอแสดงความนับถือ (อย่างยิ่ง)

อำพน กิตติอำพน

(นายอำพน กิตติอำพน)
เลขาธิการคณะรัฐมนตรี

สำนักพัฒนายุทธศาสตร์และติดตามนโยบายพิเศษ

โทร. ๐ ๒๒๘๐ ๙๐๐๐ ต่อ ๓๒๗ (ณัฐนิชา) ๔๔๔ (บุษกร)

โทรสาร ๐ ๒๒๘๐ ๑๔๔๖ www.soc.go.th (บุษกร/ณัฐนิชา)

บัญชีสำเนาหนังสือที่ส่งมาด้วย

เรื่อง ขอความเห็นชอบต่อ (ร่าง) แผนพัฒนาดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคม และ (ร่าง) แผนพัฒนามาตรฐานดิจิทัล
ระยะ ๓ ปี (พ.ศ. ๒๕๕๙ - ๒๕๖๑)

๑. สำเนาหนังสือกระทรวงเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร ด่วนที่สุด ที่ ทก ๐๑๐๐.๔/๒๙๖๖
ลงวันที่ ๑๑ มีนาคม ๒๕๕๙
๒. สำเนาหนังสือกระทรวงกลาโหม ด่วนที่สุด ที่ กท ๐๒๑๗/๕๕๐ ลงวันที่ ๓๑ มีนาคม ๒๕๕๙
๓. สำเนาหนังสือกระทรวงการคลัง ด่วนที่สุด ที่ กค ๑๐๐๔/๖๔๘๔ ลงวันที่ ๔ เมษายน ๒๕๕๙
๔. สำเนาหนังสือกระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา ที่ กก ๐๒๐๘/๑๗๗๑ ลงวันที่ ๑ เมษายน ๒๕๕๙
๕. สำเนาหนังสือกระทรวงคมนาคม ด่วนที่สุด ที่ คค (ปคร) ๐๒๑๐/๑๕๓ ลงวันที่ ๓๐ มีนาคม ๒๕๕๙
๖. สำเนาหนังสือกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ด่วนที่สุด ที่ ทส ๐๒๒๐.๒/๗๒๓
ลงวันที่ ๓๐ มีนาคม ๒๕๕๙
๗. สำเนาหนังสือกระทรวงพลังงาน ด่วนที่สุด ที่ พน ๐๒๐๓/๑๗๙ ลงวันที่ ๕ เมษายน ๒๕๕๙
๘. สำเนาหนังสือกระทรวงมหาดไทย ด่วนที่สุด ที่ มท ๐๒๑๐.๕/๐๕๐๑๔ ลงวันที่ ๒๕ มีนาคม ๒๕๕๙
๙. สำเนาหนังสือกระทรวงยุติธรรม ด่วนที่สุด ที่ ยธ ๐๒๐๐๖/๒๑๐๒ ลงวันที่ ๒๒ มีนาคม ๒๕๕๙
๑๐. สำเนาหนังสือกระทรวงแรงงาน ด่วนที่สุด ที่ รง ๐๒๐๔.๔/๑๖๐๑๗ ลงวันที่ ๔ เมษายน ๒๕๕๙
๑๑. สำเนาหนังสือกระทรวงวัฒนธรรม ด่วนที่สุด ที่ วธ ๐๒๐๗/๑๓๗๘ ลงวันที่ ๔ เมษายน ๒๕๕๙
๑๒. สำเนาหนังสือกระทรวงวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี ด่วนที่สุด ที่ วท (ปคร) ๐๒๑๑/๒๓๗๐
ลงวันที่ ๕ เมษายน ๒๕๕๙
๑๓. สำเนาหนังสือกระทรวงสาธารณสุข ที่ สธ ๐๒๐๕.๐๓.๒/๑๔๔๐ ลงวันที่ ๕ เมษายน ๒๕๕๙
๑๔. สำเนาหนังสือกระทรวงอุตสาหกรรม ด่วนที่สุด ที่ อก ๐๔๑๕/๑๕๔๒ ลงวันที่ ๒๙ มีนาคม ๒๕๕๙
๑๕. สำเนาหนังสือสำนักงบประมาณ ด่วนที่สุด ที่ นร ๐๗๑๐/๔๔๙ ลงวันที่ ๔ เมษายน ๒๕๕๙
๑๖. สำเนาหนังสือสำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ด่วนมาก ที่ นร ๐๘๐๖/๒๒๐๐
ลงวันที่ ๓๑ มีนาคม ๒๕๕๙
๑๗. สำเนาหนังสือสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา ด่วนที่สุด ที่ นร ๐๙๐๔/๘๔ ลงวันที่ ๔ เมษายน ๒๕๕๙
๑๘. สำเนาหนังสือสำนักงาน ก.พ. ด่วนที่สุด ที่ นร ๑๐๐๘.๓.๒/๘๗ ลงวันที่ ๒๘ มีนาคม ๒๕๕๙
๑๙. สำเนาหนังสือสำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ
ด่วนที่สุด ที่ นร ๑๑๑๕/๑๙๑๗ ลงวันที่ ๒๙ มีนาคม ๒๕๕๙
๒๐. สำเนาหนังสือสำนักงาน ก.พ.ร. ด่วนที่สุด ที่ นร ๑๒๐๐/๔๒ ลงวันที่ ๓๑ มีนาคม ๒๕๕๙
๒๑. สำเนาหนังสือสำนักงาน กสทช. ด่วนที่สุด ที่ สทช ๕๐๐๒/๑๒๑๕๔ ลงวันที่ ๒๕ มีนาคม ๒๕๕๙
๒๒. สำเนาหนังสือธนาคารแห่งประเทศไทย ด่วนที่สุด ที่ ธปท.ผนช.(๒๑) ๓๖๒/๒๕๕๙
ลงวันที่ ๒๒ มีนาคม ๒๕๕๙

บัญชีรายชื่อผู้ที่เกี่ยวข้องซึ่งได้แจ้งเรื่อง ขอความเห็นชอบต่อ (ร่าง) แผนพัฒนาดิจิทัล เพื่อเศรษฐกิจและสังคม และ (ร่าง) แผนพัฒนารัฐบาลดิจิทัล ระยะ ๓ ปี (พ.ศ. ๒๕๕๙ - ๒๕๖๑) ให้ทราบ ดังนี้

๑. รัฐมนตรีว่าการกระทรวงกลาโหม
๒. รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลัง
๓. รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการต่างประเทศ
๔. รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา
๕. รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์
๖. รัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์
๗. รัฐมนตรีว่าการกระทรวงคมนาคม
๘. รัฐมนตรีว่าการกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม
๙. รัฐมนตรีว่าการกระทรวงพลังงาน
๑๐. รัฐมนตรีว่าการกระทรวงพาณิชย์
๑๑. รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย
๑๒. รัฐมนตรีว่าการกระทรวงยุติธรรม
๑๓. รัฐมนตรีว่าการกระทรวงแรงงาน
๑๔. รัฐมนตรีว่าการกระทรวงวัฒนธรรม
๑๕. รัฐมนตรีว่าการกระทรวงวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี
๑๖. รัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการ
๑๗. รัฐมนตรีว่าการกระทรวงสาธารณสุข
๑๘. รัฐมนตรีว่าการกระทรวงอุตสาหกรรม
๑๙. ปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี
๒๐. เลขาธิการนายกรัฐมนตรี
๒๑. ผู้อำนวยการสำนักงบประมาณ
๒๒. เลขาธิการสภาความมั่นคงแห่งชาติ
๒๓. เลขาธิการคณะกรรมการกฤษฎีกา
๒๔. เลขาธิการ ก.พ.
๒๕. เลขาธิการคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ
๒๖. เลขาธิการ ก.พ.ร.
๒๗. เลขาธิการ กสทช.
๒๘. ผู้ว่าการธนาคารแห่งประเทศไทย

ด่วนที่สุด

ที่ ทก ๐๑๐๐.๔/ ๒๕๖๖

กระทรวงเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร
ศูนย์ราชการเฉลิมพระเกียรติ ๘๐ พรรษา
อาคารรัฐประศาสนภักดี ถนนแจ้งวัฒนะ
เขตหลักสี่ กรุงเทพฯ ๑๐๒๑๐

๑๑ มีนาคม ๒๕๕๙

เรื่อง ขอความเห็นชอบต่อ (ร่าง) แผนพัฒนาดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคม และ (ร่าง) แผนพัฒนารัฐบาลดิจิทัล ระยะ ๓ ปี (พ.ศ. ๒๕๕๙ - ๒๕๖๑)

เรียน เลขาธิการคณะรัฐมนตรี

- สิ่งที่ส่งมาด้วย ๑. หนังสือรองนายกรัฐมนตรีเห็นชอบให้เสนอคณะรัฐมนตรี
๒. รายงานการประชุมคณะกรรมการเตรียมการด้านดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคม ครั้งที่ ๑/๒๕๕๙
๓. (ร่าง) แผนพัฒนาดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคม
๔. (ร่าง) แผนพัฒนารัฐบาลดิจิทัล ระยะ ๓ ปี (พ.ศ. ๒๕๕๙ - ๒๕๖๑)

ด้วยกระทรวงเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารขอเสนอเรื่อง ขอความเห็นชอบต่อ (ร่าง) แผนพัฒนาดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคม และ (ร่าง) แผนพัฒนารัฐบาลดิจิทัล ระยะ ๓ ปี (พ.ศ. ๒๕๕๙ - ๒๕๖๑) มาเพื่อคณะรัฐมนตรีพิจารณา โดยเรื่องที่เสนอดังกล่าวนี้เข้าข่ายเรื่องที่จะต้องนำเสนอคณะรัฐมนตรีตามที่กำหนดในพระราชกฤษฎีกาว่าด้วยการเสนอเรื่องและการประชุมคณะรัฐมนตรี พ.ศ. ๒๕๔๘ มาตรา ๔ (๑) รวมทั้งมติคณะรัฐมนตรีอนุมัติหลักการร่างพระราชบัญญัติการพัฒนาดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคม พ.ศ. ร่างพระราชบัญญัติปรับปรุงกระทรวง ทบวง กรม (ฉบับที่ ...) พ.ศ. เมื่อวันที่ ๑๖ ธันวาคม ๒๕๕๗ และระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยคณะกรรมการเตรียมการด้านดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคม พ.ศ. ๒๕๕๘ ฉบับประกาศทั่วไป เล่ม ๑๓๒ ตอนพิเศษ ๕๓ ง วันที่ ๖ มีนาคม ๒๕๕๘ ทั้งนี้ รองนายกรัฐมนตรี (พลอากาศ เอกประจัน จันตอง) กำกับการบริหารราชการกระทรวงเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร ได้เห็นชอบนำเรื่องดังกล่าวเสนอคณะรัฐมนตรีด้วยแล้ว (สิ่งที่ส่งมาด้วย ๑)

ทั้งนี้ เรื่องดังกล่าวมีรายละเอียด ดังนี้

๑. เรื่องเดิม

๑.๑ ความเป็นมาของเรื่องที่จะเสนอ

๑) ด้วยคณะรัฐมนตรีภายใต้การบริหารราชการแผ่นดิน พลเอก ประยุทธ์ จันทร์โอชา มุ่งเน้นนโยบายด้านการเพิ่มศักยภาพทางเศรษฐกิจของประเทศ โดยให้มีการส่งเสริมภาคเศรษฐกิจดิจิทัลและวางรากฐานของเศรษฐกิจดิจิทัลให้เริ่มขับเคลื่อนได้อย่างจริงจัง ซึ่งจะช่วยให้ทุกภาคเศรษฐกิจก้าวหน้าไปได้ทันโลกและสามารถแข่งขันในโลกสมัยใหม่ได้ ปัจจุบัน โลกเริ่มเข้าสู่ยุคระบบเศรษฐกิจและสังคมดิจิทัลที่เทคโนโลยีดิจิทัลจะไม่ได้เป็นเพียงเครื่องมือสนับสนุนการทำงานเช่นที่ผ่านมา หากแต่จะหลอมรวมเข้ากับชีวิตประชาชนอย่างแท้จริง และจะเปลี่ยนโครงสร้าง รูปแบบกิจกรรมทางเศรษฐกิจ

/กระบวนกร...

กระบวนการการผลิต การค้า การบริการ และกระบวนการทางสังคมอื่นๆ รวมถึงการมีปฏิสัมพันธ์ระหว่างบุคคลไปอย่างสิ้นเชิง ประเทศไทยจึงให้ความสำคัญต่อการขับเคลื่อนการนำเทคโนโลยีดิจิทัลมาใช้เป็นเครื่องมือสำคัญในการขับเคลื่อนพัฒนาประเทศ โดยในบริบทของประเทศไทย เทคโนโลยีดิจิทัลสามารถตอบปัญหาความท้าทายที่ประเทศกำลังเผชิญอยู่ หรือเพิ่มโอกาสในการพัฒนาทางเศรษฐกิจและสังคม โดยนำเทคโนโลยีดิจิทัลที่ทันสมัยและหลากหลายมาผลักดันให้เกิดการเปลี่ยนแปลงวิธีการดำเนินธุรกิจและการดำเนินชีวิตของประชาชน เพื่อสร้างมูลค่าเพิ่มให้กับผลิตภัณฑ์และบริการ เพิ่มขีดความสามารถการแข่งขันของประเทศในเวทีโลก และเพิ่มความสะดวกสบายในการดำรงชีวิตของประชาชน ทั้งผู้สูงอายุ ผู้ด้อยโอกาส และผู้พิการ ที่สามารถใช้ประโยชน์จากเทคโนโลยีดิจิทัลได้ทุกที่ทุกเวลา ซึ่งจะส่งผลให้เกิดความมั่นคงทางเศรษฐกิจและความมั่นคงทางสังคมของประเทศต่อไป

๒) กรอบยุทธศาสตร์ชาติ ระยะ ๒๐ ปี (พ.ศ. ๒๕๕๘-๒๕๗๗) ได้กำหนดวิสัยทัศน์ไว้ว่า “ประเทศไทยมีความมั่นคง มั่งคั่ง ยั่งยืน เป็นประเทศที่พัฒนาแล้ว ด้วยการพัฒนาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง” ทั้งนี้ การกำหนดยุทธศาสตร์ชาติที่จะใช้เป็นกรอบแนวทางการพัฒนาประกอบด้วย ๖ ยุทธศาสตร์ หรือเป็นคติพจน์ประจำชาติว่า “มั่นคง มั่งคั่ง ยั่งยืน” โดยยุทธศาสตร์ทั้ง ๖ ข้อดังกล่าว ได้แก่ (๑) ยุทธศาสตร์ด้านความมั่นคง (๒) ยุทธศาสตร์ด้านการสร้างความสามารถในการแข่งขัน (๓) ยุทธศาสตร์ด้านการพัฒนาและเสริมสร้างศักยภาพคน (๔) ยุทธศาสตร์ด้านการสร้างโอกาสความเสมอภาคและเท่าเทียมกันทางสังคม (๕) ยุทธศาสตร์ด้านการสร้างการเติบโตบนคุณภาพชีวิตที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม (๖) ยุทธศาสตร์ด้านการปรับสมดุลและพัฒนาระบบบริหารจัดการภาครัฐ ต้องอาศัยความสามารถในการใช้ประโยชน์ของเทคโนโลยีดิจิทัลเป็นปัจจัยสำคัญในการพัฒนาประเทศ

๓) ทิศทางของแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ ๑๒ (พ.ศ. ๒๕๖๐ – ๒๕๖๔) ได้กำหนดแนวทางการพัฒนาเพื่อยกระดับศักยภาพการแข่งขันและการหลุดพ้นกับดักรายได้ปานกลางสู่รายได้สูง โดยมีแนวทางการพัฒนาเพื่อปรับปรุงระบบโทรคมนาคมของประเทศยกระดับและพัฒนาสมรรถนะแรงงานไทยด้วยเทคโนโลยี เร่งรัดให้แรงงานทั้งระบบมีการเรียนรู้ขั้นพื้นฐานเพื่อสามารถแข่งขันในตลาดแรงงานได้ พัฒนาขีดความสามารถของผู้ประกอบการให้มีความยืดหยุ่น เพื่อให้สามารถปรับตัวและดำเนินธุรกิจท่ามกลางการดำเนินนโยบายและมาตรการการกีดกันทางการค้าในรูปแบบต่างๆ เพิ่มสัดส่วนความเป็นเจ้าของของคนไทยและสนับสนุนให้มีการขยายตลาดที่มีแบรนด์สินค้าและช่องทางการตลาดที่เป็นของตนเองมากขึ้น ตลอดจนพัฒนาต่อยอดอุตสาหกรรมและบริการเพื่อเข้าสู่การเป็นศูนย์กลางการผลิต บริการและอุตสาหกรรมดิจิทัล

๑.๒ มติคณะรัฐมนตรีหรือคำสั่งที่เกี่ยวข้อง

๑) นโยบายรัฐบาลภายใต้การบริหารราชการแผ่นดิน พลเอก ประยุทธ์ จันทร์โอชา ซึ่งได้แถลงต่อสภานิติบัญญัติแห่งชาติ เมื่อวันที่ ๑๒ กันยายน ๒๕๕๗ ที่ผ่านมานั้น ได้กำหนดให้เศรษฐกิจดิจิทัลเป็นหนึ่งในนโยบายการเพิ่มศักยภาพทางเศรษฐกิจของประเทศ ข้อที่ ๖ ในประเด็นข้อ ๖.๑๘ “ส่งเสริมภาคเศรษฐกิจดิจิทัลและวางรากฐานของเศรษฐกิจดิจิทัลให้เริ่มขับเคลื่อนได้อย่างจริงจัง ซึ่งจะทำให้ทุกภาคเศรษฐกิจก้าวหน้าไปได้ทันโลกและสามารถแข่งขันในโลกสมัยใหม่ได้”

๒) คณะรัฐมนตรีอนุมัติหลักการร่างพระราชบัญญัติคณะกรรมการดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ พ.ศ. และร่างพระราชบัญญัติปรับปรุงกระทรวง ทบวง กรม (ฉบับที่ ...) พ.ศ. เมื่อวันที่ ๑๖ ธันวาคม ๒๕๕๗ โดยมีสาระสำคัญเป็นการกำหนดให้มีคณะกรรมการดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติขึ้นตามกฎหมาย รวมทั้งปรับปรุงโครงสร้างส่วนราชการภายใน

/กระทรวง...

กระทรวงเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารให้มีหน้าที่ในการพัฒนา ส่งเสริม และสนับสนุนให้เทคโนโลยีดิจิทัลสามารถเพิ่มศักยภาพทางเศรษฐกิจได้ตามนโยบายที่รัฐบาลกำหนดไว้ และเปลี่ยนชื่อ “กระทรวงเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร เป็น กระทรวงดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคม”

๓) ระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยคณะกรรมการเตรียมการด้านดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคม พ.ศ. ๒๕๕๘ ฉบับประกาศทั่วไป เล่ม ๑๓๒ ตอนพิเศษ ๕๓ ง วันที่ ๖ มีนาคม ๒๕๕๘ เป็นการเตรียมการระหว่างการจัดทำกฎหมายว่าด้วยการพัฒนาดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ เพื่อเสนอต่อสภานิติบัญญัติแห่งชาติ จำเป็นต้องกำหนดให้มีคณะกรรมการเตรียมการด้านดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคม เพื่อเป็นการขับเคลื่อนการพัฒนาดิจิทัลของประเทศตามนโยบายที่ได้แถลงต่อสภานิติบัญญัติแห่งชาติ

๔) คณะรัฐมนตรีได้มีมติเมื่อวันที่ ๓๐ กันยายน ๒๕๕๘ มอบหมายให้กระทรวงเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารร่วมกับกระทรวงวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี จัดทำแผนพัฒนาดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคมแทนแผนแม่บทเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารของประเทศ ซึ่งต่อมาเมื่อวันที่ ๘ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๙ คณะกรรมการเตรียมการด้านดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคมได้มีมติเห็นชอบต่อ (ร่าง) แผนพัฒนาดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคม และแผนพัฒนารัฐบาลดิจิทัล ระยะ ๓ ปี (พ.ศ. ๒๕๕๙ - ๒๕๖๑) พร้อมทั้งมีข้อคิดเห็น/ข้อเสนอแนะให้กระทรวงฯ นำไปปรับปรุง (ร่าง) แผนให้มีความสมบูรณ์ยิ่งขึ้นก่อนนำเสนอคณะรัฐมนตรีต่อไป

๑.๓ ผลการดำเนินการที่ผ่านมา

กระทรวงเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารได้จัดให้มีการศึกษา วิจัย รวบรวม วิเคราะห์ข้อมูล และประชุมหารือหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เพื่อจัดทำ (ร่าง) แผนพัฒนาดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคม (ร่าง) แผนพัฒนารัฐบาลดิจิทัลระยะ ๓ ปี (พ.ศ. ๒๕๕๙ - ๒๕๖๑) ขึ้น และได้นำเสนอร่างแผนทั้งสองฉบับต่อที่ประชุมคณะกรรมการเตรียมการด้านดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคม ครั้งที่ ๑/๒๕๕๙ เมื่อวันที่ ๘ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๙ ซึ่งคณะกรรมการได้มีมติให้ความเห็นชอบ พร้อมทั้งให้ข้อคิดเห็น/ข้อเสนอแนะเพื่อนำมาใช้ปรับปรุงแผนฯ ทั้งสองฉบับให้มีความสมบูรณ์ยิ่งขึ้น ก่อนนำเสนอคณะรัฐมนตรีต่อไป

กระทรวงเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารได้จัดให้มีการประชุมการชี้แจงสาระสำคัญและรับฟังความคิดเห็นต่อ (ร่าง) แผนพัฒนาดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคมขึ้น ในวันที่ ๑๒ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๙ สำหรับกลุ่มผู้มีส่วนได้เสียจากภาคเอกชน ภาควิชาการ ภาคประชาสังคม และประชาชนทั่วไป และในวันที่ ๑๕ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๙ สำหรับผู้บริหารของหน่วยงานภาครัฐ พร้อมทั้งได้รับความเห็นเพิ่มเติมจากหนังสือราชการ ไปรษณีย์อิเล็กทรอนิกส์ และความคิดเห็นผ่านทางเว็บไซต์ www.digitalthailand.in.th ซึ่งกระทรวงฯ ได้นำข้อคิดเห็นดังกล่าวมาพิจารณาประกอบการปรับปรุง (ร่าง) แผนพัฒนาดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคมเป็นที่เรียบร้อยแล้ว

๒. เหตุผลความจำเป็นที่ต้องเสนอคณะรัฐมนตรี

๒.๑ เพื่อดำเนินการให้เป็นไปตามนโยบายรัฐบาล ที่ได้กำหนดให้เศรษฐกิจดิจิทัลเป็นหนึ่งในนโยบายการเพิ่มศักยภาพทางเศรษฐกิจของประเทศ และเพื่อให้การขับเคลื่อนนโยบายเศรษฐกิจดิจิทัลดังกล่าวโดยภาครัฐ ภาคเอกชน และภาคประชาชนเป็นไปในทิศทางเดียวกันอย่างมีประสิทธิภาพ ทั้งนี้เป็นไปตามมาตรา ๔ (๑) ของพระราชกฤษฎีกาว่าด้วยการเสนอเรื่องและการประชุมคณะรัฐมนตรี พ.ศ. ๒๕๔๘ กำหนดให้นำเสนอเรื่องดังกล่าวต่อคณะรัฐมนตรี

/๒.๒ เพื่อสร้าง...

๒.๒ เพื่อสร้างความชัดเจนในแนวทางการขับเคลื่อนนโยบายเศรษฐกิจดิจิทัลซึ่งรัฐบาลแถลงต่อสภานิติบัญญัติแห่งชาติ เมื่อวันที่ ๑๒ กันยายน ๒๕๕๗ อย่างเป็นทางการ และมีทิศทางการดำเนินงานอย่างมีเอกภาพ เพื่อให้การดำเนินงานของทุกภาคส่วนสอดประสานไปในทิศทางเดียวกัน

๓. ความเร่งด่วนของเรื่อง

๓.๑ เพื่อให้หน่วยงานของภาครัฐ มีกรอบ/แนวทางในการดำเนินงานและจัดทำงบประมาณรายจ่ายประจำปีในการขับเคลื่อนนโยบายเศรษฐกิจดิจิทัลของรัฐบาลให้เกิดผลอย่างเป็นรูปธรรม

๓.๒ เพื่อใช้ประกอบการพิจารณา (ร่าง) พระราชบัญญัติการพัฒนาดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคม พ.ศ. และ ร่างพระราชบัญญัติปรับปรุงกระทรวง ทบวง กรม (ฉบับที่ ...) พ.ศ.

๓.๓ เพื่อเร่งรัดการดำเนินการไปสู่การเป็นรัฐบาลดิจิทัล ลดความซ้ำซ้อนในการลงทุน และการใช้งบประมาณของภาครัฐ รวมถึงการบูรณาการข้อมูลและโครงสร้างพื้นฐานดิจิทัลที่สำคัญของภาครัฐ

๔. สาระสำคัญของแผนการขับเคลื่อนการพัฒนาดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคม

๔.๑ แผนพัฒนาดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคม พ.ศ.....

วิสัยทัศน์ของการขับเคลื่อนประเทศไทยสู่เศรษฐกิจและสังคมดิจิทัล ด้วยการ **ปฏิรูปประเทศไทยสู่ Digital Thailand** โดยที่ “Digital Thailand” หมายถึง ประเทศไทยที่สามารถสร้างสรรค์ และใช้ประโยชน์จากเทคโนโลยีดิจิทัลอย่างเต็มศักยภาพในการพัฒนา โครงสร้างพื้นฐานนวัตกรรม ข้อมูล ทุนมนุษย์ และทรัพยากรอื่นใด เพื่อขับเคลื่อนการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมของประเทศไปสู่ความมั่นคง มั่งคั่ง และยั่งยืน

การพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมดิจิทัลของประเทศไทย มุ่งเน้นการพัฒนาระยะยาวอย่างยั่งยืน สอดคล้องกับการจัดทำยุทธศาสตร์ชาติ ๒๐ ปี แต่เนื่องจากเทคโนโลยีดิจิทัลมีการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว ดังนั้น แผนพัฒนาดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคมจึงกำหนดทิศทางการพัฒนาและเป้าหมายออกเป็น ๔ ระยะเวลาคือ

- ระยะเวลาที่ ๑ (๑ ปี ๖ เดือน): Digital Foundation ประเทศไทยลงทุนและสร้างฐานรากในการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมดิจิทัล
- ระยะเวลาที่ ๒ (๕ ปี): Digital Thailand Inclusion ทุกภาคส่วนของประเทศไทยมีส่วนร่วมในการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมดิจิทัลตามแนวประชารัฐ
- ระยะเวลาที่ ๓ (๑๐ ปี): Full Transformation ประเทศไทยก้าวสู่การเป็น Digital Thailand ที่ขับเคลื่อนและใช้ประโยชน์จากนวัตกรรมดิจิทัลได้อย่างเต็มศักยภาพ
- ระยะเวลาที่ ๔ (๑๐-๒๐ ปี): Global Digital Leadership ประเทศไทยอยู่ในกลุ่มประเทศที่พัฒนาแล้ว สามารถใช้เทคโนโลยีดิจิทัลสร้างมูลค่าทางเศรษฐกิจและคุณค่าทางสังคมอย่างยั่งยืน

แผนพัฒนาดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคมระบุเป้าหมายการพัฒนา ใน ๔ มิติหลัก คือ เศรษฐกิจ สังคม ทุนมนุษย์ และภาครัฐ ดังนี้

๑) ชีตความสามารถในการแข่งขันของประเทศใน World Competitiveness Scoreboard อยู่ในกลุ่มประเทศที่มีการพัฒนาสูงสุด ๑๕ อันดับแรก

๒) อุตสาหกรรมดิจิทัลมีส่วนสำคัญในการขับเคลื่อนประเทศไทยสู่การเป็นประเทศที่มีรายได้สูง โดยสัดส่วนมูลค่าอุตสาหกรรมดิจิทัลต่อ GDP เพิ่มขึ้น เป็นร้อยละ ๒๕

/๓) ประชาชน...

๓) ประชาชนทุกคนต้องสามารถเข้าถึงอินเทอร์เน็ตความเร็วสูงอันถือเป็น
สาธารณูปโภคพื้นฐานประเภทหนึ่ง

๔) อันดับการพัฒนาด้านเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารของประเทศใน
ดัชนี ICT Development Index (IDI) อยู่ในกลุ่มประเทศที่มีการพัฒนาสูงสุด ๔๐ อันดับแรก

๕) ประชาชนทุกคนมีตระหนักรู้ ความรู้ ความเข้าใจ ทักษะในการใช้เทคโนโลยี
ดิจิทัลให้เกิดประโยชน์และสร้างสรรค์ (Digital Literacy)

๖) อันดับการพัฒนาด้านรัฐบาลดิจิทัล ในการจัดลำดับของ UN
e-Government rankings อยู่ในกลุ่มประเทศที่มีการพัฒนาสูงสุด ๕๐ อันดับแรก

เพื่อให้วิสัยทัศน์และเป้าหมายในการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมด้วยเทคโนโลยี
ดิจิทัลบรรลุผล แผนพัฒนาดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคมจึงได้กำหนดกรอบยุทธศาสตร์การพัฒนา ๖ ด้านคือ

ยุทธศาสตร์ที่ ๑ พัฒนาโครงสร้างพื้นฐานดิจิทัลประสิทธิภาพสูงให้ครอบคลุมทั่ว

ประเทศ

มุ่งพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานดิจิทัลประสิทธิภาพสูง ที่ประชาชนทุกคนสามารถ
เข้าถึงและใช้ประโยชน์ได้แบบทุกที่ ทุกเวลา โดยกำหนดให้เทคโนโลยีที่ใช้มีความเร็วพอเพียงกับความ
ต้องการ และให้มีราคาค่าบริการที่ไม่ได้เป็นอุปสรรคในการเข้าถึงบริการของประชาชนอีกต่อไป นอกจากนี้
ในระยะยาว โครงสร้างพื้นฐานอินเทอร์เน็ตบรอดแบนด์จะกลายเป็นสาธารณูปโภคขั้นพื้นฐาน เช่นเดียวกับ
ถนน ไฟฟ้า น้ำประปา ที่สามารถรองรับการเชื่อมต่อของทุกคน และทุกสรรพสิ่ง

ยุทธศาสตร์ที่ ๒ ขับเคลื่อนเศรษฐกิจด้วยเทคโนโลยีดิจิทัล

กระตุ้นเศรษฐกิจของประเทศโดยผลักดันให้ภาคธุรกิจไทยใช้เทคโนโลยีดิจิทัล
ในการลดต้นทุนการผลิตสินค้าและบริการ เพิ่มประสิทธิภาพในการดำเนินธุรกิจ ตลอดจนพัฒนาไปสู่การ
แข่งขันเชิงธุรกิจรูปแบบใหม่ในระยะยาว นอกจากนี้ ยุทธศาสตร์ยังมุ่งเน้นการสร้างระบบนิเวศสำหรับธุรกิจ
ดิจิทัล เพื่อเสริมความสามารถในการแข่งขันของภาคธุรกิจไทย ที่จะส่งผลต่อการขยายฐานเศรษฐกิจและ
อัตราการจ้างงานของไทยอย่างยั่งยืนในอนาคต

ยุทธศาสตร์ที่ ๓ สร้างสังคมคุณภาพด้วยเทคโนโลยีดิจิทัล

มุ่งสร้างประเทศไทยที่ประชาชนทุกกลุ่ม โดยเฉพาะอย่างยิ่งกลุ่มเกษตรกร ผู้ที่
อยู่ในชุมชนห่างไกล ผู้สูงอายุ ผู้ด้อยโอกาส และคนพิการ สามารถเข้าถึงและใช้ประโยชน์จากบริการต่างๆ
ของรัฐผ่านเทคโนโลยีดิจิทัล มีข้อมูล องค์กรความรู้ทั้งระดับประเทศและระดับท้องถิ่นในรูปแบบดิจิทัลที่
ประชาชนสามารถเข้าถึงและนำไปใช้ประโยชน์ได้โดยง่ายและสะดวก และมีประชาชนที่รู้เท่าทันข้อมูล
ข่าวสาร และมีทักษะในการใช้ประโยชน์จากเทคโนโลยีดิจิทัลอย่างมีความรับผิดชอบต่อสังคม

ยุทธศาสตร์ที่ ๔ ปรับเปลี่ยนภาครัฐสู่การเป็นรัฐบาลดิจิทัล

มุ่งใช้เทคโนโลยีดิจิทัลในการปรับปรุงประสิทธิภาพการบริหารจัดการของ
หน่วยงานรัฐทั้งส่วนกลางและส่วนภูมิภาค ให้เกิดบริการภาครัฐในรูปแบบดิจิทัลที่ประชาชนสามารถเข้าถึง
บริการได้โดยไม่มีข้อจำกัดทางกายภาพ พื้นที่ และภาษา นำไปสู่การหลอมรวมการทำงานของภาครัฐเสมือน
เป็นองค์กรเดียว นอกจากนี้ รัฐบาลอัจฉริยะในอนาคตจะเปิดโอกาสให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการกำหนดแนว
ทางการพัฒนาสังคมและเศรษฐกิจ การบริหารบ้านเมือง และเสนอความคิดเห็นต่อการทำงานของ
ภาครัฐ

ยุทธศาสตร์ที่ ๕ พัฒนากำลังคนให้พร้อมเข้าสู่ยุคเศรษฐกิจและสังคมดิจิทัล

ให้ความสำคัญกับการพัฒนาบุคลากรวัยทำงานทุกสาขาอาชีพ ทั้งในบุคลากร
ภาครัฐ ภาคเอกชน ให้มีความสามารถในการสร้างสรรค์และใช้เทคโนโลยีดิจิทัลอย่างชาญฉลาดในการ

/ ปร ะ ก อ บ . . .

ประกอบอาชีพ และการพัฒนาบุคลากรในสาขาเทคโนโลยีดิจิทัลโดยตรง ให้มีความรู้ความสามารถและความเชี่ยวชาญเฉพาะด้านในระดับมาตรฐานสากล เพื่อนำไปสู่การสร้างและจ้างงานที่มีคุณค่าสูงในยุคเศรษฐกิจ และสังคมที่ใช้เทคโนโลยีดิจิทัลเป็นปัจจัยหลักในการขับเคลื่อน

ยุทธศาสตร์ที่ ๖ สร้างความเชื่อมั่นในการใช้เทคโนโลยีดิจิทัล

มุ่งเน้นการมีกฎหมาย กฎระเบียบ กติกาและมาตรฐานที่มีประสิทธิภาพทันสมัย และสอดคล้องกับหลักเกณฑ์สากล เพื่ออำนวยความสะดวก ลดอุปสรรค เพิ่มประสิทธิภาพในการประกอบ กิจกรรมและทางธุรกรรมออนไลน์ต่างๆ รวมถึงสร้างความมั่นคงปลอดภัยและความเชื่อมั่น และคุ้มครอง สิทธิให้แก่ผู้ใช้งานเทคโนโลยีดิจิทัลในทุกภาคส่วน เพื่อรองรับการเติบโตของเทคโนโลยีดิจิทัลและการใช้งาน ที่เพิ่มขึ้นในอนาคต

๔.๒ แผนพัฒนารัฐบาลดิจิทัลระยะ ๓ ปี (พ.ศ. ๒๕๕๙ - ๒๕๖๑)

วิสัยทัศน์สู่การพัฒนารัฐบาลดิจิทัล คือ “ใน ๓ ปีข้างหน้า ภาครัฐไทยจะ ยกกระดับสู่การเป็นรัฐบาลดิจิทัลที่มีการบูรณาการระหว่างหน่วยงาน มีการดำเนินงานแบบอัจฉริยะ ให้บริการโดยมีประชาชนเป็นศูนย์กลางและขับเคลื่อนให้เกิดการเปลี่ยนแปลงได้อย่างแท้จริง” อันประกอบด้วย ๔ ยุทธศาสตร์ ดังนี้

๑. ยุทธศาสตร์การพัฒนาและยกระดับขีดความสามารถรองรับการไปสู่รัฐบาล ดิจิทัล คือ การพัฒนาขีดความสามารถรองรับเพื่อสนับสนุนการดำเนินงานภาครัฐซึ่งครอบคลุม ๔ มาตรการ ได้แก่ การบูรณาการข้อมูลภาครัฐ การยืนยันตัวตนและการบริหารจัดการสิทธิ การให้ข้อมูลการรับฟังความ คิดเห็น โครงสร้างพื้นฐานการให้บริการอิเล็กทรอนิกส์ และ ยกระดับศักยภาพบุคลากรภาครัฐ

๒. ยุทธศาสตร์การยกระดับคุณภาพชีวิตของประชาชน คือการยกระดับคุณภาพ ชีวิตของประชาชนด้วยงานบริการดิจิทัลของภาครัฐครอบคลุม ๒ มาตรการ ได้แก่ การให้ความช่วยเหลือ และการเพิ่มประสิทธิภาพแรงงาน

๓. ยุทธศาสตร์การยกระดับขีดความสามารถในการแข่งขันของภาคธุรกิจ คือ การยกระดับงานบริการภาครัฐเพื่อสนับสนุนและเพิ่มประสิทธิภาพความถูกต้อง รวดเร็ว ซึ่งครอบคลุม ๖ มาตรการ ได้แก่ การเพิ่มประสิทธิภาพภาคการเกษตร การท่องเที่ยว การลงทุน การค้า (นำเข้า/ส่งออก) วิชากิจขนาดกลางและขนาดย่อม และ ภาษีและรายได้

๔. ยุทธศาสตร์การยกระดับความมั่นคงและเพิ่มความปลอดภัยของประชาชน คือการยกระดับงานบริการเพื่อเพิ่มความปลอดภัยในการดำเนินชีวิตของประชาชนโดยครอบคลุม ๔ มาตรการ ได้แก่ ความปลอดภัยสาธารณะ การบริหารจัดการชายแดน การป้องกันภัยธรรมชาติและ การ จัดการในภาวะวิกฤต

ทั้งนี้ ได้มีการจัดลำดับความพร้อมของมาตรการเพื่อการขับเคลื่อนสู่รัฐบาลดิจิทัล โดย พิจารณาจากผลการวิเคราะห์เชิงกว้าง และเชิงลึก ซึ่งมาตรการสำคัญที่มีความพร้อมในระยะต้นมีทั้งสิ้นรวม ๑๑ มาตรการดังต่อไปนี้

๑. การบูรณาการข้อมูลผ่านระบบเชื่อมโยงข้อมูลกลาง
๒. โครงสร้างพื้นฐานการให้บริการอิเล็กทรอนิกส์
๓. ยกระดับศักยภาพบุคลากรภาครัฐ
๔. การให้บริการความช่วยเหลือแบบบูรณาการในเชิงรุก
๕. การบูรณาการตลาดแรงงานแบบครบวงจร
๖. การเกษตรแบบครบวงจรรายบุคคลผ่านการบูรณาการ

/๗. การบูรณาการ.....

๗. การบูรณาการงานบริการด้านการลงทุนข้ามหน่วยงาน
๘. การส่งเสริม SME แบบบูรณาการเชิงรุกเพื่อส่งเสริมการเติบโต
๙. ระบบภาษีบูรณาการข้ามหน่วยงานแบบครบวงจร
๑๐. การให้ทุกข้อมูลงานบริการผ่านจุดเดียวโดยมีผู้รับบริการเป็นศูนย์กลาง
๑๑. การบูรณาการด้านการท่องเที่ยวแบบครบวงจร

มาตรการสำคัญที่มีความพร้อมในลำดับถัดไป ซึ่งควรได้รับการผลักดันอย่างสม่ำเสมอ เพื่อให้เกิดการพัฒนาอย่างต่อเนื่องดังรายการต่อไปนี้

๑. การยืนยันตัวตนและบริหารจัดการสิทธิโดยใช้ Smart Card หรือผ่านบัญชีผู้ใช้ อีเล็กทรอนิกส์กลาง
๒. การแก้ไขเรื่องร้องเรียนและการเข้าถึงความต้องการในเชิงรุก
๓. การบูรณาการการนำเข้าส่งออกแบบครบวงจร
๔. การรักษาความปลอดภัยสาธารณะในเชิงรุกโดยใช้เครื่องมือวิเคราะห์ข้อมูลเชิงลึก
๕. การประเมินความเสี่ยงผู้โดยสารข้ามแดนล่วงหน้าและพิสูจน์ตัวตนผ่านช่องทางอัตโนมัติสำหรับผู้โดยสาร
๖. การบูรณาการข้อมูลเพื่อป้องกันภัยธรรมชาติ
๗. การบูรณาการข้อมูลระหว่างหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเพื่อบริหารจัดการในภาวะวิกฤต

จากมาตรการที่มีความสำคัญทั้ง ๑๘ มาตรการที่ต้องเร่งดำเนินการ สำนักงานรัฐบาล อีเล็กทรอนิกส์(องค์การมหาชน) ซึ่งมีภารกิจขับเคลื่อนและสนับสนุนงานด้านอิเล็กทรอนิกส์ภาครัฐจึงควรเป็นหน่วยงานกลางในการขับเคลื่อนและติดตามการดำเนินการของหน่วยงานภาครัฐให้สอดคล้องตามแผน ฯ

๕. ผลกระทบ

๕.๑ ผลกระทบด้านเศรษฐกิจ

การวางรากฐานของประเทศด้วยการขับเคลื่อนนโยบายเศรษฐกิจดิจิทัลภายใต้แผนพัฒนาดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคม นับเป็นพื้นฐานสำคัญในการเสริมสร้างศักยภาพในการแข่งขันของประเทศ เพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันของผู้ประกอบการไทย เสริมสร้างความเข้มแข็งแก่วิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม (SMEs) พัฒนาความสามารถในการผลิตและการแข่งขันในตลาดโลก เพิ่มผลผลิต ขยายตลาด พัฒนาคุณภาพสินค้าและบริการ ติดต่อประสานงานระหว่างองค์กรได้อย่างมีประสิทธิภาพมากขึ้น รวมทั้ง การเพิ่มประสิทธิภาพในการดำเนินงานของรัฐ โดยการปรับเปลี่ยนภาครัฐสู่การเป็นรัฐบาลดิจิทัล ซึ่งเป็นหนึ่งในปัจจัยสำคัญในการเสริมสร้างศักยภาพในการแข่งขันของประเทศ นอกจากนี้การดำเนินการตามร่างแผนดังกล่าว ยังช่วยประหยัดงบประมาณด้าน ICT ในภาพรวมของประเทศอีกด้วย

๕.๒ ผลกระทบด้านสังคม

การดำเนินการตามร่างแผนพัฒนาดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคมจะมีการกระจายโครงสร้างพื้นฐานสารสนเทศอย่างทั่วถึงและเท่าเทียมกัน และการใช้ ICT สร้างโอกาสด้านต่างๆ ให้กับประชาชนเพื่อลดความเหลื่อมล้ำทางสังคม เช่น การบูรณาการระบบสารสนเทศเพื่อการศึกษา การเรียนรู้และพัฒนาศูนย์ดิจิทัลชุมชน การสร้างโอกาสในการเรียนรู้ตลอดชีวิต การได้รับบริการสาธารณะต่าง ๆ ของภาครัฐผ่านโครงสร้างพื้นฐานดิจิทัลดังกล่าว จะช่วยยกระดับคุณภาพชีวิต และทำให้การติดต่อสื่อสารระหว่างประชาชนกับประชาชน และประชาชนกับภาครัฐ เป็นไปได้อย่างรวดเร็วยิ่งขึ้น

/โดยจะเน้นการ...

โดยจะเน้นการเพิ่มโอกาสให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการกำหนดและสะท้อนความต้องการต่อการบริการของภาครัฐ รวมถึงตรวจสอบการทำงานของภาครัฐเพื่อให้เกิดความโปร่งใสได้มากยิ่งขึ้น รวมทั้งส่งเสริมการปกครองในระบอบประชาธิปไตย

๖. ข้อเสนอของส่วนราชการ

กระทรวงเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารพิจารณาแล้ว เห็นสมควรนำเสนอคณะรัฐมนตรีเพื่อโปรดพิจารณา

๖.๑ ให้ความเห็นชอบต่อ (ร่าง) แผนพัฒนาดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคม และ (ร่าง) แผนพัฒนารัฐบาลดิจิทัลระยะ ๓ ปี (พ.ศ. ๒๕๕๙ - ๒๕๖๑) เพื่อเป็นกลไกสำคัญในการขับเคลื่อนการพัฒนาประเทศที่ยั่งยืนโดยใช้เทคโนโลยีดิจิทัล

๖.๒ มอบหมายให้กระทรวงเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร เป็นหน่วยงานหลักในการขับเคลื่อนแผนพัฒนาดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคม และแผนพัฒนารัฐบาลดิจิทัล ระยะ ๓ ปี (พ.ศ. ๒๕๕๙ - ๒๕๖๑) รวมทั้งจัดทำแผนปฏิบัติการเพื่อขับเคลื่อนการพัฒนายุทธศาสตร์ และ/หรือรายการวาระ (agenda-based) ร่วมกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

๖.๓ ให้ทุกกระทรวง กรม รัฐวิสาหกิจ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น หน่วยงานของรัฐ และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องนำแผนพัฒนาดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคมและแผนพัฒนารัฐบาลดิจิทัล และแผนปฏิบัติการที่จะจัดทำขึ้น ตามข้อ ๖.๑ และ ข้อ ๖.๒ ไปพิจารณาประกอบการจัดทำแผนปฏิบัติราชการ และคำของบประมาณรายจ่ายประจำปีของหน่วยงานให้สอดคล้องกัน

๖.๔ ให้ทุกกระทรวง กรม รัฐวิสาหกิจ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น หน่วยงานของรัฐ และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องจัดทำแผนปฏิบัติการดิจิทัลระยะ ๓ ปี ของหน่วยงาน แทนการจัดทำแผนแม่บทเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารเดิม และให้ยกเลิกมติคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ ๙ มิถุนายน ๒๕๔๑ ที่ให้ทุกกระทรวง ทบวง และหน่วยงานอิสระ จัดทำแผนแม่บทเทคโนโลยีสารสนเทศอย่างเป็นระบบโดยจัดทำแผน ๓ ปี และปรับทุกปีตามความเหมาะสม และให้เสนอแผนของหน่วยงานควบคู่ไปกับการของบประมาณด้านเทคโนโลยีสารสนเทศในงบประมาณรายจ่ายประจำปีทุกปี

๖.๕ มอบหมายให้สำนักงบประมาณ สำนักงานคณะกรรมการข้าราชการพลเรือน สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาระบบราชการ และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องให้การสนับสนุนงบประมาณ บุคลากร การทบทวนโครงสร้างของส่วนราชการ การปรับปรุงกฎระเบียบ และการกำหนดตัวชี้วัด รวมทั้งการติดตามประเมินผลการดำเนินงานของหน่วยงานภาครัฐ เพื่อให้เกิดประสิทธิภาพและเป็นไปตามแผนพัฒนาดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคม และแผนพัฒนารัฐบาลดิจิทัล ที่กระทรวงเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารเสนอ

จึงเรียนมาเพื่อโปรดนำกราบเรียนนายกรัฐมนตรีเพื่อเสนอคณะรัฐมนตรีพิจารณาต่อไป

ขอแสดงความนับถือ

(นายอุตตม สาวนายน)

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร

สำนักงานปลัดกระทรวง

สำนักเลขานุการคณะกรรมการดิจิทัลเพื่อพัฒนาเศรษฐกิจและสังคม

โทรศัพท์ ๐ ๒๑๔๒ ๑๑๖๑ โทรสาร ๐ ๒๑๔๓ ๗๙๖๒

E-mail: vanita.b@mict.go.th

ด่วนที่สุด

บันทึกข้อความ

ส่วนราชการ สำนักงานรองนายกรัฐมนตรี (พลอากาศเอก ประจิน จั่นตอง) โทร ๐ ๒๒๘๘ ๔๐๗๕

ที่ นร ๐๔๐๕ (สร ๔) ๒๕๖๐

วันที่ ๑๑ มีนาคม ๒๕๕๙

เรื่อง ขอบความเห็นชอบต่อ (ร่าง) แผนพัฒนาดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคม และ (ร่าง) แผนพัฒนารัฐบาลดิจิทัล
ระยะ ๓ ปี (พ.ศ. ๒๕๕๙ - ๒๕๖๑)

เรียน เลขาธิการคณะรัฐมนตรี

ด้วยกระทรวงเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร ได้เสนอเรื่องขอความเห็นชอบต่อ (ร่าง) แผนพัฒนาดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคม และ (ร่าง) แผนพัฒนารัฐบาลดิจิทัล ระยะ ๓ ปี (พ.ศ. ๒๕๕๙ - ๒๕๖๑) มาเพื่อคณะรัฐมนตรีพิจารณา ซึ่งได้พิจารณาแล้วเห็นชอบด้วย จึงเห็นควรให้นำเรื่องดังกล่าวเสนอคณะรัฐมนตรีพิจารณา

จึงเรียนมาเพื่อโปรดนำกราบเรียนนายกรัฐมนตรีเพื่อเสนอคณะรัฐมนตรีพิจารณาต่อไป

พลอากาศเอก

(ประจิน จั่นตอง)

รองนายกรัฐมนตรี

รายงานการประชุมคณะกรรมการเตรียมการด้านดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคม

ครั้งที่ ๑/๒๕๕๙

วันจันทร์ที่ ๘ กุมภาพันธ์ พ.ศ. ๒๕๕๘ เวลา ๐๙:๐๐-๑๒:๐๐ น.

ณ ห้องสีเขียว ตึกไทยคู่ฟ้า ทำเนียบรัฐบาล กรุงเทพมหานคร

กรรมการผู้เข้าประชุม

๑. พลเอก ประยุทธ์ จันทร์โอชา
นายกรัฐมนตรี	ประธานกรรมการ
๒. นายสมคิด จาตุศรีพิทักษ์
รองนายกรัฐมนตรี	รองประธานกรรมการ
๓. พลเรือเอก ณะรงค์ พิพัฒน์นาคัย
รองนายกรัฐมนตรี	กรรมการ
๔. รศ.ปณิธาน วัฒนายากร
ที่ปรึกษารองนายกรัฐมนตรี
แทน พลเอก ประวิตร วงษ์สุวรรณ
รองนายกรัฐมนตรี	กรรมการ
๕. นายสุรชัย ภูประเสริฐ
รองเลขาธิการนายกรัฐมนตรีฝ่ายการเมือง
แทน นายวิษณุ เครืองาม
รองนายกรัฐมนตรี	กรรมการ
๖. นายอาคม เติมพิทยาไพสิฐ
รัฐมนตรีว่าการกระทรวงคมนาคม	กรรมการ
๗. พลเอก ดาว์พงษ์ รัตนสุวรรณ
รัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการ	กรรมการ
๘. นายอุตตม สาวนายน
รัฐมนตรีว่าการกระทรวงเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร	กรรมการ
๙. นายสมชาย เทียมบุญประเสริฐ
รองปลัดกระทรวงวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี
แทน รัฐมนตรีว่าการกระทรวงวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี	กรรมการ
๑๐. พลเอก ชัยชาญ ช้างมงคล
รองปลัดกระทรวงกลาโหม
แทน รัฐมนตรีว่าการกระทรวงกลาโหม	กรรมการ
๑๑. นายปณิธาน จินดาภ
รองปลัดกระทรวงอุตสาหกรรม
แทน รัฐมนตรีว่าการกระทรวงอุตสาหกรรม	กรรมการ

/๑๒. นายวิสุทธิ์...

๑๒. นายวิสุทธิ์ ศรีสุพรรณ รัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงการคลัง แทน รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลัง	กรรมการ
๑๓. นายสุวิทย์ เมษินทรีย์ รัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงพาณิชย์ แทน รัฐมนตรีว่าการกระทรวงพาณิชย์	กรรมการ
๑๔. น.พ.ธวัช สุนทรจารย์ ผู้ช่วยรัฐมนตรีว่าการกระทรวงสาธารณสุข แทน รัฐมนตรีว่าการกระทรวงสาธารณสุข	กรรมการ
๑๕. นายณัฐพงศ์ ศิริชนะ รองปลัดกระทรวงมหาดไทย แทน รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย	กรรมการ
๑๖. นายโอภาส กลั่นบุญชัย รองปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ แทน รัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์	กรรมการ
๑๗. นายปรเมธี วิมลศิริ เลขาธิการคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ	กรรมการ
๑๘. พลเอก ทวีป เนตรนิยม เลขาธิการสภาความมั่นคงแห่งชาติ	กรรมการ
๑๙. นางทองอุไร ลิ้มปิติ รองผู้ว่าการด้านเสถียรภาพสถาบันการเงิน แทน ผู้ว่าการธนาคารแห่งประเทศไทย	กรรมการ
๒๐. พลอากาศเอก ธีเรศ ปญฺุศรี ประธานกรรมการกิจการกระจายเสียง กิจการโทรทัศน์และกิจการโทรคมนาคมแห่งชาติ	กรรมการ
๒๑. ศาสตราจารย์ สิทธิชัย โภไคยอุดม	กรรมการ
๒๒. ศาสตราจารย์ ไพรัช ธีชัยพงษ์ ผู้เชี่ยวชาญและที่ปรึกษาสำนักงานพัฒนาวิทยาศาสตร์ และเทคโนโลยีแห่งชาติ	กรรมการ
๒๓. นายมนู อรดีดลเชษฐ์ ที่ปรึกษาปลัดกระทรวงเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร	กรรมการ
๒๔. นายทวีศักดิ์ กอนันต์กุล ผู้อำนวยการสำนักงานพัฒนาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีแห่งชาติ	กรรมการ
๒๕. นายชิต เหล่าวัฒนา สถาบันวิทยาการหุ่นยนต์ภาคสนาม	กรรมการ

/๒๖. นายโกศล...

๒๖. นายโกศล เพ็ชรสุวรรณ กรรมการ
กรรมการสภาหอการค้าแห่งประเทศไทย
๒๗. นายสุพันธุ์ มงคลสุธี กรรมการ
ประธานสภาอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทย
๒๘. นางทรงพร โกมลสุรเดช กรรมการและเลขานุการ
ปลัดกระทรวงเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร
๒๙. นางสาวมาลี วงศาโรจน์ กรรมการและผู้ช่วยเลขานุการ
รองปลัดกระทรวงเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร

กรรมการผู้ไม่เข้าประชุม เนื่องจากติดภารกิจ

๑. นายกอบศักดิ์ ดวงดี กรรมการ
เลขาธิการสมาคมธนาคารไทย

ผู้เข้าร่วมประชุม

๑. พลอากาศเอก บุญยฤทธิ์ เกิดสุข
ที่ปรึกษารองนายกรัฐมนตรี
แทน พลเอก ณะศักดิ์ ปฐมาประก
รองนายกรัฐมนตรี
๒. พลเอก วิชาศ อรุณศรี
เลขาธิการนายกรัฐมนตรี สำนักนายกรัฐมนตรี
๓. พลตรี สรรเสริญ แก้วกำเนิด
โฆษกประจำสำนักนายกรัฐมนตรี สำนักนายกรัฐมนตรี
๔. พลเอก สกล ชื่นตระกูล
ที่ปรึกษานายกรัฐมนตรี สำนักนายกรัฐมนตรี
๕. พลเอก จีระศักดิ์ ชมประสพ
ที่ปรึกษานายกรัฐมนตรี สำนักนายกรัฐมนตรี
๖. นายรังสรรค์ ศรีวรศาสตร์
ที่ปรึกษานายกรัฐมนตรี สำนักนายกรัฐมนตรี
๗. นายฐากร ตัณฑสิทธิ์
เลขาธิการ กสทช.
สำนักงานกิจการกระจายเสียง กิจการโทรทัศน์และกิจการโทรคมนาคมแห่งชาติ
๘. นายก่อกิจ ด้านชัยวิจิตร
รองเลขาธิการ กสทช.
๙. พลอากาศตรี ธนพันธุ์ ทรายเจริญ
รองเลขาธิการ กสทช.
๑๐. นายพันธ์ศักดิ์ ศิริรัชตพงษ์
ผู้ช่วยรัฐมนตรีว่าการกระทรวงเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร
๑๑. นายสุธรรม อยู่ในธรรม
ที่ปรึกษารัฐมนตรีว่าการกระทรวงเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร

/๑๒. นายจรบ...

๑๒. นายธรรป ด้านอำไพ
ที่ปรึกษารัฐมนตรีว่าการกระทรวงเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร
๑๓. นายมนต์ชัย หนูสง
กรรมการผู้จัดการใหญ่ บริษัท ทีไอที จำกัด (มหาชน)
๑๔. พลเอก สรรพชัย หุวะนันทน์
กรรมการและรักษาการในตำแหน่งกรรมการผู้จัดการใหญ่
บริษัท กสท โทรคมนาคม จำกัด (มหาชน)
๑๕. นายกอบศักดิ์ ดวงดี
เลขาธิการสมาคมธนาคารไทย
๑๖. นายศักดิ์ เสกขุนทด
ผู้อำนวยการสำนักงานรัฐบาลอิเล็กทรอนิกส์ (องค์การมหาชน)
๑๗. นางอาทิตยา สุธารธรรม
รองผู้อำนวยการสำนักเลขานุการคณะกรรมการเตรียมการด้านดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคม
กระทรวงเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร
๑๘. นางสาวกษิติธร ภูภราดัย
ผู้อำนวยการฝ่ายอาวุโส
สำนักเลขานุการคณะกรรมการเตรียมการด้านดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคม
๑๙. นายเฉลิมพล ชาญศรีภิญโญ
ผู้เชี่ยวชาญวิจัยอาวุโส
สำนักเลขานุการคณะกรรมการเตรียมการด้านดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคม
๒๐. นางรัชณี เอี่ยมฐานนท์
ผู้เชี่ยวชาญ สำนักเลขานุการคณะกรรมการเตรียมการด้านดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคม
๒๑. นางณพิชญา เทพรอด
นักวิเคราะห์ สำนักเลขานุการคณะกรรมการเตรียมการด้านดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคม
๒๒. นางวนิดา บุญภักษ์
เลขานุการผู้บริหาร สำนักเลขานุการคณะกรรมการเตรียมการด้านดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคม
๒๓. นายบุญฤทธิ์ อติพัฒน์
นักวิชาการคอมพิวเตอร์ชำนาญการ
สำนักเลขานุการคณะกรรมการเตรียมการด้านดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคม
๒๔. นางสาวกฤษณา ทองเกลี้ยง
นักวิชาการคอมพิวเตอร์ชำนาญการ
สำนักเลขานุการคณะกรรมการเตรียมการด้านดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคม
๒๕. นางสาวปิยะนาถ คล่องดี
นักวิชาการคอมพิวเตอร์ชำนาญการ
สำนักเลขานุการคณะกรรมการเตรียมการด้านดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคม
๒๖. นางสาววิลาวัลย์ พิพัฒน์จิรัฐติกาล
นักวิเคราะห์นโยบายและแผนชำนาญการ
สำนักเลขานุการคณะกรรมการเตรียมการด้านดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคม

/เริ่มประชุม...

เริ่มประชุมเวลา ๐๙:๐๐ น.

ระเบียบวาระที่ ๑ เรื่องแจ้งให้ที่ประชุมทราบ

พลเอก ประยุทธ์ จันทร์โอชา นายกรัฐมนตรี ประธานกรรมการ กล่าวต้อนรับและเปิดการประชุม โดยดำเนินการประชุมตามระเบียบวาระการประชุม ดังนี้

ระเบียบวาระที่ ๒ เรื่องรับรองรายงานการประชุม

รายงานการประชุมคณะกรรมการเตรียมการด้านดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคม ครั้งที่ ๓/๒๕๕๘ เมื่อวันที่ ๑๕ กรกฎาคม ๒๕๕๘

นางทรงพร โกมลสุรเดช ปลัดกระทรวงเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร กรรมการและเลขานุการ แจ้งที่ประชุมทราบว่า ตามที่ได้มีการประชุมคณะกรรมการเตรียมการด้านดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคม ครั้งที่ ๓/๒๕๕๘ เมื่อวันที่ ๑๕ กรกฎาคม ๒๕๕๘ และฝ่ายเลขานุการคณะกรรมการฯ ได้จัดทำ (ร่าง) รายงานการประชุมฯ และส่งให้คณะกรรมการทุกท่านพิจารณาเมื่อวันที่ ๕ สิงหาคม ๒๕๕๘ และขอให้ตอบกลับภายในวันที่ ๑๘ สิงหาคม ๒๕๕๘ โดยไม่มีข้อแก้ไขในสาระสำคัญ นั้น

ในการนี้ ฝ่ายเลขานุการคณะกรรมการฯ ได้เสนอเรื่อง มติคณะกรรมการเตรียมการด้านดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคม ครั้งที่ ๓/๒๕๕๘ และการดำเนินการตามมติคณะกรรมการฯ ต่อคณะรัฐมนตรี โดย คณะรัฐมนตรีได้มีมติเมื่อวันที่ ๑ ธันวาคม ๒๕๕๘ รับทราบมติคณะกรรมการเตรียมการด้านดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคม ครั้งที่ ๓/๒๕๕๘ และการดำเนินการตามมติคณะกรรมการฯ ตามที่กระทรวงเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร (ทก.) นำเสนอ

มติที่ประชุม รับรองรายงานการประชุมคณะกรรมการเตรียมการด้านดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคม ครั้งที่ ๓/๒๕๕๘

ระเบียบวาระที่ ๓ เรื่องเพื่อทราบ

๓.๑ ความก้าวหน้าระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรี ว่าด้วยคณะกรรมการเตรียมการด้านดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจ และสังคม พ.ศ. ๒๕๕๙ ฉบับประกาศทั่วไป เล่ม ตอนพิเศษ

นางทรงพร โกมลสุรเดช ปลัดกระทรวงเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร กรรมการและเลขานุการ แจ้งที่ประชุมทราบว่า ตามที่ กระทรวงเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร (ทก.) เสนอเรื่องการแก้ไขระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยคณะกรรมการเตรียมการด้านดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคม พ.ศ. ๒๕๕๘ ต่อคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่อังคารที่ ๑๙ มกราคม ๒๕๕๙ เพื่อพิจารณาเห็นชอบ นั้น

คณะรัฐมนตรีได้มีมติเห็นชอบในหลักการร่างระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยคณะกรรมการเตรียมการดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคม (ฉบับแก้ไข) พ.ศ. ๒๕๕๘ ตามที่ ทก. เสนอ และให้ส่งคณะกรรมการตรวจสอบร่างกฎหมาย และร่างอนุบัญญัติที่เสนอคณะรัฐมนตรีตรวจพิจารณา แล้วดำเนินการต่อไปได้ โดยสาระสำคัญของร่างระเบียบฯ เป็นการปรับเปลี่ยนองค์ประกอบคณะกรรมการเตรียมการด้านดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคมโดยเพิ่ม “รองนายกรัฐมนตรีที่กำกับการบริหารราชการกระทรวงเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร” เป็นรองประธานกรรมการ และเปลี่ยนกรรมการและผู้ช่วยเลขานุการจากเดิม “รองปลัดกระทรวงเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารที่ได้รับมอบหมาย” เป็น “ผู้แทนกระทรวงเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารที่ได้รับมอบหมาย”

/พลเอก ประยุทธ์...

พลเอก ประยุทธ์ จันทร์โอชา นายกรัฐมนตรี ประธานกรรมการ ให้ข้อเสนอแนะเพิ่มเติมเรื่องการบูรณาการเรื่องดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคม โดยขอให้ทุกกระทรวงคำนึงถึงโครงสร้างองค์กรเพื่อรองรับการดำเนินการ ทั้งในส่วนของบุคลากร และอุปกรณ์ที่เกี่ยวข้อง รวมทั้งให้ศึกษาแนวทางการดำเนินการให้ต้องแท้เพื่อให้เกิดการปรับเปลี่ยนรูปแบบการทำงานที่เหมาะสมต่อไป เช่น เรื่องการจัดซื้อจัดจ้าง เป็นต้น

มติที่ประชุม รับทราบ

๓.๒ การขอปรับปรุงการใช้คลื่นความถี่ของบริษัท กสท โทรคมนาคม จำกัด (มหาชน) และบริษัท ทีโอที จำกัด (มหาชน) ซึ่งเป็นประโยชน์ในการขับเคลื่อนดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคม

นางทรงพร โกมลสุรเดช ปลัดกระทรวงเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร กรรมการและเลขานุการ แจ้งให้ที่ประชุมทราบ ดังต่อไปนี้

ประเด็นที่ ๑ การดำเนินการคืนคลื่นความถี่ย่าน 1800 MHz ขนาดความกว้างแถบคลื่นความถี่ 4.8 MHz ของบริษัท กสท โทรคมนาคม จำกัด (มหาชน)

สืบเนื่องจากการประชุมคณะกรรมการเตรียมการด้านดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคม ครั้งที่ ๓/๒๕๕๘ เมื่อวันที่ ๑๕ กรกฎาคม ๒๕๕๘ มีมติเห็นชอบให้สำนักงานคณะกรรมการกิจการกระจายเสียง กิจการโทรทัศน์ และกิจการโทรคมนาคม (สำนักงาน กสทช.) นำคลื่นความถี่ 1800 MHz ขนาดความกว้างแถบคลื่นความถี่ 4.8 MHz ที่ได้รับคืนจาก บริษัท กสท โทรคมนาคม จำกัด (มหาชน) (กสท) ไปกำหนดและจัดสรรคลื่นความถี่ฯ ใหม่ เพื่อประมูลร่วมกับคลื่นความถี่ย่าน 1800 MHz โดยคณะกรรมการกำกับดูแลตามมาตรา ๔๓ แห่งพระราชบัญญัติการให้เอกชนร่วมทุนในกิจการของรัฐ พ.ศ. ๒๕๕๖ ได้มีมติเมื่อวันที่ ๒๕ กันยายน ๒๕๕๘ รับทราบการคืนคลื่นความถี่ดังกล่าว และสำนักงาน กสทช. ได้ดำเนินการจัดประมูลคลื่นความถี่ย่าน 1800 MHz ตามประกาศ กสทช. เรื่อง หลักเกณฑ์และวิธีการอนุญาตให้ใช้คลื่นความถี่สำหรับกิจการโทรคมนาคมย่าน 1800 MHz เมื่อวันที่ ๑๑ - ๑๒ พฤศจิกายน ๒๕๕๘

ประเด็นที่ ๒ การขอปรับปรุงการใช้คลื่นความถี่ย่าน 2300 MHz ของบริษัท ทีโอที จำกัด (มหาชน)

สืบเนื่องจากบริษัท ทีโอที จำกัด (มหาชน) (ทีโอที) แจ้งความประสงค์ไปยังสำนักงาน กสทช. ขอปรับปรุงการใช้คลื่นความถี่ย่าน 2300 MHz ตามพระราชบัญญัติองค์การจัดสรรคลื่นความถี่และกำกับการประกอบกิจการวิทยุกระจายเสียง วิทยุโทรทัศน์ และกิจการโทรคมนาคม พ.ศ. ๒๕๕๓ เพื่อนำมาให้บริการด้านเสียง ข้อมูล และพหุสื่อ เพิ่มเติมจากการให้บริการโทรศัพท์สาธารณะที่ได้รับอนุญาตไว้เดิม (จำนวน ๑๖ คู่ความถี่ รวม 2 x 24 MHz)

ในการนี้ สำนักงาน กสทช. ได้จัดส่งหนังสือที่ สทช ๕๐๐๘/๑๙๘๖ ลงวันที่ ๒๐ มกราคม ๒๕๕๙ เรื่องการขอปรับปรุงการใช้คลื่นความถี่ย่าน 2300 MHz ของ ทีโอที แจ้งว่าคณะกรรมการกิจการโทรคมนาคม (กทค.) ได้พิจารณาคำขอดังกล่าวในการประชุมการขอปรับปรุงการใช้คลื่นความถี่ย่าน 2.4 GHz ครั้งที่ ๒๗/๒๕๕๘ เมื่อวันที่ ๒๙ ตุลาคม ๒๕๕๘ แล้ว มีมติอนุญาตให้ทีโอทีปรับปรุงการใช้งานคลื่นความถี่ช่วง 2310 - 2370 MHz จำนวนไม่เกิน 60 MHz โดยการใช้งานคลื่นความถี่ให้เป็นไปตามประกาศคณะกรรมการ

/กิจการ...

กิจการโทรคมนาคมแห่งชาติ เรื่องแผนความถี่วิทยุกิจการ Broadband Wireless Access (BWA) ย่านความถี่ 2300 – 2400 MHz เพื่อให้ให้บริการด้านเสียง ข้อมูล และพหุสื่อ ด้วยการใช้เทคโนโลยี LTE และใช้งานได้ทั่วประเทศตามที่เสนอ โดยมีอายุการได้รับอนุญาตตามใบอนุญาตประกอบกิจการโทรคมนาคมแบบที่สาม เลขที่ ๓ก/๐๐๑/๒๕๕๘ คือวันที่ ๓ สิงหาคม ๒๕๖๘ ทั้งนี้ กรอบระยะเวลาดังกล่าวเป็นไปตามสิทธิที่ได้รับอนุญาตอยู่เดิม และขอให้ทีโอที พิจารณาความเหมาะสมถึงจำนวนคลื่นความถี่ที่นำมาใช้ในการให้บริการด้วย โดยหากเห็นว่า คลื่นความถี่ที่ใช้งานมีจำนวนเกินความจำเป็น หรือมีบางส่วนที่เห็นว่าไม่สามารถนำไปใช้ให้เกิดประโยชน์แล้ว ขอให้พิจารณาส่งคืนคณะกรรมการกิจการกระจายเสียง กิจการโทรทัศน์ และกิจการโทรคมนาคมแห่งชาติ เพื่อนำไปบริการให้เกิดประโยชน์สูงสุดต่อประเทศต่อไป

ที่ประชุมได้พิจารณา และให้ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม ดังนี้

พลเอก ประยุทธ์ จันทร์โอชา นายกรัฐมนตรี ประธานกรรมการ สอบถามเรื่อง ประเด็นความขัดแย้งที่มีอยู่เดิมมีข้อยุติเป็นที่เรียบร้อยหรือไม่

นายอุตตม สาวนายน รัฐมนตรีว่าการกระทรวงเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร กรรมการชี้แจงว่า ประเด็นความขัดแย้งของสหภาพ ทีโอที มีข้อยุติแล้ว โดย กสท และทีโอที สามารถใช้คลื่นความถี่ที่ได้รับอนุญาตจากสำนักงาน กสทช. ทดแทนได้ นอกจากนี้ในส่วนขอพิพาทกับกระทรวงฯ มีข้อยุติแล้วเช่นกัน ภายหลังจากเจรจาขอความร่วมมือตามเงื่อนไขของคณะกรรมการนโยบายรัฐวิสาหกิจ (คนร.) ให้ระงับข้อพิพาทในส่วนที่ระงับได้ สำหรับข้อพิพาทที่อยู่ในกระบวนการพิจารณาของกฎหมายให้เป็นไปตามกระบวนการของกฎหมายต่อไป

มติที่ประชุม

รับทราบผลการดำเนินการคืนคลื่นความถี่ย่าน 1800 MHz ขนาดความกว้างแถบคลื่นความถี่ 4.8 MHz ของ บมจ. กสท โทรคมนาคม จำกัด (มหาชน) รวมทั้งการปรับปรุงการใช้คลื่นความถี่ย่าน 1800 MHz และ 2300 MHz ของ บมจ. กสท โทรคมนาคม จำกัด (มหาชน) และ บมจ. ทีโอที จำกัด (มหาชน)

๓.๓ มติคณะรัฐมนตรีที่เกี่ยวข้องกับการขับเคลื่อนเศรษฐกิจและสังคมดิจิทัล จำนวน ๓ เรื่อง

นางทรงพร โกมลสุรเดช ปลัดกระทรวงเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร กรรมการและเลขาธิการ แจ้งให้ที่ประชุมทราบมติคณะรัฐมนตรีที่เกี่ยวข้องกับการขับเคลื่อนเศรษฐกิจและสังคมดิจิทัล โดยมีประเด็นสำคัญดังต่อไปนี้

๓.๓.๑ มติคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ ๒๒ กันยายน ๒๕๕๘ เห็นชอบในหลักการโอน

เปลี่ยนแปลงงบประมาณเพื่อดำเนินโครงการขับเคลื่อนเศรษฐกิจและสังคมดิจิทัล

สืบเนื่องจากการประชุมคณะกรรมการเตรียมการด้านดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและ

สังคม ครั้งที่ ๒/๒๕๕๘ เมื่อวันที่ ๑๑ พฤษภาคม ๒๕๕๘ ที่ประชุมมีมติเห็นชอบให้กระทรวงเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร (ทก.) นำเสนอคณะรัฐมนตรีพิจารณาอนุมัติงบประมาณโครงการนำร่องเพื่อขับเคลื่อนเศรษฐกิจและสังคมดิจิทัล โดย คณะรัฐมนตรีได้ลงมติเมื่อวันที่ ๒๒ กันยายน ๒๕๕๘ เห็นชอบการดำเนินโครงการขับเคลื่อนเศรษฐกิจและสังคมดิจิทัล โดย

/๑. เห็นชอบ...

๑. เห็นชอบในหลักการให้ ทก. โอนเปลี่ยนแปลงงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ.๒๕๕๗ จากโครงการจัดการเรียนการสอนโดยใช้คอมพิวเตอร์พกพา โครงการพัฒนาระบบโครงข่ายไร้สาย (Wi-Fi Network) เพื่อสนับสนุนการจัดการเรียนการสอนโดยใช้เครื่องคอมพิวเตอร์พกพา (One Tablet Per Child) ที่ได้รับความเห็นชอบให้ชะลอการดำเนินการไว้ และได้เสนอกันเงินไว้เบิกเหลือในปีแล้ว ไปดำเนินโครงการขับเคลื่อนเศรษฐกิจและสังคมดิจิทัล ทั้งนี้ ให้ ทก. นำเสนอรายละเอียดแผนงาน/โครงการและงบประมาณในการดำเนินการภายใต้โครงการขับเคลื่อนเศรษฐกิจและสังคมดิจิทัลให้คณะรัฐมนตรีพิจารณาอีกครั้งตามขั้นตอนของกฎหมาย ระเบียบ ข้อบังคับ และมาตรฐานของทางราชการให้ถูกต้องครบถ้วนโดยคำนึงถึงประโยชน์สูงสุดของทางราชการก่อนดำเนินโครงการต่อไป และขอทำความตกลงโอนเปลี่ยนแปลงรายการงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๗ กับสำนักงบประมาณตามมติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ ๒๒ กันยายน ๒๕๕๑ (เรื่อง หลักเกณฑ์และแนวทางปฏิบัติเกี่ยวกับการกันเงินงบประมาณไว้เบิกเหลือปีและการขยายเวลาเบิกจ่ายเงิน) รวมทั้งขอขยายเวลาเบิกจ่ายเงินกันไว้เบิกเหลือปีดังกล่าว กับกระทรวงการคลังตามระเบียบการเบิกจ่ายเงินจากคลัง การเก็บรักษาเงิน และการนำเงินส่งคลัง พ.ศ. ๒๕๕๑ ด้วย

๒. ให้ ทก. รับความเห็นของคณะกรรมการติดตามและตรวจสอบการใช้จ่ายงบประมาณภาครัฐไปพิจารณาดำเนินการด้วย

๓.๓.๒ มติคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ ๒๒ ธันวาคม ๒๕๕๘ เห็นชอบรายละเอียดแผนงาน/โครงการและงบประมาณภายใต้โครงการขับเคลื่อนเศรษฐกิจและสังคมดิจิทัล

เมื่อวันที่ ๒๒ ธันวาคม ๒๕๕๘ คณะรัฐมนตรีมีมติเห็นชอบแผนงาน/โครงการและงบประมาณการดำเนินการภายใต้โครงการขับเคลื่อนเศรษฐกิจและสังคมดิจิทัล โดยลงมติว่า

๑. เห็นชอบรายละเอียดแผนงาน/โครงการ และงบประมาณภายใต้โครงการขับเคลื่อนเศรษฐกิจและสังคมดิจิทัล วงเงิน ๓,๗๕๕,๖๔๓,๒๐๐ บาท ตามที่ ทก. เสนอ สำหรับขั้นตอนและแนวทางการใช้จ่ายงบประมาณของโครงการดังกล่าว ให้ ทก. ดำเนินการตามความเห็นของสำนักงบประมาณรวมทั้งรับความเห็นของสำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติไปพิจารณาดำเนินการด้วย

๒. ให้ ทก. ขยายระยะเวลาก่อนนี้ผูกพันเงินงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๗ ที่กันไว้เบิกเหลือปี กรณีไม่มีหนี้ผูกพัน โครงการพัฒนาระบบโครงข่ายไร้สาย (Wi-Fi Network) ไปดำเนินโครงการขับเคลื่อนเศรษฐกิจและสังคมดิจิทัล วงเงิน ๓,๗๕๕,๖๔๓,๒๐๐ บาท โดยให้ก่อนนี้ผูกพันได้ถึงวันทำการสุดท้ายของเดือนมีนาคม ๒๕๕๙ และรายการค่าใช้จ่ายที่ดำเนินการเองให้เบิกจ่ายได้เสร็จสิ้นภายในวันทำการสุดท้ายของเดือนกันยายน ๒๕๕๙

๓. กรณีการดำเนินการเกี่ยวกับการเบิกจ่ายงบประมาณแทนกัน และภาระที่เกิดขึ้นจากการจัดหาทรัพย์สินที่ได้จากการดำเนินงานโครงการส่วนราชการที่รับผิดชอบจากการเบิกจ่ายเงินงบประมาณแทนกัน ให้ ทก. และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องดำเนินการตามความเห็นของกระทรวงการคลัง

โดย ทก. อยู่ระหว่างการดำเนินการ ดังนี้

๑. การดำเนินการขั้นตอนด้านงบประมาณ และเตรียมการจัดซื้อจัดจ้าง

๒. การจัดตั้งสำนักงานบริหารโครงการ (Program Management Office: PMO)

เพื่อเป็นกลไกในการบริหาร และติดตามการดำเนินงานในกิจกรรมการขับเคลื่อนการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมดิจิทัลในภาพรวม

/๓. การแต่งตั้ง...

๓. การแต่งตั้งคณะกรรมการบริหารโครงการขับเคลื่อนเศรษฐกิจและสังคมดิจิทัล โดยมีปลัดกระทรวงเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร (พท.) เป็นประธาน

๓.๓.๓ มติคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ ๑๙ มกราคม ๒๕๕๙ เห็นชอบในหลักการ โครงการยกระดับโครงสร้างพื้นฐานโทรคมนาคมเพื่อขับเคลื่อนเศรษฐกิจของประเทศ

เนื่องจาก โครงข่ายอินเทอร์เน็ตความเร็วสูงมีความจำเป็น และเป็นปัจจัยสำคัญประการหนึ่งในการพัฒนาขีดความสามารถ การแข่งขัน และพัฒนาประเทศ เพื่อเตรียมความพร้อมในการก้าวสู่ยุคเศรษฐกิจดิจิทัล ตามนโยบายด้านการเพิ่มศักยภาพทางเศรษฐกิจของประเทศ ซึ่งต้องการให้มีการส่งเสริมภาคเศรษฐกิจดิจิทัลและวางรากฐานของเศรษฐกิจดิจิทัลให้เริ่มขับเคลื่อนได้อย่างจริงจัง ทำให้ทุกภาคเศรษฐกิจก้าวหน้าไปได้ทันโลก และสามารถแข่งขันในโลกสมัยใหม่ได้ การพัฒนาบริการอินเทอร์เน็ตความเร็วสูงให้เป็นสาธารณูปโภคพื้นฐาน จึงเป็นเรื่องสำคัญสำหรับประชาชนเช่นเดียวกับถนน ปรุ่ปา ไฟฟ้า และโทรศัพท์ รวมถึงการพัฒนาโครงข่ายโทรคมนาคมระหว่างประเทศ เพื่อรองรับปริมาณการแลกเปลี่ยนข้อมูลกับต่างประเทศซึ่งมีแนวโน้มจะเพิ่มมากขึ้นอย่างก้าวกระโดด โดยการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานโทรคมนาคมทั้งภายในและระหว่างประเทศจะส่งผลกระทบต่อการพัฒนาประเทศไทยอย่างยั่งยืนในอนาคต ด้วยเหตุนี้ ทก. จึงได้เสนอแผนการดำเนินการ “โครงการพื้นฐานโทรคมนาคมเพื่อขับเคลื่อนเศรษฐกิจของประเทศ” โดยแบ่งการดำเนินโครงการฯ เป็น ๒ กิจกรรม ดังนี้

๑. การขยายโครงข่ายอินเทอร์เน็ตความเร็วสูงให้ครอบคลุมทั่วประเทศเพื่อสนับสนุนการพัฒนาเศรษฐกิจภายในประเทศ วงเงิน ๑๕,๐๐๐,๐๐๐,๐๐๐ บาท (หนึ่งหมื่นห้าพันล้านบาทถ้วน)

๒. การเพิ่มประสิทธิภาพโครงข่ายอินเทอร์เน็ตระหว่างประเทศสู่การเป็น ASEAN Digital Hub เพื่อยกระดับการเชื่อมต่อระหว่างประเทศ สำหรับการเป็นศูนย์กลางการเชื่อมต่อระดับภูมิภาค วงเงิน ๕,๐๐๐,๐๐๐,๐๐๐ บาท (ห้าพันล้านบาทถ้วน)

โดย คณะรัฐมนตรีได้ลงมติเมื่อวันที่ ๑๙ มกราคม ๒๕๕๙ เห็นชอบในหลักการ โครงการยกระดับโครงสร้างพื้นฐานโทรคมนาคมเพื่อขับเคลื่อนเศรษฐกิจของประเทศ โดยให้ ทก. ดำเนินการ ดังนี้

๑. ขออนุมัติงบประมาณ หรืองบลงทุนของรัฐวิสาหกิจตามขั้นตอนของกฎหมายระเบียบ และมติคณะรัฐมนตรีที่เกี่ยวข้อง และบูรณาการการดำเนินงานร่วมกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง โดยพิจารณาให้เกิดความสอดคล้อง เชื่อมโยง และไม่เกิดความซ้ำซ้อนกับแผนงานภายใต้โครงการด้านโครงสร้างพื้นฐานโทรคมนาคมอื่นๆ เช่น โครงการขับเคลื่อนเศรษฐกิจและสังคมดิจิทัล โครงการจัดให้มีบริการโทรคมนาคมพื้นฐานโดยทั่วถึงและบริการเพื่อสังคม (USO) ของสำนักงาน กสทช.

๒. จัดทำรายละเอียดการดำเนินโครงการที่ระบุเกี่ยวกับแผนการดำเนินงานและผลสัมฤทธิ์ในแต่ละขั้นตอนพร้อมทั้งงบประมาณเสนอคณะกรรมการเตรียมการดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจสังคมเพื่อพิจารณาในรายละเอียด และรายงานผลความก้าวหน้าในการดำเนินการให้นายกรัฐมนตรี และคณะรัฐมนตรีทราบเป็นระยะ

๓. รับฟังความคิดเห็นของกระทรวงวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี สำนักงานงบประมาณ สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา และสำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติไปพิจารณาประกอบการดำเนินการต่อไป

/๔. ปฏิบัติตาม...

๔. ปฏิบัติตามมติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ ๑๙ มกราคม ๒๕๕๙ (เรื่องการเสนอโครงการที่ต้องขออนุมัติงบประมาณจากคณะรัฐมนตรีหรือนายกรัฐมนตรี)

ซึ่ง ทก. อยู่ระหว่างการดำเนินการจัดทำโครงการยกระดับโครงสร้างพื้นฐานโทรคมนาคม เพื่อขับเคลื่อนเศรษฐกิจของประเทศแล้ว โดยจะนำเสนอรายละเอียดข้อเสนอโครงการฯ ในระเบียบวาระที่ ๔ เรื่องเพื่อพิจารณา (๔.๔) พร้อมทั้งได้เตรียมการรายงานผลความก้าวหน้าโครงการฯ ต่อการประชุมคณะรัฐมนตรีเพื่อพิจารณาต่อไป

พลเอก ประยุทธ์ จันทร์โอชา นายกรัฐมนตรี ประธานกรรมการ แจ้งว่าขอให้ดำเนินการด้านงบประมาณให้ชัดเจน และโปร่งใสต่อไป

มติที่ประชุม รับทราบ

๓.๔ ความก้าวหน้ากฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคม

นางทรงพร โกมลสุรเดช ปลัดกระทรวงเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร กรรมการและเลขานุการ แจ้งให้ที่ประชุมทราบความก้าวหน้ากฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคมโดยมีประเด็นสำคัญดังต่อไปนี้ ตามที่ กระทรวงเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร (ทก.) ได้เสนอร่างกฎหมาย จำนวน ๑๐ ฉบับ เป็นร่าง พ.ร.บ. ๙ ฉบับ ร่าง พ.ร.ฎ. ๑ ฉบับ ต่อมาในชั้นตรวจพิจารณาของสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา (สคก.) คงเหลือร่างกฎหมาย จำนวน ๙ ฉบับ โดย ทก. ขอถอน ร่าง พ.ร.ฎ. ๑ ฉบับ และ สคก. รวมร่างกฎหมายบางฉบับเข้าด้วยกัน คงเหลือร่างกฎหมายที่อยู่ระหว่างดำเนินการ ๘ ฉบับ โดยมีสถานะการพิจารณาดังต่อไปนี้

๑. (ร่าง) พระราชบัญญัติปรับปรุงกระทรวง ทบวง กรม พ.ศ.
สถานะการพิจารณา: อยู่ในชั้นการพิจารณาของสมาชิกสภานิติบัญญัติแห่งชาติ (สนช.) วาระ ๒ แปรญัตติ
๒. (ร่าง) พระราชบัญญัติการพัฒนาดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคม พ.ศ.
สถานะการพิจารณา: ทก. ทบทวนกฎหมาย และนำเรื่องหารือร่วมกับสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา (สคก.) เมื่อวันที่ ๒๒ มกราคม ๒๕๕๙ และวันที่ ๒ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๙ เพื่อดำเนินการปรับแก้ไข โดยมีกำหนดส่ง สคก. ภายในวันที่ ๘-๑๒ ก.พ.๕๙
๓. (ร่าง) พระราชบัญญัติว่าด้วยการกระทำความผิดเกี่ยวกับคอมพิวเตอร์ (ฉบับที่ ..)
สถานะการพิจารณา: ทก. ทบทวนนโยบายและนำเรื่องหารือร่วมกับ สคก. เมื่อวันที่ ๒ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๙ เพื่อดำเนินการปรับแก้ไขต่อไป โดยมีกำหนดส่ง สคก. ภายในวันที่ ๘-๑๒ ก.พ.๕๙
๔. (ร่าง) พระราชบัญญัติว่าด้วยธุรกรรมทางอิเล็กทรอนิกส์ (ฉบับที่..) พ.ศ.
สถานะการพิจารณา: สคก. ส่งเรื่องคืน ทก. พิจารณาทบทวน เนื่องจากมีการเปลี่ยนแปลงรัฐมนตรี โดย ทก. อยู่ระหว่างเสนอทบทวนนโยบาย
๕. (ร่าง) พระราชบัญญัติว่าด้วยสำนักงานพัฒนาธุรกรรมทางอิเล็กทรอนิกส์ พ.ศ. ...
สถานะการพิจารณา: สคก. ส่งเรื่องคืน ทก. พิจารณาทบทวน เนื่องจากมีการเปลี่ยนแปลงรัฐมนตรี โดย ทก. อยู่ระหว่างเสนอทบทวนนโยบาย

/๖. (ร่าง) พระราช...

๖. (ร่าง)พระราชบัญญัติคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคล พ.ศ. ...

สถานะการพิจารณา: สลค. ส่งเรื่องคืนให้ ทก. รับไปพิจารณาทบทวนร่วมกับ สลค. ให้สอดคล้องกับนโยบายของรัฐบาลอีกครั้งหนึ่ง แล้วนำเสนอคณะรัฐมนตรี

๗. พิจารณาก่อนเสนอ สนช. ต่อไป โดย ทก. อยู่ระหว่างเสนอทบทวนนโยบาย

๘. (ร่าง) พระราชบัญญัติองค์กรจัดสรรคลื่นความถี่และกำกับการประกอบกิจการวิทยุกระจายเสียง วิทยุโทรทัศน์ และกิจการโทรคมนาคม (ฉบับที่ ...) พ.ศ. ...

สถานะการพิจารณา: สลค. ส่งเรื่องคืน ทก. พิจารณาทบทวน เนื่องจากมีการเปลี่ยนแปลงรัฐมนตรี โดย ทก. อยู่ระหว่างเสนอทบทวนนโยบาย

๙. (ร่าง) พระราชบัญญัติว่าด้วยการรักษาความมั่นคงปลอดภัยไซเบอร์ พ.ศ. ...

สถานะการพิจารณา: อยู่ระหว่างการตรวจพิจารณาของ สลค.

มติที่ประชุม

รับทราบ

ระเบียบวาระที่ ๔

เรื่องเพื่อพิจารณา

๔.๑ (ร่าง) แผนพัฒนาดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคม

นางทรงพร โกมลสุรเดช ปลัดกระทรวงเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร กรรมการและเลขานุการ แจ้งให้ที่ประชุมพิจารณาการดำเนินการของกระทรวงเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร (ทก.) และกระทรวงวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี (วท.) ได้ดำเนินการตามมติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ ๓๐ กันยายน ๒๕๕๘ จัดทำแผนพัฒนาดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคมแทนแผนแม่บทเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารของประเทศ ซึ่งได้ดำเนินการจัดทำ (ร่าง) แผนพัฒนาดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคมเป็นที่เรียบร้อยแล้ว โดยในช่วงแรกขอให้รับชม Infographics นำเสนอภาพรวมการดำเนินงาน ประมาณ ๓.๕ นาที จากนั้นนำเสนอสาระสำคัญของ (ร่าง) แผนพัฒนาดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคม โดยมีสาระสำคัญดังนี้

วิสัยทัศน์ “ปฏิรูปประเทศไทยสู่ดิจิทัลไทยแลนด์ (Digital Thailand)” โดย Digital Thailand หมายถึง ประเทศไทยสามารถสร้างสรรค์ และใช้ประโยชน์จากเทคโนโลยีดิจิทัลอย่างเต็มศักยภาพในการพัฒนา โครงสร้างพื้นฐาน นวัตกรรม ข้อมูล ทูมนมนุษย์ และทรัพยากรอื่นใด เพื่อขับเคลื่อนการพัฒนา เศรษฐกิจและสังคมของประเทศ ไปสู่ความมั่นคง มั่งคั่ง และยั่งยืน

เป้าหมาย การพัฒนาใน ๔ มิติหลัก คือเศรษฐกิจ สังคม ทูมนมนุษย์ และภาครัฐ ดังนี้

๑) ชีตความสามารถในการแข่งขันของประเทศใน World Competitiveness Scoreboard อยู่ในกลุ่มประเทศที่มีการพัฒนาสูงสุด ๑๕ อันดับแรก

๒) อุตสาหกรรมดิจิทัลมีส่วนสำคัญในการขับเคลื่อนประเทศไทยสู่การเป็นประเทศที่มีรายได้สูง โดยสัดส่วนมูลค่าอุตสาหกรรมดิจิทัลต่อ GDP เพิ่มขึ้น เป็นร้อยละ ๒๕

๓) ประชาชนทุกคนต้องสามารถเข้าถึงอินเทอร์เน็ตความเร็วสูงอันถือเป็น สาธารณูปโภคพื้นฐานประเภทหนึ่ง

๔) อันดับการพัฒนาด้านเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารของประเทศใน ดัชนี ICT DEVELOPMENT INDEX (IDI) อยู่ในกลุ่มประเทศที่มีการพัฒนาสูงสุด ๔๐ อันดับแรก

/๕) ประชาชน...

๕) ประชาชนทุกคนมีตระหนักรู้ ความรู้ ความเข้าใจ ทักษะในการใช้เทคโนโลยี ดิจิทัลให้เกิดประโยชน์และสร้างสรรค์ (DIGITAL LITERACY)

๖) อันดับการพัฒนาด้านรัฐบาลดิจิทัล ในการจัดลำดับของ UN E-GOVERNMENT RANKINGS อยู่ในกลุ่มประเทศที่มีการพัฒนาสูงสุด ๕๐ อันดับแรก

ยุทธศาสตร์ เพื่อขับเคลื่อนการพัฒนาให้บรรลุตามวิสัยทัศน์ที่กำหนด ประกอบด้วย ๖ ยุทธศาสตร์ คือ

ยุทธศาสตร์ที่ ๑ พัฒนาโครงสร้างพื้นฐานดิจิทัลประสิทธิภาพสูงให้ครอบคลุมทั่วประเทศ มุ่งพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานดิจิทัลประสิทธิภาพสูง ที่ประชาชนทุกคนสามารถ

เข้าถึงและใช้ประโยชน์ได้แบบทุกที่ ทุกเวลา โดยกำหนดให้เทคโนโลยีที่ใช้มีความเร็วพอเพียงกับความต้องการ และให้มีราคาค่าบริการที่ไม่ได้เป็นอุปสรรคในการเข้าถึงบริการของประชาชนอีกต่อไป นอกจากนี้ ในระยะยาว โครงสร้างพื้นฐานอินเทอร์เน็ตบรอดแบนด์จะกลายเป็นสาธารณูปโภคขั้นพื้นฐาน เช่นเดียวกับ ถนน ไฟฟ้า น้ำประปา ที่สามารถรองรับการเชื่อมต่อของทุกคน และทุกสรรพสิ่ง

ยุทธศาสตร์ที่ ๒ ขับเคลื่อนเศรษฐกิจด้วยเทคโนโลยีดิจิทัล

กระตุ้นเศรษฐกิจของประเทศโดยผลักดันให้ภาคธุรกิจไทยใช้เทคโนโลยีดิจิทัลในการลดต้นทุนการผลิตสินค้าและบริการ เพิ่มประสิทธิภาพในการดำเนินธุรกิจ ตลอดจนพัฒนาไปสู่การแข่งขันเชิงธุรกิจรูปแบบใหม่ในระยะยาว นอกจากนี้ ยุทธศาสตร์ยังมุ่งเน้นการสร้างระบบนิเวศสำหรับธุรกิจดิจิทัล เพื่อเสริมความสามารถในการแข่งขันของภาคธุรกิจไทย ที่จะส่งผลต่อการขยายฐานเศรษฐกิจและอัตราการจ้างงานของไทยอย่างยั่งยืนในอนาคต

ยุทธศาสตร์ที่ ๓ สร้างสังคมคุณภาพด้วยเทคโนโลยีดิจิทัล

มุ่งสร้างประเทศไทยที่ประชาชนทุกกลุ่ม โดยเฉพาะอย่างยิ่งกลุ่มเกษตรกร ผู้ที่อยู่ในชุมชนห่างไกล ผู้สูงอายุ ผู้ด้อยโอกาส และคนพิการ สามารถเข้าถึงและใช้ประโยชน์จากบริการต่างๆ ของรัฐ ผ่านเทคโนโลยีดิจิทัล มีข้อมูล องค์กรความรู้ทั้งระดับประเทศและระดับท้องถิ่นในรูปแบบดิจิทัลที่ประชาชนสามารถเข้าถึงและนำไปใช้ประโยชน์ได้โดยง่ายและสะดวก และมีประชาชนที่รู้เท่าทันข้อมูลข่าวสาร และมีทักษะในการใช้ประโยชน์จากเทคโนโลยีดิจิทัลอย่างมีความรับผิดชอบต่อสังคม

ยุทธศาสตร์ที่ ๔ ปรับเปลี่ยนภาครัฐสู่การเป็นรัฐบาลดิจิทัล

มุ่งใช้เทคโนโลยีดิจิทัลในการปรับปรุงประสิทธิภาพการบริหารจัดการของหน่วยงานรัฐทั้งส่วนกลางและส่วนภูมิภาค ให้เกิดบริการภาครัฐในรูปแบบดิจิทัลที่ประชาชนสามารถเข้าถึงบริการได้โดยไม่มีข้อจำกัดทางกายภาพ พื้นที่ และภาษา นำไปสู่การหลอมรวมการทำงานของภาครัฐเสมือนเป็นองค์กรเดียว นอกจากนี้ รัฐบาลอัจฉริยะในอนาคตจะเปิดโอกาสให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการกำหนดแนวทางการพัฒนาสังคมและเศรษฐกิจ การบริหารบ้านเมือง และเสนอความคิดเห็นต่อการดำเนินงานของภาครัฐ

ยุทธศาสตร์ที่ ๕ พัฒนากำลังคนให้พร้อมเข้าสู่ยุคเศรษฐกิจและสังคมดิจิทัล

ให้ความสำคัญกับการพัฒนาบุคลากรวัยทำงานทุกสาขาอาชีพ ทั้งในบุคลากรภาครัฐ ภาคเอกชน ให้มีความสามารถในการสร้างสรรค์และใช้เทคโนโลยีดิจิทัลอย่างชาญฉลาดในการประกอบอาชีพ และการพัฒนาบุคลากรในสาขาเทคโนโลยีดิจิทัลโดยตรง ให้มีความรู้ความสามารถและความเชี่ยวชาญเฉพาะด้านในระดับมาตรฐานสากล เพื่อนำไปสู่การสร้างและจ้างงานที่มีคุณค่าสูงในยุคเศรษฐกิจและสังคมที่ใช้เทคโนโลยีดิจิทัลเป็นปัจจัยหลักในการขับเคลื่อน

/ยุทธศาสตร์...

ยุทธศาสตร์ที่ ๒ สร้างความเชื่อมั่นในการใช้เทคโนโลยีดิจิทัล

มุ่งเน้นการมีกฎหมาย กฎระเบียบ กติกาและมาตรฐานที่มีประสิทธิภาพทันสมัยและสอดคล้องกับหลักเกณฑ์สากล เพื่ออำนวยความสะดวก ลดอุปสรรค เพิ่มประสิทธิภาพในการประกอบกิจกรรม และทำธุรกรรมออนไลน์ต่างๆ รวมถึงสร้างความมั่นคงปลอดภัยและความเชื่อมั่น และคุ้มครองสิทธิให้แก่ผู้ใช้งานเทคโนโลยีดิจิทัลในทุกภาคส่วน เพื่อรองรับการเติบโตของเทคโนโลยีดิจิทัลและการใช้งานที่เพิ่มขึ้นในอนาคต

โดยมีประเด็นเสนอต่อคณะกรรมการเตรียมการฯ ดังนี้

๑. ให้ความเห็นชอบในหลักการต่อ (ร่าง) แผนพัฒนาดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคม โดยให้นำข้อคิดเห็น ข้อเสนอแนะ จากที่ประชุมไปปรับปรุงให้สมบูรณ์ต่อไป

๒. มอบหมายให้ ทก. นำแผนพัฒนาดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคมที่ได้ปรับปรุงแก้ไข ตามข้อเสนอแนะจากที่ประชุม และที่ได้ดำเนินการเพิ่มเติม เพื่อให้ได้แผนพัฒนาดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคม ฉบับสมบูรณ์ เสนอต่อ คณะรัฐมนตรี ให้ความเห็นชอบในลำดับต่อไป

ที่ประชุมได้พิจารณา และให้ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม ดังนี้

พลเอก ประยุทธ์ จันทร์โอชา นายกรัฐมนตรี ประธานกรรมการ เสนอแนะภาพรวมการนำเสนอในส่วนของสื่อวีดิทัศน์ว่ามีความทันสมัย แต่ขอให้เพิ่มสีสัน และแยกให้เห็นเป้าหมายให้ชัดเจนขึ้น โดยให้คำนึงถึงความเป็นไทย เพื่อป้องกันปัญหาและแรงต่อต้านที่จะตามมา

พลเอก ดาว์พงษ์ รัตนสุวรรณ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการ กรรมการ เสนอแนะให้เพิ่มเติมเนื้อหาและประโยชน์ด้านการศึกษาให้ชัดเจนยิ่งขึ้น เพื่อสามารถสื่อสารให้บุคลากรกระทรวงศึกษาธิการหรือกระทรวงอื่นๆ เห็นความสำคัญของดิจิทัล ทำให้เกิดความเข้าใจ ตื่นตัว และร่วมดำเนินการได้อย่างมีประสิทธิภาพมากขึ้น

พลเอก ประยุทธ์ จันทร์โอชา นายกรัฐมนตรี ประธานกรรมการ เสนอแนะว่าควรมีการกล่าวนำในช่วงแรกของวีดิทัศน์เป็นภาพการเชื่อมโยงยุทธศาสตร์ไปสู่หน่วยงานที่เกี่ยวข้องโดยเน้นแนวทางขับเคลื่อน/ปฏิรูป/บริหาร ๖ ด้านของรัฐบาล ให้ต่อเนื่องเชื่อมโยงเป็นเรื่องเดียวกัน เพื่อให้เกิดความเข้าใจต่อข้าราชการที่จะขับเคลื่อน ให้รู้ว่าทุกคนในประเทศ จำเป็นต้องเกี่ยวข้องทั้งหมด โดยให้เพิ่มเติมแผนพัฒนาดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคมลงในแนวทางขับเคลื่อนฯ ให้ครบถ้วนด้วย

นายอุตตม สาวนายน รัฐมนตรีว่าการกระทรวงเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร กรรมการ ชี้แจงว่าในแผนพัฒนาดิจิทัลฯ ได้เสนอให้เรื่องโทรคมนาคม โดยเฉพาะอินเทอร์เน็ตความเร็วสูงเป็นสาธารณูปโภคที่ประชาชนทุกคนพึงได้รับ และเข้าถึงได้

นายโกศล เพ็ชร์สุวรรณ กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ ให้ข้อสังเกตว่า ยุทธศาสตร์ที่ ๑ เรื่องการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานดิจิทัลประสิทธิภาพสูง ให้ครอบคลุมทั่วประเทศ มีความสำคัญเป็นลำดับต้นควรพิจารณา ๑) ลดความซ้ำซ้อนของโครงข่ายทั้งภาครัฐและเอกชน ๒) ควรมีมาตรการดำเนินการให้เกิดความยั่งยืน ในส่วนของภาครัฐ ๓) ขอให้เพิ่มเติมว่าจะทำอย่างไรให้โครงข่ายใยแก้วนำแสง (Fiber Optic) ซึ่งเป็นโครงข่ายหลักของประเทศ มีประสิทธิภาพในการขับเคลื่อน นอกจากนี้ยังได้เสนอแนะในส่วนของยุทธศาสตร์ที่ ๔ เรื่องการปรับเปลี่ยนภาครัฐสู่การเป็นรัฐบาลดิจิทัล ยังไม่มีการกล่าวถึงการพัฒนากำลังคนให้พร้อมเข้าสู่ยุคเศรษฐกิจและสังคมดิจิทัล โดยให้ความเห็นว่าไม่ควรจัดตั้งหน่วยงานใหม่ แต่ควรพิจารณาใช้ศักยภาพของมหาวิทยาลัยต่างๆ ให้เกิดประโยชน์สูงสุด

/นายอุตตม...

นายอุตตม สาวนายน รัฐมนตรีว่าการกระทรวงเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร กรรมการ ชี้แจงให้ที่ประชุมทราบว่า ทท. คำนึงถึงการลดความซ้ำซ้อน และความยั่งยืนของการลงทุนด้านโครงข่ายสื่อสาร เป็นเรื่องสำคัญ และมีอยู่ในแผนฯ แล้ว และมีแนวปฏิบัติเพื่อนำไปสู่การลดความซ้ำซ้อน คือ การร่วมใช้โครงข่ายสื่อสาร (Infrastructure Sharing) ทั้งในส่วนของเขา สาย โดย ทท. ได้รับงบประมาณดำเนินการโครงการยกระดับโครงสร้างพื้นฐานโทรคมนาคมเพื่อขับเคลื่อนเศรษฐกิจของประเทศ ซึ่งจะดำเนินการเป็นโครงข่ายใยแก้วนำแสง (Fiber Optic) ทั้งหมด และอยู่ระหว่างการดำเนินการเพื่อนำไปสู่การจัดตั้งกองทุนรวมของประเทศทางด้านโทรคมนาคม ซึ่งเอกชนสามารถร่วมใช้ทรัพยากร ลงทุนเพิ่มในส่วนที่จำเป็น โดยได้ร่วมหารือกับภาคเอกชนเพื่อหาแนวทางความร่วมมือ ลดความซ้ำซ้อน และให้เกิดความยั่งยืนในอนาคตต่อไป

พลเอก ประยุทธ์ จันทร์โอชา นายกรัฐมนตรี ประธานกรรมการ กล่าวเพิ่มเติมว่าการนำดิจิทัลไปสู่ประชาชน ควรกำหนดกลุ่มเป้าหมาย และพื้นที่ให้ชัดเจน โดยเน้นพื้นที่ที่มีประชาชนอาศัยอยู่ เพื่อก่อให้เกิดประโยชน์สูงสุด ทั้งนี้ ในส่วนของเป้าหมายยุทธศาสตร์ทั้ง ๖ กลุ่ม ให้คำนึงถึงประชาชนทุกระดับ (บน กลาง ล่าง) เช่น การนำไปสู่สังคมการเรียนรู้ตลอดชีวิต การอำนวยความสะดวก การประกอบการ ธุรกิจ การสาธารณสุขขั้นพื้นฐาน สร้าง public healthcare และให้เพิ่มเติมรายละเอียดกิจกรรมภายใต้ให้ชัดเจน โดยครั้งต่อไปให้นำเสนอภาพยุทธศาสตร์ ที่เพิ่มเติมกิจกรรมภายใต้ทั้งหมด ในรูปแบบ infographic ด้วย

พลเอก ดาว์พงษ์ รัตนสุวรรณ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการ กรรมการ แจ้งที่ประชุมทราบว่าในส่วนของกระทรวงศึกษาธิการมีแผนพัฒนาการศึกษา ๒๐ ปี ซึ่งจากการประชุมที่ผ่านมา มีความเห็นสอดคล้องกันว่า "ดิจิทัล" มีส่วนช่วยด้านการศึกษาในอนาคต พร้อมทั้งเสนอแนะว่าควรเสริมสร้างภูมิคุ้มกันในการใช้งานดิจิทัลอย่างเป็นรูปธรรม ซึ่งเป็นหน้าที่ของกระทรวงศึกษาธิการ ที่จะดำเนินการอยู่แล้ว แต่เสนอให้ระบุในแผนพัฒนาดิจิทัลฯ ด้วย

นายสมคิด จาตุศรีพิทักษ์ รองนายกรัฐมนตรี รองประธานกรรมการ เสนอแนะว่า (ร่าง) แผนพัฒนาดิจิทัลฯ ที่รัฐมนตรีว่าการกระทรวงเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารนำเสนอ นี้ จะต้องจัดทำแผนระยะสั้น ระยะยาว และเพื่อเป็นการสร้างความเข้าใจแก่ประชาชนต่อการลงทุนด้านโครงข่ายสื่อสารของรัฐ ซึ่งในเชิงสังคมเรื่องที่ประชาชนรับรู้ว่าจะเกิดประโยชน์สูงสุด และไม่กระทบกับภาคส่วนอื่น คือ ๑) เรื่องการศึกษา ศธ. จึงควรมีแผนรับมือ และตอบสนองต่อแนวโน้มที่จะเกิดขึ้น โดยอาจจะต้องวางแผนการใช้ดิจิทัลกับการศึกษาในเมืองไทยในอนาคต และเปลี่ยนแปลงบทบาทเป็น Digital Education ทั้งนี้ ทั้งในเรื่องการใช้งาน วิธีการสอน หลักสูตร บุคลากร เป็นโครงการเร่งด่วน เช่น การเปลี่ยนแปลง กศน. เป็นการศึกษาผ่านดิจิทัล เป็นต้น ๒) เรื่องการส่งเสริม SMEs และ e-Commerce

ศาสตราจารย์ไพรัช ธัชยพงษ์ กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ เสนอแนะว่า ยุทธศาสตร์ที่ ๓ เรื่องสร้างสังคมคุณภาพด้วยเทคโนโลยีดิจิทัล เป็นยุทธศาสตร์ที่ดี ช่วยลดช่องว่างทางสังคม โดยตั้งข้อสังเกตว่ากระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ (พม.) ควรเข้ามาช่วยดูแล โดยการนำกองทุนส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการออกมาใช้ประโยชน์มากขึ้นกว่าที่เป็นอยู่ในปัจจุบัน

พลเอก ประยุทธ์ จันทร์โอชา นายกรัฐมนตรี ประธานกรรมการ กล่าวเพิ่มเติมถึงสิ่งที่รัฐบาลกำลังดำเนินการอยู่ตามแผนผังความเชื่อมโยงแม่น้ำ ๕ สาย โดยได้คำนึงถึงแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ แผนปฏิรูปประเทศ และให้เพิ่มเติมแผนพัฒนาดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคม เพื่อให้ดำเนินการไปในทิศทางเดียวกัน สอดคล้องกัน เป็นยุทธศาสตร์ชาติ ๒๐ ปี แบ่งออกเป็นระยะ ๑ ปี ๖ เดือน

/และต่อเนื่อง...

และต่อเนื่องไปทุก ๕ ปี จนครบคลุม ๒๐ ปี โดยกำหนดยุทธศาสตร์ กิจกรรม แผนการดำเนินงาน (action plan/operation plan) ไปจนถึงการบริหารจัดการ ซึ่งขณะนี้อยู่ในหัวข้อที่ ๑ โดยรัฐธรรมนูญจะต้องเขียน บทปฏิรูปขึ้นมาอีกหมวดหนึ่ง เพิ่มมาตรการปฏิรูป เพื่อให้รัฐบาลจะต้องดำเนินการในทุกกิจกรรมที่บริหารอยู่ ให้ได้ตามเวลาที่กำหนดไว้ นี่คือการยืนยัน

สิ่งที่แต่ละกระทรวง/ทุกกระทรวงต้องดำเนินการคือ ให้นำแผนพัฒนาดิจิทัลฯ ไปขับเคลื่อน เป็นแผนการปฏิบัติงานในระยะ ๑ (๑ ปี ๖ เดือน) โดยกำหนดยุทธศาสตร์ กิจกรรม แผนการดำเนินงาน (action plan/operation plan) และการบริหารจัดการ หากการดำเนินงานนั้นๆ ไม่เสร็จสิ้น ภายในระยะ ๑ ให้กำหนดในแผนการปฏิบัติการระยะ ๒ เพื่อนำไปสู่การจัดทำแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคม แห่งชาติ และงบประมาณต่อไป โดยมีบทเฉพาะกาลในรัฐธรรมนูญ ควบคุมให้ทุกเรื่อง ทุกกระทรวง ทุกหน่วยงาน ดำเนินการอย่างแท้จริง เป็นการปฏิบัติสิ่งที่เกิดได้/ง่ายก่อน เพื่อสร้างพื้นฐานในแผนปฏิรูปที่จะ ส่งต่อไปอีก ๑๕ ปีข้างหน้า โดยจะสำเร็จใน ๕ ปีแรก หรือ น้อยกว่าก็ตาม

ทั้งนี้ ในส่วนของ พม. รัฐบาลมียุทธศาสตร์จะนำผู้พิการ และผู้ด้อยโอกาสเข้าสู่ ระบบการทำงานอย่างเหมาะสมและเพิ่มจำนวนขึ้น โดยขอให้ช่วยติดตามความก้าวหน้า และขอให้ฝ่ายโฆษก รัฐบาล/ประชาสัมพันธ์ ตั้งหัวข้อกำหนดให้ชัดเจนว่าเรื่องอะไรที่เป็นปัญหาอย่างที่ท่านกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ ได้เสนอแนะ และติดตามว่าเกิดความเปลี่ยนแปลงอย่างไรด้วย

นายสุพันธุ์ มงคลสุธี กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ ให้ความเห็น (ร่าง) แผนพัฒนา ดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคมมีความครอบคลุมทั้งหมดด้วยดี และหลากหลาย โดยตั้งข้อสังเกตว่า ๑) เมื่อ ดิจิทัลเกิดขึ้นแล้ว หน่วยงานจะมีความสะดวกสบายมากขึ้น จึงอยากเห็นการกำหนดเป้าหมายการลดจำนวน ภาคข้าราชการลง เพื่อให้ประเทศสามารถขับเคลื่อนด้วยความคล่องตัวมากขึ้น ควรมีเป้าหมายระยะกลางว่า ในกี่ปีข้างหน้าจะสามารถลดสัดส่วนของข้าราชการได้ร้อยละเท่าใดในทุกกระทรวง เพื่อให้การขับเคลื่อน เป็นแผนที่ชัดเจนต่อไป ๒) เรื่องแผนการปฏิบัติงานในระยะ ๑ (๑ ปี ๖ เดือน) ควรคำนึงถึงการติดตามผลจาก แผนที่ตั้งไว้ด้วย ว่าส่วนใดได้รับการขับเคลื่อนแล้ว ส่วนใดสำเร็จสมบูรณ์สามารถดำเนินการได้ตามกรอบเวลา มากน้อยแค่ไหน อย่างไร ซึ่งเป็นเรื่องสำคัญ ไม่เช่นนั้นแผนก็จะยังคงเป็นแผนต่อไป

พลเอก ประยุทธ์ จันทร์โอชา นายกรัฐมนตรี ประธานกรรมการ กล่าวเพิ่มเติม ว่า ที่กล่าวมาทั้งหมด นอกเหนือจากแผนยุทธศาสตร์แล้ว ควรมีแผนการดำเนินการ (Roadmap) ในแต่ละ กิจกรรมด้วยว่าจะดำเนินการภายในช่วงเวลาใด งบประมาณจากที่ใด เท่าไหร่ หากไม่แล้วเสร็จจะดำเนินการ ต่ออย่างไร แผนการปฏิบัติงานในระยะ ๑ (๑ ปี ๖ เดือน) จะต้องมียางานความคืบหน้าทุกกิจกรรม ทุกกระทรวง เพื่อให้สอดคล้องกับระบบงบประมาณใหม่ เป็นการจัดทำกรอบค่าใช้จ่ายงบประมาณที่มี การบูรณาการระหว่างกัน เช่น เรื่องน้ำประปา สาธารณูปโภค และดิจิทัล จะต้องดำเนินการในกรอบเวลา เดียวกัน เพื่อให้สามารถดำเนินการสร้าง/ซ่อมแซมในเวลา และพื้นที่เดียวกัน เป็นต้น โดยจะต้องมีการจัดกลุ่ม บูรณาการงบประมาณตั้งแต่ปีนี้เป็นต้นไป เพื่อให้สามารถดำเนินการในปี ๒๕๖๐ ได้ทันที เป็นการบริหาร ราชการแผ่นดินเป็นแบบบูรณาการระหว่างกระทรวง ทุกเรื่องต้องทำพร้อมกันทั้งหมด เป็นกลุ่มกิจกรรม ทั้งหมด ไม่ว่าจะเป็นเรื่อง น้ำ เทคโนโลยี เศรษฐกิจ การเกษตร ทั้งหมดทุกกระทรวงต้องมาร่วมวางแผนปฏิบัติงาน งานแผนงบประมาณด้วยกัน แล้วเสริมด้วยดิจิทัลให้เข้าไปทุกกลุ่มงานด้วย

/ในส่วนของ...

ในส่วนของการลดอัตราข้าราชการอยู่ในยุทธศาสตร์การปฏิรูปอยู่แล้ว โดย ๑) ลดการผลิตใหม่ ๒) ปรับโครงสร้างการบริหาร โดยการนำเทคโนโลยีสารสนเทศเป็นเครื่องมือในการปฏิบัติงานมากขึ้น แต่ต้องคำนึงถึงความเพียงพอของบุคลากรทั้งในสภาวะการณ์ปกติ และสภาวะการณ์ฉุกเฉิน เพื่อให้ประเทศมีความมั่นคง ปลอดภัยด้วย

นายสมคิด จาตุศรีพิทักษ์ รองนายกรัฐมนตรี รองประธานกรรมการ เสนอว่า ขอให้ทุกกระทรวงนำเป้าหมาย และยุทธศาสตร์ ของแผนพัฒนาดิจิทัลฯ ไปดำเนินการในแผนพัฒนาและปฏิบัติงานของแต่ละกระทรวง ให้สอดคล้องกันภายใน ๑ เดือน และนำเสนอให้คณะรัฐมนตรีรับทราบแนวทางการดำเนินการดังกล่าวต่อไป และเห็นควรให้สภาอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทย และสภาหอการค้าแห่งประเทศไทย นำแผนพัฒนาดิจิทัลฯ ไปเป็นกรอบนโยบายในการพัฒนา SMEs ภายใต้ภูมิทัศน์ของแผนการดำเนินงาน ระยะ ๒๐ ปีด้วย

พลเอก ประยุทธ์ จันทร์โอชา นายกรัฐมนตรี ประธานกรรมการ กล่าวย้ำเรื่องการมอบหมายทุกกระทรวงจัดทำแผนการดำเนินการระยะ ๑ ปี ๖ เดือน และ ๕ ปี จนครบรอบการดำเนินงาน ๒๐ ปี รวมไปถึงเรื่องการจัดทำงบประมาณ เพื่อส่งต่อไปยังสำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ (สศช.) จัดทำแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ทำให้การบริหารราชการเป็นไปตามกรอบการดำเนินงานที่ตั้งไว้ควบคู่กับนโยบายของพรรคการเมืองที่ได้รับการเลือกตั้งในอนาคตด้วย

มติที่ประชุม

- ๑) เห็นชอบในหลักการต่อ (ร่าง) แผนพัฒนาดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคม และมอบหมายให้กระทรวงเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร นำแผนพัฒนาดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคมที่ได้ปรับปรุงแก้ไข ตามข้อเสนอแนะจากที่ประชุม และที่ได้ดำเนินการเพิ่มเติม เพื่อให้ได้แผนพัฒนาดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคม ฉบับสมบูรณ์ เสนอต่อ คณะรัฐมนตรี ให้ความเห็นชอบในลำดับต่อไป
- ๒) มอบหมายให้ทุกกระทรวงนำเป้าหมาย และยุทธศาสตร์ ของแผนพัฒนาดิจิทัลฯ ไปดำเนินการในแผนพัฒนาฯ และการปฏิบัติของแต่ละกระทรวง ให้สอดคล้องกัน
- ๓) มอบหมายให้สภาอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทย และสภาหอการค้าแห่งประเทศไทย นำแผนพัฒนาดิจิทัลฯ ไปเป็นกรอบนโยบายในการพัฒนา SMEs ภายใต้ภูมิทัศน์ของแผนการดำเนินงาน ระยะ ๒๐ ปีด้วย

๔.๒ (ร่าง) แผนรัฐบาลดิจิทัลของประเทศไทย (พ.ศ. ๒๕๕๙ - ๒๕๖๑)

นางทรงพร โกมลสุรเดช ปลัดกระทรวงเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร กรรมการและเลขานุการ แจ้งให้ที่ประชุมพิจารณา (ร่าง) แผนรัฐบาลดิจิทัลของประเทศไทย ระยะ ๓ ปี (พ.ศ. ๒๕๕๙-๒๕๖๑) ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของแผนพัฒนาดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคม และดำเนินการโดยสำนักส่งเสริมและพัฒนาธุรกิจอิเล็กทรอนิกส์ (สรอ.) ร่วมกับ สำนักงานปลัดกระทรวงเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร (สป.ทก.) โดยแผนพัฒนารัฐบาลดิจิทัลนี้เป็นส่วนหนึ่งของยุทธศาสตร์ที่จะปรับเปลี่ยนภาครัฐไปสู่รัฐบาลดิจิทัล และได้ขออนุญาตที่ประชุมให้ นายศักดิ์ เสกขุนทด ผู้อำนวยการสำนักงานรัฐบาลอิเล็กทรอนิกส์ (องค์การมหาชน) (สรอ.) นำเสนอที่ประชุมเพื่อทราบภาพรวมของแผนฯ ฉบับนี้

/นายศักดิ์...

นายศักดิ์ เสกขุนทด ผู้อำนวยการสำนักงานรัฐบาลอิเล็กทรอนิกส์ (องค์การมหาชน)

(สรอ.) นำเสนอที่มาของแผนพัฒนารัฐบาลดิจิทัลของประเทศไทย เนื่องจากการพัฒนาขีดความสามารถในการนำเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารมาใช้ในหน่วยงานภาครัฐไม่มีแผนชัดเจนในการพัฒนา และขาดความพร้อมทางด้านงบประมาณ บุคลากร กฎหมาย และระเบียบที่ไม่รองรับ จึงนำมาสู่ความต้องการให้กระทรวงเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารดำเนินการจัดทำแผนฯ เพื่อนำไปสู่การปฏิบัติ โดยมีระยะเวลา ๓ ปี เน้นผลลัพธ์ภายใน ๑ ปี ๖ เดือน แผนดังกล่าว มีหลักการและวิสัยทัศน์ที่จะยกระดับภาครัฐสู่การเป็นรัฐบาลดิจิทัล ที่มีการบูรณาการระหว่างหน่วยงาน มีการดำเนินงานแบบอัจฉริยะ ให้บริการโดยมีประชาชนเป็นศูนย์กลาง และขับเคลื่อนให้เกิดการเปลี่ยนแปลงได้อย่างแท้จริง ประกอบด้วย ๔ หลักการ คือ การบูรณาการระหว่างหน่วยงานต่างๆ ทั้งการเชื่อมโยงข้อมูลและการดำเนินงาน การนำเทคโนโลยีและอุปกรณ์ดิจิทัลมาสนับสนุนการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ การปรับเปลี่ยนองค์กรทั้งในด้านทรัพยากรมนุษย์ ขั้นตอนการดำเนินงาน เทคโนโลยีและกฎระเบียบที่ได้รับการสนับสนุนจากผู้นำระดับประเทศ และ การยกระดับงานบริการภาครัฐให้มีการออกแบบประสบการณ์และการดำเนินการแบบเฉพาะเจาะจงตามความต้องการรายบุคคล จาก ๔ หลักการดังกล่าว นำมาสู่ ๔ ยุทธศาสตร์การพัฒนารัฐบาลดิจิทัล ประกอบด้วย ๑) การพัฒนาและยกระดับขีดความสามารถรองรับการไปสู่รัฐบาลดิจิทัล ๒) การยกระดับคุณภาพชีวิตของประชาชน ๓) การยกระดับขีดความสามารถในการแข่งขันของภาคธุรกิจ และ ๔) การยกระดับความมั่นคงและเพิ่มความปลอดภัยของประชาชน โดยมีกรอบการดำเนินงานที่ครอบคลุมภาครัฐ ภาคประชาชนและภาคธุรกิจ ๔ งานหลัก คือ บูรณาการบริการและโครงสร้างพื้นฐาน (Shared Services and Infrastructure) บูรณาการข้อมูล (Data Integration) บูรณาการช่องทางการเข้าถึงประชาชน (GovChannel) และ การสนับสนุนรัฐบาลดิจิทัล (Digital Government Supporting) ทางด้านกฎหมาย มาตรฐาน ต่างๆ ครอบคลุมการพัฒนาขีดความสามารถเชิงดิจิทัลทั้ง ๑๘ ด้าน ทั้งนี้ ได้มีการจัดลำดับความสำคัญของมาตรการเพื่อการขับเคลื่อนสู่รัฐบาลดิจิทัล แบ่งออกเป็นมาตรการสำคัญที่มีความพร้อมในระยะต้น (ระยะ ๓ ปี) ๑๑ ด้าน และมาตรการสำคัญที่มีความพร้อมในลำดับถัดไป ๘ ด้าน ดังนี้

มาตรการสำคัญที่มีความพร้อมในระยะต้น จำนวน ๑๑ ด้าน

๑. การบูรณาการข้อมูลผ่านระบบเชื่อมโยงข้อมูลกลาง
๒. โครงสร้างพื้นฐานการให้บริการอิเล็กทรอนิกส์
๓. ยกระดับศักยภาพบุคลากรภาครัฐ
๔. การให้บริการความช่วยเหลือแบบบูรณาการในเชิงรุก
๕. การบูรณาการตลาดแรงงานแบบครบวงจร
๖. การเกษตรแบบครบวงจรรายบุคคลผ่านการบูรณาการ
๗. การบูรณาการงานบริการด้านการลงทุนข้ามหน่วยงาน
๘. การส่งเสริม SME แบบบูรณาการเชิงรุกเพื่อส่งเสริมการเติบโต
๙. ระบบภาษีบูรณาการข้ามหน่วยงานแบบครบวงจร
๑๐. การให้ทุกข้อมูลงานบริการผ่านจุดเดียวโดยมีผู้รับบริการเป็นศูนย์กลาง
๑๑. การบูรณาการด้านการท่องเที่ยวแบบครบวงจร

/มาตรการ...

มาตรการสำคัญที่มีความพร้อมในลำดับถัดไป จำนวน ๘ ด้าน

๑. การบูรณาการด้านการท่องเที่ยวแบบครบวงจร
๒. การยืนยันตัวตนและบริหารจัดการสิทธิโดยใช้ Smart Card หรือผ่านบัญชีผู้ใช้อิเล็กทรอนิกส์กลาง
๓. การแก้ไขเรื่องร้องเรียนและการเข้าถึงความต้องการในเชิงรุก
๔. การบูรณาการการนำเข้าส่งออกแบบครบวงจร
๕. การรักษาความปลอดภัยสาธารณะในเชิงรุกโดยใช้เครื่องมือวิเคราะห์ข้อมูลเชิงลึก
๖. การประเมินความเสี่ยงผู้โดยสารข้ามแดนล่วงหน้าและพิสูจน์ตัวตนผ่านช่องทางอัตโนมัติสำหรับผู้โดยสาร
๗. การบูรณาการข้อมูลเพื่อป้องกันภัยธรรมชาติ
๘. การบูรณาการข้อมูลระหว่างหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเพื่อบริหารจัดการในภาวะวิกฤต

ซึ่งได้มีรายละเอียดโครงการ งบประมาณ และหน่วยงานที่รับผิดชอบหลักแล้ว และได้ดำเนินการจัดทำแผนการดำเนินงานของปี พ.ศ. ๒๕๕๙ ซึ่งแบ่งการดำเนินการออกเป็นระยะ ๓ เดือน ๖ เดือน และ ๑๒ เดือน ในมาตรการสำคัญที่มีความพร้อมในระยะต้น

ทั้งนี้ จึงขอเสนอที่ประชุมเพื่อพิจารณาขอความเห็นชอบให้กระทรวงเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารโดยสำนักงานรัฐบาลอิเล็กทรอนิกส์ (องค์การมหาชน) นำเสนอคณะรัฐมนตรีให้มีมติดังต่อไปนี้

๑. ขอความเห็นชอบต่อ (ร่าง) แผนพัฒนารัฐบาลดิจิทัล ระยะ ๓ ปี (พ.ศ. ๒๕๕๙ - ๒๕๖๑) (Digital Government Development Plan)

๒. มอบหมายให้ สำนักงานรัฐบาลอิเล็กทรอนิกส์(องค์การมหาชน) ร่วมกับ สำนักงานปลัดกระทรวงเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร สำนักงานงบประมาณ สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาระบบราชการ และ สำนักงานพัฒนาธุรกรรมทางอิเล็กทรอนิกส์ (องค์การมหาชน) กำหนดแนวทางการดำเนินการร่วมกันต่อไป

ที่ประชุมได้พิจารณา และให้ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม ดังนี้

พลเอก ประยุทธ์ จันทร์โอชา นายกรัฐมนตรี ประธานกรรมการ กล่าวว่า สรอ. จะต้องหารือในรายละเอียดด้านแนวทางปฏิบัติกับ ทก. ให้ชัดเจนยิ่งขึ้น นอกจากนี้ การดำเนินการดังกล่าว นอกจากจะเป็นการดำเนินการให้แก่ประชาชนไทยแล้ว จะต้องคำนึงถึงประเทศสมาชิกอาเซียนด้วย เป็นกิจกรรมหนึ่งตามแผนผังความเชื่อมโยงแม่น้ำ ๕ สาย ในการขับเคลื่อน/ปฏิรูป/บริหาร ๖ ด้าน ของรัฐบาล โดยให้วางแผนการดำเนินงาน ระยะ ๑ ปี ๖ เดือน ด้วย เช่น ในส่วนของข้อมูลพื้นฐานในประเทศสมาชิกอาเซียนที่เกี่ยวกับการบรรเทาภัยพิบัติ เพื่อสามารถให้ความช่วยเหลือและบริหารจัดการร่วมกันเมื่อถึงเวลาเกิดเหตุได้ เป็นต้น

นายทวิศักดิ์ กอนันต์กุล กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ ให้ข้อเสนอแนะว่าจากแผนงานระยะ ๓ เดือน ๖ เดือน และ ๑๒ เดือน ตามที่ฝ่ายเลขานุการคณะทำงานฯ ได้นำเสนอนั้น คณะกรรมการการเศรษฐกิจ การเงินและการคลัง สภานิติบัญญัติแห่งชาติ ได้คัดเลือกข้อเสนอของสภาปฏิรูปแห่งชาติ (สปช.) ที่เกี่ยวกับ Connected Government และ Open Data เป็นตัวขับเคลื่อนหลักที่จะช่วยทำให้แผนการดำเนินงานระยะ ๑ ปี ๖ เดือน มีฐานสำคัญที่จะทำให้การเชื่อมโยงข้อมูลของรัฐบาลสามารถให้บริการประชาชนได้อย่างทั่วถึง และสามารถชี้แจงกับประชาชนได้ชัดเจนว่าภาครัฐได้มีการปรับตัว

/เพื่อลด...

เพื่อลดค่าใช้จ่ายในการติดต่อกับภาครัฐน้อยลง สำหรับการเปิดเผยข้อมูล (Open Data) เป็นการดำเนินการตามหลักการเศรษฐกิจที่ขับเคลื่อนโดยข้อมูล (data-driven economy) เนื่องจากข้อมูลภาครัฐมีมูลค่าทางเศรษฐกิจมากหากเปิดข้อมูล ซึ่งจะช่วยส่งเสริมการสร้าง Startup ตลอดจนพัฒนาบริการต่างๆ เพิ่มเติม โดยให้ผู้ประกอบการภาคเอกชนสร้างเสริม โดยไม่ต้องใช้งบประมาณของภาครัฐมากเกินไป และขอแจ้งให้ทราบว่าสภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ (สปท.) อยู่ระหว่างเตรียมการเสนอเรื่อง Connected Government ต่อ ครม. ต่อไป

พลเอก ประยุทธ์ จันทร์โอชา นายกรัฐมนตรี ประธานกรรมการ กล่าวเสริมว่า ยังไม่เห็นการริเริ่มจากหน่วยงานภาครัฐมากนัก จึงขอให้ทุกกระทรวง/หน่วยงานพิจารณาเสนอแนวทางการดำเนินงานตามภารกิจ กรอบพันธกิจ ที่สอดคล้อง หรือเชื่อมโยงกับกรอบนโยบายของรัฐบาลซึ่งมีความชัดเจนแล้ว โดยพิจารณากิจกรรมที่เป็นประโยชน์ และมีความพร้อมเพื่อดำเนินการในระยะที่ ๑ และดำเนินการแบบคู่ขนานเมื่อมีความพร้อมเพิ่มเติม โดยไม่จำเป็นต้องรอให้แล้วเสร็จทีละกิจกรรม รวมทั้งให้สามารถเสนอแนะประเด็นปัญหา อุปสรรคเพื่อหาทางออกร่วมกันต่อไป

นายชิต เหล่าวัฒนา กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ เสนอข้อคิดเห็นต่อการดำเนินการตามแผนงานของ สรอ. ซึ่งมีบุคลากรจำกัด ในขณะที่มีภาระงานต้องดำเนินการพร้อมกันหลายระบบ สิ่งสำคัญคือการวางแผนงานและการดำเนินการให้สำเร็จ ควรศึกษาแนวทางจากผู้ประสบความสำเร็จ หรือ Champion โดยได้ยกกรณีศึกษา โครงการระบบการชำระเงินแห่งชาติ (National e-Payment) ซึ่งนายอภิศักดิ์ ดันตวิรวงศ์ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลัง ที่ได้มอบหมายให้ นายอนุชิต อนุชิตากุล ประธานสายพัฒนาระบบงานช่องทางขายและผลิตภัณฑ์ ธนาคารเกียรตินาคิน จำกัด (มหาชน) ดำเนินการ โดยใช้เวลาการดำเนินการเชื่อมต่อระบบเพื่อใช้งานได้เสร็จสิ้นภายใน ๓ เดือน เป็นต้น

นายสมคิด จาตุศรีพิทักษ์ รองนายกรัฐมนตรี รองประธานกรรมการ กล่าวว่า ตามที่ระเบียบวาระ ๔.๑ ได้มีมติให้ทุกกระทรวงนำเป้าหมาย และยุทธศาสตร์ ของแผนพัฒนาดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคม ไปดำเนินการในแผนพัฒนาฯ และการปฏิบัติของแต่ละกระทรวงแล้วนั้น ในทางปฏิบัติขอเสนอให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร เชิญปลัดกระทรวงทุกกระทรวง และหัวหน้าหน่วยงาน องค์กรที่เกี่ยวข้อง เข้าร่วมประชุมเพื่อบอกเล่ารายละเอียดแผนพัฒนาดิจิทัลฯ ให้เกิดความเข้าใจ และสามารถนำไปถ่ายทอดภายในกระทรวง/หน่วยงานของตนเองได้ นำไปสู่การวางแผนปรับปรุงกระบวนการทำงาน และยุทธศาสตร์ของแต่ละกระทรวง/หน่วยงานเพื่อให้สามารถก้าวสู่ดิจิทัลได้ ซึ่งแต่ละกระทรวงจะต้องนำไปพิจารณา และจัดทำรายละเอียดโครงการของกระทรวงเองด้วย เช่นดังที่ได้กล่าวแล้วไปแล้วว่า เรื่องการศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ ควรมีแผนรับมือ และตอบสนองต่อนโยบายดิจิทัลที่จะเกิดขึ้น เพื่อให้ประชาชนและสังคมรับรู้ถึงประโยชน์ที่ได้รับจากนโยบายรัฐบาล เป็นต้น

พลเอก ประยุทธ์ จันทร์โอชา นายกรัฐมนตรี ประธานกรรมการ กล่าวเพิ่มเติมว่า การขับเคลื่อนประเทศไทยนั้น จำเป็นจะต้องสร้างความเข้าใจเรื่องการมีส่วนร่วมแก่ประชาชน ให้ได้รับรู้รับทราบการเปลี่ยนแปลงตั้งแต่แรก การดำเนินการภาครัฐยังขาดการบูรณาการอย่างแท้จริง การถ่ายทอดนโยบายไปสู่การปฏิบัติในพื้นที่ จึงมีความจำเป็นต้องมีหน่วยงานบูรณาการ เช่น รัฐบาลดิจิทัล มี สรอ. เป็นหน่วยงานบูรณาการ ทำหน้าที่สร้างความเข้าใจ ชี้แจง แนะนำบริการ และการปรับปรุงระบบให้เกิดการทำงาน หรือใช้งานร่วมกันระหว่างกระทรวงได้ หากนำกระบวนการทำงานนี้ไปปรับใช้ในทุกกิจกรรมจะทำให้สามารถดำเนินการได้ ลดความซ้ำซ้อน และประหยัดงบประมาณ ทั้งนี้ ขอให้พิจารณาดำเนินการตามลำดับกิจกรรมที่สามารถดำเนินการได้ง่ายก่อน โดยสร้างความร่วมมือระหว่าง ภาครัฐ ภาคเอกชน และภาคประชาชน

/มติที่ประชุม...

มติที่ประชุม

- ๑) เห็นชอบ (ร่าง) แผนพัฒนารัฐบาลดิจิทัล ระยะ ๓ ปี (พ.ศ. ๒๕๕๙ - ๒๕๖๑) (Digital Government Development Plan) ตามที่ สำนักงานรัฐบาลอิเล็กทรอนิกส์(องค์การมหาชน) เสนอ โดยเห็นควรให้รับข้อสังเกตของที่ประชุมไปดำเนินการปรับปรุง รวมทั้งการศึกษาศูนย์ข้อมูลของอาเซียนร่วมกันในเรื่องภัยพิบัติ ภัยที่เกี่ยวกับความมั่นคงปลอดภัยไซเบอร์ไปพิจารณาและมีมาตรการทางด้านกฎหมายเรื่องความมั่นคงปลอดภัยร่วมกัน
- ๒) มอบหมายให้ สำนักงานรัฐบาลอิเล็กทรอนิกส์(องค์การมหาชน) ร่วมกับ สำนักงานปลัดกระทรวงเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร สำนักงานปรมาณ สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาระบบราชการ และ สำนักงานพัฒนาธุรกรรมทางอิเล็กทรอนิกส์ (องค์การมหาชน) กำหนดแนวทางการดำเนินการร่วมกันต่อไป

๔.๓ การพัฒนาศูนย์ข้อมูลในประเทศ (Data Center)

นางทรงพร โกมลสุรเดช ปลัดกระทรวงเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร กรรมการและเลขานุการ แจ้งให้ที่ประชุมพิจารณาสืบเนื่องจาก ที่ประชุมของคณะกรรมการเตรียมการด้านดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคม ครั้งที่ ๑/๒๕๕๘ ที่ประชุมได้มีมติและเสนอต่อคณะรัฐมนตรีในการที่จะให้หน่วยงานภาครัฐระงับการก่อสร้างศูนย์ข้อมูลทุกประเภท และยกเว้นโครงการและกิจกรรมที่มีการผูกพันสัญญาแล้วก่อนวันที่ ๑ เมษายน ๒๕๕๘ ซึ่งผลของการมีมติดังกล่าว ที่เสนอต่อที่ประชุมคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ ๑๒ พฤษภาคม ๒๕๕๘ ทำให้หลายๆ หน่วยงานภาครัฐ มีข้อขัดข้องและไม่สามารถดำเนินการพัฒนาศูนย์ข้อมูลตามแผนได้ ทั้งนี้ คณะทำงานศูนย์ข้อมูลในประเทศ (Data Center) ซึ่งสำนักงานรัฐบาลอิเล็กทรอนิกส์ (องค์การมหาชน) (สรอ.) เป็นฝ่ายเลขานุการ ได้ดำเนินการสำรวจข้อมูลภาครัฐ และวิเคราะห์ข้อมูลแล้ว พบว่า หน่วยงานภาครัฐโดยส่วนใหญ่ แม้จะมีความต้องการใช้พื้นที่ศูนย์ข้อมูลจำนวนกว่า ๓๐,๐๐๐ ตารางเมตรก็ตาม แต่อย่างไรก็ตามในเรื่องของข้อมูลภาครัฐ ภายใต้กฎหมายต่างๆ แล้ว หน่วยงานภาครัฐต่างๆ จะมีข้อมูลความมั่นคงของประเทศ ข้อมูลที่เป็นข้อมูลสำคัญ และข้อมูลที่เป็นข้อมูลทั่วไป ดังนั้น คณะทำงานฯ จึงได้เสนอรายละเอียดต่อที่ประชุมในวันนี้ เพื่อพิจารณาทบทวนมติที่ได้เคยมีไว้ก่อนหน้านี้ และขออนุญาตให้ฝ่ายเลขานุการคณะทำงานฯ ได้นำเสนอต่อที่ประชุมสั้นๆ ในส่วนของผลการวิเคราะห์เพื่อนำไปสู่การดำเนินการดังนี้

นายศักดิ์ เสกขุนทด ผู้อำนวยการสำนักงานรัฐบาลอิเล็กทรอนิกส์ (องค์การมหาชน) (สรอ.) ได้นำเสนอผลการวิเคราะห์ และการดำเนินงานของศูนย์ข้อมูลในประเทศไทย (Data Center) ดังนี้

ตามที่ รัฐบาลให้ความสำคัญในการพัฒนาประเทศผ่านนโยบายพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมดิจิทัล ซึ่งในองค์ประกอบของแผนดังกล่าวมีประเด็นการพัฒนารัฐบาลดิจิทัล (Digital Government) เป็นหนึ่งในยุทธศาสตร์หลักที่สำคัญ ที่มีเป้าหมายเพื่อพัฒนาหน่วยงานภาครัฐไปสู่รูปแบบการทำงานที่มีประสิทธิภาพและทันสมัย รวมถึงได้ตระหนักในประเด็นเรื่องการลดความซ้ำซ้อนในการดำเนินงานของภาครัฐ ทั้งค่าใช้จ่ายในการลงทุนและบริหารจัดการระบบของภาครัฐ อนึ่งในแผนการพัฒนารัฐบาลดิจิทัล มีแผนการพัฒนาด้านที่สำคัญ ในยุทธศาสตร์การพัฒนาและยกระดับขีดความสามารถรองรับการไปสู่รัฐบาลดิจิทัล ซึ่งต้องการสร้างโครงสร้างพื้นฐานหลักที่สำคัญเพื่อสนับสนุนให้หน่วยงานภาครัฐสามารถดำเนินการได้ในลักษณะดำเนินการร่วมกัน โดยมีเป้าหมายในการดำเนินการดังนี้

/๑. พัฒนาโครงสร้าง...

- พัฒนาโครงสร้างพื้นฐานบริการภาครัฐ (Government Service Infrastructure) ที่สนับสนุนนโยบาย Digital Economy เพื่อรองรับการบูรณาการข้อมูลและการทำงานของภาครัฐ อันนำไปสู่การเป็นรัฐบาลดิจิทัลที่สมบูรณ์
- เกิดการใช้ทรัพยากรอย่างคุ้มค่า ลดค่าใช้จ่ายในการลงทุนและบริหารจัดการระบบของภาครัฐ
- ส่งเสริม สนับสนุน และสร้างโอกาสให้ภาคเอกชนมีส่วนร่วมในการพัฒนาระบบบริการของภาครัฐ
- ยกระดับบริการภาครัฐให้มีความมั่นคงปลอดภัยและให้บริการได้อย่างต่อเนื่อง

และเพื่อให้การดำเนินการดังกล่าวบรรลุวัตถุประสงค์ตามเป้าหมาย จึงได้มีการกำหนดแนวทางยุทธศาสตร์การพัฒนาศูนย์ข้อมูลและบริการกลางภาครัฐดังต่อไปนี้

- บูรณาการศูนย์ข้อมูลและระบบสารสนเทศภาครัฐทั้งระดับกรม กระทรวง และระหว่างกระทรวง เพื่อให้ลดความซ้ำซ้อน และให้เกิดการใช้ทรัพยากรทางด้านเทคโนโลยีสารสนเทศอย่างคุ้มค่า
- พัฒนาการใช้งานแบบ Shared Services และการพัฒนาศูนย์ข้อมูลกลางภาครัฐ (Government Data Center) เพื่อให้เกิดการบูรณาการของข้อมูลสำคัญ และสามารถเข้าถึงข้อมูลเพื่อใช้สนับสนุนในการตัดสินใจด้านต่างๆ
- ส่งเสริม และสนับสนุน ให้ภาคเอกชนเข้ามาร่วมพัฒนาบริการในแบบความร่วมมือ Public-Private Partnership (PPP)

ในการบูรณาการศูนย์ข้อมูลภาครัฐ คณะทำงานฯ ได้สำรวจข้อมูลเพื่อการพัฒนาประสิทธิภาพระบบสารสนเทศภาครัฐ ตั้งแต่วันที่ ๒๓ มีนาคม พ.ศ. ๒๕๕๘ - ๑๗ พฤศจิกายน ๒๕๕๘ และสำรวจการจำแนกข้อมูลอิเล็กทรอนิกส์สำหรับศูนย์ข้อมูลภาครัฐ ตั้งแต่วันที่ ๒๒ มิถุนายน ๒๕๕๘ - ๓๐ กันยายน ๒๕๕๘ สรุปข้อมูลได้ดังต่อไปนี้

- จากหน่วยงานภาครัฐ ไม่รวมรัฐวิสาหกิจ ธนาคารของรัฐ และ สรอ. จำนวน ๒๓๖ หน่วยงาน ภาครัฐมีศูนย์ข้อมูลทั้งหมด ๒๙๗ แห่ง พื้นที่รวมโดยอยู่ในช่วง ๒๕,๐๓๓ -๓๖,๗๑๐ ตารางเมตร
- ศูนย์ข้อมูลภาครัฐมีความสามารถในพื้นที่ให้เกิดประโยชน์ (Utilization Level: UL) เฉลี่ยเพียงร้อยละ ๑๖ ของพื้นที่ศูนย์ข้อมูลทั้งหมด
- ค่าใช้จ่ายดำเนินการรวมของทุกศูนย์ข้อมูลภาครัฐต่อปี (รวมทั้ง ฮาร์ดแวร์ ซอฟต์แวร์ บุคลากร ค่าเช่าพื้นที่ ค่าไฟฟ้าและค่าน้ำประปา ค่าใช้จ่ายด้านระบบการสื่อสาร ค่าซ่อมบำรุง) ระหว่าง ๙,๐๑๘ - ๙๕๕๐ ล้านบาท และประมาณการค่าใช้จ่ายในระยะ ๔ ปีข้างหน้า ประมาณ ๗,๐๖๖ ล้านบาท
- ศูนย์ข้อมูลส่วนใหญ่ (ประมาณร้อยละ ๖๐) ยังไม่ได้รับ/เทียบมาตรฐานตาม BICSI และ วสท.
- ศูนย์ข้อมูลหลักทั้งหมดมีศูนย์ข้อมูลสำรอง คิดเป็นเพียงร้อยละ ๒๕ ของศูนย์ข้อมูลหลักทั้งหมด ซึ่งศูนย์ข้อมูลหลักส่วนใหญ่เกิดการหยุดชะงักการให้บริการ มากกว่า ๓ ครั้งในระยะเวลา ๓ ปี ซึ่งมีผลต่อประสิทธิภาพการให้บริการแก่ประชาชนและระบบงานสำคัญของประเทศ

/ศูนย์ข้อมูล...

- ศูนย์ข้อมูลมีลักษณะแต่ละหน่วยงานแยกจัดหาเอง จึงไม่สามารถเชื่อมโยงบูรณาการระบบงานหรือข้อมูลระหว่างศูนย์ข้อมูลได้อย่างสมบูรณ์

- มีระบบงานจำนวน ๓,๑๒๙ ระบบ แบ่งเป็น ข้อมูลมั่นคง (ร้อยละ ๘.๑) ข้อมูลสำคัญ (ร้อยละ ๖๑.๒) และข้อมูลทั่วไป (ร้อยละ ๓๐.๖)

เพื่อให้สามารถบริหารจัดการศูนย์ข้อมูลได้อย่างเหมาะสมสำหรับข้อมูลในแต่ละประเภท จึงได้มีการกำหนดแนวทางในการจัดการศูนย์ข้อมูลสำหรับหน่วยงานภาครัฐ โดยแบ่งประเภทข้อมูลอิเล็กทรอนิกส์ออกเป็น ๓ ประเภท คือ ข้อมูลด้านความมั่นคงของประเทศ ข้อมูลสำคัญ และข้อมูลทั่วไป ซึ่งข้อมูลแต่ละประเภทนั้นมีแนวทางในการบริหารจัดการที่แตกต่างกัน ดังนี้

ข้อมูลด้านความมั่นคงของประเทศ – หน่วยงานผู้เป็นเจ้าของระบบและข้อมูลจะต้องดำเนินการของบประมาณและปรับปรุงศูนย์ข้อมูลหลัก (Main Site) ศูนย์ข้อมูลสำรอง (Backup Site) ศูนย์กู้คืนภัยพิบัติ (DR Site) ให้มีความมั่นคงปลอดภัย เป็นไปตามมาตรฐานที่หน่วยงานกลางเป็นผู้กำหนด

ข้อมูลสำคัญ – หน่วยงานผู้เป็นเจ้าของระบบและข้อมูลสามารถดำเนินการของบประมาณเพื่อปรับปรุงศูนย์ข้อมูลหลัก (Main Site) ให้เป็นไปตามมาตรฐานที่หน่วยงานกลางเป็นผู้กำหนด หรือมีการพิจารณาใช้งานศูนย์ข้อมูลหลัก (Main Site) ศูนย์ข้อมูลสำรอง (Backup Site) ศูนย์กู้คืนภัยพิบัติ (DR Site) จากหน่วยงานกลาง

ข้อมูลทั่วไป – หน่วยงานผู้เป็นเจ้าของระบบและข้อมูลสามารถใช้บริการจากผู้ให้บริการภาคเอกชนหรือรัฐวิสาหกิจ ทั้งในส่วนของศูนย์ข้อมูลหลัก (Main Site) ศูนย์ข้อมูลสำรอง (Backup Site) ศูนย์กู้คืนภัยพิบัติ (DR Site) ให้มีความมั่นคงปลอดภัย เป็นไปตามมาตรฐานที่หน่วยงานกลางเป็นผู้กำหนด

จากการดำเนินการดังกล่าวจะเป็นแนวทางให้เกิดการบูรณาการข้อมูลของภาครัฐไปสู่การตัดสินใจระดับนโยบายที่ศูนย์ปฏิบัติการนายกรัฐมนตรี (PMOC) อย่างเป็นรูปธรรม ทำให้รัฐบาลสามารถกำหนดนโยบายเพื่อตอบสนองต่อความต้องการของทุกภาคส่วนได้อย่างมีประสิทธิภาพ ทั้งนี้ ในการดำเนินการดังกล่าวรัฐบาลจำเป็นต้องมีการวางแผนในการพัฒนาศูนย์ข้อมูลกลางภาครัฐ (Government Data Center) และรองรับการพัฒนาบริการกลางภาครัฐ (Government Shared Services) รวมถึงการสร้างความร่วมมือกับภาคเอกชนเพื่อลดภาระค่าใช้จ่ายและเพิ่มความรวดเร็วในการดำเนินการ โดยมีลำดับการพัฒนาการบูรณาการศูนย์ข้อมูลและบริการกลางภาครัฐ ๓ ชั้น ดังนี้

ขั้นที่ ๑. การบูรณาการศูนย์ข้อมูลภาครัฐ (Government Data Center Consolidation) เป็นการรวบรวมศูนย์ข้อมูลของภาครัฐที่แยกกันดำเนินการ ให้มีมาตรฐาน ลดความซ้ำซ้อน

ขั้นที่ ๒. การพัฒนาบริการกลางภาครัฐ (Government Shared Services) เป็นการพัฒนาบริการภาครัฐเพื่อใช้งานร่วมกัน ลดความซ้ำซ้อนในการพัฒนา เช่น ระบบบริหารจัดการภายในองค์กร (Back Office)

ขั้นที่ ๓. การบูรณาการข้อมูลผ่านระบบเชื่อมโยงข้อมูลกลาง (Central Data Sharing Platform) เป็นการเชื่อมโยงข้อมูลผ่านระบบกลาง เพื่อให้สามารถแลกเปลี่ยนข้อมูลของทุกหน่วยงานได้ในวงกว้าง มีมาตรการในการควบคุมความปลอดภัยและความเป็นส่วนตัวของข้อมูล

/ในการพัฒนา...

ในการพัฒนาบริการกลางภาครัฐ จะมีการดำเนินการเพื่อลดความซ้ำซ้อนในการพัฒนาระบบ เพิ่มประสิทธิภาพในการทำงานในด้านต่างๆ โดยมีรูปแบบในการดำเนินการ ๓ ส่วน ได้แก่

๑. การพัฒนาระบบกลางเพื่อบริหารจัดการภายในองค์กร (Government Back Office Store) โดยให้บริการสำเร็จรูปผ่านอินเทอร์เน็ต ในรูปแบบ Software as a Service (SaaS) เช่น ระบบบริหารทรัพยากรมนุษย์ เป็นต้น

๒. การพัฒนาระบบกลางสำหรับข้อมูลประเภททั่วไป (Government Cloud Store) โดยให้บริการสำเร็จรูปผ่านอินเทอร์เน็ต สำหรับการใช้งานระบบงานภาครัฐที่ให้บริการข้อมูลทั่วไป เช่น เว็บไซต์ของหน่วยงาน เป็นต้น

๓. การบริหารจัดการลิขสิทธิ์ซอฟต์แวร์ (Government License Software Management Center) เป็นการบริหารจัดการ Software License โดยร่วมมือกับบริษัทเจ้าของลิขสิทธิ์ในการจัดทำ Government Country License สำหรับซอฟต์แวร์ที่ลิขสิทธิ์จากต่างประเทศ โดยเน้นการใช้งานในระบบงานภาครัฐขนาดใหญ่ และใช้เป็นจำนวนมาก เพื่อเป็นการลดค่าใช้จ่ายในการจัดหาซอฟต์แวร์ของหน่วยงานภาครัฐ

ซึ่งการบูรณาการศูนย์ข้อมูลภาครัฐ และการพัฒนาบริการกลางภาครัฐ มีแผนในการดำเนินงาน ภายใน ๓ เดือน จะดำเนินการจัดทำแผนพัฒนาบริการกลางภาครัฐแล้วเสร็จ เริ่มให้บริการกลางภาครัฐ (Government Shared Services) ในวันที่ ๑ กรกฎาคม ๒๕๕๙ และให้บริการศูนย์ข้อมูลกลางและระบบคลาวด์ภาครัฐ (Government Data Center/Cloud) ในวันที่ ๑ ตุลาคม ๒๕๕๙

ทั้งนี้ จึงขอเสนอที่ประชุมพิจารณาให้ความเห็นชอบเพื่อนำเสนอคณะรัฐมนตรีให้มิมติดังต่อไปนี้

๑. มอบกระทรวงเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร (ทก.) พิจารณาดำเนินการด้านการพัฒนาศูนย์ข้อมูลและบริการกลางภาครัฐ ดังต่อไปนี้

- จัดให้มีการพัฒนาและบริหารจัดการ ศูนย์ข้อมูลกลางภาครัฐ (Government Data Center)
- กำหนดมาตรฐานศูนย์ข้อมูลภาครัฐ (Government Data Center)
- กำหนดมาตรฐานบริการกลางภาครัฐ (Government Shared Services)
- บริหารจัดการ Software License สำหรับภาครัฐ (Government License) โดยเน้นการใช้งานในระบบงานภาครัฐขนาดใหญ่ และใช้เป็นจำนวนมาก

๒. มอบหน่วยงานภาครัฐ ทั้งระดับกระทรวง และระดับกรมหรือเทียบเท่า จัดทำแผนการ บูรณาการศูนย์ข้อมูล (Data Center) และแผนการเปลี่ยนผ่านไปสู่ Government Shared Services ภายใน ๓๐ กันยายน ๒๕๕๙ และดำเนินการตามแผนให้แล้วเสร็จภายใน ๒ ปี

๓. มอบ สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาระบบราชการ กำหนดตัวชี้วัดเรื่องการเปลี่ยนผ่านไปสู่ Government Shared Services สำหรับหน่วยงานภาครัฐ ตามข้อ ๒.

๔. มอบ สำนักงบประมาณ จัดสรรงบประมาณให้หน่วยงาน สำหรับการดำเนินการเปลี่ยนผ่านไปสู่ Government Shared Services

/๕. มอบหมาย...

๕. มอบหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ปรับปรุงเงื่อนไขต่างๆ เช่น กฎ ระเบียบ และ ข้อบังคับ ให้สนับสนุนหน่วยงานภาครัฐในการใช้บริการลักษณะ Shared Services (หากจำเป็น)
๖. ยกเลิกมติคณะรัฐมนตรีในการประชุมคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ ๑๒ พฤษภาคม ๒๕๕๘ ในส่วนที่ “เห็นชอบให้หน่วยงานภาครัฐระงับการสร้างศูนย์ข้อมูลทุกประเภท ยกเว้นโครงการ/กิจกรรมที่มีการผูกพันตามสัญญาแล้ว ก่อนวันที่ ๑ เมษายน ๒๕๕๘ และให้หน่วยงานภาครัฐขอแปลงงบลงทุน (ครุภัณฑ์ ที่ดิน สิ่งก่อสร้าง) เป็นงบดำเนินงานที่เพียงพอต่อการเข้าใช้บริการระบบสำหรับ ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๘ ก่อนที่การลงทุนของภาคเอกชนจะเกิดขึ้น” ตามที่ กระทรวงเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารเสนอ
๗. ให้หน่วยงานภาครัฐสามารถสร้างศูนย์ข้อมูลได้ ภายใต้ข้อกำหนดดังนี้
 - ๑) โครงการ/กิจกรรมที่มีการผูกพันตามสัญญาแล้ว ก่อนวันที่ ๑ เมษายน ๒๕๕๘
 - ๒) การสร้างศูนย์ข้อมูลทุกประเภทสำหรับประเภทข้อมูลด้านความมั่นคงของประเทศ ตามที่สำนักงานสภาความมั่นคงแห่งชาติ (สมช.) กำหนด
 - ๓) การสร้างศูนย์ข้อมูลหลักสำหรับประเภทข้อมูลสำคัญ ตามที่พระราชบัญญัติ ข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๕๐ กำหนด (ตามมาตรา ๑๔ และ ๑๕)โดยต้องเป็นไปตามแผนการบูรณาการศูนย์ข้อมูลที่ได้รับการเห็นชอบจาก

ปลัดกระทรวง หรือผู้บริหารสูงสุดของหน่วยงาน

ที่ประชุมได้พิจารณา และให้ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม ดังนี้

นายชิต เหล่าวัฒนา กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ เสนอแนะว่า จากการประชุม คณะกรรมการฯ ที่ผ่านมาเห็นชอบแนวทางการดำเนินงานศูนย์ข้อมูลในประเทศ (Data Center: DC) โดยมี แนวคิดให้รวบรวมความต้องการใช้งาน Data Center ของภาครัฐ เพื่อกระตุ้นการลงทุนของภาคเอกชน ทำให้ มีโอกาสต่อยอดไปยังธุรกิจคลาวด์ (Cloud Computing) และการลงทุนด้าน content จากต่างประเทศ ซึ่งเป็นประโยชน์ต่อระบบเศรษฐกิจอุตสาหกรรมของประเทศนั้น ฝ่ายเลขานุการคณะทำงานฯ ได้กล่าวถึงผลการ สืบสวนว่าหน่วยงานภาครัฐได้มีการดำเนินการศูนย์ข้อมูล (Data Center) แล้วเป็นจำนวนมาก แต่ไม่ได้ถูกใช้ให้ เกิดประโยชน์ และไม่ได้มาตรฐาน ซึ่งนอกจากจะก่อให้เกิดการลงทุนที่ไม่คุ้มค่าแล้ว ยังสร้างความเสียหายได้ โดยมีแผนการดำเนินการให้บริการกลางภาครัฐ (Government Shared Services) และให้บริการศูนย์ข้อมูล กลางและระบบคลาวด์ภาครัฐ (Government Data Center/Cloud) โดยส่วนตัวมีข้อคิดเห็นว่าการ ปรับเปลี่ยนแนวคิดจาก Co-Location ไปสู่ Cloud นั้น ในเชิงเทคนิคเป็นเรื่องยากจำเป็นต้องมีบุคลากรที่มีความเชี่ยวชาญเพื่อให้สามารถบริหารจัดการศูนย์คอมพิวเตอร์ขนาดใหญ่และระบบคลาวด์ได้อย่างมีประสิทธิภาพและรู้เท่าทัน Cyber Security จึงขอความชัดเจนว่านโยบายมีการปรับเปลี่ยนแล้วหรือไม่

พลเอก ประยุทธ์ จันทร์โอชา นายกรัฐมนตรี ประธานกรรมการ แจ้งว่า นโยบายรัฐบาลยังคงให้ความสำคัญกับเศรษฐกิจ ซึ่งต้องดำเนินการให้สมบูรณ์ แต่ในการดำเนินการต้อง พิจารณาตามลำดับความสำคัญก่อนหลัง เนื่องจากงบประมาณที่มีจำกัด ไม่สามารถนำมาลงทุนเพื่อดำเนินการ พร้อมกันได้ทั้งหมด รัฐบาลจึงได้จัดทำแผนผังความเชื่อมโยงแม่น้ำ ๕ สาย ในการขับเคลื่อน/ปฏิรูป/บริหาร ๖ ด้าน

/โดยช้อย้า...

โดยขอย้ำความต้องการของรัฐบาลในส่วนของ DC คือ การบูรณาการการดำเนินงานของส่วนราชการ เพื่อให้ ๑) ภาครัฐสามารถใช้งานข้อมูลที่จำเป็นได้อย่างรวดเร็ว และถูกต้องตรงกัน ๒) อำนวยความสะดวกให้แก่ภาคประชาชน สอดคล้องกับ พรบ. การอำนวยความสะดวกในการพิจารณาอนุญาตของทางราชการ พ.ศ.๒๕๕๘ และ พรบ. ข้อมูลข่าวสาร National Single Window เพื่อเป็นการชักชวนภาคเอกชนในระดับนานาชาติ ให้เข้ามาใช้ประโยชน์ ลงทุน พัฒนาการเรียนรู้ การศึกษาตลอดช่วงชีวิต ให้ครอบคลุมผู้ด้อยโอกาส คนพิการ ครอบคลุมทุกกลุ่ม ซึ่งการดำเนินการดังกล่าว จะต้องเร่งดำเนินการจัดทำแผนฯ ให้สมบูรณ์ก่อน โดยคำนึงถึงความซ้ำซ้อน การสำรองข้อมูล (Back up) และจำเป็นต้องกำหนดเจ้าภาพหลัก และเจ้าภาพรอง เพื่อให้เกิดประสิทธิภาพในการดำเนินงานต่อไป

นายชิต เหล่าวัฒนา กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ ตั้งข้อสังเกตว่า หากการดำเนินการของภาครัฐสามารถลดความซ้ำซ้อนได้ จะทำให้เกิดประสิทธิภาพดังที่ประธานกรรมการได้กล่าวข้างต้น แต่ในการสร้างผู้ประกอบการรายใหม่ ภาครัฐควรให้ภาคเอกชนเป็นผู้ดำเนินการลงทุนในส่วนของข้อมูลทั่วไปเพื่อให้เกิดการทำ Big Data หรือ Data Mining ให้ภาคเอกชนสามารถแข่งขันกับต่างประเทศได้ ซึ่งหากภาครัฐดำเนินการลงทุนทั้งหมดสิ่งที่กล่าวมาก็จะไม่เกิดขึ้น

นายสมคิด จาตุศรีพิทักษ์ รองนายกรัฐมนตรี รองประธานกรรมการ ชี้แจงว่า สิ่งที่ภาครัฐดำเนินการเป็นเพียงการจัดสรรเทคโนโลยีเฉพาะเท่าที่จำเป็น ในส่วนที่เหลือจะเป็นการลงทุนโดยภาคเอกชน และขอเสนอประธานกรรมการเพิ่มเติมว่า เรื่องดิจิทัลเป็นเรื่องใหญ่ระดับประเทศ ซึ่งประเทศไทยมีผู้เชี่ยวชาญจำนวนมาก แต่ไม่เคยดำเนินการหรือไม่สามารถดำเนินการได้ จึงเห็นควรเสนอให้มีที่ปรึกษาจากต่างประเทศที่มีความเชี่ยวชาญ และประสบความสำเร็จในการดำเนินการ เพื่อให้คำปรึกษา และให้คำแนะนำเป็นทางเลือกที่ ๒ (Second Opinion) เพื่อประกอบการตัดสินใจ

นายสุพันธ์ มงคลสุธี กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ เสนอว่าศูนย์ข้อมูล (Data Center) เป็นเรื่องที่สำคัญมาก การให้ภาคเอกชนทำเป็นเรื่องดี แต่การดำเนินการควรมีภาคเอกชนดำเนินการอย่างน้อย ๒ ราย เพื่อบูรณาการการทำงานร่วมกัน เพราะหากมีรายเดียวเมื่อเกิดปัญหา การพัฒนาจะทำได้ช้า และควรมีกรอบการพัฒนา การปรับปรุง การบำรุงรักษา และการจัดทำระบบสำรองด้วย

นายโกศล เพ็ชร์สุวรรณ กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ ให้ข้อสังเกตว่า กรณีที่เสนอให้เชิญผู้เชี่ยวชาญจากต่างประเทศมาดำเนินการในเรื่องนี้ เกรงว่าท้ายที่สุดประเทศไทยจะไม่สามารถหลุดพ้นจากความช่วยเหลือของต่างประเทศได้

นายสมคิด จาตุศรีพิทักษ์ รองนายกรัฐมนตรี รองประธานกรรมการ ชี้แจงเพิ่มเติมว่า หลายสิ่งประเทศไทยไม่เคยดำเนินการมาก่อน และการเสนอให้มีที่ปรึกษาจากต่างประเทศนั้น ไม่ได้เสนอให้ต่างประเทศเข้ามาลงทุน แต่เพื่อเป็นที่ปรึกษาให้คำแนะนำเป็นทางเลือกที่ ๒ (Second Opinion) เพื่อประกอบการตัดสินใจ ดังนั้น ขอให้คิดในเชิงบวก เพราะประเทศที่เจริญแล้ว มักมีการจ้างผู้เชี่ยวชาญจากต่างประเทศมาให้คำปรึกษาแนะนำในระยะเริ่มต้นเช่นกัน ในขณะที่เดียวกันโดยส่วนตัวแล้วเห็นว่าภาครัฐยังขาดบุคลากรที่มีความเชี่ยวชาญในการดำเนินการโครงการขนาดใหญ่ แม้แต่ในกระทรวงเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารก็ตาม จึงเสนอให้มีการเรียนรู้วิธีการของประเทศที่ประสบความสำเร็จเหล่านั้น

/นายสุพันธ์...

นายสุพันธ์ มงคลสุธี กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ เสนอข้อคิดเห็นว่าประเทศไทยจำเป็นต้องหานักวิชาการที่มีความเชี่ยวชาญจากต่างประเทศมาช่วยในการศึกษาข้อมูล ให้คำปรึกษา และคำแนะนำในหลายๆ เรื่อง โดยได้ยกตัวอย่างหน่วยงานในต่างประเทศหลายหน่วยงาน รวมทั้งหน่วยงานรัฐวิสาหกิจของต่างประเทศเองมีการจ้างผู้บริหารระดับสูงที่เกษียณจากภาคเอกชนขนาดใหญ่มาเป็นที่ปรึกษา ซึ่งโดยส่วนตัวแล้วมองว่าเป็นสิ่งจำเป็นที่จะต้องมีการให้คำปรึกษาให้คำแนะนำเป็นทางเลือกที่ ๒ (Second Opinion) จากต่างประเทศที่มีความเชี่ยวชาญในลักษณะพันธมิตร เพื่อให้คำปรึกษา แนะนำ ให้สามารถดำเนินการได้ด้วยรอบรู้ และรวดเร็ว

นายทวีศักดิ์ กอนันต์กุล กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ เสนอข้อคิดเห็นว่า ควรจะรับคำแนะนำของนายสมคิดฯ มาดำเนินการ โดยอาจมีที่ปรึกษาจากหลากหลายประเทศ อาทิ สิงคโปร์ สหรัฐอเมริกา และญี่ปุ่น ที่มีความสามารถ มาช่วยดำเนินการ โดยให้ สรอ. รับไปพิจารณาดำเนินการต่อไป

พลเอก ประยุทธ์ จันทร์โอชา นายกรัฐมนตรี ประธานกรรมการ กล่าวสรุปนโยบายรัฐบาลในเรื่องการลงทุนว่า รัฐบาลมีแผนลดการใช้จ่ายงบประมาณการลงทุนในอนาคต และให้ภาคเอกชนเป็นผู้ลงทุนและเดินหน้าไปพร้อมกับรัฐบาล โดยรัฐบาลจะอำนวยความสะดวกด้านกฎหมาย และการร่วมทุนต่างๆ เนื่องจากรัฐบาลไม่สามารถพัฒนาหรือดำเนินการได้เองทั้งหมด จึงต้องเตรียมการตั้งแต่นี้ว่าสิ่งใดที่ภาคเอกชนสามารถทำได้ หรือไม่ได้ โดยต้องรักษาผลประโยชน์ของประเทศเป็นสำคัญ โดยส่วนตัวแล้วคิดว่าคนไทยเก่ง แต่ในทางปฏิบัติที่ผ่านมาประเทศไทยใช้งบประมาณหมดไปกับการประชุม สัมมนา จำนวนมาก รวมทั้งการดำเนินการโครงการนำร่องหลายโครงการแต่ไม่เห็นผลสำเร็จ ดังนั้น การลดระยะเวลาในการดำเนินการ ควรศึกษา เรียนรู้ แลกเปลี่ยน จากประเทศที่ประสบความสำเร็จ และพิจารณาว่าอะไรสามารถนำมาดำเนินการในประเทศไทยได้ ทั้งนี้ ได้ยกตัวอย่างกรณีการจัดการศึกษา ให้ไปศึกษาและเรียนรู้จากประเทศที่ประสบความสำเร็จในแต่ละระดับ เช่น ประเทศสิงคโปร์ มีชื่อเสียงด้านการศึกษาาระดับประถมศึกษา และมีมัธยมศึกษา ประเทศเกาหลีและญี่ปุ่นมีชื่อเสียงทางด้านระดับอาชีวศึกษา และประเทศฟินแลนด์มีชื่อเสียงทางด้านระดับอุดมศึกษา โดยพิจารณานำมาปรับใช้ให้สอดคล้องกับบริบท วัฒนธรรมของประเทศไทย

มติที่ประชุม

- ๑) เห็นชอบให้เสนอคณะรัฐมนตรีเพื่อพิจารณาทบทวนมติการประชุมคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ ๑๒ พฤษภาคม ๒๕๕๘ ในส่วนที่ “เห็นชอบให้หน่วยงานภาครัฐระดับการ สร้างศูนย์ข้อมูลทุกประเภท ยกเว้นโครงการ/กิจกรรมที่มีการผูกพันตามสัญญาแล้ว ก่อนวันที่ ๑ เมษายน ๒๕๕๘ และให้หน่วยงานภาครัฐขอแปลงงบลงทุน (ครุภัณฑ์ ที่ดิน สิ่งก่อสร้าง) เป็นงบดำเนินงานที่เพียงพอต่อการเข้าใช้บริการระบบสำหรับ ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๘ ก่อนที่การลงทุนของภาคเอกชนจะเกิดขึ้น” ตามที่ กระทรวงเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารเสนอ
- ๒) มอบหมายกระทรวงเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร (ทก.) พิจารณาศึกษาความเป็นไปได้ และความเหมาะสมเพื่อนำเสนอแนวทางในการบริหารจัดการและการพัฒนาศูนย์ข้อมูลและบริการกลางภาครัฐในรายละเอียดต่อไป
- ๓) ให้กระทรวงเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารประสานงานกับสำนักงาน คณะกรรมการพัฒนาระบบราชการ (กพร.) สำนักงบประมาณ กระทรวงการคลัง และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เพื่อให้ความร่วมมือในการกำหนดมาตรการในการบูรณาการศูนย์ข้อมูลบริการภาครัฐ โดยให้นำข้อเสนอแนะจากที่ประชุมไปพิจารณา ดำเนินการต่อไป

/๔.๔ โครงการ...

๔.๔ โครงการยกระดับโครงสร้างพื้นฐานโทรคมนาคมเพื่อขับเคลื่อนเศรษฐกิจของประเทศ

นางทรงพร โกมลสุรเดช ปลัดกระทรวงเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร

กรรมการและเลขานุการ แจ้งให้ที่ประชุมพิจารณาโครงการ โดยช่วงแรกขอให้รับชม Infographics นำเสนอภาพรวมการดำเนินงานเรื่อง โครงข่ายยกระดับโครงสร้างพื้นฐานโทรคมนาคมเพื่อขับเคลื่อนเศรษฐกิจของประเทศ โดยมีระยะเวลาประมาณ ๕ นาที จากนั้นรายงานให้ที่ประชุมทราบเพิ่มเติมว่า กระทรวงเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารได้นำเสนอคณะรัฐมนตรีเพื่อขอความเห็นชอบในหลักการโครงการยกระดับโครงสร้างพื้นฐานโทรคมนาคมเพื่อขับเคลื่อนเศรษฐกิจของประเทศด้วยแล้ว สำหรับการดำเนินในกิจกรรมแรกเป็นการยกระดับโครงข่ายอินเทอร์เน็ตความเร็วสูงเพื่อพัฒนาเศรษฐกิจของประเทศโดยต้องการให้มี Internet broadband เข้าถึงทุกหมู่บ้าน ปัจจุบันมีทั้งหมดประมาณ ๗๕,๐๐๐ หมู่บ้าน และมีประมาณ ๔๕,๐๐๐ หมู่บ้านที่มีโครงข่ายเป็น Fiber optic เรียบร้อยแล้ว ที่เหลืออีกประมาณ ๓๐,๐๐๐ หมู่บ้านยังเข้าไม่ถึง ซึ่งเดิมเพื่อความรวดเร็วในการดำเนินการกระทรวงฯ ได้วางแผนจะใช้ในลักษณะเป็น Fix Wireless broadband คือการใช้คลื่นความถี่ในการส่งสัญญาณเข้าไปในหมู่บ้านที่เป็นพื้นที่ห่างไกลและเข้าไม่ถึง แต่เมื่อพิจารณาในด้านศักยภาพของการใช้งานแล้วพบว่าการลงทุนแบบ Fiber optic ในระยะยาวแล้วจะมีเสถียรภาพมากกว่า แม้ว่าจะมีค่าใช้จ่ายในเรื่องของการบำรุงรักษาที่สูงกว่าแต่เมื่อพิจารณาถึงความมีเสถียรภาพของการใช้งานของประชาชนในทุกหมู่บ้านแล้ว กระทรวงฯ จึงได้ปรับเปลี่ยนมาดำเนินการเป็นลักษณะ Fiber optic แทน เว้นแต่ประมาณร้อยละ ๗ ของจำนวนหมู่บ้าน ซึ่งโครงข่ายเข้าไม่ถึงจึงต้องใช้เทคโนโลยีอื่น คือ เทคโนโลยีดาวเทียม ซึ่งเป็นอุปสรรคทางด้านกายภาพที่เป็นภูเขาหรือพื้นที่ชายขอบ เพราะฉะนั้นจึงต้องใช้เทคโนโลยีอื่นในการดำเนินการ อย่างไรก็ตามในการยกระดับอินเทอร์เน็ตความเร็วสูงที่เข้าถึงในทุกหมู่บ้านนี้ ในเชิงนโยบายแล้วกระทรวงฯ ได้ตระหนักว่าในการดำเนินการภาคเอกชนไม่มีการลงทุนไปยังพื้นที่ห่างไกลตรงนี้อยู่แล้ว และเป็นโอกาสดีที่กระทรวงฯ จะทำให้ครอบคลุมขยายไปทั่วประเทศให้เพิ่มมากขึ้น

การดำเนินการในกิจกรรมที่ ๑ การขยายโครงข่ายอินเทอร์เน็ตความเร็วสูงให้ครอบคลุมทั่วประเทศเพื่อสนับสนุนการพัฒนาเศรษฐกิจภายในประเทศ วงเงินงบประมาณ ๑๕,๐๐๐ ล้านบาท สำหรับการลงทุนในกิจกรรมนี้จะทำให้เกิดการจ้างงานในพื้นที่อย่างน้อย ๑,๗๐๐ ล้านบาท มีการจัดซื้อวัสดุภายในประเทศประมาณ ๔,๐๐๐ ล้านบาท อุตสาหกรรมโทรคมนาคมภายในประเทศมีการเจริญเติบโตขึ้น มีการสนับสนุนสินค้าท้องถิ่นผ่านทางระบบออนไลน์ เพิ่มความสะดวกและเกื้อหนุนให้เกิดการสร้างรายได้ของครัวเรือน ทั้งภาคเกษตรและอุตสาหกรรมท้องถิ่น ระยะเวลาในการดำเนินการจะแล้วเสร็จประมาณไตรมาส ๒ ของปีงบประมาณ ๒๕๖๐

การดำเนินการในกิจกรรมที่ ๒ การเพิ่มประสิทธิภาพโครงข่ายอินเทอร์เน็ตระหว่างประเทศสู่การเป็น ASEAN Digital Hub จะเป็นการขยายโครงการภายในประเทศเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพโครงข่ายภายในประเทศโดยการขยายแบนด์วิธของหน่วยงานภาครัฐที่มีอยู่เดิมให้รองรับการให้บริการภายในประเทศเพิ่มมากขึ้น สามารถติดต่อกับต่างประเทศได้ เพื่อยกระดับประเทศไทยให้เป็นศูนย์กลางในภูมิภาคอาเซียน ซึ่งจะทำให้ค่าบริการอินเทอร์เน็ตภายในประเทศถูกลง ดึงดูดให้ผู้ให้บริการจากต่างประเทศมาลงทุนในประเทศไทยเนื่องจากค่าใช้จ่ายในการเชื่อมต่อวงจรของต่างประเทศถูกลง และลดความซ้ำซ้อนในการลงทุน

/รวมถึง...

รวมถึงลดความเสี่ยงในการพึ่งพาการเชื่อมต่อกับต่างประเทศ เนื่องจากโครงข่ายโทรคมนาคมเป็นเรื่องที่เกี่ยวข้องกับความมั่นคงปลอดภัย ดังนั้นประเทศไทยควรมีโครงข่ายที่เชื่อมต่อโดยหน่วยงานของรัฐด้วยตัวเอง ขณะเดียวกัน การส่งเสริมในเรื่องของประสิทธิภาพในการดำเนินธุรกิจภาคส่วนต่าง ๆ ทั่วประเทศจะสามารถดำเนินการได้สะดวกมากยิ่งขึ้น และนำไปสู่การพัฒนาเขตเศรษฐกิจต่าง ๆ ภายในประเทศ และให้เกิดการกระตุ้นด้านการลงทุนจากต่างประเทศ ให้เข้ามาในประเทศไทยมากขึ้น ซึ่งจะเป็นการเพิ่ม GDP ภายในประเทศมากยิ่งขึ้น สำหรับการดำเนินการนั้น จะแบ่งพื้นที่ของการดำเนินการระหว่าง บริษัท กสท โทรคมนาคม จำกัด (มหาชน) และ บริษัท ทีโอที จำกัด (มหาชน) ซึ่งเป็นการร่วมมือกันของทั้งสองหน่วยงานมีการจัดสรรทรัพยากรที่มีอยู่ร่วมกัน ทั้งในเรื่องของเสาสัญญาณและโครงข่ายในแต่ละพื้นที่ร่วมกัน รวมทั้งการร่วมมือกับภาคเอกชนที่มีโครงข่ายโครงสร้างพื้นฐานต่าง ๆ จะทำให้เกิดการใช้ประโยชน์ร่วมกันได้มากขึ้น ขณะเดียวกันการนำเทคโนโลยีเคเบิลใยแก้วนำแสงก็จะทำให้ทุกหมู่บ้านมีอินเทอร์เน็ตความเร็วสูงได้ครอบคลุมทั้งในเรื่องของการศึกษา การสาธารณสุข การขายสินค้าของประชาชน การท่องเที่ยว รวมทั้งข้อมูลในเรื่องของเกษตรกรรมจะสนับสนุนให้ประชาชนในทุกระดับสามารถเข้าถึงข้อมูลได้

ที่ประชุมได้พิจารณา และให้ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม ดังนี้

ศาสตราจารย์ สิทธิชัย โภคิยอุดม กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ แจ้งให้ที่ประชุมทราบว่า จากข้อมูลการสำรวจล่าสุดของสถาบัน IEEE พบว่า ปีนี้เป็นปีที่ประเทศสหรัฐอเมริกามีอัตราการเพิ่มของ Broadband หรือสายสื่อสารที่เชื่อมต่อตามบ้านลดลงถึงร้อยละ ๖๐ ซึ่งสอดคล้องกับอัตราการใช้โทรศัพท์บ้านที่ลดลงเช่นเดียวกัน และสุดท้ายภายใน ๕ ปี จะไม่มีการใช้งานเนื่องจากเทคโนโลยี 4G LTE Advance ในปัจจุบันมีความเร็วเพียงพอสามารถรองรับการให้บริการแบบไร้สายได้ และการลงทุนจะถูกลงกว่า การเดินสายสื่อสารมาก หากสำนักงาน กสทช. สามารถจัดสรรช่วงคลื่นความถี่ (Bandwidth) ที่เหมาะสมมาสนับสนุนเพิ่มเติมอีกประมาณ 100-200 MHz จะทำให้ภาคเอกชนสามารถลงทุน 4G ได้ครอบคลุมทั่วประเทศ และสามารถลดค่าใช้จ่ายในการลงทุนโครงข่ายใยแก้วนำแสง (Fiber Optic) ไปยังหมู่บ้านลงได้ ทั้งนี้ ทก. ควรพิจารณาแผนการดำเนินงานให้ครอบคลุม เนื่องจากการที่มีโครงข่ายใยแก้วนำแสง (Fiber Optic) ไปยังหมู่บ้านไม่ได้หมายความว่าสามารถใช้งานได้เลย จำเป็นต้องลงทุนต่ออีกจำนวนมาก และสุดท้ายอาจจะต้องใช้ Wireless ในการกระจายอินเทอร์เน็ตโครงข่ายใยแก้วนำแสงไปยังหมู่บ้านอีกด้วย จึงขอให้พิจารณาให้ครบถ้วน เพื่อให้การลงทุนน้อยลง โดยบริษัทเอกชนมีความสามารถในการลงทุน LTE-Advance ตามคุณสมบัติของ ITU อาจจะยินดีร่วมลงทุนดังกล่าว ทั้งนี้ ต้องได้รับการจัดสรรช่วงคลื่นความถี่ (Bandwidth) ที่เหมาะสมจากสำนักงาน กสทช.

นายอุดม สวานายน รัฐมนตรีว่าการกระทรวงเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร กรรมการ กล่าวชี้แจงเพิ่มเติมว่า กระทรวงเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร ได้พิจารณาในประเด็นสำคัญคือการมีส่วนร่วมของภาคเอกชนด้วยแล้ว ทั้งนี้จะรับข้อสังเกตไปประกอบการพิจารณา และขอให้ทาง บริษัท กสท โทรคมนาคม จำกัด (มหาชน) ได้อธิบายว่าเมื่อไปถึงหมู่บ้านแล้วเอกชนจะมีส่วนร่วมในการดำเนินการอย่างไร

พันเอก สรรพชัย หุวะนันท์ รักษาการ กรรมการผู้จัดการใหญ่ บริษัท กสท โทรคมนาคม จำกัด (มหาชน) ชี้แจงว่า ได้มีการพิจารณาการเชื่อมต่อทั้ง ๒ รูปแบบแล้ว ทั้งในส่วนโครงข่ายใยแก้วนำแสง (Fiber Optic) และโครงข่ายไร้สาย (Wi-Fi Network) ซึ่งทั้งสองแบบมีข้อดีข้อเสียแตกต่างกัน

/โดยโครงข่าย...

โดย โครงข่ายใยแก้วนำแสง (Fiber Optic) มีข้อดีคือจะมีศักยภาพสูงกว่า ทนต่อสภาพดินฟ้าอากาศ ภาคเอกชนสามารถมาเชื่อมต่อ และให้บริการไปถึงลูกค้าได้โดยตรง แต่มีข้อเสียคือระยะเวลาการดำเนินงานจะช้ากว่า เนื่องจากต้องใช้ระยะเวลาในการติดตั้ง สำหรับแบบโครงข่ายไร้สาย (Wi-Fi Network) มีข้อดีคือสามารถติดตั้งได้รวดเร็ว แต่ข้อเสียคือศักยภาพในปัจจุบันอาจจะยังไม่เทียบเท่าโครงข่ายใยแก้วนำแสง (Fiber Optic) และต้องคิดรูปแบบเพิ่มเติมว่าจะให้เอกชนเข้ามาร่วมดำเนินการได้อย่างไรบ้าง สำหรับการมีส่วนร่วมของภาคเอกชน หมายความว่าเอกชนรายนั้นต้องมีคลื่นความถี่รองรับ เพื่อให้สามารถขยายแถบคลื่นความถี่ (Bandwidth) ไปยังหมู่บ้านที่ยังเข้าไม่ถึงได้ ซึ่งเอกชนส่วนใหญ่ยังไม่ลงทุนเนื่องจากเหตุผลความคุ้มค่าด้านการตลาด ซึ่งวัตถุประสงค์หลักของโครงการคือเพื่อให้เกิดความเท่าเทียมในการเข้าถึงอินเทอร์เน็ตในระดับหมู่บ้าน สำหรับปัจจัยความสำเร็จของโครงการจะมีหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ๒ หน่วยงาน คือ การไฟฟ้าฝ่ายผลิตแห่งประเทศไทย (กฟผ.) และ สำนักงาน กสทช. เนื่องจากกระบวนการพาดสายสื่อสารเพื่อขยายโครงข่ายโทรคมนาคมจะต้องได้รับความเห็นชอบจากสำนักงาน กสทช. และ กฟผ. โดยมีค่าใช้จ่ายในการดำเนินการ จึงขอเสนอให้คณะกรรมการฯ พิจารณาของดเว้นค่าใช้จ่ายในส่วนนี้ เนื่องจากเป็นเรื่องของโครงสร้างพื้นฐานของประเทศ

นายชิต เหล่าวัฒนา กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ ทราบว่าในเบื้องต้น บริษัท ทีโอที จำกัด (มหาชน) ได้รับความเห็นชอบจากสำนักงาน กสทช. ให้ปรับปรุงการใช้งานคลื่นความถี่ย่าน 2300 MHz ดังนั้นจึงอาจจะสามารถดำเนินการได้ทั้งสองรูปแบบ เนื่องจากการเดินโครงข่ายใยแก้วนำแสง (Fiber Optic) ที่มีอยู่เป็นการเชื่อมต่อถึงผู้ใช้ปลายทาง (Last mile) ได้ และใช้งานคลื่นความถี่ย่าน 2300 MHz เป็นแบบ Open Wi-Fi ซึ่งอาจจะทำให้งบประมาณถูกลงด้วย และสามารถขับเคลื่อน digital farmer ให้เกิดขึ้นได้โดยเร็ว เนื่องจากมีคลื่นความถี่ย่าน 2300 MHz อยู่แล้ว คาดว่าจะสามารถเห็นผลงานอย่างเป็นรูปธรรมได้ภายใน ๑-๒ เดือน

พลเอก ประยุทธ์ จันทร์โอชา นายกรัฐมนตรี ประธานกรรมการ มอบหมายให้กระทรวงเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร พิจารณาประเด็นที่เกี่ยวข้องให้ครอบคลุมเพื่อให้เกิดผลเป็นรูปธรรม ทั้งในเรื่องข้อกำหนด พ.ร.บ. การให้เอกชนร่วมลงทุนในกิจการของรัฐ และประเด็นสำคัญคือเรื่องของความมั่นคงปลอดภัย รวมถึงการแก้ไขปัญหากรณีที่ไม่สามารถใช้งานระบบได้ สำหรับรูปแบบวิธีดำเนินการจะเลือกวิธีการใดให้ไปศึกษาให้ครบถ้วนในขั้นดำเนินงาน แล้วนำเสนอคณะรัฐมนตรีพิจารณาต่อไป

มติที่ประชุม

เห็นชอบรายละเอียดการดำเนินการโครงการยกระดับโครงสร้างพื้นฐานโทรคมนาคมเพื่อขับเคลื่อนเศรษฐกิจของประเทศ ตามที่กระทรวงเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร เสนอ โดยให้รับข้อสังเกตของคณะกรรมการฯ ไปพิจารณาดำเนินการ และรายงานผลความก้าวหน้าในการดำเนินการให้นายกรัฐมนตรีและคณะรัฐมนตรีทราบเป็นระยะต่อไป

ระเบียบวาระที่ ๕

เรื่องอื่นๆ

๕.๑ แผนงานโครงการนำร่องการบูรณาการนำสายสื่อสารลงดินพื้นที่โครงการถนนพหลโยธิน

นางทรงพร โกมลสุรเดช ปลัดกระทรวงเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร กรรมการและเลขานุการ แจ้งให้ที่ประชุมทราบว่าฝ่ายเลขานุการฯ ได้รับการประสานงานจาก สำนักงาน กสทช. เพื่อขอนำเสนอแผนงานโครงการนำร่องการบูรณาการนำสายสื่อสารลงดินพื้นที่โครงการถนนพหลโยธิน เข้าสู่ที่ประชุมคณะกรรมการฯ โดยจะเสนอเกี่ยวกับการนำร่องการนำสายสื่อสารลงดินในระยะทาง ๒๐ กิโลเมตร ในช่วงถนนพหลโยธินจากอนุสาวรีย์ชัยสมรภูมิถึงถนนลาดพร้าว โดยขออนุญาตที่ประชุมให้ทางสำนักงาน กสทช. ได้นำเสนอในรายละเอียด

/พลอากาศเอก...

พลอากาศเอก ธีรศ ปุณศรี ประธานกรรมการกิจการกระจายเสียงกิจการโทรทัศน์ และกิจการโทรคมนาคมแห่งชาติ กรรมการ รายงานให้ที่ประชุมทราบว่า โครงการนำร่องการบูรณาการนำสายสื่อสารลงดินพื้นที่โครงการถนนพหลโยธิน เป็นการดำเนินการที่สืบเนื่องจากการประชุมที่ผ่านมา โดยขอให้ รองเลขาธิการสำนักงาน กสทช. นายก่อกิจ ด้านชัยวิจิตร นำเสนอต่อคณะกรรมการฯ

นายก่อกิจ ด้านชัยวิจิตร รองเลขาธิการคณะกรรมการกิจการกระจายเสียงกิจการโทรทัศน์ และกิจการโทรคมนาคมแห่งชาติ รายงานให้ที่ประชุมทราบว่า เมื่อวันศุกร์ที่ ๕ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๙ สำนักงาน กสทช. ได้ประสานงานร่วมกับสมาคมโทรคมนาคมแห่งประเทศไทย การไฟฟ้านครหลวง และผู้แทนกระทรวงเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร เพื่อหารือเรื่องการนำสายไฟสื่อสารลงไปในท่อของการไฟฟ้านครหลวง ซึ่งในพื้นที่นี้การไฟฟ้านครหลวงยังมีท่อคงเหลืออยู่ โดยทางสมาคมโทรคมนาคมแห่งประเทศไทยจะเป็นผู้ลงทุนทั้งหมด งบประมาณในการดำเนินการรวม ๓๐๐ ล้านบาท ภายในระยะเวลา ๙ เดือน พื้นที่ดำเนินการระยะทางทั้งสิ้น ๒๐ กิโลเมตร ประกอบด้วยบริเวณถนนพหลโยธิน จากอนุสาวรีย์ชัยสมรภูมิ ถึงถนนลาดพร้าว ถนนประดิพัทธ์ จากถนนพหลโยธิน ถึงถนนพระราม ๖ ถนนวิภาวดีรังสิต จากบริษัท การบินไทย จำกัด ถึงซอยเฉยพ่วง และซอยเฉยพ่วง และซอยแยกถนนพหลโยธิน คือ ซอยพหลโยธิน ๗ และ ๘ ซึ่งการดำเนินการดังกล่าว เป็นการใช้ทรัพยากรร่วมกันทำให้กรุงเทพมหานครเป็นเมืองมหานครแห่งอาเซียนที่สวยงามและเป็นโครงการนำร่องที่นำไปสู่การเริ่มที่จะให้มีการใช้ทรัพยากรร่วมกัน

ที่ประชุมได้พิจารณา และให้ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม ดังนี้

นายโกศล เพ็ชรสุวรรณ กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ กล่าวว่า เป็นโครงการที่ดีมาก เห็นสมควรให้การสนับสนุนและขยายผลสู่พื้นที่อื่นต่อไป ทั้งนี้ยังมีข้อกังวลเรื่องของสายโทรศัพท์ว่าจะสามารถนำลงใต้ดินได้ครบถ้วนหรือไม่

นายก่อกิจ ด้านชัยวิจิตร รองเลขาธิการคณะกรรมการกิจการกระจายเสียงกิจการโทรทัศน์ และกิจการโทรคมนาคมแห่งชาติ ชี้แจงเพิ่มเติมว่าการดำเนินการดังกล่าวเป็นโครงการนำร่องเนื่องจากต้องใช้เงินงบประมาณค่อนข้างมาก และเคยได้มีการหารือร่วมกับ บริษัท กสท โทรคมนาคม จำกัด (มหาชน) และ บริษัท ทีโอที จำกัด (มหาชน) ซึ่งมีท่ออยู่จำนวนหลายหมื่นกิโลเมตร แต่ทราบว่าท่อบางช่วงมีการแตกหักไม่สามารถร้อยสายได้ จึงขอให้ทางสมาคมโทรคมนาคมแห่งประเทศไทยมีหนังสือแจ้งเรื่องเข้ามาเพื่อจะขอดำเนินการคู่ขนานว่าแผนงานควรจะทำอย่างไร โดยจะนำทั้ง ๓ ส่วน มาพิจารณาร่วมกันและสำรวจเส้นทางของบริษัท กสท โทรคมนาคม จำกัด (มหาชน) บริษัท ทีโอที จำกัด (มหาชน) และการไฟฟ้านครหลวงซึ่งถ้าส่วนใดพร้อมก็จะดำเนินการไปก่อน ในระหว่างที่รอการจัดทำแผนและผลการจ้างที่ปรึกษาที่กระทรวงเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารอยู่ระหว่างดำเนินการ ซึ่งเป็นโอกาสที่เหมาะสมที่จะผลักดันให้เกิดขึ้นนำร่องในพื้นที่ดังกล่าวได้ก่อน

พลเอก ประยุทธ์ จันทร์โอชา นายกรัฐมนตรี ประธานกรรมการ เห็นด้วยในการดำเนินการดังกล่าว แต่ยังมีข้อกังวลเรื่องงบประมาณที่จะดำเนินการ รวมถึงได้มีการหารือร่วมกับหน่วยงานต่างๆ ที่เกี่ยวข้อง เช่น การไฟฟ้านครหลวง (กฟน.) การประปา แล้วหรือไม่ว่ามีความพร้อมและยินดีร่วมดำเนินการดังกล่าว ทั้งนี้ ให้มีการประสานร่วมกันว่ามีหน่วยงานใดได้มีการวางแผนดำเนินการในเรื่องนี้บ้างแล้ว เพื่อลดความซ้ำซ้อนในการดำเนินการ เช่น กรุงเทพมหานคร เป็นต้น

นายก่อกิจ ด้านชัยวิจิตร รองเลขาธิการคณะกรรมการกิจการกระจายเสียง กิจการโทรทัศน์ และกิจการโทรคมนาคมแห่งชาติ กล่าวชี้แจงเพิ่มเติมว่า ได้มีการหารือกับ กฟน. แล้วยินยอมให้ใช้ท่อของการไฟฟ้าซึ่งมีอยู่เดิมโดยไม่ต้องลงทุนเพิ่ม หรือการขุดใหม่เพิ่มเติม สำหรับในส่วนของการสื่อสาร ผู้ประกอบการจะเปลี่ยนเป็นโครงข่ายใยแก้วนำแสง (Fiber Optic) ทั้งหมด และจะไม่มีสายโทรศัพท์บนเสาแล้ว ซึ่งเมื่อดำเนินการแล้วเสร็จจะไม่มีเสาไฟฟ้าแล้ว

/ศาสตราจารย์...

ศาสตราจารย์ สิทธิชัย โกโดยอุดม กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ ให้ข้อสังเกตว่าการนำ
โครงข่ายใยแก้วนำแสง (Fiber Optic) ลงท่อสายไฟฟ้า ของ กฟน. ในทางเทคนิคจะสามารถดำเนินการได้หรือไม่
เนื่องจากโครงข่ายใยแก้วนำแสงเป็นฉนวน รวมถึงการจะนำสายโทรศัพท์ลงท่อพร้อมกับสายไฟฟ้าแรงสูงจะ
สามารถดำเนินการลงท่อเดียวกันหรือไม่

นายทวีศักดิ์ กอนันต์กุล กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ กล่าวเพิ่มเติมว่า บริษัท ทีโอ
ที จำกัด (มหาชน) ควรวางแผนให้ชัดเจนว่าจะมีวิธีดำเนินการอย่างไรกับสายโทรศัพท์ที่ติดตั้งตามเสาไฟฟ้า
เมื่อนำสายสื่อสารลงดินและไม่มีเสาไฟฟ้าแล้ว ซึ่งจะต้องสร้างความมั่นใจว่าประชาชนสามารถใช้งานโทรศัพท์
พื้นฐานได้อย่างเป็นปกติ

นายอาคม เติมพิทยาไพสิฐ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงคมนาคม กรรมการ ขอให้
ทางสมาคมโทรคมนาคมแห่งประเทศไทยพิจารณาให้ครบถ้วน เนื่องจากบางพื้นที่มีการนำสายไฟฟาลงดินแล้วแต่ใน
ส่วนของสายโทรศัพท์หรือสายเคเบิลต่างๆ ยังคงมีอยู่ และแจ้งให้ที่ประชุมทราบเพิ่มเติมว่าปัจจุบันในพื้นที่
บริเวณถนนพิษณุโลกและถนนนครสวรรค์ได้มีการนำสายสื่อสารลงดินด้วยแล้ว

ศาสตราจารย์ สิทธิชัย โกโดยอุดม กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ กล่าวเพิ่มเติมว่า ที่ผ่าน
มาคณะผมได้รับมอบหมายให้เป็นประธานคณะทำงานกำหนดแผนการนำสายสื่อสารและสายไฟฟ้าลงร้อยท่อ
ใต้ดินในกรุงเทพมหานคร แต่ช่วงระยะเวลาอาจจะยังไม่เหมาะสมจึงทำให้ยากในการได้รับความร่วมมือจาก
หน่วยงานต่างๆ และพิจารณาแล้วเห็นว่าใช้เงินงบประมาณจำนวนมากและยังไม่ใช้เรื่องเร่งด่วนที่สุดในการ
พัฒนาเศรษฐกิจของประเทศ จึงยังมีได้ดำเนินการอย่างเต็มที่

พลเอก ประยุทธ์ จันทร์โอชา นายกรัฐมนตรี ประธานกรรมการ กล่าวว่าให้
หารือร่วมกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องให้ได้ข้อยุติแล้วสรุปเป็นข้อเสนอแนะร่วมกัน ซึ่งประเด็นใดยังไม่ใช้เรื่อง
เร่งด่วนอาจจะบรรจุอยู่ในแผนระยะต่อไป โดยขอให้พิจารณาให้รอบคอบในการดำเนินการ

มติที่ประชุม รับทราบข้อมูลตามที่สำนักงาน กสทช. เสนอ และมอบหมายให้สำนักงาน กสทช.
และกระทรวงเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร ไปหารือร่วมกับหน่วยงานที่
เกี่ยวข้องให้ได้ข้อยุติ พร้อมรับข้อสังเกตของคณะกรรมการฯ ไปพิจารณาดำเนินการต่อไป

๕.๒ กำหนดการประชุมคณะกรรมการเตรียมการฯ ครั้งที่ ๔/๒๕๕๘

กำหนดการจัดประชุมคณะกรรมการเตรียมการฯ ครั้งที่ ๔/๒๕๕๘

มติที่ประชุม ยังไม่ได้กำหนดวันประชุม ทั้งนี้ ฝ่ายเลขานุการคณะกรรมการฯ จะประสานงาน
แจ้งคณะกรรมการทราบต่อไป

เลิกประชุมเวลา ๑๒.๐๐ น.

นางสาวกฤษณา ทองเกลี้ยง
นางสาวปิยะนาถ คล่องดี
นางสาววิลาวัลย์ พิพัฒน์จิรัฐติกาล
นางวนิดา บุญภักดิ์
ผู้จรรายงานการประชุม
นางทรงพร โกมลสุรเดช
นางสาวมาลี วงศาโรจน์
นางอาทิตยา สุธารธรรม
ผู้ตรวจรายงานการประชุม

DIGITAL THAILAND

(ร่าง)

แผนพัฒนาดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคม

กระทรวงเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร

(ร่าง)

แผนพัฒนาดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคม

กระทรวงเทคโนโลยีสารสนเทศ
และการสื่อสาร

Ministry of Information
and Communication Technology

สารบัญ

บทสรุปผู้บริหาร	๒
อารัมภบท	๙
๑. บริบทของประเทศไทยในยุคดิจิทัล: ความท้าทายและโอกาส	๑๑
๑.๑ ทิศทางการพัฒนาประเทศ: ความท้าทายและโอกาสของประเทศไทยในภาพรวม	๑๑
๑.๒ ความท้าทายจากพลวัตของเทคโนโลยีดิจิทัล	๑๔
๑.๓ สถานภาพการพัฒนาด้านดิจิทัลในประเทศไทย	๑๗
๒. วิสัยทัศน์ และเป้าหมายการพัฒนาดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคมของประเทศไทย	๒๔
๒.๑ วิสัยทัศน์ของการพัฒนาดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคม	๒๔
๒.๒ เป้าหมายและตัวชี้วัดความสำเร็จ	๒๕
๒.๓ ภูมิทัศน์ดิจิทัลของประเทศไทย (Thailand Digital Landscape).....	๒๗
๓. ยุทธศาสตร์การพัฒนาดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคม.....	๓๔
ยุทธศาสตร์ที่ ๑ พัฒนาโครงสร้างพื้นฐานดิจิทัลประสิทธิภาพสูงให้ครอบคลุมทั่วประเทศ.....	๓๔
ยุทธศาสตร์ที่ ๒ ขับเคลื่อนเศรษฐกิจด้วยเทคโนโลยีดิจิทัล.....	๓๘
ยุทธศาสตร์ที่ ๓ สร้างสังคมคุณภาพที่ทั่วถึงเท่าเทียมด้วยเทคโนโลยีดิจิทัล.....	๔๑
ยุทธศาสตร์ที่ ๔ ปรับเปลี่ยนภาครัฐสู่การเป็นรัฐบาลดิจิทัล.....	๔๒
ยุทธศาสตร์ที่ ๕ พัฒนากำลังคนให้พร้อมเข้าสู่ยุคเศรษฐกิจและสังคมดิจิทัล.....	๔๖
ยุทธศาสตร์ที่ ๖ สร้างความเชื่อมั่นในการใช้เทคโนโลยีดิจิทัล.....	๔๙
๔. กลไกการขับเคลื่อน.....	๕๒
๔.๑ การขับเคลื่อนด้วยกิจกรรม/โครงการที่เป็นรูปธรรมในระยะเร่งด่วน (๑ ปี ๖ เดือน).....	๕๒
๔.๒ กลไกการขับเคลื่อนภายใต้การเปลี่ยนแปลงโครงสร้างเชิงสถาบัน.....	๕๖
๔.๓ กลไกการบูรณาการและการจัดสรรงบประมาณและทรัพยากรอื่นๆ ในการดำเนินงาน.....	๕๗
๔.๔ กลไกติดตามความก้าวหน้าของนโยบาย แผนงาน.....	๕๗
๕. ภาคผนวก	๕ ๑

บทสรุปผู้บริหาร

ปัจจุบันโลกเริ่มเข้าสู่ยุคระบบเศรษฐกิจและสังคมดิจิทัลที่เทคโนโลยีดิจิทัลจะไม่ได้เป็นเพียงเครื่องมือสนับสนุนการทำงานเฉกเช่นที่ผ่านมามากต่อไป หากแต่จะหลอมรวมเข้ากับชีวิตคนอย่างแท้จริง และจะเปลี่ยนโครงสร้างรูปแบบกิจกรรมทางเศรษฐกิจ กระบวนการการผลิต การค้า การบริการ และกระบวนการทางสังคมอื่นๆ รวมถึงการมีปฏิสัมพันธ์ระหว่างบุคคลไปอย่างสิ้นเชิง ประเทศไทยจึงต้องให้เร่งนำเทคโนโลยีดิจิทัลมาใช้เป็นเครื่องมือสำคัญในการขับเคลื่อนการพัฒนาประเทศ โดยในบริบทของประเทศไทย เทคโนโลยีดิจิทัลสามารถตอบปัญหาความท้าทายที่ประเทศกำลังเผชิญอยู่หรือเพิ่มโอกาสในการพัฒนาทางเศรษฐกิจและสังคม เช่น

- การก้าวข้ามกับดักรายได้ปานกลางที่เป็นหนึ่งในเป้าหมายการพัฒนาประเทศเร่งด่วนของรัฐบาล ด้วยการลงทุนและพัฒนาอุตสาหกรรมเก่าของประเทศ และอุตสาหกรรมใหม่ที่รวมถึงอุตสาหกรรมดิจิทัล
- การพัฒนาขีดความสามารถของธุรกิจในประเทศทั้งภาคการเกษตร การผลิต และการบริการ โดยเฉพาะอย่างยิ่งในกลุ่ม SMEs และวิสาหกิจชุมชน ให้แข่งขันในโลกสมัยใหม่ได้
- การปรับตัวและฉกฉวยโอกาสจากรวมกลุ่มทางเศรษฐกิจ โดยเฉพาะอย่างยิ่งการเป็นประชาคมเศรษฐกิจอาเซียนใน พ.ศ. ๒๕๕๘ ที่มีนัยสำคัญต่อการเคลื่อนย้ายสินค้าและกำลังคนจากไทยไปสู่โลก
- การแก้ปัญหาความเหลื่อมล้ำของสังคม โดยเฉพาะอย่างยิ่งด้านรายได้ การศึกษา การรักษาพยาบาล สิทธิประโยชน์การเข้าถึงข้อมูล ฯลฯ ให้เกิดการกระจายทรัพยากรและโอกาสที่ทั่วถึงเท่าเทียม และเป็นธรรมยิ่งขึ้น

- การบริหารจัดการการเข้าสู่สังคมสูงวัยที่ประเทศไทยต้องเผชิญกับการเปลี่ยนแปลงโครงสร้างประชากรที่มีนัยต่อผลิตภาพของประเทศ รวมถึงความต้องการใช้เทคโนโลยีในการดูแลผู้สูงอายุ

- การแก้ปัญหาคอร์รัปชัน อันเป็นปัญหาเรื้อรังของประเทศ โดยสร้างความโปร่งใสให้กับภาครัฐ ด้วยการเปิดเผยข้อมูลเพื่อให้ประชาชนสามารถมีส่วนร่วมในการตรวจสอบการทำงานของภาครัฐได้

- การพัฒนาศักยภาพของคนในประเทศทั้งบุคลากรด้านเทคโนโลยี บุคลากรที่ทำงานในภาคเกษตร อุตสาหกรรม และบริการ รวมถึงคนทั่วไปที่จะต้องไปเป็นคนที่ดีลาดรู้เท่าทันสื่อ เท่าทันโลก

ด้วยตระหนักถึงความท้าทายและโอกาสดังกล่าว รัฐบาลไทย โดยกระทรวงเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร จึงได้จัดทำแผนพัฒนาดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคมฉบับนี้ขึ้น เพื่อใช้เป็นกรอบในการผลักดันให้เทคโนโลยีดิจิทัลเป็นกลไกสำคัญในการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมของประเทศ ซึ่งรวมถึงการปรับเปลี่ยนกระบวนทัศน์ทางความคิดในทุกภาคส่วน การปฏิรูปกระบวนการทางธุรกิจ การผลิต การค้า และการบริการ การปรับปรุงประสิทธิภาพการบริหารราชการแผ่นดิน และการยกระดับคุณภาพชีวิตของประชาชน อันจะนำไปสู่ความมั่นคง มั่งคั่ง และยั่งยืนของประเทศไทยตามนโยบายของรัฐบาลในท้ายที่สุด

วิสัยทัศน์

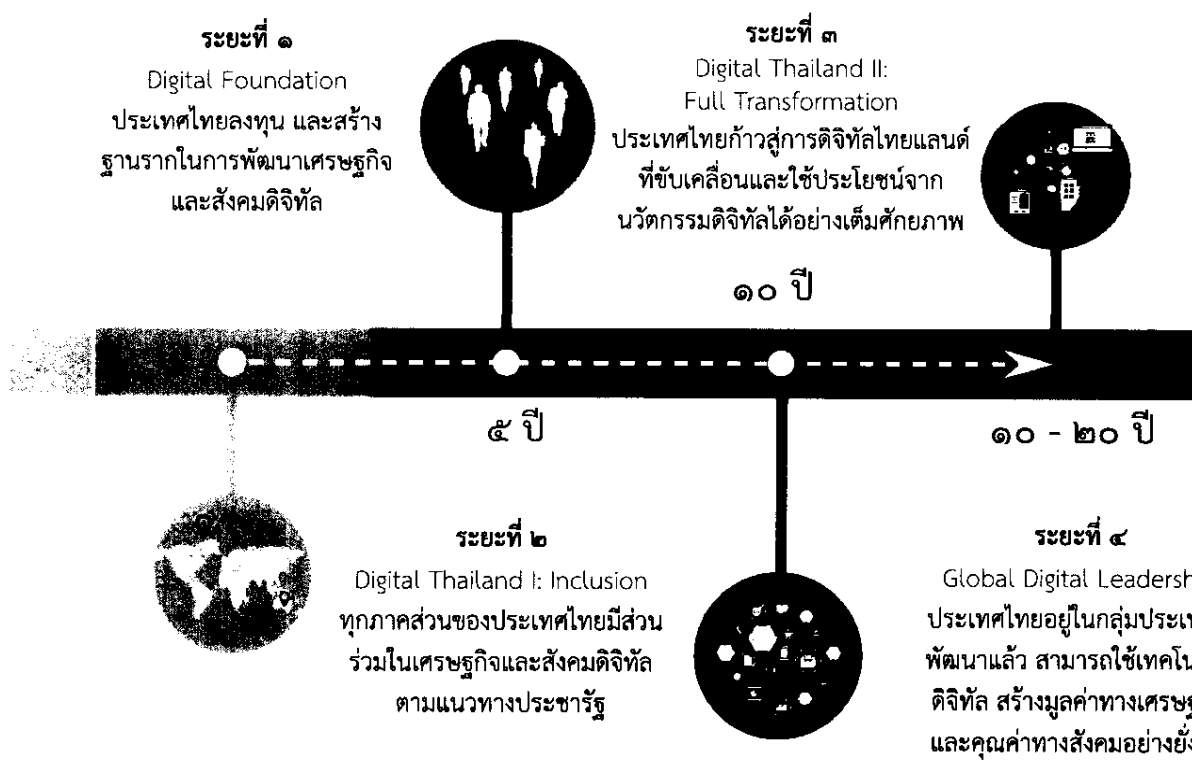

ดิจิทัลไทยแลนด์ (Digital Thailand) หมายถึง ประเทศไทยที่สามารถสร้างสรรค์ และใช้ประโยชน์ จากเทคโนโลยีดิจิทัลอย่างเต็มศักยภาพในการพัฒนา โครงสร้างพื้นฐาน นวัตกรรม ข้อมูล ทุนมนุษย์ และ ทรัพยากรอื่นใด เพื่อขับเคลื่อนการพัฒนาเศรษฐกิจ และสังคมของประเทศ ไปสู่ความมั่นคง มั่งคั่ง และ ยั่งยืนโดยแผนพัฒนาดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคมจะมีเป้าหมายในภาพรวม ๔ ประการดังต่อไปนี้

- เพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันทาง เศรษฐกิจของประเทศ ด้วยการใช้นวัตกรรมและ เทคโนโลยีดิจิทัล เป็นเครื่องมือหลักในการสร้างสรรค์ นวัตกรรมการผลิต การบริการ
- สร้างโอกาสทางสังคมอย่างเท่าเทียม ด้วย ข้อมูลข่าวสารและบริการต่างๆ ผ่านสื่อดิจิทัลเพื่อ ยกระดับคุณภาพชีวิตของประชาชน
- เตรียมความพร้อมให้บุคลากรทุกกลุ่ม มี ความรู้และทักษะที่เหมาะสมต่อการดำเนินชีวิตและ การประกอบอาชีพในยุคดิจิทัล
- ปฏิรูปกระบวนการทัศน์การทำงานและการ ให้บริการของภาครัฐ ด้วยเทคโนโลยีดิจิทัลและการใช้ ประโยชน์

การพัฒนาดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคมของ ประเทศไทย มุ่งเน้นการพัฒนาระยะยาวอย่างยั่งยืน สอดคล้องกับการจัดทำยุทธศาสตร์ชาติ ๒๐ ปี แต่เนื่องจากเทคโนโลยีดิจิทัลมีการเปลี่ยนแปลงอย่าง รวดเร็ว ดังนั้นแผนพัฒนาดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและ สังคมฉบับนี้ จึงกำหนดภูมิทัศน์ดิจิทัล เพื่อกำหนด ทิศทางการพัฒนาและเป้าหมายออกเป็น ๔ ระยะคือ

ภูมิทัศน์ดิจิทัลของไทยในระยะเวลา ๒๐ ปี

ยุทธศาสตร์การพัฒนาดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคม

เพื่อให้วิสัยทัศน์และเป้าหมายในการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมด้วยเทคโนโลยีดิจิทัลบรรลุผล แผนพัฒนาดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคมจึงได้กำหนดกรอบยุทธศาสตร์การพัฒนา ๖ ด้านคือ

ยุทธศาสตร์ที่ ๑ พัฒนาโครงสร้างพื้นฐานดิจิทัลประสิทธิภาพสูงให้ครอบคลุมทั่วประเทศ

จะมุ่งพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานดิจิทัลประสิทธิภาพสูง ที่ประชาชนทุกคนสามารถเข้าถึงและใช้ประโยชน์ได้แบบทุกที่ ทุกเวลา โดยกำหนดให้เทคโนโลยีที่ใช้มีความเร็วพอเพียงกับความต้องการ และให้มีราคาค่าบริการที่ไม่ได้เป็นอุปสรรคในการเข้าถึงบริการของประชาชนอีกต่อไป นอกจากนี้ ในระยะยาว โครงสร้างพื้นฐานอินเทอร์เน็ตความเร็วสูง จะกลายเป็นสาธารณูปโภคขั้นพื้นฐาน เช่นเดียวกับ ถนน ไฟฟ้า น้ำประปา ที่สามารถรองรับการเชื่อมต่อของทุกคน และทุกสรรพสิ่ง โดยยุทธศาสตร์นี้ ประกอบด้วยแผนงานเพื่อขับเคลื่อนยุทธศาสตร์ ๔ ด้าน คือ

๑. พัฒนาโครงสร้างพื้นฐานอินเทอร์เน็ตความเร็วสูงให้ครอบคลุมทั่วประเทศ มีความทันสมัย มีเสถียรภาพ ตอบสนองความต้องการใช้งานของทุกภาคส่วน ด้วยราคาที่เหมาะสมและเป็นธรรม

๒. ผลักดันให้ประเทศไทยเป็นหนึ่งในศูนย์กลางการเชื่อมต่อและแลกเปลี่ยนข้อมูลของอาเซียน โดยเป็นเส้นทางผ่านการจราจรของข้อมูลในภูมิภาค และเป็นที่ตั้งของผู้ประกอบการเนื้อหารายใหญ่ของโลก

๓. จัดให้มีนโยบายและแผนบริหารจัดการโครงสร้างพื้นฐาน คลื่นความถี่ และการหลอมรวมของเทคโนโลยีในอนาคต เพื่อให้เกิดการใช้ทรัพยากรของประเทศอย่างมีประสิทธิภาพสูงสุด

๔. ปรับรัฐวิสาหกิจโทรคมนาคมให้เหมาะสมกับสถานการณ์และความก้าวหน้าของอุตสาหกรรมดิจิทัล ให้เท่าทันการเปลี่ยนแปลงในอนาคต

ยุทธศาสตร์ที่ ๒ ขับเคลื่อนเศรษฐกิจด้วยเทคโนโลยีดิจิทัล

จะกระตุ้นเศรษฐกิจของประเทศโดยผลักดันให้ภาคธุรกิจไทยใช้เทคโนโลยีดิจิทัลในการลดต้นทุนการผลิตสินค้าและบริการ เพิ่มประสิทธิภาพในการดำเนินธุรกิจ ตลอดจนพัฒนาไปสู่การแข่งขันเชิงธุรกิจรูปแบบใหม่ในระยะยาว นอกจากนี้ ยุทธศาสตร์ยังมุ่งเน้นการสร้างระบบนิเวศสำหรับธุรกิจดิจิทัล เพื่อเสริมความสามารถในการแข่งขันของภาคธุรกิจไทย ที่จะส่งผลต่อการขยายฐานเศรษฐกิจและอัตราการจ้างงานของไทยอย่างยั่งยืนในอนาคต โดยยุทธศาสตร์นี้ประกอบด้วยแผนงานเพื่อขับเคลื่อนยุทธศาสตร์ ๔ ด้าน คือ

๑. เพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันของภาคธุรกิจตลอดห่วงโซ่คุณค่า โดยผลักดันธุรกิจให้เข้าสู่ระบบการค้าดิจิทัลสู่สากล และให้เกิดการใช้เทคโนโลยีและข้อมูลเพื่อปฏิรูปการผลิตสินค้าและบริการ

๒. เร่งสร้างธุรกิจเทคโนโลยีดิจิทัล (digital technology startup) ให้เป็นฟันเฟืองสำคัญในการขับเคลื่อนเศรษฐกิจดิจิทัล

๓. พัฒนาอุตสาหกรรมเทคโนโลยีดิจิทัลของไทยให้มีความเข้มแข็งและสามารถแข่งขันเชิงนวัตกรรมได้ในอนาคต โดยเฉพาะอย่างยิ่งอุตสาหกรรมที่ไทยมีศักยภาพและเป็นอุตสาหกรรมแห่งอนาคต

๔. เพิ่มโอกาสทางอาชีพเกษตรและการค้าขายสินค้าของชุมชนผ่านเทคโนโลยีดิจิทัล โดยดำเนินการร่วมกันระหว่างหน่วยงานจากทั้งภาครัฐ ภาคเอกชน และภาคประชาชน

ยุทธศาสตร์ที่ ๓ สร้างสังคมคุณภาพที่ทั่วถึงเท่าเทียมด้วยเทคโนโลยีดิจิทัล

จะมุ่งสร้างประเทศไทยที่ประชาชนทุกกลุ่ม โดยเฉพาะอย่างยิ่งกลุ่มเกษตรกร ผู้ที่อยู่ในชุมชนห่างไกล ผู้สูงอายุ ผู้ด้อยโอกาส และคนพิการ สามารถเข้าถึงและใช้ประโยชน์จากบริการต่างๆ ของรัฐผ่านเทคโนโลยีดิจิทัล มีข้อมูล องค์กรความรู้ ทั้งระดับประเทศ และระดับท้องถิ่น ในรูปแบบดิจิทัลที่ประชาชนสามารถเข้าถึงและนำไปใช้ประโยชน์ได้โดยง่ายและสะดวก และมีประชาชนที่รู้เท่าทันข้อมูลข่าวสาร และมีทักษะในการใช้ประโยชน์จากเทคโนโลยีดิจิทัลอย่างมีความรับผิดชอบต่อสังคม โดยยุทธศาสตร์นี้ประกอบด้วยแผนงานเพื่อขับเคลื่อนยุทธศาสตร์ ๕ ด้าน คือ

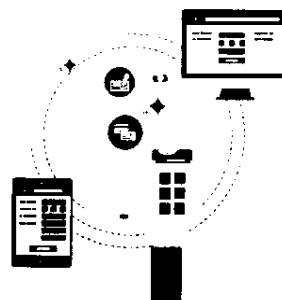
๑. สร้างโอกาสและความเท่าเทียมในการเข้าถึงและใช้ประโยชน์จากเทคโนโลยีดิจิทัลสำหรับประชาชน โดยเฉพาะอย่างยิ่ง กลุ่มผู้สูงอายุ กลุ่มผู้พิการ กลุ่มผู้ที่อยู่อาศัยในพื้นที่ห่างไกล

๒. พัฒนาศักยภาพของประชาชนในการใช้เทคโนโลยีดิจิทัลให้เกิดประโยชน์และสร้างสรรค์ รวมถึงความสามารถในการคิดวิเคราะห์ และแยกแยะข้อมูลข่าวสารในสังคมดิจิทัลที่เปิดกว้างและเสรี

๓. สร้างสื่อ คลังสื่อและแหล่งเรียนรู้ดิจิทัลเพื่อการเรียนรู้ตลอดชีวิตที่ประชาชนเข้าถึงได้อย่างสะดวกผ่านทั้งระบบโทรคมนาคม ระบบแพร่ภาพกระจายเสียง และสื่อหลอมรวม

๔. เพิ่มโอกาสการได้รับการศึกษาที่มีมาตรฐานของนักเรียนและประชาชน แบบทุกวัย ทุกที่ ทุกเวลา ด้วยเทคโนโลยีดิจิทัล

๕. เพิ่มโอกาสการได้รับบริการทางการแพทย์และสุขภาพที่ทันสมัยทั่วถึง และเท่าเทียม สู้สังคมสูงวัย ด้วยเทคโนโลยีดิจิทัล

ยุทธศาสตร์ที่ ๔ ปรับเปลี่ยนภาครัฐสู่การเป็นรัฐบาลดิจิทัล

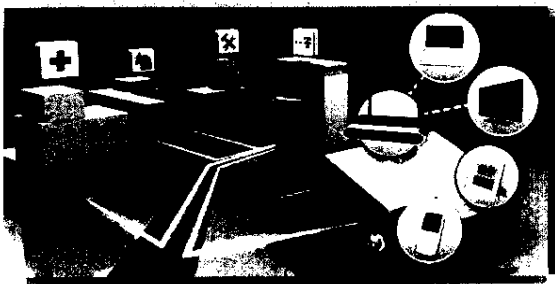
จะมุ่งใช้เทคโนโลยีดิจิทัลในการปรับปรุงประสิทธิภาพการบริหารจัดการของหน่วยงานรัฐทั้งส่วนกลางและส่วนภูมิภาค ให้เกิดบริการภาครัฐในรูปแบบดิจิทัลที่ประชาชนสามารถเข้าถึงบริการได้โดยไม่มีข้อจำกัดทางกายภาพ พื้นที่ และภาษา นำไปสู่การหลอมรวมการทำงานของภาครัฐเสมือนเป็นองค์กรเดียว นอกจากนี้ รัฐบาลดิจิทัลในอนาคตจะเปิดโอกาสให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการกำหนดแนวทางการพัฒนาสังคมและเศรษฐกิจ การบริหารบ้านเมือง และเสนอความคิดเห็นต่อการดำเนินงานของภาครัฐ โดยยุทธศาสตร์นี้ประกอบด้วยแผนงานเพื่อขับเคลื่อนยุทธศาสตร์ ๔ ด้าน คือ

๑. จัดให้มีบริการอัจฉริยะที่ขับเคลื่อนโดยความต้องการของประชาชนหรือผู้ใช้บริการ โดยเฉพาะอย่างยิ่งบริการที่อำนวยความสะดวกต่อประชาชน นักธุรกิจ และนักท่องเที่ยว

๒. ปรับเปลี่ยนการทำงานภาครัฐด้วยเทคโนโลยีดิจิทัล ให้มีประสิทธิภาพ และธรรมาภิบาล โดยเน้นบูรณาการการลงทุนในทรัพยากร การเชื่อมโยงข้อมูล และการทำงานของหน่วยงานรัฐเข้าด้วยกัน

๓. สนับสนุนให้มีการเปิดเผยข้อมูลที่เป็นประโยชน์ตามมาตรฐาน open data และส่งเสริมให้เกิดการมีส่วนร่วมของประชาชนและภาคธุรกิจในกระบวนการทำงานของรัฐ

๔. พัฒนาแพลตฟอร์มบริการพื้นฐานภาครัฐ (government service platform) เพื่อรองรับการพัฒนาต่อยอดแอปพลิเคชันหรือบริการรูปแบบใหม่

ยุทธศาสตร์ที่ ๕ พัฒนากำลังคนให้พร้อมเข้าสู่ยุคเศรษฐกิจและสังคมดิจิทัล

จะให้ความสำคัญกับการพัฒนากำลังคนวัยทำงานทุกสาขาอาชีพ ทั้งในบุคลากรภาครัฐ และภาคเอกชน ให้มีความสามารถในการสร้างสรรค์และใช้เทคโนโลยีดิจิทัลอย่างชาญฉลาดในการประกอบอาชีพ และการพัฒนาบุคลากรในสาขาเทคโนโลยีดิจิทัล โดยตรงให้มีความรู้ความสามารถและความเชี่ยวชาญเฉพาะด้าน ในระดับมาตรฐานสากล เพื่อนำไปสู่การสร้างและจ้างงานที่มีคุณค่าสูงในยุคเศรษฐกิจและสังคมที่ใช้เทคโนโลยีดิจิทัลเป็นปัจจัยหลักในการขับเคลื่อน โดยยุทธศาสตร์นี้ประกอบด้วยแผนงานเพื่อขับเคลื่อนยุทธศาสตร์ ๓ ด้าน คือ

๑. พัฒนาทักษะด้านเทคโนโลยีดิจิทัลให้แก่บุคลากรในตลาดแรงงาน ที่รวมถึงบุคลากรภาครัฐ ภาคเอกชน บุคลากรทุกสาขาอาชีพ และบุคลากรทุกช่วงวัย

๒. ส่งเสริมการพัฒนาทักษะ ความเชี่ยวชาญ เทคโนโลยีเฉพาะด้าน ให้กับบุคลากรในสายวิชาชีพด้านเทคโนโลยีดิจิทัล ที่ปฏิบัติงานในภาครัฐและเอกชน เพื่อรองรับความต้องการในอนาคต

๓. พัฒนาผู้บริหารเทคโนโลยีสารสนเทศให้สามารถวางแผนการนำเทคโนโลยีดิจิทัลไปพัฒนาภารกิจ ตลอดจนสามารถสร้างคุณค่าจากข้อมูลขององค์กร

ยุทธศาสตร์ที่ ๖ สร้างความเชื่อมั่นในการใช้เทคโนโลยีดิจิทัล

จะมุ่งเน้นการมีกฎหมาย กฎระเบียบ กติกาและมาตรฐานที่มีประสิทธิภาพทันสมัยและสอดคล้องกับหลักเกณฑ์สากล เพื่ออำนวยความสะดวก ลดอุปสรรคเพิ่มประสิทธิภาพในการประกอบกิจกรรมและทำธุรกรรมออนไลน์ต่างๆ รวมถึงสร้างความมั่นคงปลอดภัยและความเชื่อมั่น และคุ้มครองสิทธิให้แก่ผู้ใช้งานเทคโนโลยีดิจิทัลในทุกภาคส่วน เพื่อรองรับการเติบโตของเทคโนโลยีดิจิทัลและการใช้งานที่เพิ่มขึ้นในอนาคต โดยยุทธศาสตร์นี้ประกอบด้วยแผนงานเพื่อขับเคลื่อนยุทธศาสตร์ ๓ ด้าน คือ

๑. กำหนดมาตรฐาน กฎ ระเบียบ และกติกาด้านดิจิทัลให้มีความทันสมัยและมีประสิทธิภาพ โดยเฉพาะอย่างยิ่งเพื่ออำนวยความสะดวกด้านการค้าและการใช้ประโยชน์ในภาคเศรษฐกิจและสังคม

๒. ปรับปรุงกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับเศรษฐกิจและสังคมดิจิทัลให้มีความทันสมัย สอดคล้องต่อพลวัตของเทคโนโลยีดิจิทัลและบริบทของสังคม

๓. สร้างความเชื่อมั่นในการใช้เทคโนโลยีดิจิทัลและการทำธุรกรรมออนไลน์ ด้วยการสร้างความมั่นคงปลอดภัยของระบบสารสนเทศและการสื่อสาร การคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคล การคุ้มครองผู้บริโภค

กลไกการขับเคลื่อนยุทธศาสตร์การพัฒนาดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคม

การพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมดิจิทัลในครั้งนี้จะต้องดำเนินการผ่านกลไกการขับเคลื่อนยุทธศาสตร์อย่างครบวงจรและเต็มรูปแบบเพื่อวางรากฐานเศรษฐกิจและสังคมไทยให้พร้อมเข้าสู่ยุคดิจิทัล โดยมีประเด็น ใน ๔ ด้าน ดังต่อไปนี้

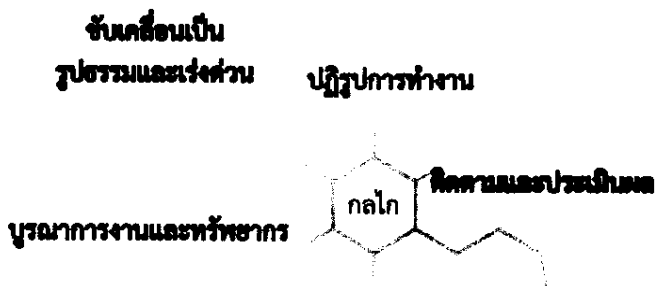
๑. การขับเคลื่อนที่เป็นรูปธรรมในระยะเร่งด่วน โดยจัดให้มีกิจกรรมและโครงการระยะเร่งด่วนที่สุด (๑ ปี ๖ เดือน) ที่มุ่งเน้นการลงทุนด้านโครงสร้างพื้นฐานดิจิทัลและสร้างรากฐานการพัฒนาดิจิทัลใน ๖ ด้านตามยุทธศาสตร์การพัฒนาดิจิทัลฯ ตั้งแต่การพัฒนาความพร้อมด้านโครงสร้างพื้นฐาน การเร่งพัฒนาระบบเศรษฐกิจดิจิทัล การพัฒนาเข้าสู่สังคมดิจิทัล การปฏิรูปการดำเนินการภาครัฐ การพัฒนาทุนมนุษย์ ไปจนถึงการวางรากฐานด้านกฎ กติกา มาตรฐานด้านดิจิทัล

๒. การเปลี่ยนแปลงโครงสร้างเชิงสถาบัน โดยจะต้องมีการปรับปรุงรูปแบบและวิธีการทำงานของภาครัฐ บูรณาการการทำงานในลักษณะข้ามกระทรวง เพิ่มประสิทธิภาพของระบบราชการ ลดบทบาทภาครัฐ และกระจายและมอบอำนาจการปฏิบัติราชการ นอกจากนี้ กลไกข้อนี้还将รวมถึงการจัดตั้งหน่วยงานกลาง ๓ หน่วยงาน คือ กระทรวงดิจิทัลเพื่อพัฒนาเศรษฐกิจและสังคม สำนักงานคณะกรรมการ

ดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ และสำนักงานส่งเสริมเศรษฐกิจดิจิทัล เพื่อทำหน้าที่กำหนดนโยบายประสานและขับเคลื่อนให้การพัฒนาดิจิทัลของประเทศเป็นไปอย่างมีเอกภาพ และประสิทธิภาพ ประสิทธิผลสูงสุด

๓. การบูรณาการงาน งบประมาณ และทรัพยากรในการดำเนินงาน โดยจะต้องบูรณาการการทำงานร่วมกันหรือเชื่อมโยงงานและข้อมูลในลักษณะที่เป็นองค์รวม กำหนดเจ้าภาพรับผิดชอบในแต่ละภารกิจ แก่ไขกฎระเบียบและระบบงบประมาณที่เอื้ออำนวยให้ส่วนราชการทำงานร่วมกันได้ มีระบบประสานงานระหว่างส่วนราชการในการให้บริการประชาชน นอกจากนี้ กลไกข้อนี้还将รวมถึงการจัดตั้งกองทุนพัฒนาดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคมให้ เป็นกลไกทางเลือกในการสนับสนุนทางการเงินกับโครงการด้านการพัฒนาดิจิทัล เพื่อเศรษฐกิจและสังคม นอกเหนือจากการสนับสนุนด้วยงบประมาณรายจ่ายด้วย

๔. กลไกติดตามความก้าวหน้าของนโยบาย แผนงาน โดยจะต้องต้องมีการติดตาม ตรวจสอบ และประเมินผลความเป็นไปได้อย่างต่อเนื่องเป็นระยะ เมื่อพบปัญหาและอุปสรรคในการนำนโยบายสู่การปฏิบัติ ต้องจัดให้มีกลไกช่วยเหลือแก้ปัญหาหรือจัดสรรทรัพยากรเพิ่มเติมตามความจำเป็นและเหมาะสมอย่างเพียงพอและทันท่วงที และนำผลที่ได้จากการติดตามมาทบทวนเพื่อปรับปรุงให้สามารถดำเนินการได้อย่างเป็นรูปธรรม นอกจากนี้ จะต้องเปิดโอกาสให้ทุกภาคส่วนมีส่วนร่วมตั้งแต่กระบวนการปรึกษาหารือ การเปิดรับฟังความคิดเห็นของประชาชน ไปจนถึงการตรวจสอบ ติดตามความคืบหน้าการดำเนินงาน เพื่อนำไปสู่การบริหารจัดการภาครัฐที่มุ่งเน้นความโปร่งใส และผลสัมฤทธิ์ของการปฏิบัติงานเป็นหลัก

กิจกรรม/โครงการในระยะเร่งด่วน

เพื่อให้การขับเคลื่อนแผนพัฒนาดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคม สามารถบรรลุผลอย่างเป็นรูปธรรมได้อย่างชัดเจน จึงต้องมีการจัดลำดับความสำคัญเร่งด่วน ซึ่งในช่วง ๑ ปี ๖ เดือนแรกของแผนฯ จะเป็นการเตรียมความพร้อมพื้นฐานด้านดิจิทัลที่จำเป็นสำหรับประเทศ โดยมีตัวอย่างโครงการเด่นได้แก่

ด้านโครงสร้างพื้นฐาน

- โครงการขยายโครงข่ายอินเทอร์เน็ตความเร็วสูงให้ครอบคลุมหมู่บ้านทั่วประเทศ
- โครงการยกระดับโครงสร้างพื้นฐานของประเทศไทยให้เชื่อมต่อโดยตรงกับศูนย์กลางการแลกเปลี่ยนข้อมูลอินเทอร์เน็ตของโลก

ด้านเศรษฐกิจ

- โครงการสร้างความเข้มแข็งให้กับเศรษฐกิจฐานรากเพื่อเพิ่มโอกาสการสร้างรายได้ให้กับชุมชนและขยายตลาดชุมชนสู่ตลาดเมือง
- โครงการเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันให้กับภาคธุรกิจไทยให้เข้าสู่ระบบการค้าดิจิทัลและเชื่อมโยงไปสู่ระบบการค้าสากล
- โครงการผลักดันการพัฒนาคลัสเตอร์ดิจิทัลตามนโยบายส่งเสริมเขตเศรษฐกิจพิเศษและ Super cluster

• โครงการพัฒนากำลังคนในธุรกิจเทคโนโลยีดิจิทัล (digital technology startup) เพื่อให้เกิดบุคลากรที่มีทักษะและความเชี่ยวชาญใช้นวัตกรรมเพื่อสร้างสินค้าและบริการรูปแบบใหม่

• โครงการพัฒนาอุตสาหกรรมเทคโนโลยีและสื่อสร้างสรรค์เพื่อสร้างอนาคตให้ธุรกิจไทยในเวทีโลก

ด้านสังคม

• โครงการพัฒนาเครือข่ายศูนย์ดิจิทัลชุมชนเพื่อให้บริการการเชื่อมต่ออินเทอร์เน็ต เป็นจุดบริการรัฐบาลสู่ชุมชนผ่านระบบดิจิทัล และเป็นศูนย์กลางการแลกเปลี่ยนเรียนรู้

• โครงการส่งเสริมการเรียนรู้ตลอดชีวิต ผ่านบริการ e-learning และบริการการเรียนรู้ระบบเปิดขนาดใหญ่ (MOOC)

• โครงการส่งเสริมการใช้ดิจิทัลให้เกิดประโยชน์และสร้างสรรค์ เพื่อเสริมสร้างทักษะดิจิทัลให้แก่ เด็ก เยาวชน และประชาชนทั่วไป

• โครงการยกระดับคุณภาพงานบริการภาครัฐเพื่อปรับกระบวนการดำเนินงานภาครัฐ บูรณาการข้อมูลและระบบงาน และอำนวยความสะดวกแก่ประชาชน

• การผลักดันชุดกฎหมายที่เกี่ยวกับการส่งเสริมและพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมดิจิทัล

อารัมภบท

ปัจจุบันประเทศไทยภายใต้การนำของพลเอก ประยุทธ์ จันทร์โอชา นายกรัฐมนตรี กำลังอยู่ในวาระของการปฏิรูปประเทศครั้งใหญ่ในทุกมิติของการพัฒนาเศรษฐกิจ สังคม โดยในการนี้รัฐบาลได้ตระหนักถึงความจำเป็นเร่งด่วนในการใช้เทคโนโลยีดิจิทัลมาเป็นเครื่องมือสำคัญในการปฏิรูปประเทศไทยไปสู่ความมั่นคง มั่งคั่ง และยั่งยืน และได้แถลงนโยบายต่อสภานิติบัญญัติแห่งชาติในด้านนโยบายเศรษฐกิจและสังคมดิจิทัล ดังนี้

“ข้อ ๖.๑๘ ส่งเสริมภาคเศรษฐกิจดิจิทัลและวางรากฐานของเศรษฐกิจดิจิทัลให้เริ่มขับเคลื่อนได้อย่างจริงจัง ซึ่งจะทำให้ทุกภาคเศรษฐกิจก้าวหน้าไปได้ทันโลกและสามารถแข่งขันในโลกสมัยใหม่ได้ ซึ่งหมายรวมถึงการผลิตและการค้าผลิตภัณฑ์ดิจิทัลโดยตรง ทั้งผลิตภัณฑ์ฮาร์ดแวร์ ผลิตภัณฑ์ซอฟต์แวร์ อุปกรณ์สื่อสารดิจิทัล อุปกรณ์โทรคมนาคมดิจิทัล และการใช้ดิจิทัลรองรับการให้บริการของภาคธุรกิจการเงินและธุรกิจบริการอื่นๆ โดยเฉพาะอย่างยิ่งภาคสื่อสารและบันเทิง ตลอดจนการใช้ดิจิทัลรองรับการผลิตสินค้าอุตสาหกรรม และการพัฒนาเศรษฐกิจสร้างสรรค์ ปรับปรุงบทบาทและการกิจของหน่วยงานที่รับผิดชอบโดยตรงให้ดูแลและผลักดันงานสำคัญของประเทศชาติในเรื่องนี้ และจะจัดให้มีคณะกรรมการระดับชาติเพื่อขับเคลื่อนเรื่องนี้อย่างจริงจัง”

โดยเพื่อให้เกิดการดำเนินงานในด้านนี้อย่างมีประสิทธิภาพ ประสิทธิผล และเป็นรูปธรรมสูงสุด คณะรัฐมนตรีจึงได้ลงมติเมื่อวันที่ ๓๐ กันยายน ๒๕๕๘ มอบหมายให้กระทรวงเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารร่วมกับกระทรวงวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี จัดทำแผนพัฒนาดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคม แทนแผนแม่บทเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร (ไอซีที) ของประเทศ เพื่อเป็นกรอบแนวทางการดำเนินการตามนโยบายเศรษฐกิจและสังคมดิจิทัลของรัฐบาลให้เกิดการนำเทคโนโลยีดิจิทัลที่ทันสมัยและหลากหลายมาเปลี่ยนแปลงวิธีการดำเนินธุรกิจ การดำเนินชีวิตของประชาชน และการดำเนินงานของภาครัฐ ซึ่งจะส่งผลให้เกิดความมั่งคั่งทางเศรษฐกิจที่แข่งขันได้ในเวทีโลก และความมั่นคงทางสังคมของประเทศต่อไป

แผนพัฒนาดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคมฉบับนี้ ไม่ใช่เรื่องใหม่สำหรับประเทศไทย หากแต่เป็นการต่อยอดการพัฒนาประเทศด้วยเทคโนโลยีดิจิทัลที่ทำมาอย่างต่อเนื่อง โดยกระทรวงเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร และหน่วยงานอื่นๆ ทั้งจากภาครัฐ ภาคประชาชน ภาควิชาการ และภาคประชาสังคม อย่างไรก็ตามด้วยปัจจุบันเทคโนโลยีและบริบททางเศรษฐกิจและสังคมกำลังเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วไปสู่ยุคดิจิทัล และหลากหลายประเทศทั่วโลก เช่น สหรัฐอเมริกา กลุ่มประเทศในสหภาพยุโรป ออสเตรเลีย สิงคโปร์ มาเลเซีย อินเดีย ฯลฯ กำลังแข่งขันในการพัฒนาและขับเคลื่อนประเทศด้วยเทคโนโลยีดิจิทัล ดังนั้น แผนพัฒนาดิจิทัลฉบับนี้ จึงจะต้องปฏิรูปประเทศไทยให้ทันต่อบริบทดังกล่าวด้วยเช่นกัน ตั้งแต่การเร่งวางรากฐานดิจิทัลของประเทศผ่านการลงทุนครั้งใหญ่ การสร้างระบบเศรษฐกิจและสังคมดิจิทัลที่ทุกคนมีส่วนร่วมตามแนวทางประชารัฐ การขับเคลื่อนระบบเศรษฐกิจและสังคม และใช้ประโยชน์จากนวัตกรรมดิจิทัลอย่างเต็มศักยภาพ ไปจนถึงการผลักดันให้ประเทศไทยเป็นประเทศในกลุ่มประเทศที่พัฒนาแล้วที่สามารถใช้เทคโนโลยีดิจิทัลสร้างมูลค่า และขับเคลื่อนระบบเศรษฐกิจและสังคม อย่างยั่งยืนในระยะยาว

โดยแผนพัฒนาดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคม มีหลักการนำทาง ๕ ข้อ ดังนี้

๑ ความสอดคล้อง

ความสอดคล้องกับทิศทางการพัฒนาประเทศ แผนพัฒนาดิจิทัลฯ ต้องเป็นไปอย่างสอดคล้องและสนับสนุนทิศทางการพัฒนาของประเทศโดยรวม ทั้งการนำเทคโนโลยีดิจิทัลเข้าไปช่วยแก้ไขปัญหาและความท้าทายของประเทศในยุคปัจจุบัน และรองรับความท้าทายด้านต่างๆ ที่คาดว่าจะเกิดขึ้นในอนาคต

๒ การใช้ประโยชน์

การใช้ประโยชน์สูงสุดจากพลวัตของเทคโนโลยีดิจิทัล แผนพัฒนาดิจิทัลฯ ต้องเกื้อหนุนให้ประเทศไทยสามารถใช้ประโยชน์สูงสุดจากพลวัตของเทคโนโลยีดิจิทัลที่มีการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วและส่งผลกระทบต่อโครงสร้างของระบบเศรษฐกิจและสังคมทั้งเชิงบวกและลบ เพื่อให้ประเทศไทยสามารถใช้ประโยชน์จากเทคโนโลยีได้อย่างก้าวกระโดด

๓ การเข้าถึง

การเข้าถึงของคนทุกกลุ่ม ยุทธศาสตร์และแผนงานของแผนพัฒนาดิจิทัลฯ ต้องสนับสนุนการเข้าถึงของคนทุกกลุ่ม หรือให้มากที่สุด ซึ่งรวมถึงผู้ที่อยู่อาศัยในพื้นที่ห่างไกลและยากจน ผู้สูงอายุ ผู้พิการ และผู้ด้อยโอกาสอื่นๆ โดยมุ่งเน้นการมีส่วนร่วม และของการเข้าถึง เทคโนโลยี ข้อมูลข่าวสาร สื่อการเรียนรู้ และบริการดิจิทัลของรัฐในทุกบริการ

๔ การวางแผน

การวางแผนจากข้อมูลความพร้อมของประเทศ การกำหนดยุทธศาสตร์และแผนงานของแผนพัฒนาดิจิทัลฯ ต้องตระหนักถึงความพร้อมด้านเทคโนโลยีดิจิทัลของประเทศไทยในมิติต่างๆ เช่น โครงสร้างพื้นฐาน การเข้าถึงและการใช้เทคโนโลยีของประชาชน ธุรกิจหน่วยงานรัฐ ความพร้อมด้านบุคลากร อุตสาหกรรม ฯลฯ เพื่อให้มาตรการต่างๆ ที่กำหนดตามแผนพัฒนาดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคมฉบับนี้ นำไปสู่การพัฒนาที่เป็นไปได้จริงในทางปฏิบัติ

๕ การขับเคลื่อน

การรวมพลังทุกภาคส่วนในการขับเคลื่อนแผนฯ การขับเคลื่อนแผนพัฒนาดิจิทัลฯ ไปสู่การปฏิบัติ ต้องเป็นไปตามแนวทาง “ประชารัฐ” ซึ่งเน้นการร่วมมือ ร่วมใจ และรวมพลังของทุกภาคส่วน ทั้งภาคประชาชน ภาควิชาการ ภาคธุรกิจ หรือภาครัฐ และท้ายสุดผลประโยชน์ที่เกิดขึ้นจะกลับคืนสู่ทุกภาคส่วน โดยในกรณีของการพัฒนาดิจิทัล จะเน้นให้ภาคประชาชนและภาคธุรกิจเป็นผู้นำการพัฒนาด้านเศรษฐกิจและสังคม และภาครัฐจะเป็นผู้อำนวยความสะดวก และส่งเสริมสนับสนุนภาคประชาชนและภาคธุรกิจ ควบคู่ไปกับการปรับปรุงประสิทธิภาพของภาครัฐด้วยดิจิทัล

๑. บริบทของประเทศไทยในยุคดิจิทัล: ความท้าทายและโอกาส

ประเทศไทยให้ความสำคัญกับการพัฒนาและการนำไอซีที มาใช้เป็นเครื่องมือสนับสนุน (enabling technology) ในการพัฒนาประเทศมาโดยตลอด โดยมุ่งเน้นให้ประเทศไทยมีโครงสร้างพื้นฐานด้านไอซีที โดยเฉพาะอย่างยิ่งอินเทอร์เน็ตความเร็วสูง (broadband) ให้กระจายอย่างทั่วถึงเสมือนบริการสาธารณูปโภคขั้นพื้นฐานทั่วไป ประชาชนมีความรอบรู้ เข้าถึง สามารถพัฒนาและใช้ประโยชน์จากสารสนเทศได้อย่างรู้เท่าทัน อุตสาหกรรมไอซีทีมีบทบาทเพิ่มขึ้นต่อระบบเศรษฐกิจของประเทศ ประชาชนมีโอกาสในการสร้างรายได้ และคุณภาพชีวิตดีขึ้น และไอซีทีมีบทบาทต่อการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม^๑

สำหรับปัจจุบัน รัฐบาลได้ตระหนักถึงอิทธิพลของเทคโนโลยีดิจิทัลที่มีต่อการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคม ซึ่งเป็นทั้งโอกาสและความท้าทายของประเทศไทย ที่จะปรับปรุงทิศทางการดำเนินงานของประเทศด้วยการใช้ประโยชน์สูงสุดจากเทคโนโลยีดิจิทัล โดย ความท้าทายและโอกาสของประเทศไทย ความท้าทายจากพลวัตของเทคโนโลยีดิจิทัล และสถานการณ์การพัฒนาด้านดิจิทัลในประเทศไทยในปัจจุบัน สามารถสรุปโดยสังเขปได้ดังต่อไปนี้

๑.๑ ทิศทางการพัฒนาประเทศ: ความท้าทายและโอกาสของประเทศไทยในภาพรวม

กระแสการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นอย่างรวดเร็วทั้งการเปลี่ยนแปลงภายในประเทศและการเปลี่ยนแปลงของบริบทโลก ทำให้สภาพแวดล้อมของการพัฒนาประเทศไทยทั้งในปัจจุบันและที่จะเกิดในอนาคต ๒๐ ปี เปลี่ยนไปอย่างมีนัยสำคัญ โดยสภาพแวดล้อมดังกล่าวเป็นทั้งเงื่อนไข ปัญหา ความท้าทาย ที่ประเทศไทยจะต้องเผชิญและแนวทางรองรับหรือแก้ไข ซึ่งเป็นโอกาสสำหรับการพัฒนาประเทศ หากประเทศไทยสามารถปรับเปลี่ยนตนเองให้สามารถใช้ประโยชน์จากโอกาสเหล่านั้น

โดยบริบทที่เป็นความท้าทายและโอกาสของประเทศไทย มีตัวอย่าง ได้แก่

ก้าวข้ามกับดักรายได้ปานกลาง

การก้าวข้ามกับดักรายได้ปานกลาง (middle income trap) ที่ประเทศไทยตกอยู่ในภาวะดังกล่าวอย่างยาวนานไปสู่การเป็นประเทศที่มีรายได้ระดับสูง

^๑ กรอบนโยบายเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร ระยะ พ.ศ. ๒๕๕๔-๒๕๖๓ ของประเทศไทย ได้รับความเห็นชอบจากคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ ๒๒ มีนาคม ๒๕๕๔ และถูกนำมาใช้เป็นกรอบแนวทางในการจัดทำแผนแม่บทเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร ระยะ ๕ ปี

พัฒนาขีดความสามารถของเกษตร อุตสาหกรรม และบริการ

- การเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันของประเทศไทย ที่ยังไม่สามารถก้าวไปอยู่ในกลุ่มประเทศที่แข่งขันด้วยนวัตกรรมได้^๒ และยังคงอาศัยประสิทธิภาพภาครัฐและภาคธุรกิจ ปัจจัยกำลังคนราคาถูกและปัจจัยทุนด้วยการนำเข้าจากต่างประเทศเป็นตัวขับเคลื่อน มากกว่าการใช้เทคโนโลยีและโครงสร้างพื้นฐานสารสนเทศ
- การเสริมสร้างความเข้มแข็งแก่ SMEs ซึ่งแม้มีการจ้างงานรวมถึงร้อยละ ๘๐.๔ ของประเทศ แต่มูลค่าการดำเนินธุรกิจของ SMEs คิดเป็นเพียงสัดส่วน ร้อยละ ๓๗.๓ ของ GDP^๓ และผลิตภาพของ SMEs ไทยยังไม่สูง นอกจากนี้ SMEs มีการเข้าถึงและใช้งานเทคโนโลยีดิจิทัลไม่มากนักเมื่อเทียบกับธุรกิจขนาดใหญ่^๔

ปรับตัวและฉกฉวยโอกาสจากการรวมกลุ่มทางเศรษฐกิจ

- การใช้ประโยชน์จากการรวมกลุ่มทางเศรษฐกิจ โดยเฉพาะอย่างยิ่งการก้าวสู่ประชาคมเศรษฐกิจอาเซียนในปี พ.ศ.๒๕๕๘ รวมถึงทำให้การรวมกลุ่มทางเศรษฐกิจในภูมิภาคต่างๆ ที่มีผลกระทบโดยตรงต่อประเทศไทย การปรับตัวเข้าสู่เศรษฐกิจโลกแบบหลายศูนย์กลาง ก่อปรกับปัญหาต่างๆ ที่เกิดขึ้นกับระบบเศรษฐกิจชั้นนำของโลก ได้แก่ สหรัฐอเมริกา ยุโรป และญี่ปุ่น เป็นต้น จะเป็นประเด็นยุทธศาสตร์สำคัญในการขับเคลื่อนระบบเศรษฐกิจของประเทศ
- การใช้โอกาสจากการที่ประเทศไทยมีจุดเด่นตรงที่ตั้งอยู่กลางคาบสมุทรอินโดจีนในเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ มีความหลากหลายทางชีวภาพของทั้งพืชและสัตว์อยู่มาก อันเป็นรากฐานอันมั่นคงของการผลิตในภาคเกษตรกรรม มีสถานที่ท่องเที่ยวที่หลากหลายที่สุดประเทศหนึ่ง คุณภาพฝีมือแรงงานเป็นที่ยอมรับในระดับสากล

แก้ปัญหาความเหลื่อมล้ำของสังคม

- การแก้ไขปัญหาความเหลื่อมล้ำในสังคม ซึ่งมีหลากหลายมิติ ทั้งด้านการพัฒนาคุณภาพคน ด้านการศึกษา ด้านรายได้ ด้านโอกาสทางสังคมและการได้รับสิทธิประโยชน์ต่างๆ รวมถึงบริการของภาครัฐ และยักรวมถึงความเหลื่อมล้ำทางดิจิทัล (digital divide) หรือความแตกต่างและช่องว่างระหว่างผู้ที่สามารถเข้าถึงและใช้ประโยชน์จากเทคโนโลยีดิจิทัลกับผู้ที่เข้าไม่ถึง ไม่เข้าใจ และไม่สามารถใช้ประโยชน์จากไอซีที

^๒ World Economic Forum จัดลำดับขีดความสามารถในการแข่งขันของประเทศต่างๆทั่วโลกโดยคำนึงถึงลำดับขั้นการพัฒนาทางเศรษฐกิจ (Stage of Development) ที่แตกต่างกัน และแบ่งประเทศออกเป็น ๓ กลุ่ม คือ กลุ่มการแข่งขันด้วยปัจจัยพื้นฐานกลุ่มการแข่งขันด้วยประสิทธิภาพการลงทุนและกลุ่มการแข่งขันด้วยนวัตกรรม ซึ่งประเทศไทยถูกจัดอยู่ในกลุ่มที่แข่งขันด้วยประสิทธิภาพการลงทุน (GlobalCompetitivenessReport(<http://www.weforum.org/issues/globalcompetitiveness/index.html>))

^๓ สำนักงานส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดเล็ (สสว.), ๒๕๕๖, สถานการณ์และตัวชี้วัดเชิงเศรษฐกิจของ SMEs พ.ศ. ๒๕๕๖ และ พ.ศ. ๒๕๕๗, <http://www.sme.go.th/images/data/SR/download/๒๐๑๔/๐๗july/บทที่ ๑ GDP SMEs พ.ศ. ๒๕๕๖.pdf>

^๔ สำนักงานส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมและกรมทรัพย์สินทางปัญญา,

http://www.ipthailand.go.th/index.php?option=com_content&view=article&id=๕๒&Itemid=๑๘๖

บริหารจัดการสังคมผู้สูงอายุ

• การบริหารจัดการกับการเข้าสู่สังคมสูงวัยของโลกและของประเทศไทยอย่างต่อเนื่อง จากรายงานขององค์การแรงงานระหว่างประเทศ ประเทศไทยจะมีจำนวนประชากรสูงอายุมากขึ้นอย่างไม่เคยมีมาก่อน โดยคาดการณ์ว่าจำนวนผู้มีอายุมากกว่า ๖๕ ปี จะมีจำนวนราวร้อยละ ๒๐ ของประชากรใน พ.ศ. ๒๕๖๘ และเพิ่มเป็นร้อยละ ๓๐ ใน พ.ศ. ๒๕๙๓ ตามลำดับ การเผชิญกับการเปลี่ยนแปลงโครงสร้างประชากร จะมียieldต่อผลิตภาพ (productivity) และการมีส่วนร่วมในภาคแรงงานในอนาคตรวมถึงความต้องการด้านวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี และเทคโนโลยีดิจิทัลในการดูแลผู้สูงอายุ

พัฒนาศักยภาพคนในประเทศ

• การพัฒนาศักยภาพของคนในประเทศ เทคโนโลยีดิจิทัลจะเป็นเครื่องมือในการสร้างศักยภาพของทุกคน ยกกระดับคนไปสู่สังคมฐานความรู้ ให้มีความสามารถสามารถขยับไปสู่การผลิตที่ใช้เทคโนโลยีหรือรู้จักใช้เทคโนโลยีและข้อมูลข่าวสารในการประกอบอาชีพมากขึ้น ในส่วนของคนทั่วไปเทคโนโลยีจะช่วยให้เข้าถึงข้อมูลข่าวสารพัฒนาไปเป็นคนฉลาดรู้เท่าทันสื่อเท่าทันโลกด้วย

แก้ปัญหาคอร์รัปชัน

• การแก้ปัญหาคอร์รัปชัน ซึ่งเป็นปัญหาเรื้อรังของประเทศ ส่งผลกระทบต่อโครงสร้างและการพัฒนาประเทศในทุกมิติ คอร์รัปชันเป็นอุปสรรคอันดับหนึ่งในทรรศนะของนักลงทุนต่างชาติที่จะตัดสินใจลงทุนและทำธุรกิจในประเทศไทย^๔ โดยกรณีคอร์รัปชันที่สำคัญคือการทุจริตในการจัดซื้อจัดจ้างภาครัฐและการใช้งบประมาณประจำปี^๕ ทั้งนี้องค์การบริหารส่วนท้องถิ่นมีสถิติเรื่องร้องเรียนทุจริตสูงสุด จำเป็นต้องมีการสร้างความโปร่งใสให้กับภาครัฐด้วยการเปิดเผยข้อมูลเพื่อให้ภาคประชาสังคม เข้ามามีส่วนในการตรวจสอบการทำงานของภาครัฐได้ภายใต้ขอบเขตของกฎหมายและกฎระเบียบที่เกี่ยวข้อง

ภัยคุกคามไซเบอร์

• การจัดการกับภัยในรูปแบบใหม่ๆ รวมถึงภัยคุกคามจากสารสนเทศรูปแบบต่างๆ มีการพัฒนาและเปลี่ยนแปลงรูปแบบอย่างต่อเนื่อง จึงต้องเตรียมความพร้อมเพื่อรับมือ เพิ่มขีดความสามารถของบุคลากรในการรักษาความมั่นคงปลอดภัย และการพัฒนาทักษะความรู้ เพื่อป้องกันตนเองและหน่วยงาน ลดความเสี่ยงจากการถูกโจมตีหรือภัยคุกคาม และลดความเสียหายจากผลกระทบที่อาจเกิดขึ้น

^๔ จากการประเมินของ The Global Competitiveness Report (๒๐๑๓-๒๐๑๔)

^๕ <https://www.nacc.go.th>

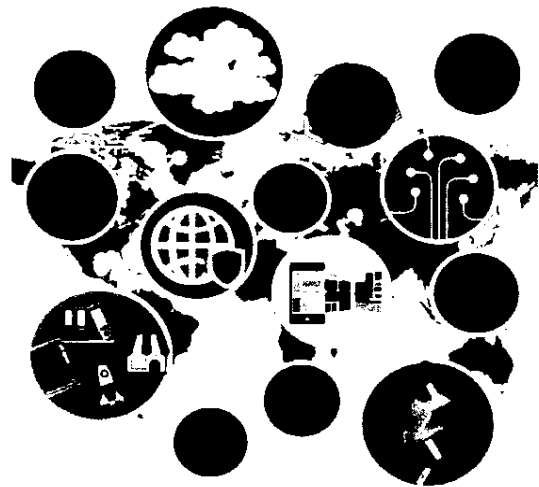
๑.๒ ความท้าทายจากพลวัตของเทคโนโลยีดิจิทัล

เทคโนโลยีดิจิทัลเป็นเทคโนโลยีที่มีอิทธิพลอย่างมากต่อการใช้ชีวิตของประชาชนทุกคน การดำเนินงานขององค์กรภาคธุรกิจ ภาครัฐ และภาคประชาสังคมต่างๆ องค์กร แต่เทคโนโลยีดิจิทัลเป็นเทคโนโลยีที่มีการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วอยู่ตลอดเวลาและยากต่อการคาดเดาในระยะยาว ดังนั้น การพัฒนาดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคม จึงต้องตระหนักและรู้เท่าทันการเปลี่ยนแปลงด้านเทคโนโลยีที่จะเกิดขึ้นในอนาคตและนัยจากการเปลี่ยนแปลงนั้น ดังมีตัวอย่างของการเปลี่ยนแปลงและผลกระทบของการเปลี่ยนแปลงด้านเทคโนโลยีดิจิทัล ดังนี้

๑

การเปลี่ยนแปลงทางเทคโนโลยี

เกิดความเปลี่ยนแปลงทางเทคโนโลยีแบบก้าวกระโดด โดยมีเทคโนโลยีดิจิทัลที่มีบทบาทสำคัญในช่วง ๕ ปีข้างหน้า ได้แก่ เทคโนโลยีสื่อสารที่มีความเร็วและคุณภาพสูงมาก (new communications technology) เทคโนโลยีอุปกรณ์เคลื่อนที่เพื่อการเชื่อมต่ออินเทอร์เน็ตแบบทุกที่ทุกเวลา (mobile/ wearable computing) เทคโนโลยีการประมวลผลแบบคลาวด์ (cloud computing) เทคโนโลยีการวิเคราะห์ข้อมูลขนาดใหญ่ (big data analytics) เทคโนโลยีการเชื่อมต่อของสรรพสิ่ง (internet of things) เทคโนโลยีการพิมพ์ ๓ มิติ (3D printing) และเทคโนโลยีความมั่นคงปลอดภัยไซเบอร์ (cyber security) โดยมีเทคโนโลยีอื่น เช่น robotics หรือ autonomous car เป็นเรื่องสำคัญในอนาคตระยะยาว

๒

การหลอมรวมของกิจกรรม

เกิดการหลอมรวมระหว่างกิจกรรมทางเศรษฐกิจสังคมของโลกออนไลน์และออฟไลน์ (convergence of online and offline activities) โดยที่เทคโนโลยีใหม่หรือการใช้เทคโนโลยีเดิมในรูปแบบใหม่ ทำให้เส้นแบ่งระหว่างระบบเศรษฐกิจสังคมของโลกเสมือนและโลกทางกายภาพเกือบจะเลือนหายไป โดยกิจกรรมของประชาชน ธุรกิจ หรือรัฐจะถูกย้ายมาอยู่บนระบบออนไลน์มากขึ้น เช่น การสื่อสาร การซื้อขายสินค้า การทำธุรกรรมทางการเงิน การเรียนรู้ การดูแลสุขภาพ การใช้บริการของรัฐต่างๆ ฯลฯ

๓

ผู้บริโภคกลายเป็นผู้ผลิต

เกิดแนวโน้มการใช้เทคโนโลยีดิจิทัลเพื่อให้เกิดการผลิตมากขึ้น (consumption to production) โดยในอดีตที่ผ่านมาสังคมในระดับประชาชนยังใช้เทคโนโลยีเพื่อการสื่อสาร การเข้าถึงข้อมูลข่าวสาร หรือกิจกรรมสาระบันเทิงเป็นส่วนใหญ่ แต่ในยุคปัจจุบันนั้นจะเป็นโลกที่ประชาชนและผู้บริโภคกลายเป็นผู้ผลิต โดยใช้เทคโนโลยีดิจิทัลเพื่อทำให้เกิดผลผลิตและรายได้มากขึ้น

การแข่งขันบนฐานนวัตกรรม

เกิดการแข่งขันที่อยู่บนพื้นฐานของ นวัตกรรมสินค้าและบริการ (innovation economy) โดยในโลกยุคดิจิทัลนี้ การแข่งขันในเชิงราคาจะเป็นเรื่องของอดีต (เช่น การตัดราคา สินค้าและบริการกันทางออนไลน์) และธุรกิจที่ไม่สามารถใช้เทคโนโลยีดิจิทัลเพื่อปรับเปลี่ยนกระบวนการทางธุรกิจ สร้างมูลค่าเพิ่มให้กับ สินค้าและบริการเดิมของตน หรือสร้างสินค้าและบริการใหม่ๆ ที่ตอบสนองความต้องการของ ตลาด จะไม่สามารถแข่งขันได้อีกต่อไป

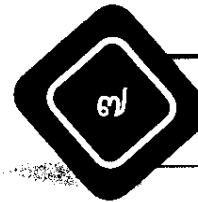
ยุคของระบบอัจฉริยะ

เกิดการใช้ระบบอัจฉริยะ (smart everything) มากขึ้นเรื่อยๆ จากนี้ไปจะเป็น ยุคของการใช้เทคโนโลยีและแอปพลิเคชัน อัจฉริยะต่างๆ ในกิจกรรมทางเศรษฐกิจและ สังคมมากขึ้นเรื่อยๆ ตั้งแต่ระดับประชาชน เช่น การใช้ชีวิตประจำวันในบ้าน การเดินทาง การดูแลสุขภาพ การใช้พลังงาน ไปถึงระดับ อุตสาหกรรม เช่น การเกษตร การผลิตสินค้า ในโรงงาน หรือแม้กระทั่งเรื่องการเฝ้าระวังภัย พิบัติ การดูแลสิ่งแวดล้อม และอื่นๆ อีก มากมายในอนาคต

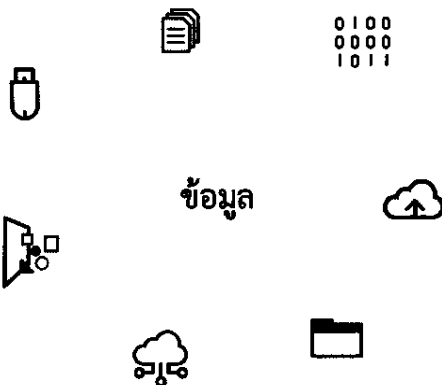
การแข่งขันด้วยข้อมูล

เกิดข้อมูลทั้งจากผู้ใช้งาน และจาก อุปกรณ์เซ็นเซอร์ต่างๆ จำนวนมหาศาลขึ้น ซึ่ง โลกดิจิทัลจะเป็นโลกของการแข่งขันด้วยข้อมูล ซึ่งศักยภาพในด้านการวิเคราะห์ข้อมูลขนาดใหญ่จะเป็นเรื่องที่เป็นพื้นฐานต่อไปสำหรับ ทุกหน่วยงานและองค์กรทั้งภาครัฐและเอกชน นอกจากนี้ ข้อมูลส่วนบุคคลมีความสำคัญมาก ทั้งในเชิงธุรกิจ และการคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคลจะกลายเป็นประเด็นสำคัญที่สุดในยุคของ big data

การแพร่ระบาดของภัยไซเบอร์

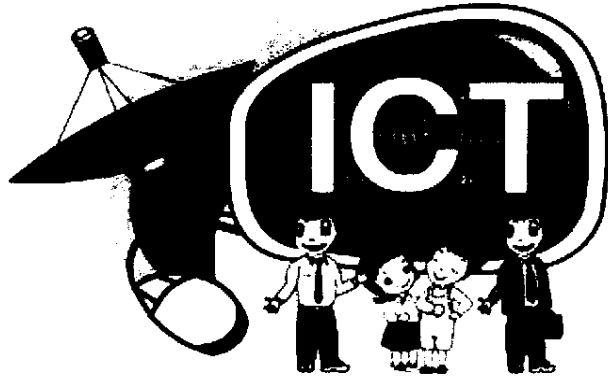
เกิดความเสี่ยงด้านความปลอดภัยไซเบอร์ ตามมาอีกหลายรูปแบบ เช่น การก่อวินาศกรรม ความ ร้ายกาจแก่ผู้ใช้ระบบ การเข้าถึงข้อมูลและระบบโดยไม่ได้รับอนุญาต การยับยั้งข้อมูลและระบบ การสร้างความเสียหายแก่ระบบ การจารกรรมข้อมูลบนระบบ คอมพิวเตอร์ (ข้อมูลการค้า การเงิน หรือข้อมูล ส่วนตัว) หรือแม้แต่การโจมตีโครงสร้างพื้นฐานที่มีความ สำคัญยิ่งยวดที่สามารถทำให้ระบบเศรษฐกิจ หยุดชะงักและได้รับความเสียหายหรือเกิดอันตราย ต่อชีวิตและทรัพย์สินของคน โดยที่ภัยไซเบอร์ เหล่านี้ล้วนแล้วแต่พัฒนาอย่างรวดเร็วตาม ความก้าวหน้าของเทคโนโลยีและบ่อยครั้งยังเป็นเรื่อง ที่ทำจากนอกประเทศทำให้การป้องกันหรือติดตาม จับกุมการกระทำผิดเป็นเรื่องที่ยากและสลับซับซ้อน มากขึ้นอีกด้วย

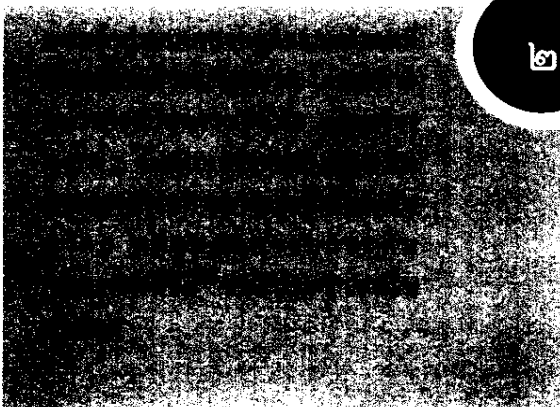

การเปลี่ยนโครงสร้างกำลังคน

เกิดการเปลี่ยนแปลงครั้งใหญ่ในเรื่องของโครงสร้างกำลังคนทั้งในเชิงลบและเชิงบวก งานในหลายๆ ประเภทโดยเฉพาะอย่างยิ่งในภาคอุตสาหกรรมโรงงานและภาคบริการจะเริ่มถูกทดแทนด้วยเทคโนโลยีดิจิทัลที่สามารถทำได้ดีกว่าและมีประสิทธิภาพมากกว่า (เช่น พนักงานขายตัว การใช้บริการทางการเงิน) ในขณะที่เดียวกันก็จะมีงานใหม่ๆ ที่ต้องใช้ความรู้ และทักษะสูงเกิดขึ้น เช่น นักวิทยาศาสตร์หรือผู้เชี่ยวชาญด้านข้อมูล ผู้เชี่ยวชาญด้านความมั่นคงปลอดภัยไซเบอร์ ผู้เชี่ยวชาญด้านโซเชียลเน็ตเวิร์ค นักธุรกิจดิจิทัล ฯลฯ นอกจากนี้จะมีงานบางประเภทที่จะต้องเปลี่ยนบทบาทไป (เช่น ครู กลายเป็นผู้อำนวยการสอนมากกว่าผู้สอน) อีกด้วย

ดังที่นำเสนอข้างต้น พลวัตของเทคโนโลยีดิจิทัลที่เปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วและไม่หยุดยั้ง ส่งผลกระทบต่อวิถีชีวิต รูปแบบ กิจกรรมของปัจเจกชนและองค์กร และระบบเศรษฐกิจและสังคม ความสามารถในการใช้ประโยชน์จากเทคโนโลยีดิจิทัลจึงเป็นปัจจัยสำคัญของการพัฒนาประเทศ ดังที่หลากหลายประเทศได้ตระหนักและมีการลงทุน พัฒนา และส่งเสริมการใช้เทคโนโลยีดิจิทัล เพื่อนำไปสู่เศรษฐกิจและสังคมดิจิทัลที่หมายถึง ระบบเศรษฐกิจและสังคมที่เทคโนโลยีดิจิทัลเป็นกลไกสำคัญในการดำเนินกิจกรรมทางเศรษฐกิจและสังคม การใช้ชีวิตประจำวันของประชาชน การเปลี่ยนกระบวนทัศน์ทางความคิด รูปแบบการมีปฏิสัมพันธ์ของคนในสังคม การปฏิรูปกระบวนการทางธุรกิจซึ่งรวมถึงการผลิต การค้า การบริการ และการบริหารราชการแผ่นดิน อันนำมาสู่พัฒนาทางเศรษฐกิจการพัฒนาคุณภาพชีวิตของคนในสังคม โดยแนวทางการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมดิจิทัลของประเทศไทยนั้นจะตั้งอยู่บนคุณลักษณะสำคัญที่เกิดจากความสามารถและพลวัตของเทคโนโลยีดิจิทัล อันได้แก่

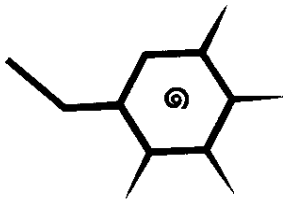
การสร้างและใช้ประโยชน์จากข้อมูลจำนวนมากมหาศาลทั้งที่เป็นข้อมูลที่มีการบันทึกโดยคน เช่น ข้อมูลการเงิน ข้อมูลลูกค้า ข้อมูล social media และข้อมูลที่มีการจัดเก็บโดยอุปกรณ์และไหลผ่านเครือข่าย (internet of things) มาวิเคราะห์ผ่านระบบประมวลผลขนาดใหญ่ เพื่อใช้ประโยชน์ในการปรับปรุงประสิทธิภาพการดำเนินงานในการผลิตและบริการ และสร้างรายได้เปรียบในการแข่งขันในยุคดิจิทัลของประเทศ รวมถึงการให้บริการประชาชน

การใช้เทคโนโลยีดิจิทัลที่แพร่กระจายแทรกซึมไปทุกภาคส่วน เพื่อสร้างโอกาสให้คนทุกกลุ่มมีส่วนร่วมในการสร้างและนำพาประเทศไทยไปสู่สังคมที่ทุกคนสามารถกลายเป็นผู้ผลิตและสร้างมูลค่า

๑.๓ สถานภาพการพัฒนาด้านดิจิทัลในประเทศไทย

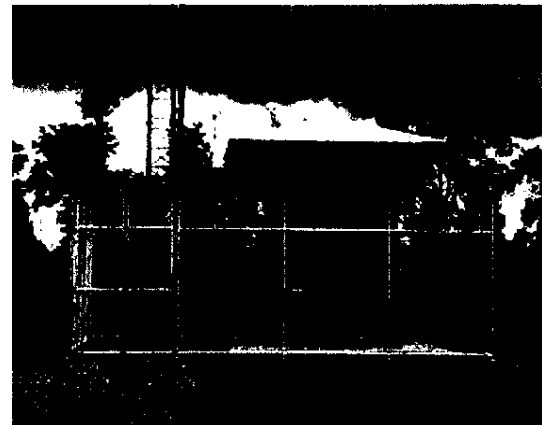
ประเทศไทยจะสามารถนำเทคโนโลยีดิจิทัลมาใช้เพื่อให้เกิดการพัฒนาประเทศได้มากน้อยเพียงใดนั้น เงื่อนไขที่สำคัญคือความพร้อมด้านเทคโนโลยีดิจิทัลของประเทศที่เป็นอยู่ ณ ปัจจุบัน และความสามารถในการพัฒนา เสริมสร้างความแข็งแกร่งด้านดิจิทัลของประเทศในอนาคต ดังนั้น การจัดทำแผนพัฒนาดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคมจึงต้องมีการประเมินสถานภาพปัจจุบันของการพัฒนาด้านดิจิทัล

โครงสร้างพื้นฐานดิจิทัล

โครงสร้างพื้นฐานด้านการสื่อสารดิจิทัลของไทย ยังคงมีจุดอ่อนในการแพร่กระจายและส่งผลถึงการเข้าถึงและการใช้งานในภาคประชาชน ภาคเอกชน

และภาครัฐ ที่มีระดับต่ำ ดังจะเห็นได้จากการเข้าถึงบริการอินเทอร์เน็ตความเร็วสูงของประชาชนไทยที่มีจำนวนครัวเรือนเพียงร้อยละ ๒๙.๙๖ หรือประชากรเพียงร้อยละ ๘.๙๙* ของประชากรทั้งหมดที่เข้าถึงบริการอินเทอร์เน็ตความเร็วสูงผ่านโครงข่ายโทรศัพท์ประจำที่ (fixed broadband penetration) แม้ว่าอัตราการเข้าถึงบริการอินเทอร์เน็ตความเร็วสูงผ่านโครงข่ายโทรศัพท์เคลื่อนที่จะมีมากพอสมควรคือ ร้อยละ ๕๒.๕ ของประชากร

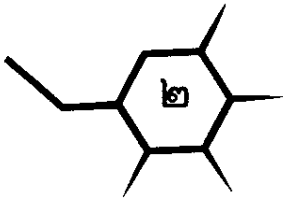
นอกจากนี้ หากพิจารณาถึงการเข้าถึงอย่างทั่วถึงและเท่าเทียมในมิติของพื้นที่ พบว่า โครงสร้างพื้นฐานด้านการสื่อสารดิจิทัลยังไม่ครอบคลุมทุกพื้นที่ โดยเฉพาะระดับหมู่บ้าน มีหมู่บ้านประมาณร้อยละ ๕๓ จากจำนวน ๗๔,๙๖๕ หมู่บ้าน ที่สามารถเข้าถึงบริการ

* <http://www.nbt.go.th/TTID/>

อินเทอร์เน็ตความเร็วสูง ส่วนที่เหลือเป็นหมู่บ้านที่อยู่ห่างไกลซึ่งยังขาดการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานโทรคมนาคมที่เพียงพอ ทั้งนี้ หน่วยงานภาครัฐที่สำคัญ เช่น โรงเรียน โรงพยาบาลสุขภาพประจำตำบล (รพ.สต.) องค์กรบริหารส่วนตำบลหลายแห่ง ยังไม่สามารถเข้าถึงโครงข่ายอินเทอร์เน็ตความเร็วสูงได้

ความสามารถในการเข้าถึงและใช้งานของประชาชนและหน่วยงานต่างๆ ยังขึ้นกับอัตราค่าบริการที่เหมาะสมกับระดับค่าครองชีพ (affordability) ซึ่งราคาค่าบริการอินเทอร์เน็ตความเร็วสูงของประเทศไทยคิดเป็นร้อยละ ๕.๘ ของรายได้มวลรวมประชาชาติ (หรือ GNI) ในขณะที่ค่าบริการของประเทศเพื่อนบ้านมีราคาต่ำกว่ามาก

อินเทอร์เน็ตแบนด์วิดท์ระหว่างประเทศ (international internet bandwidth) และการเชื่อมต่อโครงข่ายระหว่างประเทศเป็นตัวชี้วัดหนึ่งที่บ่งบอกถึงคุณภาพของโครงสร้างพื้นฐานดิจิทัล ซึ่งในช่วงทศวรรษที่ผ่านมาอินเทอร์เน็ตแบนด์วิดท์ระหว่างประเทศในภูมิภาคและประเทศต่างๆ ทั่วโลกมีปริมาณเพิ่มขึ้นอย่างมากเพื่อรองรับการประยุกต์ใช้งานและบริการที่มีการรับส่งข้อมูลปริมาณมากผ่านเครือข่ายความเร็วสูง ปริมาณอินเทอร์เน็ตแบนด์วิดท์ระหว่างประเทศของไทยมากกว่าร้อยละ ๕๐ มีการติดต่อสื่อสารไปยังประเทศที่เป็นศูนย์กลางการเชื่อมต่อและแลกเปลี่ยนข้อมูลอินเทอร์เน็ต มีแหล่งข้อมูลขนาดใหญ่เป็นที่ต้องการของผู้ใช้งาน ได้แก่ ประเทศสิงคโปร์ มาเลเซีย และสหรัฐอเมริกา โดยประเทศไทยมีโครงข่ายสื่อสารระหว่างประเทศเชื่อมต่อกับประเทศเพื่อนบ้านผ่านสายใยแก้วนำแสงทางภาคพื้นดิน และเชื่อมโยงกับประเทศอื่นๆ ผ่านเคเบิลใต้น้ำ แต่โครงข่ายสื่อสารระหว่างประเทศของไทยโดยเฉพาะโครงข่ายสื่อสารผ่านเคเบิลใต้น้ำ ยังน้อยกว่าประเทศเพื่อนบ้าน โดยในปัจจุบันประเทศไทยมีเคเบิลใต้น้ำเพียง ๑๑ เส้น (ใช้งานอยู่จริง ๕ เส้น) และมี ๔ landing stations

การใช้ประโยชน์เทคโนโลยีดิจิทัลของประชาชนและภาคสังคม

เทคโนโลยีดิจิทัลสามารถช่วยยกระดับคุณภาพชีวิตของประชาชนได้ในหลากหลายมิติ ไม่ว่าจะเป็นการสร้างโอกาสทางการเรียนรู้ เพิ่มรายได้ การเข้าถึงบริการของภาครัฐ แต่การมีการใช้เทคโนโลยีดิจิทัล (คอมพิวเตอร์และอินเทอร์เน็ต)^๔

ของไทยยังคงต่ำอยู่ โดยใน พ.ศ. ๒๕๕๗ มีผู้ใช้คอมพิวเตอร์เพียงร้อยละ ๓๘.๒ และผู้ใช้อินเทอร์เน็ต ร้อยละ ๓๕.๒ นอกจากนี้ กลุ่มผู้ใช้ในเมือง (เขตเทศบาล) มีการเข้าถึงที่ดีกว่ากลุ่มผู้อาศัยในเขตนอกเมือง (นอกเขตเทศบาล) และกลุ่มผู้ใช้อินเทอร์เน็ตส่วนใหญ่เป็นผู้ที่มีอายุต่ำกว่า ๓๕ ปี ซึ่งที่ผ่านมากระทรวงเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร ได้มีการจัดตั้งศูนย์การเรียนรู้ไอซีทีชุมชนขึ้นอย่างต่อเนื่องนับตั้งแต่ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๐ จนถึงปัจจุบันเป็นจำนวน ๑,๙๘๐ แห่ง เพื่อให้เป็นศูนย์กลางในการเรียนรู้ช่วยลดช่องว่าง เพิ่มโอกาสและช่องทางการเข้าถึงสารสนเทศให้แก่ประชาชนอย่างไรก็ตาม ศูนย์ฯ เหล่านี้ยังไม่ครอบคลุมทั่วประเทศ และยังคงต้องการปรับเปลี่ยนรูปแบบการให้บริการเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพด้วย และมีศูนย์อื่นๆ ในลักษณะเดียวกันที่ดำเนินการโดยหน่วยงานอื่นๆ จากทั้งภาครัฐและเอกชน

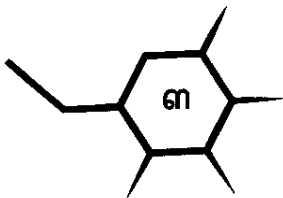
^๔ สำนักงานสถิติแห่งชาติ, สํารวจการมีการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารในครัวเรือน พ.ศ. ๒๕๕๗.

เทคโนโลยีดิจิทัลเป็นเครื่องมือสำคัญต่อการเรียนรู้และการศึกษา และปัจจุบันมีสถานศึกษากว่า ๓๐,๐๐๐ แห่ง ที่ตั้งอยู่ทั่วประเทศไทย ที่ยังประสบปัญหาด้านการเชื่อมต่อเครือข่ายอินเทอร์เน็ต และโรงเรียนอีกจำนวนมากยังมีปัญหาเรื่องความเร็วในการเชื่อมต่อ การให้บริการไม่ทั่วถึง นอกจากนี้จำนวนคอมพิวเตอร์และอุปกรณ์การเรียนการสอนยังมีไม่เพียงพอต่อผู้เรียน และล้ำสมัย รวมทั้งครูผู้สอนขาดความชำนาญในการประยุกต์ใช้เทคโนโลยีเข้ากับการสอน ทำให้ไม่สามารถใช้เทคโนโลยีในการเรียนการสอนได้อย่างมีประสิทธิภาพ

นอกจากนี้ประเทศไทย ยังมีเนื้อหาในรูปแบบสื่อดิจิทัลที่หลากหลาย เหมาะสม และสอดคล้องกับความต้องการของคนในประเทศไม่เพียงพอ กล่าวคือยังคงมีปัญหาความเหลื่อมล้ำทางด้านเนื้อหา (content divide)^๙ ซึ่งเป็นอีกมิติหนึ่งของความเหลื่อมล้ำดิจิทัล (digital divide) เนื้อหาที่สำคัญที่ยังขาดไป อาทิ สื่อการเรียนรู้เพื่อนำไปใช้ประกอบอาชีพ (เช่น จากอาชีพศึกษา) และสื่อที่ตอบสนองต่อความต้องการของประชาชนในระดับท้องถิ่นทั้งในเชิงเศรษฐกิจ สังคม การศึกษา และวัฒนธรรม ที่ต่างกัน

ดังนั้น จึงไม่เป็นที่แปลกใจว่า ในขณะที่ประชาชนเริ่มมีการเข้าถึงเทคโนโลยีดิจิทัลเพิ่มขึ้นเรื่อยๆ โดยเฉพาะอย่างยิ่งจากอุปกรณ์พกพา เช่น โทรศัพท์เคลื่อนที่ และแท็บเล็ต^{๑๐} แต่ประชาชนส่วนใหญ่ยังคงเน้นการใช้เทคโนโลยีดิจิทัลเพื่อความสนุกสนาน บันเทิง โดยไม่ได้นำเทคโนโลยีไปก่อให้เกิดประโยชน์เท่าที่ควร และยังคงมีการพัฒนาทักษะดิจิทัลที่จำเป็นสำหรับสังคมใหม่ ที่รวมถึงการคิด วิเคราะห์ แยกแยะ สื่อต่างๆ และการใช้เทคโนโลยีอย่างมีความรับผิดชอบต่อสังคมด้วย

ภาคธุรกิจกับเทคโนโลยีดิจิทัล

การใช้งานด้านเทคโนโลยีดิจิทัลในภาคธุรกิจต่างๆ ยังไม่สูงมากนัก โดยเฉพาะอย่างยิ่ง ธุรกิจ SMEs ที่มีการใช้เทคโนโลยีดิจิทัลในระดับที่ค่อนข้างต่ำ การสำรวจการมีการใช้อินเทอร์เน็ตในสถานประกอบการของสำนักงานสถิติแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๕๗^{๑๑} พบว่า ธุรกิจ SMEs (ขนาดการจ้างงาน ๑-๙ คน) มีการใช้คอมพิวเตอร์เพียงร้อยละ ๒๒.๖ และมีการใช้อินเทอร์เน็ตเพียงร้อยละ ๑๘.๓ ขณะที่ธุรกิจขนาดใหญ่มีการใช้คอมพิวเตอร์และอินเทอร์เน็ตมากถึงร้อยละ ๙๙.๖ และร้อยละ ๙๘.๔ ตามลำดับ และเมื่อพิจารณาการขายสินค้าและบริการทางอินเทอร์เน็ต พบว่า ธุรกิจ SMEs มีการขายสินค้าออนไลน์เพียงร้อยละ ๑.๔ จึงมีความจำเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องมีการส่งเสริมและกระตุ้นให้ธุรกิจ SMEs ตลอดจนกลุ่มวิสาหกิจชุมชนที่เป็นกลุ่มธุรกิจส่วนใหญ่ของประเทศให้เข้าสู่ระบบการค้าดิจิทัล เพื่อเพิ่มโอกาสทางการตลาดและยกระดับเศรษฐกิจฐานรากของไทยให้เข้มแข็ง

^๙ OECD, ISOC, UNESCO. (๒๐๑๒). "The Relationship Between Local Content, Internet Development and Access Prices."

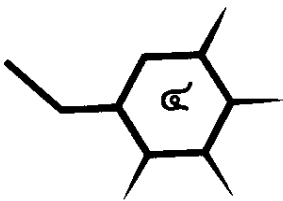
^{๑๐} โดยมีตัวอย่าง เช่น ใน พ.ศ. ๒๕๕๘ กลุ่มคนวัยทำงานเริ่มต้น (เกิด พ.ศ. ๒๕๒๓ - ๒๕๔๐ หรือ Gen Y) มีการใช้อินเทอร์เน็ตเฉลี่ยสูงถึง ๕๔.๒ ชั่วโมงต่อสัปดาห์, สำนักงานพัฒนาธุรกรรมทางอิเล็กทรอนิกส์ (องค์การมหาชน)

^{๑๑} สำนักงานสถิติแห่งชาติ, การสำรวจการมีการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารในสถานประกอบการ พ.ศ. ๒๕๕๗.

ในส่วนของภาคอุตสาหกรรมดิจิทัล ปัจจุบันประเทศไทยมีนโยบายที่ผลักดันการเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจ (S-curve) ใน ๒ รูปแบบ คือ (๑) การลงทุนในกลุ่มอุตสาหกรรมที่มีอยู่แล้วในประเทศ เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการใช้จ่ายผลิต โดยการลงทุนชนิดนี้จะส่งผลต่อการเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจในระยะสั้นและระยะกลาง (๒) การลงทุนในอุตสาหกรรมใหม่ เพื่อเปลี่ยนรูปแบบสินค้าและเทคโนโลยี โดยอุตสาหกรรมใหม่หรืออุตสาหกรรมอนาคตเหล่านี้จะเป็นกลไกที่สำคัญในการขับเคลื่อนเศรษฐกิจ (new growth engines) ของประเทศ ซึ่งในกรณีนี้คลังสเตอร์ดิจิทัลถูกกำหนดให้เป็นกลไกหลัก^{๑๒}

อย่างไรก็ดี ปัจจุบัน อุตสาหกรรมดิจิทัล (หรืออุตสาหกรรมไอซีที) ของไทยเผชิญกับสถานการณ์ความผันผวนทางเศรษฐกิจโลกและเศรษฐกิจภายในประเทศ โดยเฉพาะเรื่องของค่าแรงขั้นต่ำที่เพิ่มสูงขึ้นเมื่อเทียบกับประเทศเพื่อนบ้านอย่างเวียดนามและอินโดนีเซีย ส่งผลให้ได้รับผลกระทบจากการย้ายฐานการผลิตไปยังประเทศที่มีค่าแรงถูกกว่าประเทศ แต่ในขณะเดียวกัน ธุรกิจเทคโนโลยีดิจิทัล (digital technology startup) ซึ่งเป็นฐานเศรษฐกิจใหม่ที่สำคัญในการพัฒนาประเทศไปสู่เศรษฐกิจดิจิทัล เริ่มเป็นที่กล่าวถึงและได้รับความสนใจ เพราะเป็นธุรกิจที่มีศักยภาพในการประยุกต์ใช้เทคโนโลยีดิจิทัลเพื่อสร้างธุรกิจใหม่บนพื้นฐานของการต่อยอดเทคโนโลยีดิจิทัลในเชิงพาณิชย์ (disruptive business) ปัญหาที่สำคัญของธุรกิจเทคโนโลยีดิจิทัลในประเทศ คือ ส่วนใหญ่ยังเป็นธุรกิจขนาดเล็กมาก (micro SMEs) และมีมูลค่าไม่สูงพอที่จะดึงดูดเงินลงทุนจากนักลงทุน (venture capital) ทั้งในและต่างประเทศ

ความพร้อมของภาครัฐ

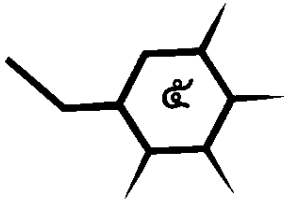
การจัดอันดับความพร้อมของรัฐบาลอิเล็กทรอนิกส์ พ.ศ. ๒๕๕๗ (ค.ศ. ๒๐๑๔) ในรายงาน UN e-Government Readiness Ranking ๒๐๑๔ ประเทศไทยถูกจัดอันดับลงจากพ.ศ. ๒๕๕๕ (ค.ศ. ๒๐๑๒) (อันดับที่ ๙๒ คะแนน ๐.๕๐๘๓) มาอยู่ในอันดับที่ ๑๐๒ (คะแนน ๐.๔๖๓๑) จาก ๑๙๓ ประเทศ และในรายละเอียด พบว่า การใช้ประโยชน์จากไอซีทีของภาครัฐของไทย (government usage) อยู่ในระดับต่ำ โดยใน พ.ศ. ๒๕๕๘ (ค.ศ. ๒๐๑๕) อันดับของ government usage อยู่อันดับที่ ๘๐ จาก ๑๔๓ ประเทศ ในขณะที่ผลการจัดอันดับประเทศที่มีข้อมูลเปิดภาครัฐมากที่สุดใน พ.ศ. ๒๕๕๘ (ค.ศ. ๒๐๑๕) จาก The Global Open Data Index ใน ค.ศ. ๒๐๑๕ ประเทศไทยได้รับการจัดอยู่ในอันดับที่ ๔๒ จาก ๑๒๒ ประเทศ เพิ่มขึ้น ๑๗ อันดับ จาก ค.ศ. ๒๐๑๔ ที่อยู่ในอันดับที่ ๕๙ จาก ๙๗ ประเทศ

นอกจากนี้ ระบบสารสนเทศภาครัฐยังไม่ได้มีการบูรณาการเชื่อมต่อกันมากเท่าที่ควร การใช้ข้อมูลร่วมกันระหว่างหน่วยงานภาครัฐยังทำได้ยาก หน่วยงานภาครัฐจัดเก็บข้อมูลซ้ำซ้อน ประชาชนจึงยังต้องยื่นข้อมูลซ้ำๆ ตามเงื่อนไขการรับข้อมูลที่ต่างกันของแต่ละหน่วยงาน ข้อมูลยังขาดความเป็นเอกภาพ ทำให้ใช้เวลาในการให้บริการมาก และมีภาระค่าใช้จ่ายสูง ที่บ่อยครั้งไม่ก่อให้เกิดคุณค่าเพิ่ม

^{๑๒} สำนักงานเศรษฐกิจการคลัง, http://www.mof.go.th/home/Press_release/News๒๐๑๕/๑๐๙.pdf

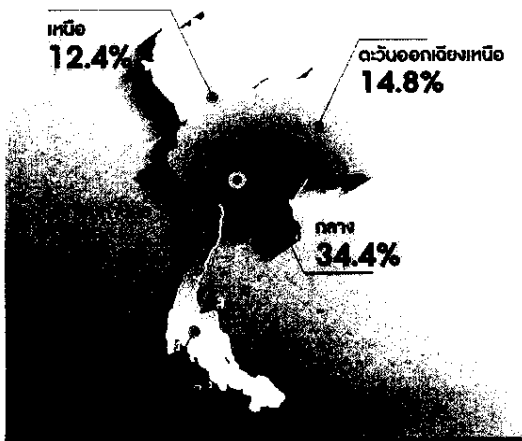
แก่ทั้งหน่วยงานภาครัฐเองและประชาชน โดยอุปสรรคสำคัญของการบูรณาการระบบสารสนเทศภาครัฐคือ ขาดการบูรณาการขั้นตอนการทำงานข้ามหน่วยงาน เงื่อนไขการจัดเก็บข้อมูล และหลักเกณฑ์ในการกำหนดชื่อ รายการข้อมูลแตกต่างกันไปในแต่ละหน่วยงาน โครงสร้างและรูปแบบของข้อมูลอิเล็กทรอนิกส์ที่ได้รับการ ออกแบบมีพื้นฐานอยู่บนชื่อรายการข้อมูลที่ต่างกัน การใช้กฎเกณฑ์การสื่อสารในการร้องขอและตอบสนอง ระหว่างระบบที่แตกต่างกัน ทำให้บูรณาการเชื่อมโยงได้

ทรัพยากรมนุษย์

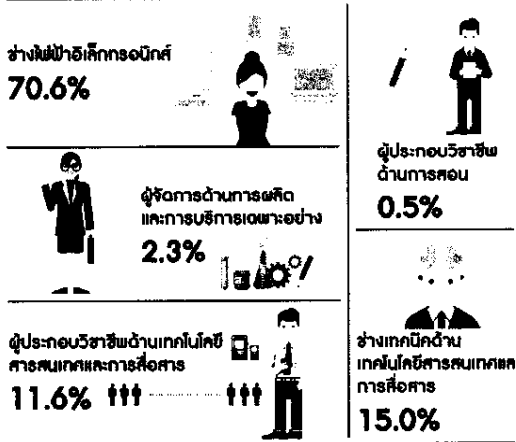
ผู้ทำงานด้านไอซีทีที่มีอยู่ในตลาดแรงงาน^{๑๓} ระหว่าง พ.ศ. ๒๕๕๔-๒๕๕๗ พบว่ามีแนวโน้มเพิ่มมากขึ้น โดยใน พ.ศ. ๒๕๕๗ มีผู้ทำงานด้านไอซีที มีจำนวน ๕๗๐,๗๐๕ รายทั่วประเทศ คิดเป็นร้อยละของกำลังคนทางด้านไอซีทีต่อจำนวน กำลังคนทั้งประเทศเพียงร้อยละ ๑.๔๙ และมีสัดส่วนคนที่ตลอดช่วงระยะเวลา ๔ ปีที่ผ่านมา ซึ่งนับได้ว่า

ร้อยละของผู้ทำงานด้าน ICT จำนวนตามภาค พ.ศ. 2557

ที่มา : การสำรวจภาวะการทำงานของประชากร สำนักงานสถิติแห่งชาติ

ร้อยละของผู้ทำงานด้าน ICT จำนวนตามกิจกรรมงานด้าน ICT พ.ศ. 2557

ที่มา : การสำรวจภาวะการทำงานของประชากร สำนักงานสถิติแห่งชาติ

ประเทศไทยมีจำนวนกำลังคนทางด้านดิจิทัลต่ำมากเมื่อเทียบกับประเทศเพื่อนบ้าน นอกจากนี้ ส่วนใหญ่ผู้ทำงานด้านไอซีทีของประเทศไทย ๒ อันดับแรก เป็นกลุ่มช่างไฟฟ้าอิเล็กทรอนิกส์และกลุ่มช่างเทคนิคด้านไอซีทีตามลำดับ ซึ่งเป็นกำลังคนระดับล่าง ในขณะที่ผู้ทำงานด้านไอซีทีที่เป็นกลุ่มผู้เชี่ยวชาญวิชาชีทางด้านไอซีทีที่มีจำนวนเพียงร้อยละ ๑๑.๖ ของผู้ทำงานด้านไอซีทีของประเทศไทย ในกรณีของกำลังคนทางด้านซอฟต์แวร์^{๑๔} พบว่ามีจำนวนประมาณ ๕๐,๙๓๔ ราย โดยมีพนักงานที่เป็นโปรแกรมเมอร์มากที่สุด ขณะที่บุคลากรด้านซอฟต์แวร์สมองกลฝังตัวมีเพียง ๑,๕๓๖ ราย ซึ่งแสดงถึงการขาดแคลนบุคลากรอย่างรุนแรงอย่างต่อเนื่อง นอกจากนี้ วิชาชีพทางด้าน business analyst ด้าน software engineer และด้าน system engineer มีไม่เพียงพอต่อความต้องการของอุตสาหกรรมเทคโนโลยีดิจิทัลภายในประเทศ โดยทักษะของบุคลากรที่จะเป็นที่ต้องการของตลาดแรงงานทางด้านเทคโนโลยีดิจิทัลมากที่สุด คือ ทักษะ ประเภท object oriented design และ programming นอกจากนี้ จากรายงานของสำนักงานสถิติแห่งชาติได้จัดกลุ่มสายงานวิชาชีพด้านไอซีทีที่คาดว่าจะเป็นที่ต้องการของตลาดแรงงานทางด้านเทคโนโลยีดิจิทัลในประเทศไทยภายในระยะเวลา ๕ ปี ได้แก่ ๑) สายงานด้าน cloud computing ๒) สายงานด้าน big data และ

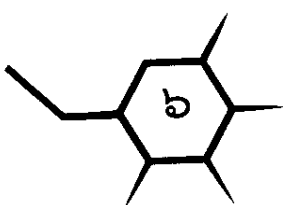
^{๑๓} เนื่องด้วยกำลังคนทางด้านดิจิทัล (digital workforce) เป็นเรื่องใหม่ที่ต้องมีการปรับเปลี่ยนกระบวนการจัดเก็บข้อมูลและแนวคิดของการปรับโครงสร้างกำลังคนทางด้านดิจิทัลอย่างบูรณาการร่วมกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง สถานภาพกำลังคนทางด้านดิจิทัลภายใต้แผนพัฒนาดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคม พ.ศ. ๒๕๕๙-๒๕๖๓ จึงใช้สถานภาพของบุคลากรไอซีทีเพื่อประเมินวัดและเป็นฐานการวิเคราะห์บริบทของการพัฒนากำลังคนทางด้านดิจิทัลภายใต้การดำเนินงานของแผนฯ

^{๑๔} สำนักส่งเสริมอุตสาหกรรมซอฟต์แวร์แห่งชาติ (องค์การมหาชน), การสำรวจกำลังคนทางด้านซอฟต์แวร์ พ.ศ. ๒๕๕๖

๓) สายงานด้าน mobile application and business solution เนื่องจากการเปลี่ยนแปลงเทคโนโลยีที่สามารถรองรับความต้องการและพฤติกรรมการใช้งานของกลุ่มผู้บริโภคที่มีความหลากหลายได้อย่างมีประสิทธิภาพ

กลุ่มผู้ปฏิบัติงานที่มีการใช้ไอซีทีในการทำงาน และผู้ประกอบการเป็นบุคลากรอีกกลุ่มที่สำคัญ แต่ปัจจุบัน สัดส่วนของกลุ่มผู้ปฏิบัติงานที่ใช้คอมพิวเตอร์ในสถานประกอบการ ยังไม่สูงนัก ซึ่งสถานประกอบการเหล่านี้ยังไม่เห็นความจำเป็นของคอมพิวเตอร์ในการนำมาใช้ประกอบธุรกิจ ดังนั้น การสร้าง digital competency ในกลุ่มผู้ประกอบการ โดยเฉพาะผู้บริหารระดับสูง เป็นสิ่งจำเป็นอย่างยิ่งในสถานการณ์ปัจจุบัน ทั้งนี้ การสร้างแรงจูงใจ (incentive) เพื่อให้ผู้ประกอบการหันมาใช้เทคโนโลยีดิจิทัลในการปฏิบัติงานถือเป็นสิ่งที่ผู้กำหนดนโยบายเศรษฐกิจดิจิทัลต้องคำนึงถึง

ดังนั้น ประเทศไทยจำเป็นต้องมีการพัฒนาทั้งปริมาณและคุณภาพ กล่าวคือ พัฒนากลุ่มทักษะที่เป็นที่ต้องการ นอกจากนี้ประเทศไทยจำเป็นต้องมีการปรับโครงสร้างกำลังคนทางด้านดิจิทัลอย่างเป็นระบบในลักษณะของการบูรณาการ เพื่อเตรียมความพร้อมทางด้านกำลังคนดิจิทัลร่วมกับหน่วยงานอื่นๆ ที่เกี่ยวข้อง โดยเฉพาะอย่างยิ่งการพัฒนาาระบบเศรษฐกิจและสังคมของประเทศให้ไปสู่ระบบเศรษฐกิจและสังคมที่ขับเคลื่อนด้วยนวัตกรรม ที่จะเกิดวิชาชีพใหม่ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาอุตสาหกรรมเทคโนโลยีดิจิทัลแห่งอนาคต

กฎหมาย กฎเกณฑ์ และกฎระเบียบที่เอื้อต่อการพัฒนาดิจิทัล

แม้ว่าในปัจจุบันการทำธุรกรรมทางอิเล็กทรอนิกส์ เช่น การค้าขายผ่านสื่ออิเล็กทรอนิกส์จะมีทั้งปริมาณและมูลค่าเพิ่มสูงขึ้นทุกปี พบว่าใน พ.ศ. ๒๕๕๗-๒๕๕๘^{๙๔} มีมูลค่า ๒,๐๓๓,๔๙๓.๔ ล้านบาท และ ๒,๑๐๗,๖๙๑.๙ ล้านบาทตามลำดับ แต่ประชาชนจำนวนมากยังขาดความเชื่อมั่นในการทำธุรกรรมผ่านทางออนไลน์เนื่องจากกลัวการถูกฉ้อโกงจากการซื้อสินค้าและบริการผ่านทางออนไลน์ นอกจากนี้ ความก้าวหน้าทางไอซีทียังมาควบคู่กันกับภัยคุกคามทางไซเบอร์ ซึ่งสร้างความเสียหายแก่ระดับบุคคลและระดับประเทศ โดยข้อมูลสถิติด้านภัยคุกคามทางไซเบอร์ของไทย พ.ศ. ๒๕๕๗ รวบรวมโดย ThaiCERT พบว่า Malicious code ซึ่งเป็นโปรแกรมที่ถูกพัฒนาขึ้นเพื่อให้ระบบเกิดความขัดข้องหรือเสียหาย เป็นภัยคุกคามไซเบอร์อันดับ ๑ ของไทยคิดเป็นสัดส่วนถึงร้อยละ ๔๓.๓ และจากสถิติภัยคุกคามประจำปี พ.ศ. ๒๕๕๘ ปรากฏว่ามีภัยคุกคามประเภทต่างๆ รวมทั้งสิ้น ๔,๓๗๑ เรื่อง และไทยเป็นประเทศที่มีการแจ้งเหตุภัยคุกคามมากที่สุดเป็นอันดับหนึ่งรองลงมาคือประเทศเยอรมนีและสหรัฐอเมริกาตามลำดับ การเฝ้าระวัง การป้องกัน

^{๙๔} สำนักงานพัฒนาธุรกรรมทางอิเล็กทรอนิกส์ (องค์การมหาชน), การสำรวจมูลค่าพาณิชย์อิเล็กทรอนิกส์ในประเทศไทย พ.ศ. ๒๕๕๘

และรับมือกับภัยคุกคามจึงต้องอาศัยความรวดเร็ว เพราะมีผลกระทบต่อความเชื่อมั่นในการใช้งานเทคโนโลยีดิจิทัลในมิติต่างๆรวมถึงความสูญเสียและความเสียหายที่จะเกิดขึ้น

ปัจจุบันหน่วยงานภาครัฐมีการให้บริการภาครัฐทางอิเล็กทรอนิกส์หรือที่เรียกว่า e-service มากขึ้น รวมถึงมีการจัดเก็บข้อมูลในรูปแบบอิเล็กทรอนิกส์มากขึ้น ด้วยการใช้เทคโนโลยีดิจิทัลที่มีวิวัฒนาการอย่างรวดเร็ว ข้อมูลสำคัญหลายอย่างที่เกี่ยวข้อกับการให้บริการประชาชนและการบริหารราชการ ถูกจัดเก็บและประมวลผลในรูปแบบอิเล็กทรอนิกส์เพิ่มมากขึ้น แต่ยังมีหน่วยงานภาครัฐจำนวนหนึ่งที่ยังมิได้ตระหนักถึงภัยและผลกระทบอันเนื่องจากการถูกละเมิดการรักษาความมั่นคงปลอดภัยของข้อมูลคอมพิวเตอร์หรือระบบคอมพิวเตอร์ รวมถึงการละเมิดข้อมูลส่วนบุคคล แม้ว่าพระราชกฤษฎีกากำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการในการทำธุรกรรมทางอิเล็กทรอนิกส์ภาครัฐ พ.ศ. ๒๕๕๙ ซึ่งเป็นกฎหมายลำดับรองภายใต้พระราชบัญญัติว่าด้วยธุรกรรมทางอิเล็กทรอนิกส์ พ.ศ. ๒๕๕๔ มาตรา ๓๕ ได้กำหนดให้หน่วยงานภาครัฐที่มีการทำธุรกรรมทางอิเล็กทรอนิกส์ภาครัฐ ต้องจัดทำนโยบายและแนวปฏิบัติในการรักษาความมั่นคงปลอดภัยของข้อมูลในระบบสารสนเทศ และแนวนโยบายและแนวปฏิบัติในการคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคลของหน่วยงานภาครัฐเพื่อให้การดำเนินการใดๆ ด้วยวิธีการทางอิเล็กทรอนิกส์มีความมั่นคงปลอดภัยและเชื่อถือได้ และให้ข้อมูลอิเล็กทรอนิกส์นั้นมีผลตามกฎหมายว่าด้วยธุรกรรมทางอิเล็กทรอนิกส์

จากสถานภาพการพัฒนาดิจิทัลของประเทศไทยดังกล่าวข้างต้น จะเห็นได้ว่าประเทศไทยได้ก้าวมาไกลมากในการพัฒนาด้านดิจิทัลนี้ หากแต่ในการเข้าสู่ระบบเศรษฐกิจและสังคมดิจิทัลอย่างแท้จริง ยังต้องเร่งปฏิรูปประเทศไทยในด้านการใช้เทคโนโลยีและนวัตกรรมดิจิทัลเพื่อตอบโจทย์ความท้าทายและโอกาสของประเทศไทยให้รวดเร็วขึ้นไปอีก ไม่ว่าจะเป็นความจำเป็นเร่งด่วนทางในทางเศรษฐกิจ ความท้าทายทางสังคม การพลิกโฉมการบริหารจัดการและการบริการของรัฐและการแก้ปัญหาคอร์รัปชันของประเทศ หรือแม้แต่การปรับตัวเพื่อฉกฉวยโอกาสการใช้ประโยชน์จากเทคโนโลยีดิจิทัลใหม่ๆ ในการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมอื่นๆ ในอนาคต

๒. วิสัยทัศน์ และเป้าหมาย

การพัฒนาดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคมของประเทศไทย

การกำหนดแนวทางการพัฒนาดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคม ตามแผนฯ นี้ ได้ดำเนินการโดยยึดถือหลักการพื้นฐาน ดังที่ได้นำเสนอก่อนหน้านี้ คือ ความสอดคล้องกับทิศทางการพัฒนาประเทศ การใช้ประโยชน์สูงสุดจากพลวัตของเทคโนโลยีดิจิทัล การประกันการเข้าถึงของคนทุกกลุ่ม การวางแผนจากข้อมูลความพร้อมของประเทศ และการรวมพลังทุกภาคส่วนในการขับเคลื่อนแผนฯตามแนวทางพระราชรัฐ เพื่อให้เกิดการปฏิรูปอย่างแท้จริงในภาคเศรษฐกิจ ภาคสังคม และภาครัฐ โดยได้กำหนดวิสัยทัศน์ เป้าหมาย และภูมิทัศน์ของการพัฒนาดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคม ดังต่อไปนี้

๒.๑ วิสัยทัศน์ของการพัฒนาดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคม

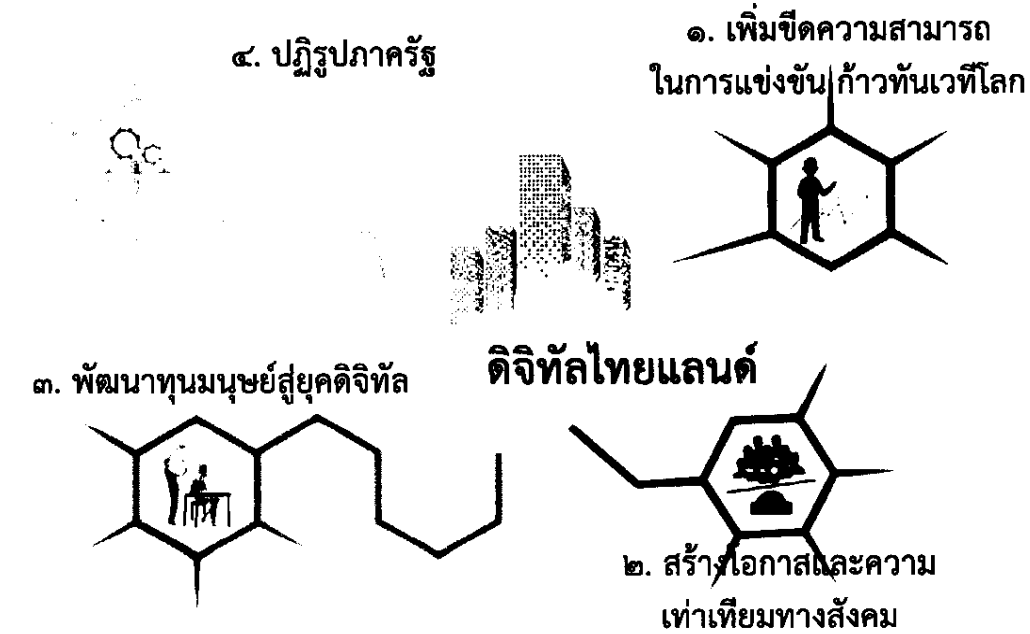
วิสัยทัศน์และเป้าหมายของการพัฒนาดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคม มุ่งเน้นการพัฒนาอย่างต่อเนื่องในระยะยาวอย่างยั่งยืน ให้สอดคล้องกับการจัดทำยุทธศาสตร์ชาติ ๒๐ ปี แต่เพื่อให้แผนฯ สามารถรองรับพลวัตของเทคโนโลยีดิจิทัล จึงได้กำหนดแนวทางการพัฒนาหรือภูมิทัศน์ดิจิทัลออกเป็น ๔ ระยะ เพื่อนำไปสู่ความสำเร็จในการพัฒนาประเทศ ตามที่กำหนดในวิสัยทัศน์ คือ

ดิจิทัลไทยแลนด์ (Digital Thailand) หมายถึง ประเทศไทยที่สามารถสร้างสรรค์และใช้ประโยชน์จากเทคโนโลยีดิจิทัลอย่างเต็มศักยภาพในการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐาน นวัตกรรม ข้อมูล ทุนมนุษย์ และทรัพยากรอื่นใด เพื่อขับเคลื่อนการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมของประเทศไปสู่ความมั่นคง มั่งคั่ง และยั่งยืน

๒.๒ เป้าหมายและตัวชี้วัดความสำเร็จ^{๑๖}

เป้าหมาย ๑๐ ปี

เป้าหมายที่ ๑

เพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันทางเศรษฐกิจของประเทศ ด้วยการใช้นวัตกรรมและเทคโนโลยีดิจิทัล เป็นเครื่องมือหลักในการสร้างสรรค์นวัตกรรมการผลิต การบริการ

- ประเทศไทยใช้ประโยชน์จากเทคโนโลยีดิจิทัล พัฒนานวัตกรรม และสร้างสรรค์ธุรกิจแนวใหม่ และสามารถแข่งขันได้ในเวทีโลก
- อุตสาหกรรมดิจิทัลมีบทบาทและความสำคัญต่อระบบเศรษฐกิจและสังคมเพิ่มขึ้น ตลอดจนเป็นที่รู้จักและยอมรับในประชาคมโลก
- เศรษฐกิจไทยมีความเข้มแข็งจากภายใน โดยธุรกิจฐานราก และ SMEs ใช้เทคโนโลยีดิจิทัลในการสร้างศักยภาพในการทำธุรกิจ และสร้างโอกาสในการเข้าสู่ตลาดโลก

- ๑) ขีดความสามารถในการแข่งขันของประเทศใน World Competitiveness Scoreboard อยู่ในกลุ่มประเทศที่มีการพัฒนาสูงสุด ๑๕ อันดับแรก
- ๒) อุตสาหกรรมดิจิทัลมีส่วนสำคัญในการขับเคลื่อนประเทศไทยสู่การเป็นประเทศที่มีรายได้สูง โดยสัดส่วนมูลค่าอุตสาหกรรมดิจิทัลต่อ GDP เพิ่มขึ้น เป็นร้อยละ ๒๕

^{๑๖} ปัจจุบัน สหภาพยุโรปได้มีการพัฒนาดัชนี The Digital Economy and Society Index ที่ใช้ประเมินขีดความสามารถและวิวัฒนาการของประเทศทางด้านดิจิทัลโดยตรง โดยพิจารณาการพัฒนาใน ๕ มิติ คือ connectivity, human capital, use of internet, integration of digital technology, digital public services อย่างไรก็ตาม ดัชนีดังกล่าวยังคงเป็นไปอย่างจำกัดเฉพาะกลุ่มประเทศสหภาพยุโรปเท่านั้น
Icon made by [Freepik] from www.flaticon.com

เป้าหมายที่ ๒

สร้างโอกาสทางสังคมอย่างเท่าเทียม ด้วยข้อมูลข่าวสารและบริการต่างๆ ผ่านสื่อดิจิทัลเพื่อยกระดับคุณภาพชีวิตของประชาชน

- ประชาชนทุกกลุ่ม โดยเฉพาะกลุ่มผู้ด้อยโอกาสทางสังคม สามารถเข้าถึงเทคโนโลยีดิจิทัลและสื่อดิจิทัลอย่างเท่าเทียม
- คุณภาพชีวิตของประชาชนดีขึ้น จากการเข้าถึงทรัพยากรสารสนเทศและบริการสาธารณะ โดยเฉพาะบริการพื้นฐานที่จำเป็นต่อการดำรงชีวิต ผ่านทางเทคโนโลยีดิจิทัล

ตัวชี้วัด

- ๓) ประชาชนทุกคนต้องสามารถเข้าถึงอินเทอร์เน็ตความเร็วสูงอันถือเป็นสาธารณูปโภคพื้นฐานประเภทหนึ่ง
- ๔) อันดับการพัฒนาด้านเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารของประเทศในดัชนี ICT Development Index (IDI) อยู่ในกลุ่มประเทศที่มีการพัฒนาสูงสุด ๔๐ อันดับแรก

เป้าหมายที่ ๓

พัฒนาทุนมนุษย์สู่ยุคดิจิทัล ด้วยการเตรียมความพร้อมให้บุคลากรทุกกลุ่ม มีความรู้และทักษะที่เหมาะสมต่อการดำเนินชีวิตและการประกอบอาชีพในยุคดิจิทัล

- ประชาชนมีความสามารถในการพัฒนาและใช้สารสนเทศอย่างมีประสิทธิภาพ มีความตระหนัก ความรู้ ความเข้าใจ มีทักษะในการใช้เทคโนโลยีดิจิทัลให้เกิดประโยชน์และสร้างสรรค์ (digital literacy)
- ประเทศไทยมีกำลังคนด้านดิจิทัลที่มีความรู้ความสามารถและความเชี่ยวชาญระดับมาตรฐานสากลและกำลังคนในประเทศมีความรอบรู้และสามารถใช้เทคโนโลยีดิจิทัลเป็นเครื่องมือในการปฏิบัติและสร้างสรรค์ผลงาน

ตัวชี้วัด

- ๕) ประชาชนทุกคนมีตระหนัก ความรู้ ความเข้าใจ ทักษะในการใช้เทคโนโลยีดิจิทัลให้เกิดประโยชน์และสร้างสรรค์

เป้าหมายที่ ๔

ปฏิรูปกระบวนการศึ่การทำงานและการให้บริการของภาครัฐ ด้วยเทคโนโลยีดิจิทัลและการใช้ประโยชน์จากข้อมูลเพื่อให้เกิดการปฏิบัติงานที่โปร่งใส มีประสิทธิภาพ และประสิทธิผล

- กระบวนการศึ่ในการปฏิบัติงานการบริหารจัดการและการให้บริการของภาครัฐเปลี่ยนแปลงด้วยเทคโนโลยีดิจิทัล เพื่อให้บริการประชาชน ธุรกิจและทุกภาคส่วนได้อย่างมีประสิทธิภาพ มีความมั่นคงปลอดภัยและมีธรรมาภิบาล

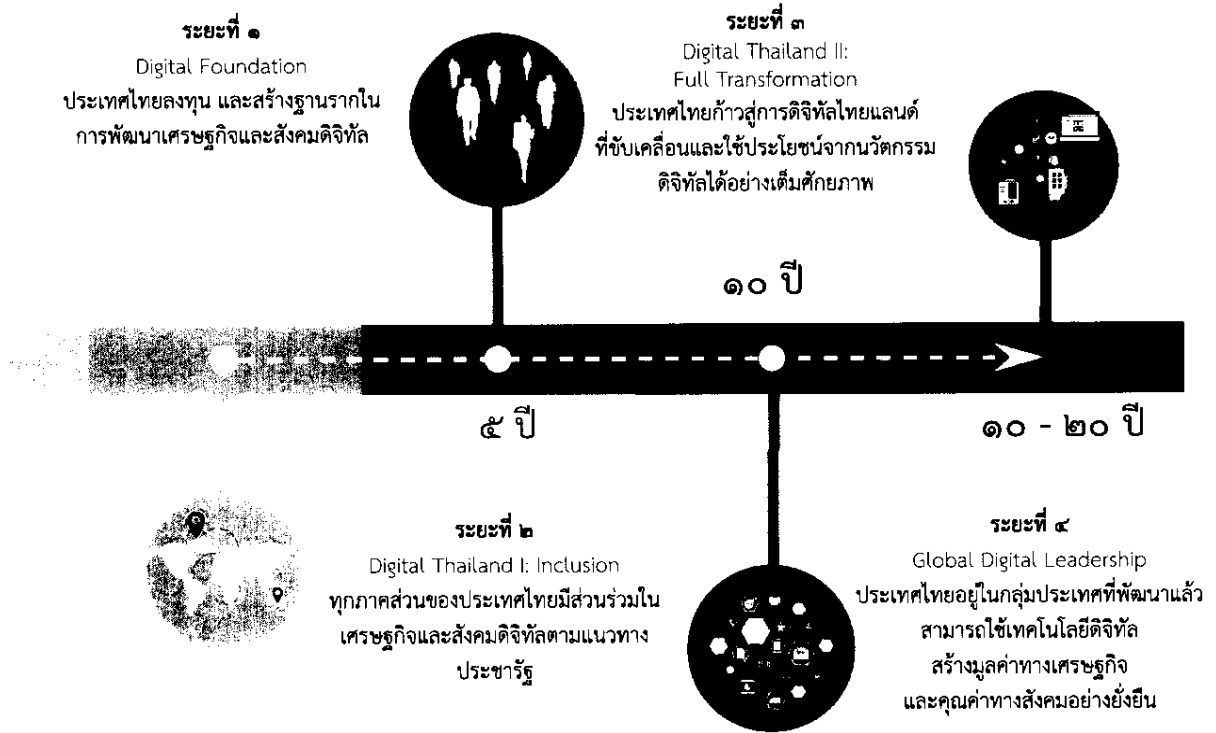
ตัวชี้วัด

- ๖) อันดับการพัฒนาด้านรัฐบาลดิจิทัล ในการจัดลำดับของ UN e-Government rankings อยู่ในกลุ่มประเทศที่มีการพัฒนาสูงสุด ๕๐ อันดับแรก

๒.๓ ภูมิทัศน์ดิจิทัลของประเทศไทย (Thailand Digital Landscape)

การพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมดิจิทัลของประเทศไทย มุ่งเน้นการพัฒนาระยะยาวอย่างยั่งยืน สอดคล้องกับการจัดทำยุทธศาสตร์ชาติ ๒๐ ปี แต่เนื่องจากเทคโนโลยีดิจิทัลมีการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว ดังนั้น แผนพัฒนาดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคม จึงกำหนดภูมิทัศน์ดิจิทัล หรือทิศทางการพัฒนาและเป้าหมาย ออกเป็น ๔ ระยะ ดังนี้

ภูมิทัศน์ดิจิทัลของไทยในระยะเวลา ๒๐ ปี

	ระยะที่ ๑	ระยะที่ ๒	ระยะที่ ๓	ระยะที่ ๔
	<p>Digital Foundation</p> <p>ประเทศไทยลงทุน และสร้างฐานราก ในการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคม ดิจิทัล</p>	<p>Digital Thailand I : Inclusion</p> <p>ทุกภาคส่วนของประเทศไทย มีส่วนร่วมในเศรษฐกิจและสังคมดิจิทัล ตามแนวทางประชารัฐ</p>	<p>Digital Thailand II :</p> <p>Full Transformation</p> <p>ประเทศไทยก้าวสู่การเป็น Digital Thailand ที่ขับเคลื่อนและ ใช้ประโยชน์จากนวัตกรรมดิจิทัล ได้อย่างเต็มศักยภาพ</p>	<p>Global Digital Leadership</p> <p>ประเทศไทยอยู่ในกลุ่มประเทศที่พัฒนา แล้ว สามารถใช้เทคโนโลยีดิจิทัล สร้าง มูลค่าในทางเศรษฐกิจและคุณค่าทาง สังคมอย่างยั่งยืน</p>
โครงสร้างพื้นฐาน	อินเทอร์เน็ตความเร็วสูงถึงทุก หมู่บ้านทั่วประเทศ เป็นฐานของ กิจกรรมทางเศรษฐกิจและสังคมอื่นๆ	อินเทอร์เน็ตความเร็วสูงถึงทุกหมู่บ้าน และเชื่อมกับประเทศในภูมิภาคอื่น	อินเทอร์เน็ตความเร็วสูงถึงทุกบ้านและ รองรับการหลอมรวมและการเชื่อมต่อ ทุกอุปกรณ์	อินเทอร์เน็ตเชื่อมต่อทุกที่ ทุกเวลา ทุก อุปกรณ์ อย่างไรก็ดี
เศรษฐกิจ	การทำธุรกิจผ่านระบบดิจิทัล คล่องตัว และติดต่อธุรกิจให้ SMEs วิสาหกิจชุมชน เศรษฐกรให้มาอยู่บน ระบบ online พร้อมทั้งวางรากฐาน ให้เกิดการลงทุนในคลัสเตอร์ดิจิทัล	ภาคเกษตร การผลิต และบริการเปลี่ยน มาทำธุรกิจด้วยดิจิทัลและข้อมูล ตลอดจนถึง digital technology startup และคลัสเตอร์ดิจิทัลเริ่ม มีบทบาทในระบบเศรษฐกิจไทย	ภาคเกษตร การผลิต และบริการแข่งขัน ได้ด้วยนวัตกรรมดิจิทัล และเชื่อมโยง ไทยสู่การค้าในระดับภูมิภาคและระดับ โลก	กิจกรรมทางเศรษฐกิจทุกกิจกรรม เชื่อมต่อกายในและระหว่างประเทศด้วย เทคโนโลยีดิจิทัล นำประเทศไทยสู่ความ มั่งคั่ง
สังคม	ประชาชนทุกกลุ่มเข้าถึงอินเทอร์เน็ต ความเร็วสูงและบริการพื้นฐานของรัฐ อย่างทั่วถึงและเท่าเทียม	ประชาชนเชื่อมั่นในการใช้ดิจิทัล และ เข้าถึงบริการการศึกษา สุขภาพ ข้อมูล และการเรียนรู้ตลอดชีวิตผ่านดิจิทัล	ประชาชนใช้ประโยชน์จากเทคโนโลยี/ ข้อมูล ทุกกิจกรรมในชีวิตประจำวัน	เป็นประเทศที่ไม่มีความเหลื่อมล้ำด้าน ดิจิทัล และชุมชนใช้ดิจิทัลเพื่อพัฒนา ท้องถิ่นตนเอง
รัฐบาล	หน่วยงานรัฐมีการทำงานที่เชื่อมโยง และบูรณาการข้อมูลข้ามหน่วยงาน	การทำงานระหว่างภาครัฐจะเชื่อมโยง และบูรณาการเหมือนเป็นองค์กรเดียว	บริการรัฐเป็นดิจิทัลที่ประชาชนเป็น ศูนย์กลาง เปิดเผยข้อมูล และให้ ประชาชนมีส่วนร่วม	เป็นประเทศผู้นำในภูมิภาคด้านรัฐบาล ดิจิทัลทั้งการบริหารจัดการรัฐและบริการ ประชาชน
ทุนมนุษย์	กำลังคน (ทุกสาขา) มีทักษะดิจิทัล เป็นที่ยอมรับในตลาดแรงงานทั้งใน และต่างประเทศ	กำลังคนสามารถทำงานผ่านระบบ ดิจิทัลแบบไร้พรมแดน ผู้เชี่ยวชาญ ต่างประเทศเข้ามาไทย	ประเทศไทยเกิดงานคุณค่าสูง และมีกำลังคนที่มีความเชี่ยวชาญดิจิทัล เฉพาะด้านเพียงพอ	เป็นหนึ่งในศูนย์กลางด้านกำลังคนดิจิทัล ของภูมิภาค ทั้งในรายสาขาและ ผู้เชี่ยวชาญดิจิทัล
สภาพแวดล้อม	รัฐบาลออกชุดกฎหมายดิจิทัลที่ ครอบคลุม และปฏิรูปองค์กรที่ เกี่ยวข้องในการขับเคลื่อนงาน	ไทยมีสภาพแวดล้อมเอื้อต่อการทำ ธุรกิจ มีระบบอำนวยความสะดวก และมีมาตรฐาน	ประเทศไทยไม่มีกฎหมาย/ ระเบียบที่ เป็นอุปสรรคต่อการค้า การทำธุรกรรม ดิจิทัล	เป็นประเทศต้นแบบที่มีการพัฒนา ทบพวน กฎระเบียบ กติกาด้านดิจิทัล อย่างต่อเนื่องจริงจัง
	๑ ปี ๖ เดือน	๕ ปี	๑๐ ปี	๒๐ ปี

ระยะที่ ๑ (๑ ปี ๖ เดือน) Digital Foundation

ประเทศไทยลงทุน และสร้างฐานราก
ในการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมดิจิทัล

มิติด้านโครงสร้างพื้นฐาน ประเทศไทยจะมีบริการอินเทอร์เน็ตความเร็วสูง สาธารณะเข้าถึงชุมชน ๑๐,๐๐๐ แห่ง และมีบริการอินเทอร์เน็ตความเร็วสูงไปยังหมู่บ้านทั่วประเทศ พร้อมทั้งเตรียมการลงทุนเพื่อให้ประเทศไทยมีโครงข่ายโทรคมนาคมความเร็วสูง เชื่อมต่อกับประเทศอื่นในภูมิภาคอย่างเพียงพอทั้งทางภาคพื้นดิน ภาคพื้นน้ำ

มิติด้านเศรษฐกิจสร้างความเข้มแข็งให้กับเศรษฐกิจภายในประเทศเพื่อปรับสมดุลทางเศรษฐกิจ ด้วยการปรับปรุงและปรับเปลี่ยนบริบทในการทำธุรกิจในยุคดิจิทัลให้ลื่นไหลมากขึ้น (frictionless) รวมถึงการส่งเสริมให้กลุ่มธุรกิจที่เดิมยังไม่ได้ใช้ประโยชน์เทคโนโลยีดิจิทัลมากนักให้เข้ามาสู่ระบบเศรษฐกิจที่ใช้เทคโนโลยีดิจิทัลเป็นฐาน โดยเฉพาะอย่างยิ่งในกลุ่มวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม(SMEs) และวิสาหกิจชุมชน

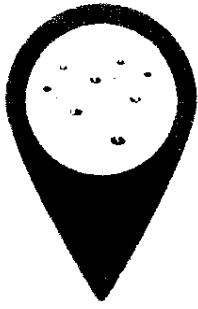
มิติด้านสังคมประชาชนทุกคน โดยเฉพาะอย่างยิ่งผู้ที่อยู่ในชนบทและผู้ด้อยโอกาสสามารถเข้าถึงอินเทอร์เน็ตความเร็วสูง เทคโนโลยีดิจิทัล และบริการของรัฐได้โดยไม่มีข้อจำกัดทางกายภาพ หรือพื้นที่ ผ่านช่องทางบริการดิจิทัลที่หลากหลาย และมีการสร้างความตระหนักเพื่อให้ประชาชนมีทักษะในการใช้เทคโนโลยีดิจิทัลอย่างสร้างสรรค์และรับผิดชอบ สถาบันการศึกษาและหน่วยงานที่ให้บริการสาธารณะในท้องถิ่นในทุกพื้นที่มีการใช้งานเทคโนโลยีดิจิทัลและเชื่อมต่ออินเทอร์เน็ตความเร็วสูง

มิติด้านภาครัฐ การบริหารจัดการของรัฐจะถูกปรับเปลี่ยนเป็นรัฐบาลดิจิทัลอย่างเป็นระบบ มีการใช้เอกสารอิเล็กทรอนิกส์แทนกระดาษมากขึ้น เกิดการใช้ทรัพยากรดิจิทัลร่วมกันอย่างมีประสิทธิภาพสูงสุด เริ่มบูรณาการข้อมูลและทรัพยากรร่วมกัน นำไปสู่การเชื่อมโยงหน่วยงานภาครัฐ (connected government) และการมีชุดข้อมูลและระบบบริการพื้นฐานภาครัฐ (government service platform) ที่มีมาตรฐาน สามารถเข้าถึง แลกเปลี่ยน เชื่อมโยง และใช้งานร่วมกันได้

มิติด้านทุนมนุษย์ กำลังคนในประเทศได้รับการเสริมสร้างทักษะด้านดิจิทัลที่มีมาตรฐานสากลและเป็นที่ยอมรับในตลาดแรงงานทั้งในประเทศและต่างประเทศ ครอบคลุมทั้งบุคลากรที่เป็นผู้เชี่ยวชาญในสาขาเทคโนโลยีดิจิทัล (digital specialist) และกำลังคนทั่วไปที่สามารถประยุกต์ใช้เทคโนโลยีดิจิทัลได้อย่างมีประสิทธิภาพ (digital competent workforce)

มิติด้านสภาพแวดล้อมที่มีกฎหมาย/กฎระเบียบที่เอื้อต่อเศรษฐกิจและสังคมดิจิทัล กลุ่มกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการส่งเสริมและพัฒนาเศรษฐกิจดิจิทัลมีผลใช้บังคับ ซึ่งจะก่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลงทางด้านโครงสร้างเชิงสถาบัน การจัดตั้งหน่วยงานที่ทำหน้าที่ขับเคลื่อนอย่างเป็นรูปธรรม

ระยะที่ ๒ (๕ ปี) Digital Thailand Inclusion

ทุกภาคส่วนของประเทศไทยมีส่วนร่วมในการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมดิจิทัลตามแนวประชารัฐ

มิติด้านโครงสร้างพื้นฐาน ประเทศไทยมีโครงข่ายความเร็วสูงแบบใช้สายและแบบไร้สาย เข้าถึงทุกหมู่บ้าน และครอบคลุมทั่วประเทศ โดยประเทศไทยจะเป็นศูนย์กลางในการเชื่อมต่อและแลกเปลี่ยนข้อมูลในภูมิภาค ที่มีศูนย์ข้อมูลที่ได้มาตรฐานกระจายอยู่ทุกภูมิภาค และมีศูนย์ข้อมูลของผู้ให้บริการข้อมูลรายใหญ่ที่สำคัญตั้งอยู่ในประเทศ นอกจากนี้ การแพร่ภาพและกระจายเสียงทางวิทยุและโทรทัศน์จะต้องเปลี่ยนผ่านจากระบบอนาล็อกมาเป็นระบบดิจิทัลอย่างเต็มรูปแบบ โดยมีโครงข่ายแพร่สัญญาณภาพและกระจายเสียงระบบดิจิทัลที่ครอบคลุมพื้นที่บริการได้อย่างทั่วถึง

มิติด้านเศรษฐกิจภาคการเกษตร ภาคอุตสาหกรรม และภาคบริการ เติบโตด้วยการใช้ประโยชน์จากเทคโนโลยีดิจิทัลและการใช้ประโยชน์จากข้อมูล (data-driven) และเตรียมความพร้อมเพื่อพัฒนากระบวนการผลิตของภาคเกษตร ภาคอุตสาหกรรม และภาคบริการ ให้มีความทันสมัยและพัฒนาไปสู่การทำธุรกิจด้วยระบบอัตโนมัติ นอกจากนี้ ธุรกิจเทคโนโลยีดิจิทัล (digital innovation-driven entrepreneur หรือ technology startup) มีบทบาทในการขับเคลื่อนประเทศ

มิติด้านสังคม ประชาชนเข้าถึงโครงข่ายอินเทอร์เน็ตความเร็วสูงและบริการสาธารณะพื้นฐานผ่านทางสื่อดิจิทัล และนำดิจิทัลมาใช้ในการพัฒนาในมิติต่างๆ โดยเฉพาะอย่างยิ่งด้านการเรียนรู้ และการใช้ดิจิทัลเป็นเครื่องมือในการพัฒนาครู หลักสูตร และส่งเสริมการเรียนรู้ด้วยตนเอง มีสื่อการเรียนรู้ตลอดชีวิตที่มีเนื้อหาเหมาะสมกับสภาพแวดล้อมและวิถีชีวิตของชาวบ้าน มีการใช้เทคโนโลยีดิจิทัลในการช่วยส่งเสริมดูแลสุขภาพสำหรับผู้คนทั้งในเมืองและในชนบทที่ห่างไกลหรือขาดแคลนแพทย์

มิติด้านภาครัฐ เกิดการเชื่อมโยงหน่วยงานภาครัฐและบูรณาการข้อมูลข้ามหน่วยงานโดยสมบูรณ์ ผู้บริหารภาครัฐ สามารถเข้าถึงข้อมูลได้ทุกระดับ และใช้ประโยชน์จากการวิเคราะห์ข้อมูลขนาดใหญ่ เพื่อประกอบการวางแผนและการตัดสินใจอย่างถูกต้อง ทันสถานการณ์ พัฒนาบริการที่ขับเคลื่อนโดยความต้องการของประชาชนหรือผู้ใช้บริการ (citizen driven) ตามหลักการออกแบบที่เป็นสากล (universal design) ผ่าน single window เพิ่มขึ้น รัฐสนับสนุนการดำเนินธุรกิจโดยการเชื่อมโยงและบูรณาการข้อมูลด้าน บริการ รวมทั้งนวัตกรรมของการบริการ และระบบการบริหารจัดการของภาครัฐ การบริหารจัดการและการบริการต้องยึดประชาชนเป็นศูนย์กลางและให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการตัดสินใจเชิงนโยบายผ่านทางอิเล็กทรอนิกส์ (connected governance) ได้อย่างสะดวก ทันต่อสถานการณ์ ตลอดจนเปิดโอกาสให้ประชาชนเข้าถึงข้อมูลที่มีความมั่นคงปลอดภัย และรักษาความเป็นส่วนตัวของข้อมูล และให้สามารถตรวจสอบได้ และนำไปสู่การดำเนินงานที่มีความโปร่งใส (transparency) และนำเชื่อถือ (accountability)

มิติด้านทุนมนุษย์ ประเทศไทยปรับเปลี่ยนโครงสร้างกำลังคนทางด้านดิจิทัล เพื่อเร่งสร้างและพัฒนากำลังคนที่เหมาะสมและสอดคล้องกับบริบทของการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมดิจิทัล ที่รูปแบบการจ้างงานและวัฒนธรรมการทำงานเปลี่ยนแปลงไป จากการที่เทคโนโลยีดิจิทัลเป็นเทคโนโลยีที่ไร้พรมแดนและเอื้อให้ธุรกิจจากทั่วโลกสามารถทำงานผ่านระบบอินเทอร์เน็ตได้อย่างสะดวก นำมาซึ่งการสร้างสรรคนวัตกรรมทางธุรกิจใหม่ ซึ่งประเทศไทยจะมีผู้เชี่ยวชาญต่างประเทศด้านดิจิทัลเข้ามาทำงานในประเทศมากขึ้น

มิติด้านสภาพแวดล้อมที่มีกฎหมาย/กฎระเบียบที่เอื้อเศรษฐกิจและสังคมดิจิทัล มีการปรับปรุงกฎระเบียบและกระบวนการทำงานของภาครัฐที่เกี่ยวข้อง ทำให้การทำ e-business ในประเทศไทย มีความสะดวก รวดเร็ว ลดต้นทุน และน่าเชื่อถือ การเคลื่อนย้ายสินค้ามีประสิทธิภาพมากขึ้นด้วยระบบ e-logistics ด้านระบบการชำระเงินมีวิวัฒนาการใหม่ๆ เพื่อสนับสนุนการทำธุรกรรมทางการเงินของประเทศที่สะดวก รวดเร็ว มีประสิทธิภาพ และน่าเชื่อถือ มีการเชื่อมโยงและแลกเปลี่ยนข้อมูลแบบทันที กฎหมายที่สนับสนุนและจำเป็นต่อนโยบาย digital economy จะมีการบังคับใช้ครบถ้วน

ระยะที่ ๓ (๑๐ ปี) Full Transformation

ประเทศไทยก้าวสู่การเป็น “ดิจิทัลไทยแลนด์” ที่ขับเคลื่อนและใช้ประโยชน์จากนวัตกรรมดิจิทัลได้อย่างเต็มศักยภาพ

มิติด้านโครงสร้างพื้นฐาน ประเทศไทยจะมีโครงสร้างพื้นฐานดิจิทัลที่ทันสมัยทัดเทียมประเทศที่เจริญแล้ว และโครงข่ายอินเทอร์เน็ตความเร็วสูงจะกลายเป็นสาธารณูปโภคขั้นพื้นฐาน เช่นเดียวกับ ถนน ไฟฟ้า น้ำประปา ด้วยโครงข่ายอินเทอร์เน็ตความเร็วสูงแบบใช้สายที่เข้าถึงทุกบ้าน และรองรับการหลอมรวม (convergence) มีบริการอินเทอร์เน็ตความเร็วสูงที่สามารถเข้าถึงได้ในทุกสถานที่ ทุกเวลา สำหรับผู้ใช้หรือทุกสรรพสิ่งที่ต้องการเชื่อมต่อ โครงข่ายโทรคมนาคมหลักจะมีเส้นทางเชื่อมต่อกับต่างประเทศด้วยเทคโนโลยีหลากหลายรองรับปริมาณความต้องการใช้งานที่เพิ่มขึ้นอย่างไม่จำกัด ระยะทางและความเร็วจะไม่ได้เป็นอุปสรรคในการเชื่อมโยงโครงข่ายระหว่างประเทศ ข้อมูลของผู้ใช้อินเทอร์เน็ตส่วนใหญ่จะถูกเก็บไว้ที่ศูนย์ข้อมูลบนเครือข่ายอินเทอร์เน็ต สามารถเข้าถึงและโยกย้ายได้ตลอดเวลา โดยไม่ขึ้นอยู่กับเทคโนโลยีและผู้ให้บริการระบบการแพร่ภาพและกระจายเสียงแบบดิจิทัลจะถูกหลอมรวมโดยส่งผ่านสื่อหลายรูปแบบด้วยเทคโนโลยีที่หลากหลายครอบคลุมพื้นที่ทั่วประเทศ

มิติด้านเศรษฐกิจ ประเทศไทยจะเป็นศูนย์กลางการค้าและการลงทุนดิจิทัล ภาคอุตสาหกรรมสามารถนำเทคโนโลยีดิจิทัลมาใช้เพื่อปรับปรุงประสิทธิภาพของการทำงานเข้าสู่การเป็นโรงงานอัจฉริยะ (smart factory) รองรับการผลิตอุตสาหกรรมในยุคที่ ๔ (Industry ๔.๐) และภาคการเกษตรทั่วประเทศตั้งแต่ขนาดใหญ่ไปจนถึงขนาดเล็กปรับเปลี่ยนรูปแบบสู่การทำเกษตรแบบอัจฉริยะ (smart agriculture) ขณะเดียวกันกลุ่มวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม (SMEs) ของไทยสามารถนำนวัตกรรมดิจิทัลเข้ามาขับเคลื่อนธุรกิจ (innovation driven enterprises: IDE) จนสามารถเข้าไปมีบทบาทในเวทีระหว่างประเทศได้

มิติด้านสังคม ประชาชนทุกกลุ่ม โดยเฉพาะอย่างยิ่งกลุ่มผู้ด้อยโอกาส ผู้สูงอายุ และคนพิการ สามารถเข้าถึงการมีบริการต่างๆ ของรัฐได้ทุกที่ ทุกเวลา ผ่านเทคโนโลยีดิจิทัล ตลอดจนมีการรวบรวมและแปลงข้อมูลองค์ความรู้ของประเทศ ทั้งระดับประเทศและระดับท้องถิ่นให้อยู่ในรูปแบบดิจิทัล ที่ประชาชนสามารถเข้าถึงและนำไปใช้ประโยชน์ได้โดยง่าย สะดวก และสร้างสรรค์ พร้อมกับสามารถใช้เทคโนโลยีดิจิทัลเป็นเครื่องมือในการอนุรักษ์และเผยแพร่ สร้างจุดยืนของประเทศไทย นำความรู้ภูมิปัญญาท้องถิ่นมาจัดเก็บและต่อยอดสร้างมูลค่าเพิ่มในระยะยาว ในขณะเดียวกันประชาชนสามารถรู้เท่าทันข้อมูลข่าวสาร อ่านออกเขียนได้ทางดิจิทัล มีทักษะในการใช้ประโยชน์จากเทคโนโลยีดิจิทัลอย่างมีความรับผิดชอบต่อสังคม และมีส่วนร่วมในการกำหนดออกแบบพัฒนา และขับเคลื่อนการพัฒนาท้องถิ่นและประเทศ

มิติด้านภาครัฐ รัฐบาลมีกระบวนการทำงานเป็นระบบดิจิทัลโดยสมบูรณ์ เชื่อมโยงการทำงานและข้อมูลระหว่างภาครัฐจนเสมือนเป็นองค์กรเดียว (one government) และเชื่อมโยงประชาชนในการเข้าถึงข้อมูลและมีส่วนร่วมในการกำหนดแนวทางการบริหารจัดการภาครัฐ การพัฒนาสังคมและเศรษฐกิจ โดยรัฐจะแปรสภาพเป็นผู้จัดให้มีการบริการของรัฐจากรูปแบบเดิม ไปสู่รูปแบบการบริการสาธารณะในลักษณะอัตโนมัติ (automated public services) ตามหลักการออกแบบที่เป็นสากล (universal design) ผ่านระบบดิจิทัลที่สอดคล้องกับสถานการณ์ และความต้องการของผู้รับบริการแต่ละบุคคล โดยผู้ใช้งานไม่ต้องร้องขอต่อรัฐ การกำหนดนโยบายและการตัดสินใจอยู่บนพื้นฐานของข้อมูลที่ทันสมัย มีการวิเคราะห์ข้อมูลขนาดใหญ่ และการมีส่วนร่วมของประชาชน

มิติด้านทุนมนุษย์ การปรับเปลี่ยนโครงสร้างกำลังคนทางด้านดิจิทัลเป็นงานต่อเนื่องระยะยาวที่จะเห็นผลในช่วง ๑๐-๒๐ ปี หากมีการเตรียมความพร้อมอย่างเหมาะสม ประเทศไทยจะสามารถสร้างงานที่มีคุณค่าสูงด้วยการพัฒนาทักษะของกำลังคนทางด้านเทคโนโลยีดิจิทัลในระดับสูง (advanced digital skill) เพื่อให้สามารถผลิตกำลังคนทางด้านดิจิทัลที่เพียงพอ สอดคล้องกับบริบททางเศรษฐกิจและสังคมภายในประเทศ ในระยะนี้ ทักษะและวิชาชีพที่มุ่งตอบสนองการทำงานรูปแบบใหม่จะเป็นที่ต้องการมากขึ้น โดยเฉพาะกำลังคนที่เกี่ยวข้องกับการสร้างเครือข่ายของการประยุกต์ใช้ระบบอัตโนมัติและอุปกรณ์อัจฉริยะ ประเทศไทยจะมีระบบนิเวศของการทำงานรูปแบบใหม่ที่อาศัยเทคโนโลยีดิจิทัล (digital workplace ecology) เป็นแกนกลางสำคัญในการขับเคลื่อนกิจกรรมที่มุ่งเน้นการสร้างคุณค่าให้กับระบบเศรษฐกิจและสังคม โดยไม่ยึดติดกับสถานที่และเวลา (mobility workplace) มีการใช้ประโยชน์ร่วมกันในรูปแบบของระบบเศรษฐกิจและสังคมแห่งการแบ่งปัน (sharing economy) รวมถึงมีกำลังคนรุ่นใหม่ที่มีทักษะดิจิทัลระดับสูงและเป็นทักษะเฉพาะทาง ที่ผสมผสานองค์ความรู้อันเป็นผลจากการเปลี่ยนแปลงของเทคโนโลยีดิจิทัล

มิติด้านสภาพแวดล้อมที่มีกฎหมาย/กฎระเบียบที่เอื้อเศรษฐกิจและสังคมดิจิทัล ในระยะยาว (๑๐ ปี) ประเทศไทยต้องไม่มีกฎหมาย กฎระเบียบที่เป็นอุปสรรคต่อการค้า การลงทุนดิจิทัล และต้องมีการทบทวนกฎหมาย กฎ ระเบียบ กติกาอย่างต่อเนื่อง เพื่อสนับสนุนให้ประเทศไทยเป็นส่วนหนึ่งของระบบเศรษฐกิจโลกอย่างแท้จริง

ระยะที่ ๔ (๑๐-๒๐ ปี) Global Digital Leadership

ประเทศไทยอยู่ในกลุ่มประเทศที่พัฒนาแล้ว สามารถใช้เทคโนโลยีดิจิทัลสร้างมูลค่าทางเศรษฐกิจและคุณค่าทางสังคมอย่างยั่งยืน

มิติด้านโครงสร้างพื้นฐานการพัฒนาเทคโนโลยีดิจิทัลเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วตลอดเวลา จึงเป็นการยากที่จะคาดการณ์ภาพอนาคตได้ แต่อาจกล่าวได้ว่าในระยะ ๑๐ ปีต่อจากนี้ เทคโนโลยีดิจิทัล จะไม่ใช่สิ่งแปลกใหม่ในสังคม เพราะการแพร่กระจายและการเข้าถึงเทคโนโลยีดิจิทัลของประชาชนทุกคน ทุกกลุ่ม ทำให้ประชาชนคุ้นเคยและใช้เทคโนโลยีดิจิทัลโดยอัตโนมัติ ทำให้เทคโนโลยีดิจิทัลเป็นเสมือนปัจจัยที่ห้าในการใช้ชีวิตประจำวัน การดำเนินกิจกรรมทุกประเภทอย่างชนิดขาดไม่ได้ ดังนั้น ประชาชนอาจไม่ได้สังเกตหรือรู้สึกถึงการมีอยู่ของเทคโนโลยีดิจิทัล แต่หากขาดเทคโนโลยีดิจิทัล การดำเนินงานต่างๆ จะหยุดชะงักลงโดยสิ้นเชิง

มิติด้านเศรษฐกิจ เศรษฐกิจประเทศไทยเชื่อมโยงกับระบบเศรษฐกิจโลกด้วยเทคโนโลยีดิจิทัลอย่างมีประสิทธิภาพ ไม่ว่าจะเป็นด้านการค้า การผลิต การลงทุน หรือการจ้างงาน ทำให้ประเทศไทยก้าวข้ามผ่านกับดักรายได้ปานกลางไปสู่การเป็นประเทศที่มีรายได้สูงทัดเทียมประเทศที่พัฒนาแล้วอย่างไรก็ตาม การพัฒนาเทคโนโลยีดิจิทัลอาจส่งผลกระทบต่อการนำหุ่นยนต์และระบบอัจฉริยะมาทดแทนกำลังคนในกระบวนการผลิตของภาคการผลิตและการบริการเป็นจำนวนมาก

มิติด้านสังคม ประเทศไทยจะปรับเปลี่ยนแนวคิดจากการพัฒนาจากศูนย์กลางไปยังชนบทเป็นการพัฒนาความเจริญจากชนบทเข้าสู่ศูนย์กลาง ควบคู่ไปกับการสร้างให้เกิดโครงสร้างพื้นฐานดิจิทัลที่ทันสมัยทัดเทียมประเทศที่เจริญแล้ว โครงสร้างพื้นฐานดิจิทัลจะมีเทคโนโลยีสมัยใหม่มาแทนที่และการใช้งานจะถูกพัฒนาให้เป็นบริการที่ประชาชนทุกคนสามารถเข้าถึงและใช้ประโยชน์ได้อย่างแท้จริง ซึ่งการเข้าถึงบริการจะสามารถทำได้ทุกที่ ทุกเวลา ด้วยอุปกรณ์อัจฉริยะที่หลากหลาย การใช้บริการโครงข่ายดิจิทัลในการติดต่อสื่อสารกับผู้ที่อยู่ห่างไกลกันสามารถทำได้เหมือนกับเป็นการสื่อสารแบบใกล้ตัว ข้อมูลปริมาณมหาศาลจะถูกจัดเก็บในศูนย์ข้อมูลหรือแหล่งเก็บข้อมูลที่กระจายอยู่ทั่วบนเครือข่าย เปรียบเสมือนกับข้อมูลที่จัดเก็บมีอยู่ทุกที่และสามารถเข้าถึงได้แบบทันทีเมื่อต้องการ

มิติด้านภาครัฐ การทำงานของภาครัฐที่หลอมกันเป็นเสมือนองค์กรเดียวที่ทำงานด้วยเทคโนโลยีดิจิทัลอย่างชาญฉลาด รวดเร็ว โปร่งใส เปลี่ยนแปลงบทบาทภาครัฐในอนาคต โดยรัฐจะไม่เป็นผู้สร้างบริการสาธารณะอีกต่อไป แต่แปรเปลี่ยนไปเป็นผู้อำนวยความสะดวกในการสร้างบริการสาธารณะโดยเอกชนและประชาชน เรียกว่า บริการระหว่างกัน (peer to peer) ตามหลักการออกแบบที่เป็นสากล (universal design) ที่ประชาชนทุกคนสามารถเข้าถึงบริการได้โดยไม่มีข้อจำกัดทางกายภาพ พื้นที่ และภาษา บทบาทของรัฐในอนาคตเป็นเพียงผู้อำนวยความสะดวก ผู้กำกับดูแล บริหารจัดการการให้บริการระหว่างกันให้เกิดความเป็นธรรม ประชาชนสามารถมีส่วนร่วมในการปกครองและบริหารบ้านเมืองโดยสมบูรณ์ นอกจากนี้ จากความสำเร็จในการก้าวเข้าสู่การเป็น one government ทำให้ประเทศไทยเป็นผู้นำด้านรัฐบาลดิจิทัลทั้งการบริหารจัดการรัฐและบริการประชาชนในภูมิภาคอาเซียน

มิติด้านทุนมนุษย์ ด้วยการเตรียมความพร้อมในการสร้างกำลังคนและการจ้างงานรูปแบบใหม่ ๆ ในระยะก่อนหน้า ประเทศไทยจะมีความพร้อมและเป็นหนึ่งในศูนย์กลางด้านกำลังคนดิจิทัลของภูมิภาคอาเซียน ขณะเดียวกัน ด้วยการเคลื่อนย้ายบุคลากรที่เป็นไปอย่างง่ายดายมากขึ้น กำลังคนด้านดิจิทัลที่ทำงานในประเทศไทยจะมีความหลากหลาย โดยมีผู้เชี่ยวชาญและกำลังคนจากต่างประเทศด้านดิจิทัลเข้ามาทำงานในประเทศไทยมากขึ้น ผู้เชี่ยวชาญด้านดิจิทัลของประเทศไทยทำงานให้กับบริษัทที่ตั้งอยู่ต่างประเทศมากขึ้น

มิติด้านสภาพแวดล้อมที่มีกฎหมาย/กฎระเบียบที่เอื้อเศรษฐกิจและสังคมดิจิทัล ประเทศไทยเป็นประเทศต้นแบบที่มีการพัฒนา ทบทวน กฎระเบียบ กติกาทางดิจิทัลอย่างต่อเนื่องจริงจัง ในภูมิภาคอาเซียน

๓. ยุทธศาสตร์การพัฒนาดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคม

เพื่อขับเคลื่อนการพัฒนาดิจิทัลของประเทศไทยตามวิสัยทัศน์และแนวทางการพัฒนาตามภูมิทัศน์ดิจิทัล ๔ ระยะ แผนพัฒนาดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคม จึงได้กำหนดยุทธศาสตร์การพัฒนาไว้ ๖ ยุทธศาสตร์ ที่ส่งเสริมซึ่งกันและกัน มีการกำหนดเป้าหมาย เพื่อให้สามารถติดตามและประเมินความก้าวหน้าได้อย่างชัดเจน และแผนงานเพื่อดำเนินการตามยุทธศาสตร์ ดังนี้

ยุทธศาสตร์ที่ ๑

พัฒนาโครงสร้างพื้นฐานดิจิทัลประสิทธิภาพสูงให้ครอบคลุมทั่วประเทศ

โครงสร้างพื้นฐานดิจิทัล ที่มีประสิทธิภาพที่ทุกคนเข้าถึงและใช้ประโยชน์ จะรองรับการเป็นดิจิทัล ไทยแลนด์ เป็นการยกระดับเศรษฐกิจและสังคมของประเทศด้วยเทคโนโลยีดิจิทัล โครงสร้างพื้นฐานดิจิทัลที่สำคัญ ประกอบด้วย โครงสร้างพื้นฐานด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ โทรคมนาคม และการแพร่กระจายเสียงที่มีความทันสมัย มีคุณภาพ ขนาดเพียงพอ ครอบคลุมทุกพื้นที่ และสามารถให้บริการได้อย่างต่อเนื่อง เพื่อรองรับการติดต่อสื่อสาร การเชื่อมต่อ การแลกเปลี่ยนข้อมูลสารสนเทศ การค้าและพาณิชย์ และการบริการภาครัฐและเอกชน ตลอดจนการใช้งานรูปแบบต่างๆ อันเป็นประโยชน์ต่อการสร้างความมั่นคงทางเศรษฐกิจและความมั่นคงทางสังคมของประเทศ รวมทั้งเพื่อรองรับการเป็นศูนย์กลางด้านดิจิทัลในอนาคต

สำหรับยุทธศาสตร์ที่ ๑ นี้ จะสร้างให้เกิดโครงสร้างพื้นฐานดิจิทัลที่ทันสมัย ประชาชนทุกคนสามารถเข้าถึงและใช้ประโยชน์ได้ ซึ่งการเข้าถึงบริการจะสามารถทำได้ทุกที่ ทุกเวลา อย่างมีคุณภาพ โดยเทคโนโลยีที่ใช้ความเร็วที่รองรับความต้องการ และราคาค่าบริการที่ต้องจ่ายจะต้องไม่ได้อุปสรรคในการเข้าถึงบริการอีกต่อไป ในอนาคตโครงสร้างพื้นฐานอินเทอร์เน็ตความเร็วสูงจะกลายเป็นสาธารณูปโภคขั้นพื้นฐานอย่างแท้จริงเช่นเดียวกับ ถนน ไฟฟ้า น้ำประปา ที่สามารถรองรับการเชื่อมต่อกับทุกสรรพสิ่ง

เป้าหมาย

๑

โครงข่ายอินเทอร์เน็ตความเร็วสูงเข้าถึงทุกหมู่บ้าน

- ทุกหมู่บ้านมีบริการอินเทอร์เน็ตความเร็วสูงเข้าถึง ภายใน ๒ ปี (๒๕๖๐)
- ร้อยละ ๙๐ ของผู้ใช้ในเขตเทศบาลเมืองทุกจังหวัดและพื้นที่เศรษฐกิจ สามารถเข้าถึงบริการอินเทอร์เน็ตความเร็วไม่ต่ำกว่า ๑๐๐ Mbps ภายใน ๓ ปี (๒๕๖๑)
- ร้อยละ ๙๕ ของโรงเรียน โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบล องค์การบริหารส่วนท้องถิ่น และศูนย์การเรียนรู้ ICT ชุมชน มีบริการอินเทอร์เน็ตเข้าถึงด้วยความเร็วไม่ต่ำกว่า ๓๐ Mbps ภายใน ๕ ปี (๒๕๖๓)
- มีบริการโทรศัพท์เคลื่อนที่ (mobile broadband) ที่สามารถเข้าถึงและพร้อมใช้แก่ประชาชน โดยครอบคลุมพื้นที่ทุกหมู่บ้าน พื้นที่ชุมชน และสถานที่ท่องเที่ยว ภายใน ๒ ปี

๒

มีศูนย์รวมข้อมูลระดับจังหวัดไม่เกินร้อยละ ๓

ของข้อมูลระดับจังหวัดที่มีบริการเข้าถึง

๓

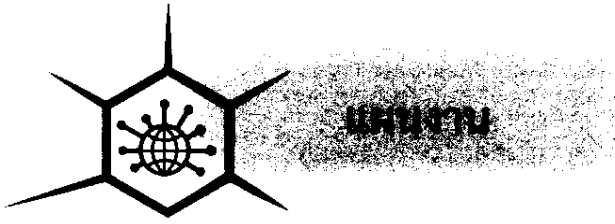
ประเทศไทยเป็นศูนย์กลางเชื่อมต่อและแลกเปลี่ยนข้อมูลระหว่างประเทศ

- มีจุดเชื่อมต่อและแลกเปลี่ยนข้อมูลจราจรอินเทอร์เน็ตระหว่างประเทศ (IXP) ที่เป็นศูนย์กลางของ ASEAN ตอนเหนือ ภายใน ๒ ปี
- มีผู้ให้บริการข้อมูล (content provider) ระดับโลกมาลงทุนตั้งศูนย์ข้อมูล ภายใน ๓ ปี

๔

โครงข่าย แพร่สัญญาณภาพโทรทัศน์และกระจายเสียงวิทยุระบบดิจิทัลครอบคลุมทั่วประเทศ

- มีโครงข่ายดิจิทัลที่ครอบคลุมทั่วประเทศ ภายใน ๑ ปี
- มีระบบวิทยุดิจิทัลให้บริการภายใน ๓ ปี

๑. พัฒนาโครงสร้างพื้นฐานอินเทอร์เน็ตความเร็วสูงให้ครอบคลุมทั่วประเทศ มีความทันสมัย มีเสถียรภาพ ตอบสนองความต้องการการใช้งานของทุกภาคส่วน ด้วยราคาที่เหมาะสมและเป็นธรรมเพื่อสร้างโอกาสการเข้าถึงและการใช้ประโยชน์จากเทคโนโลยีดิจิทัลทุกรูปแบบได้อย่างเท่าเทียมกัน

๑.๑ มีบริการอินเทอร์เน็ตความเร็วสูงเข้าถึงพื้นที่ต่างๆทั่วประเทศด้วยเทคโนโลยีที่เหมาะสม โดยภาครัฐให้การสนับสนุนความต้องการการใช้งาน (demand) ขั้นพื้นฐานของสถานศึกษา โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบล และศูนย์สารสนเทศชุมชน รวมถึงบริการอินเทอร์เน็ตสาธารณะสู่ชุมชน

๑.๒ ให้ผู้ประกอบการใช้โครงสร้างพื้นฐานโทรคมนาคม โครงข่ายที่ใช้ในกิจการแพร่ภาพและกระจายเสียง และสิ่งอำนวยความสะดวกร่วมกัน เพื่อให้เกิดการบูรณาการการใช้งานทรัพยากรสื่อสาร ลดปัญหาความซ้ำซ้อนในการลงทุน พร้อมทั้งวางรูปแบบสถาปัตยกรรมโครงข่ายให้สามารถเชื่อมต่อถึงกันได้ในลักษณะโครงข่ายเชื่อมต่อแบบเปิด (open network/open access) ให้เป็นโครงข่ายเดียวสามารถให้บริการประชาชนอย่างมีคุณภาพและทั่วถึง ตลอดจนส่งเสริมการแข่งขันในตลาดของผู้ประกอบการรายใหม่ในส่วนบริการปลายทาง (last mile access) ทั้งแบบใช้สายและแบบไร้สาย

๑.๓ ปรับปรุงแก้ไข กฎหมาย กฎระเบียบ ข้อบังคับต่างๆ และสร้างกลไกในการทำงานร่วมกัน เพื่ออำนวยความสะดวกในการขอใช้สิทธิผ่านทางในการวางโครงข่ายโทรคมนาคม (right of way) และกำหนดให้มีหน่วยงานกลางหรือคณะทำงานเฉพาะกิจ (common utility commission) เพื่อทำหน้าที่บูรณาการความร่วมมือกับหน่วยงานภาครัฐที่เกี่ยวข้องด้านโครงสร้างพื้นฐานให้เกิดความร่วมมือในการทำงานอย่างสัมฤทธิ์ผล

๒. ผลักดันให้ประเทศไทยเป็นหนึ่งในศูนย์กลางการเชื่อมต่อและแลกเปลี่ยนข้อมูลภูมิภาคอาเซียน โดยการสร้างสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการใช้ประเทศไทยเป็นศูนย์กลาง ทั้งการเป็นเส้นทางผ่านการจราจรของข้อมูลสำหรับภูมิภาค และเป็นที่ตั้งสำหรับผู้ประกอบการเนื้อหาขนาดใหญ่ของโลก

๒.๑ จัดพื้นที่ โครงสร้างพื้นฐานโทรคมนาคม สิ่งอำนวยความสะดวก และสภาพแวดล้อมที่เหมาะสม รวมทั้งปรับปรุงกฎหมายที่เกี่ยวข้องเพื่อดึงดูดการลงทุนศูนย์ข้อมูลขนาดใหญ่ที่ได้มาตรฐานสากล เป็นแหล่งบ่มเพาะธุรกิจดิจิทัลและนวัตกรรมดิจิทัล เพื่อรองรับเศรษฐกิจดิจิทัลทั้งภายในประเทศและจากต่างประเทศ

๒.๒ ส่งเสริมให้มีการลงทุนและร่วมใช้ทรัพยากรโครงสร้างพื้นฐานทั้งโครงข่ายสื่อสารหลักภายในประเทศและระหว่างประเทศ ในภาคพื้นดิน และเคเบิลใต้น้ำ สำหรับการเชื่อมโยงกับประเทศเพื่อนบ้านให้มีขนาดเพียงพอ และมีเส้นทางเป้าหมายหลายเส้นทาง เพื่อให้สามารถบริการสื่อสารระหว่างประเทศได้อย่างมีประสิทธิภาพและต่อเนื่อง รองรับการใช้งานภายในประเทศและของประเทศเพื่อนบ้านทั้งภูมิภาคอาเซียน อย่างเสรีและเป็นธรรม

๓. จัดให้มีนโยบายและแผนบริหารจัดการโครงสร้างพื้นฐาน คลื่นความถี่ (refarm and release) และการหลอมรวมของเทคโนโลยีในอนาคต รวมทั้งปรับแก้กฎหมายเพื่อสนับสนุนการใช้ทรัพยากรของประเทศอย่างมีประสิทธิภาพ มีคุณภาพตามมาตรฐานสากล ทันต่อการเปลี่ยนแปลงของเทคโนโลยี ทั้งด้านการสื่อสารโทรคมนาคม และการแพร่ภาพกระจายเสียง รวมถึงการหลอมรวมของเทคโนโลยีที่เกี่ยวข้อง และสอดคล้องกับความต้องการใช้งานในปัจจุบันและอนาคต ตลอดจนการบริหารจัดการโครงสร้างพื้นฐานในภาวะวิกฤติ

๓.๑ มีนโยบายและแผนบริหารจัดการโครงสร้างพื้นฐานเพื่อรองรับการขยายตัวในการเชื่อมต่อของอุปกรณ์กับทุกสรรพสิ่ง และการหลอมรวมของเทคโนโลยีในปัจจุบันและอนาคต

๓.๒ ให้มีนโยบายการบริหารกิจการดาวเทียมของประเทศซึ่งครอบคลุมถึงการใช้วงโคจรดาวเทียมและบริการข้อมูลผ่านดาวเทียม เพื่อให้มีการแข่งขันในการเข้าถึงวงโคจรดาวเทียมค้างฟ้าและพัฒนากิจการบริการข้อมูลผ่านดาวเทียมที่ถูกกฎหมาย

๓.๓ กำหนดนโยบายด้านโครงสร้างพื้นฐาน และการใช้คลื่นความถี่ที่เหมาะสมเพียงพอกับภารกิจเชิงพาณิชย์ การบริการสาธารณะ ด้านความมั่นคง และการบริหารจัดการภาวะวิกฤติ

๓.๔ ปรับปรุงกฎหมายที่เกี่ยวข้อง เช่น กฎหมายในเรื่องการกำกับดูแล เพื่อให้เกิดเครือข่ายที่เป็นกลาง (net neutrality) และรองรับการหลอมรวม (convergence) ของเทคโนโลยีสื่อ และบริการ ให้สอดคล้องกับมาตรฐานสากลและทันต่อการเปลี่ยนแปลงของเทคโนโลยีทั้งด้านการสื่อสารโทรคมนาคมและการแพร่ภาพกระจายเสียง

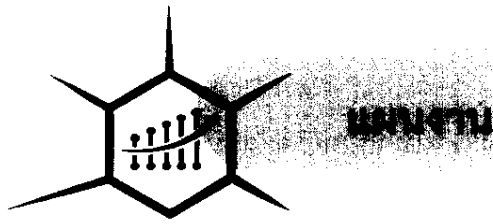
๔. ปรับรัฐวิสาหกิจโทรคมนาคมให้เหมาะสมกับสถานการณ์และความก้าวหน้าของอุตสาหกรรมดิจิทัล ให้เท่าทันการเปลี่ยนแปลงในอนาคต

๔.๑ กำหนดนโยบายให้แยกหน่วยธุรกิจของรัฐวิสาหกิจที่มีอนาคตเป็นองค์กรที่แข่งขันได้เชิงพาณิชย์

๔.๒ ปรับปรุงและสร้างกลไกการบริหารจัดการ รวมถึงแปรรูปหน่วยงานรัฐวิสาหกิจโทรคมนาคม ให้มีความคล่องตัวโปร่งใส และมีประสิทธิภาพ เพื่อสร้างคุณค่าจากทรัพย์สินของรัฐที่มีอยู่

การขับเคลื่อนเศรษฐกิจด้วยเทคโนโลยีดิจิทัล หมายถึง การพัฒนาเศรษฐกิจของประเทศโดยอาศัยเทคโนโลยีดิจิทัลเพื่อให้ภาคธุรกิจสามารถลดต้นทุนการผลิตสินค้าและบริการ พร้อมกับเพิ่มประสิทธิภาพในการดำเนินธุรกิจ ตลอดจนวางรากฐานการแข่งขันเชิงธุรกิจรูปแบบใหม่ในระยะยาว ภายใต้การส่งเสริมเศรษฐกิจดิจิทัลจึงจำเป็นต้องเร่งสร้างระบบนิเวศสำหรับธุรกิจดิจิทัล โดยมุ่งเน้นการยกระดับและพัฒนาขีดความสามารถในการแข่งขันของภาคธุรกิจ ที่จะส่งผลต่อการขยายฐานเศรษฐกิจและอัตราการจ้างงานของไทยอย่างยั่งยืนในอนาคต

๑. เพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันของภาคธุรกิจ เพื่อสร้างมูลค่าเพิ่มทางเศรษฐกิจและส่งเสริมขีดความสามารถในการแข่งขันด้วยการใช้เทคโนโลยีดิจิทัลปฏิรูปการทำธุรกิจตลอดห่วงโซ่มูลค่า

๑.๑ ผลักดันให้ธุรกิจ SMEs วิสาหกิจชุมชน และกลุ่มเศรษฐกิจฐานราก ใช้เทคโนโลยีดิจิทัลเพื่อเข้าสู่ระบบธุรกิจและทำการค้าผ่านสื่อดิจิทัล รวมถึงการใช้ระบบสนับสนุนต่างๆ ที่เกี่ยวข้อง เช่น ระบบการเงิน เป็นต้น

๑.๒ เร่งผลักดันให้เกิดการใช้เทคโนโลยีดิจิทัลเชื่อมโยงระบบการค้าดิจิทัลของไทยกับต่างประเทศตลอดห่วงโซ่มูลค่าแบบครบวงจร เพื่อให้ประเทศไทยเป็นส่วนหนึ่งของระบบห่วงโซ่มูลค่าโลก (global value chain) โดยเร่งให้มีการใช้เทคโนโลยีดิจิทัลเพื่อการบริหารจัดการภายในองค์กร การจัดการระบบห่วงโซ่อุปทาน และเร่งผลักดันให้เกิดระบบฐานข้อมูลกลางเชื่อมโยงและใช้งานมาตรฐานสินค้าสากล

๑.๓ มีมาตรการส่งเสริมการใช้เทคโนโลยีดิจิทัลและการใช้ประโยชน์จากข้อมูลในการปฏิรูปกระบวนการผลิตสินค้าและบริการ เพื่อพัฒนาภาคธุรกิจให้ทันสมัยทั้งภาคการเกษตร ภาคการผลิต และภาคการบริการ อาทิ การประยุกต์ใช้ระบบซอฟต์แวร์อัตโนมัติ (autonomous software) ระบบโรงงานอัจฉริยะ (smart factory) ระบบการเกษตรอัจฉริยะ (smart agriculture) และระบบการวิเคราะห์และประมวลผลขนาดใหญ่เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพและลดต้นทุนการผลิต

๒. เพิ่มโอกาสทางอาชีพเกษตรกรและการค้าขายสินค้าของชุมชนผ่านเทคโนโลยีดิจิทัล โดยดำเนินการร่วมกันระหว่างหน่วยงานจากทั้งภาครัฐ ภาคเอกชน และภาคประชาชน

๒.๑ ขยายผลการใช้เทคโนโลยีดิจิทัลในธุรกิจชุมชน เช่นวิสาหกิจชุมชน และสหกรณ์ชุมชน เพื่อสร้างรายได้ โดยเน้นเรื่องการพัฒนาประชาชนทั่วประเทศให้สามารถขายสินค้าออนไลน์ การใช้เทคโนโลยีเพื่อเพิ่มช่องทางการประชาสัมพันธ์การบริการของชุมชน (เช่น ธุรกิจท่องเที่ยว ธุรกิจแพทย์ทางเลือก ฯลฯ) และการนำความรู้ผ่านเทคโนโลยีไปใช้สร้างอาชีพใหม่ๆ

๒.๒ เร่งบูรณาการการนำเทคโนโลยีดิจิทัลเข้าสู่ชุมชนเกษตรกร ที่ครอบคลุมการจัดทำทะเบียนเกษตรกรรายแปลง การทำระบบจัดการและแลกเปลี่ยนความรู้ทางการเกษตร การบริหารจัดการพื้นที่เพาะปลูกและฟาร์ม การบริการจัดการระบบน้ำและการใช้น้ำ การวางแผนการผลิต การทำระบบบัญชี การปรับปรุงประสิทธิภาพระบบขนส่งและโลจิสติกส์ ไปจนถึงการพัฒนาผลิตภัณฑ์ที่ได้มาตรฐาน การทำการตลาด และการตรวจสอบย้อนกลับของผลิตภัณฑ์เกษตร (food traceability) เป็นต้น

๒.๓ จัดให้มีระบบโลจิสติกส์สู่ชุมชนที่ครบวงจร เพื่อบริการการจัดการขนส่งสินค้าและวัตถุดิบของชุมชน รวมถึงการส่งเสริมกลไกการจ่ายเงินผ่านระบบอิเล็กทรอนิกส์ (e-payment) ที่น่าเชื่อถือ ในราคาที่เหมาะสม เพื่ออำนวยความสะดวกของการทำธุรกิจชุมชน

๓. เร่งสร้างธุรกิจเทคโนโลยีดิจิทัล (digital technology startup) เพื่อให้เป็นฟันเฟืองสำคัญในการขับเคลื่อนเศรษฐกิจดิจิทัล โดย

๓.๑ สนับสนุนระบบนิเวศที่เอื้อต่อการเติบโตของธุรกิจเทคโนโลยีดิจิทัลที่มีศักยภาพ อาทิ จัดให้มีทุนหรือสนับสนุนการร่วมทุน จัดให้มีศูนย์อำนวยความสะดวกทางธุรกิจแบบเบ็ดเสร็จ (one stop service) จัดให้มีสิ่งอำนวยความสะดวกที่เอื้อต่อการสร้างสรรค์นวัตกรรมทางธุรกิจและการต่อยอดเทคโนโลยีดิจิทัล และจัดให้มีการสร้างความเข้าใจและความตระหนักต่อรูปแบบการดำเนินธุรกิจนวัตกรรมภายในประเทศทั้งในหน่วยงานภาครัฐและภาคเอกชน รวมทั้งปรับปรุงกฎหมาย กฎระเบียบที่เกี่ยวข้อง

๓.๒ จัดให้มีทุนสนับสนุนงานนวัตกรรมบริการขนาดใหญ่ที่เป็นบริการพื้นฐาน (service platform) ของการคิดค้นรูปแบบธุรกิจใหม่ (disruptive business) ด้วยเทคโนโลยีดิจิทัล เช่น ระบบนวัตกรรมบริการที่เป็นพื้นฐานของการใช้ประโยชน์จากอุปกรณ์อัจฉริยะ (smart things) และการใช้ประโยชน์จากข้อมูลเปิดในเชิงพาณิชย์

๓.๓ บูรณาการความร่วมมือในการพัฒนาและการถ่ายทอดองค์ความรู้ทางด้านเทคโนโลยีดิจิทัล เพื่อการพัฒนาเทคโนโลยีดิจิทัลและนวัตกรรมอย่างยั่งยืน ตลอดจนสามารถต่อยอดและสร้างเทคโนโลยีและนวัตกรรมดิจิทัลที่เหมาะสมและสอดคล้องกับบริบทการพัฒนาภายในประเทศ

๔. พัฒนาอุตสาหกรรมเทคโนโลยีดิจิทัลให้มีความเข้มแข็งและสามารถแข่งขันได้ในอนาคต

๔.๑ สนับสนุนการวิจัย พัฒนา ทางด้านนวัตกรรมและเทคโนโลยีดิจิทัล เพื่อสร้างความเข้มแข็งของอุตสาหกรรมเทคโนโลยีดิจิทัลและอุตสาหกรรมเป้าหมายที่รองรับการพัฒนาเศรษฐกิจ

๔.๒ ส่งเสริมให้เกิดการลงทุนและประกอบธุรกิจด้านเทคโนโลยีดิจิทัลในประเทศไทยทั้งจากในและต่างประเทศ ผ่านความร่วมมือระหว่างภาครัฐและเอกชน (public private partnership) ตลอดจนจัดให้มีมาตรการส่งเสริม เช่น การอำนวยความสะดวกด้านการเคลื่อนย้ายบุคลากรที่มีความเชี่ยวชาญเฉพาะทาง การให้สิทธิประโยชน์ทางการลงทุน และการสร้างสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการลงทุนในอุตสาหกรรมเทคโนโลยีดิจิทัลแห่งอนาคต

๔.๓ สนับสนุนให้ผลิตภัณฑ์และบริการทางด้านเทคโนโลยีดิจิทัลขึ้นบัญชีนวัตกรรม เพื่อส่งเสริมโอกาสทางการตลาดด้วยการเปิดตลาดภาครัฐให้ซื้อผลิตภัณฑ์และบริการของไทยอย่างเป็นระบบ

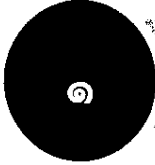
๔.๔ สนับสนุนให้มีการจัดตั้งศูนย์วิเคราะห์ข้อมูลและศูนย์ให้บริการระบบวิเคราะห์เชิงธุรกิจที่เป็นระบบบริการแบบเปิด เพื่อส่งเสริมการใช้ประโยชน์จากข้อมูลในเชิงธุรกิจ (business insight) ให้มีการต่อยอดการใช้ประโยชน์จากข้อมูลเปิด เช่น มูลค่าการตลาด การส่งออก เพื่อนำไปใช้ในการทำธุรกิจ เป็นต้น

๔.๕ ส่งเสริมการพัฒนาอุตสาหกรรมเทคโนโลยีดิจิทัลที่มีศักยภาพและเป็นอุตสาหกรรมแห่งอนาคตซึ่งเป็นฐานการผลิตของอุตสาหกรรมการผลิตและบริการในระบบเศรษฐกิจ เพื่อรองรับกิจการที่ใช้เทคโนโลยีขั้นสูงในอนาคต

การสร้างสังคมคุณภาพด้วยเทคโนโลยีดิจิทัล หมายถึง การพัฒนาประเทศไทยที่ประชาชนทุกกลุ่ม โดยเฉพาะอย่างยิ่งกลุ่มเกษตรกร ผู้ที่อยู่ในชุมชนห่างไกล ผู้สูงอายุ ผู้ด้อยโอกาส และคนพิการ สามารถเข้าถึง และใช้ประโยชน์จากบริการต่างๆของรัฐผ่านเทคโนโลยีดิจิทัล มีการรวบรวมและแปลงข้อมูล องค์ความรู้ของ ประเทศทั้งระดับประเทศและระดับท้องถิ่นให้อยู่ในรูปแบบดิจิทัลที่ประชาชนสามารถเข้าถึงและนำไปใช้ ประโยชน์ได้โดยง่ายและสะดวก โดยประชาชนมีความรู้เท่าทันข้อมูลข่าวสาร และมีทักษะในการใช้ประโยชน์ จากเทคโนโลยีดิจิทัลอย่างมีความรับผิดชอบต่อสังคม

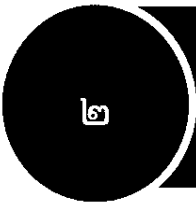

เป้าหมาย

ประชาชนทุกกลุ่ม โดยเฉพาะกลุ่มผู้สูงอายุในพื้นที่ห่างไกล ผู้สูงอายุ และคนพิการ สามารถเข้าถึงและใช้ประโยชน์จากเทคโนโลยีดิจิทัล

- ศูนย์ดิจิทัลชุมชนที่มีบริการอุปกรณ์การเชื่อมต่อ และ Free-Wi-Fi ครอบคลุมทุก ตำบลทั่วประเทศ
- สัดส่วนของกลุ่มผู้ใช้อินเทอร์เน็ตที่อายุเกิน ๕๐ ปี เพิ่มขึ้น ไม่น้อยกว่าร้อยละ ๒๕ ภายในปี ๒๕๖๓
- ประชาชนทุกกลุ่ม(โดยเฉพาะผู้ด้อยโอกาส ทั้งด้านพื้นที่และข้อจำกัดด้าน ร่างกาย) สามารถใช้บริการภาครัฐได้โดยไม่มีข้อจำกัดด้านพื้นที่ ด้านเวลา และ ด้านภาษา

ประชาชนทุกคนมีความตระหนัก ความรู้ ความเข้าใจ ทักษะในการใช้เทคโนโลยีดิจิทัลให้เกิดประโยชน์และสร้างสรรค์ (Digital Literacy)

ประชาชนสามารถเข้าถึง การศึกษา สาธารณสุข และ บริการสาธารณะ ผ่านระบบดิจิทัล

- ประชาชนทุกวัย ทั่วประเทศสามารถเข้าถึงบริการการเรียนรู้ระบบเปิด สำหรับมหาชน (MOOCs) ได้ตามความต้องการ
- ประชาชนทุกพื้นที่สามารถเข้าถึงบริการด้านการให้คำแนะนำด้านสุขภาพ และวินิจฉัยโรคเบื้องต้น
- ประชาชนทุกพื้นที่สามารถเข้าถึงบริการแบบ one stop service ที่ เกี่ยวข้องกับชีวิตประจำวันตลอดทุกช่วงอายุตั้งแต่เกิดจนตาย ผ่าน เทคโนโลยีดิจิทัล

๑. สร้างโอกาสและความเท่าเทียมในการเข้าถึงและใช้ประโยชน์จากเทคโนโลยีดิจิทัลสำหรับประชาชน โดยเฉพาะอย่างยิ่งกลุ่มผู้สูงอายุกลุ่มผู้พิการกลุ่มผู้ที่อยู่อาศัยในพื้นที่ห่างไกล

๑.๑ สนับสนุนด้านเทคโนโลยีดิจิทัลหรือเทคโนโลยีสิ่งอำนวยความสะดวกให้แก่คนพิการ และกำหนดให้สื่อดิจิทัล การพัฒนาเว็บไซต์ แอปพลิเคชัน และบริการอิเล็กทรอนิกส์ต่างๆ ของรัฐต้องพัฒนาตามหลักการออกแบบที่เป็นสากล

๑.๒ ขยายผลศูนย์สารสนเทศชุมชนไปสู่ทุกตำบลให้เป็นศูนย์บริการของชุมชนที่มีการบูรณาการการทำงานร่วมกับหน่วยงานภาครัฐทั้งส่วนกลางและท้องถิ่น สามารถให้บริการประชาชนแบบเบ็ดเสร็จ เป็นจุดรับบริการภาครัฐ ให้ความรู้ด้านการทำธุรกิจและประกอบอาชีพผ่านระบบออนไลน์ของชุมชน และพื้นที่ของชุมชน ในการทำกิจกรรมทางเศรษฐกิจและสังคมโดยเน้นบริการด้านการศึกษา การเกษตร การดูแลสุขภาพ การค้าขาย การบริการท่องเที่ยว สิทธิและสวัสดิการสังคม

๒. พัฒนาศักยภาพของประชาชนในการใช้เทคโนโลยีดิจิทัลให้เกิดประโยชน์และสร้างสรรค์ รวมถึงความสามารถในการคิดวิเคราะห์ และแยกแยะข้อมูลข่าวสารในสังคมดิจิทัลที่เปิดกว้างและเสรี

๒.๑ เพิ่มศักยภาพและทักษะด้านการใช้เทคโนโลยีดิจิทัลให้เกิดประโยชน์และสร้างสรรค์ของประชาชน โดยเฉพาะอย่างยิ่งในกลุ่ม ผู้สูงอายุ คนพิการ และผู้ด้อยโอกาส ผ่านการอบรมโดยศูนย์ดิจิทัลชุมชน ร่วมกับหน่วยงานพันธมิตร และจัดให้มีการกำหนดมาตรฐานการเรียนรู้ด้านเทคโนโลยีดิจิทัลขั้นพื้นฐานสำหรับคนกลุ่มต่างๆ

๒.๒ ส่งเสริมแนวปฏิบัติที่ดีในโลกดิจิทัล โดยบรรจุเรื่องการรู้เท่าทันสื่อที่เป็นมาตรฐานลงไปหลักสูตรการศึกษาทุกระดับ ดำเนินการวัดระดับการรู้เท่าทันสื่อตามเกณฑ์ที่กำหนดให้ชัดเจน รณรงค์ให้เกิดความรู้ด้านการรู้เท่าทันสื่อในวงกว้าง โดยมุ่งเน้นในเรื่องความสามารถในการแยกแยะ วิเคราะห์สื่อและข้อมูลข่าวสาร การใช้เทคโนโลยีอย่างมีความรับผิดชอบต่อสังคม และการไม่ละเมิดสิทธิในทรัพย์สินทางปัญญา

๒.๓ สร้างกลไกติดตามข้อมูลข่าวสารออนไลน์ สำหรับเฝ้าระวังข้อมูลที่เป็นอันตรายต่อสังคมแบบทันสถานการณ์ (real time) เช่น ความเชื่อที่ผิดในเรื่องอาหารและยา สื่อลามกอนาจารเด็ก ข้อมูลเท็จ และกระแสข่าวที่ทำให้สังคมตื่นตระหนก ฯลฯ เพื่อส่งต่อไปให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องให้ข้อมูลที่ถูกต้องแก่สังคม

๓. สร้างสื่อ คลังสื่อ และแหล่งเรียนรู้ดิจิทัลเพื่อการเรียนรู้ตลอดชีวิต ที่ประชาชนเข้าถึงได้อย่างสะดวกผ่านทั้งระบบโทรคมนาคม ระบบแพร่ภาพกระจายเสียง และสื่อหลอมรวม

๓.๑ กำหนดให้หน่วยงานเจ้าของข้อมูลต่างๆ เช่น เอกสารสำคัญของราชการ ข้อมูล สถิติ ความรู้เชิงอาชีพ มรดกทางวัฒนธรรม ภูมิปัญญาท้องถิ่น และสาระบันเหิงต่างๆ เป็นต้น เร่งผลิตหรือแปลงข้อมูลข่าวสาร องค์ความรู้ ของหน่วยงานให้อยู่ในรูปแบบดิจิทัล และเปิดให้ประชาชนเข้าถึง สืบค้นได้ รวมถึงมีกลไกที่อนุญาตให้ประชาชน หรือธุรกิจสามารถนำข้อมูลไปต่อยอดใช้ประโยชน์

๓.๒ สร้างและส่งเสริมให้เกิดแหล่งความรู้ดิจิทัลทั้งในระดับประเทศและระดับท้องถิ่นเพื่อเป็นแหล่งความรู้ที่น่าเชื่อถือของสังคมไทย โดยมีมาตรการเช่น การสร้างเครือข่ายผู้พัฒนาแหล่งความรู้ การให้ทุนสนับสนุนการดำเนินการ การจัดหาแพลตฟอร์ม การรับรองความน่าเชื่อถือของข้อมูลและองค์ความรู้ การบูรณาการแหล่งความรู้เพื่อให้ประชาชนเข้าถึงข้อมูลและความรู้ได้ง่าย เป็นต้น

๓.๓ ส่งเสริมให้ภาคเอกชนและภาคประชาชนผลิตสื่อดิจิทัลที่เป็นประโยชน์ต่อสาธารณะ เช่น การผลิตสื่อผ่านกิจกรรมที่รับผิดชอบต่อสังคมโดยหน่วยงานเอกชน หรือการผลิตสื่อภูมิปัญญาท้องถิ่นโดยประชาชน และชุมชน โดยสื่อที่เกิดใหม่จะต้องรองรับความหลากหลายในสังคม ทั้งด้านภาษา วัฒนธรรม สภาพร่างกาย พื้นที่ทางภูมิศาสตร์ ฐานะทางเศรษฐกิจ และการเป็นประชาคมอาเซียนและประชาคมโลก

๓.๔ พัฒนาแพลตฟอร์มสำหรับรวบรวมข้อมูล องค์ความรู้ ความสามารถของบุคคล โดยเฉพาะบุคลากรหลังเกษียณอายุ ราษฎรชุมชน นักวิชาการ และผู้มีจิตอาสา ให้เป็นเวทีแลกเปลี่ยนประสบการณ์ เรียนรู้ร่วมกัน และถ่ายทอดองค์ความรู้และประสบการณ์จากรุ่นสู่รุ่น จากชุมชนสู่ชุมชน นำไปสู่เศรษฐกิจและสังคมแห่งการแบ่งปัน

๔. เพิ่มโอกาสการในการเรียนรู้และการได้รับบริการ การศึกษาที่มีมาตรฐานของนักเรียนและประชาชน แบบทุกวัย ทุกที่ ทุกเวลา ด้วยเทคโนโลยีดิจิทัล

๔.๑ บูรณาการการนำเทคโนโลยีดิจิทัลเข้าสู่โรงเรียนในพื้นที่ห่างไกลชายขอบ เช่น โรงเรียนในพื้นที่ห่างไกลและเดินทางลำบาก โรงเรียนในพื้นที่ชายแดน โรงเรียนในพื้นที่ที่มีความขัดแย้งสูง โดยการบูรณาการจะรวมถึงเทคโนโลยีพลังงานแสงอาทิตย์ เทคโนโลยีสื่อสารโทรคมนาคมและแพร่ภาพกระจายเสียง และเทคโนโลยีการศึกษาผ่านระบบอินเทอร์เน็ตที่เอื้อต่อการศึกษาและเรียนรู้ของนักเรียน ประชาชนและชุมชน

๔.๒ พัฒนาและส่งเสริมบริการการเรียนรู้ผ่านระบบเปิดสำหรับมหาชน (Massive open online course: MOOC) ที่ครอบคลุมถึงหลักสูตรเสริมการศึกษาในระบบโรงเรียนประถมและมัธยม หลักสูตรด้านอาชีวศึกษา หลักสูตรในระดับมหาวิทยาลัยที่ผู้เรียนสามารถเรียนรู้ข้ามสถาบันการศึกษาได้ หลักสูตรสำหรับอาเซียน ไปจนถึงหลักสูตรเพื่อประชาชนทั่วไปที่ต้องการเรียนรู้เพิ่มเติมตลอดชีวิตตามความสนใจ และการสร้างกลไกความร่วมมือหน่วยงานภาครัฐ ภาคประชาชน และภาคประชาชนให้เกิดการขับเคลื่อนงานด้านนี้ในระดับชาติ

๔.๓ ผลิตสื่อ และคลังสื่อสาระออนไลน์เพื่อการศึกษาเรียนรู้ ที่มีลิขสิทธิ์ถูกต้อง หรือใช้ระบบลิขสิทธิ์แบบเปิด รวมถึงการอบรมให้ครูและผู้สนใจมีทักษะด้านการผลิตสื่อออนไลน์ เพื่อให้เกิดการต่อยอดการทำสื่อการเรียนรู้ทั้งในระบบ และนอกระบบการศึกษา

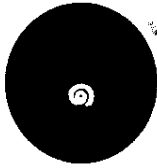
๕. เพิ่มโอกาสการได้รับบริการทางการแพทย์และสุขภาพที่ทันสมัย ทัวถึง และเท่าเทียม รองรับการเข้าสู่สังคมสูงวัยด้วยเทคโนโลยีดิจิทัล

๕.๑ บูรณาการระบบประวัติสุขภาพผู้ป่วยอิเล็กทรอนิกส์ซึ่งเชื่อมต่อกันทั่วประเทศที่ประชาชนสามารถเข้าถึงและบริหารจัดการข้อมูลสุขภาพของตนได้ เพื่ออำนวยความสะดวกในการเข้ารับการรักษา และเป็นข้อมูลสำคัญประกอบการรักษากรณีฉุกเฉิน

๕.๒ บูรณาการและส่งเสริมให้เกิดการใช้เทคโนโลยีดิจิทัลที่เหมาะสม ที่ครอบคลุมถึงระบบการให้บริการแพทย์ทางไกล (telemedicine) การสร้างพื้นที่ปรึกษาปัญหาและแลกเปลี่ยนเรียนรู้ การเฝ้าระวังและสื่อสารเตือนภัยด้านสุขภาพรวมถึงการประยุกต์ใช้เทคโนโลยีเพื่อสุขภาพในรูปแบบใหม่ เพื่อสนับสนุนการมีสุขภาพ สุขภาวะที่ดี หรือแก้ปัญหาสุขภาพของประชาชน โดยเฉพาะอย่างยิ่งประชาชนในพื้นที่ห่างไกล กลุ่มแม่และเด็ก กลุ่มผู้สูงอายุ และผู้พิการ

๕.๓ เร่งจัดทำนโยบายและแผนการดำเนินการการใช้เทคโนโลยีดิจิทัลเพื่อเตรียมความพร้อมในการเข้าสู่สังคมสูงวัย โดยบูรณาการร่วมกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องทางด้านการแพทย์ เทคโนโลยีดิจิทัล วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี และการพัฒนาสังคม

ปรับเปลี่ยนภาครัฐสู่การเป็นรัฐบาลดิจิทัล หมายถึง การนำเทคโนโลยีดิจิทัลมาใช้ในการปรับปรุงประสิทธิภาพในการบริหารจัดการของหน่วยงานรัฐทั้งส่วนกลางและส่วนภูมิภาคอย่างมีแบบแผนและเป็นระบบจนพัฒนาสู่การเป็นรัฐบาลดิจิทัลโดยสมบูรณ์ โดยลักษณะของบริการภาครัฐหรือบริการสาธารณะจะอยู่ในรูปแบบดิจิทัลที่ขับเคลื่อนโดยความต้องการของประชาชนหรือผู้ใช้บริการ ซึ่งประชาชนทุกคนสามารถเข้าถึงบริการได้โดยไม่มีข้อจำกัดทางกายภาพ พื้นที่ และภาษา และในระยะต่อไป รัฐบาลสามารถหลอมรวมการทำงานของภาครัฐเสมือนเป็นองค์กรเดียว ภาครัฐจะแปรเปลี่ยนไปเป็นผู้อำนวยความสะดวกในการสร้างบริการสาธารณะโดยเอกชนและประชาชน เรียกว่า บริการระหว่างกัน (peer to peer) ตามหลักการออกแบบที่เป็นสากล (universal design) ประชาชนมีส่วนร่วมในการกำหนดแนวทางการพัฒนาสังคมและเศรษฐกิจ การปกครอง/บริหารบ้านเมือง และเสนอความคิดเห็นต่อการดำเนินงานของภาครัฐได้อย่างสมบูรณ์

มีบริการประชาชนที่ปรับเปลี่ยนสู่การเป็นบริการที่ชาญฉลาด มีประสิทธิภาพสูง และแบบแผน

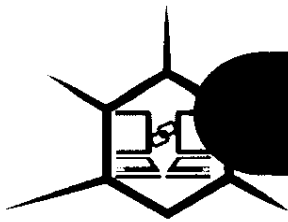
มีระบบอำนวยความสะดวกผู้ประกอบการในการดำเนินธุรกิจ (doing business platform) โดยมีการจัดทำระบบสนับสนุนการดำเนินธุรกิจในช่วงเริ่มต้น

- ลดการใช้สำเนาเอกสารในบริการของภาครัฐ (smart service) ไม่น้อยกว่า ๗๕ บริการ ภายใน ๑ ปี
- มีระบบอำนวยความสะดวกผู้ประกอบการในการดำเนินธุรกิจ (doing business platform) โดยมีการจัดทำระบบสนับสนุนการดำเนินธุรกิจในช่วงเริ่มต้น
- อันดับการประเมินดัชนี Corruption Perception Index ของไทยดีขึ้น ๑๐ อันดับ
- ดัชนี e-Participation ใน UN e-Government Index มีอันดับเพิ่มขึ้น ๑๐ อันดับ

มีโครงสร้างพื้นฐานดิจิทัลภาครัฐ การจัดเก็บและบริหารฐานข้อมูลที่บูรณาการไม่ซ้ำซ้อน สามารถรองรับการเชื่อมโยงการทำงานระหว่างหน่วยงาน และการให้บริการประชาชนได้อย่างมีประสิทธิภาพ

- มีกฎหมาย e-Gov ที่มีหลักการครอบคลุมถึง นโยบายและแผนยุทธศาสตร์รัฐบาลดิจิทัล กำหนดและรับรองมาตรฐานบริการดิจิทัลของรัฐ การปกป้องการข้อมูล ดูแลความมั่นคงปลอดภัยข้อมูลหน่วยงานรัฐ ติดตามการปฏิบัติตามแผนและมาตรฐาน
- มีบริการโครงสร้างพื้นฐานกลางภาครัฐ (Government Shared Infrastructure/Data Center) ผ่านบริการเครือข่ายภาครัฐ (GIN) บริการ G-Cloud และ ระบบจดหมายอิเล็กทรอนิกส์กลางเพื่อสื่อสารในภาครัฐ (MailGoThai)

แผนงาน

๑. จัดให้มีบริการอัจฉริยะ (smart service) ที่ขับเคลื่อนโดยความต้องการของประชาชนหรือผู้ใช้บริการ (citizen driven)

๑.๑ พัฒนาบริการอัจฉริยะ (smart service) โดยแปรสภาพการบริการของรัฐจากรูปแบบเดิมไปสู่รูปแบบการบริการที่ประชาชนผู้รับบริการสามารถเลือกใช้บริการสาธารณะผ่านระบบดิจิทัลตามความต้องการของแต่ละบุคคลได้ด้วยตนเอง รวมทั้งการพัฒนาไปสู่การบริการสาธารณะในลักษณะอัตโนมัติ (automated public services) ตามหลักการออกแบบที่เป็นสากล ที่ตรงกับสถานการณ์ โดยผู้รับบริการไม่ต้องร้องขอหรือยื่นเรื่องต่อรัฐ เช่น เมื่อมีเด็กเกิดใหม่ ประชาชนไม่ต้องแจ้งเกิดต่อรัฐ แต่ระบบจะเชื่อมโยงกับข้อมูลการแจ้งเกิดโดยโรงพยาบาล บันทึกข้อมูลลงฐานข้อมูลทะเบียนราษฎร และส่งหลักฐานให้ผู้ปกครองของเด็กเกิดใหม่เอง

๑.๒ พัฒนาบริการที่อำนวยความสะดวกต่อประชาชน ภาคธุรกิจ และนักท่องเที่ยว ตามวงจรชีวิตของประชาชน ธุรกิจ และนักท่องเที่ยว สำหรับบริการประชาชนจะเน้นบริการที่เป็นการอำนวยความสะดวกตลอดช่วงชีวิต เช่น บริการส่งเสริมการเรียนรู้ตลอดช่วงชีวิต ส่งเสริมและดูแลพัฒนาคุณภาพชีวิตของประชาชน และบริการเกี่ยวกับอาชีพ (ในระยะแรกเน้นกลุ่มเกษตรกร) โดยรัฐจัดให้มีบริการที่ขับเคลื่อนโดยความต้องการของประชาชน ภาคธุรกิจ หรือผู้ใช้บริการ ให้มีความเป็นอยู่ที่ดี และเพื่อเป็นรากฐานของการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมของประเทศ รองรับการแข่งขันเชื่อมโยงเศรษฐกิจและสังคมในประชาคมอาเซียน และประชาคมโลก

๑.๓ การปรับเปลี่ยนจากบริการลักษณะเดิมมาเป็นบริการในรูปแบบดิจิทัล จะสามารถสร้างนวัตกรรมบริการบนบริการรูปแบบเดิม หรือสร้างบริการใหม่ได้ และไม่ต้องยึดติดกับขั้นตอนการบริการรูปแบบเดิม โดยเปิดโอกาสให้เอกชนเข้าร่วมการพัฒนาบริการดังกล่าว

๑.๔ พัฒนาระบบสนับสนุนการอำนวยความสะดวกในการพิจารณาอนุญาตของทางราชการที่มีมาตรฐานเป็นไปตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขต่างๆ ในการพิจารณาอนุญาต ตลอดจนพัฒนาระบบสนับสนุนกรณีการยกเลิกการอนุญาต หรือกรณีการจัดให้มีมาตรการอื่นแทนการอนุญาต (ตามแนวทางของ พ.ร.บ. การอำนวยความสะดวกในการพิจารณาอนุญาตของทางราชการ พ.ศ. ๒๕๕๘) เพื่อเป็นการลดการใช้ดุลยพินิจโดยเจ้าหน้าที่รัฐ

๑.๕ สร้างความมั่นคงปลอดภัยของการให้บริการอิเล็กทรอนิกส์ภาครัฐ เพื่อให้ประชาชนเกิดความเชื่อมั่นในการใช้บริการ

๑.๖ เตรียมความพร้อมสำหรับการให้ประชาชนและเอกชนปรับเปลี่ยนไปเป็นผู้ให้บริการระหว่างกัน (peer to peer) โดยมีภาครัฐเป็นผู้อำนวยความสะดวก หรือกำกับดูแล เพื่อให้เกิดความเป็นธรรม

๒. ปรับเปลี่ยนการทำงานภาครัฐด้วยเทคโนโลยีดิจิทัล ให้มีประสิทธิภาพและธรรมาภิบาล

๒.๑ ใช้ทรัพยากรดิจิทัลร่วมกันอย่างมีประสิทธิภาพสูงสุด ลดความซ้ำซ้อนในการลงทุน ด้วยการลงทุนตามกรอบของแบบสถาปัตยกรรมองค์กร บูรณาการข้อมูลและทรัพยากรร่วมกัน

๒.๒ เชื่อมโยงการทำงานของหน่วยงานภาครัฐ และบูรณาการข้อมูลข้ามหน่วยงาน จนเสมือนเป็นองค์กรเดียว (one government) สำหรับการพัฒนากระบวนการบริหารจัดการและการบริการที่ขับเคลื่อนโดยความต้องการของประชาชนหรือผู้ใช้บริการ (citizen driven) ซึ่งประชาชนทุกคนสามารถเข้าถึงบริการได้โดยไม่มีข้อจำกัดทางกายภาพ พื้นที่ และภาษา

๒.๓ พัฒนา back office รุ่นใหม่ (back office platform) เพื่อรองรับการปรับเปลี่ยนกระบวนการบริหารจัดการทุกอย่างของรัฐให้อยู่ในรูปแบบดิจิทัล (digital by default) อย่างเป็นระบบ รวมถึงนำเอกสารอิเล็กทรอนิกส์มาใช้แทนกระดาษ เพื่อลดขั้นตอน และเพิ่มประสิทธิภาพในกระบวนการทำงานของรัฐทั้งในส่วนการให้บริการประชาชนและการบริหารจัดการ ทั้งนี้ระบบ back office ของส่วนราชการต้องรองรับการแลกเปลี่ยนข้อมูลอิเล็กทรอนิกส์ได้โดยสมบูรณ์

๒.๔ ส่งเสริมให้เกิดการเพิ่มมูลค่าของข้อมูลด้วยเทคโนโลยีการวิเคราะห์ข้อมูล โดยเฉพาะข้อมูลขนาดใหญ่

๒.๕ เตรียมความพร้อมสำหรับการเพิ่มขึ้นของข้อมูลจำนวนมหาศาลในระบบ ในด้านการจัดเก็บข้อมูล การวิเคราะห์ข้อมูล และการจัดการความปลอดภัยไซเบอร์

๒.๖ เพิ่มศักยภาพของข้าราชการและบุคลากรภาครัฐให้สามารถใช้เทคโนโลยีดิจิทัลในกระบวนการทำงาน จนสามารถปรับเปลี่ยนตนเองจากผู้ใช้ (user) เป็นผู้ที่มีความสามารถในการพัฒนานวัตกรรม เพื่อปรับเปลี่ยนตนเองไปทำงานที่มีคุณค่าสูงขึ้น หรือเป็นผู้ประกอบการที่พัฒนาหรือใช้ประโยชน์จากเทคโนโลยีดิจิทัลในการสร้างธุรกิจได้

๓. สนับสนุนให้มีการเปิดเผยข้อมูลที่เป็นประโยชน์ (open data) และให้ประชาชนมีส่วนร่วมในกระบวนการทำงานของรัฐ (open government) เพื่อนำไปสู่การเป็นดิจิทัลไทยแลนด์

๓.๑ ส่งเสริมให้หน่วยงานภาครัฐและภาคเอกชน เปิดเผย จัดเก็บ แลกเปลี่ยน และบูรณาการข้อมูล ตามมาตรฐาน open data เพื่อนำมาซึ่งการพัฒนาสินค้าและบริการรูปแบบใหม่เชิงนวัตกรรม สร้างมูลค่าทางเศรษฐกิจและคุณค่าให้กับสังคมจากข้อมูลเปิดภาครัฐ

๓.๒ พัฒนาฐานข้อมูล รวมถึงชุดข้อมูลด้านต่างๆ โดยเชื่อมโยงข้อมูลจากทุกหน่วยงานภาครัฐโดยไม่มีติดความเป็นเจ้าของ และเปิดเผยต่อสาธารณะ เพื่อให้เกิดการพัฒนาบริการ และสร้างคุณค่าทางเศรษฐกิจและสังคม เช่น ทะเบียนข้อมูลประชาชน ที่เก็บรวบรวมข้อมูลบุคคลตั้งแต่เกิดจนตายสำหรับการวางแผนพัฒนาคนตลอดช่วงชีวิต ข้อมูลสุขภาพที่จะพัฒนาสู่บริการสุขภาพดีถ้วนหน้า (universal healthcare) รวมไปถึงทะเบียนข้อมูลเกษตร ข้อมูลคดี

๓.๓ เชื่อมโยงการบริหารจัดการ กระบวนการพัฒนาและให้บริการของภาครัฐ ให้เกิดการมีส่วนร่วมของประชาชนและภาคธุรกิจที่เกี่ยวข้อง เพื่อกำหนดนโยบายและเป็นส่วนหนึ่งของกระบวนการการ

ตัดสินใจที่เกิดจากการหลอมรวมทางสังคม รวมทั้งเกิดการตรวจสอบการทำงานของภาครัฐ นำไปสู่ความโปร่งใสและลดปัญหาการทุจริต (corruption)

๔. พัฒนาแพลตฟอร์มบริการพื้นฐานภาครัฐ (government service platform) เพื่อรองรับการพัฒนาแอปพลิเคชันหรือบริการรูปแบบใหม่ที่เป็นบริการพื้นฐานของทุกหน่วยงานภาครัฐ

๔.๑ ส่งเสริมให้เกิดการบูรณาการข้อมูลและบริการระหว่างหน่วยงานของรัฐ เช่น แบบฟอร์มกลาง (single form) เพื่อให้เกิดความสะดวกในการติดต่อ หรือการทำธุรกรรม และสนับสนุนให้เกิดการใช้ทรัพยากรที่มีอยู่อย่างจำกัดให้เกิดประโยชน์สูงสุด โดยในการบูรณาการข้อมูลไม่จำเป็นต้องยึดติดกับการทำงานรูปแบบเดิม เช่น ไม่จำเป็นต้องบูรณาการข้อมูลภายใต้รูปแบบและมาตรฐานเดียวกัน แต่สามารถสร้างนวัตกรรมเพื่อให้เกิดการบูรณาการข้อมูลได้

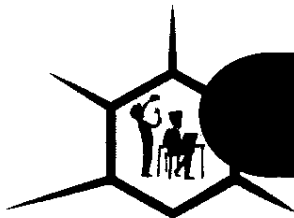
๔.๒ ส่งเสริมให้เกิดแพลตฟอร์มบริการพื้นฐาน (common platform) เพื่อสนับสนุนให้เกิดการพัฒนาต่อยอดบริการ การเชื่อมโยงระบบงานและการใช้งานในวงกว้าง นำไปสู่ความร่วมมือและการแบ่งปันในรูปแบบใหม่ รวมทั้งส่งเสริมให้เกิดการพัฒนาแพลตฟอร์มบริการพื้นฐาน ซึ่งเป็นบริการร่วมพื้นฐานเพื่ออำนวยความสะดวกสำหรับทุกหน่วยงานภาครัฐ และภาคธุรกิจในการปรับเปลี่ยนรูปแบบการทำธุรกรรมและการให้บริการ ที่เป็นบริการพื้นฐานของทุกหน่วยงานภาครัฐ เช่น การบริหารจัดการพลังงานของพื้นที่อย่างชาญฉลาด การตรวจวัดสิ่งแวดล้อมเพื่อการเฝ้าระวังภัย บริการตัวร่วม บริการใบรับรองอิเล็กทรอนิกส์ บริการยืนยันตัวตนบริการชำระเงินทางอิเล็กทรอนิกส์ บริการโลจิสติกส์ และบริการแปลภาษาให้สะดวก รวดเร็ว และมีความปลอดภัยในการใช้งานและให้บริการ

การพัฒนากำลังคนดิจิทัล หมายถึง การสร้างและพัฒนาบุคลากรผู้ทำงานให้มีความสามารถในการสร้างสรรค์และใช้เทคโนโลยีดิจิทัลอย่างชาญฉลาดในการประกอบอาชีพ รวมถึงการพัฒนาทักษะด้านเทคโนโลยีดิจิทัลในบุคลากรภาครัฐ ภาคเอกชน ทั้งที่ประกอบอาชีพในสาขาเทคโนโลยีดิจิทัลโดยตรงและทุกสาขาอาชีพ ให้มีความรู้ความสามารถและความเชี่ยวชาญตามระดับมาตรฐานสากล เพื่อสร้างให้เกิดการจ้างงานที่มีคุณค่าสูงรองรับการพัฒนาประเทศในยุคเศรษฐกิจและสังคมที่ใช้เทคโนโลยีดิจิทัลเป็นปัจจัยหลักในการขับเคลื่อน

เป้าหมาย

- ๑. บุคลากรในอาชีพที่ทำงานดิจิทัลมีคุณภาพและปริมาณเพียงพอ โดยเฉพาะอย่างยิ่งในสาขาที่ขาดแคลน หรือมีความสำคัญต่อการสร้างนวัตกรรมดิจิทัล
- ๒. เกิดการจ้างงานแบบใหม่ อาชีพใหม่ ธุรกิจใหม่ จากการพัฒนาเทคโนโลยีดิจิทัล จำนวน ๒๐,๐๐๐ งาน ภายในปี ๒๐๒๐
- ๓. บุคลากรผู้ทำงานทุกสาขามีความรู้และทักษะด้านดิจิทัล

แผนงาน

๑. พัฒนาทักษะด้านเทคโนโลยีดิจิทัลให้แก่บุคลากรในตลาดแรงงาน ทั้งบุคลากรภาครัฐ ภาคเอกชนในทุกสาขาอาชีพ ตลอดจนส่งเสริมการพัฒนาบุคลากรวัยทำงาน และวัยเกษียณให้มีความสามารถในการสร้างสรรค์ ใช้เทคโนโลยีดิจิทัลอย่างชาญฉลาดในการประกอบอาชีพ เพื่อนำไปสู่การสร้างคุณค่าสินค้าและบริการได้เท่าทันความต้องการของผู้รับประโยชน์

๑.๑ พัฒนาความรู้ ทักษะ และองค์ความรู้ด้านเทคโนโลยีดิจิทัลสมัยใหม่ที่สอดคล้องกับความต้องการของภาคอุตสาหกรรมหรือระบบเศรษฐกิจ ด้วยการส่งเสริมให้มีการเรียนรู้และพัฒนาทักษะทางด้านเทคโนโลยีดิจิทัลผ่านระบบเปิดสำหรับมหาชน (MOOC) ตามความต้องการในหลากหลายระดับทั้งบุคลากรวัยทำงาน สถานประกอบการหรือผู้ที่สนใจทั่วไปได้ใช้ประโยชน์

๑.๒ พัฒนาทักษะในลักษณะของสหวิทยาการ (interdisciplinary) เช่น ทักษะทางด้านเทคโนโลยี ดิจิทัล ทักษะด้านการคิดคำนวณอย่างเป็นระบบ (computational thinking) ทักษะด้านการออกแบบ กระบวนการทางธุรกิจ (design process thinking) ทักษะทางด้านนวัตกรรมบริการ และทักษะการเป็นผู้ประกอบการเทคโนโลยีดิจิทัล (digital entrepreneurship) นำไปสู่การสร้างธุรกิจใหม่บนพื้นฐานของการใช้เทคโนโลยีดิจิทัลและสร้างการจ้างงานที่มีคุณค่าสูง

๑.๓ จัดให้มีศูนย์ถ่ายทอดองค์ความรู้ทางด้านนวัตกรรมและเทคโนโลยีดิจิทัล เน้นการเรียนรู้และปฏิบัติเพื่อเพิ่มทักษะรูปแบบใหม่ในลักษณะบูรณาการการเรียนการสอนร่วมกันทั้งภาครัฐ ภาคเอกชน และภาคการศึกษา อาทิ การส่งเสริมให้มีการฝึกงาน (on-the-job training) ที่เป็นการปฏิบัติงานจริงกับภาคธุรกิจ เอกชนในหลักสูตรการศึกษาที่เป็นที่ต้องการในการพัฒนาอุตสาหกรรมเทคโนโลยีดิจิทัลแห่งอนาคต

๑.๔ พัฒนาบุคลากรที่เกี่ยวข้องกับการบัญญัติและบังคับใช้กฎหมาย กฎ ระเบียบ ข้อบังคับต่างๆ ให้มีความรอบรู้ และเท่าทันต่อเทคโนโลยีดิจิทัลสมัยใหม่ เช่น บุคลากรวิชาชีพด้านนิติศาสตร์มีความเข้าใจและเชี่ยวชาญทางด้านเทคโนโลยีดิจิทัลในกระบวนการยุติธรรม

๑.๕ พัฒนาทักษะและทัศนคติของบุคลากรภาครัฐให้สามารถใช้ประโยชน์จากเทคโนโลยีดิจิทัลได้อย่างรอบรู้ เท่าทันการเปลี่ยนแปลงของเทคโนโลยี เพื่อนำไปสู่การเป็นองค์กรที่ทันสมัย สามารถให้บริการได้อย่างรวดเร็วและถูกต้อง

๒. ส่งเสริมการพัฒนาทักษะ ความเชี่ยวชาญเฉพาะด้านที่รองรับเทคโนโลยีใหม่ในอนาคต ให้กับบุคลากรในสายวิชาชีพด้านเทคโนโลยีดิจิทัลที่ปฏิบัติงานในภาครัฐและเอกชน

๒.๑ อำนวยความสะดวกในการเข้ามาทำงานของบุคลากรจากต่างประเทศที่มีทักษะเป็นที่ต้องการ ตลอดจนสร้างสภาพแวดล้อมที่เหมาะสมและผ่อนปรนกฎระเบียบเรื่องการอนุญาตทำงานให้กับบุคลากรต่างชาติที่ต้องการเข้ามาทำงานในประเทศไทย และใช้ประโยชน์จากการเปิดเสรีทางการค้าการเคลื่อนย้ายบุคลากรด้านเทคโนโลยีดิจิทัล ที่มีทักษะและความเชี่ยวชาญระดับสูงจากประเทศในกลุ่มอาเซียนและกลุ่มประเทศพันธมิตรทั่วโลก

๒.๒ เพิ่มปริมาณและคุณภาพของบุคลากรที่มีความเชี่ยวชาญทางด้านดิจิทัล (digital specialists) ในสาขาที่ใช้เทคโนโลยีดิจิทัลเข้มข้น (high-tech sector) ให้มีความรู้และทักษะในระดับมาตรฐานสากล โดยสนับสนุนสถาบันการศึกษาทั้งในและนอกระบบให้เพิ่มหลักสูตรในสาขาที่ขาดแคลน เช่น ด้านการประมวลผลข้อมูลขนาดใหญ่ ด้านระบบอัตโนมัติ ด้านการออกแบบสถาปัตยกรรมซอฟต์แวร์ขั้นสูงและวิทยาการบริการ ด้านความมั่นคงปลอดภัยของระบบสารสนเทศ ตลอดจนปรับปรุงระบบการเรียนการสอนด้านเทคโนโลยีดิจิทัล ในทุกระดับการศึกษา ให้มุ่งเน้นทักษะการปฏิบัติงานจริงควบคู่กับทฤษฎี

๒.๓ สร้างเครือข่ายความเชี่ยวชาญเฉพาะด้านทั้งในประเทศและภูมิภาคอาเซียน โดยเน้นการแลกเปลี่ยนองค์ความรู้ทางวิชาการและทักษะใหม่ๆ ระหว่างองค์กรและบุคลากรทั้งภายในประเทศและระหว่างประเทศ โดยให้มีความร่วมมือในการแลกเปลี่ยนผู้เชี่ยวชาญ กระบวนการถ่ายทอดเทคโนโลยีและองค์ความรู้ รวมถึงการทำวิจัยและพัฒนานวัตกรรมและเทคโนโลยีดิจิทัลร่วมกัน

๒.๔ จัดทำแผนพัฒนากำลังคนทางด้านดิจิทัลที่รองรับการปรับโครงสร้างการพัฒนากำลังคนทางด้านดิจิทัลของประเทศในทุกระดับทั้งภาคการศึกษา ภาครัฐ และภาคธุรกิจ ที่เหมาะสมและสอดคล้องต่อ

ทิศทางการเปลี่ยนแปลงความต้องการการจ้างงาน ลักษณะการจ้างงาน อัตราค่าจ้าง และค่านิยมของการทำงาน ทางด้านดิจิทัลในอนาคต โดยเฉพาะอย่างยิ่ง ในภาคการศึกษา ให้ครอบคลุมถึงแนวคิดการให้การศึกษาด้าน ทักษะด้านการคิดคำนวณอย่างเป็นระบบ (computational thinking) การเขียนโปรแกรม (coding) ใน ระดับประถมศึกษาและมัธยมศึกษา เพื่อเตรียมความพร้อมของเด็กไทยในระยะยาวไปสู่อนาคต

๓. พัฒนาผู้บริหารเทคโนโลยีสารสนเทศ

๓.๑ พัฒนาผู้บริหารระดับสูงของรัฐ (CEO) ให้มีความเข้าใจและสามารถวางแผนยุทธศาสตร์การ นำเทคโนโลยีดิจิทัลไปพัฒนาภารกิจขององค์กร ที่สอดคล้องกับสถาปัตยกรรมองค์กรของหน่วยงาน ตลอดจน สามารถสร้างคุณค่าจากข้อมูลขององค์กรและเชื่อมโยงข้อมูลระหว่างหน่วยงานภาครัฐ เพื่อให้เกิดประโยชน์ต่อ สาธารณะ

๓.๒ สร้างเครือข่ายผู้บริหารเทคโนโลยีสารสนเทศและผู้บริหารด้านข้อมูลดิจิทัลระดับสูงของรัฐ เพื่อแลกเปลี่ยนเรียนรู้กระบวนการวางแผนยุทธศาสตร์ และติดตามความก้าวหน้าของเทคโนโลยีดิจิทัลใหม่ๆ ที่ ส่งผลต่อการพัฒนาองค์กร รวมถึงแนวคิดในการบริหารจัดการสารสนเทศยุคใหม่ เพื่อนำไปสู่การบูรณาการการ ทำงานระหว่างหน่วยงาน พัฒนาองค์กรให้ทันสมัย สร้างสรรค์บริการตอบสนองความต้องการของผู้รับ ประโยชน์ได้อย่างรวดเร็ว ถูกต้อง และประหยัดงบประมาณ

การสร้างความเชื่อมั่นในการใช้เทคโนโลยีดิจิทัล หมายถึง มาตรฐาน กฎหมาย กฎ ระเบียบ และกติกา ที่มีประสิทธิภาพทันสมัยและสอดคล้องกับหลักเกณฑ์สากลที่มาเป็นพลังในการขับเคลื่อนเศรษฐกิจและสังคมดิจิทัลของประเทศ ตลอดจนการสร้างความมั่นคงปลอดภัยการสร้างเชื่อมั่น และการคุ้มครองสิทธิให้แก่ผู้ใช้งานเทคโนโลยีดิจิทัลในทุกภาคส่วน เพื่อก่อให้เกิดการอำนวยความสะดวก ลดอุปสรรค เพิ่มประสิทธิภาพในการประกอบกิจกรรมที่เกี่ยวข้องต่างๆ พร้อมทั้งสร้างแนวทางขับเคลื่อนอย่างบูรณาการเพื่อรองรับการเติบโตของเทคโนโลยีดิจิทัลในอนาคต

๑

ประชาชนและภาคธุรกิจมีความประชาชนมีความเชื่อมั่นในการทำธุรกรรมออนไลน์อย่างเต็มรูปแบบ

- มีผู้ใช้อินเทอร์เน็ตที่ทำธุรกรรมเพิ่มสูงขึ้นต่อเนื่องและมูลค่า e-Commerce เพิ่มขึ้นไม่น้อยกว่าร้อยละ ๔ ต่อปี

เป้าหมาย

๒

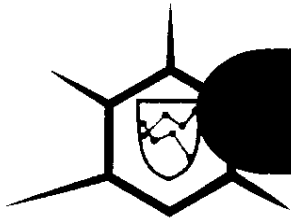
ประเทศไทยมีกฎหมายคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคลที่ทันสมัยและสอดคล้องกับมาตรฐานสากล

- ผลักดัน Data Protection Law และปรับแก้ไข Computer Crime Law ให้บังคับใช้ได้ภายใน ๓ ปี

๓

มีมาตรฐานข้อมูลที่เป็นสากลเพื่อรองรับการเชื่อมโยงและใช้ประโยชน์ในการทำธุรกรรม

- ภาคธุรกิจดำเนินธุรกิจภายในและระหว่างประเทศได้สะดวก รวดเร็ว และมีต้นทุนทำธุรกรรมผ่านสื่อดิจิทัลลดลง
- กระบวนการขอใบอนุญาต มีระยะเวลาที่สั้นลงตามเกณฑ์ของกลุ่มผู้นำในดัชนี Ease of Doing Business ภายใน ๒ ปี
- มีมาตรฐานด้านข้อมูล และมาตรฐานเอกสารอิเล็กทรอนิกส์ เพื่อให้สามารถแลกเปลี่ยนและเชื่อมโยงข้อมูลภายในหน่วยงานภาครัฐ และระหว่างหน่วยงานภาครัฐและเอกชน
- อันดับการประเมินวัดดัชนี World Bank's Ease of Doing Business ของไทยดีขึ้นไม่น้อยกว่า ๕ อันดับ ภายใน ๓ ปี

แผนงาน

๑. จัดให้มีระบบนิเวศน์ที่เหมาะสมต่อการดำเนินธุรกิจและการปรับปรุงคุณภาพชีวิตของประชาชน โดยสร้างความมั่นคงปลอดภัยในการใช้งานเทคโนโลยีดิจิทัลด้วยการกำหนดมาตรฐาน กฎ ระเบียบ และกติกา ให้มีความทันสมัยและมีประสิทธิภาพ เพื่ออำนวยความสะดวกด้านการค้า และการใช้ประโยชน์ในภาคเศรษฐกิจและสังคม^๓ ซึ่งภาครัฐจะเป็นผู้เริ่มต้นในการลดอุปสรรคในการดำเนินการต่างๆ

๑.๑ จัดให้มีสิ่งอำนวยความสะดวกในการดำเนินธุรกิจดิจิทัลที่เหมาะสมที่ทำให้ผู้ใช้งานมีความมั่นใจ ซึ่งประกอบด้วย ระบบเชื่อมโยงมาตรฐานสินค้าที่เป็นสากล การจัดเก็บฐานข้อมูลกลางสินค้า (trusted source data pool) ระบบการชำระเงินอิเล็กทรอนิกส์ (e-payment) การสาธารณสุขอิเล็กทรอนิกส์ (e-health) การค้าสินค้าอิเล็กทรอนิกส์ (e-trade) ที่เชื่อมโยงกันได้ การดำเนินการมาตรฐานข้อความที่เกี่ยวกับการค้า เช่น e-invoice ของภาคธุรกิจที่สามารถใช้เป็นหลักฐานทางกฎหมายได้ การกำหนดกฎระเบียบที่เกี่ยวข้องกับการประยุกต์และนำ Internet of Things (IoT) มาใช้ในภาคอุตสาหกรรมและการผลิต (industrial internet)^๓ เป็นต้น เพื่อสนับสนุนการทำธุรกิจที่เชื่อมโยงกันทั้งในประเทศและต่างประเทศให้มีมาตรฐานที่ใช้งานร่วมกันที่ได้รับการยอมรับจากผู้เกี่ยวข้อง

๑.๒ ปรับแก้กฎหมาย ให้ภาครัฐและเอกชน ยอมรับการใช้เอกสารอิเล็กทรอนิกส์ โดยไม่ต้องยื่นแบบฟอร์มกระดาษในการทำธุรกรรมต่างๆ ตลอดจนสามารถใช้เป็นหลักฐานทางกฎหมาย

๑.๓ ลดขั้นตอน ลดจำนวนใบอนุญาต ลดจำนวนเอกสาร และลดระยะเวลาในการดำเนินงานทางธุรกรรมทั้งภาครัฐและเอกชน

๑.๔ สร้างกลไกและแรงจูงใจในการกำกับดูแลตนเองในกลุ่มผู้ประกอบการ และการมีกระบวนการติดตามและประเมินระดับความสามารถในการดำเนินธุรกิจอย่างต่อเนื่อง

๑.๕ กำหนดมาตรฐานการแลกเปลี่ยนข้อมูลทางเทคนิคเพื่อการปฏิบัติงานร่วมกัน (interoperability standard) ในการเชื่อมโยง วิเคราะห์ สังเคราะห์ และใช้ประโยชน์จากข้อมูล เช่น การกำหนดรายการข้อมูลและโครงสร้างข้อมูลเพื่อการแลกเปลี่ยน กฎกติกาการตั้งชื่อรายการข้อมูล กฎกติกาการออกแบบโครงสร้างเอกสาร มาตรฐานกลางเชื่อมโยงข้อมูลการค้า การชำระเงิน ภาษี เป็นต้น

๒. ปรับปรุงกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับเศรษฐกิจและสังคมดิจิทัลให้มีความทันสมัย สอดคล้องต่อพลวัตของเทคโนโลยีดิจิทัลและบริบทของสังคม

๒.๑ มีกฎหมายที่เกี่ยวข้องที่ทันต่อความก้าวหน้าของเทคโนโลยีดิจิทัลและสอดคล้องกับมาตรฐานสากลซึ่งสามารถสนับสนุนการใช้งานและใช้ประโยชน์ได้อย่างเป็นรูปธรรม เช่น กฎหมายที่เกี่ยวกับความมั่นคงปลอดภัยของระบบสารสนเทศและข้อมูลส่วนบุคคล กฎหมายเกี่ยวกับทรัพย์สินทางปัญญาเพื่อส่งเสริมและสร้างแรงจูงใจในการทำนวัตกรรม เป็นต้น

^๓ จากผลการสำรวจความนิยมในการประยุกต์ใช้ IoT ในปี ๒๐๑๕ พบว่า smart home และ Industrial internet อยู่ในอันดับ ๑ และอันดับ ๕ ตามลำดับ โดย Gartner และ Cisco คาดการณ์ว่า industrial internet มีแนวโน้มและความเป็นไปได้มากที่สุดในบรรดาการประยุกต์ใช้ IoT นอกจากนี้ smart supply chain ที่เป็นโซลูชันที่เข้ามาช่วยติดตามสินค้าที่กำลังขนส่งไปตามท้องถนน และ smart agriculture ที่เป็นระบบในการติดตามดูแลการปฏิบัติงานทางการเกษตร จะเป็นประโยชน์มากสำหรับการทำการเกษตรในพื้นที่ห่างไกล

๒.๒ เร่งปรับปรุงกลไกการคุ้มครองทรัพย์สินทางปัญญาที่รองรับความก้าวหน้าทางเทคโนโลยี ดิจิทัล และสอดคล้องกับหลักเกณฑ์ แนวปฏิบัติสากล และสร้างแรงจูงใจให้เกิดการใช้ประโยชน์จากทรัพย์สินทางปัญญาที่สร้างสรรค์โดยคนไทย รวมถึงการใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์ที่ถูกกฎหมาย

๒.๓ ให้ประชาชน และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง สามารถมีส่วนร่วมในกระบวนการยกร่าง พัฒนา ตรวจสอบ และทบทวนกฎหมายต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับเทคโนโลยีดิจิทัลซึ่งเป็นการเริ่มต้นของการติดต่อสื่อสารระหว่างประชาชนกับรัฐบาลในเรื่องการตัดสินใจเกี่ยวกับนโยบายสาธารณะที่มีผลกระทบต่อประชาชน (e-participation)

๒.๔ ให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องดำเนินการและนำแผนพัฒนาดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคมแปลงสู่การปฏิบัติอย่างเป็นรูปธรรม โดยมีการวัดผล ตรวจสอบ ติดตามและประเมินความเหมาะสมเป็นระยะอย่างต่อเนื่อง รวมถึงจัดสรรทรัพยากรสนับสนุนเพื่อให้เกิดผลสัมฤทธิ์

๓. สร้างความเชื่อมั่นในการใช้เทคโนโลยีดิจิทัลและการทำธุรกรรมออนไลน์

๓.๑ สร้างความมั่นคงปลอดภัยของระบบสารสนเทศและการสื่อสาร เพื่อสร้างความเชื่อมั่นให้กับภาคธุรกิจและประชาชนในการสื่อสาร และการทำธุรกรรมออนไลน์ เช่น จัดให้มีระบบการชำระเงินที่ตรงตามความต้องการมีประสิทธิภาพและความมั่นคงปลอดภัย เป็นต้น

๓.๒ กำหนดมาตรการและแนวปฏิบัติสำหรับผู้ให้บริการทั้งภาครัฐและภาคเอกชนในการคุ้มครองสิทธิส่วนบุคคลและการคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคลของผู้รับบริการ เช่น แนวปฏิบัติในการใช้งาน mobile commerce หรือ smart phone แนวปฏิบัติในการใช้งาน social media เป็นต้น เพื่อรองรับการเติบโตของการใช้งานเทคโนโลยีดิจิทัลในอนาคต

๓.๓ การกำหนดมาตรการการเฝ้าระวังและรับมือภัยคุกคามไซเบอร์ที่เหมาะสมและสอดคล้องตามมาตรฐานสากล โดยเฉพาะการปกป้องโครงสร้างพื้นฐานที่มีความจำเป็นอย่างยิ่งยวด (critical infrastructure) เช่น โครงสร้างพื้นฐานทางไฟฟ้า โครงสร้างพื้นฐานทางการเงิน เพื่อให้มีความมั่นคงปลอดภัยเพียงพอต่อการค้า และการลงทุน การสร้างเครือข่ายแลกเปลี่ยนข้อมูลภัยคุกคามไซเบอร์ พร้อมกำหนดหน่วยงานรับแจ้งเหตุ และสร้างกลไกการบังคับใช้กฎหมายที่มีประสิทธิภาพในการป้องกันปราบปรามการกระทำความผิดที่มีผลต่อระบบความมั่นคงปลอดภัยดิจิทัล ทั้งนี้ การส่งเสริมให้เกิดความตระหนักและรู้เท่าทันภัยคุกคามทางไซเบอร์เป็นสิ่งสำคัญที่ต้องดำเนินการอย่างต่อเนื่อง

๓.๔ สร้างระบบและกลไกการคุ้มครองผู้บริโภคที่ใช้ธุรกรรมออนไลน์ เช่น ส่งเสริมและผลักดันให้หน่วยงานหลักที่เกี่ยวข้องมีความพร้อมและความเข้มแข็ง สามารถทำงานร่วมกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องได้อย่างมีประสิทธิภาพ รวมถึงกระบวนการในการระงับข้อพิพาทออนไลน์และการเน้นให้ภาคธุรกิจสามารถดูแลและกำกับกันเองได้อย่างมีประสิทธิภาพ โปร่งใส ตรวจสอบได้ เป็นไปตามมาตรฐานที่ได้รับการรับรองโดยภาครัฐ (self-regulation) ทั้งนี้ ในบางสถานการณ์ ภาครัฐอาจร่วมกำกับดูแล (co-regulation) ตามความเหมาะสม เพื่อให้ระบบการควบคุมกำกับดูแลมีประสิทธิภาพ

๔. กลไกการขับเคลื่อน

เพื่อเป็นการวางรากฐานเศรษฐกิจและสังคมไทยให้พร้อมรับการเปลี่ยนแปลงที่เกิดจากการนำเทคโนโลยีดิจิทัลมาประยุกต์ใช้ภายใต้นโยบายการขับเคลื่อนประเทศไทยด้วยดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคมนั้น สิ่งที่ต้องเร่งดำเนินการคือการขับเคลื่อนให้เห็นผลอย่างเป็นรูปธรรมในระยะสั้น การเตรียมความพร้อมประเทศ โดยเฉพาะการปรับเปลี่ยนโครงสร้างเชิงสถาบัน การบูรณาการและการจัดสรรทรัพยากรที่เกี่ยวข้อง และการมีกลไกในการทำงานและติดตามผลการดำเนินงานอย่างเป็นระบบ ดังรายละเอียดดังนี้

๔.๑ การขับเคลื่อนด้วยกิจกรรม/โครงการที่เป็นรูปธรรมในระยะเร่งด่วน (๑ ปี ๖ เดือน)

เพื่อวางรากฐานเศรษฐกิจและสังคมไทยให้พร้อมรับการเปลี่ยนแปลงที่เกิดจากการนำเทคโนโลยีดิจิทัลมาประยุกต์ใช้ กระทรวงเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารจึงได้จัดให้มีกิจกรรมเพื่อขับเคลื่อนการดำเนินงานในระยะเร่งด่วน (๑ ปี ๖ เดือน) ที่มุ่งเน้นการลงทุนด้านโครงสร้างพื้นฐานดิจิทัลและสร้างรากฐานการพัฒนาดิจิทัล (digital foundation) ดังสามารถสรุปโดยสังเขป ดังนี้

ด้านโครงสร้างพื้นฐานดิจิทัล

- การขยายโครงข่ายอินเทอร์เน็ตความเร็วสูงให้ครอบคลุมหมู่บ้านทั่วประเทศ ที่ประชาชนสามารถใช้บริการและสื่อสารผ่านบริการอินเทอร์เน็ตความเร็วสูงได้อย่างทั่วถึงและเท่าเทียมกัน ซึ่งการมีโครงข่ายอินเทอร์เน็ตความเร็วสูงจะช่วยยกระดับคุณภาพชีวิตของคนไทยให้ดีขึ้น สามารถเข้าถึงบริการด้านการศึกษา สาธารณสุขและการบริการอื่นๆของภาครัฐผ่านโครงข่ายอินเทอร์เน็ตความเร็วสูงรวมทั้งช่วยเพิ่มความสามารถในการแข่งขันให้กับภาคเอกชนซึ่งจะส่งผลต่อการพัฒนาประเทศไทยอย่างยั่งยืนในอนาคต

ผู้ดำเนินการหลัก: กระทรวงเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร

- ยกระดับโครงสร้างพื้นฐานของประเทศไทย ให้มีโครงข่ายเชื่อมต่อโดยตรงกับศูนย์กลางการแลกเปลี่ยนข้อมูลอินเทอร์เน็ตของโลก ให้มีเสถียรภาพ และมีความจุเพียงพอรองรับความต้องการของประเทศ ลดต้นทุนการเชื่อมต่ออินเทอร์เน็ตต่างประเทศของผู้ให้บริการอินเทอร์เน็ตในประเทศไทยให้สามารถแข่งขันได้กับประเทศเพื่อนบ้าน ทำให้ค่าบริการอินเทอร์เน็ตสำหรับประชาชนถูกลง รวมทั้งยกระดับประเทศไทยให้เป็นศูนย์กลางการแลกเปลี่ยนข้อมูลอินเทอร์เน็ตหรือศูนย์กลางดิจิทัลของภูมิภาคอาเซียนในอนาคต

ผู้ดำเนินการหลัก: กระทรวงเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร

ด้านเศรษฐกิจดิจิทัล

- สร้างความเข้มแข็งให้กับเศรษฐกิจฐานราก โดยเพิ่มโอกาสการสร้างรายได้ให้กับชุมชน ยกกระดับการประกอบอาชีพ พัฒนาธุรกิจชุมชนจากการค้าขายสินค้าชุมชนไปสู่การพัฒนาสินค้าและบริการที่มีคุณภาพ พร้อมทั้งขยายตลาดจากตลาดชุมชนสู่ตลาดเมือง ด้วยการส่งเสริมให้ประชาชนในชุมชนมีโอกาสเรียนรู้วิธีการค้าขายผ่านพาณิชย์อิเล็กทรอนิกส์

ผู้ดำเนินการหลัก: กระทรวงเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร
กระทรวงมหาดไทย
และองค์การบริหารส่วนจังหวัด/อำเภอ/ตำบล

- เพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันให้กับภาคธุรกิจไทย โดยเฉพาะธุรกิจ SMEs ให้มีการประยุกต์ใช้เทคโนโลยีดิจิทัล โดย

- พัฒนาและปรับปรุงกระบวนการดำเนินงานธุรกิจในระดับองค์กร ส่งเสริมให้ภาคธุรกิจมีการใช้เทคโนโลยีดิจิทัล เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพและลดต้นทุนการทำธุรกิจ เช่น ระบบบริหารจัดการทรัพยากรภายในองค์กร (ERM) ระบบบริหารจัดการห่วงโซ่อุปทาน (SCM) ระบบบริหารจัดการสินค้าคงคลัง และสนับสนุนให้ธุรกิจไทยเปลี่ยนรูปแบบการทำธุรกิจแบบเดิมสู่ระบบการค้าออนไลน์เต็มรูปแบบ (e-Business) รวมถึงเตรียมความพร้อมในการปรับเปลี่ยนกระบวนการผลิตและการให้บริการของภาคธุรกิจให้ทันสมัยโดยใช้เทคโนโลยีดิจิทัลในขั้นตอนของการผลิตเพื่อรองรับการก้าวเข้าสู่ยุคอุตสาหกรรม ๔.๐

- สร้างกลไกและยกระดับความเชื่อมั่นให้กับสินค้าของไทย ตลอดจนเตรียมฐานข้อมูลเพื่อเชื่อมโยงระบบการค้าไทยเข้ากับระบบการค้าสากล ด้วยการส่งเสริมให้ภาคธุรกิจมีความรู้ความเข้าใจและตระหนักถึงความสำคัญของรหัสสินค้า และมาตรฐานสินค้าของไทย

- สนับสนุนอุตสาหกรรมเทคโนโลยีและสื่อสร้างสรรค์ ในการสร้างทรัพย์สินทางปัญญาของไทย และการขยายตลาดสู่ต่างประเทศ

ผู้ดำเนินการหลัก: กระทรวงเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร
กระทรวงวัฒนธรรม

- ผลักดันการพัฒนาคลัสเตอร์ดิจิทัลตามนโยบายส่งเสริมเขตเศรษฐกิจพิเศษและ supercluster เพื่อเพิ่มโอกาสทางการค้าและการลงทุนให้กับอุตสาหกรรมเทคโนโลยีดิจิทัลที่เป็นอุตสาหกรรมแห่งอนาคต ที่จำเป็นต้องมีการส่งเสริมภายในพื้นที่คลัสเตอร์ดิจิทัล เพื่อให้เป็นฐานการแลกเปลี่ยนองค์ความรู้และการถ่ายทอดเทคโนโลยี ระหว่างภาครัฐ ภาคเอกชน และสถาบันการศึกษา ตลอดจนหน่วยงานวิจัยและพัฒนาภายในประเทศและธุรกิจทางด้านเทคโนโลยีดิจิทัลที่สำคัญระดับโลก รวมถึงการพัฒนาให้ประเทศไทยเป็นแหล่งรับจ้างผลิต (outsourcing) ทางด้านเทคโนโลยีดิจิทัลที่สำคัญของภูมิภาคโดยการขับเคลื่อนกิจกรรม Smart Thailand ผ่านวิธีการร่วมมือกับผู้นำอุตสาหกรรมระดับโลก

ผู้ดำเนินการหลัก: กระทรวงเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร
กระทรวงวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี

- พัฒนากำลังคนทางด้านดิจิทัลในธุรกิจเทคโนโลยีดิจิทัล (Tech Startup) เพื่อให้มีทักษะ และความเชี่ยวชาญในการต่อยอดนวัตกรรมและสร้างสินค้าและบริการรูปแบบใหม่รองรับการขยายตัวของเศรษฐกิจและสังคมดิจิทัล รวมถึงการเพิ่มการจ้างงานในอุตสาหกรรมเทคโนโลยีดิจิทัล

ผู้ดำเนินการหลัก: กระทรวงเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร

ด้านสังคมดิจิทัล

- พัฒนาเครือข่ายศูนย์ดิจิทัลชุมชน ด้วยการปรับศูนย์การเรียนรู้ ICT ชุมชนเดิม เป็นศูนย์รูปแบบใหม่ที่ให้บริการด้านดิจิทัลและข้อมูลข่าวสารเชิงเศรษฐกิจและสังคมแก่ชุมชน วิสาหกิจชุมชน เป็นแหล่งรวบรวมข้อมูลข่าวสารชุมชนเพื่อการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ระหว่างชุมชนและการบริหารประเทศ มีจัดกิจกรรมเชิงเศรษฐกิจอย่างต่อเนื่อง เช่น การเปิดร้านค้าออนไลน์ การปรับปรุงสินค้า/บริการ การสื่อสาร และการประชาสัมพันธ์ผ่านสื่อดิจิทัล เป็นต้น ควบคู่กับการจัดสภาพแวดล้อมการเรียนรู้ตลอดชีวิตที่เอื้อต่อการเรียนรู้ทุกที่ทุกเวลาบนทุกอุปกรณ์ เพื่อให้ประชาชนมีความรู้เท่าทันดิจิทัล และใช้ประโยชน์จากเทคโนโลยีดิจิทัลเพื่อการประกอบอาชีพและการดำรงชีวิต เป็นรากฐานของการพัฒนาที่ยั่งยืน

ผู้ดำเนินการหลัก: กระทรวงเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร

กระทรวงศึกษาธิการ

กระทรวงมหาดไทย

องค์การบริหารส่วนจังหวัด/อำเภอ/ตำบล

- ส่งเสริมการให้ประชาชนทุกกลุ่มมีมีช่องทางในการเรียนรู้ตลอดชีวิตรูปแบบใหม่ โดยผ่านระบบการเรียนรู้ในระบบเปิดที่เรียกว่า MOOCs (Massive Open Online Courses) นอกจากนี้ประชาชนที่อาศัยอยู่ในพื้นที่ชายขอบของประเทศซึ่งเป็นพื้นที่ห่างไกลที่ยังไม่มีไฟฟ้าสัญญาณอินเทอร์เน็ตและสัญญาณโทรศัพท์มือถือจะได้รับโอกาสในการเข้าถึงข้อมูลความรู้มากยิ่งขึ้น

ผู้ดำเนินการหลัก: กระทรวงศึกษาธิการ

กระทรวงเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร

กระทรวงวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี

กระทรวงมหาดไทย

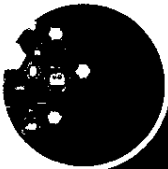
องค์การบริหารส่วนจังหวัด/อำเภอ/ ตำบล

- ส่งเสริมการใช้ดิจิทัลอย่างสร้างสรรค์และรับผิดชอบต่อสังคม วัฒนธรรมและเสริมสร้างทักษะดิจิทัลให้แก่ประชาชน ทั้งเด็กเยาวชนในและนอกระบบการศึกษาครูผู้ปกครองรวมถึงทั้งคนพิการผู้ด้อยโอกาสและผู้สูงอายุ ให้สามารถเข้าถึงเรียนรู้และได้ประโยชน์จากการใช้เทคโนโลยีดิจิทัลอย่างปลอดภัยสร้างสรรค์มีจริยธรรมและตระหนักถึงผลกระทบต่อสังคม เพื่อเตรียมความพร้อมของประชาชนไทยสู่การเป็นพลเมืองดิจิทัลในอนาคตต่อไป

**ผู้ดำเนินการหลัก: กระทรวงเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร
กระทรวงศึกษาธิการ**

- การสร้างเมืองน่าอยู่และปลอดภัย ด้วยการบูรณาการเชื่อมโยง CCTV ที่มีอยู่แล้วในจังหวัดภูเก็ต และการประมวลผลภาพเพื่อป้องกันอาชญากรรมเชิงรุก การพัฒนาระบบรายงานสภาพจราจรแบบ real time และระบบบอกเวลารถเข้าป้าย การใช้ดิจิทัลเทคโนโลยีเพื่อการกวดขันวินัยจราจรภายในจังหวัด และการพัฒนาศูนย์สั่งการอัจฉริยะ

**ผู้ดำเนินการหลัก: จังหวัดภูเก็ต
กระทรวงเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร**

การบริการภาครัฐ

- ยกระดับคุณภาพงานบริการภาครัฐ
 - ปรับกระบวนการดำเนินการภาครัฐ โดยนำเทคโนโลยีดิจิทัลมาใช้ในการพัฒนาระบบสนับสนุนงานบริการประชาชน ตาม พ.ร.บ. อำนาจความสะดวก ๒๕๕๘
 - บูรณาการข้อมูลและระบบงานภาครัฐเพื่อสนับสนุนมาตรการและนโยบายของรัฐบาลผ่านอุปกรณ์สื่อสารแบบเคลื่อนที่
 - อำนาจความสะดวกแก่ประชาชนในการใช้บริการของรัฐ ได้แก่ การอำนวยความสะดวกแก่ผู้ประกอบการในการเริ่มต้นธุรกิจ และการอำนวยความสะดวกแก่ประชาชนในการลดสำเนาเมื่อติดต่อหรือใช้บริการของรัฐการผลักดันชุดกฎหมายที่เกี่ยวกับการส่งเสริมและพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมดิจิทัล

**ผู้ดำเนินการหลัก: กระทรวงเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร
สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาระบบราชการ (ก.พ.ร.)**

- ลดขั้นตอนและกระบวนการในการอนุญาต รับแจ้ง อนุมัติ ของหน่วยงานราชการ เพื่อลดอุปสรรคเพิ่มประสิทธิภาพในการให้บริการ โดยลดกระบวนการและการใช้เอกสารที่ซับซ้อนเพิ่มเพิ่มความรวดเร็ว และโปร่งใสในทุกขั้นตอน

ผู้ดำเนินการหลัก: หน่วยงานภาครัฐที่ทำหน้าที่เกี่ยวกับการให้บริการสาธารณะในรูปแบบต่างๆ
สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาระบบราชการ (ก.พ.ร.) และการบูรณาการงานบริการภาครัฐที่เกี่ยวข้องกับ
การดำเนินการ ๖๓ บริการหลัก (ตาม พ.ร.บ.อำนวยความสะดวกฯ)

- ผลักดันกลุ่มกฎหมายที่เกี่ยวข้องเพื่อเป็นการวางรากฐานในปรับเปลี่ยนโครงสร้างเชิงสถาบัน ทั้งการจัดตั้งหน่วยงาน การมีกฎเกณฑ์กติกา เพื่อสร้างความเชื่อมั่นในการใช้เทคโนโลยีดิจิทัลในการทำธุรกรรม

ผู้ดำเนินการหลัก: กระทรวงเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร
สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา
สำนักงานคณะกรรมการกิจการกระจายเสียง กิจการโทรทัศน์ และกิจการโทรคมนาคมแห่งชาติ

๔.๒ กลไกการขับเคลื่อนภายใต้การเปลี่ยนแปลงโครงสร้างเชิงสถาบัน

การนำเทคโนโลยีดิจิทัลมาประยุกต์ใช้นั้น มีส่วนช่วยในการบริหารราชการแผ่นดินและการให้บริการสาธารณะ ซึ่งส่งผลกระทบต่อบาทภาครัฐที่มีการเปลี่ยนแปลงจากรูปแบบเดิมที่มีโครงสร้างขนาดใหญ่ ยึดกฎระเบียบ ลำดับชั้นการบังคับบัญชา มีขั้นตอนการควบคุมที่มีความชัดเจน ผูกขาดการให้บริการสาธารณะ สู่การยกระดับประสิทธิภาพและประสิทธิผลในการจัดบริการสาธารณะให้เป็นไปอย่างรวดเร็ว โปร่งใส ทัวถึง มีคุณภาพ ในช่องทางที่หลากหลาย ไม่ถูกจำกัดด้วยสถานที่และเวลาในการให้บริการอีกต่อไป และเพื่อให้นโยบายดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคมเกิดผลอย่างจริงจังและต่อเนื่อง จะต้องอาศัยกลไกการขับเคลื่อนที่ทุกภาคส่วนต้องปรับรูปแบบการทำงานให้มีลักษณะเชิงบูรณาการข้ามหน่วยงาน ทั้งในระดับภาครัฐและภาคเอกชน รวมทั้งเปิดโอกาสให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมในการตรวจสอบและติดตามผล ดังนั้น การปรับปรุงรูปแบบและวิธีการทำงานของภาครัฐ จะบูรณาการการทำงานในลักษณะข้ามกระทรวง เพิ่มประสิทธิภาพระบบราชการ ลดบทบาทภาครัฐ กระจายและมอบอำนาจการปฏิบัติราชการเพื่อลดกระบวนการ ขั้นตอน ระยะเวลาดำเนินการ และการใช้ดุลยพินิจของเจ้าหน้าที่

การทำงานเชิงบูรณาการเพื่อขับเคลื่อนการพัฒนาดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคม จะต้องมีการจัดตั้งหน่วยงานกลาง ๓ หน่วยงาน คือ กระทรวงดิจิทัลเพื่อพัฒนาเศรษฐกิจและสังคม สำนักงานคณะกรรมการดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ และสำนักงานส่งเสริมเศรษฐกิจดิจิทัล เพื่อทำหน้าที่กำหนดนโยบายประสานและขับเคลื่อนให้การพัฒนาดิจิทัลของประเทศเป็นไปอย่างมีเอกภาพ โดยหน่วยงานที่จำเป็นต้องจัดตั้งขึ้นใหม่นั้น ควรมีจำนวนเท่าที่จำเป็นต่อภารกิจที่หน่วยงานที่มีอยู่ ณ ปัจจุบันไม่สามารถดำเนินการได้ตามกรอบกฎหมายที่มีอยู่ เพื่อลดภารกิจที่ซ้ำซ้อน และ/หรือทับซ้อน และเพื่อตอบสนองต่ออุตสาหกรรมและนวัตกรรมดิจิทัลที่มีการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว หน่วยงานที่เกิดขึ้นใหม่ควรมีขนาดกระชับ มีโครงสร้างองค์กรที่ยืดหยุ่น เน้นเป้าหมายมากกว่ากระบวนการ มีระบบการบริหารงานคล่องตัว เป็นอิสระ ไม่ผูกพันกับกฎระเบียบการปฏิบัติและข้อบังคับของราชการหรือรัฐวิสาหกิจ กระจายอำนาจ เปิดโอกาสให้บุคลากรแสดงศักยภาพในการทำงานได้เต็มที่ มีอิสระและอำนาจตัดสินใจภายใต้กรอบการดูแลและตรวจสอบ เพื่อให้ส่งมอบงานที่มีประสิทธิภาพ คุณภาพ และรวดเร็ว มีกลไกกำหนดค่าตอบแทนและสวัสดิการที่เหมาะสมและสร้างแรงจูงใจแก่ผู้ปฏิบัติงานที่เป็นผู้เชี่ยวชาญเฉพาะด้าน

๔.๓ กลไกการบูรณาการและการจัดสรรงบประมาณและทรัพยากรอื่นๆ ในการดำเนินงาน

การทำงานของหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง โดยเฉพาะอย่างยิ่งหน่วยงานภาครัฐต้องบูรณาการการทำงานร่วมกันในลักษณะที่เป็นองค์รวมแทนที่การทำงานแบบแยกส่วนดังที่เคยปฏิบัติในช่วงที่ผ่านมา เพื่อให้กลไกต่างๆ สามารถทำงานได้อย่างสมดุลและมีประสิทธิภาพ กำหนดเจ้าภาพรับผิดชอบในแต่ละภารกิจ มีการทำงานร่วมกันหรือเชื่อมโยงกัน เพื่อใช้ทรัพยากรภาครัฐร่วมกันอย่างคุ้มค่า เมื่อบุคลากรในแต่ละหน่วยงานทั้งภาครัฐและภาคเอกชนมีการทำงานเชื่อมโยงกัน ลดภารกิจที่ทับซ้อน/ซ้ำซ้อน และนำข้อมูลของแต่ละฝ่ายมืออยู่มาใช้ให้เกิดประโยชน์ จะช่วยให้บริหารจัดการทรัพยากรที่มีอยู่อย่างจำกัดให้เกิดความคุ้มค่าสูงสุด ลดต้นทุนการดำเนินงาน อำนวยความสะดวก เพิ่มความรวดเร็ว

นอกจากนี้ เครื่องมือที่สนับสนุนให้เกิดการบูรณาการการให้บริการสาธารณะที่มีประสิทธิภาพและคุณภาพยิ่งขึ้น คือการแก้ไขกฎระเบียบและระบบงบประมาณที่เอื้ออำนวยให้ส่วนราชการทำงานร่วมกัน มีระบบประสานงานระหว่างส่วนราชการในการให้บริการประชาชน เช่น พระราชกฤษฎีกาว่าด้วยการมอบอำนาจ พ.ศ. ๒๕๕๐ และ พ.ร.บ.การอำนวยความสะดวกในการพิจารณาอนุญาตของทางราชการ พ.ศ. ๒๕๕๘ รวมถึงการนำระบบเทคโนโลยีสารสนเทศมาใช้ในการเชื่อมโยง/แลกเปลี่ยนข้อมูลที่รวบรวมและครอบครองโดยหน่วยงานรัฐมาวิเคราะห์ เชื่อมโยง และใช้ประโยชน์ในการให้บริการสาธารณะแก่ประชาชน เพื่อให้บริการข้ามกระทรวง

การขับเคลื่อนโครงการต่างๆ อย่างเป็นรูปธรรมซึ่งต้องเป็นไปอย่างรวดเร็ว สอดคล้องกับพลวัตของเทคโนโลยีดิจิทัลนั้น จำเป็นต้องมีความคล่องตัว ทำให้รัฐต้องมีกลไกทางเลือกในการสนับสนุนทางการเงินกับโครงการเหล่านั้น ดังนั้น นอกจากการสนับสนุนด้วยงบประมาณรายจ่าย รัฐควรจัดตั้งกองทุนพัฒนาดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคมมาสนับสนุนการดำเนินงานดังกล่าว แต่ต้องเป็นไปด้วยความรอบคอบ รัดกุม และโปร่งใส พร้อมต่อการตรวจสอบของผู้ที่เกี่ยวข้องและประชาชน

๔.๔ กลไกติดตามความก้าวหน้าของนโยบาย แผนงาน

เพื่อให้การขับเคลื่อนแผนดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคมเกิดประสิทธิภาพตามเป้าหมายที่กำหนดขยายผลไปสู่ภาคเศรษฐกิจและสังคมที่ตรงต่อความต้องการ ความจำเป็น และความเหมาะสม ก่อให้เกิดผลสัมฤทธิ์ภายใต้งบประมาณที่จำกัด จึงต้องมีการติดตาม ตรวจสอบ และประเมินผลความเป็นไปได้อย่างต่อเนื่องเป็นระยะ เมื่อพบปัญหา และอุปสรรคในการนำนโยบายสู่การปฏิบัติ ต้องจัดให้มีกลไกช่วยเหลือหรือจัดสรรทรัพยากรเพิ่มเติมตามความจำเป็นและเหมาะสมอย่างเพียงพอและทันทั่วถึง นำผลที่ได้จากการติดตามมาทบทวนเพื่อปรับปรุงให้สามารถดำเนินการได้อย่างเป็นรูปธรรม

นอกจากนี้ ต้องเปิดโอกาสให้ทุกภาคส่วนมีส่วนร่วมตั้งแต่กระบวนการปรึกษาหารือ การสำรวจ และการรับฟังความเห็นของประชาชน มีกระบวนการตรวจสอบ ติดตามความคืบหน้าการดำเนินงาน เพื่อนำไปสู่การบริหารจัดการภาครัฐที่มุ่งผลสัมฤทธิ์ของการปฏิบัติงานเป็นหลัก ให้ความสำคัญกับการลดต้นทุนค่าใช้จ่าย และการเพิ่มประสิทธิภาพ การใช้จ่ายงบประมาณต้องเป็นไปอย่างคุ้มค่าและเหมาะสมมีการยืดหยุ่นการใช้งบประมาณนอกกรอบที่ขออนุมัติไว้ล่วงหน้าตามภารกิจที่ต้องดำเนินการเพิ่มเติมระหว่างปีงบประมาณได้ เพื่อลดการเร่งใช้เงินงบประมาณเมื่อใกล้ระยะเวลาสิ้นสุด ดังนั้น การอบรมและเผยแพร่ความรู้เกี่ยวกับเศรษฐกิจและสังคมดิจิทัลและสร้างทักษะแก่ประชาชนจึงต้องดำเนินการเพื่อให้ทำางานนี้ได้อย่างมีประสิทธิภาพ

๕. ภาคผนวก

อภิธานศัพท์

App Economy	<p>เศรษฐกิจอีกลักษณะหนึ่งที่เกิดจากการขยายตัวและการเติบโตของโทรศัพท์เคลื่อนที่และการเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่องของแอปพลิเคชันใหม่ๆ สำหรับระบบปฏิบัติการบนโทรศัพท์เคลื่อนที่ รวมถึงความสามารถในการใช้งานของกลุ่มคนด้อยโอกาสทางเทคโนโลยี (people at the Bottom of Pyramid, BoP) โดยมีมิติสำคัญของเศรษฐกิจแอปพลิเคชัน คือ</p> <ol style="list-style-type: none"> ๑) นวัตกรรมที่เกิดขึ้นจากเศรษฐกิจนี้ จะเป็นการสร้างงานในลักษณะใหม่ๆ ทั้งในสาขาธุรกิจดั้งเดิม เช่น เกษตรกรรม รวมไปถึงราชการและธุรกิจฐานความรู้เข้มข้นในภาคบริการ ๒) ความร่วมมือระหว่างผู้สร้างและผู้ใช้ออปพลิเคชันเป็นหัวใจสำคัญของกลไกขับเคลื่อนนิเวศน์เชิงระบบของเศรษฐกิจนี้ ๓) การควบคุมและกฎเกณฑ์จากภาครัฐไม่ควรมากเกินไป เนื่องจากกลุ่มผู้เล่นหลัก อยู่ระหว่างภาคเอกชนและภาคประชาสังคม โดยเฉพาะอย่างยิ่งกลุ่มผู้ประกอบการสังคม (social entrepreneur) เกษตรกร กลุ่มแพทย์ชนบท และคนพิการ เป็นต้น
Application Programming Interface (API)	<p>ถูกพัฒนาขึ้นมาเพื่อให้ นักพัฒนาซอฟต์แวร์พัฒนาโปรแกรมคอมพิวเตอร์ได้ง่ายขึ้น ทำให้นักพัฒนาสามารถเรียกใช้ชุดคำสั่งของโปรแกรมหรือบริการของผู้อื่นได้โดยง่าย ส่งผลให้นักพัฒนาสามารถพัฒนาแอปพลิเคชันใหม่ๆ ได้สะดวกรวดเร็วยิ่งขึ้น</p>
Application	<p>โปรแกรมอำนวยความสะดวกในด้านต่างๆ ที่ถูกสร้างขึ้นเพื่อใช้งานแต่ละระบบปฏิบัติการบนโทรศัพท์เคลื่อนที่หรือแท็บเล็ต แอปพลิเคชันที่ถูกพัฒนาขึ้นจึงมีความซับซ้อนไม่มาก ใช้งานง่าย ตอบสนองความต้องการของผู้ใช้งาน</p>
Authentication	<p>การยืนยันตัวตน เป็นขั้นตอนการยืนยันว่าเป็นบุคคลที่ระบุจริง เช่น ขั้นตอนการตรวจสอบว่าผู้ถือบัตรประชาชนมีใบหน้าตรงกับรูปบนบัตร เรียกว่า authentication แต่กรณีที่เคาท์เตอร์จ่ายยาของโรงพยาบาล เรียกชื่อจริง และให้คนไข้เอ่ยนามสกุล เพื่อตรวจสอบว่าเป็นคนที่เรียกจริง เป็นการทำ authentication</p>
Back Office	<p>ระบบงานภายในของภาครัฐ หรือระบบของหน่วยงานภาครัฐซึ่งใช้ในการบริหารจัดการ สนับสนุนงานตามภารกิจของหน่วยงาน อาทิเช่น ระบบบัญชี ระบบบริหารงานบุคคล ระบบงบประมาณ ระบบยุทธศาสตร์ แผนงาน โครงการ เป็นต้น</p>

Bandwidth	ความสามารถของการเชื่อมต่อเครือข่าย โดย bandwidth จะบ่งบอกถึงจำนวนของข้อมูลที่สามารถส่งไปตามเครือข่ายได้ ยังมีจำนวน bandwidth มากทำไห้หมายถึงว่าจะสามารถดาวน์โหลดข้อมูล (ผ่านเครือข่าย) ได้เร็วขึ้นเท่านั้น โดยมากจะใช้กล่าวถึงในการเชื่อมต่ออินเทอร์เน็ต การเชื่อมต่อในเครือข่ายของมือถือ เป็นต้น
Big Data Analytics	การนำข้อมูลที่มีปริมาณข้อมูลขนาดใหญ่ (big data) มาจัดการวิเคราะห์เพื่อให้นำข้อมูลมาใช้ได้ง่ายขึ้น เพื่อประโยชน์ในการวางแผน หรือการตัดสินใจ
Big Data	ปริมาณข้อมูลที่มีขนาดใหญ่มาก (ระดับ tera byte หรือ peta byte) เกินกว่าขีดความสามารถในการประมวลผลของระบบฐานข้อมูลธรรมดาจะรองรับได้ (volumn) และข้อมูลมีการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว (velocity) เช่น ข้อมูลจาก social media ข้อมูลการซื้อขาย ข้อมูล transaction การเงินหรือการใช้โทรศัพท์ หรือข้อมูลจาก sensor จึงทำให้ข้อมูลมีหลากหลายรูปแบบ (variety) ทั้งที่มีรูปแบบและไม่มีรูปแบบ ซึ่งอาจจะอยู่ในรูปทั้ง RDBMS, text, XML, JSON หรือ image สำหรับเทคโนโลยี big data คือ การนำข้อมูลจำนวนมหาศาลมาวิเคราะห์ประมวลผล และแสดงผลด้วยวิธีที่เหมาะสม
Broadcast	โครงข่ายส่งสัญญาณแพร่ภาพกระจายเสียงระบบดิจิทัลที่ครอบคลุมพื้นที่ทั่วประเทศ ซึ่งการพัฒนาโครงข่าย broadcast จะครอบคลุมถึงการเปลี่ยนผ่านจากโทรทัศน์ระบบแอนะล็อกดั้งเดิมไปสู่ระบบดิจิทัล ทั้งโทรทัศน์ภาคพื้นดิน โทรทัศน์ผ่านดาวเทียม โทรทัศน์ผ่านเคเบิล และยังรวมถึงโทรทัศน์แบบใหม่ที่เป็นดิจิทัลอยู่แล้ว เช่น โทรทัศน์อินเทอร์เน็ต ที่สามารถรับชมได้ทุกที่ ทุกเวลา นอกจากนี้ยังรวมถึงระบบวิทยุดิจิทัลในอนาคตด้วย
Business Insight	เป็นการวิเคราะห์ข้อมูลที่มีอยู่เพื่อให้เห็นสถานภาพปัจจุบัน อาจทำโดยนักสถิติในการวิเคราะห์ข้อมูล จัดทำกราฟในมิติต่างๆ เพื่อให้เข้าใจข้อมูลได้ง่ายขึ้น
CIO/CEO	ผู้บริหารเทคโนโลยีสารสนเทศระดับสูง (Chief Information Officer : CIO) เป็นตำแหน่งที่มีอำนาจหน้าที่ดูแลรับผิดชอบด้านเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารในองค์กร ซึ่งหมายรวมถึงการดูแลเกี่ยวกับมาตรฐาน กฎเกณฑ์ โครงสร้าง งบประมาณ กระบวนการให้ความรู้ บุคลากรของหน่วยงานสารสนเทศ โดย CIO เป็นผู้ให้คำแนะนำแก่ผู้บริหารสูงสุดขององค์กร (Chief Executive Officer : CEO) เกี่ยวกับการพัฒนาและนำเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารมาใช้ให้การบริหารองค์กรประสบความสำเร็จตามวิสัยทัศน์ และเป้าหมายรวมของหน่วยงานที่กำหนดไว้
Citizen-Centric Service	ระบบบริการอิเล็กทรอนิกส์ของภาครัฐที่พัฒนาขึ้นตามความต้องการของผู้ใช้บริการ/ประชาชน หรือเรียกว่า บริการที่เน้นผู้รับบริการ/ประชาชนเป็นศูนย์กลาง

<p>Cloud Computing</p>	<p>การให้บริการประมวลผลแบบคลาวด์ เกิดจากแนวคิดการให้บริการโดยใช้ประโยชน์จากโครงสร้างพื้นฐานไอทีที่ทำงานเชื่อมโยงกัน โดยมีเซิร์ฟเวอร์มากมายทำงานสอดประสานเป็นหนึ่งเดียวกัน เพื่อให้บริการแอปพลิเคชันต่างๆ มีข้อดีคือลดความซับซ้อนยุ่งยากของผู้ต้องการใช้บริการ อีกทั้งยังช่วยประหยัดพลังงานและลดค่าใช้จ่าย เพราะคลาวด์ คอมพิวติ้ง ทำงานผ่านเทคโนโลยีเสมือน (virtualization) ระบบจึงไม่ได้ถูกจำกัดในเรื่องของสมรรถนะและขีดความสามารถของการใช้ระบบประมวลผลจากระบบต่างๆ ทำให้เกิดการบริการหลายๆ อย่าง เช่น การประชุมผ่านอินเทอร์เน็ต web conferencing, online meetings ผู้ใช้งานอาจอยู่ในห้องเดียวกันหรือห่างไกลกันคนละซีกโลกก็ได้ การประมวลผลแบบคลาวด์ สามารถแบ่งออกเป็น ๒ แบบใหญ่ๆ คือ private cloud computing เป็นการใช้งานภายในองค์กร โดยเป็นการใช้สมรรถนะของดาต้าเซ็นเตอร์ภายในองค์กรนั้นๆ และ public cloud computing เป็นรูปแบบที่มีผู้ให้บริการสาธารณะจัดสรรการให้บริการการเข้าถึงข้อมูลรูปแบบต่างๆ ผ่านทางอินเทอร์เน็ตเป็นส่วนมาก โดยผู้ให้บริการไม่จำเป็นต้องรับทราบว่าผู้ใช้เซิร์ฟเวอร์ติดตั้งอยู่ที่ไหนและมากเท่าใด สนใจเพียงแค่บริการที่ได้รับเท่านั้น</p>
<p>Computer crime</p>	<p>การกระทำความผิดเกี่ยวกับคอมพิวเตอร์: การกระทำด้วยประการใดๆ ให้ระบบคอมพิวเตอร์ไม่สามารถทำงานตามคำสั่งที่กำหนดหรือทำงานผิดพลาดจากคำสั่งที่กำหนดไว้ หรือใช้วิธีการใดๆ เพื่อให้ล่วงรู้ข้อมูล แก้ไข หรือทำลายข้อมูลของบุคคลอื่นในระบบคอมพิวเตอร์โดยมิชอบ หรือใช้ระบบคอมพิวเตอร์เพื่อเผยแพร่ข้อมูลอันเป็นเท็จหรือมีลักษณะลามกอนาจาร ทำให้เกิดความเสียหาย (พรบ.ว่าด้วยการกระทำความผิดเกี่ยวกับคอมพิวเตอร์ พ.ศ. ๒๕๕๐)</p>
<p>Connected Government รัฐบาลแห่งการเชื่อมโยง</p>	<p>การที่ประเทศมีหน่วยงานภาครัฐต่าง ๆ ที่สามารถเชื่อมโยงด้านข้อมูลข้ามหน่วยงาน ไม่ยึดติดกับขอบเขต ของหน้าที่ความรับผิดชอบตามที่ได้รับมอบหมาย แต่ละหน่วยงาน แต่คำนึงถึงประโยชน์ ของประชาชนเป็นที่ตั้งและมี เป้าหมายในการส่งมอบบริการที่มีคุณภาพแก่ประชาชน</p>
<p>Corruption Perception Index (CPI)</p>	<p>ดัชนีชี้วัดภาพลักษณ์ปัญหาคอร์รัปชันของประเทศต่างๆ ทั่วโลก จัดทำโดยองค์กรเพื่อความโปร่งใสนานาชาติ (Transparency International) ซึ่งเป็นองค์กรอิสระนานาชาติที่ก่อตั้งขึ้นเพื่อรณรงค์แก้ไขปัญหาคอร์รัปชันและมีเครือข่ายใน ๑๒๐ ประเทศทั่วโลก และได้จัดทำดัชนีชี้วัดภาพลักษณ์คอร์รัปชันของประเทศต่างๆ เป็นประจำทุกปีมาตั้งแต่ พ.ศ. ๒๕๓๘</p>
<p>Creative Commons</p>	<p>การกำหนดสิทธิ์ที่เจ้าของงาน (มักใช้กับเอกสารดิจิทัล) ที่อนุญาตให้ผู้อื่นนำงานของตนเองไปใช้ได้โดยไม่ต้องเสียค่าใช้จ่ายใดๆ เมื่อใช้ครีเอทีฟคอมมอนส์ เจ้าของผลงานสามารถมอบสิทธิ์ที่ตนเองเห็นสมควรให้กับผู้ต้องการใช้ผลงานได้ เช่น สิทธิ์ในการทำซ้ำ ส่งต่อ จัดแสดง ดัดแปลง โดยไม่ต้องขออนุญาตกลับมาที่เจ้าของผลงาน โดยในขณะเดียวกันก็เลือกสงวนสิทธิ์บางประการ (some rights reserved) เช่น สิทธิ์ในการได้รับการอ้างอิงว่าเป็นเจ้าของงานต้นฉบับ (attribution - by) การห้ามดัดแปลง</p>

ผลงาน (no derivative - nd) การห้ามนำไปใช้เพื่อการค้า (noncommercial - nc) และการกำหนดให้ต้องเผยแพร่ผลงานที่ถูกต่อยอดหรือดัดแปลง ภายใต้สัญญาอนุญาตฉบับเดียวกันกับงานต้นฉบับเท่านั้น (share alike - sa) เพื่อให้มั่นใจว่าผลงานจะถูกเผยแพร่ต่อไปเรื่อยๆ โดยไม่ถูกใครสงวนสิทธิ์ทุกประการต่อผลงานที่ดัดแปลงแล้ว (ซึ่งกฎหมายลิขสิทธิ์อนุญาตให้ทำเช่นนั้น) สัญญาอนุญาตครีเอทีฟคอมมอนส์มักจะใช้กับเอกสารดิจิทัลในทุกรูปแบบ การประกาศทำได้หลากหลายวิธี ทั้งการฝังสัญญาฯ ไปกับเอกสาร หรือการเขียนประกาศทางหน้าเว็บไซต์พร้อม banner กำกับ

Critical infrastructure กลุ่มโครงสร้างพื้นฐานที่สำคัญยิ่งยวด	หน่วยงานที่มีความสำคัญและจำเป็นต่อโครงสร้างพื้นฐานของประเทศ โดยมีภารกิจเกี่ยวกับเศรษฐกิจ ความมั่นคง ชีวิต และทรัพย์สิน หากเกิดความเสียหายต่อหน่วยงานเหล่านี้ อาจก่อให้เกิดความเสียหายและกระทบกับความมั่นคงของประเทศ ทั้งนี้ หน่วยงานดังกล่าวสามารถแบ่งออกได้เป็นหลายกลุ่ม เช่น ไฟฟ้าและพลังงาน การเงินการธนาคารและการประกันภัย สื่อสารโทรคมนาคมและขนส่ง หรือความสงบสุขของสังคม
Crowdsourcing	การร่วมสร้างสรรค์ผลงาน ร่วมหาทางออก หรือ ร่วมแก้ไขปัญหา ผ่านชุมชนออนไลน์ (online community) โดยอาศัยเทคโนโลยีดิจิทัลเป็นพื้นฐานของการเชื่อมโยงกลุ่มคนในทุกสาขาอาชีพอย่างไร้พรมแดน ยกตัวอย่างเช่น การร่วมกันสร้างสรรค์องค์ความรู้ในสารานุกรมออนไลน์ (wikipedia) หรือ การแก้ไขปัญหาเชิงเทคนิคของโปรแกรมและแอปพลิเคชัน ปัจจุบัน crowdsourcing ถูกนำมาใช้ในการระดมความคิดเพื่อสร้างสรรค์ผลงานที่จะนำมาต่อยอดธุรกิจและการตลาดออนไลน์
Cyber Security	ความมั่นคงปลอดภัยที่เกี่ยวข้องกับการทำธุรกรรมทางอิเล็กทรอนิกส์ รวมถึงการรักษาความมั่นคงปลอดภัยทางโลกดิจิทัล ซึ่งมีความเกี่ยวข้องกับเทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการสื่อสาร การรักษาความลับของข้อมูล ที่ต้องคำนึงถึงการป้องกันภัย และควบคุมการทำรายการผ่านระบบออนไลน์ การป้องกันการละเมิดข้อมูล มาตรฐานที่เกี่ยวข้องและวิธีการจัดการความปลอดภัย ความเชื่อมั่นของผู้ใช้
Data Center	ศูนย์ข้อมูลที่มีพื้นที่สำหรับใช้จัดวางระบบประมวลผลกลาง ระบบเครือข่าย คอมพิวเตอร์และอุปกรณ์การสื่อสารต่างๆ การออกแบบศูนย์ข้อมูลต้องคำนึงถึงปัจจัยสำคัญต่างๆ เช่น ความมีเสถียรภาพ ความพร้อมใช้งาน การบำรุงรักษา ความเหมาะสมในการลงทุน ความปลอดภัย การรองรับการขยายในอนาคต ศูนย์ข้อมูลจึงเป็นสิ่งที่ต้องออกแบบและก่อสร้างอย่างถูกต้องและให้ได้มาตรฐานเพื่อให้บริการที่มีคุณภาพได้อย่างต่อเนื่องรวมทั้งในสถานการณ์ฉุกเฉิน
Data protection	การคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคล เช่น ข้อมูลสุขภาพ ข้อมูลการเงิน ข้อมูลเกี่ยวกับความเชื่อทางศาสนา เป็นต้น ให้มีการนำไปใช้อย่างเหมาะสมโดยได้รับความยินยอมจากเจ้าของข้อมูลเพื่อหลีกเลี่ยงการละเมิดสิทธิในข้อมูลส่วนบุคคลของผู้อื่นที่ตนเองครอบครองหรือดูแลอยู่ อันจะทำให้เกิดความเสียหายแก่เจ้าของข้อมูล

Data Traffic ข้อมูลจราจรทาง คอมพิวเตอร์	ข้อมูลเกี่ยวกับการติดต่อสื่อสารของระบบคอมพิวเตอร์ ซึ่งแสดงถึงแหล่งกำเนิด ต้นทาง ปลายทาง เส้นทาง เวลา วันที่ ปริมาณ ระยะเวลา ชนิดของบริการ หรืออื่นๆ ที่เกี่ยวข้องกับการติดต่อสื่อสารของระบบคอมพิวเตอร์นั้น
Digital Cluster	การรวมกลุ่มของอุตสาหกรรมและสถาบันทางด้านเทคโนโลยีดิจิทัลที่ดำเนินกิจกรรม อยู่ในพื้นที่ใกล้เคียงกัน โดยมีความร่วมมือ เกื้อหนุน เชื่อมโยงซึ่งกันและกันอย่างครบ วงจร เพื่อพัฒนาความเข้มแข็งของห่วงโซ่มูลค่า (value chain) ของอุตสาหกรรม เทคโนโลยีดิจิทัล
Digital Content เนื้อหาดิจิทัล	สารสนเทศที่มีรูปแบบดิจิทัล โดยอาศัยการสื่อ หรือการแสดงเนื้อหาผ่านทางอุปกรณ์ ดิจิทัลต่างๆ เช่น คอมพิวเตอร์ สมาร์ทโฟน โทรทัศน์ดิจิทัล รวมถึง پایโฆษณาระบบ ดิจิทัล และโรงภาพยนตร์ระบบดิจิทัล
Digital Competence บุคลากรที่มีความ เชี่ยวชาญในการ ประยุกต์ใช้ เทคโนโลยีดิจิทัล	บุคลากรที่ประยุกต์ใช้เทคโนโลยีดิจิทัลเพื่อก่อให้เกิดมูลค่าเพิ่มต่อระบบเศรษฐกิจ และสังคมของประเทศ ซึ่งภายใต้บริบทของเศรษฐกิจดิจิทัล บุคลากรในกลุ่มนี้ จะหมายถึงบุคลากรที่มีความเชี่ยวชาญในสาขาวิชาชีพอื่นทุกสาขา ที่มีความสามารถ ในการใช้เทคโนโลยีดิจิทัล เพื่อสร้างคุณค่าให้กับงาน หรือสร้างสินค้าและบริการใหม่ ที่ส่งผลต่อการพัฒนาประเทศในภาพรวม
Digital Economy	เศรษฐกิจและสังคมที่ใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร (หรือเรียกว่าเทคโนโลยี ดิจิทัลเพื่อให้ทันสมัย) เป็นกลไกสำคัญในการขับเคลื่อนการปฏิรูปกระบวนการ ผลิต การดำเนินธุรกิจ การค้า การบริการ การศึกษา การสาธารณสุข การบริหาร ราชการแผ่นดิน รวมทั้งกิจกรรมทางเศรษฐกิจและสังคมอื่นๆ ที่ส่งผลต่อการพัฒนา ทางเศรษฐกิจ การพัฒนาคุณภาพชีวิตของคนในสังคม และการจ้างงานที่เพิ่มขึ้น เศรษฐกิจและสังคมที่รูปแบบ และกระบวนการดำเนินกิจกรรมใดๆ ถูกขับเคลื่อนและ เปลี่ยนแปลงด้วยเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร (ไอซีที) กล่าวคือ ไอซีทีเป็น กลไกหลักที่ปฏิรูปกระบวนการผลิต การดำเนินธุรกิจ การค้า การบริการ รวมทั้งการ ดำเนินชีวิตประจำวันของประชาชน จนกลายเป็นระบบดิจิทัล ทำให้มีความยืดหยุ่น สูง สามารถรองรับและปรับตัวต่อการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นอยู่ตลอดเวลา ส่งผลต่อ การพัฒนาทางเศรษฐกิจ การพัฒนาคุณภาพชีวิตของคนในสังคม การจ้างงานที่ดีขึ้น การดำเนินกิจกรรมทางสังคมของปัจเจกชน องค์กร และชุมชน การให้บริการของ ภาครัฐ ตลอดจนการเรียนรู้ เข้าถึง และการใช้ประโยชน์จาก “ข้อมูล/สารสนเทศ” ของทุกภาคส่วน
Digital Entrepreneur ผู้ประกอบการ ดิจิทัล	เจ้าของธุรกิจที่มีการใช้ประโยชน์จากเทคโนโลยีดิจิทัลอย่างเข้มข้นเพื่อพัฒนาทักษะ และศักยภาพในการบริหารจัดการ การวางกลยุทธ์ทางธุรกิจ ตลอดจนการสร้างขีด ความสามารถในการแข่งขัน ด้วยการประยุกต์ใช้องค์ความรู้ทางเทคโนโลยีมา ปรับปรุงกระบวนการทางธุรกิจแบบเดิม

<p>Digital Government รัฐบาลดิจิทัล</p>	<p>การนำเทคโนโลยีดิจิทัลมาใช้ในการปรับปรุงประสิทธิภาพและเปิดโอกาสให้ประชาชนมีส่วนร่วมในกระบวนการทำงาน และการให้บริการสาธารณะ โดยลักษณะของบริการภาครัฐหรือบริการสาธารณะจะอยู่ในรูปแบบดิจิทัลที่ขับเคลื่อนโดยความต้องการของประชาชนหรือผู้ใช้บริการ (citizen driven) ซึ่งประชาชนทุกคนสามารถเข้าถึงบริการได้โดยไม่มีข้อจำกัดทางกายภาพ พื้นที่ และภาษา บริการรัฐบาลดิจิทัลมีลักษณะสำคัญ ๓ ประการได้แก่</p> <ol style="list-style-type: none"> ๑) reintegration: การบูรณาการการทำงานของหน่วยงานภาครัฐต่างๆ เข้าด้วยกัน เพื่อให้เกิดการกำกับควบคุมการบริหารภาครัฐที่มีประสิทธิภาพ ๒) needs-based holism: การปรับปรุงองค์การภาครัฐเพื่อให้เกิดการให้บริการสาธารณะที่ให้ความสำคัญต่อการนำความต้องการของพลเมืองมาเป็นศูนย์กลาง ๓) digitalization: การใช้ศักยภาพอย่างเต็มที่ในการนำระบบบริหารสารสนเทศมาใช้ รวมถึงการให้ความสำคัญต่อการสื่อสารผ่านทางอินเทอร์เน็ตซึ่งจะเข้ามาแทนที่วิธีการทำงานแบบเดิม
<p>Digital Hub</p>	<p>การเป็นศูนย์กลางในการติดต่อสื่อสาร แลกเปลี่ยนข้อมูลสารสนเทศ การดำเนินธุรกิจ รวมถึงการดำเนินกิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับเทคโนโลยีดิจิทัล เพื่อให้เกิดการเชื่อมโยงถึงกันที่สะดวก รวดเร็ว และมีประสิทธิภาพ</p>
<p>Digital Marketing</p>	<p>การตลาดที่อาศัยเครื่องมือทางอิเล็กทรอนิกส์และเทคโนโลยีดิจิทัล เช่น การใช้เครือข่ายอินเทอร์เน็ต อุปกรณ์เคลื่อนที่ โดยอาศัยเทคโนโลยีดิจิทัลแบบผสมผสาน ได้แก่ เทคโนโลยีเว็บไซต์ (web ๑.๐-web ๓.๐) และ เครือข่ายสังคมออนไลน์ (social network) เพื่อนำส่งข้อมูล/เนื้อหาไปยังผู้บริโภค สร้างโอกาสทางการตลาดผ่านเครือข่ายอินเทอร์เน็ต</p>
<p>Digital Specialist บุคลากรที่มีความเชี่ยวชาญทางด้านดิจิทัล</p>	<p>บุคลากรที่อยู่ในอุตสาหกรรมดิจิทัล (digital industry) ที่ใช้เทคโนโลยีเข้มข้น (High-tech sector) และบุคลากรที่ใช้เทคโนโลยีและนวัตกรรมเพื่อเปลี่ยนแปลงรูปแบบและกระบวนการทำธุรกิจ (disruptive business) นอกเหนือจากอุตสาหกรรมดิจิทัลแล้ว Worldbank ยังได้ให้ความสำคัญกับ High-tech sector และ disruptive business ในฐานะของการเป็นพื้นฐานของการพัฒนาบุคลากรให้สามารถแข่งขันได้ในเศรษฐกิจของโลกที่มีการเชื่อมต่อระหว่างกัน (interconnected world) ขณะที่สหภาพยุโรปได้ให้คำจำกัดความของ High-tech sector ว่าเป็นอุตสาหกรรมหลักที่จะขับเคลื่อนการเติบโตของระบบเศรษฐกิจ สร้างผลิตภาพให้กับประเทศ และเป็นฐานของการจ้างงานที่มีคุณค่าสูง</p>
<p>e-Commerce</p>	<p>ธุรกรรมที่กระทำขึ้นโดยใช้วิธีการทางอิเล็กทรอนิกส์ทั้งหมดหรือแต่บางส่วน (พรบ. ว่าด้วยธุรกรรมอิเล็กทรอนิกส์ พ.ศ. ๒๕๔๔) การทำธุรกรรมผ่านสื่ออิเล็กทรอนิกส์ ได้แก่ระบบเครือข่ายคอมพิวเตอร์ ระบบอินเทอร์เน็ต และระบบโทรศัพท์เคลื่อนที่ ครอบคลุมการทำธุรกรรมตั้งแต่การซื้อขาย การชำระเงิน การตลาด และการส่งมอบสินค้า</p>

<p>e-Government รัฐบาล อิเล็กทรอนิกส์</p>	<p>การนำเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารมาใช้เพื่อปรับปรุงประสิทธิภาพในการให้บริการสาธารณะ เพิ่มความโปร่งใส และความน่าเชื่อถือของรัฐบาล</p>
<p>Enterprise Architecture (EA) สถาปัตยกรรม องค์กร</p>	<p>เป็นแนวความคิดใหม่ที่บูรณาการระบบเทคโนโลยีสารสนเทศเข้ากับธุรกิจอย่างเป็นระบบ ตั้งแต่การกำหนดโจทย์ธุรกิจ การมองสถาปัตยกรรมธุรกิจ (business architecture) ให้แตกฉาน เพื่อออกแบบการประยุกต์ใช้เทคโนโลยีสารสนเทศให้เชื่อมโยงกับการดำเนินงานได้อย่างสอดคล้องและมีประสิทธิภาพทั้งในระดับ architecture ไปจนถึง roadmap ขององค์กร เพื่อผลักดันให้องค์กรสามารถดำเนินการตามนโยบาย และวิสัยทัศน์ขององค์กรที่กำหนดไว้</p>
<p>e-Participation การมีส่วนร่วมทาง อิเล็กทรอนิกส์</p>	<p>การประยุกต์ใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร เพื่อตอบสนองความต้องการของพลเมือง ที่ปรารถนาจะเข้าร่วมกระบวนการกำหนดนโยบายสาธารณะผ่านระบบอิเล็กทรอนิกส์ และใช้ช่องทางใหม่ๆ ในการเข้าถึงบริการสาธารณะ หรือขอคำปรึกษาต่างๆ จากภาครัฐผ่านโลกดิจิทัล ซึ่งบริหารจัดการบนฐานของความโปร่งใส ตรวจสอบได้กระจายอำนาจสู่ชุมชน และรับผิดชอบต่อสังคม</p>
<p>e-Participation Index</p>	<p>ดัชนีการมีส่วนร่วมทางอิเล็กทรอนิกส์ ของประชาชน (e-Participation Index) โดยองค์การสหประชาชาติ โดยเป็นการประเมินการมีส่วนร่วมที่มีคุณภาพและเป็นข้อมูลที่เป็น ประโยชน์ ในการให้บริการแก่ประชาชน โดยแบ่งระดับของการมีส่วนร่วมทางอิเล็กทรอนิกส์ของประชาชน (e-Participation Index) สามารถแบ่งออกเป็น ๓ ระดับ ได้แก่</p> <ul style="list-style-type: none"> ๑) ความสะดวกในการแบ่งปันข้อมูล (e-Information sharing) ๒) การให้คำปรึกษาและสร้างปฏิสัมพันธ์แก่ภาค ประชาชน (e-Consultation) ๓) การมีส่วนร่วมในกระบวนการตัดสินใจของรัฐ (e-Decision making)
<p>e-Service ระบบบริการ อิเล็กทรอนิกส์ ภาครัฐ</p>	<p>ระบบของหน่วยงานภาครัฐซึ่งให้บริการอิเล็กทรอนิกส์สำหรับประชาชน ผู้ประกอบการ หรือชาวต่างชาติ โดยบริการดังกล่าวอาจจะเป็นในลักษณะของการให้ข้อมูล (information) มีการปฏิสัมพันธ์กับประชาชน (interaction) รองรับการดำเนินธุรกรรมภาครัฐ (interchange transaction) หรืออยู่ในระดับของการบูรณาการ (integration) ก็ได้</p>
<p>Expatriate</p>	<p>คนที่ไปทำงานหรืออาศัยอยู่ในประเทศอื่นเพื่อทำงาน เช่น ผู้เชี่ยวชาญ/ผู้บริหาร/คนทำงานที่ได้รับมอบหมายให้ไปทำงานในประเทศอื่นเพื่อดูแลสาขาในต่างประเทศ หรือคนทำงานอิสระที่ไปทำงานอยู่ในประเทศอื่น</p>
<p>Frictionless</p>	<p>การลดขั้นตอนกระบวนการทำงาน ขจัดอุปสรรค เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพ อำนวยความสะดวก และตอบสนองความต้องการของผู้เกี่ยวข้อง</p>

Gateway	จุดเชื่อมต่อ และแลกเปลี่ยนข้อมูลอินเทอร์เน็ตระหว่างเครือข่ายหนึ่งไปยังเครือข่ายอื่น หากเป็นการเชื่อมต่อเครือข่ายอินเทอร์เน็ตระหว่างประเทศจะเป็นการเชื่อมต่อไปยังศูนย์กลางการแลกเปลี่ยนข้อมูลอินเทอร์เน็ตของโลก (internet hub) โดยผ่านวงจรสื่อสารสัญญาณในหลายรูปแบบ เช่น ระบบเคเบิลใยแก้วนำแสงภาคพื้นดิน (terrestrial cable) เคเบิลใต้น้ำ (submarine cable)
Global Open Data Index	เป็นดัชนีการประเมินวัดสถานะการเปิดเผยข้อมูลภาครัฐทั่วโลก ที่จัดทำโดยมูลนิธิ open knowledge โดยประเมินการเปิดเผยข้อมูลของรัฐ ในชุดข้อมูล (data set) สำคัญที่ภาครัฐเปิดเผย ในด้านต่างๆ อาทิ ด้านการจัดซื้อจัดจ้าง ด้านกฎหมาย ด้านการถือครองที่ดิน ด้านงบประมาณภาครัฐ ด้านคุณภาพน้ำ ด้านการจดทะเบียนบริษัท เป็นต้น โดยใช้วิธีการสำรวจในลักษณะที่เปิดโอกาสให้ประชาชนมีส่วนร่วม ในการประเมิน ทั้งนี้เพื่อเป็นการตรวจสอบจากภาคประชาสังคม
Global Value Chainห่วงโซ่คุณค่าโลก	กิจกรรมที่สร้างมูลค่าเพิ่มทั้งหมดที่เกิดขึ้นกับผลิตภัณฑ์และบริการที่มีการกระจายอยู่ในหลายประเทศ/หลายภูมิภาค เชื่อมโยงกันกระบวนการผลิตบนระบบการผลิตบนห่วงโซ่อุปทานเดียวกัน (single supply chain) นับแต่ขั้นตอนการออกแบบผลิตภัณฑ์ จนกระทั่งสินค้านั้นถึงมือผู้บริโภคขั้นสุดท้าย รวมทั้งบริการหลังจากนั้น (after-sales services) อาทิ เริ่มตั้งแต่ขั้นตอนการวิจัย (R&D) การออกแบบ การผลิต การขนส่ง การโฆษณา การขาย และการบริการหลังการขาย โดยแต่ละกิจกรรมจะสร้างมูลค่าเพิ่มให้กับสินค้า
Gross Domestic Product (GDP) ผลิตภัณฑ์มวลรวมในประเทศ	ผลรวมของมูลค่าสินค้าและบริการขั้นสุดท้ายที่ผลิตได้ภายในประเทศในรอบระยะเวลาหนึ่ง โดยทั่วไปจะวัดในรอบ ๑ ปี หรือ ๑ ไตรมาส ที่เรียกว่า QGDP (Quarterly Gross Domestic Product) หรือผลิตภัณฑ์มวลรวมในประเทศรายไตรมาส
High-Tech Sector สาขา/อุตสาหกรรมที่มีการใช้เทคโนโลยีเข้มข้น	ครอบคลุมสาขา/อุตสาหกรรมการผลิตที่ใช้เทคโนโลยีขั้นสูง (high-tech manufacturing sector) สาขา/อุตสาหกรรมการผลิตที่ใช้เทคโนโลยีขั้นกลาง (medium high-tech manufacturing sector), และสาขา/อุตสาหกรรมบริการที่ใช้องค์ความรู้เข้มข้นในการให้บริการ (knowledge-intensive service sector)
High Value Job	งานที่อาศัยองค์ความรู้และทักษะทางด้านเทคโนโลยีที่สามารถสร้างคุณค่าให้กับระบบเศรษฐกิจและสังคมโดยรวมของประเทศ ซึ่งส่วนใหญ่แล้ว high value job จะมุ่งเน้นการนำทักษะทางด้านดิจิทัล (digital skills) มาประยุกต์ใช้กับการทำงานประเภทต่างๆ เพื่อก่อให้เกิดมูลค่าเพิ่ม (value-added) กับผลลัพธ์ของงานต่อระบบเศรษฐกิจของประเทศ โดยสหภาพยุโรปได้ให้คำจำกัดความของคำว่า การจ้างงานที่มีคุณค่าสูง (high value job) ประกอบด้วย <ol style="list-style-type: none"> ๑) งานที่สร้างมูลค่าเพิ่มสูงให้กับประเทศ (high value-added contributed to economy) ๒) งานที่มีค่าจ้างสูง (well-paid employment)

ICT Professional	<p>การจำแนกประเภทอาชีพในระดับนานาชาติมักจะใช้มาตรฐานอาชีพสากลขององค์การแรงงานระหว่างประเทศ (International Standard of Industrial Classification of Occupations: ISCO) เป็นหลัก อย่างไรก็ตาม แต่ละประเทศ อาจมีการกำหนดนิยาม ประเภทและการจัดเก็บข้อมูลบุคลากรในรายละเอียดที่แตกต่างกันไป เพื่อให้สะท้อนประเภทของอาชีพ ทักษะ/องค์ความรู้ที่มีความต้องการในระดับต่างๆ ซึ่งกรอบนโยบาย ICT2020 ได้กำหนดความหมายกว้างๆ ของ ICT professional (บุคลากรด้านเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร) หมายถึงบุคลากรที่มีหน้าที่หลัก (Job description) เกี่ยวกับงานด้านเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร ซึ่งประกอบด้วยบุคลากรหลายกลุ่ม เช่น บุคลากรด้านฮาร์ดแวร์ซอฟต์แวร์เน็ตเวิร์ค ความมั่นคงปลอดภัย (security) เป็นต้น</p>
Industry ๔.๐	<p>การปรับเปลี่ยนกระบวนการผลิตและการบริการให้มีความทันสมัย (modernization) เพิ่มประสิทธิภาพ (optimization) และลดต้นทุน (cost reduction) ให้กับระบบการผลิตและการบริหารจัดการห่วงโซ่อุปทานให้มีขั้นตอนการดำเนินงานด้วยระบบอัตโนมัติ เพื่อเปลี่ยนกระบวนการผลิตแบบเดิมจากการผลิตสินค้าและบริการจากการผลิตจำนวนมาก (mass production) เป็นการผลิตได้หลากหลายในปริมาณมากได้อย่างรวดเร็ว (mass customization) โดยใช้กระบวนการผลิตที่ประหยัดและมีประสิทธิภาพด้วยเทคโนโลยีดิจิทัล</p>
Infrastructure as a Service	<p>รูปแบบของการจัดหาอุปกรณ์เพื่อสนับสนุนการทำงานภายในสำนักงานด้วยการจัดจ้างจากภายนอก (outsourcing) อันได้แก่ storage, hardware, servers และ อุปกรณ์ที่เกี่ยวข้องกับ network ทั้งนี้ผู้ให้บริการจะเป็นผู้รับผิดชอบเกี่ยวกับการติดตั้ง ดำเนินการ และบำรุงรักษา ผู้ใช้บริการเสียค่าใช้จ่ายเป็นรายครั้งต่อการใช้บริการ</p>
Innovation	<p>การใช้ความรู้ ทักษะการบริหารจัดการและประสบการณ์ทางด้านวิทยาศาสตร์และด้านเทคโนโลยี เพื่อการคิดค้น การประดิษฐ์ การพัฒนา การผลิตสินค้า การบริการกระบวนการผลิต และการจัดการองค์กรในรูปแบบใหม่</p>
Interdisciplinary	<p>การบูรณาการศาสตร์หลายสาขาเข้าด้วยกัน เป็นการเชื่อมโยงศาสตร์ต่างๆ เข้าหากันจนกลายเป็นเนื้อเดียวกัน ก่อให้เกิดองค์ความรู้ใหม่ที่มีลักษณะของการผสมผสานศาสตร์หลากหลายสาขาวิชาเข้าด้วยกัน เช่น เศรษฐศาสตร์ วิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี อักษรศาสตร์ รัฐศาสตร์ ฯลฯ</p>
Interoperability	<p>แนวทางที่จะทำให้ข้อมูลในระบบ หรือคอมพิวเตอร์ต่างๆ ของแต่ละหน่วยงานสามารถทำงานร่วมกันได้โดยระบบไม่จำเป็นต้องมาจากที่เดียวกันหรือหน่วยงานเดียวกัน แต่ต้องสามารถคุยกันได้ ติดต่อสื่อสารกันได้ แลกเปลี่ยนข้อมูลกันได้</p>

<p>Intelligent Transport System (ITS) ระบบขนส่งและจราจรอัจฉริยะ</p>	<p>เป็นระบบด้านจราจรและขนส่งที่เกิดจากการนำเอาเทคโนโลยีด้านสารสนเทศและการสื่อสารโทรคมนาคมมาช่วยปรับปรุงหรือเพิ่มประสิทธิภาพในด้านต่างๆ ให้ดียิ่งขึ้น ช่วยลดระยะเวลาที่สูญเสียไปในการเดินทาง ลดอุบัติเหตุ หรือเพิ่มความสะดวกสบายในการเดินทาง</p>
<p>Last Mile Access</p>	<p>วงจรสื่อสารสำหรับการเข้าถึงโครงข่ายระยะสุดท้ายที่สามารถใช้เทคโนโลยีสื่อสารหลายประเภทเพื่อเชื่อมต่อโครงข่ายหลักกับผู้ใช้ปลายทาง ซึ่งถือเป็นส่วนที่ยากในการลงทุนที่สุดของโครงข่ายเนื่องจากต้องกระจายออกจากโครงข่ายหลักไปสู่ผู้ใช้จำนวนมาก กล่าวคือ เป็นช่วง “หนึ่งไมล์สุดท้าย” และ “หนึ่งไมล์แรกของการสื่อสาร</p>
<p>Law & Code of Conduct</p>	<p>กฎหมาย กฎ ระเบียบ กติกา แนวปฏิบัติ ที่เหมาะสม มีกลไกการบังคับใช้อย่างมีประสิทธิภาพ และสอดคล้องกับมาตรฐานสากล ซึ่งบัญญัติขึ้นเพื่อส่งเสริมและสนับสนุนการใช้งานเทคโนโลยีดิจิทัล รวมถึงคุ้มครองสิทธิของผู้เกี่ยวข้อง เช่น กฎหมายที่วางรากฐานเกี่ยวกับโครงสร้างพื้นฐานและการเตรียมความพร้อมรองรับนโยบายดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคม กฎหมายที่สร้างความเชื่อมั่นในความมั่นคงปลอดภัยแก่ผู้เกี่ยวข้อง อาทิ กฎหมายคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคล เป็นต้น</p>
<p>Logistics & e-Logistics ระบบโลจิสติกส์หรือการบริหารจัดการโลจิสติกส์</p>	<p>เป็นกระบวนการทำงาน ต่างๆที่เกี่ยวข้องกับการวางแผน การดำเนินการ และการควบคุมการทำงานขององค์กร รวมทั้งการบริหารจัดการข้อมูลและธุรกรรมทางการเงินที่เกี่ยวข้อง ให้เกิดการเคลื่อนย้าย การจัดเก็บ การรวบรวม การกระจายสินค้า วัตถุดิบ ชิ้นส่วนประกอบ และการบริการ ให้มีประสิทธิภาพ และประสิทธิภาพสูงสุด โดยคำนึงถึงความต้องการและความพึงพอใจของลูกค้าเป็นสำคัญ และระบบโลจิสติกส์ก็เป็นกระบวนการหนึ่งของการจัดการสินค้าและบริการตลอดห่วงโซ่อุปทาน ดังนั้น e-Logistics มักจะหมายถึงการนำไอซีทีเข้ามาช่วยในกระบวนการดังกล่าว เช่น นำไอซีทีเข้ามาช่วยในกระบวนการแลกเปลี่ยนข้อมูลข่าวสารระหว่างหน่วยงาน</p>
<p>Media and Information Literacy การรู้เท่าทันข้อมูลและสื่อ</p>	<p>ความสามารถของแต่ละบุคคลในการเข้าถึง เข้าใจ ตีความ ประเมิน และสร้างข้อมูลและสื่อในรูปแบบที่หลากหลายด้วยความตระหนักถึงผลกระทบของข้อมูลและสื่อต่างๆดังกล่าว โดยไม่ถูกครอบงำ และสามารถใช้สื่อเป็นประโยชน์ต่อการเรียนรู้ และการดำรงชีวิตของทั้งตนเอง ครอบครัว ชุมชนและสังคม</p>
<p>National Broadband</p>	<p>โครงข่ายสื่อสารความเร็วสูง (ความเร็วไม่น้อยกว่า ๒ Mbps) ของประเทศ ซึ่งจะใช้เป็นสาธารณูปโภคพื้นฐาน สำหรับประชาชนทุกคน เพื่อให้ประชาชนได้ใช้งานอย่างทั่วถึงและเท่าเทียม ในการรับ-ส่ง แลกเปลี่ยนข้อมูล ความรู้ และเข้าถึงบริการสาธารณะ เช่น อินเทอร์เน็ตความเร็วสูง, โทรศัพท์เคลื่อนที่ 3G/4G/LTE, ประชุมทางไกลแบบเห็นหน้า, ทีวีดิจิทัล, การรักษาทางไกล, การเรียนทางไกล ฯลฯ เหล่านี้เป็นส่วนหนึ่ง ที่จะได้ประโยชน์จากการรับ-ส่งข้อมูล ความรู้ และเข้าถึงบริการสาธารณะผ่านโครงข่ายสื่อสารความเร็วสูง</p>

<p>Massive Open Online Course (MOOC)</p>	<p>รูปแบบการให้การศึกษาแบบหนึ่ง ที่จัดการศึกษาผ่านออนไลน์ มีการออกแบบการเรียนการสอนรายวิชาเพื่อรองรับผู้เรียนจำนวนมาก เปิดให้ทุกคนเข้าเรียนได้จากทุกสถานที่ที่เข้าถึงเครือข่ายอินเทอร์เน็ต โดยไม่มีเงื่อนไขใดๆในการเข้าเรียน และโดยทั่วไปแล้วเรียนได้โดยไม่มีค่าลงทะเบียนเรียน การศึกษาผ่านรูปแบบ MOOC เริ่มต้นจากรายวิชาและเนื้อหาในระดับอุดมศึกษา แต่ได้ขยายสู่เนื้อหาความรู้ และการเรียนการสอนในระดับอื่นๆ ทั้งในการจัดการศึกษาในระบบ การศึกษานอกระบบ และการเรียนรู้ด้วยตัวเอง รูปแบบการดำเนินการและโมเดลธุรกิจของผู้ให้บริการ MOOC และสถาบันการศึกษาที่จัดการเรียนการสอนยังคงมีการปรับเปลี่ยนและพัฒนาอย่างต่อเนื่อง</p>
<p>National Single Window บริการอิเล็กทรอนิกส์ภาครัฐแบบเบ็ดเสร็จจากช่องทางเดียว</p>	<p>การนำระบบเทคโนโลยีสารสนเทศมาใช้ในการให้บริการภาครัฐกับประชาชนแบบเบ็ดเสร็จที่เดียว สำหรับให้ประชาชนสามารถเข้าถึงบริการภาครัฐจากหลายหน่วยงานได้จากเว็บท่าเว็บเดียว โดยแนวทางการจัดทำเว็บไซต์ตั้งอยู่บนพื้นฐานของความต้องการในการทำธุรกรรมกับภาครัฐของประชาชน (citizen centric) มากกว่าจัดทำเว็บไซต์ตามโครงสร้างองค์กรของภาครัฐ</p>
<p>Networked Readiness Index</p>	<p>ดัชนีบ่งชี้ระดับความพร้อมของการพัฒนาเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารและโอกาสในการใช้ประโยชน์จากเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารในการพัฒนาประเทศ ที่ครอบคลุมทั้งภาคประชาชน ภาคธุรกิจ และภาครัฐ ซึ่งจัดทำขึ้นโดย World economic forum และมีการรายงานใน Global information technology report เป็นประจำทุกปีดัชนี NRI ประกอบด้วยดัชนีย่อย (sub-index) ๓ กลุ่ม กล่าวคือ</p> <ul style="list-style-type: none"> ๑) สภาพแวดล้อม/ปัจจัยพื้นฐานที่ส่งผลต่อการพัฒนาไอซีที ประกอบด้วย <ul style="list-style-type: none"> ๑.๑) สภาพแวดล้อมทางด้านการทำธุรกิจ/ตลาดของ เช่น การมีนักวิทยาศาสตร์และวิศวกรที่เพียงพอ กฎระเบียบของภาครัฐ และผลของมาตรการทางภาษีต่างๆ เป็นต้น ๑.๒) สภาพแวดล้อมทางด้านการเมืองการปกครอง และกฎเกณฑ์การกำกับดูแลต่างๆ อาทิ การมีกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับไอซีที ประสิทธิภาพของการบังคับใช้กฎหมาย การคุ้มครองทรัพย์สินทางปัญญา และ ๑.๓) สภาพแวดล้อมทางด้านโครงสร้างพื้นฐาน เช่น ไฟฟ้า โทรศัพท์ เป็นต้น ๒) ความพร้อมทางด้านเครือข่ายซึ่งรวมถึงความพร้อมของบุคลากรที่จะเป็นผู้ใช้ประโยชน์จากเครือข่าย โดยในการวัดยังแบ่งเป็นความพร้อมของประชาชนทั่วไป (individual), ภาคธุรกิจ (business) และ ภาครัฐ(government) โดยตัวอย่างตัวชี้วัด (indicators) ที่นำมาพิจารณาคือ <ul style="list-style-type: none"> ๒.๑) การเชื่อมต่อและการลงทุนในเครือข่าย เช่น การเข้าถึงอินเทอร์เน็ตของโรงเรียน การเชื่อมต่อคู่สายโทรศัพท์ของครัวเรือน/สถานประกอบการ การจัดซื้อจัดหาเทคโนโลยีของภาครัฐ

(๒.๒) ปัจจัยที่ส่งผลต่อการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ เช่น คุณภาพของระบบการศึกษาในประเทศ การลงทุนด้านการฝึกอบรมของบุคลากรในสถานประกอบการ และการให้ความสำคัญกับการสร้างและพัฒนาความรู้ด้านวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี

๒.๓) การใช้ดัชนีย่อยอื่นๆ มาประเมินวัด เช่น e-Government readiness

๓) ความสามารถในการใช้ประโยชน์จากไอซีทีของภาคประชาชน ภาคธุรกิจ และภาครัฐ โดยอาจจัดกลุ่มชี้วัดที่สำคัญได้ดังนี้ คือ

๓.๑) การแพร่กระจายโครงสร้างพื้นฐานเพื่อให้คน/องค์กรกลุ่มต่างๆ สามารถใช้ประโยชน์ เช่น การแพร่กระจายของคอมพิวเตอร์ โทรศัพท์ (ประจำที่และเคลื่อนที่) และอินเทอร์เน็ต ระดับการมีการใช้ไอซีทีของภาครัฐ

๓.๒) ความสามารถในการใช้ประโยชน์จากไอซีที เช่น ความสามารถในการดูดซับเทคโนโลยีของภาคธุรกิจ ประสิทธิภาพของการใช้ไอซีที ในภาครัฐ

๓.๓) ระดับของการใช้ประโยชน์จากไอซีที เช่น จำนวนบริการภาครัฐออนไลน์ การใช้ประโยชน์จากอินเทอร์เน็ตของภาคธุรกิจ และจำนวนข้อมูลที่ไหลเวียนบนอินเทอร์เน็ต (internet traffic) เป็นต้น

One Government

แนวคิดการพัฒนาในอนาคต ที่รัฐบาลมีกระบวนการทำงาน และการให้บริการเป็นระบบดิจิทัลโดยสมบูรณ์ เชื่อมโยง และบูรณาการการทำงานและข้อมูลระหว่างหน่วยงานภาครัฐอย่างไร้รอยต่อ จนผู้รับบริการรู้สึกเสมือนเป็นการรับบริการจากองค์กรเดียวกัน

One stop service

การให้บริการเบ็ดเสร็จ ณ จุดเดียว เป็นแนวคิดที่ต้องการอำนวยความสะดวกแก่ผู้มาติดต่อให้สามารถรับบริการต่างๆ ได้ ณ ที่แห่งเดียว แทนที่การติดต่อหลายแห่ง ทำให้ได้รับความสะดวกสบาย ประหยัดเวลา และค่าใช้จ่าย ทั้งยังลดภาระค่าใช้จ่ายของหน่วยงาน สามารถใช้ร่วมกันทั้งสถานที่ บุคลากร ตลอดจนเครื่องมือเครื่องใช้ต่างๆ นอกจากนี้ การให้บริการแบบจุดเดียวเบ็ดเสร็จ One-Stop Service ยังอาจหมายถึง การนำงานที่ให้บริการทั้งหมดที่เกี่ยวข้อง มารวมให้บริการอยู่ในที่เดียวกัน ในลักษณะที่ส่งต่องานระหว่างกันทันทีหรือเสร็จในขั้นตอนหรือเสร็จในจุดให้บริการเดียว โดยมีจุดประสงค์เพื่อให้การให้บริการมีความรวดเร็วขึ้น รูปแบบของการให้บริการแบบจุดเดียวเบ็ดเสร็จ มีได้หลายรูปแบบที่สำคัญ คือ

๑) การนำหลายหน่วยงานมารวมให้บริการอยู่ในสถานที่เดียวกัน เป็นการนำงานหลายขั้นตอนที่ต้องผ่านหลายหน่วยงานมารวมกันไว้ให้บริการอยู่ในสถานที่เดียวกัน

๒) กระจายอำนาจมาให้หน่วยงานใดหน่วยงานหนึ่งทำหน้าที่ให้บริการแบบเบ็ดเสร็จ เป็นการกระจายอำนาจไปให้เจ้าหน้าที่ของหน่วยงานใดหน่วยงานหนึ่งเป็นผู้ที่ทำหน้าที่ให้บริการแทนทั้งหมด โดยมีเจ้าหน้าที่เพียงคนเดียวทำหน้าที่ให้บริการเบ็ดเสร็จทั้งหมด

๓) การปรับปรุงและออกแบบใหม่ในการให้บริการ รูปแบบนี้อาจใช้วิธีการปรับลดหรือยุบรวมขั้นตอน (reprocess) หรือการสร้างใหม่ (redesign) และ

๔) การให้บริการผ่านทางอินเทอร์เน็ตได้เสร็จทันที การให้บริการผ่านทางอินเทอร์เน็ตได้เสร็จทันที

Open Data

ข้อมูลที่สามารถนำมาใช้ได้โดยอิสระ สามารถนำกลับมาใช้ใหม่ได้และแจกจ่ายได้โดยใครก็ตาม แต่ต้องระบุแหล่งที่มาหรือเจ้าของงานและต้องใช้สัญญา หรือเงื่อนไขเดียวกันกับที่มาหรือตามเจ้าของงานกำหนด ความหมายที่สมบูรณ์ของการเปิดเผยข้อมูล สรุปสาระสำคัญได้ดังนี้

๑) availability and access ข้อมูลทั้งหมดต้องมีความพร้อมใช้งานและค่าใช้จ่ายต้องไม่มากกว่าค่าใช้จ่ายในการทำสำเนา โดยเฉพาะการดาวน์โหลดผ่านอินเทอร์เน็ต ข้อมูลจะต้องมีอยู่ในรูปแบบที่สะดวกต่อการใช้งาน และสามารถปรับปรุงแก้ไขได้

๒) Re-use and redistribution ข้อมูลต้องถูกจัดเตรียมให้ภายใต้เงื่อนไขที่อนุญาตให้นำมาใช้ใหม่และแจกจ่ายได้ รวมทั้งการผสมผสานระหว่างชุดข้อมูลอื่นๆ ได้

๓) universal participation ทุกคนต้องสามารถที่จะใช้ นำมาใช้ และแจกจ่ายได้ ไม่มีการเลือกปฏิบัติต่อบุคคลหรือกลุ่มคน ตัวอย่างเช่น ข้อจำกัดของ 'non-commercial' ที่ป้องกันการใช้ในเชิงพาณิชย์ หรือข้อจำกัดในการใช้เพื่อวัตถุประสงค์เฉพาะบางอย่าง (เช่น ในการศึกษาเท่านั้น) ก็จะไม่ถือว่าข้อมูลดังกล่าวเป็นแบบ open data

Open Government

รัฐบาลที่มีการบริหารปกครองอย่างเปิดเผย หรือเรียกสั้นๆ ว่ารัฐบาลเปิด มีนัยของการบริหารราชการที่เน้นความโปร่งใส เปิดเผย และเปิดโอกาสให้ประชาชนมีส่วนร่วม และสร้างความร่วมมือกับทุกภาคส่วน ซึ่งรัฐบาลเปิดมีจุดเน้นอยู่ ๓ ประการ คือ

๑) รัฐบาลต้องโปร่งใส เพื่อเสริมสร้างความน่าเชื่อถือ และช่วยให้ประชาชนได้รับทราบว่รัฐบาลกำลังทำอะไร ข้อมูลข่าวสารของรัฐบาลกลางถือเป็นทรัพย์สินของชาติคณะรัฐมนตรีจะเปิดเผยข้อมูลอย่างรวดเร็วในรูปแบบที่ประชาชนจะเข้าถึงและนำไปใช้ได้ง่าย ทั้งนี้ต้องอยู่ภายใต้กรอบของกฎหมายและนโยบายของประเทศ ภาครัฐจะต้องจัดหาเทคโนโลยีใหม่ๆ เพื่อนำเสนอข้อมูลเกี่ยวกับการดำเนินงาน และการตัดสินใจผ่านระบบ online ให้สาธารณชนเข้าถึงได้อย่างทันท่วงที พร้อมกันนี้ ต้องจัดหาข้อมูลย้อนกลับจากประชาชน เพื่อระบุข้อมูลที่จะเป็นประโยชน์ต่อประชาชนอย่างแท้จริง

๒) รัฐบาลจะต้องเปิดให้มีส่วนร่วม เพื่อช่วยเพิ่มประสิทธิภาพการบริหารจัดการภาครัฐ และเพิ่มคุณภาพการตัดสินใจ เนื่องจากองค์ความรู้ใหม่ๆ เกิดขึ้นตลอดเวลา และกระจายอยู่ทั่วไปในสังคม หากเจ้าหน้าที่ของรัฐเข้าถึงองค์ความรู้ที่มีอยู่ก็จะเกิดประโยชน์มาก ดังนั้นหน่วยงานภาครัฐจะต้องเพิ่มโอกาส และแนวทางให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการกำหนดนโยบาย การออกกฎหมาย กฎกระทรวง และกฎระเบียบอื่นๆ ที่มีผลต่อประชาชนโดยตรง รัฐบาลต้องหามาตรการชักชวนให้ประชาชนออกความคิดเห็นเกี่ยวกับความมีส่วนร่วมเพื่อบังเกิดผลอย่างเป็นรูปธรรม

๓) รัฐบาลต้องร่วมมือทำงานกับทุกภาคส่วน ทั้งภายในหน่วยงานของภาครัฐเอง และร่วมมือกับหน่วยงานภายนอก เช่น องค์กรอิสระ และธุรกิจ ความร่วมมือร่วมใจ จะทำให้ประชาชนมีส่วนร่วมในกิจการของรัฐ รัฐบาลต้องรู้จักใช้ประโยชน์จากเทคโนโลยีเพื่อให้เกิดความร่วมมือกับภาคประชาชนอย่างจริงจัง และพึงเสียงสะท้อนจากประชาชนเกี่ยวกับการร่วมมือทำงานอย่างมีประสิทธิภาพ

<p>Platform แพลตฟอร์ม</p>	<p>ระบบโปรแกรมคอมพิวเตอร์ที่สามารถขยายขีดความสามารถอย่างไม่จำกัด มีคนพัฒนาฟังก์ชันหรือโมดูลใหม่ๆ มาต่อยอดอยู่ตลอดเวลา เกิดนวัตกรรมใหม่ๆ เสมอ และสามารถนำไปต่อเชื่อมกับระบบอื่นได้ แพลตฟอร์มไม่ได้จำกัดอยู่แค่ซอฟต์แวร์แต่ยังรวมไปถึงเว็บไซต์ หรือบริการที่คนอื่นสามารถเขียนโปรแกรมมาต่อเชื่อมหรือดึงข้อมูลได้โดยอัตโนมัติ</p>
<p>Public Private Partnership (PPP)</p>	<p>แนวคิดที่ส่งเสริมบทบาทของภาคเอกชนในการขับเคลื่อนการพัฒนาประเทศ โดยส่งเสริมความร่วมมือระหว่างภาครัฐ-เอกชน ในรูปแบบต่างๆ เช่น การระดมทุนในการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานทางเศรษฐกิจและสังคมของภาครัฐ โดยให้เอกชนร่วมดำเนินการบริหารจัดการโครงการและจัดหาแหล่งเงินลงทุนเองทั้งหมดปัจจุบันหลายๆ ประเทศได้ให้ความสำคัญกับการนำหลักการดังกล่าวมาใช้ในการพัฒนาประเทศในส่วนของประเทศไทยก็ได้มีการจัดตั้ง คณะกรรมการนโยบายความร่วมมือในการลงทุนระหว่างภาครัฐและภาคเอกชน (PPP : Public Private Partnership committee) เพื่อทำหน้าที่สำคัญในการ</p> <ol style="list-style-type: none"> ๑) พิจารณาคัดกรองโครงการสำคัญภาครัฐที่มีศักยภาพและมีความเหมาะสมที่จะดำเนินโครงการในลักษณะความร่วมมือระหว่างภาครัฐและภาคเอกชน ๒) พิจารณาความพร้อมในการระดมทุนของโครงการลงทุนสำคัญในภาครัฐ โดยให้มีความสอดคล้องกับนโยบายของรัฐบาลอย่างต่อเนื่อง ๓) ขับเคลื่อนการจัดทำความร่วมมือในการลงทุนในโครงการสำคัญระหว่างภาครัฐและภาคเอกชน (PPP) ๔) กำกับและติดตามความก้าวหน้าในการดำเนินโครงการลงทุนที่สำคัญในภาครัฐ ทั้งนี้ รวมทั้งยังมีการจัดตั้ง สำนักงานว่าด้วยความร่วมมือในการร่วมลงทุนระหว่างภาครัฐและภาคเอกชน ภายใต้สำนักงบประมาณ
<p>Public Service การบริการ สาธารณะ</p>	<p>การที่หน่วยงานที่มีอำนาจหน้าที่ที่เกี่ยวข้องซึ่งอาจจะเป็นของรัฐหรือเอกชน ดำเนินการส่งต่อบริการให้แก่ประชาชน โดยมีจุดมุ่งหมายเพื่อตอบสนองต่อความต้องการของประชาชนโดยส่วนรวม</p>
<p>Service Platform</p>	<p>ระบบบริการที่สร้างขึ้นจากซอฟต์แวร์และแอปพลิเคชันที่ใช้เป็นพื้นฐานสำหรับการให้บริการอื่นๆ ไปยังผู้รับปลายทาง หรือ เชื่อมโยงบริการระหว่างหน่วยงาน/องค์กรที่ต้องอาศัยความสามารถหรือฟังก์ชันการทำงานที่อยู่ในระบบบริการฐาน เช่น บริการระบบซอฟต์แวร์ฐานสำหรับเนื้อหาดิจิทัล (content delivery platform) หรือระบบซอฟต์แวร์ฐานสำหรับเชื่อมโยงอุปกรณ์อัจฉริยะ เป็นต้น</p>
<p>Service Science</p>	<p>วิทยาการบริการเป็นแนวคิดที่เกี่ยวข้องกับการบริการที่ทำให้เกิดคุณค่าจากการทำกิจกรรมร่วมกันระหว่างผู้รับบริการ ผู้ให้บริการ และผู้ที่เกี่ยวข้องอื่น เรียกว่า “Co-creation of value” วิทยาการบริการเป็นศาสตร์ใหม่หรือความรู้ใหม่ที่เน้นการหาคำตอบเกี่ยวกับวิธีการปฏิบัติเพื่อร่วมสร้างคุณค่าให้ได้สูงสุดจากการนำเทคโนโลยีดิจิทัลมาเป็นส่วนหนึ่งของการสร้างคุณค่าร่วมกัน</p>

Smart Service บริการอัจฉริยะ	รูปแบบการบริการสาธารณะที่มุ่งเน้นประชาชนเป็นศูนย์กลาง (citizen centric) โดยประชาชนสามารถเข้าถึงบริการโดยผ่านช่องทางดิจิทัลที่หลากหลาย สอดคล้องกับความต้องการ และสถานการณ์ของแต่ละบุคคล รวมทั้งการได้รับการบริการในลักษณะอัตโนมัติ (automated service) โดยผู้รับบริการไม่ต้องร้องขอ หรือยื่นเรื่องต่อรัฐ
SMEs	<p>วิสาหกิจขนาดย่อม ได้แก่กิจการที่มีลักษณะดังต่อไปนี้</p> <p>๑) กิจการผลิตสินค้า ที่มีจำนวนการจ้างงานไม่เกิน ๕๐ คน หรือมีมูลค่าสินทรัพย์ถาวรไม่เกิน ๕๐ ล้านบาท</p> <p>๒) กิจการให้บริการที่มีจำนวนการจ้างงานไม่เกิน ๕๐ คน หรือมีมูลค่าสินทรัพย์ถาวรไม่เกิน ๕๐ ล้านบาท</p> <p>๓) กิจการค้าส่งที่มีจำนวนการจ้างงานไม่เกิน ๒๕ คน หรือมีมูลค่าสินทรัพย์ถาวรไม่เกิน ๕๐ ล้านบาท</p> <p>๔) กิจการค้าปลีกที่มีจำนวนการจ้างงานไม่เกิน ๑๕ คน หรือมีมูลค่าสินทรัพย์ถาวรไม่เกิน ๓๐ ล้านบาท</p> <p>วิสาหกิจขนาดกลาง ได้แก่กิจการที่มีลักษณะดังต่อไปนี้</p> <ul style="list-style-type: none"> ● กิจการผลิตสินค้า ที่มีจำนวนการจ้างงานเกินกว่า ๕๐ คน แต่ไม่เกิน ๒๐๐ คน หรือมีมูลค่าสินทรัพย์ถาวรเกินกว่า ๕๐ ล้านบาท แต่ไม่เกิน ๒๐๐ ล้านบาท ● กิจการให้บริการ ที่มีจำนวนการจ้างงานเกินกว่า ๕๐ คน แต่ไม่เกิน ๒๐๐ คน หรือมีมูลค่าสินทรัพย์ถาวรเกินกว่า ๕๐ ล้านบาท แต่ไม่เกิน ๒๐๐ ล้านบาท ● กิจการค้าส่ง ที่มีจำนวนการจ้างงานเกินกว่า ๒๕ คน แต่ไม่เกิน ๕๐ คน หรือมีมูลค่าสินทรัพย์ถาวรเกินกว่า ๕๐ ล้านบาท แต่ไม่เกิน ๑๐๐ ล้านบาท ● กิจการค้าปลีก ที่มีจำนวนการจ้างงานเกินกว่า ๑๕ คน แต่ไม่เกิน ๓๐ คน หรือมีมูลค่าสินทรัพย์ถาวรเกินกว่า ๓๐ ล้านบาท แต่ไม่เกิน ๖๐ ล้านบาท
Social Media	สังคมออนไลน์ที่มีผู้ใช้เป็นผู้สื่อสาร หรือเขียนเล่าเนื้อหา เรื่องราว ประสบการณ์ บทความ รูปภาพ และวิดีโอ ที่ผู้ใช้เขียนขึ้นเอง ทำขึ้นเอง หรือพบเจอจากสื่ออื่นๆ แล้วนำมาแบ่งปันให้กับผู้อื่นที่อยู่ในเครือข่ายของตน ผ่านทางเว็บไซต์ social network ที่ให้บริการบนอินเทอร์เน็ต
Spectrum Management	การบริหารจัดการและการกำกับดูแลการใช้ความถี่วิทยุซึ่งเป็นทรัพยากรที่มีจำกัด เพื่อให้เกิดประโยชน์สูงสุดต่อประเทศ โดยต้องให้มีความสมดุลของการกำกับดูแลการแข่งขันโดยเสรี และการแปรรูปจากกิจการของรัฐไปเป็นเอกชน
Standardization	การกำหนดมาตรฐานการดำเนินการในด้านต่างๆ ให้เป็นหนึ่งเดียว ถูกต้อง สร้างความน่าเชื่อถือต่อผู้เกี่ยวข้อง เช่น มาตรฐานการชำระเงิน มาตรฐานข้อมูลสินค้า เป็นต้น เพื่อให้เกิดการเชื่อมโยง เพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขัน และสร้าง

สภาพแวดล้อมในการนำประเทศไทยเข้าสู่ระบบการค้าและบริการที่สอดคล้องกับหลักเกณฑ์สากล

Trust	การสร้างเชื่อมั่นในการใช้งานดิจิทัล ที่สืบเนื่องจากการวางรากฐานโครงสร้างพื้นฐานและระบบรองรับการค้าและการดำเนินงานต่างๆ ให้มีความเสถียรและเกิดความมั่นคงปลอดภัย สำหรับผู้ใช้งานเทคโนโลยีดิจิทัล
Universal Design ระบบดิจิทัลตามหลักการออกแบบที่เป็นสากล	การออกแบบที่เป็นสากลให้กับคนทุกๆ กลุ่ม ไม่ว่าจะเป็นคนทั่วไป คนพิการ และผู้สูงอายุ โดยหลักการของ universal design มี ๗ ประการ คือ <ol style="list-style-type: none"> ๑) การใช้งานอย่างเท่าเทียมกัน (equitable use) ๒) มีความยืดหยุ่นในการใช้งาน (flexibility in use) ๓) เรียบง่ายและใช้งานได้ง่าย (simple and intuitive) ๔) ข้อมูลสารสนเทศ สามารถรับรู้ได้ (perceptible information) ๕) ทนต่อความผิดพลาด (tolerance for error) ๖) ใช้ได้ด้วยความสามารถทางกายภาพต่ำ (low physical effort) ๗) ขนาดและพื้นที่ สำหรับการใช้งาน (size and space for approach and use)
Universal Service Obligation (USO)	การบริการโทรคมนาคมพื้นฐานโดยทั่วถึงและบริการเพื่อสังคม ซึ่งดำเนินการโดยคณะกรรมการกิจการโทรคมนาคมแห่งชาติ หรือ กทช. (หรือคณะกรรมการกิจการกระจายเสียงกิจการโทรทัศน์และกิจการโทรคมนาคมแห่งชาติ กสทช. ในปัจจุบัน) เพื่อให้ท้องถิ่นที่อยู่ห่างไกล ได้มีโอกาสใช้บริการโทรคมนาคมอย่างเท่าเทียมและทั่วถึงสร้างโอกาสทางการศึกษา การเข้าถึงบริการทางการแพทย์ การส่งเสริมวัฒนธรรม การส่งเสริมอาชีพ และการบรรเทาภัยพิบัติต่าง ๆ สำหรับกลุ่มคนด้อยโอกาส หรือผู้ที่อยู่ห่างไกลเมืองใหญ่
Value added มูลค่าเพิ่ม	มูลค่าของสินค้าและบริการที่เพิ่มขึ้นมาในแต่ละขั้นตอนการผลิต คำนวณได้จากส่วนต่างระหว่างมูลค่าการผลิต และค่าใช้จ่ายชั้นกลางที่ใช้ไปในกระบวนการผลิต หรือคำนวณจากผลรวมของผลตอบแทนปัจจัยการผลิตขั้นปฐม
World Competitiveness Scoreboard	ดัชนีบ่งชี้ขีดความสามารถในการแข่งขันของประเทศที่เป็นที่ยอมรับกันทั่วไป ซึ่งจัดทำขึ้นโดย International Institute for Management Development และมีการเผยแพร่เป็นประจำทุกปี ดัชนีนี้เน้นวัดและเปรียบเทียบความสามารถของประเทศต่างๆ ในการการสร้างสภาพแวดล้อมต่างๆ ที่อำนวยความสะดวกการค้าและการดำเนินงานของภาคเอกชนและส่งผลต่อศักยภาพในการแข่งขันทางด้านเศรษฐกิจของประเทศ โดยพิจารณาจากปัจจัยหลักอันประกอบด้วย ปัจจัยทางด้านสมรรถนะทางเศรษฐกิจ (economic performance) ด้านประสิทธิภาพภาครัฐ (government proficiency) ด้านประสิทธิภาพของภาคธุรกิจ (business proficiency) ด้านโครงสร้างพื้นฐาน (infrastructure) ทั้งนี้การพัฒนาทางด้านไอซีทีเป็นปัจจัยย่อยของการพัฒนาทางด้านโครงสร้างพื้นฐาน

การเรียนรู้ตลอดชีวิต	การเรียนรู้ตั้งแต่เกิดจนตายโดยคนทุกกลุ่มในสังคม เพื่อให้เกิดการพัฒนาตนเอง ไม่ว่าจะเป็นเด็กก่อนวัยเรียน เด็กและเยาวชนวัยเรียนที่อยู่ทั้งในและนอกระบบการศึกษาสามัญ ผู้ใหญ่ในวัยทำงาน ผู้สูงอายุและผู้ด้อยโอกาสทุกประเภท
การคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคล	มาตรการที่กำหนดให้ผู้ครอบครอง ควบคุม หรือดูแลข้อมูลส่วนบุคคลต้องปฏิบัติ โดยต้องได้รับความยินยอมในการใช้ เปิดเผย หรือเผยแพร่ข้อมูลของบุคคลอื่น เว้นแต่เข้าข้อยกเว้นบางประการ
การคุ้มครองคนไร้ที่พึ่ง	การจัดสวัสดิการสังคม การเสริมสร้างสมรรถภาพทางร่างกายและจิตใจ การรักษาพยาบาล การส่งเสริมการศึกษาและอาชีพ การส่งเสริมและสนับสนุน การสร้างโอกาสในสังคม การพัฒนาคุณภาพชีวิต การสนับสนุนให้คนไร้ที่พึ่งมีงานทำ และมีที่พักอาศัย และการป้องกันมิให้มีการเลือกปฏิบัติที่ไม่เป็นธรรมต่อคนไร้ที่พึ่ง
การคุ้มครองสิทธิส่วนบุคคล	เป็นหนึ่งในสิทธิขั้นพื้นฐานที่ประชาชนพึงมีและได้รับ โดยภาครัฐมิสามารถก้าวล่วงหากไม่มีเหตุผลจำเป็นการบริหารจัดการภาวะวิกฤติ
การประกอบธุรกิจพาณิชย์อิเล็กทรอนิกส์	การประกอบธุรกิจดังต่อไปนี้ ๑) การเสนอซื้อหรือขายสินค้าหรือบริการ โดยวิธีการใช้สื่ออิเล็กทรอนิกส์ผ่านระบบเครือข่ายอินเทอร์เน็ต ๒) การบริการอินเทอร์เน็ต ๓) การให้เช่าพื้นที่ของเครื่องคอมพิวเตอร์แม่ข่าย ๔) การบริการเป็นตลาดกลางในการซื้อขายสินค้าหรือบริการ โดยวิธีใช้สื่ออิเล็กทรอนิกส์ผ่านระบบเครือข่ายอินเทอร์เน็ต ๕) การทำธุรกรรมโดยวิธีใช้สื่ออิเล็กทรอนิกส์อื่น ตามที่กรมพัฒนาธุรกิจการค้าประกาศกำหนด
การรู้เท่าทันข้อมูลและสื่อ	ความสามารถของแต่ละบุคคลในการเข้าถึง เข้าใจ ตีความ ประเมิน และสร้างข้อมูลและสื่อในรูปแบบที่หลากหลายด้วยความตระหนักถึงผลกระทบของข้อมูลและสื่อต่างๆดังกล่าว โดยไม่ถูกรวบงำ และสามารถใช้สื่อเป็นประโยชน์ต่อการเรียนรู้ และการดำรงชีวิตของทั้งตนเอง ครอบครัว ชุมชนและสังคมการรู้เท่าทันสารสนเทศดิจิทัล
คนไร้ที่พึ่ง	บุคคลที่ไร้ที่อยู่อาศัยและไม่มีรายได้เพียงพอแก่การยังชีพ และให้รวมถึงบุคคลที่อยู่ในสภาวะยากลำบากและไม่อาจพึ่งพาบุคคลอื่นได้ ทั้งนี้ ตามที่คณะกรรมการคุ้มครองคนไร้ที่พึ่งกำหนด
คลังข้อมูล/ ความรู้ดิจิทัล	การแปลงข้อมูลประเภทต่างๆ เพื่อจัดเข้าคลังข้อมูล/ ความรู้ และทยอยแปลงข้อมูลเข้าระบบ เช่น แปลงข้อมูลองค์ความรู้ด้านวัฒนธรรมเป็นดิจิทัลเพื่ออนุรักษ์และส่งเสริมอัตลักษณ์ความเป็นไทย หรือข้อมูลเก่าของหน่วยงานภาครัฐให้อยู่ในรูปแบบดิจิทัลเพื่อประโยชน์ในการจัดเก็บ ป้องกันข้อมูลสูญหาย ความสะดวกในการใช้งาน และการเชื่อมโยงข้อมูลระหว่างหน่วยงาน

ทรัพย์สินทาง ปัญญา	ผลงานที่เกิดจากการคิดค้น ประดิษฐ์ สร้างสรรค์ และได้รับการคุ้มครองตามกฎหมาย ในรูปแบบต่างๆ เมื่อมีคุณลักษณะที่ครบถ้วนตามเงื่อนไข
ทุนมนุษย์	คุณค่าของทรัพยากรมนุษย์ที่เป็นประโยชน์ต่อองค์กรหรือประเทศโดยพิจารณาใน ส่วนของความรู้ ความสามารถตลอดจนทักษะหรือความชำนาญรวมถึงประสบการณ์ ของแต่ละบุคคล ซึ่งสั่งสมอยู่ในตัวบุคคลและสามารถนำทรัพยากรเหล่านั้นมาใช้ ประโยชน์ให้เกิดศักยภาพแก่องค์กรและประเทศ
ธุรกรรมออนไลน์ หรือ ธุรกรรมทาง อิเล็กทรอนิกส์	กิจกรรมที่กระทำขึ้นระหว่างหน่วยธุรกิจ บุคคล รัฐ ตลอดจนองค์กรเอกชนหรือ องค์กรของรัฐใดๆ เพื่อวัตถุประสงค์ทางธุรกิจ การค้า การบริการและการติดต่องาน ราชการ โดยใช้วิธีการทางอิเล็กทรอนิกส์ทั้งหมดหรือแต่บางส่วน เช่น การชำระเงิน ทางอิเล็กทรอนิกส์ (e-Payment) การซื้อขายสินค้าและบริการทางอิเล็กทรอนิกส์ (e-Trading and service) การรับรองสิทธิ์ทางอิเล็กทรอนิกส์ (e-Certificate) การใช้ เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารที่เกี่ยวข้องกับสุขภาพ (e-Health) การยื่นคำ ร้องคำขอหนังสือ/เอกสารทางอิเล็กทรอนิกส์ และการจัดทำรายงานและเผยแพร่ใน รูปแบบอิเล็กทรอนิกส์ (e-Filing and e-Reporting)
ธุรกิจเทคโนโลยี ดิจิทัล	ธุรกิจที่มีการสร้างสรรค์สินค้าหรือบริการใหม่ด้วยการประยุกต์ใช้เทคโนโลยีและ นวัตกรรมดิจิทัล ก่อให้เกิดคุณค่าและรูปแบบการทำธุรกิจใหม่ที่แตกต่างจากการทำ ธุรกิจแบบเดิม (disruptive business) โดยธุรกิจเทคโนโลยีดิจิทัลครอบคลุมทั้งธุรกิจ ใหม่และธุรกิจเดิมที่มีการคิดค้นนวัตกรรมหรือมีการปรับเปลี่ยนรูปแบบการทำธุรกิจ (business model) และกระบวนการทางธุรกิจแบบใหม่ ซึ่งอาศัยเทคโนโลยีดิจิทัล เป็นพื้นฐานสำคัญในการสร้างมูลค่าเพิ่มให้กับสินค้าหรือบริการและตอบสนองความ ต้องการของผู้ใช้งานทั้งในระดับการใช้งานในอุตสาหกรรมและผู้ใช้งานทั่วไป
นวัตกรรมดิจิทัล	ผลิตภัณฑ์และบริการใหม่ๆ ที่เกิดจากการประยุกต์ใช้เทคโนโลยีดิจิทัล ที่ตอบสนอง ความต้องการและพฤติกรรมของผู้บริโภค ที่ปรับเปลี่ยนไปตามบริบทของเทคโนโลยี ที่มีการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว ก่อให้เกิดการสร้างสรรค์ธุรกิจใหม่ที่ไม่เคยมีมาก่อน บนพื้นฐานของการหลอมรวมเทคโนโลยี digital supply chain
นวัตกรรมบริการ	การคิดค้นบริการใหม่ๆ ที่ผ่านกระบวนการคิดอย่างเป็นระบบในการสร้างข้อเสนอ (offering) ที่มีคุณค่าเพื่อมุ่งตอบสนองผู้รับบริการและการสร้างประโยชน์ให้กับผู้รับ บริการให้ได้รับความพึงพอใจสูงสุด ผ่านแนวทางการให้บริการรูปแบบใหม่ที่เป็นการ แก้ไขปัญหา และ/หรือ สร้างคุณค่าให้กับผู้รับบริการ นวัตกรรมบริการไม่จำกัดเพียง สินค้าและบริการ แต่ยังรวมถึงนวัตกรรมที่เกี่ยวกับกระบวนการให้บริการ (service process) รูปแบบการทำธุรกิจ (business model) โครงสร้างพื้นฐานที่เกี่ยวกับการ ให้บริการ (service infrastructure) รวมทั้งนวัตกรรมอื่น ๆ ที่เกี่ยวกับการทำธุรกิจ เช่น แนวทางการขายและการจัดจำหน่าย การตลาด การส่งมอบ และการบริการหลัง การขาย

บริการอินเทอร์เน็ตความเร็วสูง	บริการโครงข่ายสื่อสารความเร็วสูง (ความเร็วไม่น้อยกว่า ๒ Mbps) ซึ่งจะใช้เป็นสาธารณูปโภคพื้นฐาน สำหรับประชาชนทุกคน เพื่อให้ประชาชนได้ใช้งานอย่างทั่วถึงและเท่าเทียม ในการรับ-ส่ง แลกเปลี่ยนข้อมูล ความรู้ และเข้าถึงบริการสาธารณะ เช่น อินเทอร์เน็ตความเร็วสูง, โทรศัพท์เคลื่อนที่ ๓G/๔G/LTE, ประชุมทางไกลแบบเห็นหน้า, ทีวีดิจิทัล, การรักษาทางไกล, การเรียนทางไกล ฯลฯ เหล่านี้ เป็นส่วนหนึ่งที่จะได้ประโยชน์จากการรับ-ส่งข้อมูล ความรู้ และเข้าถึงบริการสาธารณะผ่านโครงข่ายสื่อสารความเร็วสูง
ผู้บริโภค	ผู้ซื้อหรือผู้ได้รับบริการจากผู้ประกอบธุรกิจหรือผู้ซึ่งได้รับการเสนอหรือได้รับการชักชวนจากผู้ประกอบธุรกิจ เพื่อให้ซื้อสินค้าหรือรับบริการ และหมายความรวมถึงผู้ใช้สินค้าหรือผู้ได้รับบริการจากผู้ประกอบธุรกิจโดยชอบ แม้มิได้เป็นผู้เสียค่าตอบแทนก็ตาม
ผู้ประกอบการดิจิทัล	เจ้าของธุรกิจที่มีการใช้ประโยชน์จากเทคโนโลยีดิจิทัลอย่างเข้มข้นเพื่อพัฒนาทักษะและศักยภาพในการบริหารจัดการ การวางกลยุทธ์ทางธุรกิจ ตลอดจนการสร้างขีดความสามารถในการแข่งขัน ด้วยการประยุกต์ใช้องค์ความรู้ทางเทคโนโลยีมาปรับปรุงกระบวนการทางธุรกิจแบบเดิม
ผู้สูงอายุ	บุคคลที่มีอายุเกินหกสิบปีบริบูรณ์ขึ้นไปและมีสัญชาติไทย
มาตรฐาน	ข้อกำหนดอย่างใดอย่างหนึ่งหรือหลายอย่างซึ่งเกี่ยวกับสิ่งต่างๆ ดังต่อไปนี้ <ul style="list-style-type: none"> ๑) ผลผลิตภัณฑ์ วิธีการ กระบวนการผลิต ส่วนประกอบ โครงสร้าง มิติ ขนาดแบบ รูปร่าง น้ำหนัก ประสิทธิภาพ สมรรถนะ ความทนทาน หรือความบริสุทธิ์ของผลิตภัณฑ์ ๒) หีบห่อ การบรรจุหีบห่อ การทำเครื่องหมาย หรือฉลาก ๓) วิธีการ กระบวนการ คุณลักษณะ ประสิทธิภาพ หรือสมรรถนะ ที่เกี่ยวข้องกับการบริการ ๔) ระบบการบริหารหรือการจัดการเกี่ยวกับคุณภาพ สุขอนามัย อาชีวอนามัย สิ่งแวดล้อม ความปลอดภัย หรือระบบอื่นใด ๕) นิยาม แนวทาง ข้อเสนอแนะ หน่วยวัด การทดสอบ การสอบเทียบ การทดลอง การวิเคราะห์ การวิจัย การตรวจ การรับรอง การตรวจประเมิน ที่เกี่ยวข้อง กับ ๑), ๒), ๓) และ ๔) หรืออื่นๆ ที่เกี่ยวกับการมาตรฐาน
ระบบนิเวศดิจิทัล	สิ่งแวดล้อมและบริบทแวดล้อมของการดำเนินงานทางด้านเทคโนโลยีดิจิทัล การเชื่อมโยงกิจกรรม และการประยุกต์ใช้เทคโนโลยีดิจิทัลในภาคธุรกิจ ภาคสังคม ภาครัฐ ครอบคลุมกิจกรรมตั้งแต่ต้นน้ำไปจนถึงปลายน้ำและผู้ใช้ปลายทางทั้งรัฐ เอกชน และผู้บริโภครายบุคคล
ระบบเชื่อมโยงการทำธุรกิจครบวงจร	กระบวนการทางธุรกิจที่เริ่มจากเมื่อได้รับการสั่งซื้อสินค้าจนถึงการส่งสินค้า กระบวนการนี้มีรายละเอียดแตกต่างกันขึ้นอยู่กับชนิดของธุรกิจ ส่วนใหญ่จะ

ประกอบด้วยระบบการจัดการสินค้าจากคลังสินค้า ระบบการบรรจุหีบห่อ ไปจนถึงระบบการจัดส่งสินค้า นอกจากนี้ ยังมีระบบการแจ้งให้ลูกค้าได้รับรู้เกี่ยวกับสถานภาพในระหว่างการขนส่งสินค้า การติดตามรับชำระหนี้ การแก้ไขปัญหา รวมถึงขั้นตอนการคืนสินค้าถ้ามีเหตุจำเป็น ระบบ end-to-end จึงครอบคลุมกิจกรรมทั้งหมดที่ธุรกิจหนึ่งๆ กำหนดขึ้นเพื่อบริการให้ลูกค้าตามขั้นตอนที่กล่าวข้างต้น ในกรณีที่ใช้เทคโนโลยีดิจิทัลเพื่อทำงานตามขั้นตอนดังกล่าว จะหมายถึงการใช้ระบบออนไลน์ตลอดกระบวนการตั้งแต่การรับใบสั่งซื้อจนถึงขั้นจัดส่งสินค้า ชำระเงิน และสุดท้ายการคืนสินค้า ตลอดจนการบริการหลังการขายอื่นตลอดห่วงโซ่คุณค่าของสินค้าและบริการ

- ระบบนิเวศของการทำงานรูปแบบใหม่ที่อาศัยเทคโนโลยีดิจิทัล**

พื้นที่ทางกายภาพและ/หรือพื้นที่เสมือนสำหรับการทำงานที่เชื่อมโยงและติดต่อสื่อสารกันด้วยเครือข่ายอินเทอร์เน็ตความเร็วสูง ครอบคลุมการทำงานส่วนบุคคลและการทำงานร่วมกับบุคคลอื่น รวมถึงมีการปฏิสัมพันธ์ระหว่างบุคคลกับบุคคล (man to man) ระหว่างบุคคลกับเครื่องจักร (man to machine) และระหว่างเครื่องจักรกับเครื่องจักร (machine to machine) เป็นพื้นที่ที่มีความยืดหยุ่นในการทำงานสูง และเข้าถึงได้หลากหลายช่องทางทุกที่ทุกเวลา
- วิสาหกิจชุมชน**

กิจการของชุมชนเกี่ยวกับการผลิตสินค้า การให้บริการหรือการอื่นๆ ที่ดำเนินการโดยคณะบุคคลที่มีความผูกพัน มีวิถีชีวิตร่วมกันและรวมตัวกันประกอบกิจการดังกล่าว ไม่ว่าจะเป็นนิตบุคคลในรูปแบบใดหรือไม่เป็นนิตบุคคล เพื่อสร้างรายได้และเพื่อการพึ่งพาตัวเองของครอบครัว ชุมชนและระหว่างชุมชน โดยใช้ทรัพยากรผลผลิต ความรู้ ภูมิปัญญา วัฒนธรรม วิถีตนเอง ยึดโยงเป็นโครงสร้างเศรษฐกิจฐานรากเพื่อให้ชุมชนเข้มแข็ง เพื่อที่เป็นส่วนต่อยอดให้ระบบเศรษฐกิจข้างบนแข็งแรง เพราะมีรากฐานที่แข็งแรง
- สื่อ**

สิ่งที่ทำให้ปรากฏด้วยตัวอักษร เครื่องหมาย ภาพ หรือเสียง ไม่ว่าจะได้จัดทำในรูปแบบของเอกสาร สิ่งพิมพ์ ภาพเขียน ภาพพิมพ์ ภาพระบายสี รูปภาพ ภาพโฆษณา เครื่องหมาย รูปถ่าย ภาพยนตร์ วัตถุทัศน การแสดง ข้อมูลคอมพิวเตอร์ในระบบคอมพิวเตอร์ หรือได้จัดทำในรูปแบบอื่นใดตามที่กำหนดในกฎกระทรวง
- สื่อปลอดภัยและสร้างสรรค์**

สื่อที่มีเนื้อหาส่งเสริมศีลธรรมจริยธรรม วัฒนธรรม และความมั่นคง ส่งเสริมความคิดสร้างสรรค์ การเรียนรู้ทักษะการใช้ชีวิตของประชาชนโดยเฉพาะเด็กและเยาวชน และส่งเสริมความสัมพันธ์ที่ดีในครอบครัวและสังคม รวมถึงการส่งเสริมให้ประชาชนมีความสามัคคีและสามารถใช้ชีวิตในสังคมที่มีความหลากหลายได้อย่างเป็นสุข
- ห้องสมุดดิจิทัล**

สถานที่รวบรวมความรู้ทุกประเภทและทำการเชื่อมโยงห้องสมุดอิเล็กทรอนิกส์กับห้องสมุดแบบเดิมของทั้งภาครัฐ สถานศึกษา และเอกชน

**อุตสาหกรรม
เทคโนโลยีดิจิทัล**

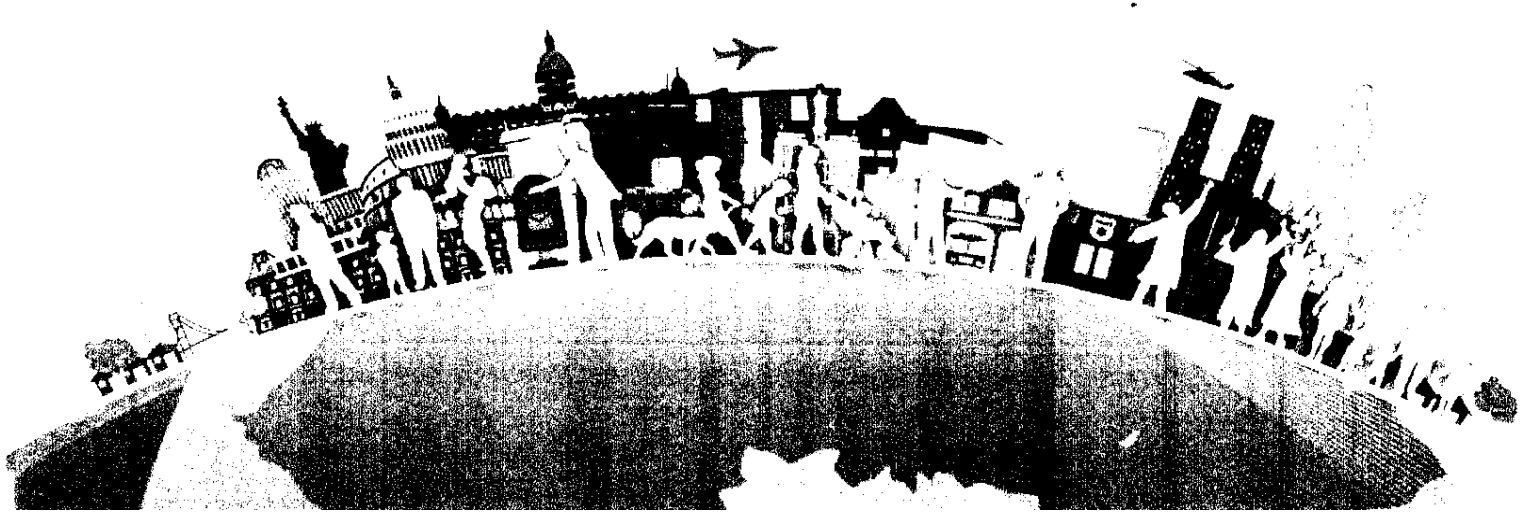
อุตสาหกรรมเทคโนโลยีดิจิทัลที่มีการประยุกต์ใช้เทคโนโลยีดิจิทัลเข้มข้น (digital technology intensive industry) และเป็นอุตสาหกรรมแห่งอนาคตที่เป็นพื้นฐานที่จำเป็นของการพัฒนาภาคการผลิตและบริการอื่นๆ ด้วยการประยุกต์ใช้เทคโนโลยีดิจิทัล ประกอบด้วย ๕ อุตสาหกรรม ได้แก่ อุตสาหกรรมซอฟต์แวร์ (autonomous agent software และ service architecture) อุตสาหกรรมฮาร์ดแวร์ (embedded system และ smart device) อุตสาหกรรมบริการทางด้านดิจิทัล (data center, cloud service, data analytics) อุตสาหกรรมบริการสื่อสารโทรคมนาคม (over the top, security) และอุตสาหกรรมดิจิทัลคอนเทนต์ (digital content, multimedia & broadcast)

(ร่าง)แผนพัฒนารัฐบาลดิจิทัลของประเทศไทย ระยะ 3 ปี (พ.ศ. 2559 – 2561)

EGA
e-Government Agency

สำนักงานรัฐบาลอิเล็กทรอนิกส์ (องค์การมหาชน) (สรอ.)
กระทรวงเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร

สารบัญ

บทสรุปผู้บริหาร	3
ส่วนที่ 1 ทิศทางการพัฒนารัฐบาลดิจิทัล	15
บทที่ 1 ทิศทางการพัฒนารัฐบาลดิจิทัลของโลก	16
บทที่ 2 ทิศทางการพัฒนารัฐบาลดิจิทัลให้สอดคล้องกับยุทธศาสตร์ระดับชาติ	22
บทที่ 3 สภาพการณ์ของการพัฒนารัฐบาลดิจิทัลของประเทศไทยในปัจจุบันเทียบกับสากล	30
ส่วนที่ 2 วิสัยทัศน์และยุทธศาสตร์	33
บทที่ 4 วิสัยทัศน์ของการพัฒนารัฐบาลดิจิทัล	34
บทที่ 5 ภาพรวมของยุทธศาสตร์การพัฒนารัฐบาลดิจิทัล	36
บทที่ 6 ยุทธศาสตร์ที่ 1 การพัฒนาและยกระดับขีดความสามารถรองรับการไปสู่รัฐบาลดิจิทัล	40
บทที่ 7 ยุทธศาสตร์ที่ 2 การยกระดับคุณภาพชีวิตและประสิทธิภาพประชาชน	73
บทที่ 8 ยุทธศาสตร์ที่ 3 การยกระดับขีดความสามารถในการแข่งขันของภาคธุรกิจ	88
บทที่ 9 ยุทธศาสตร์ที่ 4 การยกระดับความมั่นคงและเพิ่มความปลอดภัยของประชาชน	143
ส่วนที่ 3 กรอบระยะเวลาและแนวทางการขับเคลื่อนสู่การปฏิบัติ ให้เกิดผลเป็นรูปธรรม	166
บทที่ 10 กรอบระยะเวลาในการดำเนินงาน	167
บทที่ 11 ปัจจัยสู่ความสำเร็จในการขับเคลื่อนรัฐบาลดิจิทัลในประเทศไทย	172

บทสรุปผู้บริหาร

ปัจจุบันภาครัฐได้ให้ความสำคัญในการผลักดันนโยบายเศรษฐกิจและสังคมดิจิทัล (Digital Economy) ที่มุ่งเน้นการนำเทคโนโลยีดิจิทัลมาสนับสนุนและขับเคลื่อนภาคเศรษฐกิจและสังคมของประเทศ โดยมีวิสัยทัศน์ที่จะปรับเปลี่ยนประเทศสู่รูปแบบใหม่เพื่อการพัฒนาเข้าสู่เศรษฐกิจดิจิทัลอย่างยั่งยืน โดยหนึ่งในห้าเสาหลักของ Digital Economy คือการดำเนินงานด้านการบริการโครงสร้างพื้นฐาน (Service Infrastructure) เพื่อส่งเสริมการสร้างบริการดิจิทัล ซึ่งประกอบด้วยการพัฒนารากฐาน และปฏิวัติรูปแบบบริการใหม่ให้แก่การทำงานและการให้บริการในภาครัฐ อันจะนำไปสู่การลดเอกสารกระดาษในทุกขั้นตอนการดำเนินงาน เพิ่มความสะดวก รวดเร็วและถูกต้อง ก่อให้เกิดความโปร่งใสและสามารถตรวจสอบได้ ส่งเสริมให้เกิดนวัตกรรมในการให้บริการโดยมีผู้รับบริการทั้งภาคประชาชนและภาคธุรกิจเป็นศูนย์กลาง และให้ทุกภาคส่วนสามารถเข้าถึงข้อมูลของภาครัฐเพื่อนำไปต่อยอดเพิ่มมูลค่าสร้างประโยชน์ทางเศรษฐกิจและสังคมต่อไป

ทั้งนี้ปัจจุบันหน่วยงานภาครัฐยังประสบอุปสรรคในการพัฒนาขีดความสามารถเชิงดิจิทัล โดยจากมุมมองและเสียงสะท้อนของหน่วยงานภาครัฐ สามารถจำแนกปัญหาหลักของการพัฒนาขีดความสามารถเชิงดิจิทัลได้ 5 ข้อดังนี้

1. แนวทางการพัฒนาภาครัฐไทยสู่รัฐบาลดิจิทัลของหน่วยงานต่างๆ ขาดวิสัยทัศน์ที่สอดคล้องกัน
2. ระบบต่างๆ ถูกพัฒนาในลักษณะ “ต่างคนต่างทำ” ทำให้ขาดมาตรฐานและไม่สามารถนำมาใช้ร่วมกันได้
3. งบประมาณที่ได้รับไม่ต่อเนื่องจึงไม่เกิดผลเป็นรูปธรรม
4. ขาดบุคลากรที่มีความเชี่ยวชาญด้าน IT ที่เหมาะสม
5. กฎหมายรองรับการดำเนินงานอิเล็กทรอนิกส์ปัจจุบันยังไม่ได้ถูกนำไปใช้จริง

ดังนั้นจึงจำเป็นต้องมีแผนพัฒนารัฐบาลดิจิทัลที่มีความชัดเจนเกี่ยวกับทิศทางการพัฒนาในระดับประเทศที่สอดคล้องกันระหว่างทุกหน่วยงาน โดยมีองค์ประกอบของยุทธศาสตร์กรอบการพัฒนา และแผนการดำเนินงาน (Roadmap) เพื่อเป็นแนวทางการยกระดับขีดความสามารถเชิงดิจิทัลของภาครัฐไทย ในระยะสั้น ระยะกลาง และระยะยาว

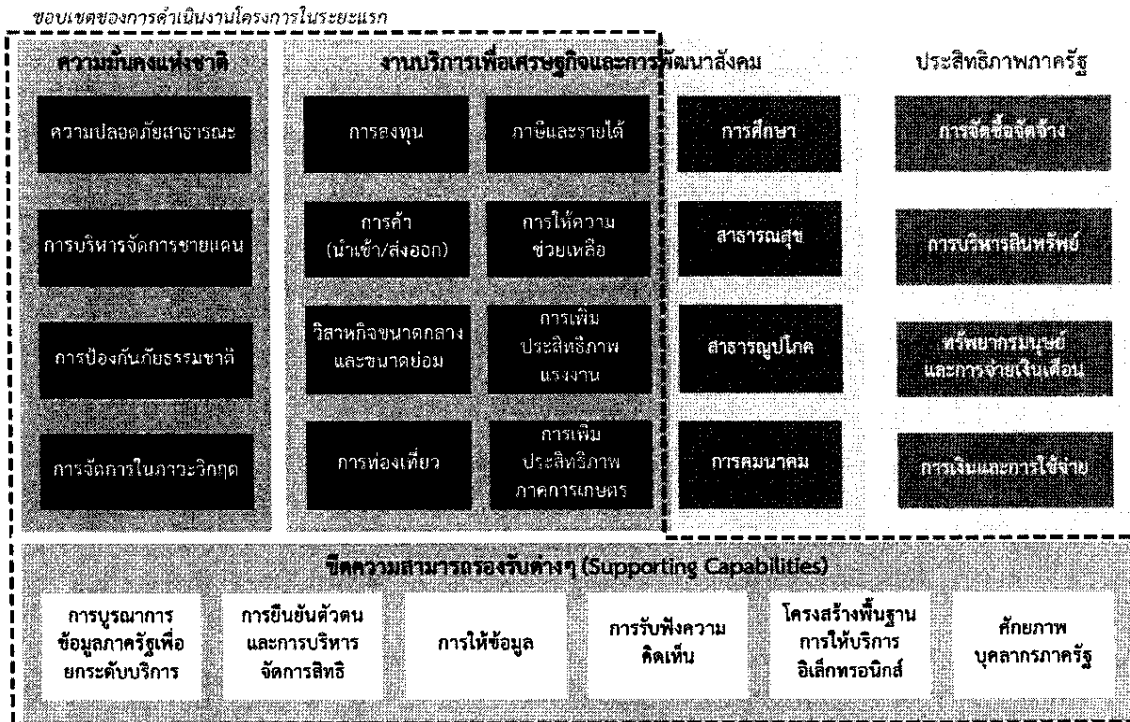
จากการศึกษายุทธศาสตร์ระดับชาติที่สำคัญ ได้แก่ นโยบายของคณะรัฐมนตรี พลเอก ประยุทธ์ จันทร์โอชา พ.ศ. 2558 ทั้ง 11 ด้าน นโยบายความมั่นคงแห่งชาติ ร่างแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติฉบับที่ 12 แผนยุทธศาสตร์การพัฒนาระบบราชการไทย พ.ศ. 2556-2561 กรอบนโยบายเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร ระยะ พ.ศ. 2554-2563 (ICT2020) และ ร่างแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมดิจิทัล พ.ศ. 2559-2563 สามารถกำหนดขีดความสามารถเชิงดิจิทัลหลักของภาครัฐไทยได้เป็น 26 ด้าน ใน 4 มิติ ดังต่อไปนี้

มิติที่ 1 ความมั่นคงแห่งชาติ ประกอบด้วย ความปลอดภัยสาธารณะ การบริหารจัดการชายแดน ภัยธรรมชาติ และ ภาวะวิกฤต

มิติที่ 2 งานบริการเพื่อเศรษฐกิจและการพัฒนาสังคม ประกอบด้วย การลงทุน การค้า (นำเข้า/ส่งออก) วิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม การท่องเที่ยว ภาษีและรายได้ แรงงาน การเกษตร การพัฒนาสังคม การศึกษา สาธารณสุข สาธารณูปโภค และ การคมนาคม

มิติที่ 3 ประสิทธิภาพภาครัฐ ประกอบด้วย การจัดซื้อจัดจ้าง การบริหารสินทรัพย์ ทรัพยากรมนุษย์และการจ่ายเงินเดือน และการเงินและการใช้จ่าย

มิติที่ 4 ขีดความสามารถรองรับต่างๆ ประกอบด้วย การให้ข้อมูลแก่ประชาชน การรับฟังความคิดเห็น การบูรณาการข้อมูลภาครัฐเพื่อยกระดับบริการ การยืนยันตัวตนและการบริหารจัดการสิทธิ โครงสร้างพื้นฐานการให้บริการอิเล็กทรอนิกส์ และ ศักยภาพบุคลากรภาครัฐ

โดยในระยะแรกของการจัดทำแผนแม่บทการพัฒนารัฐบาลดิจิทัล ครอบคลุมขีดความสามารถหลักทั้งหมด 18 ด้าน ได้แก่ การบูรณาการข้อมูลภาครัฐเพื่อยกระดับบริการ การยืนยันตัวตนและบริหารจัดการสิทธิ การให้ข้อมูล การรับฟังความคิดเห็น โครงสร้างพื้นฐานการให้บริการอิเล็กทรอนิกส์ ศักยภาพบุคลากรภาครัฐ การให้ความช่วยเหลือ การเพิ่มประสิทธิภาพแรงงาน การเพิ่มประสิทธิภาพภาคการเกษตร การท่องเที่ยว การลงทุน การค้า (นำเข้า/ส่งออก) วิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม ภาษีและรายได้ ความปลอดภัยสาธารณะ การบริหารจัดการชายแดน การป้องกันภัยธรรมชาติ และการจัดการในภาวะวิกฤต

เพื่อให้การจัดทำแผนแม่บทการพัฒนารัฐบาลดิจิทัลมีความชัดเจนและขับเคลื่อนได้จริง จำเป็นต้องศึกษาบริบทของงานบริการภาครัฐในปัจจุบันเพื่อเข้าใจอุปสรรคและความท้าทายในปัจจุบัน ศึกษาแนวทางการนำเทคโนโลยีมายกระดับงานบริการภาครัฐของประเทศไทยในในแต่ละด้านเพื่อกำหนดขีดความสามารถเชิงดิจิทัลที่จำเป็นต้องมี รวมถึงหารือกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องของแต่ละด้านเพื่อร่วมกันกำหนดเป้าหมายของการพัฒนาขีดความสามารถเชิงดิจิทัลที่ควรจะเป็นภายในกรอบระยะเวลา 3 ปีให้เหมาะสมกับระดับความพร้อมปัจจุบันและสอดคล้องกับเป้าหมายของหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง โดยจากผลการศึกษาศึกษาสามารถสรุปความท้าทายและแนวทางการแก้ปัญหาของทั้ง 18 ด้านได้ดังนี้

- ด้านการบูรณาการข้อมูลภาครัฐเพื่อยกระดับบริการ:** มีการบูรณาการข้อมูลผ่านระบบเชื่อมโยงข้อมูลกลาง ปัจจุบันข้อมูลมีปริมาณมากที่หลากหลยและซับซ้อน ถูกจัดเก็บอยู่ในหลายหน่วยงานที่มีมาตรฐานต่างกัน และมีกฎระเบียบที่จำกัดการบูรณาการข้อมูลในเชิงปฏิบัติ ดังนั้นเพื่อให้ภาครัฐสามารถเชื่อมโยงการทำงานของหน่วยงานต่างๆ และเพิ่มประสิทธิภาพการบริหารจัดการภาครัฐโดยรวม จึงเสนอให้พัฒนาระบบเชื่อมโยงข้อมูลกลางเพื่อบูรณาการข้อมูลระหว่างหน่วยงาน รวมทั้งมีมาตรการในการควบคุมความปลอดภัย และความเป็นส่วนตัวของข้อมูล ผ่าน 4 โครงการดังต่อไปนี้
 - การบูรณาการข้อมูลประชาชน (Citizen Data Integration)
 - การจัดทำ E-Government Act
 - การเพิ่มประสิทธิภาพงานบริการภาครัฐโดยการเชื่อมโยงข้อมูล (Smart Service)
 - การบูรณาการข้อมูลนิติบุคคล (Business Data Integration)

2. ด้านการยืนยันตัวตนและการบริหารจัดการสิทธิ: การยืนยันตนและบริหารจัดการสิทธิโดยใช้ Smart Card หรือผ่านบัญชีผู้ใช้อิเล็กทรอนิกส์กลาง

การยืนยันตัวตนและบริหารจัดการสิทธิในปัจจุบัน มีการตรวจสอบเอกสารที่ใช้ยืนยันตัวตนจำนวนมากและหลากหลาย จึงถือเป็นความท้าทายอย่างยิ่งในการพัฒนาระบบที่สามารถรักษาสมดุลระหว่างการรักษาความปลอดภัยของข้อมูล และการอำนวยความสะดวกแก่เจ้าหน้าที่และผู้รับบริการ การใช้บัตรประชาชน (Smart Card) ในการยืนยันตัวตนและบริหารจัดการสิทธิเมื่อเข้ารับบริการผ่านช่องทางกายภาพ และการใช้บัญชีผู้ใช้อิเล็กทรอนิกส์กลางสำหรับทำธุรกรรมภาครัฐทุกประเภทผ่านช่องทางออนไลน์ เป็นแนวทางดำเนินการที่สามารถตอบโจทย์ที่ทั้งภาครัฐและเอกชนต้องการได้เป็นอย่างดี โดยเสนอให้ดำเนินการ 2 โครงการดังต่อไปนี้

- ระบบบัญชีผู้ใช้อิเล็กทรอนิกส์กลาง (E-Citizen and E-Business Single Sign-on)
- การขยายการใช้งานบัตร Smart Card (Smart Card Reader Extension)

3. ด้านการให้ข้อมูล: การให้ข้อมูลงานบริการผ่านจุดเดียวโดยมีผู้รับบริการเป็นศูนย์กลาง

การมีผู้ใช้บริการจำนวนมากทำให้มีความต้องการที่หลากหลาย มีชนิดของข้อมูล ช่องทางการบริการ และหน่วยที่เกี่ยวข้องกับการให้บริการจำนวนมาก โดยแต่ละหน่วยมีมาตรฐานในการจัดเก็บข้อมูลที่แตกต่างกัน ดังนั้นเพื่อให้การค้นหาและเข้าถึงข้อมูล ที่ถูกต้อง ครบถ้วน เข้าใจง่าย ได้อย่างสะดวกรวดเร็ว เสนอให้จัดทำศูนย์รวบรวมข้อมูลงานบริการภาครัฐที่มุ่งเน้นการให้ทุกข้อมูลผ่านจุดเดียว ให้ข้อมูลตามความต้องการของผู้รับบริการ ผ่าน 2 โครงการดังต่อไปนี้

- การพัฒนาระบบศูนย์รวมข้อมูลของประชาชนรายบุคคล (My Government Portal)
- ศูนย์กลางบริการภาครัฐสำหรับประชาชน (GovChannel)

4. ด้านการรับฟังความคิดเห็น: การแก้ไขเรื่องร้องเรียนและการเข้าถึงความต้องการในเชิงรุก

ประชาชนมีความคาดหวังต่อการแก้ไขเรื่องร้องเรียนของภาครัฐที่สูงขึ้น โดยเรื่องร้องเรียนจำนวนมากมีความซับซ้อน ต้องการความร่วมมือจากหลายหน่วยงานในการแก้ไข ดังนั้นเพื่อให้ประชาชนสามารถร้องเรียนกับภาครัฐเรื่องใด ผ่านช่องทางใดก็ได้ (No Wrong Door) และภาครัฐสามารถทราบถึงความต้องการของประชาชนในเชิงรุกและสามารถดำเนินการแก้ไขได้ทันที จึงเสนอให้มีการยกระดับประสิทธิภาพและการใช้งานของศูนย์รับเรื่องราวร้องทุกข์ 1111 ให้เป็นระบบกลางที่สามารถเชื่อมโยงเรื่องร้องเรียนทุกประเภทของทุกหน่วยงานได้ มีการเข้าถึงปัญหาและความต้องการของประชาชนแบบเชิงรุก ผ่าน 2 โครงการดังต่อไปนี้

- ขยายผลศูนย์รับเรื่องราวร้องทุกข์ภาครัฐ 1111 (Integrated Complaint Management System)
- ระบบวิเคราะห์ความต้องการของประชาชนในเชิงรุก (Proactive Needs Analysis)

5. โครงสร้างพื้นฐานการให้บริการอิเล็กทรอนิกส์

ปัจจุบันการให้บริการโครงสร้างพื้นฐานการบริการอิเล็กทรอนิกส์ ยังไม่ครอบคลุมทุกงานบริการกลาง และยังขาดการบูรณาการด้านบริการอิเล็กทรอนิกส์ เพื่อให้เกิดการบูรณาการโครงสร้างพื้นฐานกลางด้าน ICT สำหรับหน่วยงานภาครัฐและสนับสนุนระบบงานบริการกลางเพื่ออำนวยความสะดวกให้กับประชาชน ควรมีการบูรณาการโครงสร้างพื้นฐานกลางด้าน ICT สำหรับบริการภาครัฐให้ครอบคลุมและมีประสิทธิภาพเพื่อรองรับรัฐบาลดิจิทัล โดยดำเนินการโครงการดังต่อไปนี้

- จัดทำโครงการบูรณาการโครงสร้างพื้นฐานกลางด้าน ICT สำหรับบริการภาครัฐ (Government Shared Infrastructure)

6. การยกระดับศักยภาพบุคลากรในภาครัฐ

การสร้างการมีส่วนร่วมและส่งเสริมให้บุคลากรหน่วยงานภาครัฐพร้อมที่จะรองรับการเปลี่ยนแปลง เพื่อให้ บุคลากรมีความพร้อมในการพัฒนาสู่การเป็นรัฐบาลดิจิทัล และให้ภาครัฐมีบุคลากรที่มีความเชี่ยวชาญในงานบริการเชิงดิจิทัลมากยิ่งขึ้น โดยดำเนินการโครงการต่อไปนี้

- การยกระดับความสามารถและสร้างความพร้อมของบุคลากรเพื่อส่งเสริมรัฐบาลดิจิทัล (Digital Government Capacity Building)

7. การให้ความช่วยเหลือ: การให้ความช่วยเหลือแบบบูรณาการในเชิงรุก

ปัจจุบันข้อมูลที่เป็นสำหรัการกำหนดนโยบายให้ความช่วยเหลือจะกระจายกันอยู่หลายแห่งและขาดการบูรณาการ จึงควรมีการบูรณาการข้อมูลประชาชนจากทุกหน่วยงาน ซึ่งจะทำได้กำหนดสิทธิรายบุคคลได้อย่างถูกต้องครบถ้วน ให้ประชาชนมีคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้น สามารถเข้าถึงสิทธิ์ต่างๆ ที่พึงจะได้ และได้รับความช่วยเหลือเชิงรุก ในขณะเดียวกันภาครัฐสามารถติดตามประเมินประสิทธิภาพของนโยบายได้อย่างมีประสิทธิภาพ โดยดำเนินการ 2 โครงการต่อไปนี้

- โครงการบูรณาการสวัสดิการสังคมและการจ่ายเงินภาครัฐทางอิเล็กทรอนิกส์ (Integrated Social Benefits)
- โครงการระบบชำระเงินแบบ Any ID และโครงการขยายการใช้บัตร (Universal Benefits Card)

8. การเพิ่มประสิทธิภาพแรงงาน: การบูรณาการตลาดแรงงานแบบครบวงจร

ประเทศไทยมีปัญหาการขาดแคลนแรงงาน จึงจำเป็นต้องพึ่งพาแรงงานต่างด้าวมากขึ้นทุกปี อีกทั้งผลิตภาพแรงงานของไทยยังอยู่ในระดับต่ำเมื่อเทียบกับประเทศอื่นๆ จึงควรมีการบูรณาการฐานข้อมูลตลาดแรงงาน และผู้เกี่ยวข้องทุกภาคส่วน เพื่อสนับสนุนการจับคู่การให้คำปรึกษาด้านอาชีพ การฝึกอบรม การพัฒนาคนตลอดช่วงชีวิตการทำงาน และการปรับสมดุลตลาดแรงงานให้มีประสิทธิภาพสูงสุด เพื่อให้ผู้ว่างงานได้งานที่เหมาะสมกับความสามารถ ผู้จ้างงานได้แรงงานที่ตรงกับความต้องการ ภาครัฐวางแผนการผลิตและการพัฒนาคุณภาพแรงงานให้ตรงความต้องการของตลาดแรงงาน โดยดำเนินการ 2 โครงการต่อไปนี้

- ระบบวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพตลาดแรงงาน (Labour Market Intelligence Centre)
- ศูนย์รวมตลาดแรงงานออนไลน์ (Integrated Virtual Labour Market)

9. การเพิ่มประสิทธิภาพภาคการเกษตร: การเกษตรแบบครบวงจรรายบุคคลผ่านการบูรณาการ

ภาคการเกษตรมีความสำคัญต่อไทยทั้งในเชิงเศรษฐกิจและสังคม โดยปัญหาเกษตรกรยากจนยังเป็นประเด็นสำคัญที่ต้องรีบแก้ไขทั้งในมิติของการเพิ่มรายได้และการยกระดับคุณภาพชีวิตเกษตรกรโดยการบูรณาการข้อมูลเชิงการเกษตรระหว่างหน่วยงานที่เกี่ยวข้องสำหรับนำมาวิเคราะห์ เพื่อให้ข้อมูลเชิงคุณภาพที่ตรงความต้องการของเกษตรกรแบบรายบุคคล ซึ่งจะช่วยเพิ่มศักยภาพของเกษตรกรให้เกิดประโยชน์สูงสุดทั้งในเชิงคุณภาพและปริมาณรวมถึงให้ภาครัฐมีข้อมูลเพื่อสนับสนุนการบริหารจัดการด้านการเกษตรได้อย่างมีประสิทธิภาพ โดยดำเนินการ 2 โครงการต่อไปนี้

- ระบบบูรณาการและวิเคราะห์ข้อมูลด้านการเกษตร (Agricultural Intelligence Centre)
- ระบบให้คำแนะนำเกษตรกรรายบุคคลในเชิงรุก (Connected Farmer)

10. การท่องเที่ยว: การบูรณาการด้านการท่องเที่ยวแบบครบวงจร

นวัตกรรมและสื่อดิจิทัลได้เข้ามามีบทบาทและเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมของนักท่องเที่ยวทั่วโลกตลอดทั้งวงจรประสบการณ์การท่องเที่ยว จึงจำเป็นต้องยกระดับขีดความสามารถเชิงดิจิทัลเพื่อสนับสนุนภาคการท่องเที่ยว ให้เป็นแรงขับเคลื่อนเศรษฐกิจไทยอย่างต่อเนื่องและยั่งยืน โดยการยกระดับประสบการณ์นักท่องเที่ยวในยุคดิจิทัล (Digital Tourism) เพื่ออำนวยความสะดวกแก่นักท่องเที่ยวแบบครบวงจร ตั้งแต่การค้นหาข้อมูล วางแผน และจัดซื้อสินค้าและบริการเพื่อการท่องเที่ยวผ่านช่องทางออนไลน์ โดยดำเนินการ 4 โครงการหลักดังต่อไปนี้

- ระบบบูรณาการและวิเคราะห์ข้อมูลด้านการท่องเที่ยว (Tourism Intelligence Centre)
- ระบบช่วยวางแผนการท่องเที่ยวแบบครบวงจร (Smart Trip Planner)
- แอปพลิเคชันรวมด้านการเดินทางสำหรับนักท่องเที่ยว (Smart Travel App)
- การออกอิเล็กทรอนิกส์วีซ่าผ่านทางออนไลน์ (Electronic Visa)

11. การการลงทุน: การบูรณาการงานบริการด้านการลงทุนข้ามหน่วยงาน

การลงทุนในประเทศไทยปัจจุบันนั้นยังขาดการบูรณาการระหว่างหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในการขออนุญาตเพื่อเริ่มต้นธุรกิจ เป็นเหตุให้ผู้ประกอบการต้องติดต่อหน่วยงานภาครัฐจำนวนมาก ต้องกรอกข้อมูลและส่งเอกสารซ้ำซ้อน และใช้เวลานาน จึงควรมีระบบกลางที่เชื่อมโยงงานบริการด้านการลงทุนระหว่างหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เพื่อเพิ่มความสะดวกรวดเร็วในการเริ่มต้นธุรกิจของผู้ประกอบการ รวมถึงเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันด้านการลงทุน (Ease of doing Business) ของประเทศ โดยดำเนินการโครงการดังต่อไปนี้

- ระบบบูรณาการงานบริการด้านการลงทุนข้ามหน่วยงาน (Integrated Business licensing system)

12. การค้า (นำเข้า-ส่งออก): การบูรณาการงานบริการด้านการนำเข้าส่งออกแบบครบวงจร

ขีดความสามารถในการแข่งขันของประเทศไทยในด้านการค้า (Trading Across Border Index) ลดลงอย่างมีนัยสำคัญ อันเป็นผลมาจากขั้นตอนการนำเข้า/ส่งออกที่มีจำนวนมากและใช้เวลานาน จึงควรมีระบบบูรณาการการนำเข้า/ส่งออกแบบครบวงจร ให้ผู้ประกอบการสามารถทำธุรกรรมที่เกี่ยวข้องกับการนำเข้าส่งออกแบบครบวงจร ณ จุดเดียว ผ่านช่องทางอิเล็กทรอนิกส์ ซึ่งจะช่วยเพิ่มความสะดวกรวดเร็วในการนำเข้า/ส่งออกของผู้ประกอบการ และเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันด้านการค้าของประเทศ โดยดำเนินการโครงการดังต่อไปนี้

- ระบบบูรณาการใบอนุญาตเพื่อนำเข้าส่งออกระหว่างหน่วยงานภาครัฐ (Regulatory Single Window)

13. วิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม : การส่งเสริม SME แบบบูรณาการเชิงรุกเพื่อส่งเสริมการเติบโต

ประเทศไทยมีจำนวนผู้ประกอบการและการจ้างงานในภาควิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม (SME) ปริมาณมาก แต่ทว่าผลิตภาพแรงงานของไทยยังต่ำกว่าประเทศคู่แข่งอย่างมีนัยสำคัญ จึงเป็นโจทย์สำคัญสำหรับภาครัฐ ที่จะยกระดับศักยภาพของ SME และเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันของประเทศโดยรวม เสนอให้พัฒนาระบบบูรณาการเพื่อให้ข้อมูล ความรู้ และคำปรึกษาเพื่อประกอบธุรกิจแก่ ผู้ประกอบการ SME แบบครบวงจร ณ จุดเดียว รวมถึงพัฒนาระบบเทคโนโลยีสารสนเทศให้ผู้ประกอบการใช้ประกอบธุรกิจได้อย่างมีประสิทธิภาพ ผ่าน 3 โครงการดังต่อไปนี้

- ระบบศูนย์รวมข้อมูลเพื่อส่งเสริมศักยภาพ SME (SME Information Portal)
- ระบบซอฟต์แวร์สนับสนุนการประกอบธุรกิจสำหรับ SME (Software as a Service for SME)
- โครงการบ่มเพาะความสามารถเชิงดิจิทัลและส่งเสริมผู้ประกอบการ SME

14. ภาษีและรายได้ : ระบบภาษีบูรณาการข้ามหน่วยงานแบบครบวงจร

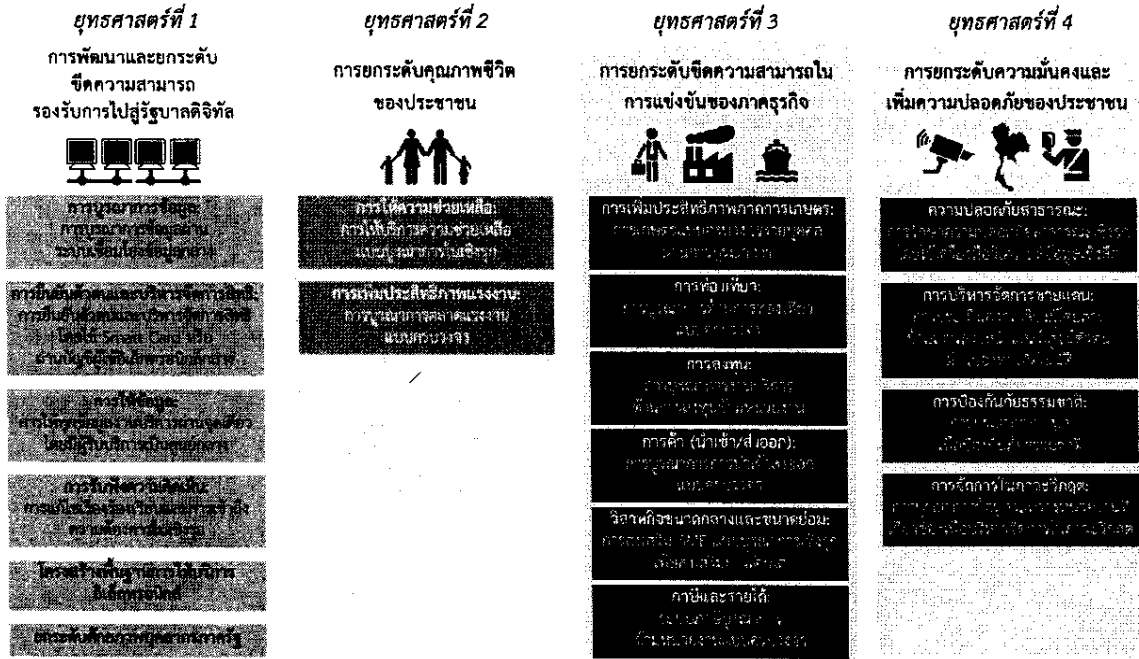
ความท้าทายหลักของภาครัฐคือการรักษาสมดุลระหว่างการจัดเก็บภาษีให้ครบถ้วน ถูกต้อง ตรงเวลา และการให้บริการที่สะดวกรวดเร็วแก่ผู้เสียภาษีที่มีหลากหลายกลุ่มและความคาดหวังที่เพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่อง ดังนั้นการบูรณาการข้อมูลระหว่างหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเพื่อเพิ่มความเป็นอัตโนมัติงานบริการด้านภาษี และการมีระบบวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อตรวจสอบและลดการรั่วไหลของการจัดเก็บภาษี จะช่วยให้ผู้เสียภาษีได้รับความสะดวกในการรับบริการด้านภาษีในขณะที่ภาครัฐสามารถจัดเก็บภาษีได้ครบถ้วน ถูกต้องเหมาะสมกับความเป็นจริง โดยดำเนินการ 2 โครงการดังต่อไปนี้

- ระบบจ่ายภาษีอัตโนมัติ (Automatic Tax Filing)
- ระบบวิเคราะห์ข้อมูลระบบการจัดเก็บภาษีเชิงลึก (Tax Analytics)

15. **ความปลอดภัยสาธารณะ :** การรักษาความปลอดภัยสาธารณะเชิงรุกโดยใช้เครื่องมือวิเคราะห์ข้อมูลเชิงลึก
- นวัตกรรมด้านเทคโนโลยีของโลกที่พัฒนาไปอย่างรวดเร็วส่งผลให้ประชาชนมีความคาดหวังให้ภาครัฐใช้ประโยชน์จากนวัตกรรมดังกล่าวในการดูแลรักษาความปลอดภัย ดังนั้นเพื่อเพิ่มความมั่นคงปลอดภัยแก่ประชาชน และให้เจ้าหน้าที่ภาครัฐสามารถดำเนินงานได้อย่างรวดเร็วมีประสิทธิภาพ จึงควรมีการบูรณาการข้อมูลจากกล้องวงจรปิดเพื่อเฝ้าระวังและตรวจจับความเสี่ยงก่อนเกิดเหตุเพื่อบริหารจัดการผ่านระบบศูนย์บัญชาการ และใช้ระบบดิจิทัลสนับสนุนการดำเนินงานของเจ้าหน้าที่ภาคสนาม โดยดำเนินการ 2 โครงการดังต่อไปนี้
- การรักษาความปลอดภัยสาธารณะในเชิงรุก (Safe City)
 - การเพิ่มประสิทธิภาพการทำงานของเจ้าหน้าที่ผ่านการใช้เครื่องมือและระบบดิจิทัล (Digital Police)
16. **การบริหารจัดการชายแดน :** การประเมินความเสี่ยงผู้โดยสารข้ามแดนล่วงหน้าและพิสูจน์ตัวตนผ่านช่องทางอัตโนมัติ
- การบริหารจัดการชายแดนมีความซับซ้อนมากขึ้นจากการเติบโตอย่างต่อเนื่องของจำนวนผู้เดินทางเข้าออกประเทศ ภาครัฐจึงจำเป็นต้องควบคุมและรักษาความปลอดภัยข้ามแดนในขณะที่ต้องอำนวยความสะดวกให้แก่ผู้เดินทาง โดยการขยายผลการใช้งานช่องทางอัตโนมัติด้วยระบบพิสูจน์ตัวตนให้ครอบคลุมทุกด่านและสามารถรองรับพลเมืองและชาวต่างชาติที่ผ่านเกณฑ์ รวมถึงให้มีการประเมินความเสี่ยงของผู้โดยสารข้ามแดนล่วงหน้าก่อนที่จะเดินทางมาถึงประเทศไทย โดยดำเนินการโครงการดังต่อไปนี้
- ระบบประเมินความเสี่ยงผู้โดยสารข้ามแดนล่วงหน้า (Advance Passenger Processing)
 - ขยายการใช้งานช่องทางอัตโนมัติด้วยระบบพิสูจน์ตัวตนทางชีวภาพ (Automated Gate Expansion)
17. **การป้องกันภัยธรรมชาติ :** การบูรณาการข้อมูลเพื่อป้องกันภัยธรรมชาติ
- การป้องกันภัยธรรมชาติมีความซับซ้อนสูง ทั้งในมิติของชนิดภัยพิบัติ ประเภทข้อมูล หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ช่องทางการสื่อสาร จนถึงผู้ประสบภัยซึ่งล้วนแต่มีปริมาณมาก ดังนั้นจึงควรมีการบูรณาการข้อมูลจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง อาทิ ข้อมูลประชากรและภูมิศาสตร์ ข้อมูลน้ำ หรือข้อมูลดิบจากเซ็นเซอร์ต่างๆ โดยต้องมีการจัดเก็บข้อมูลที่มีมาตรฐานสามารถนำไปเชื่อมโยงและต่อยอดใช้ประโยชน์ได้จริง เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพในการติดตาม การเตรียมความพร้อมรับมือ และการบริหารจัดการภัยธรรมชาติ และลดผลกระทบของการเกิดภัยธรรมชาติได้ โดยดำเนินการโครงการต่อไปนี้
- บูรณาการข้อมูล เพื่อติดตามและบริหารจัดการภัยธรรมชาติ (Natural Disaster Data Integration)
18. **การจัดการในภาวะวิกฤต :** การบูรณาการข้อมูลระหว่างหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเพื่อบริหารจัดการในภาวะวิกฤต
- การบริหารจัดการในภาวะวิกฤตเป็นการแก้ปัญหาในหลายมิติภายหลังเกิดเหตุภัยพิบัติ ไม่ว่าจะเป็นภัยจากในประเทศ ภัยจากนอกประเทศ หรือภัยธรรมชาติ ซึ่งเกี่ยวข้องกับหน่วยงานจำนวนมาก จึงจำเป็นต้องมีการบูรณาการข้อมูลจากทุกภาคส่วน อาทิ ข้อมูลภูมิศาสตร์ ข้อมูลสถานพยาบาล ข้อมูลที่ตั้งหน่วยกู้ภัยหรือหน่วยบรรเทาภัย เพื่อให้สามารถบริหารจัดการได้อย่างมีประสิทธิภาพและช่วยเหลือฟื้นฟูผู้ประสบภัยได้อย่างรวดเร็ว โดยดำเนินการโครงการต่อไปนี้
- ระบบแจ้งเตือนภัยผ่านช่องทางส่วนตัวรายบุคคล (Personalized Warning System)
 - บูรณาการข้อมูลเพื่อบริหารจัดการในภาวะวิกฤต (Intelligence Centre for Crisis Management)

ทั้งนี้สามารถสรุปแนวทางการพัฒนารัฐบาลดิจิทัล เป็น 4 ยุทธศาสตร์ที่ครอบคลุมการพัฒนาขีดความสามารถเชิงดิจิทัลทั้ง 18 ด้าน

4 ยุทธศาสตร์การพัฒนารัฐบาลดิจิทัล

โดยการยกระดับขีดความสามารถเชิงดิจิทัลของภาครัฐไทยสู่การเป็นรัฐบาลดิจิทัลทั้ง 18 ด้านมีแนวทางการพัฒนาที่สอดคล้องกันซึ่งตั้งอยู่บนพื้นฐานขององค์ประกอบหลักสำคัญ 4 ประการ ได้แก่

องค์ประกอบที่ 1 การบูรณาการภาครัฐ (Government Integration) คือ การบูรณาการระหว่างหน่วยงานต่างๆ ตั้งแต่การเชื่อมโยงข้อมูลไปจนถึงการดำเนินงาน เพื่อยกระดับประสิทธิภาพในการปฏิบัติงาน

องค์ประกอบที่ 2 การดำเนินงานแบบอัจฉริยะ (Smart Operations) คือ การนำเทคโนโลยีและอุปกรณ์ดิจิทัลมาสนับสนุนการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ภาครัฐไทย เพื่อให้สามารถดำเนินงานได้อย่างถูกต้องแม่นยำ รวดเร็ว และตรงจุดมากขึ้น โดยมีการเชื่อมต่อระหว่างเครื่องมืออุปกรณ์ (Internet of Things) ต่างๆ อย่างทั่วถึง

องค์ประกอบที่ 3 การให้บริการโดยมีประชาชนเป็นศูนย์กลาง (Citizen-centric Services) คือ การยกระดับงานบริการภาครัฐให้มีการออกแบบประสบการณ์และดำเนินการแบบเฉพาะเจาะจงตามความต้องการรายบุคคล (Personalized Customer Experience)

องค์ประกอบที่ 4 การสนับสนุนให้เกิดการขับเคลื่อนไปสู่การเปลี่ยนแปลง (Driven Transformation) คือ การวางแผนทางการยกระดับภาครัฐไทยสู่การเป็นรัฐบาลดิจิทัลด้วยกระบวนการเปลี่ยนแปงโดยมุ่งเน้นผลลัพธ์ (Outcome-driven Transformation) ที่มีการปรับเปลี่ยนองค์กรแบบครบวงจร (End-to-End Transformation)

ในลำดับต่อไป เพื่อให้สามารถระบุมাত্রการเชิงดิจิทัลที่ต้องได้รับการพัฒนาเป็นอันดับแรก จำเป็นต้องมีการจัดลำดับความสำคัญของมาตรการ โดยใช้ผลการวิเคราะห์ทั้งในเชิงกว้างและเชิงรุก

1. การวิเคราะห์เชิงกว้าง หมายถึง ระดับความพร้อมในการขับเคลื่อนสู่การเปลี่ยนแปลงในมิติต่างๆ อาทิ ด้านการเตรียมความพร้อมด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ ด้านโครงสร้างพื้นฐาน ด้านนโยบายและวิสัยทัศน์ ของหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

2. การวิเคราะห์เชิงลึก หมายถึง ระดับขีดความสามารถเชิงดิจิทัลที่มีอยู่ปัจจุบันของหน่วยงานภาครัฐที่เกี่ยวข้องเปรียบเทียบกับระดับที่ต้องการจะเป็นในระยะ 3 ปี ซึ่งจะสะท้อนให้เห็นถึงศักยภาพของการยกระดับที่สามารถทำได้

ระดับขีดความสามารถปัจจุบันเปรียบเทียบกับที่ต้องการจะเป็น	มาตรการที่สำคัญเป็นลำดับที่ 1	มาตรการที่สำคัญเป็นลำดับที่ 2
<p>ยกระดับได้มาก</p> <p>ประกอบด้วย 1 มาตรการ ได้แก่</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. การบูรณาการด้านการท่องเที่ยวแบบครบวงจร 	<p>ประกอบด้วย 9 มาตรการ ได้แก่</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. การบูรณาการข้อมูลผ่านระบบเชื่อมโยงข้อมูลกลาง 2. โครงสร้างพื้นฐานการให้บริการอิเล็กทรอนิกส์ 3. ยกระดับศักยภาพบุคลากรภาครัฐ 4. การให้บริการความช่วยเหลือแบบบูรณาการในเชิงรุก 5. การบูรณาการตลาดแรงงานแบบครบวงจร 6. การเกษตรแบบครบวงจรรายบุคคลผ่านการบูรณาการ 7. การบูรณาการงานบริการด้านการลงทุนข้ามหน่วยงาน 8. การส่งเสริม SME แบบบูรณาการเชิงรุกเพื่อส่งเสริมการเติบโต 9. ระบบภาษีบูรณาการข้ามหน่วยงานแบบครบวงจร 	<p>ประกอบด้วย 3 มาตรการ ได้แก่</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. การให้ทุกข้อมูลงานบริการผ่านจุดเดียวโดยมีผู้รับบริการเป็นศูนย์กลาง 2. การยืนยันตัวตนและบริหารจัดการสิทธิโดยใช้ Smart Card หรือผ่านบัญชีผู้ใช้อิเล็กทรอนิกส์กลาง 3. การแก้ไขเรื่องร้องเรียนและการเข้าถึงความต้องการในเชิงรุก
<p>ยกระดับได้บ้าง</p> <p>ประกอบด้วย 5 มาตรการ ได้แก่</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. การบูรณาการการนำเข้าส่งออกแบบครบวงจร 2. การรักษาความปลอดภัยสาธารณะในเชิงรุกโดยใช้เครื่องมือวิเคราะห์ข้อมูลเชิงลึก 3. การประเมินความเสี่ยงผู้โดยสารข้ามแดนล่วงหน้าและพิสูจน์ตัวตนผ่านช่องทางอัตโนมัติสำหรับผู้โดยสาร 4. การบูรณาการข้อมูลเพื่อป้องกันภัยธรรมชาติ 5. การบูรณาการข้อมูลระหว่างหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเพื่อบริหารจัดการในภาวะวิกฤต 		
<p>ความพร้อมต่ำ</p>	<p>ระดับความพร้อมในการขับเคลื่อนสู่การเปลี่ยนแปลง (Readiness Assessment)</p>	<p>ความพร้อมสูง</p>

โดยจากผลการวิเคราะห์สามารถแบ่ง 18 มาตรการพัฒนาขีดความสามารถเชิงดิจิทัลออกเป็น 3 กลุ่มลำดับความสำคัญตามผลการประเมินเชิงกว้างและเชิงลึกดังต่อไปนี้

- **มาตรการที่สำคัญเป็นลำดับที่ 1** ประกอบด้วยมาตรการที่มีความพร้อมสูงและยกระดับได้มาก ควรเร่งสนับสนุนและผลักดันเพื่อให้เกิดผลและการพัฒนาแบบก้าวกระโดด รวมทั้งสิ้น 9 มาตรการดังต่อไปนี้

 1. การบูรณาการข้อมูลผ่านระบบเชื่อมโยงข้อมูลกลาง
 2. โครงสร้างพื้นฐานการให้บริการอิเล็กทรอนิกส์
 3. ยกระดับศักยภาพบุคลากรภาครัฐ
 4. การให้บริการความช่วยเหลือแบบบูรณาการในเชิงรุก
 5. การบูรณาการตลาดแรงงานแบบครบวงจร
 6. การเกษตรแบบครบวงจรรายบุคคลผ่านการบูรณาการ
 7. การบูรณาการงานบริการด้านการลงทุนข้ามหน่วยงาน
 8. การส่งเสริม SME แบบบูรณาการเชิงรุกเพื่อส่งเสริมการเติบโต
 9. ระบบภาษีบูรณาการข้ามหน่วยงานแบบครบวงจร
- **มาตรการที่สำคัญเป็นลำดับที่ 2** ประกอบด้วยมาตรการที่มีความพร้อมสูงและยกระดับได้บางส่วน โดยเสนอให้จัดทำเป็น Quick Wins เพื่อปิดช่องว่างและพัฒนาให้ได้ถึงเป้าหมาย และมาตรการที่มีความพร้อมต่ำแต่ยกระดับได้มาก ซึ่งควรได้รับการผลักดันอย่างสม่ำเสมอเพื่อให้เกิดการพัฒนาอย่างต่อเนื่อง รวมทั้งสิ้น 4 มาตรการดังต่อไปนี้

1. การให้ทุกข้อมูลงานบริการผ่านจุดเดียวโดยมีผู้รับบริการเป็นศูนย์กลาง
 2. การยืนยันตัวตนและบริหารจัดการสิทธิโดยใช้ Smart Card หรือผ่านบัญชีผู้ใช้อิเล็กทรอนิกส์กลาง
 3. การแก้ไขเรื่องร้องเรียนและการเข้าถึงความต้องการในเชิงรุก
 4. การบูรณาการด้านการท่องเที่ยวแบบครบวงจร
- **มาตรการที่สำคัญเป็นลำดับที่ 3** ประกอบด้วยมาตรการที่มีความพร้อมต่ำและยกระดับได้น้อย ควรมุ่งเน้นการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานต่างๆ ให้ดีเสียก่อน รวมทั้งสิ้น 5 มาตรการดังต่อไปนี้
 1. การบูรณาการการนำเข้าส่งออกแบบครบวงจร
 2. การรักษาความปลอดภัยสาธารณะในเชิงรุกโดยใช้เครื่องมือวิเคราะห์ข้อมูลเชิงลึก
 3. การประเมินความเสี่ยงผู้โดยสารข้ามแดนล่วงหน้าและพิสูจน์ตัวตนผ่านช่องทางอัตโนมัติสำหรับผู้โดยสาร
 4. การบูรณาการข้อมูลเพื่อป้องกันภัยธรรมชาติ
 5. การบูรณาการข้อมูลระหว่างหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเพื่อบริหารจัดการในภาวะวิกฤต

ทั้งนี้เสนอให้ดำเนินการพัฒนารัฐบาลดิจิทัลในระยะเวลา 3 ปีของมาตรการที่สำคัญเป็นลำดับที่ 1 ดังนี้

มาตรการ	ม.ค. - ธ.ค. 2559	ม.ค. - ธ.ค. 2560	ม.ค. - ธ.ค. 2561	หน่วยงาน ผู้รับผิดชอบหลัก
1. การบูรณาการข้อมูลผ่านระบบเชื่อมโยงข้อมูลกลาง	การบูรณาการข้อมูลประชาชน (Citizen Data Integration)	E-Government Act		มท. และ สรอ.
	เพิ่มประสิทธิภาพงานบริการภาครัฐโดยการเชื่อมโยงข้อมูล (Smart Service)			สรอ.
2. โครงสร้างพื้นฐานการให้บริการอิเล็กทรอนิกส์	การบูรณาการข้อมูลนิติบุคคล (Business Data Integration)			ก.พ.ร. กรมพัฒนาธุรกิจการค้า และ สรอ.
	การบูรณาการโครงสร้างพื้นฐานกลางด้าน ICT สำหรับบริการภาครัฐ (Government Shared Infrastructure) (Data Center)			สรอ.
3. ยกระดับศักยภาพบุคลากรภาครัฐ	การยกระดับความสามารถและสร้างความพร้อมของบุคลากรเพื่อส่งเสริมรัฐบาลดิจิทัล (Digital Government Capacity Building)			สรอ.
4. ก้าวไปข้างหน้าด้วยความรวดเร็วแบบบูรณาการในเชิงรุก	โครงการบูรณาการสวัสดิการสังคมและการจ่ายเงินภาครัฐทางอิเล็กทรอนิกส์ (Integrated Social Benefits)			ก.พ.ร. และ กรมบัญชีกลาง
	โครงการระบบชำระเงินแบบ Any ID และโครงการขยายการใช้บัตร (Universal Benefits Card)			อปท. และ กค.
5. การบูรณาการตลาดแรงงานแบบครบวงจร	ระบบวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพตลาดแรงงาน (Labor Market Intelligence Center)			สป.รง.
	ศูนย์รวมตลาดแรงงานออนไลน์ (Integrated Virtual Labour Market)			กรมการจัดหางาน และ กรมพัฒนาฝีมือแรงงาน
6. การเกษตรแบบครบวงจรรายบุคคลผ่านการบูรณาการ	ระบบบูรณาการและวิเคราะห์ข้อมูลด้านการเกษตร (Agricultural Intelligence Centre)			สศก.
	ระบบให้คำแนะนำเกษตรกรรายบุคคลในเชิงรุก (Connected Farmer)			กรมส่งเสริมการเกษตร
7. การบูรณาการงานบริการด้านการลงทุนข้ามหน่วยงาน	ระบบบูรณาการงานบริการด้านการลงทุนข้ามหน่วยงาน (Integrated Business licensing system)			ก.พ.ร. สกท. และ สศอ.
	ระบบศูนย์รวมข้อมูลเพื่อส่งเสริมศักยภาพ SME (SME Information Portal)			สสว.
8. การส่งเสริม SME แบบบูรณาการเชิงรุกเพื่อส่งเสริมการค้าเติบโต	ระบบซอฟต์แวร์สนับสนุนการประกอบธุรกิจสำหรับ SME (Software as a Service for SME)			สสว.
	โปรแกรมเพื่อความสามารถเชิงดิจิทัลและส่งเสริมผู้ประกอบการ SME			สรอ SIPA และ Software Park
9. ระบบภาษีบูรณาการข้ามหน่วยงานแบบครบวงจร	ระบบจ่ายภาษีอัตโนมัติ (Automatic Tax Filing)			สป.กค.
	ระบบวิเคราะห์ข้อมูลกระบวนการจัดเก็บภาษีเชิงลึก (Tax Analytics)			สป.กค.

*ยังไม่สามารถดำเนินการได้ทันทีภายในปี 59 เนื่องจากจำเป็นต้องมีการบูรณาการข้อมูลก่อน

รูปที่ 1 แผนพัฒนารัฐบาลดิจิทัลระยะ 3 ปีของมาตรการที่สำคัญเป็นลำดับที่ 1

แผนพัฒนารัฐบาลดิจิทัลในระยะเวลา 3 ปีของมาตรการที่สำคัญเป็นลำดับที่ 2

มาตรการ	ม.ค. - ธ.ค. 2559	ม.ค. - ธ.ค. 2560	ม.ค. - ธ.ค. 2561	หน่วยงานผู้รับผิดชอบหลัก
1. การให้ทักซอบูงานบริการทางดิจิทัลโดยมีผู้นำทีมเป็นศูนย์กลาง	ระบบศูนย์รวมข้อมูลของประชาชนรายบุคคล (My Government Portal & Smart Government KIOSK)			ก.พ.ร. และ สรอ.
	ศูนย์กลางบริการภาครัฐสำหรับประชาชน (GovChannel) (data.go.th, GAC, เป็นต้น)			ก.พ.ร. และ สรอ.
2. การยืนยันตัวตนและบริหารจัดการโดยใช้ Smart Card หรือผ่านบัญชีผู้ใช้อิเล็กทรอนิกส์กลาง	ระบบบัญชีผู้ใช้อิเล็กทรอนิกส์กลาง (E-Citizen and E-Business Single Sign-on)			สรอ.
	ขยายการใช้งานบัตร Smart Card (Smart Card Reader Extension)			ก.พ.ร. และ สรอ.
3. การแก้ไขปัญหาเรื่องร้องเรียนและการแจ้งความทุกข์ทรมานในเชิงรุก	ขยายผลศูนย์รับเรื่องราวร้องทุกข์ภาครัฐ 1111 (Integrated Complaint Management System)			สป.นร.
	ระบบวิเคราะห์ความต้องการประชาชนในเชิงรุก (Proactive Needs Analysis)			สป.นร.
4. การบูรณาการด้านการท่องเที่ยวแบบครบวงจร	ระบบบูรณาการและวิเคราะห์ข้อมูลด้านการท่องเที่ยว (Tourism Intelligence Centre)			สป.กท.
	ระบบรวบรวมแผนการเดินทางแบบครบวงจร (Smart Trip Planner)			สป.กท.
	แพลตฟอร์มความมั่นคงการเดินทางสำหรับนักท่องเที่ยว (Smart Travel App)			สป.กท.
	การขอวีซ่าทางอิเล็กทรอนิกส์ (Electronic Visa)			กรมการกงสุล

แผนพัฒนารัฐบาลดิจิทัลในระยะเวลา 3 ปีของมาตรการที่สำคัญเป็นลำดับที่ 3

มาตรการ	ม.ค. - ธ.ค. 2559	ม.ค. - ธ.ค. 2560	ม.ค. - ธ.ค. 2561	หน่วยงานผู้รับผิดชอบหลัก
1. การบูรณาการการนำเข้าส่งออกแบบครบวงจร	ระบบบูรณาการใบอนุญาตเพื่อนำเข้าส่งออกระหว่างหน่วยงานภาครัฐ (Regulatory Single Window)			กรมศุลกากร
2. การรักษาความปลอดภัยสาธารณะในเชิงรุกโดยใช้เครื่องมือวิเคราะห์ข้อมูลเชิงลึก	การรักษาความปลอดภัยสาธารณะในเชิงรุก (Safe City)			สตช.
	การเพิ่มประสิทธิภาพการทำงานของเจ้าหน้าที่ผ่านการใช้เครื่องมือและระบบดิจิทัล (Digital Police)			สตช.
3. การประเมินความเสี่ยงผู้โดยสารข้ามแดนล่วงหน้าและพิสูจน์ตัวตนผ่านช่องทางอัตโนมัติ	ระบบประเมินความเสี่ยงผู้โดยสารข้ามแดนล่วงหน้า (Advance Passenger Processing)			สทผ.
	ขยายการใช้งานช่องทางอัตโนมัติด้วยระบบพิสูจน์ตัวตนทางชีวภาพ (Automated Gate Expansion)			สทผ.
4. การบูรณาการข้อมูลเพื่อป้องกันภัยธรรมชาติ	บูรณาการข้อมูล เพื่อติดตามและบริหารจัดการภัยธรรมชาติ (Natural Disaster Data Integration)			กรมป้องกันภัยธรรมชาติ
	ระบบแจ้งเตือนภัยผ่านช่องทางส่วนตัวรายบุคคล (Personalized Warning System)			กรมป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย
5. การบูรณาการข้อมูลระหว่างหน่วยงานเพื่อการบริหารจัดการในภาวะวิกฤต	บูรณาการข้อมูลเพื่อการบริหารจัดการในภาวะวิกฤต (Intelligence Centre for Crisis Management)			กรมป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย

นอกจากนี้ จากการศึกษาวิเคราะห์ประสบการณ์ในการขับเคลื่อนโครงการขนาดใหญ่ ที่มีขอบเขตกว้าง ความซับซ้อนสูง และมีผู้เกี่ยวข้องจำนวนมาก และในลักษณะการปฏิรูป พบว่ามีปัจจัยสู่ความสำเร็จหลัก 5 ประการ

1. การเตรียมความพร้อมคน (Citizen Competence)

จำเป็นต้องมีการเตรียมความพร้อมคนทั้งภาครัฐและภาคประชาชนให้พร้อมสู่การเปลี่ยนแปลงในอนาคต ทั้งในเชิงการเพิ่มศักยภาพให้สามารถรับมือการเปลี่ยนแปลง และการสร้างความเข้าใจและการมีส่วนร่วมเพื่อให้เกิดประโยชน์สูงสุด

2. ผู้นำบริหารการเปลี่ยนแปลง (Change Leadership)

มีผู้บริหารที่เข้าใจและให้ความสำคัญต่อการพัฒนาและคอยให้การสนับสนุนอย่างต่อเนื่อง โดยเฉพาะในการดำเนินงานเชิงบูรณาการที่ต้องได้รับความร่วมมือระหว่างหลายหน่วยงาน เพื่อให้เกิดผลเป็นรูปธรรม

3. แผนการดำเนินงานที่ขับเคลื่อนได้จริง (Actionable Plan)

มีแผนการดำเนินงานที่ชัดเจนขับเคลื่อนได้จริง โดยมีการระบุผู้รับผิดชอบหลักที่ชัดเจน รวมถึงการแบ่งบทบาทหน้าที่ของหน่วยงานที่เกี่ยวข้องต่างๆ ทั้งด้านการจัดสรรงบประมาณ การติดตามและชี้วัดความสำเร็จ รวมถึงการมอบหมายบุคลากรจากแต่ละหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

4. มีการติดตามการดำเนินโครงการอย่างจริงจัง (Continuous Monitoring)

มีการติดตามการดำเนินโครงการอย่างต่อเนื่องและจริงจัง โดยมีการตอบสนองอย่างรวดเร็วเพื่อผลักดันโครงการให้เกิดผลตามแผนการดำเนินงานที่กำหนดไว้ รวมถึงการผลักดันมาตรการเร่งด่วน (Quick Wins) ให้มีผลเป็นรูปธรรมและเป็นแรงขับเคลื่อนโครงการ

5. การสื่อสารและประชาสัมพันธ์อย่างต่อเนื่อง (Key Focus and Message)

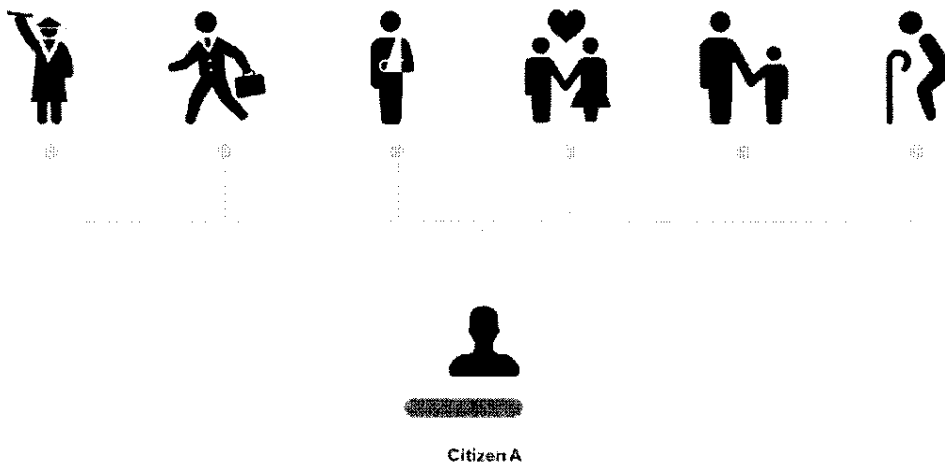
มีการสื่อสารประชาสัมพันธ์และการรับฟังความคิดเห็นของผู้เกี่ยวข้องอย่างสม่ำเสมอทั้งในภาครัฐ ภาคเอกชน และภาคประชาสังคม โดยให้ทุกฝ่ายได้มีส่วนร่วมในการผลักดันโครงการและมีความเข้าใจไปในทิศทางเดียวกัน เพื่อเพิ่มความโปร่งใสในการดำเนินงานตลอดทั้งโครงการรวมถึงลดปัญหาที่อาจเกิดขึ้นในอนาคต

ส่วนที่ 1 ทิศทางการพัฒนารัฐบาลดิจิทัล

บทที่ 1 ทิศทางการพัฒนารัฐบาลดิจิทัลของโลก

บริบทของโลกที่เปลี่ยนแปลงไปทำให้เทคโนโลยีเข้ามามีบทบาทในทุกมิติของการทำงานภาครัฐมากขึ้น ทั้งในแง่ของการให้บริการประชาชน การบริการจัดการภาครัฐ และการกำหนดนโยบาย ปัจจุบันภาครัฐทั่วโลกต่างนำเทคโนโลยีมาใช้ในการปฏิบัติงานเพื่อให้สามารถปรับตัวตามบริบทที่เปลี่ยนแปลงอย่างต่อเนื่อง สามารถปฏิบัติงานได้อย่างมีประสิทธิภาพมากขึ้น สามารถให้บริการประชาชนได้ดีขึ้น รวมทั้งสามารถลดต้นทุนในการดำเนินงานเพื่อให้คุ้มค่ากับภาษีและเพิ่มความโปร่งใสมากขึ้น ทั้งนี้สามารถสรุปแนวโน้มของทิศทางการพัฒนารัฐบาลดิจิทัลของโลกได้เป็น 9 ประการ ดังนี้

1. การบูรณาการข้อมูลประชาชนให้เป็นภาพเดียว (Single View of Citizen)

รูปที่ 2 การบูรณาการข้อมูลประชาชนให้เป็นภาพเดียว (Single View of Citizen)

ที่ผ่านมาหน่วยงานภาครัฐทั่วโลกได้พัฒนาระบบต่างๆ เพื่อปรับเปลี่ยนการทำงานและการเก็บข้อมูลให้อยู่ในรูปแบบอิเล็กทรอนิกส์ ส่งผลให้ประชาชนได้รับความสะดวกสบายยิ่งขึ้น อย่างไรก็ตามการพัฒนาารัฐบาลอิเล็กทรอนิกส์ในลักษณะ “ต่างคนต่างทำ” นำไปสู่การจัดเก็บข้อมูลแบบแยกส่วนและขาดเอกภาพของข้อมูลประชาชน (Multiple Views of Citizen) โดยประชาชนหนึ่งคนอาจมีตัวตนอยู่ในหลายฐานข้อมูลภาครัฐที่กระจัดกระจาย เช่น ฐานข้อมูลทะเบียนราษฎร์ ทะเบียนเกษตรกร ทะเบียนผู้เสียภาษีเงินได้ ทะเบียนผู้ได้รับอนุญาตขับขี่ ทะเบียนผู้สูงอายุ หรือเป็นผู้มีอำนาจลงนามในทะเบียนธุรกิจ ซึ่งเป็นอุปสรรคสำคัญต่อการบูรณาการระหว่างหน่วยงานเพื่อยกระดับงานบริการภาครัฐ

เพื่อก้าวข้ามอุปสรรคดังกล่าว ภาครัฐทั่วโลกจึงมีแนวคิดที่จะบูรณาการข้อมูลประชาชนให้เป็นภาพเดียว (Single View of Citizen) โดยเชื่อมโยงข้อมูลประชาชนจากฐานข้อมูลของทุกหน่วยงานในทุกภาคส่วน เพื่อให้สามารถเห็นข้อมูลประชาชนได้สมบูรณ์ยิ่งขึ้น อันจะนำไปสู่ประโยชน์ในหลายมิติ ดังนี้

1. สามารถกำหนดนโยบายที่เหมาะสมและเป็นรูปธรรมมากขึ้น เช่น การให้เงินช่วยเหลือที่เหมาะสมกับความจำเป็นรายบุคคล
2. สามารถเพิ่มประสิทธิภาพการทำงานโดยลดขั้นตอนการขอข้อมูลและตรวจเอกสารที่ซ้ำซ้อน เช่น ลดการขอเอกสารประกอบการพิจารณาอนุมัติอนุญาตจำนวนมาก ทั้งที่เอกสารเหล่านั้นเป็นเอกสารที่ออกโดยภาครัฐแต่ขาดการบูรณาการข้อมูลกันระหว่างหน่วยงาน
3. สามารถเพิ่มความโปร่งใสในการทำงานและลดความเสี่ยงต่อการทุจริตประพฤติมิชอบ เช่น การใช้ระบบติดตามความคืบหน้าของขั้นตอนการอนุมัติอนุญาต ทำให้ผู้รับบริการทราบถึงระยะเวลาที่ควรพิจารณาแล้วเสร็จและสามารถติดตามสถานะการดำเนินงานได้

กรณีตัวอย่างที่ประสบความสำเร็จของการบูรณาการข้อมูลประชาชนให้เป็นภาพเดียว ได้แก่ ระบบอัลทินน์ (Altinn¹) ของประเทศนอร์เวย์ ซึ่งเป็นระบบสำหรับทำธุรกรรมภาครัฐผ่านช่องทางออนไลน์ โดยได้บูรณาการข้อมูลประชาชนเพื่อลดขั้นตอนการติดต่อราชการของกว่า 450 งานบริการ ใน 41 หน่วยงาน เช่น พลเมืองนอร์เวย์ไม่ต้องยื่นภาษีเงินได้อีกต่อไป เนื่องจากภาครัฐมีข้อมูลเพียงพอที่จะคำนวณภาษีรายบุคคล และแสดงเพียงจำนวนที่ต้องจ่ายเพิ่ม/ได้รับคืนในแต่ละปีเท่านั้น (Automatic Tax Filing)

2. การให้บริการภาครัฐแบบเฉพาะเจาะจงรายบุคคล (Personalized Customer Experience)

การกำหนดนโยบายภาครัฐและการให้บริการประชาชนมีความซับซ้อนมากขึ้นตามบริบททางสังคมและเศรษฐกิจในยุคดิจิทัล ในขณะที่โครงสร้างของหน่วยงานภาครัฐส่วนใหญ่แบ่งตามสายงาน (functional-based government) แต่รูปแบบการให้บริการประชาชนและทิศทางของการพัฒนาประเทศล้วนต้องการการทำงานแบบบูรณาการข้ามสายงาน (agenda-based government) ส่งผลให้การติดต่อราชการในปัจจุบันมีความซับซ้อนยิ่งขึ้น เพื่อยกระดับความพึงพอใจของผู้รับบริการ ภาครัฐทั่วโลกจึงมีแนวคิดออกแบบบริการที่เฉพาะเจาะจงรายบุคคล (Personalized Customer Experience) โดยใช้ระบบวิเคราะห์ข้อมูลผู้รับบริการเพื่อให้สามารถให้บริการได้อย่างถูกต้องเหมาะสมและตรงตามความต้องการรายบุคคล

กรณีตัวอย่างที่ประสบความสำเร็จของการให้บริการภาครัฐแบบเฉพาะเจาะจงรายบุคคล ได้แก่ พอร์ทัลการท่องเที่ยว Incredible India ของประเทศอินเดีย² ซึ่งเป็นระบบที่พลิกโฉมการให้บริการข้อมูลด้านการท่องเที่ยว จากที่นักท่องเที่ยวไม่สามารถตัดสินใจวางแผนการเดินทางได้ เนื่องจากได้รับข้อมูลปริมาณมากเกินไปแต่ไม่อาจมั่นใจได้ว่าข้อมูลนั้นถูกต้องหรือไม่ กระทรวงการท่องเที่ยวอินเดียจึงได้นำเทคโนโลยีมายกระดับการให้บริการข้อมูล เพื่อนำเสนอแผนการท่องเที่ยวที่เฉพาะเจาะจงรายบุคคลให้แก่นักท่องเที่ยวตามความสนใจระยะเวลา งบประมาณ และปัจจัยอื่นๆ รวมทั้งสามารถเชื่อมโยงไปสู่การทำธุรกรรมออนไลน์ เช่น จองตั๋วโดยสารและที่พัก นวัตกรรมนี้ทำให้พอร์ทัลการท่องเที่ยว Incredible India ได้รับรางวัล World Travel Award สาขา Best Campaign of the Year ในปี 2552 และได้รับการยอมรับในระดับสากลให้เป็นเว็บไซต์การท่องเที่ยวของภาครัฐที่ดีที่สุดในโลก

3. การให้บริการภาครัฐแบบครบวงจร ณ จุดเดียว (One Stop Service Management)

นอกจากบริบทที่ซับซ้อนมากขึ้นจะทำให้การติดต่อราชการมีความซับซ้อนยิ่งขึ้นแล้ว ภายในภาครัฐเองก็กำลังเผชิญกับอุปสรรคต่างๆ ในการบริหารจัดการเช่นกัน โดยเฉพาะในกรณีนี้ที่หน่วยงานจากหลายภาคส่วนมีความเกี่ยวข้องกันในกระบวนการดำเนินงานและจัดเก็บข้อมูลในลักษณะแยกส่วน ที่ผ่านมามาภาครัฐทั่วโลกได้พยายามอย่างต่อเนื่องเพื่อให้บริการแบบครบวงจร ณ จุดเดียว (One Stop Service) โดยในระยะแรกเริ่มจากจัดตั้งศูนย์ปฏิบัติการที่มีเจ้าหน้าที่ประจำจากหลายหน่วยงานคอยให้บริการ แต่เนื่องจากมีการใช้เทคโนโลยีที่จำกัดจึงยังไม่สามารถให้บริการประชาชนได้อย่างทั่วถึง ในระยะต่อมาได้มีการนำเทคโนโลยีเข้ามาใช้มากขึ้นเพื่อพัฒนาระบบการให้บริการภาครัฐแบบครบวงจร ณ จุดเดียว ทำให้สามารถปฏิบัติงานได้อย่างมีประสิทธิภาพมากขึ้น และประชาชนก็ได้รับความสะดวกสบายมากขึ้น

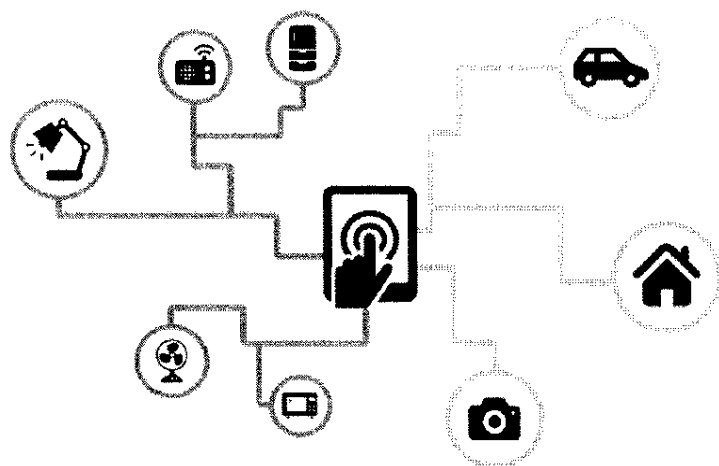
กรณีตัวอย่างที่ประสบความสำเร็จของการให้บริการภาครัฐแบบครบวงจร ณ จุดเดียว ได้แก่ ระบบจดทะเบียนธุรกิจออนไลน์ (Online Business Licensing Service: OBLIS³) ของประเทศสิงคโปร์ ซึ่งเป็นเว็บไซต์กลางที่อำนวยความสะดวกด้านการขอใบอนุญาตออนไลน์จากทุกหน่วยงานภาครัฐที่เกี่ยวข้อง โดยประชาชนสามารถติดต่อหน่วยงานกลางเพียงหน่วยงานเดียวผ่านศูนย์ปฏิบัติงานหรือเว็บไซต์ที่มีฐานข้อมูลภาครัฐเชื่อมต่อกันทั้งหมด แทนการติดต่อทุกหน่วยงานด้วยตนเอง ทำให้ลดขั้นตอนการเตรียม ยื่นและตรวจสอบเอกสาร ลดระยะเวลาในการขอรับบริการ อีกทั้งยังสามารถติดตามความคืบหน้าของการดำเนินงาน

¹ Government of Norway, Altinn Main Website | Accenture Credentials on The Brønnøysund Register Centre, Norwegian Government

² Incredible India.org Main Page, Ministry of Tourism | Tripgator Website and Travel Application | Hindu Business Line 'Travel planning portal tripgator.com launched'

³ Online Business Licensing Service, Head of Civil Service, Government of Singapore

4. การเชื่อมต่ออุปกรณ์เคลื่อนที่ (Internet of Things & Mobility)

รูปที่ 3 การเชื่อมต่ออุปกรณ์เคลื่อนที่ (Internet of Things & Mobility)

ในช่วง 3 ปีที่ผ่านมา จำนวนโทรศัพท์เคลื่อนที่ทั่วโลกเพิ่มขึ้นอย่างรวดเร็วกว่า 2 เท่า จาก 1,100 ล้านเครื่องในปี พ.ศ. 2555 เป็น 2,600 ล้านเครื่องในปัจจุบัน และคาดการณ์ว่าจะเพิ่มขึ้นอีก 2.5 เท่าในปี พ.ศ. 2563 ซึ่งในอนาคตการเชื่อมต่อระหว่างอุปกรณ์ (Internet of Things) จะมีบทบาทเพิ่มขึ้นอย่างมาก โดยคาดการณ์ว่าภายในปี พ.ศ. 2563 อุปกรณ์กว่า 50,000 ล้านชิ้นจะถูกเชื่อมต่อกัน หรือโดยเฉลี่ยแล้วมนุษย์หนึ่งคนจะมีอุปกรณ์มากถึง 6.5 ชิ้นที่เชื่อมต่อกัน

แนวโน้มสภาพการณ์นี้จึงนับเป็นโอกาสสำคัญที่จะนำอุปกรณ์เหล่านี้มาใช้ประโยชน์ในวงกว้าง ซึ่งภาครัฐสามารถนำเทคโนโลยีการเชื่อมต่อระหว่างอุปกรณ์มาช่วยสนับสนุนการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ ให้สามารถแลกเปลี่ยนข้อมูลและสื่อสารกันได้อย่างรวดเร็วและมีประสิทธิภาพมากขึ้น นอกจากนี้ยังสามารถเชื่อมต่ออุปกรณ์ให้สื่อสารถึงกันแบบอัตโนมัติโดยไม่ต้องอาศัยการควบคุมของมนุษย์ตลอดเวลา เช่น ระบบแจ้งเตือนอุทกภัยที่ประมวลผลบนพื้นฐานของข้อมูลจากเครื่องวัดระดับน้ำ ความเร็วของการไหล และความชื้นของบรรยากาศ ทำให้สามารถแจ้งเตือนล่วงหน้าโดยอัตโนมัติก่อนเกิดภัย

กรณีตัวอย่างที่ประสบความสำเร็จของการเชื่อมต่ออุปกรณ์เคลื่อนที่ ได้แก่ โครงการ Safe City ของประเทศสิงคโปร์⁴ ซึ่งเป็นระบบรักษาความปลอดภัยสาธารณะเชิงรุกที่บูรณาการข้อมูลจากกล้องวงจรปิดทั้งหมดไปยังศูนย์บัญชาการ และนำเครื่องมือวิเคราะห์ภาพเคลื่อนไหวเชิงลึก (Video Analytics) มาประเมินสถานการณ์เสี่ยง เพื่อแจ้งเตือนไปยังเจ้าหน้าที่ (Push Notification) เช่น วิเคราะห์ภาพเคลื่อนไหวเพื่อตรวจจับวัตถุแปลกปลอมที่ถูกทิ้งไว้ในที่สาธารณะ หรือส่งสัญญาณเมื่อมีผู้บุกรุกเข้าไปในบริเวณต้องห้าม และแจ้งไปยังเจ้าหน้าที่ภาคสนามให้ดำเนินการได้ทันที

5. การจัดการข้อมูลขนาดใหญ่และการวิเคราะห์ข้อมูลเชิงลึก (Big Data & Analytics)

ไม่เพียงแต่จำนวนอุปกรณ์เท่านั้นที่เพิ่มขึ้น ขนาดของข้อมูลก็เป็นอีกสิ่งหนึ่งที่มีการขยายตัวเพิ่มขึ้นอย่างมีนัยสำคัญ ทั้งในเชิงปริมาณ รูปแบบ และความรวดเร็วในการเปลี่ยนแปลง ซึ่งข้อมูลส่วนมากยังไม่มีการจัดเก็บ (Unstructured) หรือถูกจัดเก็บในลักษณะฐานข้อมูลดิบ (Database) ทำให้ไม่สามารถนำมาใช้ให้เกิดประโยชน์สูงสุด ปัจจุบันจึงได้มีการพัฒนาระบบการจัดการข้อมูลขนาดใหญ่

⁴ Accenture Credentials Safe City, collaborating with Safety Security Industry Programme Office (SSIPO), Ministry of Home Affairs (MHA) and Singapore Economic Development Board (SEDB)

ใหญ่ (Big Data) เพื่อใช้เป็นเครื่องมือจัดระเบียบฐานข้อมูลที่มีขนาดใหญ่และมีความหลากหลายให้เป็นระบบ รวมทั้งมีการพัฒนาเครื่องมือวิเคราะห์ข้อมูลเชิงลึก (Analytics) เพื่อให้สามารถเข้าใจข้อมูลอย่างลึกซึ้งและนำข้อมูลไปใช้ให้เกิดผลในที่สุด (Insight, Action, Outcome) กรณีตัวอย่างที่ประสบความสำเร็จของการจัดการข้อมูลขนาดใหญ่และการวิเคราะห์ข้อมูลเชิงลึก ได้แก่ ระบบบูรณาการตลาดแรงงานแบบครบวงจร (Integrated Virtual Labor Market: IVLM) ของประเทศเยอรมัน⁵ โดยที่ผ่านมายุโรปประสบปัญหาอัตราการว่างงานสูงเนื่องจากทักษะของแรงงานไม่สอดคล้องกับความต้องการของตลาด ภาครัฐจึงได้พัฒนาระบบ IVLM ขึ้นมาเพื่อใช้ในการบริหารจัดการตลาดแรงงานของประเทศ โดยเชื่อมโยงข้อมูลตำแหน่งงานจากกว่า 700 หน่วยงาน ทั้งภายในเยอรมันและในทวีปยุโรป รวมทั้งนำข้อมูลตลาดแรงงานจากภาคส่วนอื่นๆ มาวิเคราะห์ เพื่อยกระดับการจัดการงานแบบครบวงจร ตั้งแต่ขั้นตอนการจดทะเบียนผู้ว่างงาน ไปจนถึงการฝึกอบรมและพัฒนาทักษะแรงงาน ส่งผลให้อัตราการว่างงานและระยะเวลาที่ใช้ในการหางานของประชาชนเยอรมันลดลงมาก

6. การใช้บริการทางเทคโนโลยีร่วมกัน (Shared Services)

ภาครัฐทั่วโลกกำลังตระหนักถึงบทเรียนสำคัญในการขับเคลื่อนรัฐบาลอิเล็กทรอนิกส์ (e-government) ซึ่งที่ผ่านมาได้ดำเนินการพัฒนาระบบเทคโนโลยีสารสนเทศในลักษณะ “ต่างคนต่างทำ” ไม่ได้มีการบูรณาการกันเท่าที่ควร ทั้งที่แท้จริงแล้วหน่วยงานต่างๆ ล้วนมีความต้องการทางเทคโนโลยีที่คล้ายคลึงกัน ภาครัฐจึงมีโอกาสดูแลความซ้ำซ้อนในแง่ของงบประมาณ ระยะเวลาในการดำเนินงาน และการดูแลรักษาระบบ อีกทั้งยังสามารถเพิ่มประสิทธิภาพจากการเพิ่มขนาด (Economies of Scale) เมื่อหันมาใช้บริการทางเทคโนโลยีร่วมกัน (Shared Services) เช่น บริการโครงสร้างพื้นฐานด้านคอมพิวเตอร์ (IaaS) บริการด้านซอฟต์แวร์ (SaaS) บริการแพลตฟอร์ม (PaaS) และบริการระบบคลาวด์ภาครัฐ (G-Cloud) ซึ่งเป็นโครงสร้างพื้นฐานบนอินเทอร์เน็ตที่ให้หน่วยงานต่างๆ ใช้ทรัพยากรร่วมกันและสามารถเรียกใช้งานผ่านเครือข่ายได้ตลอดเวลา เป็นต้น

กรณีตัวอย่างที่ประสบความสำเร็จของการใช้บริการทางเทคโนโลยีร่วมกัน ได้แก่ ระบบ SingPass⁶ และ CorpPass⁷ ของประเทศสิงคโปร์ ซึ่งเป็นระบบกลางสำหรับบริหารจัดการสิทธิ จากเดิมที่ประชาชนผู้มีความประสงค์ใช้บริการออนไลน์ของภาครัฐจะต้องยืนยันตัวตนใหม่ทุกครั้งเมื่อต้องการทำธุรกรรมของแต่ละหน่วยงาน แต่เมื่อมีระบบ SingPass และ CorpPass ประชาชนสามารถบริหารจัดการสิทธิผ่านบัญชีอิเล็กทรอนิกส์กลาง (Single Electronic User Account) ด้วยการพิสูจน์ตัวตนเพียงครั้งเดียว (Single Sign-On) ผ่านเลขประจำตัวประชาชน จึงได้รับความสะดวกยิ่งขึ้น

7. การสร้างสมดุลระหว่างความปลอดภัยและการอำนวยความสะดวก (Rebalancing between Security & Facilitation)

ท่ามกลางความซับซ้อนของบริบททางเศรษฐกิจและสังคมในโลกยุคดิจิทัล ภาครัฐมีบทบาทที่สำคัญอย่างยิ่งในการสร้างสมดุลระหว่างการรักษาความปลอดภัยของชีวิต ทรัพย์สิน ข้อมูลของประชาชน และการให้บริการเพื่ออำนวยความสะดวกแก่ประชาชนในด้านต่างๆ ซึ่งหากไม่สามารถสร้างสมดุลได้อาจส่งผลกระทบต่อประเทศ เช่น ในขั้นตอนการตรวจคนเข้าเมือง หากเจ้าหน้าที่เข้มงวดมากเกินไปก็จะทำให้นักท่องเที่ยวไม่ได้รับความสะดวกสบาย ซึ่งอาจเป็นอุปสรรคต่อการเติบโตของภาคอุตสาหกรรมท่องเที่ยวและเศรษฐกิจของประเทศ แต่ในขณะเดียวกันหากเจ้าหน้าที่เข้มงวดน้อยเกินไปก็อาจมีความเสี่ยงต่อความปลอดภัยของประเทศ ดังนั้น การสร้างสมดุลระหว่างความปลอดภัยและการอำนวยความสะดวก จึงเป็นประเด็นท้าทายที่ภาครัฐทั่วโลกกำลังหันมาให้ความสำคัญ

กรณีตัวอย่างที่ประสบความสำเร็จของการสร้างสมดุลระหว่างความปลอดภัยและการอำนวยความสะดวก ได้แก่ โปรแกรม Automated Passport Control (APC) ของประเทศสหรัฐอเมริกา ที่เปิดโอกาสให้ผู้โดยสารที่ถือหนังสือเดินทางสหรัฐ แคนาดา และประเทศที่ได้รับการยกเว้นวีซ่า ลงทะเบียนล่วงหน้าเพื่อลดขั้นตอนการพิสูจน์ตัวตนเมื่อเดินทางข้ามแดน แต่ในขณะเดียวกันก็ยังรักษามาตรฐานความปลอดภัยโดยให้ผู้โดยสารสแกนหนังสือเดินทาง ถ่ายรูป และตอบคำถามเกี่ยวกับข้อมูลส่วนตัวและข้อมูลเที่ยวบิน ผ่านช่องทางอัตโนมัติพิเศษ โดยปัจจุบันได้ติดตั้งจุดให้บริการที่ 36 สนามบินหลัก และสามารถรองรับได้ถึง 9 ภาษา

⁵ Accenture Credentials, Bundesagentur für Arbeit & National Employment Agency (BA)

⁶ Government of Singapore Singapore Personal Access Main Website | Infocomm Development Authority of Singapore under Ministry of Finance

⁷ Government of Singapore Corppass Factsheet, Infocomm Development Authority of Singapore & Infocomm News

8. การเปลี่ยนแปลงโดยมุ่งเน้นผลสัมฤทธิ์ (Outcome-driven Transformation)

การพัฒนาสู่รัฐบาลอิเล็กทรอนิกส์ในระยะที่ผ่านมามุ่งเน้นการติดตั้งและใช้งานระบบเทคโนโลยีสารสนเทศภายในหน่วยงานภาครัฐต่างๆ อย่างไรก็ตาม การยกระดับรัฐบาลดิจิทัลในระยะถัดไปจำเป็นต้องอาศัยกระบวนการที่เน้นการเปลี่ยนแปลงโดยมุ่งเน้นผลสัมฤทธิ์ (Outcome-driven Transformation) กล่าวคือ มีการปรับเปลี่ยนองค์กรแบบครบวงจร (End-to-End Transformation) ทั้งในด้านทรัพยากรมนุษย์ (People) ขั้นตอนการทำงาน (Process) เทคโนโลยี (Technology) และกฎระเบียบ (Regulation) นอกจากนี้ เพื่อให้สามารถขับเคลื่อนการเปลี่ยนแปลงได้อย่างมีประสิทธิภาพ ยังจำเป็นต้องมีการบริหารจัดการโครงการและการกำกับดูแล (Project Management and Governance) ที่ดีอีกด้วย

ภาครัฐทั่วโลกจึงได้นำแนวคิดโครงการนำร่องเพื่อขยายผล (Pilot & Scale) มาประยุกต์ใช้ในการขับเคลื่อนการเปลี่ยนแปลง แทนการดำเนินการเปลี่ยนแปลงขนาดใหญ่ภายในครั้งเดียว (Big Bang) โดยจัดทำโครงการนำร่องในหน่วยงานที่มีความพร้อมสูงและในงานบริการภาครัฐที่มีผลกระทบสูง เพื่อให้เกิดผลสัมฤทธิ์ภายในระยะเวลาอันรวดเร็ว ทำให้เกิดการเรียนรู้จากข้อผิดพลาดโดยไม่ส่งผลกระทบต่อวงกว้าง หรือสามารถนำสิ่งที่ประสบผลสำเร็จจากโครงการนำร่องไปขยายผลในหน่วยงานอื่นๆ ในระยะถัดไป

ภายใต้กระบวนการใหม่นี้ เปิดโอกาสให้ประเทศที่ยังต้องดำเนินการเปลี่ยนแปลงสามารถพัฒนาแบบก้าวกระโดด (Leapfrog) โดยเรียนรู้จากตัวอย่างประสบการณ์ของกรณีศึกษาที่ได้มีการทดลองในรูปแบบต่างๆ จนเกิดความชัดเจน และเลือกนำรูปแบบที่เหมาะสมมาประยุกต์ใช้ให้เกิดประโยชน์สูงสุด เช่น การพัฒนาระบบยืนยันตัวตน Aadhaar ของประเทศอินเดีย ที่สามารถจัดเก็บข้อมูลลายนิ้วมืออิเล็กทรอนิกส์ของพลเมืองได้ถึง 200 ล้านคนต่อปี เพื่อใช้ในการยืนยันตัวตนเมื่อต้องการติดต่อภาครัฐ ทั้งนี้ อินเดียได้ศึกษาบทเรียนจากการพัฒนาเทคโนโลยีการยืนยันตัวตนด้วยข้อมูลทางชีวภาพ (Biometrics) ของต่างประเทศ เช่น สหราชอาณาจักรทดลองใช้ระบบสแกนม่านตา (IRIS) แต่ประสบปัญหาการใช้งานจริง ในขณะที่สหรัฐอเมริกาพบอุปสรรคในการนำระบบสแกนลายนิ้วมือมาใช้สำหรับลงตราประทับ (Visa) จนในที่สุดอินเดียได้เลือกรูปแบบการยืนยันตัวตนผ่านลายนิ้วมืออิเล็กทรอนิกส์มาประยุกต์ใช้ และประสบความสำเร็จในการพัฒนาระบบ Aadhaar⁸ ให้เป็นรากฐานการพัฒนารัฐบาลดิจิทัลต่อยอดในด้านอื่นๆ เช่น การให้เงินช่วยเหลือรายบุคคลในรูปแบบ electronic payment เป็นต้น

9. ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลง (Change Leadership)

การยกระดับรัฐบาลดิจิทัลให้ประสบผลสำเร็จเป็นภารกิจที่ยิ่งใหญ่สำหรับทุกประเทศ เนื่องจากใช้ระยะเวลานาน ใช้กรอบงบประมาณสูง และไม่ได้มีกฎระเบียบรองรับอย่างชัดเจน อีกทั้งยังเป็นเรื่องที่เกี่ยวข้องกับผู้ใช้จากและค่อนข้างไกลตัวจากการดำรงชีวิตประจำวันของประชาชน ยิ่งไปกว่านั้นการทำงานของภาครัฐยังเกี่ยวข้องกับผู้มีส่วนได้เสีย (Stakeholder) จากหลายภาคส่วนเป็นจำนวนมาก ทำให้การบูรณาการและการประสานประโยชน์เป็นเรื่องที่ท้าทาย

ดังนั้น การเปลี่ยนแปลงสู่รัฐบาลดิจิทัลจึงจำเป็นต้องได้รับการสนับสนุนจากผู้นำสูงสุดของประเทศ เพื่อก้าวข้ามอุปสรรคความท้าทายดังกล่าว จะเห็นได้ว่าประเทศส่วนใหญ่ที่ประสบความสำเร็จในการขับเคลื่อนสู่รัฐบาลดิจิทัลนั้นไม่ใช่ประเทศที่ร่ำรวยที่สุด แต่เป็นประเทศที่มีภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงสูง โดยบุคคลากรที่อยู่ในตำแหน่งผู้นำประเทศจะต้องมีความมุ่งมั่น มีวิสัยทัศน์ และเล็งเห็นความสำคัญของการนำเทคโนโลยีมาใช้ในการพัฒนาประเทศอย่างแท้จริง ส่งผลให้ภาครัฐสามารถดำเนินงานตั้งแต่ต้นจนจบกระบวนการได้อย่างไร้รอยต่อ แม้จะมีการเปลี่ยนผ่านยุคสมัยทางการเมืองก็ตาม

กรณีตัวอย่างที่ประสบความสำเร็จของภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลง ได้แก่ การพัฒนารัฐบาลดิจิทัลในประเทศสาธารณรัฐเกาหลี ซึ่งได้เริ่มวางรากฐานโครงการเชิงดิจิทัลในปี พ.ศ. 2539 และได้มีการพัฒนาอย่างต่อเนื่องมาจนถึงปัจจุบัน ถึงแม้จะมีการเปลี่ยนแปลงผู้นำประเทศหลายครั้ง แต่ภาครัฐก็ยังสามารถดำเนินงานได้ตามนโยบายและแผนปฏิบัติการที่วางไว้ เนื่องจากได้รับการสนับสนุนจากผู้นำทุกคนที่

⁸ Accenture Knowledge Exchange Database | Government of India, Unique Identification Authority of India Planning Commission

ก้าวขึ้นมาอยู่ในตำแหน่ง ส่งผลให้ดัชนี EGDI (e-Government Development Index⁹) ของเกาหลีใต้ได้ขึ้นจากอันดับ 13 ในปี พ.ศ. 2546 มาเป็นอันดับ 1 ของโลก ในปี พ.ศ. 2555 และยังคงรักษาอันดับสูงสุดมาจนถึงปีสำรวจล่าสุด

⁹ E-Government Complete Survey and UN E-Government Development Database, United Nations Public Administration Country Studies (UNPACS), Department of Economic and Social Affairs

บทที่ 2 ทิศทางการพัฒนารัฐบาลดิจิทัลให้สอดคล้องกับยุทธศาสตร์ระดับชาติ

การพัฒนาและขับเคลื่อนรัฐบาลดิจิทัลจำเป็นต้องมีการกำหนดเป้าหมายและทิศทางที่สอดคล้องกับยุทธศาสตร์ระดับชาติต่อไปนี้

- นโยบายความมั่นคงแห่งชาติ พ.ศ. 2558 – 2564
- ร่างแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติฉบับที่ 12 พ.ศ. 2560 – 2564
- แผนยุทธศาสตร์การพัฒนาระบบราชการไทย พ.ศ. 2556-2561
- กรอบนโยบายเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร ระยะ พ.ศ. 2554-2563 (ICT2020)
- ร่างแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมดิจิทัล พ.ศ. 2559-2563

วิสัยทัศน์และนโยบายของคณะรัฐมนตรี พลเอก ประยุทธ์ จันทร์โอชา พ.ศ. 2558

นโยบาย 11 ด้าน ภายใต้กรอบวิสัยทัศน์

มั่นคง

มั่งคั่ง

ยั่งยืน

**นโยบายความมั่นคงแห่งชาติ
พ.ศ. 2558 – 2564**

2 ส่วน 16 นโยบาย เพื่อเสถียรภาพ
และความเป็นปึกแผ่นของชาติ และ
ความมั่นคงในชีวิตประชาชน

**ร่างแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคม
แห่งชาติฉบับที่ 12
(พ.ศ. 2560 – 2564)**

ยุทธศาสตร์หลัก 7 ด้าน มุ่งสู่การเป็น
ประเทศรายได้สูงและสังคมที่มีคุณภาพ

**แผนยุทธศาสตร์การพัฒนาระบบ
ราชการไทย พ.ศ. 2556-2561**

3 มิติ 7 ประเด็น
พัฒนาระบบราชการไทย
สู่ความเป็นเลิศและโปร่งใส

กรอบนโยบายเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร ระยะ พ.ศ. 2554-2563 (ICT2020)

7 เป้าหมาย ยุทธศาสตร์ สู่ Smart Thailand 2020

ร่างแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมดิจิทัล พ.ศ. 2559-2563

6 ยุทธศาสตร์ขับเคลื่อนการนำเทคโนโลยีสารสนเทศมาประยุกต์ใช้ให้เข้ากับกิจกรรมทางเศรษฐกิจและสังคม

รูปที่ 4 วิสัยทัศน์ นโยบาย และแผนการพัฒนาของรัฐบาลปัจจุบันได้คณะรัฐมนตรี พลเอก ประยุทธ์ จันทร์โอชา

ความสอดคล้องระหว่างทิศทางของแผนแม่บทการพัฒนารัฐบาลดิจิทัลกับยุทธศาสตร์ระดับชาติ

จากนโยบายของคณะรัฐมนตรี พลเอก ประยุทธ์ จันทร์โอชา พ.ศ. 2558 ทั้ง 11 ด้าน ภายใต้กรอบวิสัยทัศน์ มั่นคง มั่งคั่ง ยั่งยืน สามารถกำหนดขีดความสามารถเชิงดิจิทัลหลักของภาครัฐไทยได้เป็น 24 ด้าน ใน 4 มิติ ดังนี้

มิติที่ 1 ความมั่นคงแห่งชาติ ประกอบด้วย ความปลอดภัยสาธารณะ การบริหารจัดการชายแดน ภัยธรรมชาติ และ ภาวะวิกฤต

มิติที่ 2 งานบริการเพื่อเศรษฐกิจและการพัฒนาสังคม ประกอบด้วย การลงทุน การค้า (นำเข้า/ส่งออก) วิสาหกิจขนาดกลางและ
ขนาดย่อม การท่องเที่ยว ภาษีและรายได้ แรงงาน การเกษตร การพัฒนาสังคม การศึกษา สาธารณสุข สาธารณูปโภค และ การคมนาคม

มิติที่ 3 ประสิทธิภาพภาครัฐ ประกอบด้วย การจัดซื้อจัดจ้าง การบริหารสินทรัพย์ ทรัพยากรมนุษย์และการจ่ายเงินเดือน และ
การเงินและการใช้จ่าย

มิติที่ 4 ชีตความสามารถรองรับต่างๆ ประกอบด้วย การให้ข้อมูลแก่ประชาชน การรับฟังความคิดเห็น การบูรณาการข้อมูลภาครัฐ เพื่อยกระดับบริการ การยืนยันตัวตนและการบริหารจัดการสิทธิ การบูรณาการข้อมูลภาครัฐเพื่อยกระดับการบริการ และการยืนยันตัวตน และการบริหารจัดการสิทธิ

วิสัยทัศน์และนโยบายของคณะรัฐมนตรี พลเอก ประยุทธ์ จันทร์โอชา พ.ศ. 2558

นโยบาย 11 ด้าน ภายใต้กรอบวิสัยทัศน์

มั่นคง

มั่งคั่ง

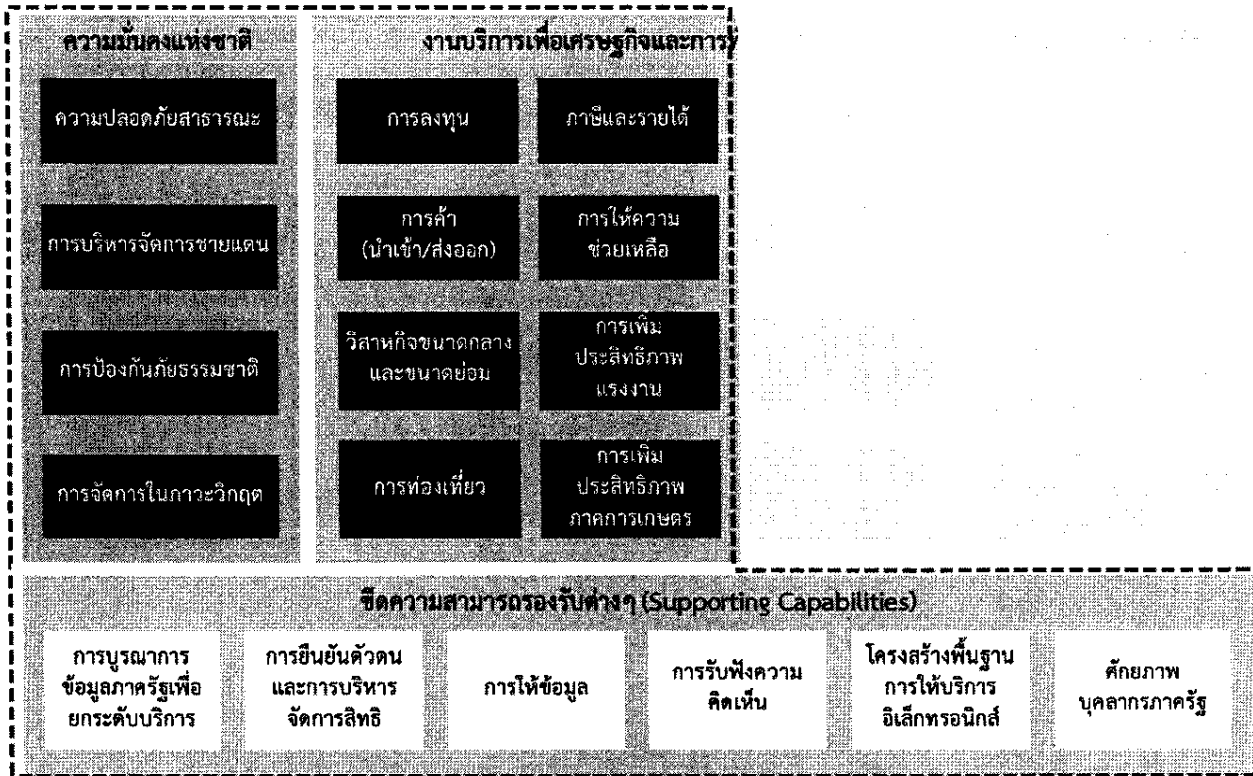

ยั่งยืน

รูปที่ 5 ชีตความสามารถเชิงดิจิทัลหลักของภาครัฐไทย 26 ด้าน จากนโยบายรัฐบาล 11 ด้าน ภายใต้กรอบวิสัยทัศน์ มั่นคง มั่งคั่ง ยั่งยืน

โดยในระยะแรกของการจัดทำแผนแม่บทการพัฒนารัฐบาลดิจิทัล ครอบคลุมขีดความสามารถหลักทั้งหมด 18 ด้าน ได้แก่ การบูรณาการข้อมูลภาครัฐเพื่อยกระดับบริการ การยืนยันตัวตนและบริหารจัดการสิทธิ การให้ข้อมูล การรับฟังความคิดเห็น โครงสร้างพื้นฐานการให้บริการอิเล็กทรอนิกส์ ศักยภาพบุคลากรภาครัฐ การให้ความช่วยเหลือ การเพิ่มประสิทธิภาพแรงงาน การเพิ่มประสิทธิภาพภาคการเกษตร การท่องเที่ยว การลงทุน การค้า (นำเข้า/ส่งออก) วิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม ภาษีและรายได้ ความปลอดภัยสาธารณะ การบริหารจัดการชายแดน การป้องกันภัยธรรมชาติ และการจัดการในภาวะวิกฤต

รูปที่ 6 ขอบเขตของโครงการในระยะแรก

ทั้งนี้ เพื่อให้การพัฒนาขีดความสามารถเชิงดิจิทัลทั้ง 18 ด้านภายใต้แผนแม่บทการพัฒนารัฐบาลดิจิทัลสอดคล้องกับยุทธศาสตร์ระดับชาติข้างต้น จึงได้ทำการศึกษาวิเคราะห์ความสอดคล้องระหว่างทิศทางของแผนแม่บทการพัฒนารัฐบาลดิจิทัลกับยุทธศาสตร์ระดับชาติ อันจะส่งผลให้การขับเคลื่อนประเทศตามแผนต่างๆ เป็นไปในทิศทางเดียวกันและสนับสนุนซึ่งกันและกัน โดยสามารถสรุปประเด็นความสอดคล้องได้ดังต่อไปนี้

ความสอดคล้องระหว่างแผนแม่บทการพัฒนาารัฐบาลดิจิทัลกับนโยบายความมั่นคงแห่งชาติ พ.ศ. 2558 -2564

การจัดทำแผนแม่บทการพัฒนาารัฐบาลดิจิทัลมีความสอดคล้องกับ 10 ประเด็นยุทธศาสตร์ ภายใต้นโยบายความมั่นคงแห่งชาติ พ.ศ. 2558 -2564 ดังนี้

			ความปลอดภัยสาธารณะ	การบริหารจัดการชายแดน
	เสริมสร้างความมั่นคงของสถาบันหลักของชาติ และการปกครองระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข	สร้างความเป็นธรรม ความปรองดอง และความสามัคคีในชาติ	ป้องกันและแก้ไขการก่อความไม่สงบในจังหวัดชายแดนภาคใต้	จัดระบบการบริหารจัดการชายแดนเพื่อป้องกันและแก้ไขปัญหาข้ามพรมแดน
ความปลอดภัยสาธารณะและการบริหารจัดการชายแดน	สร้างเสริมศักยภาพการป้องกันและแก้ไขปัญหาภัยคุกคามข้ามชาติ	ปกป้อง รักษาผลประโยชน์แห่งชาติทางทะเล	เสริมสร้างความเข้มแข็งและภูมิคุ้มกันความมั่นคงภายใน	จัดระบบ ป้องกัน และแก้ไขปัญหาผู้หลบหนีเข้าเมือง
	การยืนยันตัวตนและการบริหารจัดการสิทธิ		ภัยธรรมชาติ	
	เสริมสร้างความมั่นคงของชาติจากภัยการทุจริตคอร์รัปชัน	เสริมสร้างความมั่นคงทางเทคโนโลยีสารสนเทศและไซเบอร์	รักษาความมั่นคงของฐานทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม	เสริมสร้างความมั่นคงทางพลังงานและอาหาร
การจัดการในภาวะวิกฤต	พัฒนาระบบการเตรียมพร้อมแห่งชาติเพื่อเสริมสร้างความมั่นคงของชาติ	เสริมสร้างและพัฒนาศักยภาพการป้องกันประเทศ	พัฒนาระบบงานข่าวกรองให้มีประสิทธิภาพ	เสริมสร้างดุลยภาพในการดำเนินความสัมพันธ์ระหว่างประเทศ

รูปที่ 7 ความสอดคล้องระหว่างแผนแม่บทการพัฒนาารัฐบาลดิจิทัลกับนโยบายความมั่นคงแห่งชาติ

- การพัฒนาขีดความสามารถเชิงดิจิทัล ด้านการยืนยันตัวตนและการบริหารจัดการสิทธิ จะช่วยสนับสนุนยุทธศาสตร์เสริมสร้างความมั่นคงทางเทคโนโลยีสารสนเทศและไซเบอร์
- การพัฒนาขีดความสามารถเชิงดิจิทัล ด้านความปลอดภัยสาธารณะ จะช่วยสนับสนุนยุทธศาสตร์ป้องกันและแก้ไขการก่อความไม่สงบในจังหวัดชายแดนภาคใต้ ยุทธศาสตร์เสริมสร้างความเข้มแข็งและภูมิคุ้มกันของความมั่นคงภายใน และยุทธศาสตร์สร้างเสริมศักยภาพการป้องกันและแก้ไขปัญหาภัยคุกคามข้ามชาติ
- การพัฒนาขีดความสามารถเชิงดิจิทัล ด้านการบริหารจัดการชายแดน จะช่วยสนับสนุนยุทธศาสตร์จัดระบบการบริหารจัดการชายแดนเพื่อป้องกันและแก้ไขปัญหาข้ามพรมแดน ยุทธศาสตร์จัดระบบ ป้องกัน และแก้ไขปัญหาผู้หลบหนีเข้าเมือง และยุทธศาสตร์สร้างเสริมศักยภาพการป้องกันและแก้ไขปัญหาภัยคุกคามข้ามชาติ
- การพัฒนาขีดความสามารถเชิงดิจิทัล ด้านการป้องกันภัยธรรมชาติ จะช่วยสนับสนุนยุทธศาสตร์รักษาความมั่นคงของฐานทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม และยุทธศาสตร์พัฒนาระบบงานข่าวกรองให้มีประสิทธิภาพ
- การพัฒนาขีดความสามารถเชิงดิจิทัล ด้านการจัดการในภาวะวิกฤต จะช่วยสนับสนุนยุทธศาสตร์พัฒนาระบบการเตรียมพร้อมแห่งชาติเพื่อเสริมสร้างความมั่นคงของชาติ และยุทธศาสตร์เสริมสร้างและพัฒนาศักยภาพการป้องกันประเทศ

ความสอดคล้องระหว่างแผนแม่บทการพัฒนารัฐบาลดิจิทัลกับร่างแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติฉบับที่ 12 พ.ศ. 2560-2564

การจัดทำแผนแม่บทการพัฒนารัฐบาลดิจิทัลมีความสอดคล้องกับ 7 ประเด็นยุทธศาสตร์ ภายใต้ร่างแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติฉบับที่ 12 พ.ศ. 2560-2564 ดังนี้

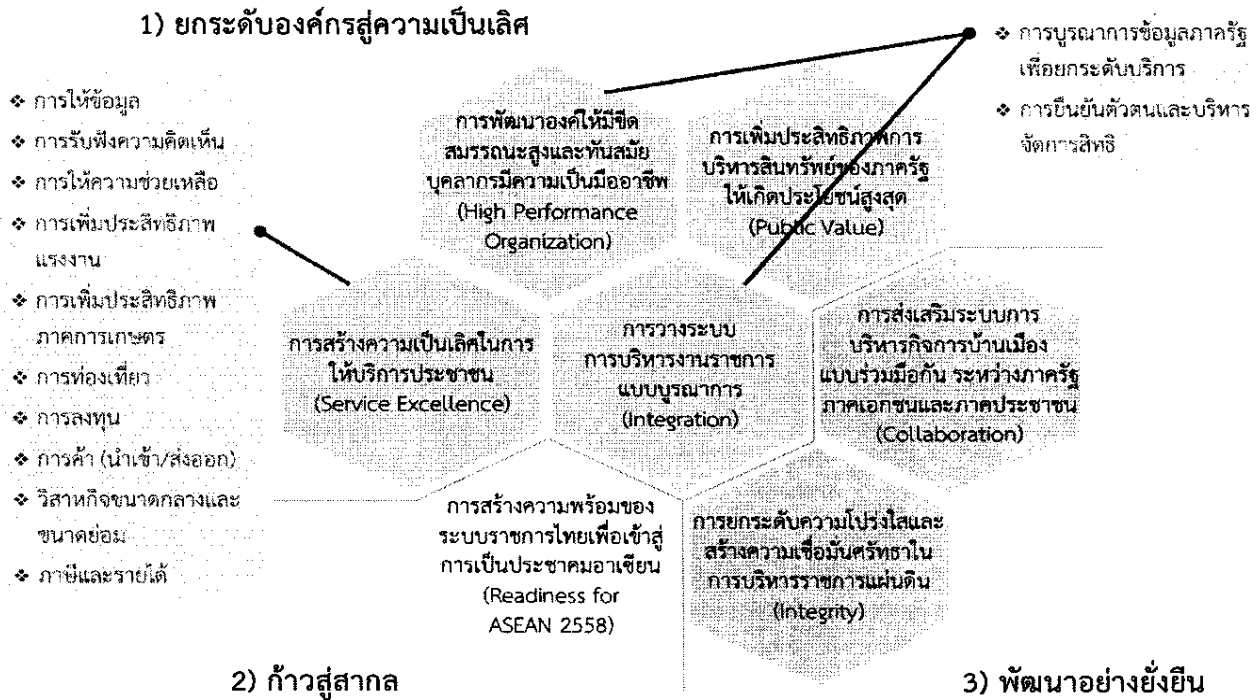
การพัฒนาเศรษฐกิจในภาพรวม	การพัฒนาเศรษฐกิจรายสาขา	การพัฒนาเกษตรสู่ความเป็นเลิศด้านอาหาร	การเสริมสร้างและพัฒนาศักยภาพคนให้สนับสนุนการเจริญเติบโตของประเทศและมีคุณภาพชีวิตที่ดี
<ul style="list-style-type: none"> ลงทุนโครงสร้างพื้นฐานและระบบโลจิสติกส์ เป็นฐานการผลิตสมัยใหม่ จัดการทรัพยากรน้ำ ใช้ประโยชน์จากประชาคมอาเซียน <p>การดึงดูด การค้า (นำเข้า/ส่งออก) สามารถเพิ่มขีดความสามารถการแข่งขันภาคเกษตร</p>	<ul style="list-style-type: none"> ส่งเสริมการวิจัยและพัฒนา การพัฒนาผลิตภาพแรงงาน พัฒนาสินค้า OTOP เพิ่มขีดความสามารถให้ SMEs ส่งเสริมผู้ประกอบการสู่เศรษฐกิจดิจิทัล ปรับโครงสร้างการผลิต <p>การเพิ่มประสิทธิภาพแรงงาน วิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม การท่องเที่ยว</p>	<ul style="list-style-type: none"> อนุรักษ์พันธุกรรมทางธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม จัดระบบการผลิตให้สอดคล้องกับศักยภาพพื้นที่ ส่งเสริมการรวมกลุ่มการผลิตภาคเกษตร สร้างโอกาสในการเข้าถึงนวัตกรรม เพิ่มมูลค่าผลผลิตภาคเกษตร ขับเคลื่อนการผลิตเกษตรอินทรีย์ ส่งเสริมแนวคิดเกษตรตามหลักเศรษฐกิจพอเพียง สนับสนุนการจัดทำแผนแม่บทภาคเกษตร พัฒนาฐานข้อมูลด้านอุปสงค์และอุปทาน สร้างบุคลากรด้านเกษตร <p>การเพิ่มประสิทธิภาพภาคการเกษตร</p>	<ul style="list-style-type: none"> พัฒนาศักยภาพคนในทุกช่วงวัย ยกระดับคุณภาพการศึกษาและการเรียนรู้ เสริมสร้างสุขภาพและวัยเกษียณ สร้างความอยู่ดีมีสุขของครอบครัว <p>การเพิ่มประสิทธิภาพแรงงาน</p>
<p>การสร้างความเสมอภาคเพื่อรองรับสังคมสูงวัยอย่างมีคุณภาพ</p> <ul style="list-style-type: none"> สร้างโอกาสในการเข้าถึง สร้างความมั่นคงทางรายได้และจากระบบภาษี พัฒนาการบริหารจัดการในระบบสุขภาพ ส่งเสริมการเข้าถึงกระบวนการยุติธรรม สร้างสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อผู้สูงอายุ เสริมสร้างบทบาทอาสาสมัครทางสังคม สร้างความเข้มแข็งชุมชน <p>การให้เงินอุดหนุนแก่ผู้สูงอายุ การรับเงินค่าแรงคืน การเป็นประจักษ์แก่ชนรุ่นก่อน</p>	<p>การพัฒนาพื้นที่ ภาค และการเชื่อมโยงภูมิภาค</p> <ul style="list-style-type: none"> จัดตั้งเขตพัฒนาเศรษฐกิจพิเศษชายแดน พัฒนาและฟื้นฟูพื้นที่ฐานเศรษฐกิจหลัก พัฒนาโครงสร้างพื้นฐานในภูมิภาค พัฒนาบริการขนส่งในระดับภูมิภาค <p>การค้า (นำเข้า/ส่งออก)</p>	<p>การสร้างความสำเร็จเติบโตทางเศรษฐกิจและสังคมอย่างเป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม</p> <ul style="list-style-type: none"> รักษาทุนทางธรรมชาติ บริหารธรรมาภิบาล ส่งเสริมการบริโภคที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม ส่งเสริมการผลิตและการสร้างงานสีเขียว ให้ความสำคัญกับการแก้ปัญหาสิ่งแวดล้อม รองรับการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ ลดความเสี่ยงด้านภัยพิบัติ พัฒนาความร่วมมือระหว่างประเทศ <p>การป้องกันภัยธรรมชาติ</p>	

รูปที่ 8 ความสอดคล้องระหว่างแผนแม่บทการพัฒนารัฐบาลดิจิทัลกับร่างแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติฉบับที่ 12

- การพัฒนาขีดความสามารถเชิงดิจิทัล ด้านการให้ข้อมูล ด้านการรับฟังความคิดเห็น และด้านการให้ความช่วยเหลือ จะช่วยสนับสนุนยุทธศาสตร์การสร้างความเสมอภาคเพื่อรองรับสังคมสูงวัยอย่างมีคุณภาพ
- การพัฒนาขีดความสามารถเชิงดิจิทัล ด้านการเพิ่มประสิทธิภาพแรงงาน จะช่วยสนับสนุนยุทธศาสตร์การพัฒนาเศรษฐกิจในภาพรวม ยุทธศาสตร์การพัฒนาเศรษฐกิจรายสาขา ยุทธศาสตร์การเสริมสร้างและพัฒนาศักยภาพคนให้สนับสนุนการเจริญเติบโตของประเทศและมีคุณภาพชีวิตที่ดี และยุทธศาสตร์การสร้างความเสมอภาคเพื่อรองรับสังคมสูงวัยอย่างมีคุณภาพ
- การพัฒนาขีดความสามารถเชิงดิจิทัล ด้านการเพิ่มประสิทธิภาพภาคการเกษตร จะช่วยสนับสนุนยุทธศาสตร์การพัฒนาเศรษฐกิจในภาพรวม และยุทธศาสตร์การพัฒนาเกษตรสู่ความเป็นเลิศด้านอาหาร
- การพัฒนาขีดความสามารถเชิงดิจิทัล ด้านการลงทุน จะช่วยสนับสนุนยุทธศาสตร์การพัฒนาเศรษฐกิจในภาพรวม
- การพัฒนาขีดความสามารถเชิงดิจิทัล ด้านการค้า (นำเข้า/ส่งออก) จะช่วยสนับสนุนยุทธศาสตร์การพัฒนาเศรษฐกิจในภาพรวม และยุทธศาสตร์การพัฒนาพื้นที่ ภาค และการเชื่อมโยงภูมิภาค
- การพัฒนาขีดความสามารถเชิงดิจิทัล ด้านการท่องเที่ยว และด้านวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม จะช่วยสนับสนุนยุทธศาสตร์การพัฒนาเศรษฐกิจรายสาขา
- การพัฒนาขีดความสามารถเชิงดิจิทัล ด้านการป้องกันภัยธรรมชาติ จะช่วยสนับสนุนยุทธศาสตร์การสร้างความสำเร็จเติบโตทางเศรษฐกิจและสังคมอย่างเป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม

ความสอดคล้องระหว่างแผนแม่บทการพัฒนารัฐบาลดิจิทัลกับแผนยุทธศาสตร์การพัฒนาระบบราชการไทย พ.ศ. 2556-2561

การจัดทำแผนแม่บทการพัฒนารัฐบาลดิจิทัลมีความสอดคล้องกับ 3 ประเด็นยุทธศาสตร์ ภายใต้แผนยุทธศาสตร์การพัฒนาระบบราชการไทย พ.ศ. 2556-2561 ดังนี้

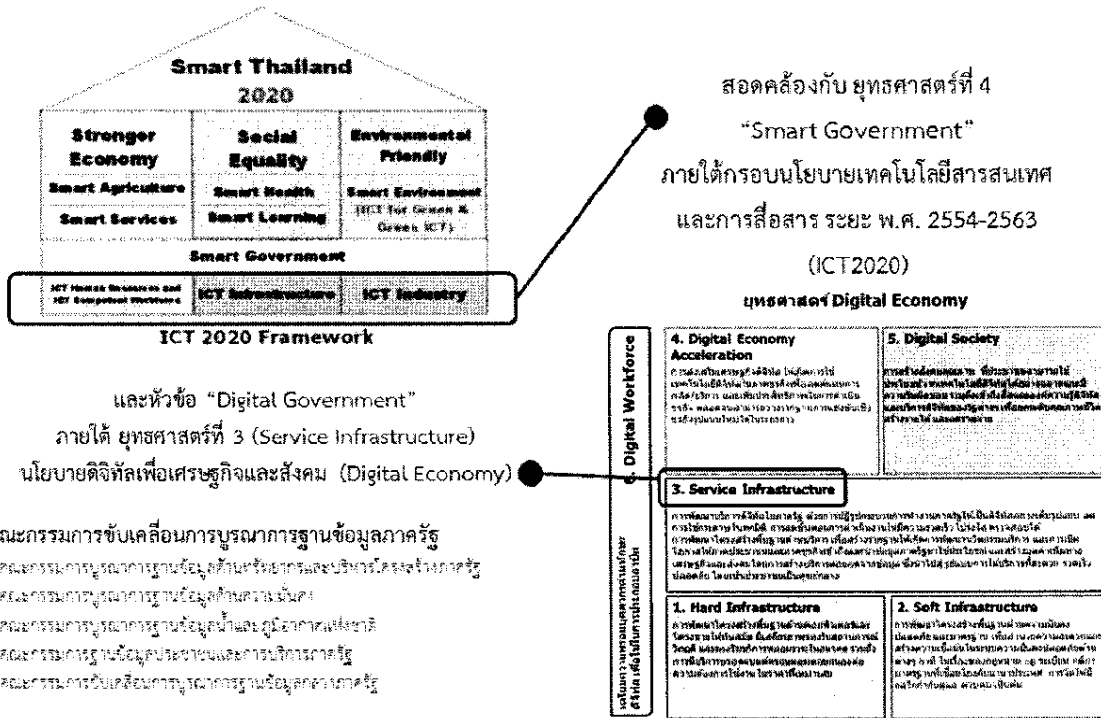

รูปที่ 9 ความสอดคล้องระหว่างแผนแม่บทการพัฒนารัฐบาลดิจิทัลกับแผนยุทธศาสตร์การพัฒนาระบบราชการไทย พ.ศ. 2556-2561

- การพัฒนาขีดความสามารถเชิงดิจิทัล ด้านการบูรณาการข้อมูลภาครัฐเพื่อยกระดับบริการ และด้านการยืนยันตัวตนและบริหารจัดการสิทธิ จะช่วยสนับสนุนยุทธศาสตร์การพัฒนาองค์กรให้มีขีดสมรรถนะสูงและทันสมัย บุคลากรมีความเป็นมืออาชีพ และยุทธศาสตร์การวางระบบการบริหารงานราชการแบบบูรณาการ
- การพัฒนาขีดความสามารถเชิงดิจิทัลด้านการให้ข้อมูล ด้านการรับฟังความคิดเห็น ด้านการให้ความช่วยเหลือ ด้านการเพิ่มประสิทธิภาพแรงงาน ด้านการเพิ่มประสิทธิภาพภาคการเกษตร ด้านการท่องเที่ยว ด้านการลงทุน ด้านการค้า (นำเข้า/ส่งออก) ด้านวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม และด้านภาษีและรายได้ จะช่วยสนับสนุนยุทธศาสตร์การสร้างความเป็นเลิศในการให้บริการประชาชน

ความสัมพันธ์ระหว่างแผนแม่บทการพัฒนารัฐบาลดิจิทัลกับกรอบนโยบายเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร ระยะ พ.ศ. 2554-2563 (ICT2020) และ ร่างแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมดิจิทัล พ.ศ. 2559-2563

การพัฒนาขีดความสามารถเชิงดิจิทัลทั้ง 18 ด้านภายใต้แผนแม่บทการพัฒนารัฐบาลดิจิทัล จะช่วยสนับสนุนยุทธศาสตร์ยุทธศาสตร์การสนับสนุนการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในกระบวนการทำงานของภาครัฐ (Smart Government) ภายใต้กรอบนโยบายเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร ระยะ พ.ศ. 2554-2563 (ICT2020) และยุทธศาสตร์โครงสร้างพื้นฐานทางดิจิทัลที่รองรับการบริการในรูปแบบต่างๆ (Service Infrastructure) ภายใต้ ร่างแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมดิจิทัล พ.ศ. 2559-2563

รูปที่ 10 ความสอดคล้องระหว่างแผนแม่บทการพัฒนารัฐบาลดิจิทัลกับกรอบนโยบายเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร ระยะ พ.ศ. 2554-2563 และ ร่างแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมดิจิทัล พ.ศ. 2559-2563

สรุปความสอดคล้องระหว่างแผนแม่บทการพัฒนารัฐบาลดิจิทัลกับแผนชาติต่างๆ

	นโยบายของคณะรัฐมนตรี พลเอก ประยุทธ์ จันทร์โอชา พ.ศ. 2558	นโยบายความมั่นคงแห่งชาติ พ.ศ. 2558 - 2564	ร่างแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติฉบับที่ 12 พ.ศ. 2560 - 2564	แผนยุทธศาสตร์การพัฒนาระบบราชการไทย พ.ศ. 2556 - 2561	กรอบนโยบายเทคโนโลยีสารสนเทศและดาวสื่อสาร ระยะ พ.ศ. 2554 - 2563 (ICT2020)	ร่างแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมดิจิทัล พ.ศ. 2559 - 2563
การบูรณาการข้อมูลภาครัฐโดยยกระดับการบริหาร	✓			✓	✓	✓
การยืนยันตัวตนและการบริหารจัดการสิทธิ	✓	✓		✓	✓	✓
การใช้ข้อมูล	✓		✓	✓		✓
การรับฟังความคิดเห็น	✓		✓	✓		✓
โครงสร้างพื้นฐานการให้บริการอิเล็กทรอนิกส์	✓	✓		✓	✓	✓
ศักยภาพบุคลากรภาครัฐ		✓		✓	✓	✓
การให้ความสำคัญต่อ	✓		✓	✓	✓	✓
การเพิ่มประสิทธิภาพแรงงาน	✓			✓	✓	✓
การเพิ่มประสิทธิภาพการบริการ			✓			✓
การท่องเที่ยว	✓		✓	✓	✓	✓
การค้า (นำเข้า/ส่งออก)	✓		✓	✓	✓	✓
ภาคบริการและอุตสาหกรรม			✓			✓
ภาษีและรายได้	✓		✓	✓	✓	✓
ความมั่นคงและความสงบ	✓	✓				✓
การบริหารจัดการชายแดน	✓	✓				✓
การป้องกันความสงบภายใน	✓	✓	✓		✓	✓
การจัดการในภาวะวิกฤต	✓	✓				✓

รูปที่ 11 ตารางสรุปความสอดคล้องระหว่างแผนแม่บทการพัฒนารัฐบาลดิจิทัลกับแผนชาติอื่นๆ

จากการวิเคราะห์ประเด็นความสอดคล้องระหว่างทิศทางของแผนแม่บทการพัฒนารัฐบาลดิจิทัลกับยุทธศาสตร์ระดับชาติข้างต้น พบว่าการจัดทำแผนแม่บทการพัฒนารัฐบาลดิจิทัลไม่เพียงแต่จะช่วยกำหนดแนวทางการขับเคลื่อนสู่รัฐบาลดิจิทัลของประเทศที่ชัดเจนและเป็นรูปธรรม แต่ยังเป็นหัวใจสำคัญที่จะช่วยสนับสนุนให้ภาครัฐบรรลุตามวิสัยทัศน์และเป้าหมายของยุทธศาสตร์ระดับชาติต่างๆ อันจะนำไปสู่ผลลัพธ์ที่ดีแก่ทุกภาคส่วน และส่งผลให้ประเทศไทยสามารถก้าวไปเป็นประเทศที่มีความมั่นคง มั่งคั่ง และยั่งยืน ได้อย่างแท้จริง

บทที่ 3 สภาพการณ์ของการพัฒนารัฐบาลดิจิทัลของประเทศไทยในปัจจุบันเทียบกับสากล

ผลการศึกษาวเคราะห์ผลการจัดอันดับการพัฒนารัฐบาลดิจิทัล (International Benchmark)

เพื่อให้เกิดความเข้าใจภาพรวมสถานการณ์ด้านการพัฒนารัฐบาลดิจิทัลและปัจจัยที่ส่งผลต่อการพัฒนาขีดความสามารถเชิงดิจิทัลของภาครัฐไทย คณะทำงานจึงทำการศึกษามูลค่าจัดอันดับสากลอันเป็นยอมรับในเวทีโลก คือรายงานสำรวจการพัฒนารัฐบาลอิเล็กทรอนิกส์ (e-Government Development Survey)¹⁰ ขององค์การสหประชาชาติ ซึ่งจัดทำขึ้นทุกๆ 2 ปี ตั้งแต่ปี 2546 เป็นต้นมา โดยในปีล่าสุดมีจำนวนประเทศที่ได้รับการจัดอันดับทั้งหมด 193 ประเทศ

รายงาน e-Government Development Survey ประกอบไปด้วยการสำรวจความพร้อมของประเทศในการบริการอิเล็กทรอนิกส์ของรัฐบาลประชาชนใน 2 มิติหลัก ได้แก่ ศักยภาพการพัฒนารัฐบาลอิเล็กทรอนิกส์ โดยใช้ดัชนี EGDI (e-Government Development Index) และการมีส่วนร่วมทางอิเล็กทรอนิกส์ของประชาชน โดยใช้ดัชนี EPI (e-Participation Index) สำหรับการดัชนี EGDI นั้นสามารถแบ่งออกเป็น 3 ด้าน ได้แก่ 1) ด้านโครงสร้างพื้นฐานทางโทรคมนาคม 2) ด้านขีดความสามารถของประชาชนผู้ใช้บริการ และ 3) ด้านความพร้อมในการให้บริการออนไลน์ของภาครัฐ

จากผลการสำรวจปีล่าสุด ดัชนีภาพรวม EGDI ของไทย อยู่ในอันดับที่ 102 ซึ่งลดลงอย่างมีนัยสำคัญจากอันดับ 76 ในปี 2010 ในขณะที่ ดัชนี EPI อยู่ที่อันดับ 54 สูงขึ้นจาก 110 ในปี 2010 เมื่อเปรียบเทียบกับความสามารถในการแข่งขันของประเทศ (Global Competitiveness Index: GCI) ที่จัดทำโดย World Economic Forum¹¹ ผลปรากฏว่าอันดับของไทยอยู่ในเกณฑ์ค่อนข้างดี (อันดับที่ 31) แต่เมื่อทำการเปรียบเทียบกับกลุ่มประเทศที่มีความสามารถในการแข่งขันสูง จะพบว่าประเทศไทยยังมีความจำเป็นต้องเร่งพัฒนาด้านรัฐบาลอิเล็กทรอนิกส์เพื่อให้ทัดเทียมกับประเทศชั้นนำต่างๆ และเมื่อพิจารณาในรายละเอียดพบว่าสาเหตุที่อันดับ GCI ของไทยอยู่ในเกณฑ์ดีนั้น ส่วนใหญ่เป็นผลมาจากปัจจัยสนับสนุนทางเศรษฐกิจมหภาค โดยเฉพาะอัตราเงินเฟ้อ และสัดส่วนหนี้สาธารณะต่อผลิตภัณฑ์มวลรวมประชาชาติ ในขณะที่ด้านความพร้อมทางเทคโนโลยียังทำได้ไม่ดี ซึ่งเห็นได้จากคะแนนของดัชนี EGDI ที่ค่อนข้างต่ำ เมื่อเทียบกับประเทศคู่แข่ง

ประเทศ	อันดับ GCI	อันดับ EGDI	อันดับ EPI
เกาหลีใต้	26	1	1
ออสเตรเลีย	22	2	7
สิงคโปร์	2	3	10
ฝรั่งเศส	23	4	4
เนเธอร์แลนด์	8	5	1
ญี่ปุ่น	6	6	4
สหรัฐอเมริกา	3	7	9
สหราชอาณาจักร	9	8	4
นิวซีแลนด์	17	9	19
ฟินแลนด์	4	10	24
ไทย	31	102	54

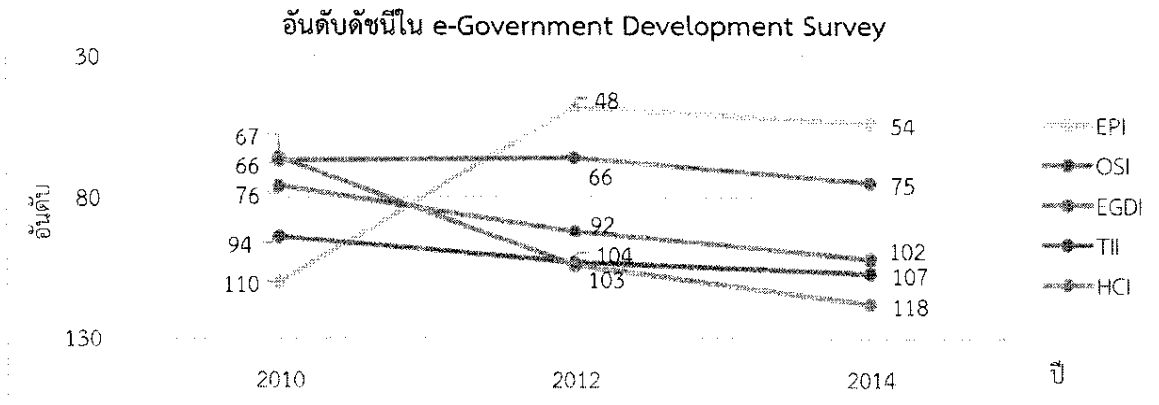
ตารางที่ 1 สรุปเปรียบเทียบอันดับ GCI EGDI และ EPI ของประเทศต่างๆ รวมถึงประเทศไทย

¹⁰ E-Government Complete Survey and UN E-Government Development Database, United Nations Public Administration Country Studies (UNPACS), Department of Economic and Social Affairs

¹¹ The Global Competitiveness Annual Report and Index, World Economic Forum (WEC)

เพื่อให้เข้าใจถึงปัจจัยที่ส่งผลต่ออันดับดัชนีในการนำไปกำหนดนโยบายพัฒนาให้เหมาะสม จึงต้องศึกษาในรายละเอียดของแต่ละดัชนีย่อย ได้แก่

- ดัชนีด้านโครงสร้างพื้นฐานทางโทรคมนาคม (Telecommunication Infrastructure Index: TII)
- ดัชนีด้านขีดความสามารถของประชาชนผู้ใช้บริการ (Human Capital Index: HCI)
- ดัชนีความพร้อมด้านการให้บริการของรัฐออนไลน์ (Online Service Index: OSI)
- ดัชนีการมีส่วนร่วมทางอิเล็กทรอนิกส์ของประชาชน (e-Participation Index: EPI)

แผนภาพที่ 1 สรุปอันดับดัชนีของประเทศไทยจากรายงาน e-Government Development Survey

ดัชนีด้านโครงสร้างพื้นฐานทางโทรคมนาคม (TII)

ดัชนี TII ของไทยลดลงอย่างต่อเนื่องจากอันดับที่ 94 ในปี 2010 มาเป็นอันดับที่ 107 ในปี 2014 โดยเมื่อพิจารณารายตัวชี้วัดจำนวน 5 ตัว พบว่าแม้จำนวนผู้ลงทะเบียนใช้งานโทรศัพท์มือถือ และจำนวนผู้ลงทะเบียนใช้งานเครือข่ายบรอดแบนด์แบบมีสายจะเพิ่มสูงขึ้นมาก แต่ตัวชี้วัดอีก 3 ตัวที่เหลือยังอยู่ในเกณฑ์ที่ไม่ดี โดยเฉพาะอย่างยิ่งจำนวนผู้ลงทะเบียนใช้งานเครือข่ายบรอดแบนด์แบบไร้สาย ซึ่งเป็นตัวที่เพิ่มเข้ามาใหม่ในรายงานปีล่าสุด โดยไทยได้อันดับที่ 159 ดังนั้นจะเห็นว่าประเทศไทยนั้นยังมีช่องว่างในการพัฒนาปัจจัยพื้นฐานทางโทรคมนาคมขั้นสูงอยู่มาก ในขณะที่เดียวกันการเข้าถึงเครือข่ายโทรศัพท์ไร้สายและบรอดแบนด์ที่อยู่ในระดับดี ส่งผลให้การผลักดันนโยบายรัฐบาลดิจิทัลทำได้อย่างมีประสิทธิภาพและก่อให้เกิดประโยชน์

ดัชนี HCI

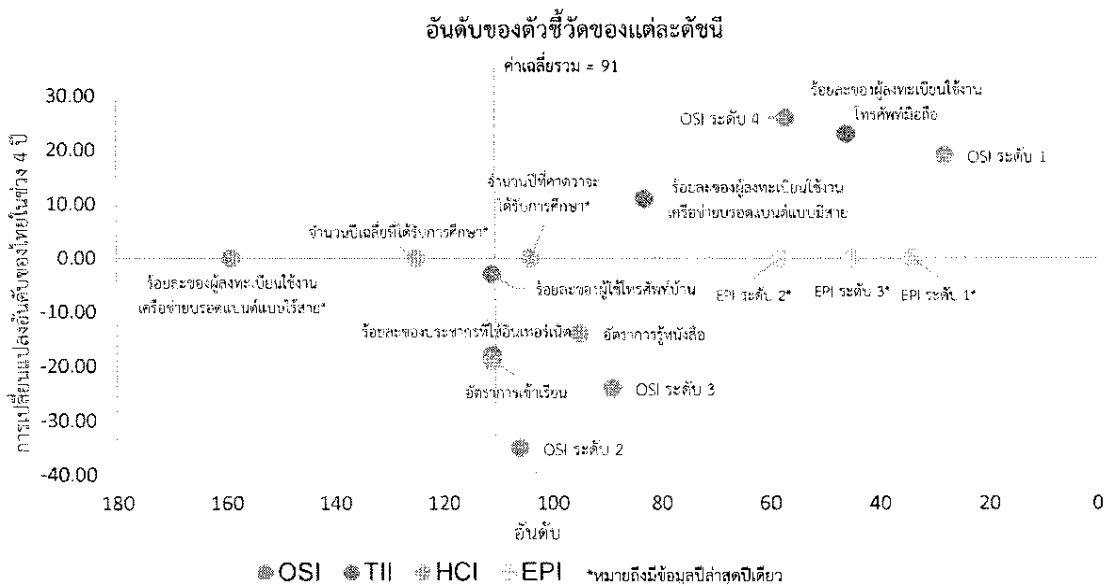
ด้านความพร้อมของประชาชนจะเห็นได้ว่าไทยยังประสบปัญหาในเรื่องความพร้อมของผู้ใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ จากการที่อันดับดัชนี HCI ของไทยตกลงจากอันดับที่ 67 ในปี 2010 มาเป็น 118 ในปี 2014 ซึ่งลดลงถึง 51 อันดับ โดยมีสาเหตุสำคัญมาจากการเพิ่มตัวชี้วัดใหม่ 2 ตัว ได้แก่ จำนวนปีที่คาดว่าจะได้รับการศึกษาและจำนวนปีเฉลี่ยที่ได้รับการศึกษา ซึ่งผลการประเมินของไทยยังอยู่ในระดับที่ไม่ดี ในขณะที่อัตราการรู้หนังสือและอัตราการเข้าเรียนที่เป็นตัวชี้วัดเดิมก็ยังอยู่ในระดับต่ำและมีแนวโน้มแย่ลง ดังนั้นภาครัฐจึงมีความจำเป็นต้องเร่งขยายการศึกษาให้ทั่วถึงและมีคุณภาพ เพื่อกระจายโอกาสการเข้าถึงบริการภาครัฐยุคใหม่ได้อย่างเท่าเทียมยิ่งขึ้น

ดัชนี EPI

ในขณะที่การศึกษาต้องพัฒนาอีกผู้ใช้แต่อันดับดัชนี EPI ของไทยสามารถก้าวกระโดดขึ้นมาจากอันดับที่ 110 ในปี 2010 มาเป็นอันดับที่ 48 ในปี 2012 ซึ่งสะท้อนให้เห็นว่าภาคประชาชนต้องการมีส่วนร่วมกับภาครัฐผ่านช่องทางอิเล็กทรอนิกส์ ไม่ว่าจะในรูปแบบการบริโภคข้อมูลด้านเดียว ไปจนถึงการร่วมแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับนโยบายสาธารณะและบริการภาครัฐ อย่างไรก็ตามในปี 2014 อันดับกลับลดลงเป็น 54 ดังนั้นการที่โครงสร้างพื้นฐานทางโทรคมนาคมและการศึกษาที่ขาดประสิทธิภาพยังเป็นข้อจำกัดของการพัฒนาการมีส่วนร่วมของประชาชนผ่านทางอิเล็กทรอนิกส์อย่างยิ่งยอน

ดัชนี OSI

ความพร้อมของภาครัฐในการให้บริการผ่านช่องทางออนไลน์เป็นอีกขีดความสามารถที่ประเทศไทยต้องเร่งพัฒนา โดยสามารถสังเกตได้จาก อันดับดัชนี OSI ที่ลดลงจากอันดับที่ 66 ในปี 2010 เป็นอันดับที่ 75 ในปี 2014 และเมื่อศึกษาคะแนนการให้บริการในแต่ละระดับ พบว่าแม้การให้บริการระดับที่ 1 (Emerging) ด้านการให้ข้อมูลเบื้องต้นรัฐบาลไทยจะอยู่ในเกณฑ์ที่ค่อนข้างดีแล้ว และบริการระดับที่ 4 (Connected) จะมีการพัฒนาที่เพิ่มมากขึ้น ซึ่งอาจเนื่องจากที่ผ่านมามาตรฐานการณของประเทศอยู่ในภาวะที่ภาคประชาชนต้องเข้ามามีส่วนร่วมวางนโยบายสาธารณะเพิ่มขึ้นมากกว่าภาวะปกติ แต่การที่บริการระดับที่ 2 (Enhanced) และระดับที่ 3 (Transactional) ยังอยู่ในเกณฑ์ที่ต้องทำการปรับปรุงแก้ไข จึงสามารถแสดงให้เห็นว่า ประเทศไทยยังขาดรากฐานที่ดีในการพัฒนารัฐบาลดิจิทัลที่สมบูรณ์และยั่งยืน ซึ่งนับเป็นความเสี่ยงที่อาจส่งผลให้ประเทศไทยไม่สามารถพัฒนาก้าวทันประเทศอื่นๆ ได้เร็วพอในระยะยาว

แผนภาพที่ 2 อันดับของตัวชี้วัดของแต่ละดัชนี

จากการวิเคราะห์ดัชนีข้างต้นรวมถึงการศึกษายุทธศาสตร์และแผนการดำเนินงานของประเทศไทยด้านการพัฒนารัฐบาลดิจิทัล สามารถสรุปแนวทางสำหรับประเทศไทย เพื่อนำไปปรับใช้และส่งผลให้เกิดการสร้างสภาพแวดล้อมที่จะสนับสนุนการพัฒนารัฐบาลดิจิทัลให้ไปสู่ความสำเร็จ ได้ทั้งสิ้น 4 ประการดังต่อไปนี้

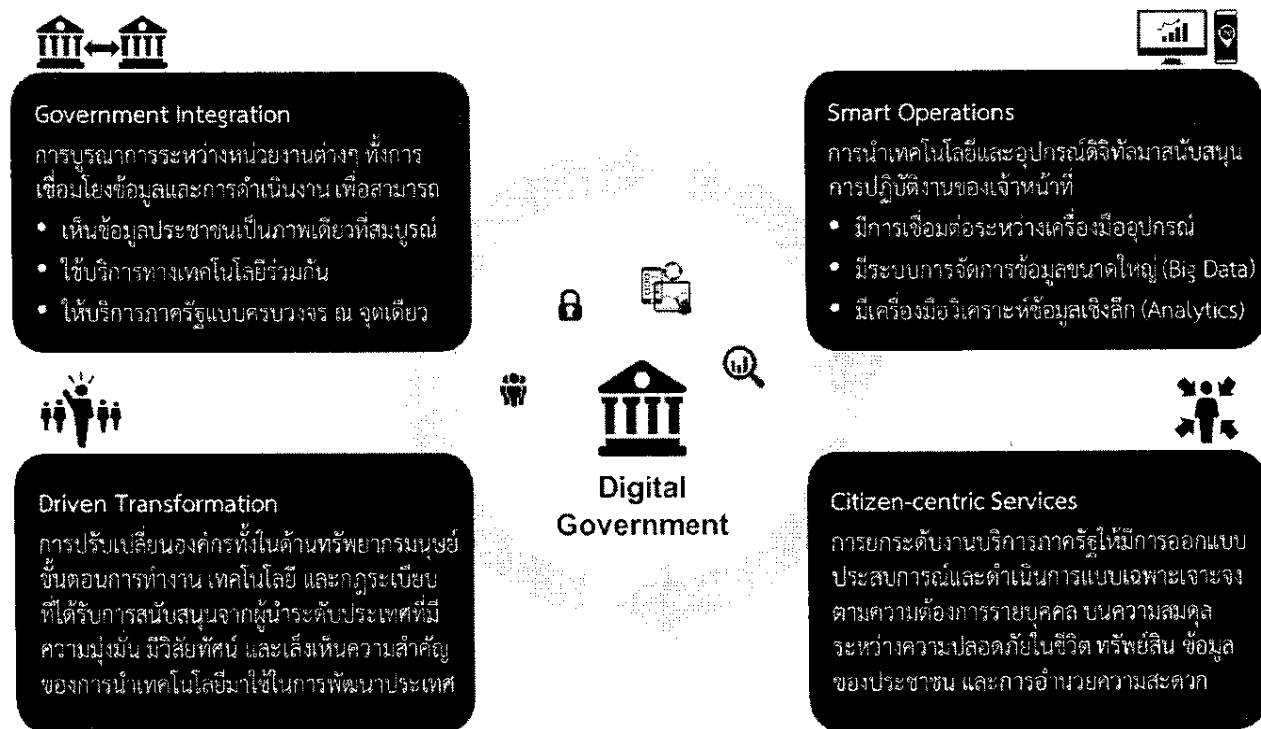
- ประการที่ 1 ประเทศไทยต้องสร้างวัฒนธรรมการเรียนรู้ให้แก่ทรัพยากรบุคคล
- ประการที่ 2 ส่งเสริมให้ประชาชนตระหนักและมีความเชื่อมั่นต่อการใช้บริการอิเล็กทรอนิกส์ของรัฐ
- ประการที่ 3 ต้องมีการลงทุนในโครงสร้างพื้นฐานด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ
- ประการที่ 4 การพัฒนาบริการต้องคำนึงถึงความต้องการของประชาชนเป็นหลัก

ส่วนที่ 2 วิสัยทัศน์และยุทธศาสตร์

บทที่ 4 วิสัยทัศน์ของการพัฒนารัฐบาลดิจิทัล

“ใน 3 ปีข้างหน้า ภาครัฐไทยจะยกระดับสู่การเป็นรัฐบาลดิจิทัล ที่มีการบูรณาการระหว่างหน่วยงาน มีการดำเนินงานแบบอัจฉริยะ ให้บริการโดยมีประชาชนเป็นศูนย์กลาง และขับเคลื่อนให้เกิดการเปลี่ยนแปลงได้อย่างแท้จริง”

การยกระดับขีดความสามารถเชิงดิจิทัลของภาครัฐไทยสู่การเป็นรัฐบาลดิจิทัล ตั้งอยู่บนพื้นฐานขององค์ประกอบหลักสำคัญ 4 ประการ ได้แก่ การบูรณาการภาครัฐ (Government Integration) การดำเนินงานแบบอัจฉริยะ (Smart Operations) การให้บริการโดยมีประชาชนเป็นศูนย์กลาง (Citizen-centric Services) และการสนับสนุนให้เกิดการขับเคลื่อนไปสู่การเปลี่ยนแปลง (Driven Transformation)

รูปที่ 12 วิสัยทัศน์ของการพัฒนารัฐบาลดิจิทัล

องค์ประกอบที่ 1 การบูรณาการภาครัฐ (Government Integration) คือ การบูรณาการระหว่างหน่วยงานต่างๆ ตั้งแต่การเชื่อมโยงข้อมูลไปจนถึงการดำเนินงาน เพื่อยกระดับประสิทธิภาพในการปฏิบัติงาน ซึ่งการบูรณาการข้อมูลจะทำให้ภาครัฐไทยเห็นข้อมูลประชาชนเป็นภาพเดียวที่สมบูรณ์ (Single View of Citizen) ในขณะที่การบูรณาการการดำเนินงานจะทำให้ภาครัฐไทยตระหนักถึงความต้องการทางเทคโนโลยีที่คล้ายคลึงกันในแต่ละหน่วยงาน จึงสามารถลดความซ้ำซ้อนทั้งในด้านของงบประมาณ ระยะเวลา และการดูแลรักษา ระบบ อีกทั้งยังสามารถเพิ่มประสิทธิภาพจากการเพิ่มขนาด (Economies of Scale) และจากการใช้บริการทางเทคโนโลยีร่วมกัน (Shared Services) อันจะนำไปสู่การให้บริการภาครัฐแบบครบวงจร ณ จุดเดียว (One Stop Service Management) ที่สามารถตอบโจทย์ด้านการอำนวยความสะดวกแก่ประชาชนได้มากยิ่งขึ้น

องค์ประกอบที่ 2 การดำเนินงานแบบอัจฉริยะ (Smart Operations) คือ การนำเทคโนโลยีและอุปกรณ์ดิจิทัลมาสนับสนุนการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ภาครัฐไทย เพื่อให้สามารถดำเนินงานได้อย่างถูกต้องแม่นยำ รวดเร็ว และตรงจุดมากขึ้น โดยมีการเชื่อมต่อระหว่าง

เครื่องมืออุปกรณ์ (Internet of Things) ต่างๆ อย่างทั่วถึง ทำให้เจ้าหน้าที่สามารถสื่อสารแลกเปลี่ยนข้อมูลกันได้เป็นปัจจุบันและมีประสิทธิภาพมากขึ้น ยิ่งไปกว่านั้นอาจมีการเชื่อมต่อเครื่องมืออุปกรณ์ให้สื่อสารถึงกันแบบอัตโนมัติโดยไม่ต้องอาศัยการควบคุมของเจ้าหน้าที่ตลอดเวลา ส่งผลให้ภาครัฐไทยได้รับข้อมูลที่เป็นประโยชน์ในปริมาณมาก และเมื่อนำระบบการจัดการข้อมูลขนาดใหญ่ (Big Data) มาช่วยจัดระเบียบฐานข้อมูล ประกอบกับนำเครื่องมือวิเคราะห์ข้อมูลเชิงลึก (Analytics) มาช่วยทำความเข้าใจข้อมูลอย่างลึกซึ้ง ช่วยคาดการณ์ล่วงหน้า พร้อมให้คำแนะนำเพื่อสนับสนุนการตัดสินใจ ก็จะนำไปสู่การให้บริการภาครัฐแบบเชิงรุกได้มากยิ่งขึ้น

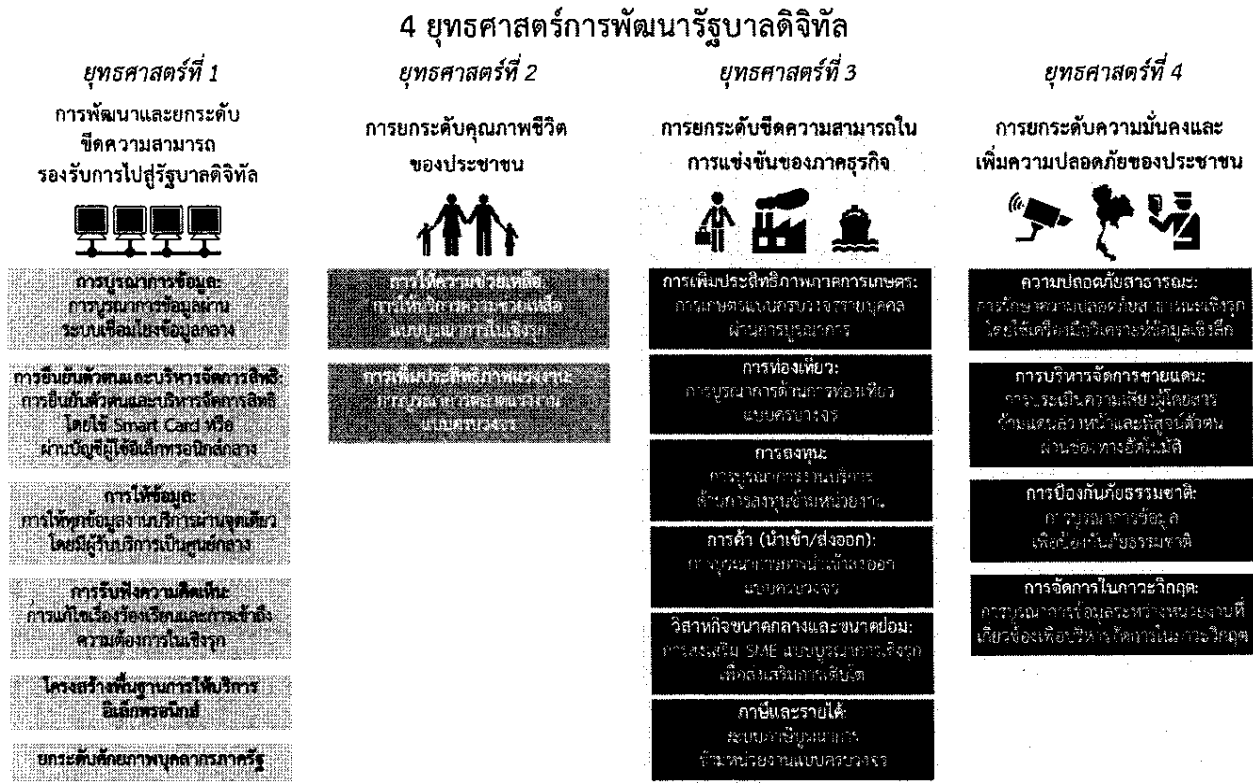
องค์ประกอบที่ 3 การให้บริการโดยมีประชาชนเป็นศูนย์กลาง (Citizen-centric Services) คือ การยกระดับงานบริการภาครัฐให้มีบริการออกแบบประสบการณ์และดำเนินการแบบเฉพาะเจาะจงตามความต้องการรายบุคคล (Personalized Customer Experience) เพื่อสามารถให้บริการได้อย่างถูกต้องเหมาะสมตามสิทธิที่ประชาชนรายบุคคลพึงจะได้รับ อีกทั้งยังช่วยเพิ่มความพึงพอใจของผู้รับบริการ ในขณะเดียวกันบริบททางสังคมและเศรษฐกิจในยุคดิจิทัลล้วนมีความซับซ้อนมากขึ้น ภาครัฐไทยจึงจำเป็นต้องสร้างสมดุลระหว่างความปลอดภัยในชีวิต ทรัพย์สิน ข้อมูลของประชาชน และการอำนวยความสะดวก (Rebalancing between Security & Facilitation) โดยกำหนดระดับการรักษาความปลอดภัยและระดับความเข้มงวดของการยืนยันตัวตนให้เหมาะสมกับความซับซ้อนของงานบริการ ประเภทของงานบริการ และกลุ่มผู้รับบริการต่างๆ

องค์ประกอบที่ 4 การสนับสนุนให้เกิดการขับเคลื่อนไปสู่การเปลี่ยนแปลง (Driven Transformation) คือ การวางแผนทางการยกระดับภาครัฐไทยสู่การเป็นรัฐบาลดิจิทัลด้วยกระบวนการเปลี่ยนแปงโดยมุ่งเน้นผลสัมฤทธิ์ (Outcome-driven Transformation) ที่มีการปรับเปลี่ยนองค์กรแบบครบวงจร (End-to-End Transformation) ทั้งในด้านทรัพยากรมนุษย์ (People) ขั้นตอนการทำงาน (Process) เทคโนโลยี (Technology) และกฎระเบียบ (Regulation) รวมทั้งมีการขับเคลื่อนโดยมีการบริหารจัดการโครงการและการกำกับดูแล (Project Management and Governance) ที่ชัดเจน ภายใต้การสนับสนุนของผู้นำระดับประเทศที่มีความมุ่งมั่น มีวิสัยทัศน์ และเล็งเห็นความสำคัญของการนำเทคโนโลยีมาใช้ในการพัฒนาประเทศอย่างแท้จริง (Change Leadership) จึงส่งผลให้ภาครัฐสามารถดำเนินงานตั้งแต่ต้นจนจบกระบวนการได้อย่างไร้รอยต่อ

ท้ายที่สุดแล้ว การยกระดับภาครัฐไทยสู่การเป็นรัฐบาลดิจิทัลจะก่อให้เกิดประโยชน์แก่ทุกภาคส่วน ทั้งภาคประชาชน ภาคธุรกิจ และหน่วยงานภาครัฐ โดยภาคประชาชนนอกจากจะได้รับบริการที่สะดวกรวดเร็วมากยิ่งขึ้นแล้ว บริการที่ได้รับยังมีคุณภาพ ตรงตามความต้องการรายบุคคล และตรงตามสิทธิมากยิ่งขึ้นด้วย ภายใต้กรอบการรักษาความปลอดภัยจากการคุกคามภายในและภายนอกประเทศที่มีมาตรฐาน สำหรับภาคธุรกิจ การยกระดับภาครัฐไทยสู่การเป็นรัฐบาลดิจิทัลไม่เพียงแต่จะช่วยลดระยะเวลาและค่าใช้จ่ายในการติดต่อภาครัฐ แต่ยังเป็นการสร้างปัจจัยแวดล้อมให้เอื้อต่อการดำเนินธุรกิจ ตั้งแต่วางแผนธุรกิจ เริ่มต้นธุรกิจ ดำเนินกิจการ ไปจนถึงขยายธุรกิจ รวมทั้งเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันของผู้ประกอบการให้ทัดเทียมกับระดับสากล อันจะนำไปสู่การเติบโตทางเศรษฐกิจของประเทศ นอกจากนี้ การยกระดับภาครัฐไทยสู่การเป็นรัฐบาลดิจิทัลยังก่อให้เกิดการบูรณาการภายในภาครัฐอย่างมีประสิทธิภาพ เพิ่มความร่วมมือกันระหว่างหน่วยงาน เพิ่มความโปร่งใสในการปฏิบัติหน้าที่ และช่วยให้หน่วยงานภาครัฐพัฒนาไปในทิศทางเดียวกันโดยมีเทคโนโลยีสนับสนุน เพื่อสร้างเสถียรภาพให้ประเทศไทยสามารถก้าวไปอย่างมั่นคง มั่งคั่ง และยั่งยืน

บทที่ 5 ภาพรวมของยุทธศาสตร์การพัฒนารัฐบาลดิจิทัล

องค์ประกอบของการพัฒนารัฐบาลดิจิทัล ประกอบด้วย 4 ยุทธศาสตร์ที่ครอบคลุมการพัฒนาขีดความสามารถเชิงดิจิทัลใน 18 ด้านภายใต้ขอบเขตของโครงการ

รูปที่ 13 ยุทธศาสตร์การพัฒนารัฐบาลดิจิทัลทั้ง 4 ประกอบไปด้วยมาตรการพัฒนาขีดความสามารถเชิงดิจิทัล 18 มาตรการ

ยุทธศาสตร์ที่ 1 การพัฒนาขีดความสามารถรองรับเพื่อสนับสนุนการดำเนินงาน

มุ่งเน้นการพัฒนาเทคโนโลยีสารสนเทศภาครัฐเพื่อเชื่อมโยงข้อมูลระหว่างหน่วยงานให้สามารถทำงานได้อย่างมีประสิทธิภาพมากขึ้น อันจะนำไปสู่การยกระดับการให้บริการภาครัฐที่สะดวก รวดเร็ว และตรงกับความต้องการของผู้รับบริการรายบุคคลยิ่งขึ้น ภายใต้มาตรฐานความปลอดภัยระดับสากล รวมถึงการพัฒนากระบวนการเพื่อเพิ่มการเข้าถึงและเข้าใจประชาชน ตั้งแต่การเผยแพร่ข้อมูลให้ประชาชนทราบถึงงานบริการภาครัฐต่างๆ ผ่านจุดเดียวและสามารถขอรับบริการได้ตามสิทธิ จนถึงการทำความเข้าใจปัญหาและความต้องการของประชาชน เพื่อนำไปสู่การแก้ไขเมื่อมีการร้องเรียนอย่างเป็นรูปธรรม ที่มีโครงสร้างการทำงานและบุคลากรคอยรองรับตลอดการทำงาน ผ่าน 6 มาตรการหลักดังต่อไปนี้

มาตรการที่ 1: การบูรณาการข้อมูลผ่านระบบเชื่อมโยงข้อมูลกลาง

มีการเชื่อมโยงข้อมูลระหว่างหน่วยงานภาครัฐผ่านระบบกลางโดยใช้เลข 13 หลัก เพื่อให้สามารถแลกเปลี่ยนข้อมูลของทุกหน่วยงานได้ในวงกว้าง รวมทั้งมีมาตรการในการควบคุมความปลอดภัยและความเป็นส่วนตัวของข้อมูล

มาตรการที่ 2: การยืนยันตัวตนและบริหารจัดการสิทธิโดยใช้ Smart Card หรือผ่านบัญชีผู้ใช้อิเล็กทรอนิกส์กลาง

ใช้ Smart Card ในการยืนยันตัวตนและบริหารจัดการสิทธิเมื่อเข้ารับบริการผ่านช่องทางกายภาพ หรือเปิดบัญชีผู้ใช้อิเล็กทรอนิกส์กลาง (single electronic user account) เมื่อทำธุรกรรมภาครัฐผ่านช่องทางอิเล็กทรอนิกส์ โดยสามารถใช้ 1 account ได้กับทุกบริการและทุกหน่วยงาน

มาตรการที่ 3: การให้ทุกข้อมูลงานบริการผ่านจุดเดียวโดยมีผู้รับบริการเป็นศูนย์กลาง ผู้รับบริการสามารถเข้าถึงทุกข้อมูลงานบริการผ่านจุดเดียว โดยได้รับข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับความต้องการรายบุคคล และสามารถเลือกดูข้อมูลตามลำดับประสบการณ์หรือตามประเภทงานบริการ รวมทั้งมีการแสดงข้อมูลความเชื่อมโยงระหว่างงานบริการเพื่อให้สามารถเข้าถึงข้อมูลที่ต้องการ ครบถ้วน และเป็นปัจจุบันได้อย่างรวดเร็ว

มาตรการที่ 4: การแก้ไขเรื่องร้องเรียนและการเข้าถึงความต้องการในเชิงรุก ประชาชนสามารถดำเนินการร้องเรียนทุกเรื่องผ่านจุดเดียว โดยภาครัฐมีการบูรณาการข้อมูลเรื่องร้องเรียนจากทุกหน่วยงานเพื่อให้สามารถบริหารจัดการได้อย่างมีประสิทธิภาพ รวมทั้งพยายามเข้าใจอุปสรรคปัญหาและความต้องการของประชาชนแบบเชิงรุกผ่านทุกช่องทาง เพื่อให้หน่วยงานผู้รับผิดชอบสามารถดำเนินการป้องกันหรือแก้ไขได้ทันที

มาตรการที่ 5: โครงสร้างพื้นฐานการให้บริการอิเล็กทรอนิกส์

บูรณาการโครงสร้างพื้นฐานกลางด้าน ICT สำหรับบริการภาครัฐให้ครอบคลุมและมีประสิทธิภาพเพื่อรองรับรัฐบาลดิจิทัล

มาตรการที่ 6: ยกระดับศักยภาพบุคลากรภาครัฐ

สร้างการมีส่วนร่วมและส่งเสริมให้บุคลากรหน่วยงานภาครัฐพร้อมที่จะรองรับการเปลี่ยนแปลงในการพัฒนารัฐบาลดิจิทัล

ยุทธศาสตร์ที่ 2 การยกระดับคุณภาพชีวิตของประชาชน

มุ่งเน้นการพัฒนาาระบบเทคโนโลยีสารสนเทศภาครัฐเพื่อยกระดับคุณภาพชีวิตของประชาชน โดยให้ความช่วยเหลือที่เหมาะสมและตรงกับความต้องการรายบุคคลของผู้ด้อยโอกาส รวมทั้งพัฒนาและเพิ่มประสิทธิภาพแรงงานของผู้ที่สามารถพึ่งพาตนเองได้ ให้มีคุณภาพและตอบสนองความต้องการของตลาด ผ่าน 2 มาตรการหลักดังต่อไปนี้

มาตรการที่ 7: การให้บริการความช่วยเหลือแบบบูรณาการในเชิงรุก

บูรณาการข้อมูลประชาชนจากทุกหน่วยงาน เพื่อให้สามารถกำหนดสิทธิรายบุคคลได้อย่างถูกต้องครบถ้วน (One Citizen One Social Record) และสามารถให้บริการเชิงรุก เช่น ลงทะเบียนผู้รับสิทธิโดยอัตโนมัติ หรือลงทะเบียนผ่านเจ้าหน้าที่ภาคสนามที่มีระบบลงทะเบียนเคลื่อนที่ (Mobile Registration) โดยประชาชนสามารถรับความช่วยเหลือจากโครงการต่างๆ ผ่านบัตรในลักษณะบัตรเดบิตที่มีการเชื่อมโยงข้อมูลกับภาครัฐ ส่งผลให้ภาครัฐสามารถเก็บและวิเคราะห์ข้อมูลรายบุคคลได้อย่างมีประสิทธิภาพ

มาตรการที่ 8: การบูรณาการตลาดแรงงานแบบครบวงจร

บูรณาการฐานข้อมูลตลาดแรงงานและจัดหาความร่วมมือจากผู้ที่เกี่ยวข้องทั้งหมดไว้ ณ จุดเดียว รวมทั้งใช้ระบบวิเคราะห์ข้อมูลขั้นสูง (Data Analytics) ช่วยในการจับคู่งาน ให้คำปรึกษาด้านอาชีพ แนะนำหลักสูตรการฝึกอบรมและพัฒนาคนตลอดช่วงชีวิตการทำงาน รวมทั้งปรับสมดุลตลาดแรงงานให้มีประสิทธิภาพสูงสุดโดยคาดการณ์แนวโน้มอุปสงค์และอุปทานของตลาดแรงงานล่วงหน้า

ยุทธศาสตร์ที่ 3 การยกระดับขีดความสามารถในการแข่งขันของภาคธุรกิจ

มุ่งเน้นการพัฒนาระบบเทคโนโลยีสารสนเทศภาครัฐเพื่อยกระดับขีดความสามารถในการแข่งขันของภาคธุรกิจในด้านต่างๆ ตั้งแต่การเพิ่มศักยภาพและคุณภาพชีวิตของเกษตรกรให้มีรายได้พอเพียงต่อการดำรงชีวิตและมีมาตรฐานผลผลิตทางการเกษตรที่ตรงกับความต้องการของตลาด การยกระดับประสบการณ์ของนักท่องเที่ยวในยุคดิจิทัลอย่างครบวงจรเพื่อรักษามาตรฐานให้ประเทศไทยเป็นแหล่งท่องเที่ยวคุณภาพชั้นนำของโลก รวมถึงการเพิ่มศักยภาพของผู้ประกอบการโดยสร้างปัจจัยแวดล้อมให้เอื้อต่อการดำเนินธุรกิจในทุกขั้นตอน และเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันของผู้ประกอบการ ในขณะเดียวกันยกระดับประสิทธิภาพของกระบวนการจัดเก็บภาษีให้ภาครัฐสามารถจัดเก็บภาษีได้ครบถ้วน ถูกต้อง และตรงเวลามากขึ้นโดยไม่เพิ่มภาระให้กับผู้เสียภาษี ซึ่งทั้งหมดนี้จะนำไปสู่การเติบโตทางเศรษฐกิจของประเทศอย่างยั่งยืน โดยประกอบไปด้วย 6 มาตรการหลักดังต่อไปนี้

มาตรการที่ 9: การเกษตรแบบครบวงจรรายบุคคลผ่านการบูรณาการ

บูรณาการข้อมูลระหว่างหน่วยงานที่เกี่ยวข้องและนำมาวิเคราะห์ เพื่อสามารถให้ข้อมูลแก่เกษตรกรผ่านช่องทางที่เหมาะสม และให้บริการที่ตรงกับความต้องการของเกษตรกรรายบุคคลในเชิงรุก จึงก่อให้เกิดประโยชน์สูงสุดทั้งในเชิงคุณภาพและปริมาณ

มาตรการที่ 10: การบูรณาการด้านการท่องเที่ยวแบบครบวงจร

บูรณาการข้อมูลระหว่างหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเพื่อให้บริการนักท่องเที่ยวในเชิงรุก ทั้งบริการด้านข้อมูลและด้านการขออนุมัติอนุญาตผ่านช่องทางออนไลน์ ตั้งแต่ขั้นตอนพิจารณา วางแผน เตรียมการ จัดซื้อ เดินทาง จนถึงประเมินผลการท่องเที่ยว เพื่อให้สามารถยกระดับประสบการณ์ของนักท่องเที่ยวได้อย่างครบวงจร

มาตรการที่ 11: การบูรณาการงานบริการด้านการลงทุนข้ามหน่วยงาน

ผู้ประกอบการสามารถติดต่อขอใบอนุญาตผ่านช่องทางออนไลน์โดยไม่ต้องยื่นเอกสารซ้ำซ้อน เนื่องจากระบบมีการบูรณาการข้อมูลระหว่างหน่วยงานภาครัฐ ส่งผลให้การดำเนินการขอใบอนุญาตเกี่ยวกับการลงทุนมีประสิทธิภาพมากขึ้น

มาตรการที่ 12: การบูรณาการการนำเข้าส่งออกแบบครบวงจร

ผู้ประกอบการสามารถยื่นคำขออนุญาตนำเข้าส่งออกทั้งจากกรมศุลกากรและหน่วยงานอนุมัติอนุญาตอื่นๆ ณ จุดเดียว ผ่านช่องทางอิเล็กทรอนิกส์ โดยระบบมีการบูรณาการข้อมูลระหว่างหน่วยงานภาครัฐเพื่อให้ผู้ประกอบการสามารถป้อนข้อมูลและส่งเอกสารเพียงชุดเดียว

มาตรการที่ 13: การส่งเสริม SME แบบบูรณาการเชิงรุกเพื่อส่งเสริมการเติบโต

บูรณาการข้อมูลจากหลายหน่วยงานภาครัฐเพื่อให้ข้อมูลแก่ผู้ประกอบการผ่านช่องทางออนไลน์ ณ จุดเดียว ซึ่งเป็นข้อมูลที่ตรงกับความต้องการของผู้ประกอบการรายบุคคล รวมทั้งมีระบบเทคโนโลยีสารสนเทศให้ผู้ประกอบการใช้บริการเพื่อสนับสนุนการประกอบธุรกิจ โดยระบบสามารถเชื่อมต่อข้อมูลกับระบบภาครัฐได้โดยอัตโนมัติ

มาตรการที่ 14: ระบบภาษีบูรณาการข้ามหน่วยงานแบบครบวงจร

บูรณาการและวิเคราะห์ข้อมูลข้ามหน่วยงานเพื่อลงทะเบียนและคำนวณภาษีให้ผู้เสียภาษี โดยไม่ต้องกรอกข้อมูลหรือยื่นเอกสารที่ภาครัฐมีอยู่แล้ว รวมทั้งระบุบุคคลที่ควรอยู่ในระบบภาษีหรือควรถูกตรวจสอบภาษี เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพในการจัดเก็บภาษี

ยุทธศาสตร์ที่ 4 การยกระดับความมั่นคงและเพิ่มความปลอดภัยของประชาชน

มุ่งเน้นการพัฒนาาระบบเทคโนโลยีสารสนเทศภาครัฐเพื่อเสริมสร้างความแข็งแกร่งในการรักษาความปลอดภัย จากทั้งภัยภายในประเทศ ภัยภายนอกประเทศ และภัยธรรมชาติ โดยเปลี่ยนจากการแก้ไขสถานการณ์มาเป็นการป้องกันก่อนเกิดเหตุมากขึ้น รวมถึงการแก้ไขสถานการณ์ในภาวะวิกฤต ให้สามารถความช่วยเหลือแก่ผู้ประสบภัยและฟื้นฟูพื้นที่ประสบภัยให้กลับคืนสู่สภาวะปกติอย่างมีประสิทธิภาพภายในระยะเวลาอันรวดเร็ว ผ่าน 4 มาตรการหลักดังต่อไปนี้

มาตรการที่ 15: การรักษาความปลอดภัยสาธารณะในเชิงรุกโดยใช้เครื่องมือวิเคราะห์ข้อมูลเชิงลึก

มีศูนย์บัญชาการ (Command Center) ประสานงานและสนับสนุนการทำงานของเจ้าหน้าที่ภาคสนาม โดยนำเครื่องมือวิเคราะห์ข้อมูลเชิงลึก (Analytics) มาสนับสนุนการตัดสินใจแบบ real time และแจ้งเตือนก่อนเกิดเหตุ รวมทั้งเพิ่มการมีส่วนร่วมของประชาชนเพื่อส่งเสริมให้เกิดการป้องกันในเชิงรุก

มาตรการที่ 16: การประเมินความเสี่ยงผู้โดยสารข้ามแดนล่วงหน้าและพิสูจน์ตัวตนผ่านช่องทางอัตโนมัติ

มีระยะเวลาตรวจสอบข้อมูลและประเมินความเสี่ยงของผู้โดยสารข้ามแดนล่วงหน้ามากขึ้น รวมทั้งขยายผลให้ผู้โดยสารชาวต่างชาติที่ผ่านเกณฑ์สามารถพิสูจน์ตัวตนผ่านช่องทางอัตโนมัติ และชาวต่างชาติอื่นๆ สามารถพิสูจน์ตัวตนและยื่นเอกสารที่เคาน์เตอร์ตรวจคนเข้าเมือง ในขณะที่เจ้าหน้าที่ตรวจคนเข้าเมืองมีอุปกรณ์ดิจิทัล (Digital Device) สนับสนุนการตรวจสอบและคัดกรองบุคคล

มาตรการที่ 17: การบูรณาการข้อมูลเพื่อป้องกันภัยธรรมชาติ

มุ่งเน้นการแชร์ข้อมูลสภาพแวดล้อมเพื่อใช้ในการติดตามและบริหารจัดการภัยพิบัติ เช่น ข้อมูลภูมิศาสตร์ ข้อมูลน้ำ หรือข้อมูลดิบจากเซ็นเซอร์ต่างๆ เพื่อลดความซ้ำซ้อนในการจัดเก็บข้อมูล โดยคำนึงถึงแหล่งที่มาของข้อมูล คุณภาพของข้อมูลที่ทำกรจัดเก็บ และมาตรฐานในการจัดเก็บข้อมูลเพื่อให้สามารถนำไปเชื่อมโยงและใช้ได้อย่างมีประสิทธิภาพ

มาตรการที่ 18: การบูรณาการข้อมูลระหว่างหน่วยงานเพื่อการบริหารจัดการในภาวะวิกฤต

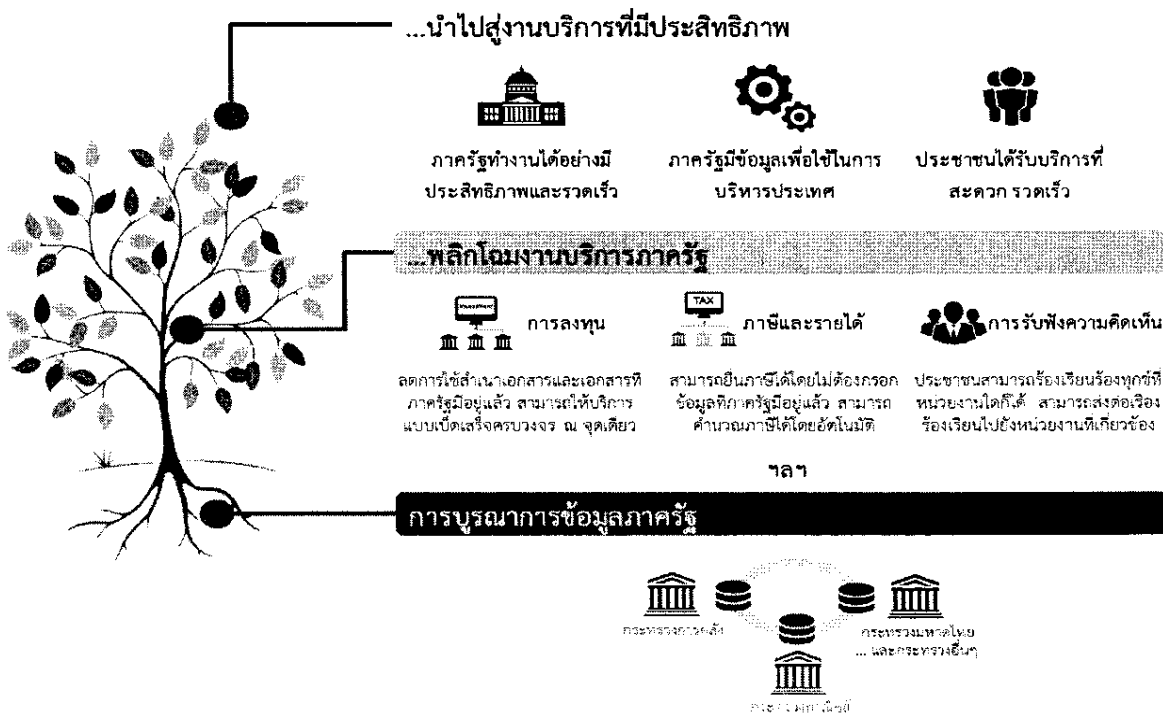
บูรณาการข้อมูลเพื่อให้ศูนย์บัญชาการที่มีอยู่ในปัจจุบันใช้ประโยชน์ในการติดตามและบริหารจัดการในภาวะวิกฤต เช่น ข้อมูลภูมิศาสตร์ ข้อมูลสถานพยาบาล ข้อมูลแพทย์ผู้เชี่ยวชาญเฉพาะทาง ข้อมูลที่ตั้งหน่วยกู้ภัยหรือหน่วยบรรเทาภัย

บทที่ 6 ยุทธศาสตร์ที่ 1 การพัฒนาและยกระดับขีดความสามารถรองรับการไปสู่รัฐบาลดิจิทัล

ยุทธศาสตร์ที่ 1 การพัฒนาขีดความสามารถรองรับเพื่อสนับสนุนการดำเนินงานครอบคลุม 4 มาตรการ ได้แก่ การบูรณาการข้อมูลภาครัฐ การยืนยันตัวตนและ การบริหารจัดการสิทธิ การให้ข้อมูลการรับฟังความคิดเห็น โครงสร้างพื้นฐานการให้บริการอิเล็กทรอนิกส์ และยกระดับศักยภาพบุคลากรภาครัฐ

การบูรณาการข้อมูลภาครัฐเพื่อยกระดับบริการ

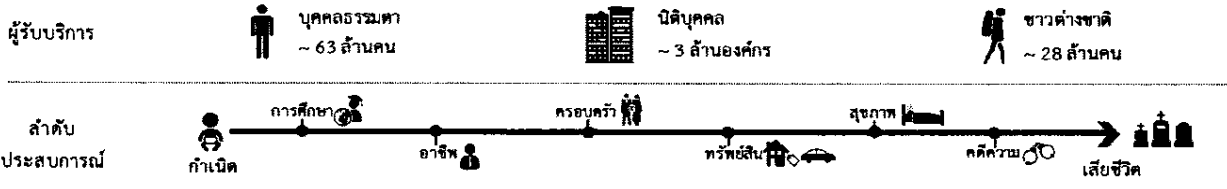
การบูรณาการข้อมูลภาครัฐถือเป็นรากฐานสำคัญ อันจะนำไปสู่การพลิกโฉมงานบริการภาครัฐในทุกๆ ด้าน ตัวอย่างเช่น ด้านการลงทุน การบูรณาการข้อมูลภาครัฐจะทำให้สามารถลดการใช้สำเนาเอกสารที่ภาครัฐมีอยู่ ทำให้ภาครัฐสามารถให้บริการนักลงทุนได้แบบเบ็ดเสร็จครบวงจร ณ จุดเดียว เป็นต้น โดยท้ายที่สุดการบูรณาการข้อมูลภาครัฐจะนำไปสู่งานบริการที่มีประสิทธิภาพ อันจะเป็นประโยชน์ทั้งต่อภาครัฐ และประชาชน เนื่องจากภาครัฐสามารถทำงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ รวดเร็ว และมีข้อมูลเพื่อนำไปใช้ในการบริหารประเทศ ส่งผลทำให้ประชาชนได้รับบริการที่สะดวกรวดเร็ว และตรงกับความต้องการ

รูปที่ 14 ความสำคัญของการบูรณาการข้อมูลภาครัฐ

หากแต่ในการผลักดันการบูรณาการข้อมูลให้เกิดผลในวงกว้างยังมีอุปสรรคและความท้าทายที่ภาครัฐต้องประสบ เนื่องจากข้อมูลมีปริมาณมากและยังมีความหลากหลายและซับซ้อน นอกจากนั้นข้อมูลต่างๆ เหล่านี้ยังถูกจัดเก็บอยู่ในหลายหน่วยงานที่มีมาตรฐานแตกต่างกันออกไปทำให้เป็นการยากต่อการเชื่อมโยงข้อมูล อีกทั้งยังมีกฎระเบียบที่จำกัดการบูรณาการข้อมูลในเชิงปฏิบัติที่ต้องได้รับการแก้ไขเพื่อสนับสนุนให้เกิดการบูรณาการข้อมูลระหว่างหน่วยงานภาครัฐให้เกิดผลสำเร็จและมีประสิทธิภาพ ดังแสดงในรูปด้านล่าง

ข้อมูลปริมาณมากที่หลากหลายและซับซ้อน

ถูกจัดเก็บอยู่ในหลายหน่วยงานที่มีมาตรฐานต่างกัน

มีกฎระเบียบที่จำกัดการบูรณาการข้อมูลในเชิงปฏิบัติ

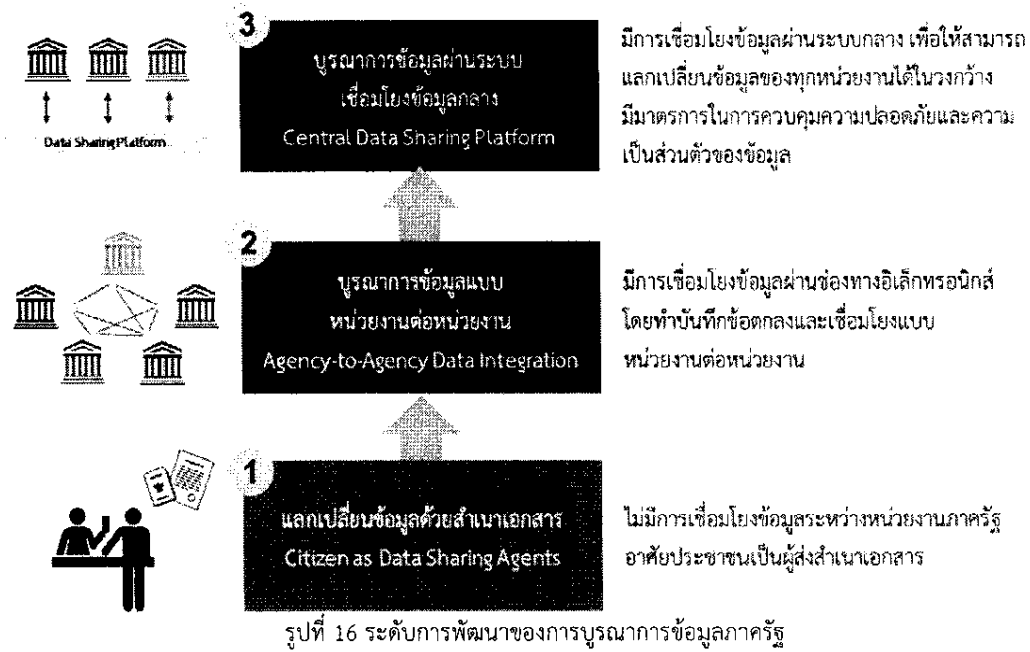

รูปที่ 15 ความท้าทายของการบูรณาการข้อมูลภาครัฐ¹²

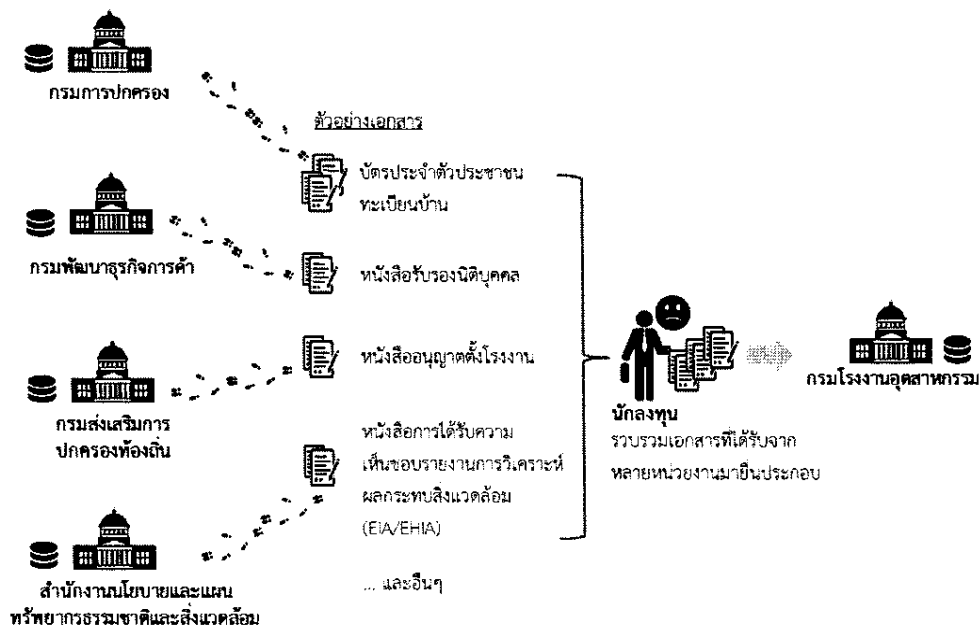
ในปัจจุบัน เทคโนโลยีได้เข้ามามีบทบาทสำคัญในการยกระดับการบูรณาการข้อมูล โดยสามารถแบ่งการพัฒนาได้เป็น 3 ระดับหลัก ดังนี้

- **ระดับที่ 1** การแลกเปลี่ยนข้อมูลด้วยสำเนาเอกสาร (Citizen as Data Sharing Agents) โดยอาศัยประชาชนเป็นผู้นำส่งเอกสาร เนื่องจากไม่มีการเชื่อมโยงข้อมูลระหว่างหน่วยงานภาครัฐ
- **ระดับที่ 2** การบูรณาการข้อมูลแบบหน่วยงานต่อหน่วยงาน (Agency-to-Agency Data Integration) โดยทำบันทึกข้อตกลง และทำการเชื่อมโยงข้อมูลผ่านทางอิเล็กทรอนิกส์ ซึ่งจะมีความยุ่งยากและซับซ้อนหากต้องการขยายผลให้ครอบคลุมในวงกว้าง
- **ระดับที่ 3** การบูรณาการข้อมูลผ่านระบบเชื่อมโยงข้อมูลกลาง (Central Data Sharing Platform) เพื่อให้สามารถแลกเปลี่ยนข้อมูลของทุกหน่วยงานได้ในวงกว้าง และมีมาตรการในการควบคุมความปลอดภัยและความเป็นส่วนตัวของข้อมูล

¹² เอกสารพระราชบัญญัติปรับปรุงกระทรวง ทบวง กรม พ.ศ. ๒๕๕๕ | World Bank Data Indicators on Tourism 2013 | OECD 'Organisation for Economic Cooperation and Development' Library | สำนักงานส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม(สสว.)

ในระดับที่ 1 เป็นการแลกเปลี่ยนข้อมูลด้วยสำเนาเอกสาร เนื่องจากไม่มีการเชื่อมโยงข้อมูลระหว่างหน่วยงานภาครัฐ ผู้รับบริการจึงต้องจัดเตรียมและส่งสำเนาเอกสารที่ภาครัฐมีอยู่แล้วในการขอรับบริการต่างๆ ส่งผลให้ภาครัฐมีภาระและค่าใช้จ่ายในการตรวจสอบและจัดเก็บเอกสารจำนวนมาก ดังเช่นในกรณีการขอใบอนุญาตประกอบกิจการโรงงาน/ขยายโรงงาน (รง.4) (ดัง รูป17)¹³ ต้องมีการใช้สำเนาเอกสารที่ภาครัฐมีอยู่แล้ว และกระจายอยู่ตามหน่วยงานภาครัฐต่างๆ จำนวน 9 รายการ ทั้งหมดจำนวน 27 ชุด¹⁴

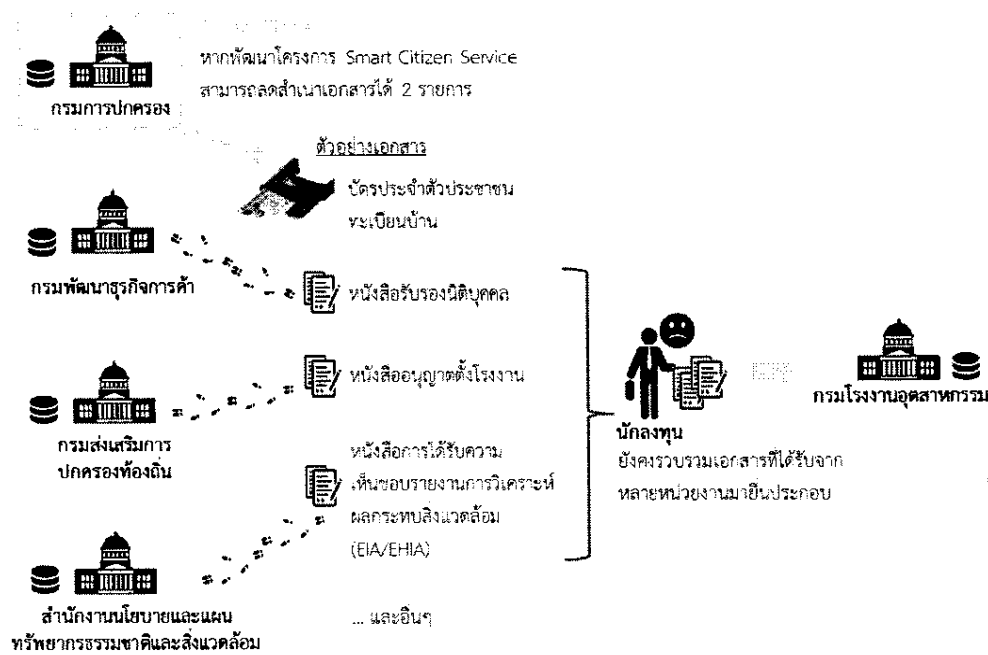
รูปที่ 17 การแลกเปลี่ยนข้อมูลแลกเปลี่ยนข้อมูลด้วยสำเนาเอกสาร

¹³ กรมโรงงานอุตสาหกรรม แบบฟอร์มการอนุญาตโรงงานต่างๆ | เดลินิวส์ “ลดขั้นตอนขอใบอนุญาตรง 4”

¹⁴ ฐานข้อมูลอ้างอิงมาจาก | กรมการปกครอง | กรมพัฒนาธุรกิจการค้า | กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น | สำนักงานนโยบายและแผนทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

ในระดับที่ 2 มีการเชื่อมโยงข้อมูลโดยการทำบันทึกข้อตกลงเพื่อแลกเปลี่ยนข้อมูลระหว่างหน่วยงานต่อหน่วยงาน แต่วิธีการดังกล่าวนี้ยังมีความท้าทายในการบูรณาการข้อมูลให้เกิดผลสำเร็จในวงกว้าง ดังเช่นตัวอย่าง กรณีการขอใบอนุญาตประกอบกิจการโรงงาน/ขยายโรงงาน (รง. 4) (รูปที่ 18) ปัจจุบันมีโครงการ Smart Citizen ซึ่งกระทรวงมหาดไทยเป็นหน่วยงานหลักในการดำเนินการแลกเปลี่ยนข้อมูลระหว่างสำนักทะเบียนราษฎร์ กรมการปกครอง กับหน่วยงานอื่นๆ ทำให้สามารถยกเลิกการใช้สำเนาบัตรประชาชน และสำเนาทะเบียนบ้าน ไปได้ 2 รายการ แต่ยังคงเหลือสำเนาเอกสารที่ภาครัฐต้องการอีก 7 รายการ จากทั้งหมด 9 รายการ

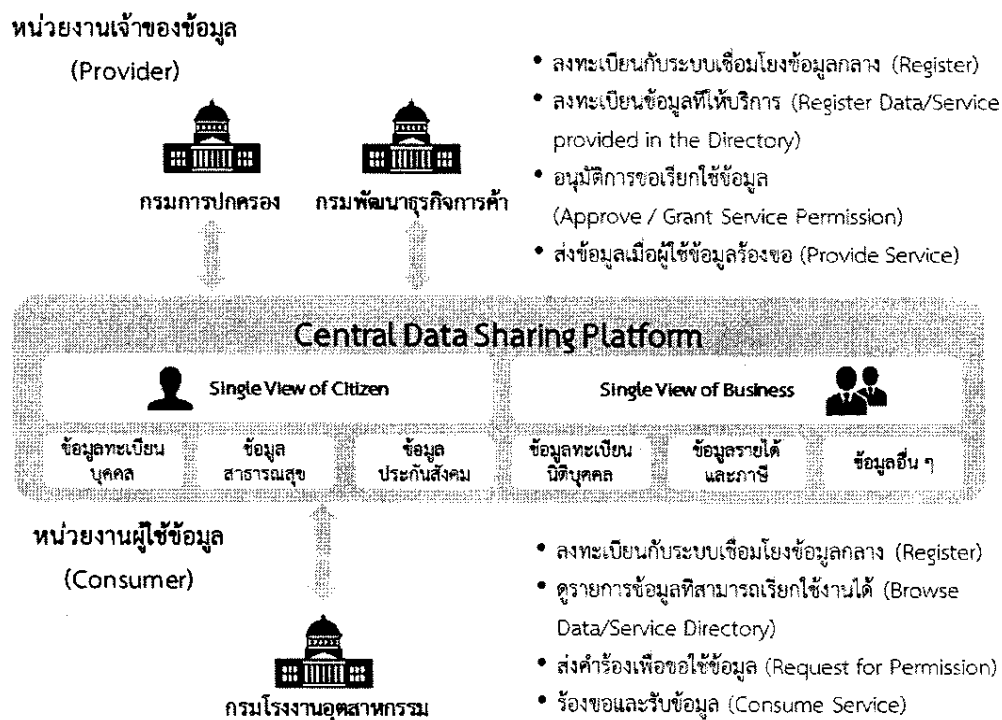
ดังนั้นจากกรณีตัวอย่าง ถ้าต้องการยกเลิกการใช้สำเนาเอกสารทั้งหมดจะต้องทำการสร้างการเชื่อมโยง 9 การเชื่อมโยง และทำบันทึกข้อตกลงระหว่างหน่วยงานต่างๆ นอกจากนี้ถ้าหากต้องการขยายผลให้ครอบคลุมทั้งหมด 146 กรม ประมาณ 6,000 งานบริการ อาจต้องสร้างการเชื่อมโยงข้อมูลมากกว่า 10,000 การเชื่อมโยง¹⁵

รูปที่ 19 การบูรณาการข้อมูลแบบหน่วยงานต่อหน่วยงาน

¹⁵ สำนักพัฒนาการประชาสัมพันธ์ กรมประชาสัมพันธ์

ในระดับที่ 3 การพัฒนาระบบเชื่อมโยงข้อมูลกลาง (Central Data Sharing Platform) จะสามารถช่วยลดขั้นตอนและความยุ่งยากซับซ้อนในการแลกเปลี่ยนข้อมูล ส่งผลทำให้สามารถผลักดันให้เกิดการบูรณาการข้อมูลได้อย่างมีประสิทธิภาพและเกิดผลสำเร็จในวงกว้างอย่างรวดเร็ว (Industrialized Data Integration) เช่นในกรณีการขอใบอนุญาตประกอบกิจการโรงงาน/ขยายโรงงาน (รง.4) กรมโรงงานอุตสาหกรรมสามารถค้นหาข้อมูลของนักลงทุนที่ภาครัฐมีอยู่แล้ว ผ่านระบบเชื่อมโยงข้อมูลกลางเพียงจุดเดียว ดังแสดงในรูปที่ 20

รูปที่ 20 การบูรณาการข้อมูลผ่านระบบเชื่อมโยงข้อมูลกลาง

จากการประชุมระดมสมองกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ที่ประชุมมีความเห็นให้ตั้งเป้าหมายการพัฒนาขีดความสามารถดิจิทัล ด้านการบูรณาการข้อมูลผ่านระบบเชื่อมโยงข้อมูลกลาง ภายในระยะเวลา 3 ปี โดยมีรายละเอียดของขีดความสามารถเชิงดิจิทัลที่จะนำไปจัดทำแผนแม่บทการพัฒนารัฐบาลดิจิทัล ดังต่อไปนี้

ด้านการเชื่อมโยงแลกเปลี่ยนข้อมูล (Data Integration)

ระดับการพัฒนา	ขีดความสามารถเชิงดิจิทัล
ระดับที่ 3 การบูรณาการข้อมูลผ่านระบบเชื่อมโยงข้อมูลกลาง (Central Data Sharing Platform)	<ul style="list-style-type: none"> การเชื่อมโยงข้อมูลระหว่างหน่วยงานผ่านระบบเชื่อมโยงข้อมูลกลาง (Data Sharing Platform) ระบบเชื่อมโยงข้อมูลกลาง¹⁶ โดยใช้เลขประจำตัวประชาชน หรือเลขทะเบียนนิติบุคคล เพื่อเข้าถึงข้อมูลทุกประเภทและทุกชุดข้อมูล (Single View of Customer and Business for Government Service Transformation) ระบบข้อมูลกลางที่ผู้ใช้สามารถเรียกดูรายการข้อมูลและรายการบริการ¹⁷ ทั้งหมด (Data and Service Directory) ระบบข้อมูลกลางที่ผู้ใช้สามารถเรียกดู, แก้ไขและบริหารจัดการรายการข้อมูลได้ ระบบข้อมูลกลางที่ใช้ในการสนับสนุนงานบริการภาครัฐ โดยระบบมีการเชื่อมโยงในรูปแบบที่ตอบสนองทันที (Real time) ระบบข้อมูลกลางที่ใช้สนับสนุนงานด้านการบริหารของผู้บริหาร โดยระบบการเชื่อมโยงข้อมูลมีการรับส่งข้อมูลแบบตามรอบเวลา (Batch)

ตารางที่ 2 เป้าหมายการพัฒนาขีดความสามารถเชิงดิจิทัลในการบูรณาการข้อมูล ด้านการเชื่อมโยงแลกเปลี่ยนข้อมูล

ด้านความปลอดภัยของข้อมูล (Data Security)

ระดับการพัฒนา	ขีดความสามารถเชิงดิจิทัล
ระดับที่ 3 การบูรณาการข้อมูลผ่านระบบเชื่อมโยงข้อมูลกลาง (Central Data Sharing Platform)	<ul style="list-style-type: none"> ระบบเชื่อมโยงข้อมูลกลางที่มีระบบลงทะเบียนและสามารถอนุมัติเพื่อเชื่อมโยงข้อมูลกลางระหว่างหน่วยงาน (Service Provider/ Consumer Registration) ระบบเชื่อมโยงข้อมูลกลางที่มีฟังก์ชันอำนวยความสะดวกในการใช้บริการและระบบสามารถอนุมัติการใช้บริการผ่านระบบได้ (Service Permission Request) ระบบเชื่อมโยงข้อมูลกลางที่สามารถยืนยันตัวตนผู้ใช้งาน (System User and Data Request User Authentication) ระบบเชื่อมโยงข้อมูลกลางที่มีการจำกัดสิทธิ์และกำหนดลำดับสิทธิ์ในการเข้าถึงข้อมูล (Service & Data Authorization) ระบบเชื่อมโยงข้อมูลกลางที่มีการบริหารจัดการสิทธิ์ เช่น การสร้าง แก้ไข และเปลี่ยนแปลงสิทธิ์ของผู้ใช้งานผ่านระบบ (Service & Data Authorization) ระบบเชื่อมโยงข้อมูลกลางที่มีระบบติดตามและตรวจสอบการแลกเปลี่ยนข้อมูล (Transaction Tracking & Audit)

ตารางที่ 3 เป้าหมายการพัฒนาขีดความสามารถเชิงดิจิทัลในการบูรณาการข้อมูล ด้านความปลอดภัยของข้อมูล

¹⁶ ระบบเชื่อมโยงข้อมูลกลาง (Data Sharing Platform) คือ ระบบกลางที่ใช้ในการเชื่อมโยงข้อมูลระหว่างหน่วยงาน

¹⁷ บริการ ครอบคลุมถึง คำอธิบายประกอบการใช้งานข้อมูล และความสามารถในการจัดการกับข้อมูล เช่น การเรียกดูข้อมูล การสร้างข้อมูล การแก้ไขข้อมูล และการลบข้อมูล เป็นต้น

ด้านการกำกับดูแลข้อมูล (Data Management)

ระดับการพัฒนา	ขีดความสามารถเชิงดิจิทัล
ระดับที่ 3 การบูรณาการข้อมูลผ่านระบบเชื่อมโยงข้อมูลกลาง (Central Data Sharing Platform)	<ul style="list-style-type: none"> การกำหนดและจัดทำรายละเอียดข้อมูลหลัก (Master Data Definition) ที่ใช้ในการเชื่อมโยงข้อมูล การกำกับและบริหารจัดการข้อมูล (Data Governance) ที่ต้องเชื่อมโยงระหว่างหน่วยงาน การกำหนดนโยบายการใช้ข้อมูล (Data Policy) สำหรับการเชื่อมโยงข้อมูลระหว่างหน่วยงาน การบริการจัดการการเปลี่ยนแปลงข้อมูลหลัก เพื่อประเมินระบบหรือหน่วยงานที่ได้รับผลกระทบเมื่อมีการเปลี่ยนแปลงข้อมูล (Master Data Definition Change Management) การกำกับและบริหารจัดการคุณภาพข้อมูล โดยมีการกำหนดตัวชี้วัดคุณภาพข้อมูลและเป้าหมายในเชิงคุณภาพ (Data Quality KPI) การกำกับและบริหารจัดการคุณภาพข้อมูลผ่านการประเมินคุณภาพข้อมูล (Data Quality Monitoring) และการจัดการข้อมูล (Data Cleansing)

ตารางที่ 4 เป้าหมายการพัฒนาขีดความสามารถเชิงดิจิทัลในการบูรณาการข้อมูล ด้านการกำกับดูแลข้อมูล

ทั้งนี้จากการศึกษาวิเคราะห์ผลประเมินของหน่วยงานที่เกี่ยวข้องสามารถสรุปได้ว่า ปัจจุบันขีดความสามารถเชิงดิจิทัลด้านการบูรณาการข้อมูลภาครัฐเพื่อยกระดับบริการโดยเฉลี่ยอยู่ที่ 71% เมื่อเปรียบเทียบกับเป้าหมายการพัฒนาในระยะ 3 ปี ดังนั้นเพื่อให้สามารถปิดช่องว่างขีดความสามารถและพัฒนาได้ตามเป้าหมายที่ตั้งไว้ภายในกรอบระยะเวลา 3 ปี เสนอให้ดำเนินโครงการพัฒนาขีดความสามารถเชิงดิจิทัล 4 โครงการดังต่อไปนี้

- **การบูรณาการข้อมูลประชาชน (Citizen Data Integration)** มีระบบเชื่อมโยงข้อมูลกลางที่บูรณาการข้อมูลบุคคลแบบครบวงจร (single view of citizen) จากทุกหน่วยงาน เช่น ข้อมูลทะเบียนรา ข้อมูลการศึกษาและการจ้างงาน ฯลฯ โดยใช้เลข 13 หลักเป็นดัชนีในการเชื่อมโยงข้อมูล
- **E-Government Act** การสร้างกลไกทางกฎหมายเพื่อผลักดันให้เกิดการพัฒนารัฐบาลอิเล็กทรอนิกส์ที่มีการเชื่อมโยงการทำงานและการบูรณาการข้อมูลภายใต้เครือข่ายโครงสร้างพื้นฐานเทคโนโลยีดิจิทัลเกิดเป็น Connected Government
- **เพิ่มประสิทธิภาพงานบริการภาครัฐโดยการเชื่อมโยงข้อมูล (Service Improvement)** เพิ่มประสิทธิภาพงานบริการภาครัฐโดยใช้ประโยชน์จากการบูรณาการฐานข้อมูล เช่น ลดการขอสำเนาเอกสารหรือข้อมูลที่ภาครัฐมีอยู่แล้ว หรือลดขั้นตอนโดยให้ระบบประมวลผลโดยอัตโนมัติ อาทิ ตรวจสอบอาชญากรรมโดยอัตโนมัติ
- **การบูรณาการข้อมูลนิติบุคคล (Business Data Integration)** มีระบบเชื่อมโยงข้อมูลกลางที่บูรณาการข้อมูลนิติบุคคลแบบครบวงจร (single view of business) จากทุกหน่วยงาน เช่น ข้อมูลทะเบียนนิติบุคคล ข้อมูลใบอนุญาต ฯลฯ โดยใช้เลข 13 หลักเป็นดัชนีในการเชื่อมโยงข้อมูล

โดยมีหน่วยงานผู้รับผิดชอบหลักและแผนการดำเนินโครงการดังนี้

ชื่อโครงการหลัก	หน่วยงานผู้รับผิดชอบหลัก
1 การบูรณาการข้อมูลประชาชน (Citizen Data Integration)	1. กระทรวงมหาดไทย 2. สำนักงานรัฐบาลอิเล็กทรอนิกส์
2 E-Government Act	1. สำนักงานรัฐบาลอิเล็กทรอนิกส์
3 เพิ่มประสิทธิภาพงานบริการภาครัฐโดยการเชื่อมโยงข้อมูล (Smart Service)	1. สำนักงานคณะกรรมการพัฒนา ระบบราชการ 2. กรมพัฒนาธุรกิจการค้า 3. สำนักงานรัฐบาลอิเล็กทรอนิกส์
4 การบูรณาการข้อมูลนิติบุคคล (Business Data Integration)	1. สำนักงานคณะกรรมการพัฒนา ระบบราชการ 2. กรมพัฒนาธุรกิจการค้า 3. สำนักงานรัฐบาลอิเล็กทรอนิกส์

รูปที่ 21 รายละเอียดหน่วยงานผู้รับผิดชอบหลักของโครงการด้านการบูรณาการข้อมูลภาครัฐเพื่อยกระดับบริการ

ปีที่ 1	ปีที่ 2	ปีที่ 3	...
การบูรณาการข้อมูลประชาชน (Citizen Data Integration)			
E-Government Act			
เพิ่มประสิทธิภาพงานบริการภาครัฐโดยการเชื่อมโยงข้อมูล (Smart Service)			
การบูรณาการข้อมูลนิติบุคคล (Business Data Integration)			

รูปที่ 22 แผนการดำเนินการโครงการด้านการบูรณาการข้อมูลภาครัฐเพื่อยกระดับบริการ

การยืนยันตัวตนและบริหารจัดการสิทธิ

ในการบูรณาการข้อมูลภาครัฐเพื่อยกระดับบริการ จำเป็นต้องคำนึงถึงความปลอดภัยของข้อมูล ส่งผลให้ต้องการยืนยันตัวตนและบริหารจัดการสิทธิที่มีประสิทธิภาพ ซึ่งโดยทั่วไปประเภทของผู้ใช้ข้อมูลภาครัฐสามารถแบ่งออกได้เป็น 3 กลุ่มหลัก คือ ประชาชน นิติบุคคล และหน่วยงานภาครัฐ โดยแต่ละกลุ่มมีความต้องการที่จะใช้ประเภทของข้อมูล และมีความต้องการระดับความปลอดภัยในการเข้าถึงข้อมูลที่แตกต่างกัน ดังนี้

- กลุ่มประชาชน เป็นกลุ่มที่ต้องการที่จะรับทราบถึงสิทธิและใช้สิทธิที่ควรได้รับ ต้องการป้องกันและปกปิดข้อมูลที่เป็นความลับ รวมถึงต้องการที่จะป้องกันการปลอมแปลงสิทธิ
- กลุ่มนิติบุคคล เป็นกลุ่มที่ต้องการให้สิทธิแก่บุคคลที่เป็นตัวแทนสามารถทำธุรกรรมในนามของบริษัท ทำให้ต้องมีการกำหนดสิทธิในระดับต่างๆ ตามอำนาจที่แต่ละตัวแทนได้รับมอบหมาย อีกทั้งยังต้องการที่จะบริหารจัดการสิทธิในกรณีที่มีการเปลี่ยนแปลงบุคลากร และต้องการที่จะป้องกันข้อมูลที่เป็นความลับไม่ให้ถูกเผยแพร่ และป้องกันการปลอมแปลงสิทธิ
- หน่วยงานภาครัฐ เป็นกลุ่มที่ต้องการลดความผิดพลาดในการให้บริการ ต้องการรักษาและเพิ่มความปลอดภัยของข้อมูลที่เป็นความลับ และต้องการเพิ่มประสิทธิภาพการทำงานโดยลดจำนวนเอกสารและระยะเวลาในการทำงาน

- ต้องการรับทราบสิทธิและใช้สิทธิที่ควรได้รับ
- ต้องการป้องกันข้อมูลที่เป็นความลับ และป้องกันการปลอมแปลงสิทธิ

ประชาชน

นิติบุคคล

หน่วยงานภาครัฐ

- ต้องการให้สิทธิแก่บุคคลที่เป็นตัวแทนสามารถทำธุรกรรมในนามของบริษัท
- ต้องการกำหนดสิทธิในระดับต่างๆ ตามอำนาจที่ตัวแทนแต่ละท่านได้รับมอบหมาย
- ต้องการบริหารจัดการสิทธิในกรณีที่มีการเปลี่ยนแปลงบุคลากร
- ต้องการป้องกันข้อมูลที่เป็นความลับ และป้องกันการปลอมแปลงสิทธิ

- ต้องการลดความเสี่ยงในการให้บริการผิดพลาด เช่น ให้เงินช่วยเหลือผู้ประสบภัยแก่ผู้ที่ไม่ได้รับความเดือดร้อน
- ต้องการรักษาและเพิ่มความปลอดภัยของข้อมูลที่เป็นความลับ
- ต้องการเพิ่มประสิทธิภาพโดยลดจำนวนเอกสารและระยะเวลาในการทำงาน

รูปที่ 23 ความต้องการของผู้ใช้ข้อมูลภาครัฐในการยืนยันตัวตน และบริหารจัดการสิทธิ

การยืนยันตัวตนและบริหารจัดการสิทธิที่ดี คือการรักษาสมดุลระหว่างการรักษาความปลอดภัยของสิทธิ และการอำนวยความสะดวกแก่เจ้าหน้าที่และผู้รับบริการ หากแต่เพื่อที่จะพัฒนาการให้เกิดประสิทธิภาพสูงสุด ภาครัฐต้องเผชิญกับความท้าทายในการรักษาความสมดุลของทั้ง 2 ด้านดังต่อไปนี้ (ดังแสดงในรูปที่ 26)

- ด้านการรักษาความปลอดภัย มีความท้าทายหลักจากการมีข้อมูลที่ใช้ยืนยันตัวตนจำนวนมากและหลากหลาย ความยากในการตรวจสอบการปลอมแปลงเอกสาร และความต้องการระดับความปลอดภัยที่แตกต่างกัน

- ด้านการอำนวยความสะดวก มีความท้าทายหลักจากความต้องการที่สวนทางกับความต้องการด้านการรักษาความปลอดภัย เนื่องจากเมื่อต้องการความปลอดภัยที่เพิ่มมากขึ้น ทำให้ต้องการเอกสารจำนวนมากเพื่อใช้ในการตรวจสอบ และด้วยจากสาเหตุเดียวกันนี้ทำให้ต้องมีหลายขั้นตอนในการยืนยันและพิสูจน์ตัวตน ซึ่งทั้งหมดนี้เป็นสาเหตุให้การอำนวยความสะดวกในการให้บริการทำได้ยากยิ่งขึ้น

รักษาความปลอดภัย

ความท้าทายหลัก...

มีข้อมูลที่ใช้ยืนยันตัวตนจำนวนมากและหลากหลาย

ชื่อ-นามสกุล เลขบัตรประชาชน ที่อยู่
สิทธิในประกันสุขภาพ ผู้มีอำนาจลงนามแทนนิติบุคคล

ตรวจสอบการปลอมแปลงเอกสารได้ยาก

เนื่องจากใช้สำเนาเอกสารเป็นหลักฐานประกอบการ
แสดงยืนยันตัวตนและบริหารจัดการสิทธิ

มีความต้องการระดับความปลอดภัยแตกต่างกัน

ผู้ใช้ข้อมูลภาครัฐแต่ละกลุ่ม ต้องการระดับความ
ปลอดภัยที่แตกต่างกัน

ข้อมูลของบริการภาครัฐแต่ละประเภท ต้องการ
ระดับความปลอดภัยที่แตกต่างกัน

อำนวยความสะดวก

ความท้าทายหลัก...

ยังต้องการความปลอดภัยมาก ยังต้องใช้เอกสารจำนวนมาก

บัตรประชาชน ทะเบียนบ้าน หนังสือรับรองการจดทะเบียนนิติบุคคล
บัตรประกันสุขภาพ ทะเบียนภาษีมูลค่าเพิ่ม

ยังต้องการความปลอดภัยมาก ยังต้องมีหลายขั้นตอนในการยืนยัน
และพิสูจน์ตัวตน

1. ระบุตัวตน
แจ้ง ชื่อ นามสกุล เลขประจำตัว

2. พิสูจน์ตัวตน
แสดงหลักฐานเพื่อยืนยันว่าเป็นบุคคล
ที่ควรได้รับสิทธิจริง

3. กำหนดสิทธิ
รับสิทธิในการรับบริการ

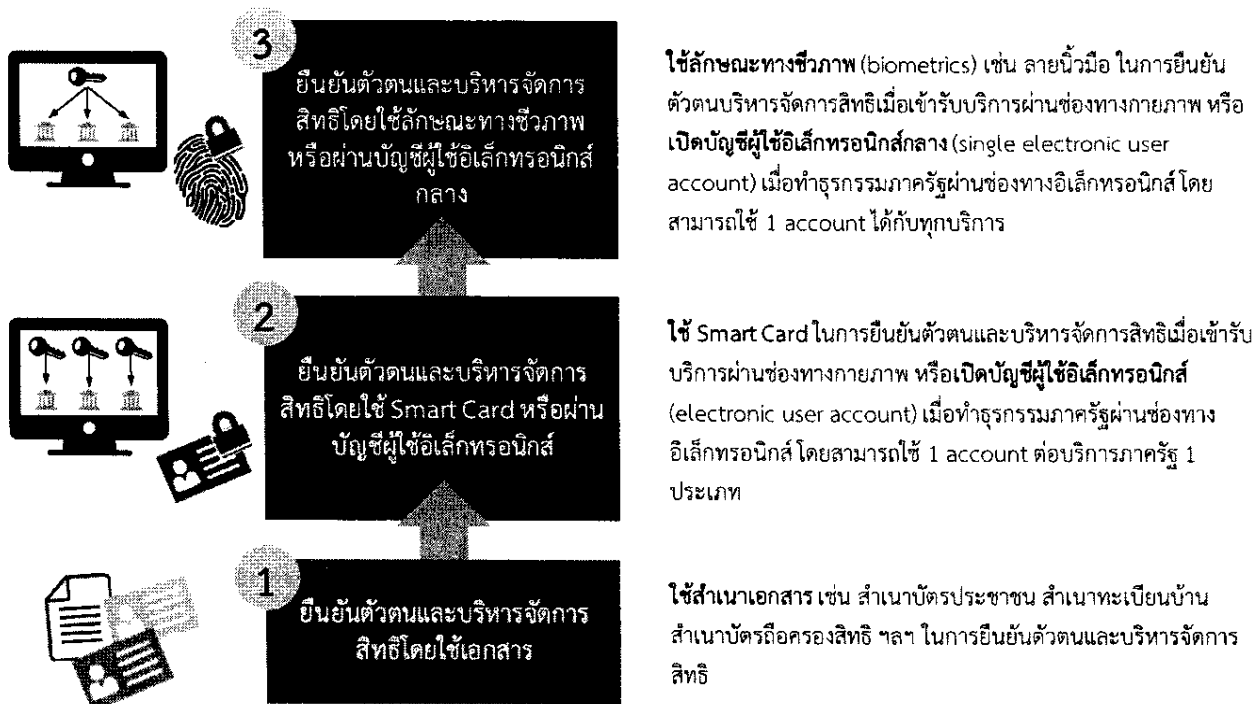

รูปที่ 24 ความท้าทายของการยืนยันตัวตน และการบริหารจัดการสิทธิ

การนำเทคโนโลยีมาพัฒนาระบบการยืนยันตัวตนและการบริหารจัดการสิทธิคือหัวใจสำคัญในการยกระดับการบริการทั้งช่องทางกายภาพและช่องทางอิเล็กทรอนิกส์

โดยสามารถแบ่งการพัฒนาของเทคโนโลยีด้านการยืนยันตัวตน และการบริหารจัดการสิทธิออกได้เป็น 3 ระดับหลัก ดังนี้

- **ระดับที่ 1** การยืนยันตัวตน และบริหารจัดการสิทธิโดยใช้เอกสาร (Paper Based Authentication & Authorization) ตัวอย่างเช่น สำเนาบัตรประชาชน สำเนาทะเบียนบ้าน และสำเนาบัตรถือครองสิทธิ เป็นต้น
- **ระดับที่ 2** การยืนยันตัวตน และบริหารจัดการสิทธิโดยใช้ Smart Card หรือผ่านบัญชีผู้ใช้อิเล็กทรอนิกส์ (Smart Card & Electronic User Account for Authentication) โดยใช้ Smart Card ในการยืนยันตัวตนและบริหารจัดการสิทธิเมื่อเข้ารับบริการผ่านช่องทางกายภาพ หรือเปิดบัญชีผู้ใช้อิเล็กทรอนิกส์ (Electronic User Account) เมื่อทำธุรกรรมภาครัฐผ่านช่องทางอิเล็กทรอนิกส์ โดยสามารถใช้ 1 account ต่อบริการภาครัฐ 1 ประเภท
- **ระดับที่ 3** การยืนยันตัวตนและบริหารจัดการสิทธิโดยใช้ลักษณะทางชีวภาพ หรือผ่านบัญชีผู้ใช้อิเล็กทรอนิกส์กลาง (Biometrics & Single Electronic User Account for Authentication) โดยใช้ลักษณะทางชีวภาพ (Biometrics) เช่น ลายนิ้วมือ ในการยืนยันตัวตนบริหารจัดการสิทธิเมื่อเข้ารับบริการผ่านช่องทางกายภาพ หรือเปิดบัญชีผู้ใช้อิเล็กทรอนิกส์กลาง (Single Electronic User Account) เมื่อทำธุรกรรมภาครัฐผ่านช่องทางอิเล็กทรอนิกส์ โดยสามารถใช้ 1 account ได้กับทุกบริการ

รูปที่ 25 ระดับการพัฒนาของการยืนยันตัวตนและการบริหารจัดการสิทธิ

สำหรับการให้บริการด้านการยืนยันตัวตน และบริหารจัดการสิทธิ สามารถแบ่งช่องทางของการให้บริการออกได้เป็น 2 ช่องทาง คือ การบริการที่สำนักงาน และการบริการผ่านช่องทางอิเล็กทรอนิกส์

บริการที่สำนักงาน

บริการผ่านช่องทางอิเล็กทรอนิกส์

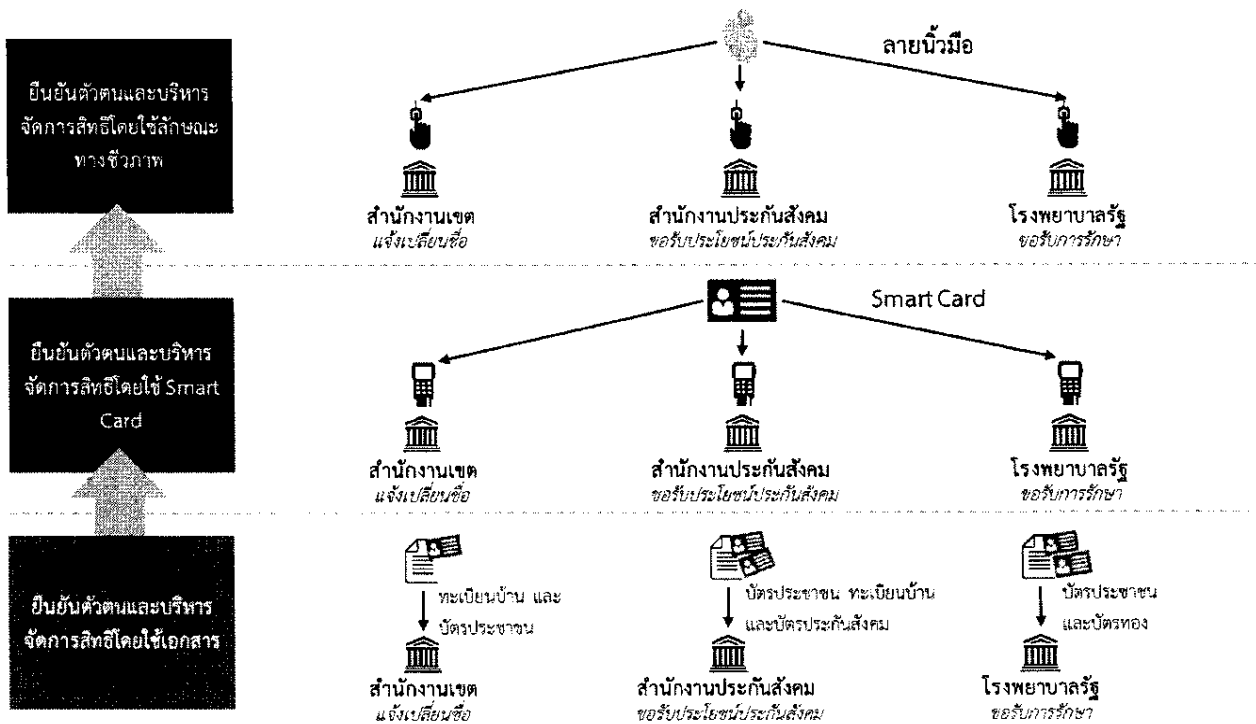
รูปที่ 26 ช่องทางการให้บริการด้านการยืนยันตัวตน และบริหารจัดการสิทธิ

ในการให้บริการที่สำนักงาน หรือบริการผ่านช่องทางกายภาพ สามารถนำเทคโนโลยีมาช่วยลดจำนวนเอกสารที่ต้องแสดง และเพิ่มความยากในการปลอมแปลงหลักฐาน ดังแสดงในรูปด้านล่าง

ในระดับที่ 1 เมื่อประชาชนเดินทางไปรับบริการที่สำนักงานภาครัฐต่างๆ จะต้องเตรียมและยื่นเอกสารพร้อมกับสำเนาเอกสารต่างๆ ต่อเจ้าหน้าที่รัฐเพื่อเป็นการยืนยันตัวตน และบริหารจัดการสิทธิ

ในระดับที่ 2 ประชาชนสามารถใช้เพียง Smart Card บัตรเดียวเพื่อเป็นการยืนยันตัวตน และบริหารจัดการสิทธิ เมื่อเข้ารับบริการที่สำนักงานภาครัฐต่างๆ โดยแต่ละสำนักงานมีเครื่องอ่านบัตร Smart Card ไว้สำหรับตรวจสอบข้อมูลจากบัตร

ในระดับที่ 3 ในการรับบริการภาครัฐที่สำนักงาน ประชาชนไม่จำเป็นต้องเตรียมเอกสาร หรือบัตรใดๆ แต่ใช้ลักษณะทางชีวภาพเป็นการยืนยันตัวตน และบริหารจัดการสิทธิ เช่น ลายนิ้วมือ ม่านตา เป็นต้น

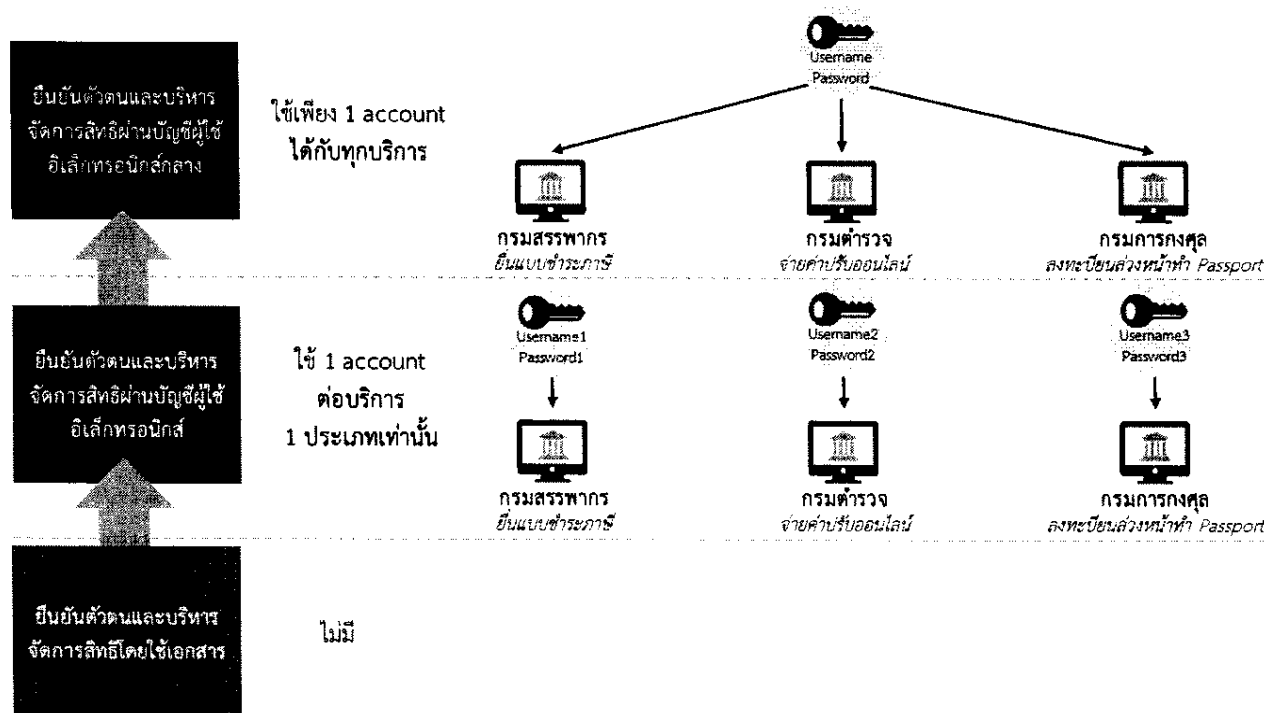
รูปที่ 27 ระดับการพัฒนาของการยืนยันตัวตนและบริหารจัดการสิทธิ กรณีรับบริการที่สำนักงาน

ในการให้บริการผ่านช่องทางอิเล็กทรอนิกส์ สามารถนำเทคโนโลยีมาช่วยควบรวมการเข้าถึงบริการภาครัฐต่างๆ ในลักษณะ single electronic user account ดังแสดงในรูปด้านล่าง

ในระดับที่ 1 ภาครัฐยังไม่มีบริการให้บริการประชาชนผ่านช่องทางอิเล็กทรอนิกส์

ในระดับที่ 2 แต่ละหน่วยงานรัฐได้ทำการพัฒนาระบบเพื่อให้บริการประชาชนผ่านช่องทางอิเล็กทรอนิกส์ ตามแต่ละประเภทงาน บริการที่หน่วยงานเป็นผู้รับผิดชอบ โดยประชาชนต้องมี 1 บัญชีผู้ใช้อิเล็กทรอนิกส์ (Electronic User Account) เพื่อใช้ในการเข้ารับบริการ ต่อ 1 ประเภทของงานบริการภาครัฐ ตัวอย่างเช่น ในการยื่นภาษี ประชาชนต้องมี 1 บัญชีผู้ใช้อิเล็กทรอนิกส์ ซึ่งประกอบด้วยชื่อบัญชี (User name) และรหัสผ่าน (Password) สำหรับยืนยันตัวตน และบริหารจัดการสิทธิสำหรับระบบยื่นภาษีของกรมสรรพากร ในขณะที่เดียวกัน หากประชาชนต้องการที่จะทำการจ่ายค่าปรับผ่านช่องทางออนไลน์ ประชาชนก็ต้องมีอีก 1 บัญชีผู้ใช้อิเล็กทรอนิกส์ซึ่งประกอบด้วยชื่อบัญชี และรหัสผ่าน สำหรับระบบจ่ายค่าปรับออนไลน์ของกรมตำรวจ เป็นต้น

ในระดับที่ 3 มีการพัฒนาระบบยืนยันตัวตนและบริหารจัดการสิทธิกลาง โดยผู้ใช้งานจะมี 1 บัญชีผู้ใช้อิเล็กทรอนิกส์ ซึ่งประกอบด้วยชื่อบัญชี และรหัสผ่าน ที่สามารถใช้ในการยืนยันตัวตน และบริหารจัดการสิทธิได้กับทุกงานบริการภาครัฐ เพื่อเป็นการเพิ่มความปลอดภัย อีกทั้งยังเพิ่มความสะดวกรวดสบาย และง่ายต่อการใช้งานของประชาชน

รูปที่ 28 ระดับการพัฒนาของการยืนยันตัวตนและบริหารจัดการสิทธิ กรณีรับบริการผ่านช่องทางอิเล็กทรอนิกส์

จากการประชุมระดมสมองกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ที่ประชุมมีความเห็นให้ตั้งเป้าหมายการพัฒนาขีดความสามารถดิจิทัล ด้านการยืนยันตัวตนและบริหารจัดการสิทธิโดยใช้ Smart Card หรือผ่านบัญชีผู้ใช้อิเล็กทรอนิกส์กลาง 1 account ต่อบริการภาครัฐทุกประเภท ภายในระยะเวลา 3 ปี โดยมีรายละเอียดของขีดความสามารถเชิงดิจิทัลที่จะนำไปจัดทำแผนแม่บทการพัฒนารัฐบาลดิจิทัล ดังต่อไปนี้

การบริการที่สำนักงาน

ระดับการพัฒนา	ขีดความสามารถเชิงดิจิทัล
ระดับที่ 2 การยืนยันตัวตน และบริหารจัดการสิทธิโดยใช้ Smart Card	<ul style="list-style-type: none"> • การแสดงและยืนยันตัวตนผ่านบัตรประชาชนของผู้รับบริการและ/หรือบัตรประจำตัวเจ้าหน้าที่ ผ่านเครื่องอ่าน Smart Card • การยืนยันตัวตนเพื่อเข้าทำธุรกรรมที่สำคัญโดยใช้รหัสผ่าน (PIN) • การกำหนดลำดับสิทธิ์สำหรับการทำธุรกรรมหรือการเข้าถึงข้อมูล • การตรวจสอบสิทธิ์ขอขบธรรมของนิติบุคคลในการทำธุรกรรมโดยเชื่อมโยงข้อมูลระหว่างทะเบียนบุคคลและทะเบียนนิติบุคคล

ตารางที่ 5 เป้าหมายการพัฒนาขีดความสามารถเชิงดิจิทัลด้านการยืนยันตัวตน และการบริหารจัดการสิทธิ เมื่อบริการที่สำนักงาน

การบริการผ่านช่องทางอิเล็กทรอนิกส์

ระดับการพัฒนา	ขีดความสามารถเชิงดิจิทัล
ระดับที่ 3 การยืนยันตัวตนและบริหารจัดการสิทธิผ่านบัญชีผู้ใช้อิเล็กทรอนิกส์กลาง	<ul style="list-style-type: none"> • ระบบยืนยันตัวตนกลางสามารถใช้ หนึ่ง User account ต่อหนึ่งเลขบัตรประชาชน หรือต่อหนึ่งเลขนิติบุคคล สำหรับการทำธุรกรรมอิเล็กทรอนิกส์ภาครัฐทุกประเภท (Single User for all Government e-Services) • ระบบยืนยันตัวตนกลางที่สามารถลงทะเบียน บันทึก และแก้ไขข้อมูลใน User account กลางได้ เช่น หมายเลขโทรศัพท์ อีเมล พาสเวิร์ด (User Registration and Account Management) • ระบบยืนยันตัวตนกลางที่สามารถบริหารจัดการข้อมูลและสิทธิ์ความขอขบธรรมของตัวแทน สำหรับการทำธุรกรรมในนามนิติบุคคล (Corporate Account Management) • ระบบยืนยันตัวตนกลางที่มีการจัดการความปลอดภัยในการเข้าถึงข้อมูลที่สำคัญแตกต่างกันตามระดับความสำคัญ เช่น SMS OTP หรือ Token (2-FA¹⁸ for transactions with sensitive data) • ระบบยืนยันตัวตนกลางที่สามารถตรวจสอบสิทธิ์ความขอขบธรรมในการทำธุรกรรมของนิติบุคคล โดยระบบสามารถเชื่อมโยงข้อมูลระหว่างทะเบียนบุคคลและทะเบียนนิติบุคคล • ระบบยืนยันตัวตนกลางที่สามารถจำกัดสิทธิ์ในการทำธุรกรรมหรือการกำหนดสิทธิ์การเข้าถึงข้อมูลได้ • ระบบยืนยันตัวตนกลางที่สามารถแจ้งเตือนการยืนยันตัวตนเมื่อมีการทำธุรกรรมภาครัฐ

ตารางที่ 6 เป้าหมายการพัฒนาขีดความสามารถเชิงดิจิทัลด้านการยืนยันตัวตน และการบริหารจัดการสิทธิ เมื่อบริการผ่านช่องทางอิเล็กทรอนิกส์

ทั้งนี้จากการศึกษาวิเคราะห์ผลประเมินของหน่วยงานที่เกี่ยวข้องสามารถสรุปได้ว่า ปัจจุบันขีดความสามารถเชิงดิจิทัลด้านการยืนยันตัวตนและการบริหารจัดการสิทธิโดยเฉลี่ยอยู่ที่ 78% เมื่อเปรียบเทียบกับเป้าหมายการพัฒนาในระยะ 3 ปี ดังนั้นเพื่อให้สามารถปิดช่องว่างขีดความสามารถและพัฒนาได้ตามเป้าหมายที่ได้ตั้งไว้ภายในกรอบระยะเวลา 3 ปี เสนอให้ดำเนินโครงการพัฒนาขีดความสามารถเชิงดิจิทัล 2 โครงการดังต่อไปนี้

¹⁸ 2-FA: Two-Factor Authentication

- ระบบบัญชีผู้ใช้อิเล็กทรอนิกส์กลาง (E-Citizen and E-Business Single Sign-on) จัดทำระบบกลางสำหรับยืนยันตัวตนเพื่อใช้ในการทำธุรกรรมอิเล็กทรอนิกส์ภาครัฐทุกประเภท (government e-services) โดยใช้บัญชีผู้ใช้อิเล็กทรอนิกส์ 1 บัญชีต่อ 1 เลขบุคคลหรือนิติบุคคล
- ขยายการใช้งานบัตร Smart Card (Smart Card Reader Extension) ขยายการใช้งานของบัตร Smart Card ในการยืนยันตัวตนเมื่อเข้ารับบริการผ่านช่องทางกายภาพให้ครอบคลุมงานบริการภาครัฐทุกประเภทของทุกหน่วยงาน เพื่อลดการใช้สำเนาเอกสาร และลดขั้นตอนการป้อนข้อมูลของเจ้าหน้าที่ผู้ให้บริการ

โดยมีหน่วยงานผู้รับผิดชอบหลักและแผนการดำเนินโครงการดังนี้

ชื่อโครงการหลัก	หน่วยงานผู้รับผิดชอบหลัก
1 ระบบบัญชีผู้ใช้อิเล็กทรอนิกส์กลาง (E-Citizen and E-Business Single Sign-on)	1. สำนักงานรัฐบาลอิเล็กทรอนิกส์
2 ขยายการใช้งานบัตร Smart Card (Smart Card Reader Extension)	1. สำนักงานรัฐบาลอิเล็กทรอนิกส์ 2. สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาระบบราชการ

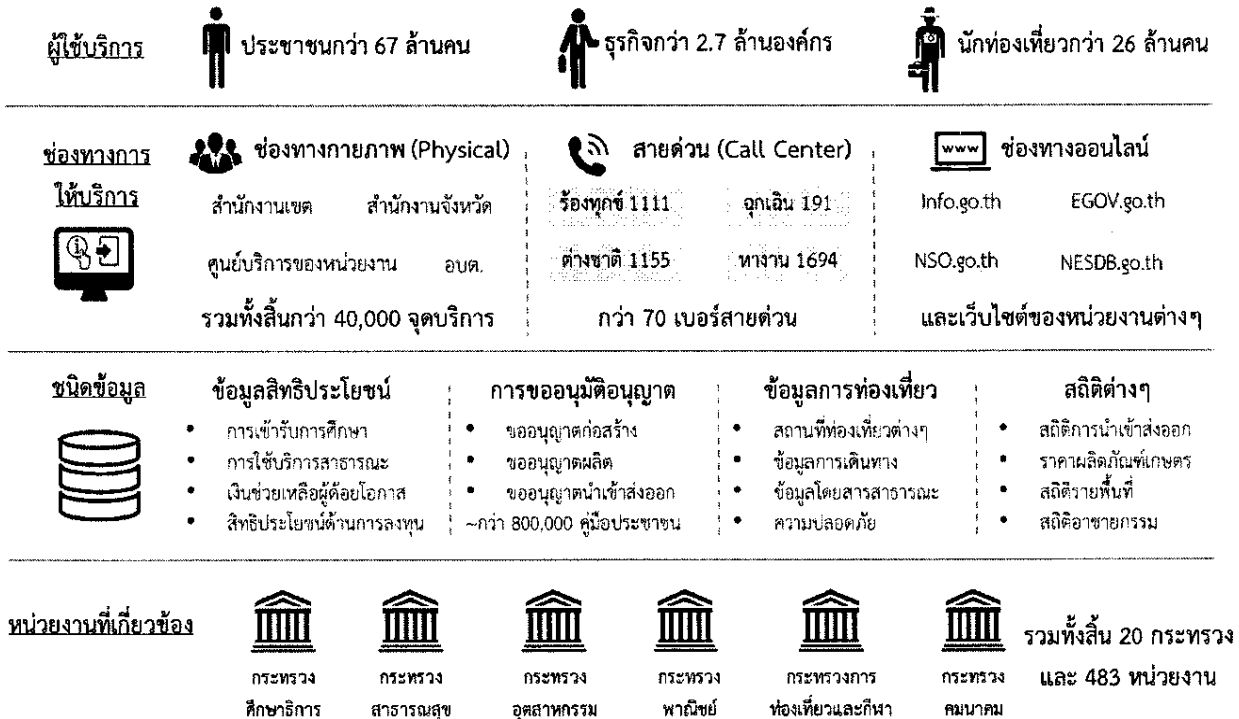
รูปที่ 29 รายละเอียดหน่วยงานผู้รับผิดชอบหลักของโครงการด้านด้านการยืนยันตัวตนและการบริหารจัดการสิทธิ

ปีที่ 1	ปีที่ 2	ปีที่ 3	...
ระบบบัญชีผู้ใช้อิเล็กทรอนิกส์กลาง (E-Citizen and E-Business Single Sign-on)			
พัฒนาระบบ	เริ่มใช้และขยายผลการใช้งานระบบให้ครอบคลุมทุกธุรกรรม		
ขยายการใช้งานบัตร Smart Card (Smart Card Reader Extension)			
งานบริการและหน่วยงานหลัก	ขยายผลการใช้งานให้ครอบคลุมทุกงานบริการของทุกหน่วยงาน		

รูปที่ 30 แผนการดำเนินการโครงการด้านการยืนยันตัวตนและการบริหารจัดการสิทธิ

การให้ข้อมูล

การให้ข้อมูลงานบริการภาครัฐในปัจจุบันมีความซับซ้อนสูง เนื่องจากมีผู้ใช้บริการจำนวนมาก ช่องทางการให้บริการที่มีทั้งแบบ ภายภาพ สายด่วน และช่องทางออนไลน์ ชนิดของข้อมูลที่มีอยู่หลากหลาย เช่น ข้อมูลสิทธิประโยชน์ การขออนุมัติอนุญาต ข้อมูลการ ท่องเที่ยว และข้อมูลสถิติต่างๆ และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องรวมทั้งสิ้น 20 กระทรวงและ 483 หน่วยงาน ซึ่งล้วนแต่มีปริมาณมาก รวมถึงมี ความต้องการและมีมาตรฐานที่แตกต่างกันออกไป¹⁹

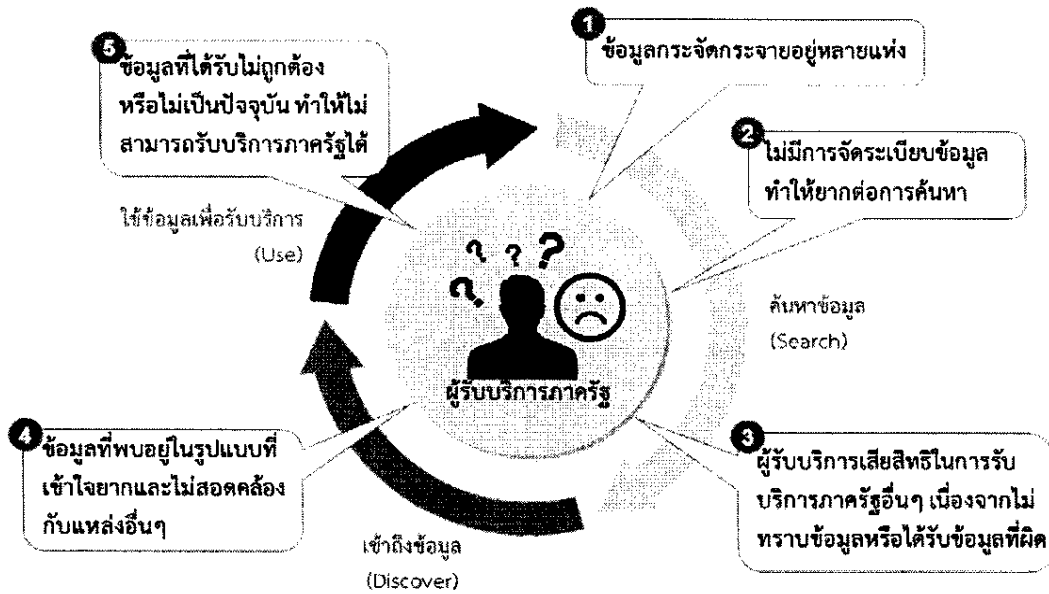

รูปที่ 31 โครงสร้างการให้ข้อมูลภาครัฐไทยในปัจจุบัน

ปัจจุบันผู้รับบริการกำลังประสบปัญหาหลัก 5 ข้อ อันเกิดจากการให้ข้อมูลงานบริการภาครัฐที่ขาดประสิทธิภาพ ดังต่อไปนี้

- ข้อมูลกระจุกกระจายอยู่หลายแห่งทำให้ต้องหาข้อมูลจากหลายแหล่ง
- ไม่มีการจัดระเบียบข้อมูลทำให้ยากต่อการค้นหา
- ผู้รับบริการเสียสิทธิในการรับบริการภาครัฐอื่นๆ เนื่องจากไม่ทราบข้อมูลหรือได้รับข้อมูลที่ผิด
- ข้อมูลที่พบบ่อยในรูปแบบที่เข้าใจยากและไม่สอดคล้องกับแหล่งอื่นๆ
- ข้อมูลที่ได้รับไม่ถูกต้องหรือไม่เป็นปัจจุบัน ทำให้ไม่สามารถรับบริการภาครัฐได้

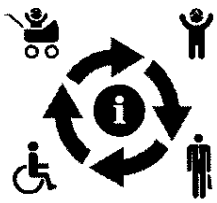
¹⁹ เอกสารพระราชบัญญัติปรับปรุงกระทรวง ทบวง กรม พ.ศ. ๒๕๕๕ | World Bank Data Indicators on Tourism 2013 | OECD 'Organisation for Economic Cooperation and Development' Library | สำนักงานส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม(สสว.) | สำนักงานรัฐบาลรัฐาสิทธิการนิคมส์ โครงการช่องทางบริการ | สำนักงานสถิติแห่งชาติ

รูปที่ 32 ประสบการณ์ของผู้รับบริการภาครัฐในปัจจุบัน

ภาครัฐสามารถนำเทคโนโลยีมาใช้เพื่อตอบโจทย์ความท้าทายต่างๆ และให้ผู้รับบริการทั้งในภาคประชาชนและภาคธุรกิจสามารถเข้าถึงข้อมูลที่ต้องการและครบถ้วนผ่านจุดเดียว โดยสามารถแบ่งการพัฒนาการให้ข้อมูลได้เป็น 3 ระดับหลัก ดังนี้

- ระดับที่ 1 การให้ข้อมูลผ่านช่องทางกายภาพ (Physical Channel) โดยผู้รับบริการต้องเดินทางไปขอข้อมูลงานบริการที่หน่วยงานผู้ให้บริการด้วยตัวเอง
- ระดับที่ 2 การให้ข้อมูลผ่านช่องทางอิเล็กทรอนิกส์ (Electronic Channel) ผู้รับบริการสามารถขอข้อมูลงานบริการผ่านช่องทางอิเล็กทรอนิกส์จากแต่ละหน่วยงานผู้ให้บริการ ซึ่งแต่ละหน่วยงานต่างให้ข้อมูลแยกกัน
- ระดับที่ 3 การให้ทุกข้อมูลงานบริการผ่านจุดเดียวโดยมีผู้รับบริการเป็นศูนย์กลาง (Customer Centric Information Portal) ศูนย์รวมข้อมูลงานบริการภาครัฐที่มุ่งเน้นการให้ข้อมูลตามลำดับประสบการณ์ของผู้ใช้บริการ และประเภทของงานบริการเพื่อให้ง่ายต่อการค้นหาและเข้าถึงข้อมูลของภาครัฐ ณ ปัจจุบันได้อย่างครบถ้วนและรวดเร็ว

3 การให้ทุกข้อมูลงานบริการผ่านจุดเดียว โดยมีผู้รับบริการเป็นศูนย์กลาง (Customer Centric Information Portal)

ศูนย์รวมข้อมูลงานบริการภาครัฐที่มุ่งเน้นการให้ข้อมูลตามลำดับประสบการณ์ของผู้ใช้บริการ และประเภทของงานบริการเพื่อให้ง่ายต่อการค้นหาและเข้าถึงข้อมูลของภาครัฐ

2 การให้ข้อมูลผ่านช่องทางอิเล็กทรอนิกส์ (Electronic Channel)

ผู้รับบริการสามารถขอข้อมูลงานบริการผ่านช่องทางอิเล็กทรอนิกส์ของหน่วยงานผู้ให้บริการ

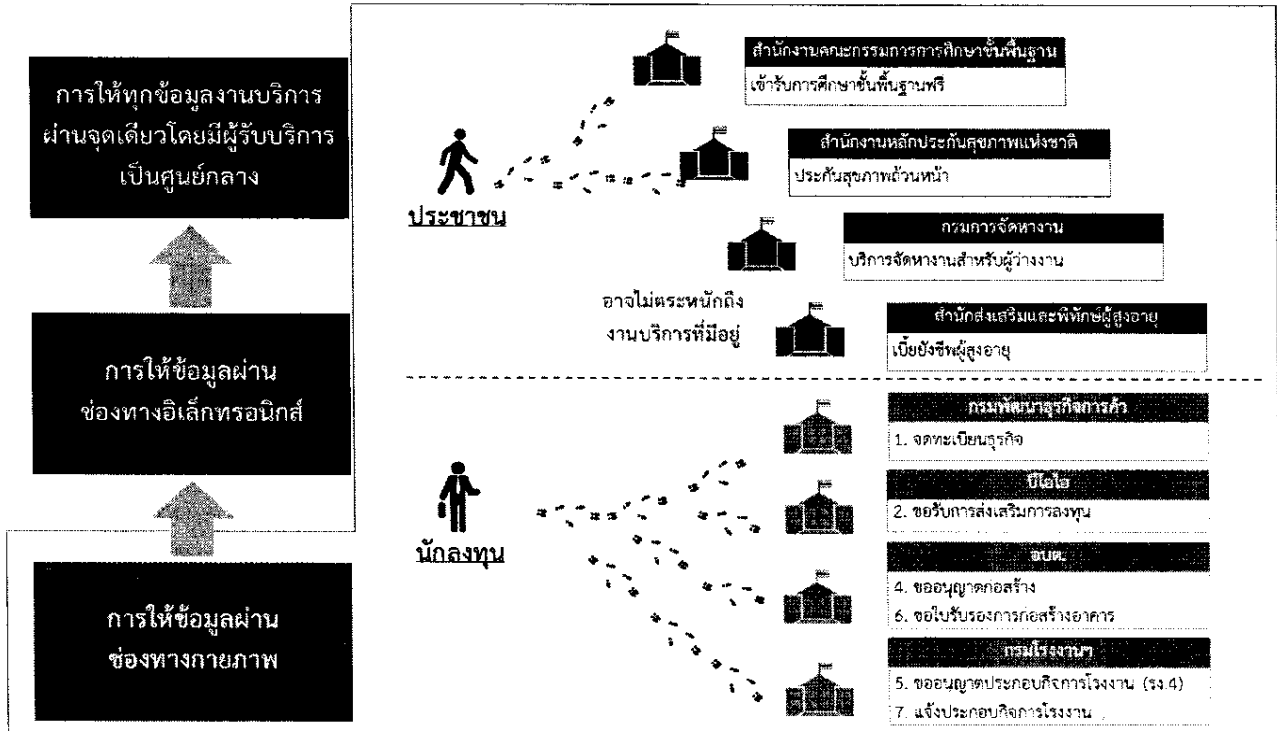

1 การให้ข้อมูลผ่านช่องทางกายภาพ (Physical Channel)

ผู้รับบริการเดินทางไปขอข้อมูลงานบริการที่หน่วยงานผู้ให้บริการ

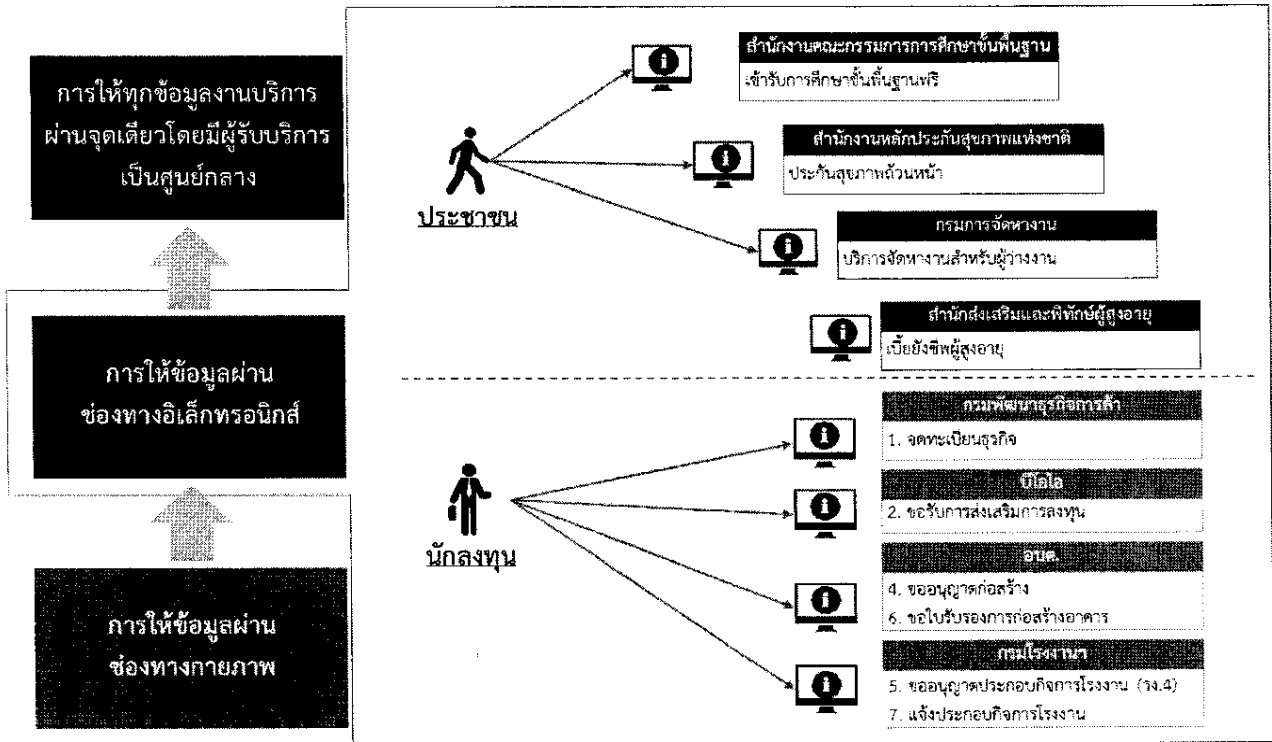
รูปที่ 33 ระดับการพัฒนาของการให้ข้อมูลแก่ผู้รับบริการ

ในระดับที่ 1 การให้ข้อมูลผ่านช่องทางกายภาพ โดยผู้รับบริการต้องเดินทางไปติดต่อหน่วยงานภาครัฐเพื่อขอข้อมูลงานบริการด้วยตนเอง ซึ่งใช้เวลานานและอาจไม่ตระหนักถึงข้อมูลงานบริการที่มีอยู่ทั้งหมด

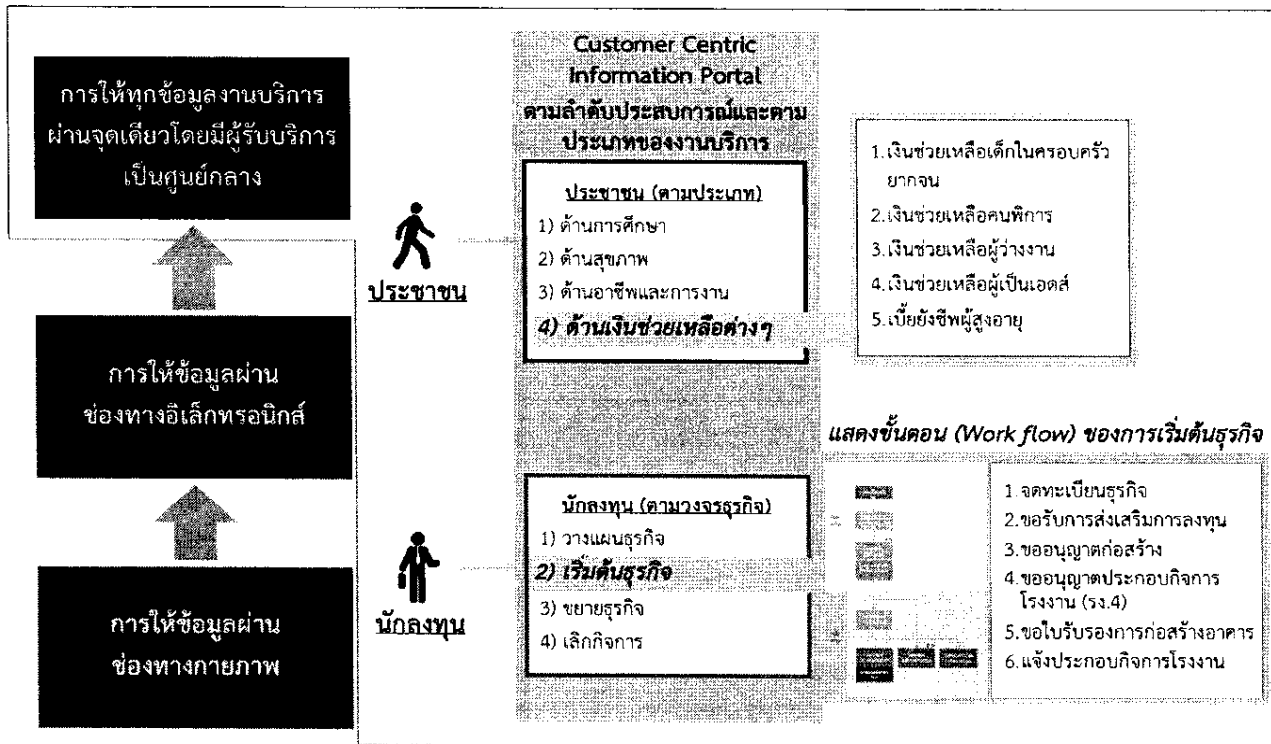
รูปที่ 34 การให้ข้อมูลผ่านช่องทางกายภาพ

ในระดับที่ 2 การให้ข้อมูลผ่านช่องทางอิเล็กทรอนิกส์ ผู้รับบริการสามารถหาข้อมูลต่างๆ ผ่านระบบของแต่ละหน่วยงานได้ ซึ่งจะ
ช่วยประหยัดเวลาในการค้นหาและเข้าถึงข้อมูล

รูปที่ 35 การให้ข้อมูลผ่านช่องทางอิเล็กทรอนิกส์

ในระดับที่ 3 ผู้รับบริการสามารถเข้าถึงทุกข้อมูลงานบริการผ่านจุดเดียว โดยสามารถเลือกดูข้อมูลตามประเภทงานบริการและตามลำดับประสบการณ์ เพื่อให้เข้าถึงข้อมูลที่ถูกต้อง ครบถ้วน เป็นปัจจุบันได้อย่างรวดเร็ว

รูปที่ 36 การให้ทุกข้อมูลงานบริการผ่านจุดเดียวโดยมีผู้รับบริการเป็นศูนย์กลาง

จากการประชุมระดมสมองกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ที่ประชุมมีความเห็นให้ตั้งเป้าหมายการพัฒนาขีดความสามารถดิจิทัล ด้านการให้ข้อมูล ให้เป็นแบบผ่านจุดเดียวโดยมีผู้รับบริการเป็นศูนย์กลาง ภายในระยะเวลา 3 ปี โดยมีรายละเอียดของขีดความสามารถเชิงดิจิทัลที่จะนำไปจัดทำแผนแม่บทการพัฒนารัฐบาลดิจิทัล ดังต่อไปนี้

ขั้นตอนการสร้างข้อมูล

ระดับการพัฒนา	ขีดความสามารถเชิงดิจิทัล
ระดับที่ 3 การให้ทุกข้อมูลงานบริการผ่านจุดเดียวโดยมีผู้รับบริการเป็นศูนย์กลาง	<ul style="list-style-type: none"> ระบบศูนย์กลางการให้ข้อมูลด้านงานบริการภาครัฐ มีรูปแบบและเนื้อหาที่เป็นมาตรฐานเดียวกัน เช่น รูปแบบภาษาที่ใช้ เป็นต้น ระบบศูนย์กลางการให้ข้อมูลภาครัฐที่สามารถบริหารจัดการสถานะข้อมูล (Content Life Cycle) ตั้งแต่การสร้างข้อมูล การอนุมัติใช้ข้อมูล การเผยแพร่ข้อมูล จนถึงการเลิกใช้งานระบบ ระบบศูนย์กลางการให้ข้อมูลภาครัฐที่สามารถบริหารจัดการเวอร์ชันของข้อมูล (Version Control) เพื่อให้สามารถติดตามการเปลี่ยนแปลงข้อมูล เช่น ส่วนของเนื้อหาของที่มีการเปลี่ยนแปลง ผู้ที่ทำการแก้ไขหรือเปลี่ยนแปลงข้อมูล วันและเวลาที่ทำการเปลี่ยนแปลงข้อมูล เป็นต้น ระบบศูนย์กลางการให้ข้อมูลภาครัฐที่สามารถบริหารจัดการสิทธิของผู้ใช้ระบบ (Data Authorization) เช่น สิทธิของผู้สร้างข้อมูล สิทธิในการเข้าถึงข้อมูล เป็นต้น

ตารางที่ 7 เป้าหมายการพัฒนาขีดความสามารถเชิงดิจิทัลด้านการให้ข้อมูล ในขั้นตอนการสร้างข้อมูล

ขั้นตอนการค้นหาข้อมูล

ระดับการพัฒนา	ขีดความสามารถเชิงดิจิทัล
ระดับที่ 3 การให้ทุกข้อมูลงานบริการผ่านจุดเดียวโดยมีผู้รับบริการเป็นศูนย์กลาง	<ul style="list-style-type: none"> ระบบบริการผ่านช่องทางออนไลน์²⁰ ที่ผู้รับบริการสามารถสืบค้นข้อมูลงานบริการของหน่วยงาน ระบบบริการที่ผู้รับบริการสามารถค้นหาข้อมูลโดยใช้ฟังก์ชันค้นหาทั่วไป (Generic Search) ระบบศูนย์กลางการให้ข้อมูลภาครัฐสำหรับทุกงานบริการ ระบบศูนย์กลางการให้ข้อมูลของภาครัฐที่สามารถค้นหาข้อมูลงานบริการตามความต้องการของผู้รับบริการ เช่น ข้อมูลสำหรับบุคคล²¹ ข้อมูลสำหรับธุรกิจ²² และข้อมูลสำหรับนักท่องเที่ยว²³ เป็นต้น ระบบศูนย์กลางการให้ข้อมูลภาครัฐที่สามารถค้นหาข้อมูลบริการแยกตามประเภทของงานบริการ เช่น ด้านการศึกษา ด้านสุขภาพ ด้านสิทธิประโยชน์ เป็นต้น ระบบศูนย์กลางการให้ข้อมูลภาครัฐที่สามารถเลือกดูข้อมูลที่ถูกค้นหบ่อย (Popular Search)

ตารางที่ 8 เป้าหมายการพัฒนาขีดความสามารถเชิงดิจิทัลด้านการให้ข้อมูล ในขั้นตอนการค้นหาข้อมูล

²⁰ ช่องทางออนไลน์ รวมถึง ช่องทางเว็บไซต์ อีเมลล์ และ ช่องทางมือถือ

²¹ ข้อมูลสำหรับบุคคล หมายถึง ข้อมูลสำหรับกลุ่มบุคคล ที่มีต้องการข้อมูลแตกต่างกันไปตามเหตุการณ์ต่างๆ ที่บุคคลนั้นจะประสบในตลอดช่วงชีวิต เช่น การแจ้งเกิด การเข้าศึกษา การเข้าทำงาน เป็นต้น

²² ข้อมูลสำหรับธุรกิจ หมายถึง ข้อมูลสำหรับการดำเนินธุรกิจตั้งแต่เริ่มธุรกิจจนกระทั่งยกเลิกกิจการ เช่น การวางแผนธุรกิจ การขายธุรกิจ การยกเลิกกิจการ เป็นต้น

²³ ข้อมูลสำหรับนักท่องเที่ยว หมายถึง ข้อมูลสำหรับกิจกรรมการท่องเที่ยวต่างๆ เช่น การวางแผนการเดินทาง การตัดสินใจเลือกสถานที่ท่องเที่ยว และการให้ข้อเสนอแนะการท่องเที่ยว เป็นต้น

ขั้นตอนการนำเสนอข้อมูล

ระดับการพัฒนา	ขีดความสามารถเชิงดิจิทัล
ระดับที่ 3 การให้ทุกข้อมูลงานบริการผ่านจุดเดียวโดยมีผู้รับบริการเป็นศูนย์กลาง	<ul style="list-style-type: none"> การแสดงผลของข้อมูลของแต่ละงานบริการมีมาตรฐานเดียวกัน อาทิ การเรียงลำดับชนิดของเนื้อหา ขนาดและรูปแบบตัวอักษรที่ใช้ เป็นต้น ระบบบริการดาวนโหลดข้อมูล รายการเอกสาร และแบบฟอร์มต่างๆ ผ่านช่องทางออนไลน์ ระบบศูนย์กลางการให้ข้อมูลภาครัฐที่นำเสนอข้อมูลในรูปแบบและภาษาที่เข้าใจง่าย ระบบศูนย์กลางการให้ข้อมูลประชาชนสามารถแสดงความเชื่อมโยงกระบวนการทำงานของแต่ละส่วนงาน (Process Workflow) เพื่อให้ประชาชนสามารถติดตามข้อมูลได้ด้วยตนเอง ระบบศูนย์กลางการให้ข้อมูลภาครัฐสามารถรับฟังความคิดเห็นของผู้ใช้งานในแต่ละงานบริการและระบบสามารถเชื่อมโยงกับระบบอื่นเพื่อทำธุรกรรมอิเล็กทรอนิกส์ได้

ตารางที่ 9 เป้าหมายการพัฒนาขีดความสามารถเชิงดิจิทัลด้านการให้ข้อมูล ในขั้นตอนการนำเสนอข้อมูล

ขั้นตอนการทำให้เป็นลักษณะเฉพาะ

ระดับการพัฒนา	ขีดความสามารถเชิงดิจิทัล
ระดับที่ 3 การให้ทุกข้อมูลงานบริการผ่านจุดเดียวโดยมีผู้รับบริการเป็นศูนย์กลาง	<ul style="list-style-type: none"> ระบบสนับสนุนทั้งภาษาไทยและภาษาอังกฤษ ระบบของหน่วยงานมีความเชื่อมโยงกับระบบ Login กลางของภาครัฐ (Single Sign-On) เมื่อผู้ใช้งาน Login ผ่านระบบศูนย์กลางการให้ข้อมูลภาครัฐระบบสามารถแสดงข้อมูลตามความต้องการของผู้ใช้ได้ (Personalization) ระบบศูนย์กลางการให้ข้อมูลภาครัฐสามารถแสดงข้อมูลเป็นภาษาสำคัญอื่นๆ เช่น จีน ญี่ปุ่น รัสเซีย เป็นต้น

ตารางที่ 10 เป้าหมายการพัฒนาขีดความสามารถเชิงดิจิทัลด้านการให้ข้อมูล ในขั้นตอนการทำให้เป็นลักษณะเฉพาะ

ทั้งนี้จากการศึกษาวิเคราะห์ผลประเมินของหน่วยงานที่เกี่ยวข้องสามารถสรุปได้ว่า ปัจจุบันขีดความสามารถเชิงดิจิทัลด้านการให้ข้อมูลโดยเฉลี่ยอยู่ที่ 75% เมื่อเปรียบเทียบกับเป้าหมายการพัฒนาในระยะ 3 ปี ดังนั้นเพื่อให้สามารถปิดช่องว่างขีดความสามารถและพัฒนาได้ตามเป้าหมายที่ได้ตั้งไว้ภายในกรอบระยะเวลา 3 ปี เสนอให้ดำเนินโครงการพัฒนาขีดความสามารถเชิงดิจิทัล 2 โครงการดังต่อไปนี้

- ระบบศูนย์รวมข้อมูลของประชาชนรายบุคคล (My Government Portal) ระบบศูนย์รวมข้อมูลที่แสดงข้อมูลของประชาชนแบบครบวงจร โดยแสดงผลข้อมูลรายบุคคลเมื่อมีการ log in เข้าใช้งานระบบ เช่น ข้อมูลทะเบียนราษฎร์ ข้อมูลการศึกษาและการจ้างงาน ฯลฯ และให้ประชาชนสามารถเข้าถึงข้อมูลได้ผ่านตู้ให้บริการอเนกประสงค์ภาครัฐ (Smart Government Kiosk)
- ศูนย์กลางบริการภาครัฐสำหรับประชาชน (GovChannel) ระบบศูนย์รวมข้อมูลงานบริการภาครัฐที่มุ่งเน้นความต้องการของผู้ใช้บริการเป็นหลัก โดยให้ข้อมูลในรูปแบบและภาษาที่เข้าใจง่าย ตามลำดับประสบการณ์ของผู้ใช้บริการ และมีการแสดงความเชื่อมโยงระหว่างกระบวนการที่เกี่ยวข้องกัน เช่น ศูนย์กลางแอปพลิเคชันภาครัฐ (GAC), เว็บไซต์กลางบริการอิเล็กทรอนิกส์ภาครัฐ (e-Gov Portal), ศูนย์กลางข้อมูลเปิดภาครัฐ (data.go.th)

โดยมีหน่วยงานผู้รับผิดชอบหลักและแผนการดำเนินโครงการดังนี้

ชื่อโครงการหลัก

หน่วยงานผู้รับผิดชอบหลัก

<p>1 ระบบศูนย์รวมข้อมูลของประชาชนรายบุคคล (My Government Portal)</p>	<p>1. สำนักงานคณะกรรมการพัฒนา ระบบราชการ</p>
<p>2 ศูนย์กลางบริการภาครัฐสำหรับประชาชน (GovChannel)</p>	<p>1. สำนักงานคณะกรรมการพัฒนา ระบบราชการ 2. สำนักงานรัฐบาลอิเล็กทรอนิกส์</p>

รูปที่ 37 รายละเอียดหน่วยงานผู้รับผิดชอบหลักของโครงการด้านการให้ข้อมูล

ปีที่ 1	ปีที่ 2	ปีที่ 3	...
<p>ระบบศูนย์รวมข้อมูลของประชาชนรายบุคคล (My Government Portal & Smart Government Kiosk)</p>			
<p>ศูนย์กลางบริการภาครัฐสำหรับประชาชน (GovChannel อาทิ Data.go.th, GAC เป็นต้น)</p>			

รูปที่ 38 แผนการดำเนินการโครงการด้านการให้ข้อมูล

การรับฟังความคิดเห็น

ตลอดระยะเวลาที่ผ่านมาภาครัฐไทยได้พยายามรับฟังความคิดเห็นที่แตกต่างกันไปของประชาชนคนไทยกว่า 67 ล้านคนทั่วประเทศ โดยได้จัดตั้งหน่วยงานผู้รับเรื่องร้องเรียนประเภทต่างๆ โดยมีช่องทางการติดต่อที่หลากหลาย ทั้งในรูปแบบกายภาพ สายด่วน และช่องทางออนไลน์²⁴ ซึ่ง ณ ปัจจุบันมีหน่วยงานภาครัฐที่มีหน้าที่รับฟังเรื่องร้องเรียนและข้อเสนอแนะของประชาชนอยู่ 5 หน่วยงานหลัก ได้แก่ สำนักงานคณะกรรมการคุ้มครองผู้บริโภค²⁵ สำนักงานผู้ตรวจการแผ่นดิน²⁶ สำนักงานคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ²⁷ ศูนย์บริการข้อมูลภาครัฐเพื่อประชาชน 1111²⁸ และ ศูนย์ดำรงธรรม²⁹

ประชากรไทย 67 ล้านคน
ใน 77 จังหวัด

ปัจจุบันมีหน่วยงานภาครัฐที่มีหน้าที่รับฟังเรื่องร้องเรียนและข้อเสนอแนะของประชาชนอยู่ 5 หน่วยงานหลัก

รูปที่ 39 โครงสร้างการให้บริการการรับฟังความคิดเห็นแก่ประชาชนในปัจจุบัน

อย่างไรก็ตาม จากการศึกษาผลการจัดอันดับสากลด้านการรับฟังและตอบสนองความต้องการของประชาชนใน World Justice Project พบว่าอันดับของประเทศไทยลดลงอย่างต่อเนื่องตลอด 3 ปีที่ผ่านมา จากอันดับที่ 42 ในปี 2013 เป็นอันดับที่ 68 ในปี 2015 เนื่องจากบริบทและความท้าทายที่เปลี่ยนไปในยุคดิจิทัล โดยสามารถสรุปได้เป็น 3 ข้อหลัก ได้แก่

- ประชาชนมีความคาดหวังจากการให้บริการของภาครัฐที่สูงขึ้น เนื่องจากมีการเปรียบเทียบกับมาตรฐานการให้บริการของภาคเอกชน
- การร้องเรียนหลายครั้งมีความซับซ้อนที่ต้องการความร่วมมือจากหลายหน่วยงาน (Cross Agency)

²⁴ ศูนย์จัดการเรื่องร้องเรียนและปราบปรามการกระทำผิดกฎหมายเกี่ยวกับผลิตภัณฑ์สุขภาพ (ศรป.), ช่องทางการร้องเรียนอื่นๆ , Ministry of Public Health Thailand | Ministry of Education Contact Page, หน้าการติดต่อของทางการเรียนของ กระทรวงศึกษาธิการ

²⁵ สำนักงานคณะกรรมการคุ้มครองผู้บริโภค หน้าเกี่ยวกับ , Office of The Consumer Protection Board

²⁶ สำนักงานผู้ตรวจการแผ่นดินรัฐสภา, Ombudsman Office

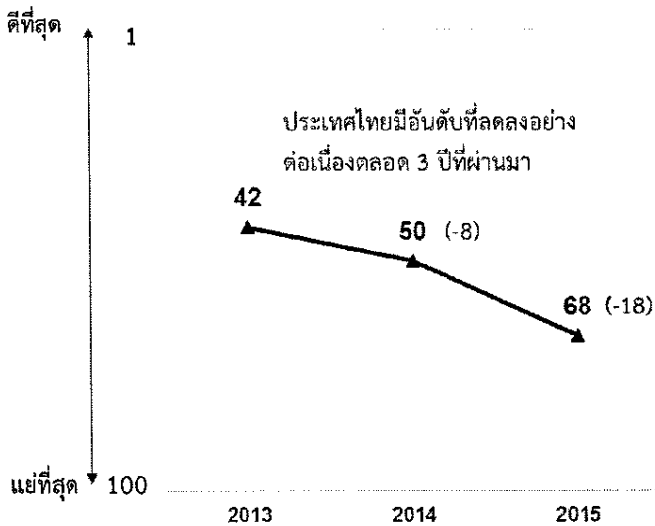
²⁷ สำนักงานคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ, Office of the National Human Rights Commission of Thailand

²⁸ ศูนย์บริการประชาชน สำนักปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี 1111 และเอกสารประกอบในหน้าหลัก

²⁹ ศูนย์ดำรงธรรม กระทรวงมหาดไทย, Damrongdharma Center , Ministry of Interior

- ประชาชนร้องเรียนผ่านหลายช่องทางรวมถึงช่องทางที่ไม่ใช่ของรัฐ เช่น สื่อสังคมต่างๆ (Social Media)

การจัดอันดับสากลด้านการรับฟังและตอบสนองความต้องการของประชาชน World Justice Project

บริบทที่เปลี่ยนไปและความท้าทายในยุคดิจิทัลสามารถสรุปออกเป็น 3 ข้อ

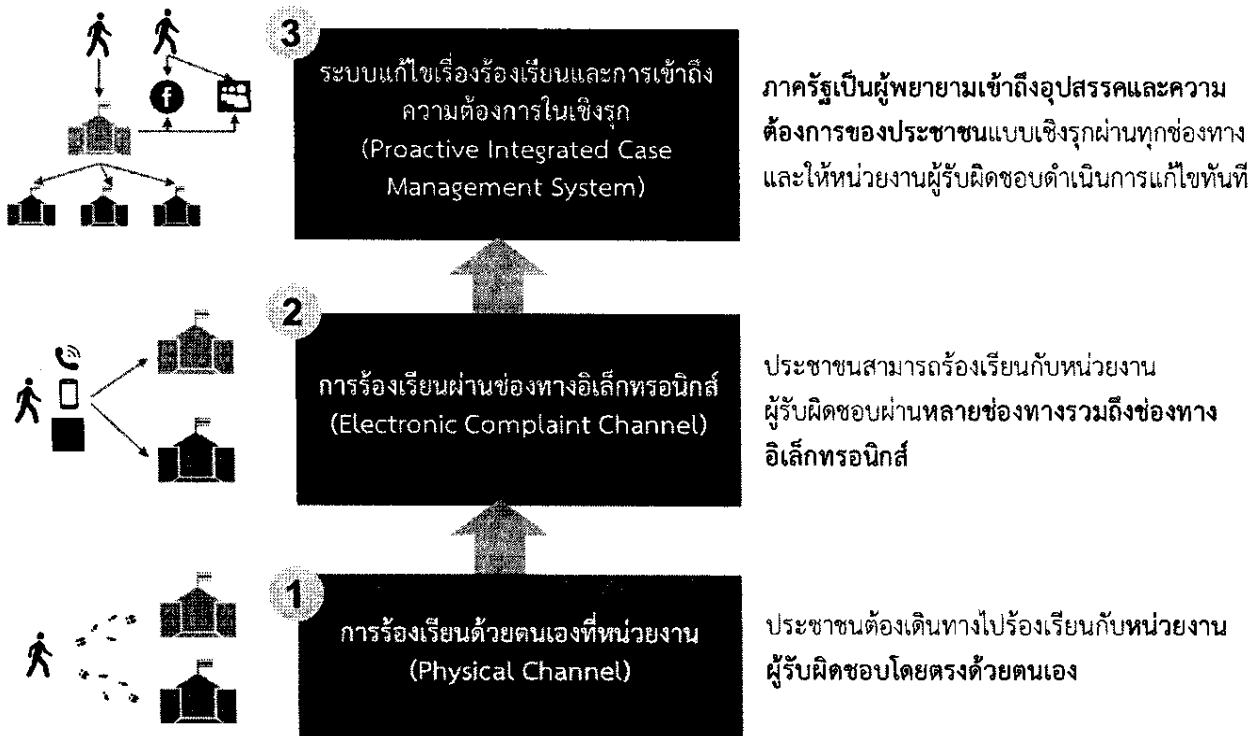
1. ประชาชนมีความคาดหวังจากการให้บริการของภาครัฐที่สูงขึ้นโดยเปรียบเทียบกับมาตรฐานของภาคเอกชน
2. การร้องเรียนหลายครั้งเป็นการร้องเรียนที่ซับซ้อนที่ต้องการความร่วมมือจากหลายหน่วยงาน (Cross Agency)
3. ประชาชนร้องเรียนผ่านหลายช่องทางรวมถึงช่องทางที่ไม่ใช่ของรัฐ อาทิ สื่อสังคมต่างๆ (Social Media)

รูปที่ 40 บริบทที่เปลี่ยนไปและความท้าทายในด้านการรับฟังความคิดเห็นจากประชาชน³⁰

รัฐบาลสามารถนำเทคโนโลยีมาใช้เพื่อตอบสนองต่อภัยความท้าทายต่างๆ ด้านการรับฟังความคิดเห็น ทำให้ภาครัฐสามารถเข้าใจความต้องการที่แท้จริงของประชาชนได้ถูกต้องและรวดเร็วยิ่งขึ้น เพื่อนำไปสู่การแก้ไขอย่างมีประสิทธิภาพ ทั้งนี้สามารถแบ่งระดับการพัฒนาด้านการรับฟังความคิดเห็นได้เป็น 3 ระดับหลัก ดังนี้

- ระดับที่ 1 การร้องเรียนด้วยตนเองที่หน่วยงาน (Physical Channel) ซึ่งประชาชนจะต้องเดินทางไปร้องเรียนกับหน่วยงานผู้รับผิดชอบโดยตรงด้วยตนเอง
- ระดับที่ 2 การร้องเรียนผ่านช่องทางอิเล็กทรอนิกส์ (Electronic Complaint Channel) ประชาชนสามารถร้องเรียนกับหน่วยงานผู้รับผิดชอบผ่านหลายช่องทางรวมถึงช่องทางอิเล็กทรอนิกส์
- ระดับที่ 3 ระบบแก้ไขเรื่องร้องเรียนและการเข้าถึงความต้องการในเชิงรุก (Proactive Integrated Case Management System) ภาครัฐเป็นผู้พยายามเข้าถึงอุปสรรคและความต้องการของประชาชนแบบเชิงรุกผ่านทุกช่องทาง และดำเนินการส่งปัญหาและข้อร้องเรียนที่ได้ให้หน่วยงานผู้รับผิดชอบดำเนินการแก้ไขทันที โดยประชาชนสามารถร้องเรียนเรื่องใดผ่านช่องทางใดก็ได้ (No Wrong Door)

³⁰ ตัวชี้วัดด้าน Open Government ของโครงการยุติธรรมโลก (World Justice Project)

รูปที่ 41 ระดับการพัฒนาของการรับฟังความคิดเห็นประชาชน จากการรับฟังสู่การพยายามเข้าใจในเชิงรุก

ทั้งนี้ขั้นตอนในการดำเนินงานในด้านการรับฟังความคิดเห็นประชาชน สามารถแบ่งออกเป็น 4 ขั้นตอนหลักได้แก่

- ขั้นตอนการรับเรื่องร้องเรียน (Capture)
- ขั้นตอนการแก้ปัญหา (Resolve)
- ขั้นตอนการติดตามและแจ้งผล (Track & Notification)
- ขั้นตอนการทำงานเชิงรุก (Proactivity)

รูปที่ 42 ขั้นตอนการดำเนินงานด้านการรับฟังความคิดเห็น

ในระดับที่ 1 การร้องเรียนด้วยตนเองที่หน่วยงาน ผู้ร้องเรียนต้องเดินทางไปแจ้งเรื่องร้องเรียนด้วยตัวเองที่หน่วยงานที่รับผิดชอบโดยตรง เพื่อให้หน่วยงานผู้รับผิดชอบได้รับทราบเรื่องและดำเนินการแก้ไข อย่างไรก็ตาม ในระดับแรกนั้น ผู้ร้องเรียนจะไม่สามารถติดตามความคืบหน้าของเรื่องร้องเรียนได้โดยง่ายเนื่องจากไม่มีช่องทางที่เหมาะสมในการติดตามผล นอกจากนี้ รัฐบาลยังไม่มีข้อมูลเพียงพอในการแก้ไขปัญหาต่างๆ ในเชิงรุก

ในระดับที่ 2 การร้องเรียนผ่านช่องทางอิเล็กทรอนิกส์ ผู้ร้องเรียนสามารถร้องเรียนกับหน่วยงานผู้รับผิดชอบผ่านช่องทางอิเล็กทรอนิกส์ของแต่ละหน่วยงาน โดยระหว่างการดำเนินการแก้ไขผู้ร้องเรียนยังสามารถติดตามความคืบหน้าของเรื่องร้องเรียนต่างๆ ได้ผ่านทางช่องทางออนไลน์ รวมถึงมีการสำรวจความพึงพอใจของผู้ใช้บริการรัฐเพื่อเข้าใจปัญหาและความต้องการของประชาชนและสามารถนำไปแก้ไขได้ในเชิงรุก

ในระดับที่ 3 ระบบแก้ไขเรื่องร้องเรียนและการเข้าถึงความต้องการในเชิงรุก มีระบบบริหารจัดการข้อร้องเรียนภาครัฐแบบบูรณาการ โดยผู้ร้องเรียนสามารถทำการร้องเรียนต่อภาครัฐเรื่องใดผ่านช่องทางใดก็ได้ (No Wrong Door) และเมื่อได้รับเรื่องร้องเรียนระบบจะดำเนินการส่งเรื่องให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องทุกหน่วยงานเพื่อร่วมกันแก้ไขปัญหได้อย่างมีประสิทธิภาพ (Complex Case Management) ที่สามารถติดตามสถานการณ์แก้ไขทุกเรื่องร้องเรียนได้ผ่านจุดเดียว รวมถึงมีการวิเคราะห์ข้อมูลจากช่องทางอื่นๆ เพื่อทำการแก้ไขปัญหาต่างๆในเชิงรุก (Social Media Analytics)

รูปที่ 43 ระดับการพัฒนาของการรับฟังความคิดเห็นประชาชนในแต่ละขั้นตอนการดำเนินงาน

จากการประชุมระดมสมองกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ที่ประชุมมีความเห็นให้ตั้งเป้าหมายการพัฒนาขีดความสามารถดิจิทัล ด้านการรับฟังความคิดเห็นให้เป็นแบบระบบแก้ไขเรื่องร้องเรียน และการเข้าถึงความต้องการในเชิงรุก ภายในระยะเวลา 3 ปี โดยมีรายละเอียดของขีดความสามารถเชิงดิจิทัลที่จะนำไปจัดทำแผนแม่บทการพัฒนารัฐบาลดิจิทัล ดังต่อไปนี้

ขั้นตอนการรับเรื่องร้องเรียน

ระดับการพัฒนา	ขีดความสามารถเชิงดิจิทัล
ระดับที่ 3 ระบบแก้ไขเรื่องร้องเรียนและการเข้าถึงความต้องการในเชิงรุก	<ul style="list-style-type: none"> ระบบรับเรื่องร้องเรียนของแต่ละหน่วยงานผ่านช่องทางออนไลน์³¹ ระบบรับเรื่องร้องเรียนผ่านช่องทางอิเล็กทรอนิกส์สามารถเก็บประวัติข้อมูลเพื่อติดตามการแก้ไข ระบบรับเรื่องร้องเรียนสามารถรับทุกเรื่องร้องเรียนของทุกหน่วยงานและสามารถรับเรื่องร้องเรียนผ่านได้หลายช่องทาง ระบบรับข้อร้องเรียนสามารถเชื่อมต่อข้อมูลกับหมายเลขบัตรประชาชนของผู้ร้องเรียน

ตารางที่ 11 เป้าหมายการพัฒนาขีดความสามารถเชิงดิจิทัลด้านการรับฟังความคิดเห็น ในขั้นตอนการรับเรื่องร้องเรียน

ขั้นตอนการแก้ปัญหา

ระดับการพัฒนา	ขีดความสามารถเชิงดิจิทัล
ระดับที่ 3 ระบบแก้ไขเรื่องร้องเรียนและการเข้าถึงความต้องการในเชิงรุก	<ul style="list-style-type: none"> ระบบรับเรื่องร้องเรียนสามารถบริหารจัดการสถานะ การแก้ไขปัญหาในแต่ละขั้น ระบบรับเรื่องร้องเรียนสามารถส่งต่อเรื่องร้องเรียนให้กับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเพื่อร่วมกันแก้ไขปัญหา ระบบรับเรื่องร้องเรียนสามารถระบุผู้รับผิดชอบโดยอัตโนมัติตามประเภทเรื่องร้องเรียน ระบบรับเรื่องร้องเรียนสามารถส่งต่อเรื่องร้องเรียนให้หน่วยงานผู้รับผิดชอบโดยอัตโนมัติเมื่อประชาชนร้องเรียนผิดหน่วยงาน

ตารางที่ 12 เป้าหมายการพัฒนาขีดความสามารถเชิงดิจิทัลด้านการรับฟังความคิดเห็น ในขั้นตอนการแก้ปัญหา

ขั้นตอนการติดตามและแจ้งผล

ระดับการพัฒนา	ขีดความสามารถเชิงดิจิทัล
ระดับที่ 3 ระบบแก้ไขเรื่องร้องเรียนและการเข้าถึงความต้องการในเชิงรุก	<ul style="list-style-type: none"> ระบบรับเรื่องร้องเรียนสามารถบริหารจัดการเวลาการแก้ไขเรื่องร้องเรียน(Case Resolution SLA) และเมื่อใกล้ครบกำหนดระบบสามารถแจ้งเตือนไปยังหน่วยงานผู้รับผิดชอบ ระบบรับเรื่องร้องเรียนสามารถแจ้งสถานะของแก้ไขปัญหาแก่ผู้ร้องเรียนอย่างต่อเนื่อง ระบบรับเรื่องร้องเรียนแสดงสถานะเรื่องร้องเรียนของแต่ละหน่วยงานผ่านช่องทางเดียว

ตารางที่ 13 เป้าหมายการพัฒนาขีดความสามารถเชิงดิจิทัลด้านการรับฟังความคิดเห็น ในขั้นตอนการติดตามและแจ้งผล

³¹ ช่องทางออนไลน์ รวมถึง ช่องทางเว็บไซต์ อีเมลล์ และ ช่องทางมือถือ

ขั้นตอนการทำงานเชิงรุก

ระดับการพัฒนา	ขีดความสามารถเชิงดิจิทัล
ระดับที่ 3 ระบบแก้ไขเรื่องร้องเรียนและการเข้าถึงความต้องการในเชิงรุก	<ul style="list-style-type: none"> ระบบวิเคราะห์ข้อมูลเรื่องร้องเรียนจากช่องทางต่างๆ รวมถึงสื่อสังคมออนไลน์เพื่อรับฟังเสียงสะท้อนที่แท้จริงของประชาชน (Social Media Analytics) ระบบจัดเก็บและวิเคราะห์ความพึงพอใจของผู้ร้องเรียนที่มีต่อบริการภาครัฐ ณ จุดรับบริการ (Real-time Satisfaction Survey) ระบบบูรณาการการบริหารจัดการเรื่องร้องเรียนภาครัฐ (Citizen Complaint Dashboard)

ตารางที่ 14 เป้าหมายการพัฒนาขีดความสามารถเชิงดิจิทัลด้านการรับฟังความคิดเห็น ในขั้นตอนการทำงานเชิงรุก

ทั้งนี้จากการศึกษาวิเคราะห์ผลประเมินของหน่วยงานที่เกี่ยวข้องสามารถสรุปได้ว่า ปัจจุบันขีดความสามารถเชิงดิจิทัลด้านการให้ความช่วยเหลือโดยเฉลี่ยอยู่ที่ 62% เมื่อเปรียบเทียบกับเป้าหมายการพัฒนาในระยะ 3 ปี ดังนั้นเพื่อให้สามารถปิดช่องว่างขีดความสามารถและพัฒนาได้ตามเป้าหมายที่ได้ตั้งไว้ภายในกรอบระยะเวลา 3 ปี เสนอให้ดำเนินโครงการพัฒนาขีดความสามารถเชิงดิจิทัล 2 โครงการดังต่อไปนี้

- ขยายผลศูนย์รับเรื่องราวร้องทุกข์ภาครัฐ 1111 (Integrated Complaint Management System) ยกกระดับประสิทธิภาพและการทำงานของศูนย์รับเรื่องราวร้องทุกข์ 1111 ให้เป็นระบบกลางที่สามารถเชื่อมโยงเรื่องร้องเรียนทุกประเภทของทุกหน่วยงานได้ ทำให้ผู้บริหารสามารถบริหารจัดการและติดตามสถานะข้อร้องเรียนของประชาชนทั้งหมดได้แบบบูรณาการ
- ระบบวิเคราะห์ความต้องการของประชาชนในเชิงรุก (Proactive Needs Analysis) ระบบจัดเก็บและวิเคราะห์ความพึงพอใจของการรับบริการ ณ จุดบริการ และการวิเคราะห์ข้อมูลความคิดเห็นประชาชนจากช่องทางต่างๆ เช่น สื่อสังคมออนไลน์ เพื่อระบุอุปสรรคความต้องการของประชาชนให้สามารถนำไปแก้ไขในเชิงรุก

โดยมีหน่วยงานผู้รับผิดชอบหลักและแผนการดำเนินโครงการดังนี้

ชื่อโครงการหลัก	หน่วยงานผู้รับผิดชอบหลัก
1 ขยายผลศูนย์รับเรื่องราวร้องทุกข์ภาครัฐ 1111 (Integrated Complaint Management System)	1. สำนักงานปลัด สำนักนายกรัฐมนตรี
2 ระบบวิเคราะห์ความต้องการของประชาชนในเชิงรุก (Proactive Needs Analysis)	1. สำนักงานปลัด สำนักนายกรัฐมนตรี

รูปที่ 44 รายละเอียดหน่วยงานผู้รับผิดชอบหลักของโครงการด้านการยืนยันตัวตนและการบริหารจัดการสิทธิ โดยแผนการดำเนินโครงการตามระยะเวลาดังกล่าว

ปีที่ 1	ปีที่ 2	ปีที่ 3	...
ขยายผลศูนย์รับเรื่องราวร้องทุกข์ภาครัฐ 1111 (Integrated Complaint Management System)			
	ระบบวิเคราะห์ความต้องการของประชาชนในเชิงรุก (Proactive Needs Analysis)		

รูปที่ 45 แผนการดำเนินการโครงการด้านการการรับฟังความคิดเห็น

โครงสร้างพื้นฐานการให้บริการอิเล็กทรอนิกส์

ปัจจุบันการให้บริการโครงสร้างพื้นฐานการบริการอิเล็กทรอนิกส์ยังไม่ครอบคลุมทุกงานบริการกลาง และยังขาดการ บูรณาการ ด้านบริการอิเล็กทรอนิกส์ เพื่อให้เกิดการบูรณาการโครงสร้างพื้นฐานกลางด้าน ICT สำหรับหน่วยงานภาครัฐและสนับสนุนระบบงานบริการ กลางเพื่ออำนวยความสะดวกให้กับประชาชน ควรมีการบูรณาการโครงสร้างพื้นฐานกลางด้าน ICT สำหรับบริการภาครัฐให้ครอบคลุมและมี ประสิทธิภาพเพื่อรองรับรัฐบาลดิจิทัล เสนอให้ดำเนินโครงการพัฒนาขีดความสามารถเชิงดิจิทัลดังต่อไปนี้

- การบูรณาการโครงสร้างพื้นฐานกลางด้าน ICT สำหรับบริการภาครัฐ (Government Shared Infrastructure) บูรณาการโครงสร้างพื้นฐานกลางด้าน ICT ภาครัฐให้ครอบคลุมและมีประสิทธิภาพเพื่อรองรับรัฐบาลดิจิทัล เช่น Government Information Network (GIN), Government Cloud (G-Cloud), Government Computer Emergency Response Team (G-CERT), Government Common Services (G-SaaS), ศูนย์นวัตกรรมบริการรัฐบาลดิจิทัล

โดยมีหน่วยงานผู้รับผิดชอบหลักและแผนการดำเนินโครงการดังนี้

ชื่อโครงการหลัก

คำอธิบาย

หน่วยงานผู้รับผิดชอบหลัก

1

การบูรณาการโครงสร้างพื้นฐาน กลางด้าน ICT สำหรับบริการ ภาครัฐ (Government Shared Infrastructure)

บูรณาการโครงสร้างพื้นฐานกลางด้าน ICT สำหรับบริการภาครัฐให้ ครอบคลุมและมีประสิทธิภาพเพื่อรองรับรัฐบาลดิจิทัล เช่น Government Information Network (GIN), Government Cloud (G-Cloud), Government Computer Emergency Response Team (G-CERT), Government Common Services (G-SaaS), ศูนย์นวัตกรรมบริการรัฐบาลดิจิทัล (Digital Government Innovation Center)

1. สำนักงานรัฐบาลอิเล็กทรอนิกส์

รูปที่ 46 รายละเอียดหน่วยงานผู้รับผิดชอบหลักของโครงการด้านโครงสร้างพื้นฐานการให้บริการอิเล็กทรอนิกส์

ปีที่ 1	ปีที่ 2	ปีที่ 3	...
การบูรณาการโครงสร้างพื้นฐานกลางด้าน ICT สำหรับบริการภาครัฐ (Government Shared Infrastructure)			
ขยายผลการใช้งานให้ครอบคลุมทุกงานบริการของทุกหน่วยงาน (GIN, G-Cloud, G-CERT)			
พัฒนาระบบ และขยายผลการใช้งาน (G-SaaS, Digital Government Innovation Center)			

รูปที่ 47 แผนการดำเนินการโครงการด้านโครงสร้างพื้นฐานการให้บริการอิเล็กทรอนิกส์

การยกระดับศักยภาพบุคลากรภาครัฐ

การทำให้บุคลากรภาครัฐพร้อมต่อการเปลี่ยนแปลงไปสู่รัฐบาลดิจิทัล และให้ภาครัฐมีบุคลากรที่มีความเชี่ยวชาญในการให้บริการในยุคดิจิทัลมากขึ้น เสนอให้ดำเนินโครงการพัฒนาขีดความสามารถเชิงดิจิทัลดังต่อไปนี้

- การยกระดับความสามารถและสร้างความพร้อมของบุคลากรเพื่อส่งเสริมรัฐบาลดิจิทัล (Digital Government Capacity Building) สร้างการมีส่วนร่วมและส่งเสริมให้บุคลากรหน่วยงานภาครัฐพร้อมที่จะรองรับการเปลี่ยนแปลงในการพัฒนารัฐบาลดิจิทัล

โดยมีหน่วยงานผู้รับผิดชอบหลักและแผนการดำเนินโครงการดังนี้

ชื่อโครงการหลัก

หน่วยงานผู้รับผิดชอบหลัก

1

การยกระดับความสามารถและสร้างความพร้อมของบุคลากรเพื่อส่งเสริมรัฐบาลดิจิทัล (Digital Government Capacity Building)

1. สำนักงานรัฐบาลอิเล็กทรอนิกส์

รูปที่ 48 รายละเอียดหน่วยงานผู้รับผิดชอบหลักของโครงการด้านการยกระดับศักยภาพบุคลากรภาครัฐ

ปีที่ 1	ปีที่ 2	ปีที่ 3	...
<p>การยกระดับความสามารถและสร้างความพร้อมของบุคลากรเพื่อส่งเสริมรัฐบาลดิจิทัล (Digital Government Capacity Building)</p>			

รูปที่ 49 แผนการดำเนินการโครงการด้านการยกระดับศักยภาพบุคลากรภาครัฐ

บทที่ 7 ยุทธศาสตร์ที่ 2 การยกระดับคุณภาพชีวิตและประสิทธิภาพประชาชน

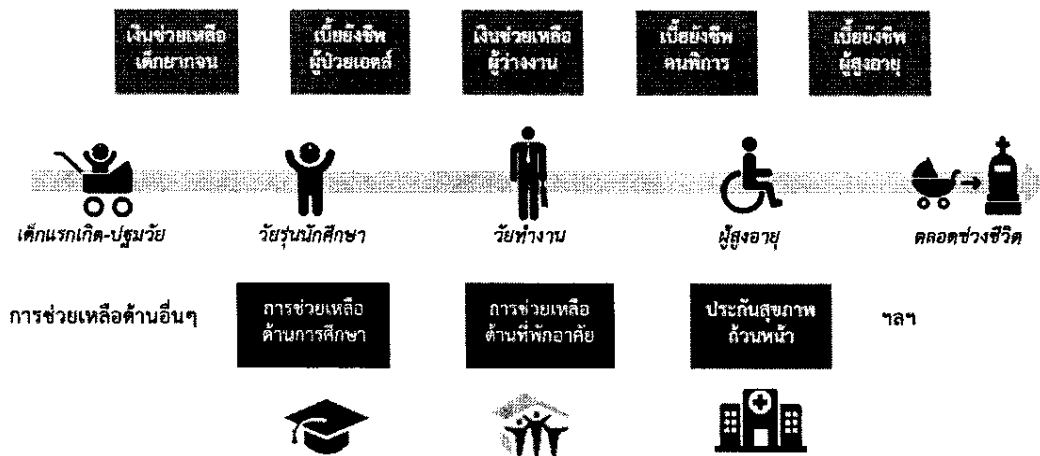
ยุทธศาสตร์ที่ 2 การยกระดับคุณภาพชีวิตและประสิทธิภาพประชาชนครอบคลุม 2 มาตรการ ได้แก่ การให้ความช่วยเหลือ และการเพิ่มประสิทธิภาพแรงงาน

การให้ความช่วยเหลือ

ปัจจุบันภาครัฐได้มีการให้ความช่วยเหลือประชาชนเป็นจำนวนมากตลอดช่วงชีวิต ทั้งในรูปแบบเงินช่วยเหลือชนิดต่างๆ ตั้งแต่เงินช่วยเหลือเด็กยากจน เงินช่วยเหลือผู้ว่างงาน เบี้ยยังชีพคนพิการ ฯลฯ รวมถึงการช่วยเหลือด้านการศึกษา ด้านสุขภาพสาธารณสุข ตลอดจนถึงด้านที่พักอาศัย เพื่อให้ประชาชนและผู้ด้อยโอกาสทุกคนมีคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้นและสามารถเติบโตในสังคมได้อย่างมีประสิทธิภาพ

ภาพรวมงบประมาณการช่วยเหลือของภาครัฐปัจจุบันตลอดช่วงชีวิตของประชาชน

รวมเป็นเงินกว่า 50,000 ล้านบาทต่อปี

รูปที่ 50 ภาพรวมงบประมาณการช่วยเหลือของภาครัฐปัจจุบันตลอดช่วงชีวิตของประชาชน³²

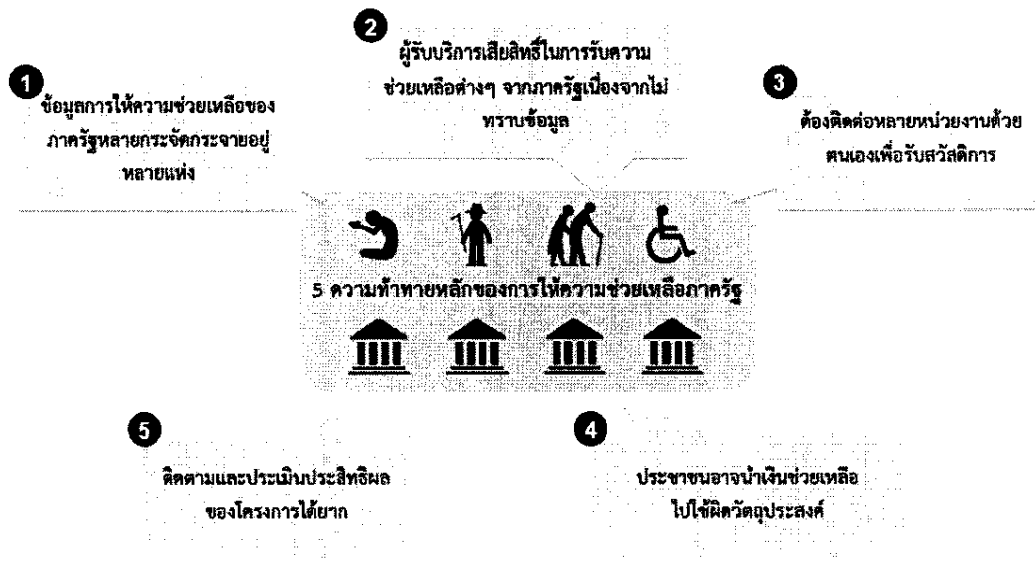
หากแต่ในปัจจุบันความท้าทายหลักที่ภาครัฐต้องเผชิญในการให้ความช่วยเหลือมีอยู่ 5 ประการ³³ ดังต่อไปนี้

- ข้อมูลการให้ความช่วยเหลือของภาครัฐกระจุกกระจายอยู่หลายแห่ง ส่งผลให้ผู้ที่ต้องการความช่วยเหลือในหลายๆ ด้านเข้าถึงข้อมูลได้อย่างยากลำบาก เนื่องจากต้องทำการติดต่อหน่วยงานต่างๆ เพื่อขอข้อมูลความช่วยเหลือ โดยไม่สามารถค้นหาข้อมูลได้จากจุดเดียว
- ผู้รับบริการเสียสิทธิในการรับความช่วยเหลือต่างๆ จากภาครัฐเนื่องจากไม่ทราบข้อมูล ด้วยเหตุที่ผู้คนเหล่านี้มีอุปสรรคทางภูมิศาสตร์ ทางภาษา หรือทางการเข้าถึงข้อมูลทั่วไป
- ผู้รับบริการต้องเดินทางไปติดต่อหลายหน่วยงานเพื่อทำการรับสิทธิต่างๆ ด้วยตัวเอง เนื่องจากต้องมีการตรวจสอบเพื่อยืนยันสิทธิและคุณสมบัติในการได้รับสิทธิ ในขณะที่ยังไม่มีการบูรณาการงานบริการและข้อมูลรายบุคคลแบบครบวงจร ทำให้การตรวจสอบสิทธิมีความซับซ้อนและยุ่งยาก

³² เอกสารประมวลสถิติด้านสังคม จัดทำโดย ศูนย์เทคโนโลยีสารสนเทศการสื่อสาร ได้สำนักงานปลัดกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์

³³ Organization for Economic Cooperation and Development (OECD) Report on 'Structural Policies & Country Notes of Thailand' | World Education Organization & Save The Children's Report on 'Pathways to a Better Future: A Review of Migrant Children in Thailand'

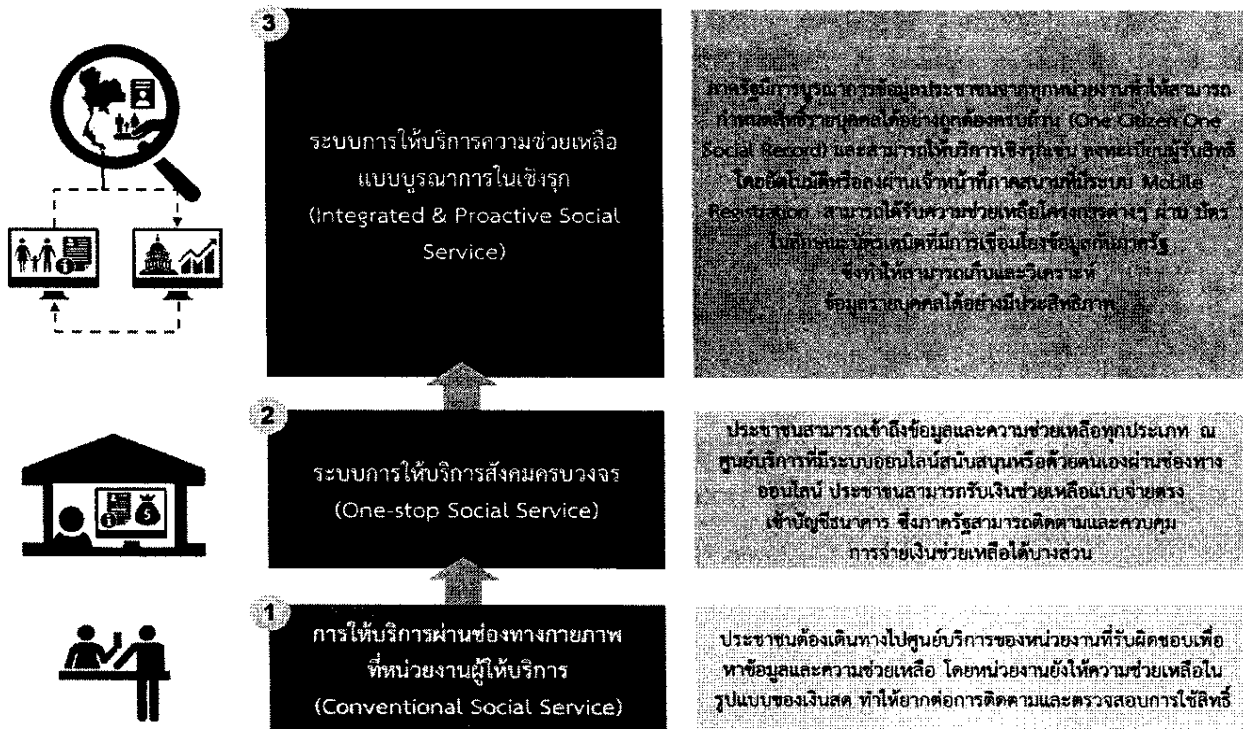
- ประชาชนอาจนำเงินช่วยเหลือที่ได้รับไปใช้ผิดวัตถุประสงค์ เนื่องจากปัจจุบันการให้เงินช่วยเหลือยังอยู่ในรูปแบบของเงินสด ทำให้ภาครัฐไม่สามารถตรวจสอบได้ว่าผู้ขอรับเงินช่วยเหลือได้นำเงินที่ได้รับไปใช้ตามวัตถุประสงค์หรือไม่
- การติดตามและประเมินประสิทธิผลของโครงการสามารถทำได้ยาก เนื่องจากไม่มีกลไกในการติดตามหรือประเมินผล ทำให้ภาครัฐไม่สามารถที่จะควบคุมการใช้สิทธิรายบุคคลได้อย่างทั่วถึง

รูปที่ 51 ความท้าทายหลักของภาครัฐในการให้ความช่วยเหลือ

ภาครัฐสามารถนำเทคโนโลยีมาใช้เพื่อตอบโจทย์ความท้าทายต่างๆ ทั้งด้านการอำนวยความสะดวกในการเข้าถึงงานบริการให้เป็นไปอย่างทั่วถึง และด้านการยกระดับประสิทธิภาพงานบริการ

- ระดับที่ 1 การให้บริการผ่านช่องทางกายภาพที่หน่วยงานผู้ให้บริการ (Conventional Social Service) โดยประชาชนต้องเดินทางไปศูนย์บริการของหน่วยงานที่รับผิดชอบเพื่อค้นหาข้อมูลและขอรับความช่วยเหลือ หากแต่ความช่วยเหลือจากหน่วยงานนั้นอยู่ในรูปแบบของเงินสด จึงทำให้ยากต่อการติดตามและตรวจสอบการใช้สิทธิ
- ระดับที่ 2 การให้บริการสังคมครบวงจร (One-Stop Social Service) โดยประชาชนสามารถเข้าถึงข้อมูลและความช่วยเหลือทุกประเภท ณ ศูนย์บริการที่มีระบบออนไลน์สนับสนุนหรือด้วยตนเองผ่านช่องทางออนไลน์ นอกจากนี้ประชาชนสามารถรับเงินช่วยเหลือแบบจ่ายตรงเข้าบัญชีธนาคาร ทำให้ภาครัฐสามารถติดตามและควบคุมการจ่ายเงินช่วยเหลือได้บางส่วน
- ระดับที่ 3 การให้บริการความช่วยเหลือแบบบูรณาการในเชิงรุก (Integrated & Proactive Social Service) โดยภาครัฐมีการบูรณาการข้อมูลประชาชนจากทุกหน่วยงานทำให้สามารถกำหนดสิทธิรายบุคคลได้อย่างถูกต้องครบถ้วน (One Citizen One Social Record) และสามารถให้บริการเชิงรุกเช่น ลงทะเบียนผู้รับสิทธิโดยอัตโนมัติหรือลงผ่านเจ้าหน้าที่ภาคสนามที่มีระบบ Mobile Registration สามารถได้รับความช่วยเหลือโครงการต่างๆ ผ่านบัตรในลักษณะบัตรเดบิตที่มีการเชื่อมโยงข้อมูลกับภาครัฐ ซึ่งทำให้สามารถเก็บและวิเคราะห์ข้อมูลรายบุคคลได้อย่างมีประสิทธิภาพ

รูปที่ 52 ระดับการพัฒนาของการให้บริการความช่วยเหลือ

ในระดับที่ 1 ข้อมูลบุคคลถูกจัดเก็บอยู่ในรูปแบบเอกสารตามหน่วยงานโดยไม่มีการเชื่อมโยงข้อมูลระหว่างหน่วยงานภาครัฐ จึงทำให้การประเมินและการวิเคราะห์เพื่อกำหนดสิทธิ์มีความยากลำบาก ประชาชนจึงต้องเดินทางไปขอข้อมูล ตรวจสอบการใช้สิทธิ์ต่างๆ และลงทะเบียนด้วยตนเองตามจุดให้บริการของแต่ละหน่วยงาน เมื่อผ่านขั้นตอนการพิจารณาแล้ว ประชาชนต้องเดินทางไปยังหน่วยงานเพื่อรับเงินช่วยเหลือด้วยตนเอง และเนื่องจากภาครัฐให้เงินช่วยเหลือในรูปแบบเงินสด ทำให้ภาครัฐติดตามและควบคุมการใช้จ่ายของผู้ใช้สิทธิ์ได้ยาก และอาจไม่สามารถพิจารณาประสิทธิภาพของการใช้สิทธิ์ได้อย่างถ่องแท้

ในระดับที่ 2 ข้อมูลของบุคคลถูกจัดเก็บอยู่ในรูปแบบอิเล็กทรอนิกส์ ภาครัฐจึงสามารถกำหนดสิทธิ์ของแต่ละบุคคลได้รวดเร็วยิ่งขึ้น อย่างไรก็ตามยังไม่มีการบูรณาการข้อมูลระหว่างหน่วยงานภาครัฐ ทำให้หน่วยงานยังไม่สามารถเห็นภาพที่สมบูรณ์ของสิทธิ์ที่บุคคลพึงจะได้รับ หากประชาชนต้องการทราบสิทธิ์ที่ตนพึงได้รับ สามารถเลือกที่จะเดินทางไปติดต่อหน่วยงาน ณ ศูนย์บริการจุดเดียว (One-Stop Social Service) ผ่านช่องทางกายภาพหรือช่องทางออนไลน์ จากนั้นประชาชนสามารถรับเงินช่วยเหลือจากการโอนเงินเข้าบัญชีโดยตรง จึงไม่จำเป็นต้องเดินทางไปรับสิทธิ์และใช้สิทธิ์ที่หน่วยงานผู้ให้บริการ ซึ่งวิธีการดังกล่าวทำให้ภาครัฐสามารถกำหนดสิทธิ์ให้สอดคล้องกับรายการช่วยเหลือ และติดตามควบคุมการไหลเวียนของเงินช่วยเหลือได้แม่นยำยิ่งขึ้น นอกจากนี้การที่ภาครัฐได้รับทราบและนำข้อมูลรายจ่ายต่างๆไปวิเคราะห์ ทำให้สามารถกำหนดทิศทางของการช่วยเหลือโดยรวมได้อย่างมีประสิทธิภาพและครอบคลุมมากยิ่งขึ้น

ในระดับที่ 3 มีการบูรณาการข้อมูลอย่างครบถ้วนจากทุกหน่วยงานภาครัฐทำให้ภาครัฐสามารถเข้าถึงข้อมูลความต้องการรายบุคคล ซึ่งส่งผลให้ภาครัฐสามารถกำหนดสิทธิ์ได้อย่างมีประสิทธิภาพในระดับรายบุคคล และสามารถให้บริการทางสังคมได้ในรูปแบบบูรณาการและเชิงรุก (Integrated and Proactive Social Service) เมื่อภาครัฐมีมุมมองของประชาชนรายบุคคลแล้ว (One Citizen One Social Record) ภาครัฐสามารถแจ้งสิทธิ์ให้แก่ประชาชนได้ในเชิงรุก เช่น การติดต่อผ่าน SMS หรือผ่านช่องทางออนไลน์ที่บันทึกข้อมูลส่วนตัว ในกรณีที่ประชาชนขาดการติดต่อทางสังคม หรือไม่มีความสามารถที่จะเข้าถึงภาครัฐ ภาครัฐก็สามารถให้บริการเชิงรุกโดยมีเจ้าหน้าที่ภาคสนามเดินทางไปติดต่อผู้ที่ต้องการความช่วยเหลือ โดยมีระบบลงทะเบียนและกรอกข้อมูลโดยอัตโนมัติ จากนั้นประชาชนจะได้รับบัตรในลักษณะบัตรเดบิตที่มีการเชื่อมโยงข้อมูลกับภาครัฐเพื่อรับและใช้สิทธิ์ต่างๆ โดยไม่ต้องคำนึงถึงการมีบัญชีธนาคารหรือการเก็บ

เงินสด ในขณะที่เดียวกันภาครัฐจะได้รับประโยชน์จากการติดตามและวิเคราะห์ข้อมูลการใช้จ่ายรายบุคคล และสามารถควบคุมการใช้จ่ายได้อย่างมีประสิทธิภาพมากขึ้นจากการที่ประชาชนสามารถใช้งานบัตรตามขอบเขตที่ภาครัฐกำหนดไว้

รูปที่ 53 ระดับการพัฒนาของการให้ความช่วยเหลือในแต่ละขั้นตอนของการบริการ

จากการประชุมระดมสมองกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ที่ประชุมมีความเห็นให้ตั้งเป้าหมายการพัฒนาขีดความสามารถดิจิทัล ด้านการให้ความช่วยเหลือผ่านระบบการให้บริการสังคมแบบบูรณาการในเชิงรุก และ Universal Debit Card ภายในระยะเวลา 3 ปี โดยมีรายละเอียดของขีดความสามารถเชิงดิจิทัลที่จะนำไปจัดทำแผนแม่บทการพัฒนารัฐบาลดิจิทัล ดังต่อไปนี้

ขั้นตอนการกำหนดสิทธิ์

ระดับการพัฒนา	ขีดความสามารถเชิงดิจิทัล
ระดับที่ 3 ระบบการให้บริการสังคมแบบบูรณาการในเชิงรุก (Integrated and Proactive Social Service)	<ul style="list-style-type: none"> • ฐานข้อมูลประชาชนเพื่อใช้ในการกำหนดสิทธิ์ที่ภาครัฐควรให้ช่วยเหลือประชาชน โดยแยกข้อมูลตามหน่วยงาน • ระบบบูรณาการข้อมูลประชาชนจากทุกหน่วยงานภาครัฐที่เกี่ยวข้อง • ระบบข้อมูลประชาชนสามารถแบ่งกลุ่มบุคคล เพื่อวิเคราะห์และกำหนดสิทธิ์ที่แต่ละกลุ่มบุคคลควรได้รับความช่วยเหลือ

ตารางที่ 15 เป้าหมายการพัฒนาขีดความสามารถเชิงดิจิทัลด้านการให้ความช่วยเหลือ ขั้นตอนการกำหนดสิทธิ์

ขั้นตอนการเข้าถึงข้อมูลและคุณสมบัติในการใช้สิทธิ์

ระดับการพัฒนา	ขีดความสามารถเชิงดิจิทัล
ระดับที่ 3 ระบบการให้บริการสังคมแบบบูรณาการในเชิงรุก (Integrated and Proactive Social Service)	<ul style="list-style-type: none"> • ระบบสำหรับเจ้าหน้าที่ภาครัฐใช้ในการตรวจสอบสิทธิ์ต่างๆ ที่ประชาชนพึงจะได้รับ • ระบบแสดงข้อมูลสิทธิ์ต่าง ๆ ของประชาชนพึงจะได้รับ โดยสามารถแสดงข้อมูลเป็นรายบุคคล • ระบบมีการแจ้งเตือนประชาชนเป็นรายบุคคลถึงสิทธิ์ที่พึงจะได้รับเช่น การส่ง SMS ถึงผู้ประสบภัยน้ำท่วมเพื่อให้ได้รับข้อมูลเรื่องเงินช่วยเหลือ เป็นต้น • ระบบอำนวยความสะดวกให้ประชาชนสามารถตรวจสอบสิทธิ์ที่ตนเองพึงจะได้รับผ่านช่องทางออนไลน์ (Self-Eligibility Check)

ตารางที่ 16 เป้าหมายการพัฒนาขีดความสามารถเชิงดิจิทัลด้านการให้ความช่วยเหลือ ขั้นตอนการเข้าถึงข้อมูลและคุณสมบัติในการใช้สิทธิ์

ขั้นตอนการลงทะเบียน

ระดับการพัฒนา	ขีดความสามารถเชิงดิจิทัล
ระดับที่ 3 ระบบการให้บริการสังคมแบบบูรณาการในเชิงรุก (Integrated and Proactive Social Service)	<ul style="list-style-type: none"> ระบบสำหรับเจ้าหน้าที่ภาครัฐใช้อำนวยความสะดวกแก่ประชาชนเพื่อลงทะเบียนรับสิทธิ์ทุกชนิด (One-stop Social Service Registration) และสามารถเชื่อมโยงกับระบบอิเล็กทรอนิกส์ของแต่ละหน่วยงาน ระบบลงทะเบียนกลางเพื่อให้ประชาชนสามารถตรวจสอบและรับสิทธิ์ทุกประเภทจากทุกหน่วยงานภาครัฐ (Integrated Registration System) ระบบกรอกข้อมูลลงบนฟอร์มลงทะเบียนอิเล็กทรอนิกส์ได้อย่างอัตโนมัติ (Pre-fill Registration Form) ระบบตรวจสอบสิทธิ์และลงทะเบียนสิทธิ์แทนประชาชนโดยอัตโนมัติ (Automatic Registration) เช่น เมื่อประชาชนอายุถึง 60 ปีประชาชนได้เงินช่วยเหลือผู้สูงอายุถึงแม้ไม่ได้มาลงทะเบียนสิทธิ์ไว้ล่วงหน้า เครื่องมือเคลื่อนที่ (Mobility Tools) สำหรับเจ้าหน้าที่ภาคสนามเพื่ออำนวยความสะดวกให้แก่ประชาชนสำหรับตรวจสอบและลงทะเบียนรับสิทธิ์ เช่น แอปพลิเคชันลงทะเบียนขอรับสิทธิ์บน Smart Phone เป็นต้น ระบบอำนวยความสะดวกเพื่อให้ประชาชนสามารถดำเนินการลงทะเบียนรับสิทธิ์ได้ด้วยตนเองผ่านช่องทางออนไลน์ (Self-Service Registration)

ตารางที่ 17 เป้าหมายการพัฒนาขีดความสามารถเชิงดิจิทัลด้านการให้ความช่วยเหลือ ขั้นตอนการลงทะเบียน

ขั้นตอนการรับสิทธิ์และใช้สิทธิ์

ระดับการพัฒนา	ขีดความสามารถเชิงดิจิทัล
ระดับที่ 3 ระบบการให้บริการสังคมแบบบูรณาการในเชิงรุก (Integrated and Proactive Social Service)	<ul style="list-style-type: none"> บัตรเดบิตร่วม (Universal Debit Card) มีการเก็บข้อมูลของผู้ถือบัตร เช่น หมายเลขบัตรประชาชน ข้อมูลสิทธิ์ต่างๆของผู้ถือบัตรที่พึงจะได้รับ เป็นต้น บัตรเดบิตร่วม (Universal Debit Card) สามารถใช้ตรวจสอบและบันทึกการใช้สิทธิ์ต่างๆ ผ่านเครื่องอ่านบัตร โดยสามารถดำเนินการตรวจสอบสิทธิ์ ณ หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง บัตรเดบิตร่วม (Universal Debit Card) สามารถใช้ตรวจสอบและบันทึกการใช้สิทธิ์ต่างๆ ผ่านเครื่องอ่านบัตร โดยสามารถดำเนินการตรวจสอบสิทธิ์ ณ ธนาคาร ระบบจัดเก็บข้อมูลการทำธุรกรรมทุกประเภททำธุรกรรมผ่านบัตรเดบิตร่วม (Universal Debit Card)

ตารางที่ 18 เป้าหมายการพัฒนาขีดความสามารถเชิงดิจิทัลด้านการให้ความช่วยเหลือ ขั้นตอนการรับสิทธิ์และใช้สิทธิ์

ขั้นตอนการวัดผล / การตรวจสอบสิทธิ์

ระดับการพัฒนา	ขีดความสามารถเชิงดิจิทัล
ระดับที่ 3 ระบบการให้บริการสังคมแบบบูรณาการในเชิงรุก (Integrated and Proactive Social Service)	<ul style="list-style-type: none"> ระบบบูรณาการและวิเคราะห์ข้อมูลธุรกรรมต่างๆ ของบัตร เดบิตร่วม (Universal Debit Card) เพื่อประเมินประสิทธิภาพการจ่ายเงินช่วยเหลือของภาครัฐ, การใช้สิทธิ์ต่าง ๆ ของประชาชน เพื่อนำข้อมูลมาใช้เพื่อสนับสนุนการจัดทำนโยบายด้านการให้ความช่วยเหลือของภาครัฐในอนาคต (Benefits Tracking & Evaluation)

ตารางที่ 19 เป้าหมายการพัฒนาขีดความสามารถเชิงดิจิทัลด้านการให้ความช่วยเหลือ ขั้นตอนการวัดผล / ตรวจสอบสิทธิ์

ทั้งนี้จากการศึกษาวิเคราะห์ผลประเมินของหน่วยงานที่เกี่ยวข้องสามารถสรุปได้ว่า ปัจจุบันขีดความสามารถเชิงดิจิทัลด้านการให้ความช่วยเหลือโดยเฉลี่ยอยู่ที่ 62% เมื่อเปรียบเทียบกับเป้าหมายการพัฒนาในระยะ 3 ปี ดังนั้นเพื่อให้สามารถปิดช่องว่างขีดความสามารถและพัฒนาได้ตามเป้าหมายที่ได้ตั้งไว้ภายในกรอบระยะเวลา 3 ปี เสนอให้ดำเนินโครงการพัฒนาขีดความสามารถเชิงดิจิทัล 2 โครงการดังต่อไปนี้

- โครงการบูรณาการสวัสดิการสังคมและการจ่ายเงินภาครัฐทางอิเล็กทรอนิกส์ (Integrated Social Benefits) บูรณาการฐานข้อมูลเกี่ยวกับการให้ความช่วยเหลือภาครัฐจากหน่วยงานต่างๆ ให้มีข้อมูลครบถ้วนเพียงพอสำหรับนำมากำหนดนโยบายการช่วยเหลือให้ตรงกลุ่มเป้าหมายอย่างมีประสิทธิภาพไม่ซ้ำซ้อน รวมถึงช่วยให้ประชาชนตระหนักถึงสิทธิ์ต่างๆ ที่พึงจะได้รับ และทำให้หน่วยงานภาครัฐทราบถึงประสิทธิภาพของนโยบายการให้ความช่วยเหลือสามารถติดตามได้ว่าประชาชนนำเงินช่วยเหลือไปใช้ตรงตามวัตถุประสงค์หรือไม่
- โครงการระบบชำระเงินแบบ Any ID และโครงการขยายการใช้บัตร (Universal Benefits Card) พัฒนาระบบการให้เงินช่วยเหลือภาครัฐแบบอิเล็กทรอนิกส์ (e-payment) เพื่อเพิ่มช่องทางการขอรับเงินช่วยเหลือให้กับประชาชนในการเลือกใช้ โดยภาครัฐจะใช้หมายเลขบัตรประชาชนหรือหมายเลขอื่นใดของผู้รับสิทธิ์เป็นการระบุผู้รับเงิน รวมถึงออกบัตรเดบิตให้แก่ประชาชนเพื่อเป็นเครื่องมือในการสนับสนุนการนำเงินสวัสดิการที่ได้รับไปใช้จ่ายตามวัตถุประสงค์ของรัฐบาล

โดยมีหน่วยงานผู้รับผิดชอบหลักและแผนการดำเนินโครงการดังนี้

ชื่อโครงการหลัก	หน่วยงานผู้รับผิดชอบหลัก
1 โครงการบูรณาการสวัสดิการสังคมและการจ่ายเงินภาครัฐทางอิเล็กทรอนิกส์ (Integrated Social Benefits)	1. สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาระบบราชการ 2. กรมบัญชีกลาง
2 โครงการระบบชำระเงินแบบ Any ID และโครงการขยายการใช้บัตร (Universal Benefits Card)	1. ธนาคารแห่งประเทศไทย 2. กระทรวงการคลัง

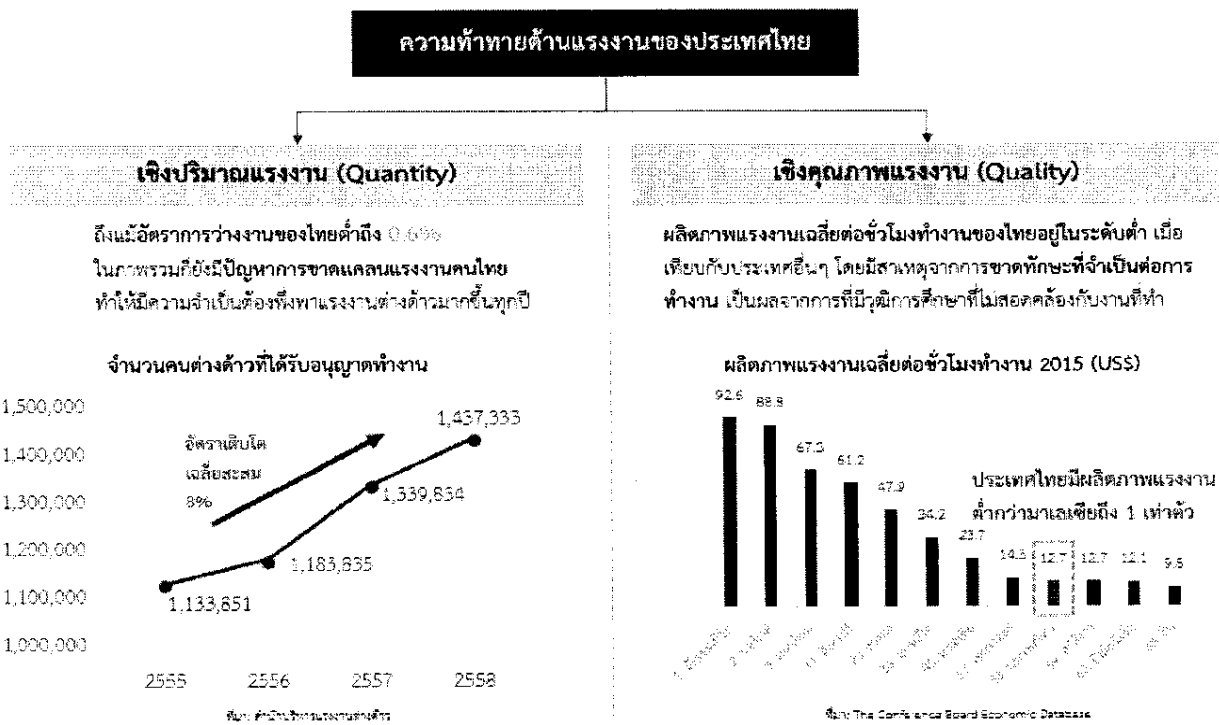
รูปที่ 54 รายละเอียดหน่วยงานผู้รับผิดชอบหลักของโครงการด้านด้านการให้ความช่วยเหลือ

ปีที่ 1	ปีที่ 2	ปีที่ 3	...
โครงการบูรณาการสวัสดิการสังคมและการจ่ายเงินภาครัฐทางอิเล็กทรอนิกส์ (Integrated Social Benefits)			
โครงการระบบชำระเงินแบบ Any ID และโครงการขยายการใช้บัตร (Universal Benefits Card)			

รูปที่ 55 รายละเอียดหน่วยงานผู้รับผิดชอบหลักของโครงการด้านด้านการให้ความช่วยเหลือ

การเพิ่มประสิทธิภาพแรงงาน

การบูรณาการตลาดแรงงานแบบครบวงจรเป็นรากฐานสำคัญต่อการพัฒนาประสิทธิภาพแรงงานและผลักดันให้ประชาชนเป็นผู้ขับเคลื่อนหลักทางเศรษฐกิจของประเทศ ปัจจุบันประเทศไทยประสบความสำเร็จในการส่งเสริมให้ประชาชนมีงานทำโดยมีอัตราการว่างงานที่ต่ำถึง 0.6%³⁴ ซึ่งก่อให้เกิดผลดีแก่ทั่วทั้งสังคม โดยเฉพาะการลดภาระค่าใช้จ่ายในการเลี้ยงดูผู้ที่ต้องพึ่งพาผู้อื่นรวมถึงการเพิ่มกำลังซื้อประชาชนให้มีคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้น อย่างไรก็ตามตลาดแรงงานของไทยยังมีความท้าทายหลักทั้งในเชิงปริมาณ ซึ่งยังมีปัญหาการขาดแรงงานคน ไทยอยู่อย่างต่อเนื่องและต้องพึ่งพาแรงงานต่างด้าวมากขึ้นทุกปี³⁵ และเชิงคุณภาพ ซึ่งแรงงานไทยเมื่อเปรียบเทียบกับประเทศอื่นๆ มีผลิตภาพแรงงานเฉลี่ยต่อชั่วโมงทำงานในระดับต่ำ³⁶ ทำให้ภาครัฐยังคงต้องมีหน้าที่ในการเพิ่มประสิทธิภาพแรงงานเพื่อส่งเสริมให้ประชาชนสามารถมีผลิตผลทั้งแง่คุณภาพและปริมาณ

รูปที่ 56 ความท้าทายด้านแรงงานของประเทศไทยในปัจจุบัน

เพื่อก้าวข้ามอุปสรรคด้านปริมาณและคุณภาพของแรงงานไทย จำเป็นต้องมีการร่วมมือกันระหว่างผู้เกี่ยวข้องจำนวนมาก ซึ่งต่างล้วนมีความต้องการที่แตกต่างกัน โดยทั่วไปผู้เกี่ยวข้องทางตลาดแรงงาน สามารถแบ่งออกได้เป็น 5 กลุ่ม คือ ภาครัฐ ผู้จ้างงาน สถานศึกษา ผู้ทำงาน และผู้สมัครงาน

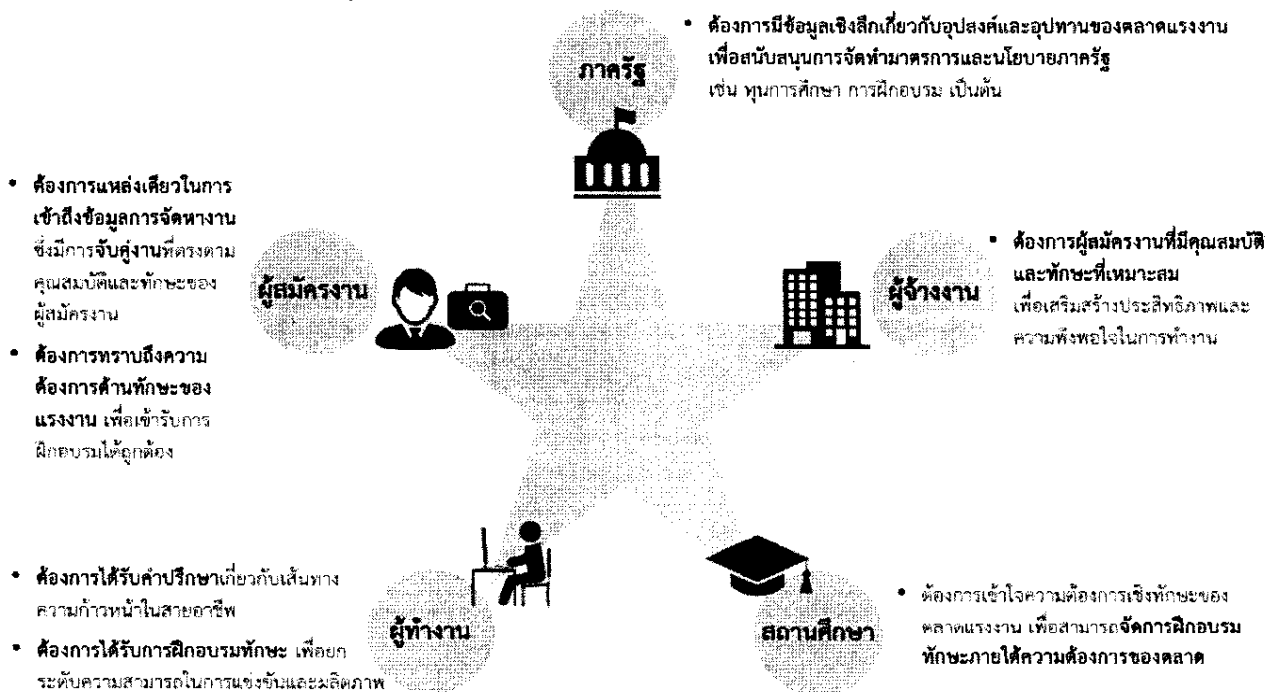
³⁴ อัตราการว่างงาน, ฐานข้อมูลสำนักงานสถิติแห่งชาติ | สถิติแรงงานรายเดือน, ศูนย์ข้อมูลแรงงานแห่งชาติ, National Labour Information Center

³⁵ รายงานรายปีของ สำนักบริหารแรงงานต่างด้าว, Office of Foreign Workers Administration

³⁶ The Conference Board Total Economy Database 1950-2013 | Eurostat European Commission Database Country List

- ภาครัฐ ต้องการที่จะมีข้อมูลเชิงลึกเกี่ยวกับอุปสงค์และอุปทานของตลาดแรงงาน เพื่อสนับสนุนการจัดทำมาตรการและนโยบายภาครัฐ เช่น ทุนการศึกษา การฝึกอบรม เป็นต้น
- ผู้จ้างงาน ต้องการผู้สมัครงานที่มีคุณสมบัติและทักษะที่เหมาะสมเพื่อเสริมสร้างประสิทธิภาพและความพึงพอใจในการทำงาน
- สถานศึกษา ต้องการเข้าใจความต้องการเชิงทักษะของตลาดแรงงานเพื่อสามารถจัดการฝึกอบรมทักษะภายใต้ความต้องการของตลาด
- ผู้ทำงาน ต้องการได้รับคำปรึกษาเกี่ยวกับเส้นทางความก้าวหน้าในสายอาชีพ และต้องการได้รับการฝึกอบรมทักษะ เพื่อยกระดับความสามารถในการแข่งขันและผลิตภาพ
- ผู้สมัครงาน ต้องการที่จะเข้าถึงข้อมูลการจัดหางานภายในแหล่งเดียว โดยมีการจับคู่งานที่ตรงตามคุณสมบัติและทักษะของผู้สมัครงาน และต้องการทราบถึงความต้องการด้านทักษะของแรงงานเพื่อเข้ารับการฝึกอบรมได้ถูกต้อง

การวิเคราะห์ความต้องการของผู้เกี่ยวข้องกับตลาดแรงงาน

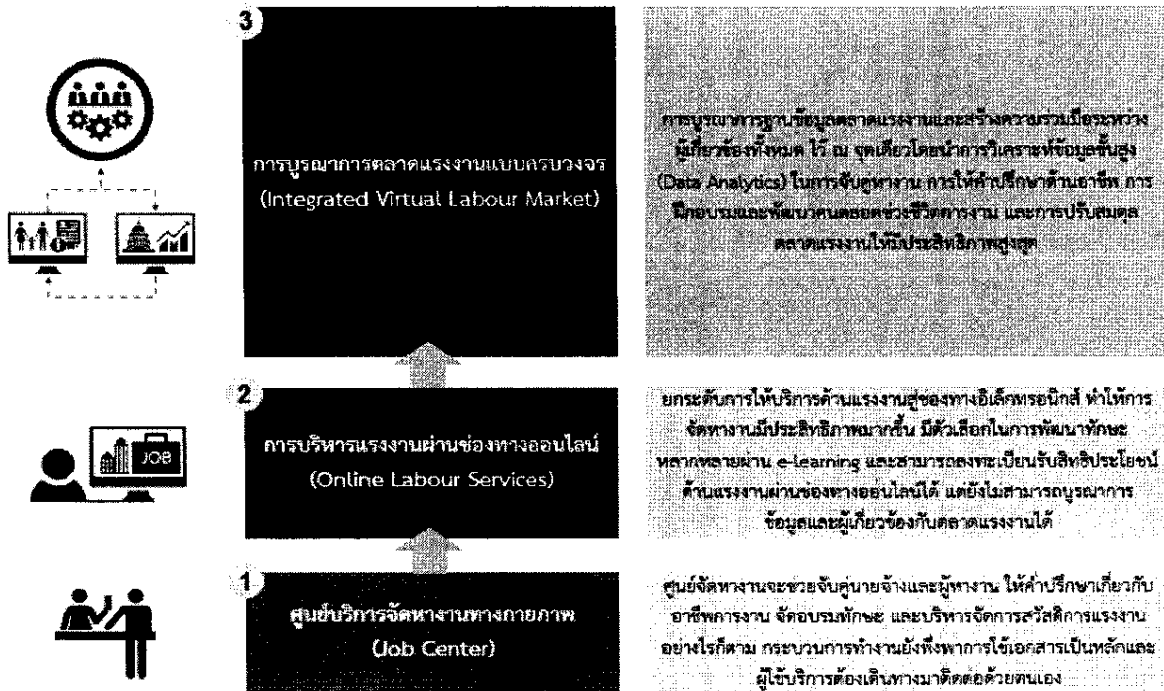
รูปที่ 57 การวิเคราะห์ความต้องการของผู้เกี่ยวข้องกับตลาดแรงงาน

ทั้งนี้ภาครัฐสามารถนำเทคโนโลยีมาใช้เพื่อตอบใจความท้าทายต่างๆ และให้ผู้เกี่ยวข้องในตลาดแรงงาน ทั้งในภาคประชาชน ภาคธุรกิจ และภาครัฐ สามารถร่วมมือกันเพื่อพัฒนาตลาดแรงงานให้มีประสิทธิภาพสูงสุด ทั้งนี้สามารถแบ่งระดับการพัฒนาด้านการเพิ่มประสิทธิภาพแรงงานได้เป็น 3 ระดับหลัก ดังนี้

- **ระดับที่ 1** การบริการจัดหางานทางกายภาพ (Job Center) โดยศูนย์จัดหางานจะช่วยจับคู่นายจ้างและผู้ทำงาน ให้คำปรึกษาเกี่ยวกับอาชีพการงาน จัดอบรมทักษะ และบริหารจัดการสวัสดิการแรงงาน อย่างไรก็ตาม กระบวนการทำงานยังพึ่งพาการใช้เอกสารเป็นหลักและผู้ใช้บริการต้องเดินทางมาติดต่อด้วยตนเอง
- **ระดับที่ 2** การบริหารแรงงานผ่านช่องทางออนไลน์ (Online Labour Services) โดยยกระดับการให้บริการด้านแรงงานสู่ช่องทางอิเล็กทรอนิกส์ ทำให้การจัดหางานมีประสิทธิภาพมากขึ้น มีตัวเลือกในการพัฒนาทักษะที่หลากหลายผ่าน e-learning

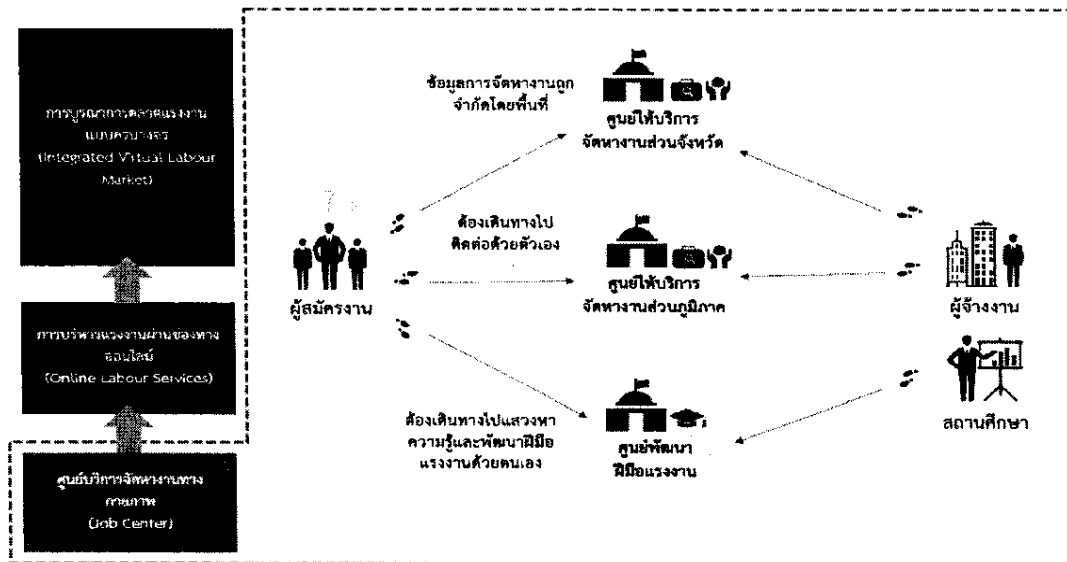
และสามารถลงทะเบียนรับสิทธิประโยชน์ด้านแรงงานผ่านช่องทางออนไลน์ได้ แต่ยังไม่สามารถบูรณาการข้อมูลและ
ผู้เกี่ยวข้องกับตลาดแรงงานได้

- **ระดับที่ 3 การบูรณาการตลาดแรงงานแบบครบวงจร (Integrated Virtual Labour Market)** จากการบูรณาการ
ฐานข้อมูลตลาดแรงงานและสร้างความร่วมมือระหว่างผู้เกี่ยวข้องทั้งหมดไว้ ณ จุดเดียวโดยนำการวิเคราะห์ข้อมูลขั้นสูง (Data
Analytics) ในการจับคู่หางาน การให้คำปรึกษาด้านอาชีพ การฝึกอบรมและพัฒนาคนตลอดช่วงชีวิตการงาน และการปรับ
สมดุลตลาดแรงงานให้มีประสิทธิภาพสูงสุด

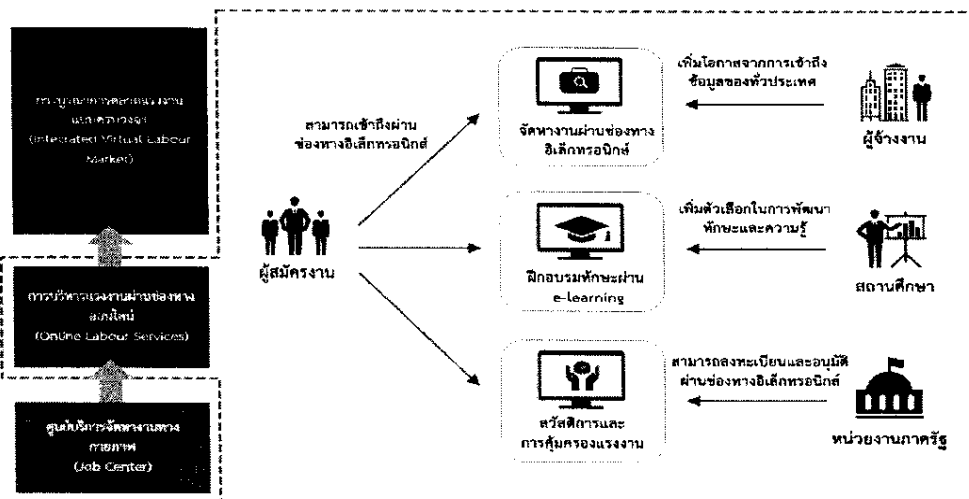
รูปที่ 58 ระดับการพัฒนาของการเพิ่มประสิทธิภาพแรงงาน

ในระดับที่ 1 ผู้หางานและผู้จ้างงานจำเป็นต้องติดต่อศูนย์ให้บริการผ่านช่องทางกายภาพ ทำให้ต้องเดินทางไปติดต่อด้วยตนเอง ซึ่งใช้เวลานานและเป็นภาระที่หนักสำหรับการทำงานทั้งสองฝ่าย การได้รับข้อมูลทั้งความรู้สำหรับพัฒนาฝีมือแรงงานและตำแหน่งว่างงาน มีจำกัดเฉพาะงานในท้องถิ่นเนื่องจากวิธีการบันทึกข้อมูลอยู่ในรูปแบบเอกสาร

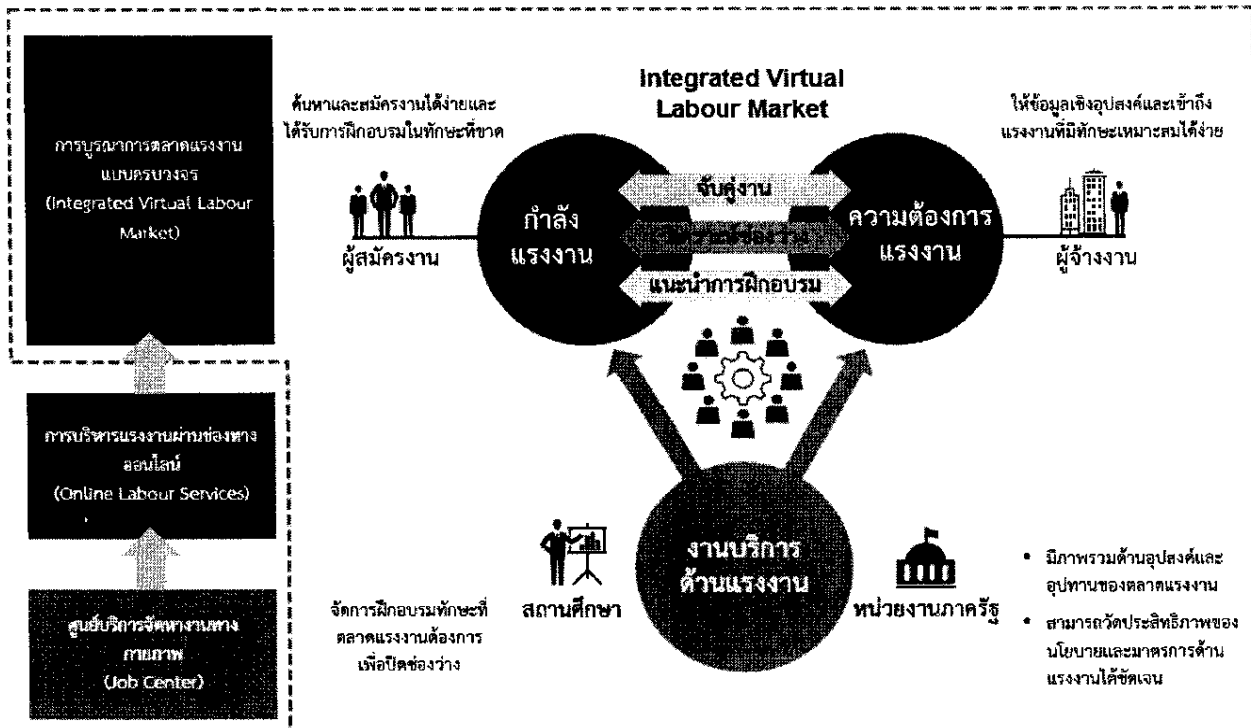
รูปที่ 59 ศูนย์บริการจัดหางานทางกายภาพของตลาดแรงงาน

ในระดับที่ 2 ช่องทางอิเล็กทรอนิกส์จะช่วยอำนวยความสะดวกในการจัดหางาน การฝึกอบรมพัฒนาฝีมือ และการคุ้มครองแรงงาน ผู้สมัครงานสามารถที่จะค้นหาตำแหน่งว่างงานได้ผ่านช่องทางอิเล็กทรอนิกส์ ขณะเดียวกันผู้จ้างงานก็สามารถส่งข้อมูลตำแหน่งงานว่างผ่านระบบเช่นเดียวกัน อีกทั้งผู้สมัครงานยังสามารถพัฒนาฝีมือได้ผ่านระบบ e-learning และยังสามารถค้นหาสวัสดิการที่พึงจะได้รับผ่านช่องทางเดียวกัน ซึ่งในระยะนี้ แต่ละหน่วยงานได้มีการพัฒนาระบบฐานข้อมูลเพื่อรองรับการทำงานของแต่ละหน่วยงาน แต่ยังคงขาดการบูรณาการระหว่างทุกภาคส่วนเพื่อให้เกิดประโยชน์สูงสุด

รูปที่ 60 การบริการแรงงานผ่านช่องทางออนไลน์ของตลาดแรงงาน

ในระดับที่ 3 ภาครัฐจะผู้กระตุ้นให้เกิดการจัดการบูรณาการตลาดแรงงานแบบครบวงจร เพื่อตอบสนองความต้องการของทุกภาคส่วน เช่น การจัดหางาน การให้คำปรึกษา การพัฒนาทักษะความรู้ การเก็บข้อมูลแรงงาน ทั้งหมด ณ จุดเดียว ซึ่งการบูรณาการข้อมูลข้ามหน่วยงานและสถาบันที่เกี่ยวข้องกัน สามารถช่วยให้ภาครัฐเข้าใจถึงกลไกในการขับเคลื่อนเศรษฐกิจแรงงานได้มากขึ้นจากมุมมองเดียว ตลอดจนภาครัฐสามารถที่จะดูแลแรงงานในระดับรายบุคคลได้ตลอดช่วยชีวิตการทำงาน โดยสามารถทำการส่งเสริมความรู้และทักษะที่ต้องการเพื่อให้เกิดการเจริญเติบโตในอนาคตต่อไป

รูปที่ 61 การบูรณาการตลาดแรงงานแบบครบวงจร

จากการประชุมระดมสมองกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ที่ประชุมมีความเห็นให้ตั้งเป้าหมายการพัฒนาขีดความสามารถดิจิทัลด้านการเพิ่มประสิทธิภาพแรงงานผ่านระบบบูรณาการตลาดแรงงานแบบครบวงจร ภายในระยะเวลา 3 ปี โดยมีรายละเอียดของขีดความสามารถเชิงดิจิทัลที่จะนำไปจัดทำแผนแม่บทการพัฒนารัฐบาลดิจิทัลดังต่อไปนี้

ขั้นตอนการจัดหางาน

ระดับการพัฒนา	ขีดความสามารถเชิงดิจิทัล
ระดับที่ 3 การบูรณาการตลาดแรงงานแบบครบวงจร (Integrated Virtual Labour Market)	<ul style="list-style-type: none"> ระบบบูรณาการข้อมูลจัดหางาน จากหน่วยงานต่างๆ ทั้งของภาครัฐและภาคเอกชน เพื่อให้ผู้สมัครงานสามารถค้นหาตำแหน่งว่างงานที่มีอยู่ทั้งหมดได้ผ่านช่องทางเดียว (Integrated Online Job Listing and Application) ระบบจัดเก็บข้อมูลและคุณสมบัติผู้หางานรายบุคคล เช่น ข้อมูลพื้นฐาน ประวัติการศึกษา ประสบการณ์ทำงาน และทักษะอื่นๆ เป็นต้น (Applicant Profile Management) ระบบสามารถค้นหาและติดต่อผู้หางานที่มีคุณสมบัติและทักษะที่เหมาะสมกับตำแหน่งงานที่ผู้ประกอบการเปิดรับสมัครผ่านช่องทางออนไลน์ (Online Recruitment for Employers) ระบบวิเคราะห์คุณสมบัติและทักษะของผู้หางาน เพื่อระบุตำแหน่งงานว่างที่เหมาะสมตรงกับคุณสมบัติของผู้หางาน (Data Analytics for Job Matching)

ตารางที่ 20 เป้าหมายการพัฒนาขีดความสามารถเชิงดิจิทัลด้านการเพิ่มประสิทธิภาพแรงงาน ขั้นตอนการจัดหางาน

ขั้นตอนการพัฒนาฝีมือแรงงาน

ระดับการพัฒนา	ขีดความสามารถเชิงดิจิทัล
ระดับที่ 3 การบูรณาการตลาดแรงงานแบบครบวงจร (Integrated Virtual Labour Market)	<ul style="list-style-type: none"> ระบบบริการข้อมูลหลักสูตรและการอบรมการพัฒนาฝีมือแรงงานผ่านช่องทางออนไลน์ เพื่อให้ผู้หางานและผู้มีงานทำสามารถพัฒนาทักษะได้ด้วยตนเอง (e-Learning) ระบบออกประกาศนียบัตรแก่ผู้สำเร็จการอบรมผ่านช่องทางออนไลน์ (Online Certification System) ระบบวิเคราะห์คุณสมบัติผู้หางานรายบุคคล และสามารถระบุทักษะที่ผู้หางานควรพัฒนา เพื่อเพิ่มโอกาสในการหางาน (Skill Gap Analysis and Recommendation) ระบบแนะนำหลักสูตรการอบรมแก่ผู้หางานเพื่อเพิ่มทักษะให้กับผู้หางาน ระบบที่อัปเดตคุณสมบัติและทักษะของผู้หางานโดยอัตโนมัติ เมื่อสำเร็จการฝึกอบรมผ่านระบบ e-Learning การบริการให้คำปรึกษาและข้อเสนอแนะด้านการหางานและการเพิ่มประสิทธิภาพการทำงานจากผู้เชี่ยวชาญของหน่วยงานผ่านช่องทางออนไลน์ (Online Career Counseling)

ตารางที่ 21 เป้าหมายการพัฒนาขีดความสามารถเชิงดิจิทัลด้านการเพิ่มประสิทธิภาพแรงงาน ขั้นตอนการพัฒนาฝีมือแรงงาน

ขั้นตอนการคุ้มครองสิทธิแรงงาน

ระดับการพัฒนา	ขีดความสามารถเชิงดิจิทัล
<p>ระดับที่ 3 การบูรณาการตลาดแรงงานแบบครบวงจร (Integrated Virtual Labour Market)</p>	<ul style="list-style-type: none"> • ระบบบริการที่สามารถร้องเรียนเพื่อให้ได้รับการคุ้มครองสิทธิแรงงานผ่านช่องทางออนไลน์ (Online Labor Protection Request) • ระบบบริหารจัดการเรื่องร้องเรียนเพื่อให้ได้รับการคุ้มครองสิทธิแรงงานแบบครบวงจร ตั้งแต่เริ่มการบันทึกเรื่องร้องเรียนจนถึงการแก้ปัญหา (Case Management) • การบริการลงทะเบียนใช้สิทธิสวัสดิการแรงงานผ่านช่องทางออนไลน์ (Online Benefits Registration) • ระบบสามารถแสดงความคืบหน้าของเรื่องร้องเรียนและการได้รับการคุ้มครองสิทธิแรงงานผ่านช่องทางออนไลน์ (Online Status Tracking) • ระบบแจ้งเตือนผู้ลงทะเบียนคนว่างงานเกี่ยวกับสิทธิและสวัสดิการแรงงานที่ผู้ว่างงานพึงจะได้รับในเชิงรุก เช่น ข้อมูลเงินทดแทนที่พึงจะได้เมื่อมาลงทะเบียนผู้ว่างงาน (Proactive Engagement) • ระบบการช่วยเหลือแรงงานแบบบูรณาการ สามารถเชื่อมโยงข้อมูลสวัสดิการแรงงานและสิทธิต่างๆ เพื่อภาครัฐสามารถให้ความช่วยเหลือทางการเงินหรือให้ความช่วยเหลืออื่นๆ แก่แรงงานในเชิงรุก เช่น การให้บริการจัดหางานเมื่อถูกเลิกจ้าง หรือสิ้นสุดสัญญาจ้าง เป็นต้น • ระบบสามารถอำนวยความสะดวกการบริการออนไลน์ประกันสังคมได้ครบวงจร โดยเชื่อมโยงสิทธิประกันสังคมแก่ผู้ใช้บริการ และ บริหารการแลกเปลี่ยนทางการเงินอย่างอัตโนมัติ (Automatic Welfare Assistance)

ตารางที่ 22 เป้าหมายการพัฒนาขีดความสามารถเชิงดิจิทัลด้านการเพิ่มประสิทธิภาพแรงงาน ขั้นตอนการคุ้มครองสิทธิแรงงาน

ขั้นตอนการวางแผนแรงงาน

ระดับการพัฒนา	ขีดความสามารถเชิงดิจิทัล
<p>ระดับที่ 3 การบูรณาการตลาดแรงงานแบบครบวงจร (Integrated Virtual Labour Market)</p>	<ul style="list-style-type: none"> • ระบบบูรณาการและวิเคราะห์ข้อมูลความต้องการแรงงานจากหน่วยงานต่างๆ เพื่อระบุและคาดการณ์ความต้องการของตลาดแรงงานในปัจจุบันและในอนาคต (Workforce Planning) • ระบบวิเคราะห์ความต้องการของตลาดแรงงานและปริมาณแรงงานเพื่อนำมาวิเคราะห์มาสนับสนุนการจัดทำมาตรการและนโยบายภาครัฐที่เหมาะสม อาทิ การวางแผนการอบรมและพัฒนาทักษะบุคลากรของสถานศึกษาที่ตรงกับความต้องการตลาด เป็นต้น (Labor Demand and Supply Analysis)

ตารางที่ 23 เป้าหมายการพัฒนาขีดความสามารถเชิงดิจิทัลด้านการเพิ่มประสิทธิภาพแรงงาน ขั้นตอนการวางแผนแรงงาน

ทั้งนี้จากการศึกษาวิเคราะห์ผลประเมินของหน่วยงานที่เกี่ยวข้องสามารถสรุปได้ว่าปัจจุบันขีดความสามารถเชิงดิจิทัลด้านการเพิ่มประสิทธิภาพแรงงานโดยเฉลี่ยอยู่ที่ 69% เมื่อเปรียบเทียบกับเป้าหมายการพัฒนาในระยะ 3 ปี ดังนั้นเพื่อให้สามารถปิดช่องว่างขีดความสามารถและพัฒนาได้ตามเป้าหมายที่ได้ตั้งไว้ภายในกรอบระยะเวลา 3 ปี เสนอให้ดำเนินโครงการพัฒนาขีดความสามารถเชิงดิจิทัล 2 โครงการดังต่อไปนี้

- ระบบวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพตลาดแรงงาน (Labour Market Intelligence Centre) ระบบบูรณาการและวิเคราะห์ข้อมูลสถานการณ์อุปสงค์และอุปทานของตลาดแรงงานปัจจุบันรวมถึงแนวโน้มในอนาคต เพื่อนำผลการวิเคราะห์มาสนับสนุนการจัดทำมาตรการและนโยบายภาครัฐ รวมถึงการวางแผนการอบรมและพัฒนาทักษะบุคลากรของสถานศึกษาต่างๆ
- ศูนย์รวมตลาดแรงงานออนไลน์ (Integrated Virtual Labour Market) ระบบศูนย์รวมข้อมูลและการให้บริการด้านแรงงาน โดยการใช้ระบบวิเคราะห์เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพตลาดแรงงานโดยรวม เช่น การวิเคราะห์จับคู่ผู้ว่างงานกับตำแหน่งงานที่เหมาะสม ระบบแนะนำหลักสูตรและการฝึกอบรมทักษะที่เหมาะสมกับผู้ว่างงานเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพตนเอง และการให้ข้อมูลสิทธิ์และสวัสดิการต่างๆ ที่ภาครัฐมี

โดยมีหน่วยงานผู้รับผิดชอบหลักและแผนการดำเนินโครงการดังนี้

ชื่อโครงการหลัก	หน่วยงานผู้รับผิดชอบหลัก
1 ระบบวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพตลาดแรงงาน (Labour Market Intelligence Centre)	1. สำนักงานปลัดกระทรวงแรงงาน
2 ศูนย์รวมตลาดแรงงานออนไลน์ (Integrated Virtual Labour Market)	1. กรมการจัดหางาน 2. กรมพัฒนาฝีมือแรงงาน

รูปที่ 62 รายละเอียดหน่วยงานผู้รับผิดชอบหลักของโครงการด้านการเพิ่มประสิทธิภาพแรงงาน

ปีที่ 1	ปีที่ 2	ปีที่ 3	...
ระบบวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพตลาดแรงงาน (Labour Market Intelligence Centre)			
ศูนย์รวมตลาดแรงงานออนไลน์ (Integrated Virtual Labour Market)			

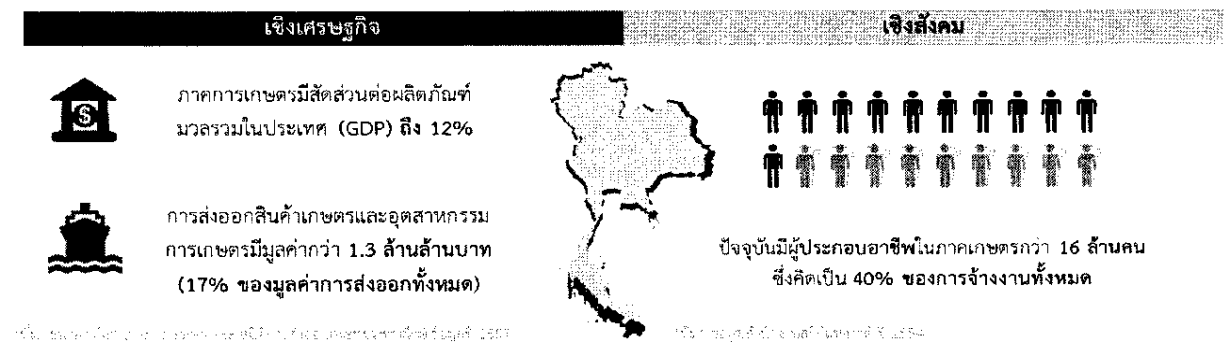
รูปที่ 63 แผนการดำเนินการโครงการด้านการเพิ่มประสิทธิภาพแรงงาน

บทที่ 8 ยุทธศาสตร์ที่ 3 การยกระดับขีดความสามารถในการแข่งขันของภาคธุรกิจ

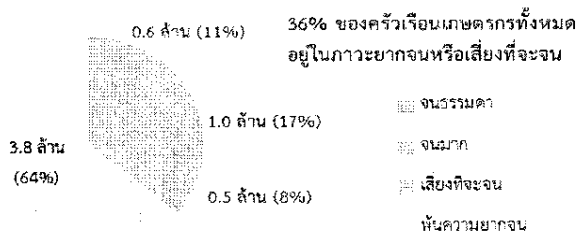
ยุทธศาสตร์ที่ 3 การยกระดับขีดความสามารถในการแข่งขันของภาคธุรกิจครอบคลุม 6 มาตรการ ได้แก่ การเพิ่มประสิทธิภาพภาคการเกษตร การท่องเที่ยว การลงทุน การค้า (นำเข้า/ส่งออก) วิชาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม และ ภาษีและรายได้

การเพิ่มประสิทธิภาพภาคการเกษตร

อุตสาหกรรมการเกษตรเป็นอุตสาหกรรมที่สำคัญของไทยทั้งในเชิงเศรษฐกิจและสังคม โดยภาคการเกษตรมีส่วนต่อผลิตภัณฑ์มวลรวมในประเทศ (GDP) ถึง 12% และการส่งออกสินค้าเกษตรและอุตสาหกรรมเกษตรมีมูลค่ากว่า 1.3 ล้านล้านบาท (คิดเป็น 17% ของมูลค่าการส่งออกทั้งหมด³⁷) ยิ่งไปกว่านี้ประเทศไทยยังมีผู้ประกอบการอาชีพในภาคการเกษตรกว่า 16 ล้านคน (คิดเป็น 40% ของการจ้างงานทั้งหมดในประเทศ³⁸) แต่อย่างไรก็ตามปัจจุบันยังมีจำนวนเกษตรกรที่ยากจนและเสี่ยงจะจนกว่า 2.1 ล้านครัวเรือน (คิดเป็น 36% ของครัวเรือนเกษตรกรทั้งหมด³⁹) จึงเป็นประเด็นปัญหาสำคัญที่ภาครัฐต้องรีบแก้ไขอย่างเร่งด่วนเพื่อช่วยเพิ่มรายได้และคุณภาพชีวิตของเกษตรกร

ทั้งนี้ปัญหาเกษตรกรยากจนยังเป็นประเด็นสำคัญที่ต้องรีบแก้ไข

ภาวะความยากจนของครัวเรือนเกษตรกร

ที่มา: ข้อมูลจากงานวิจัยของสำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร ปี 2555

ภาครัฐสามารถช่วยเพิ่มรายได้และคุณภาพชีวิตของเกษตรกรได้อย่างไร?

รูปที่ 64 ความสำคัญของภาคการเกษตรในเชิงเศรษฐกิจและสังคม

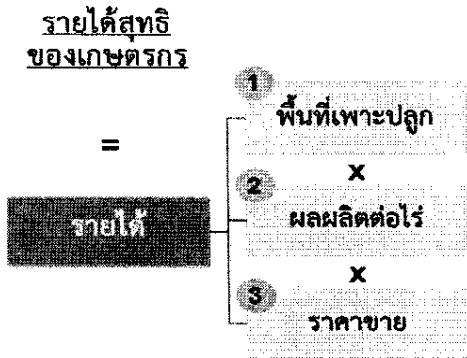
ในด้านของการเพิ่มรายได้เกษตรกรนับเป็นโจทย์ที่ท้าทายเรื่องหนึ่งสำหรับรัฐบาล เนื่องจากมีอุปสรรคทั้งในมิติการสร้างรายได้ และในมิติการลดรายจ่ายและการบริหารจัดการความเสี่ยง

³⁷ ธนาคารโลก (World Bank) และ สถิติการส่งออกกระทรวงพาณิชย์ปี 2557

³⁸ ข้อมูลสำนักงานสถิติแห่งชาติ 2554

³⁹ สถิติเกษตรกรยากจนสำนักงานเศรษฐกิจการเกษตรปี 2555

เมื่อพิจารณามิติด้านรายได้ เกษตรกรส่วนใหญ่ประสบปัญหาขาดแคลนพื้นที่เพาะปลูก โดยมีเกษตรกรกว่า 1.4 ล้านครัวเรือน หรือ เกษตรกรกว่า 39% ที่มีเนื้อที่เพาะปลูกต่ำกว่า 10 ไร่ อีกทั้งเกษตรกรไทยยังมีผลผลิตต่อไร่ต่ำ⁴⁰ เนื่องจากมีการปลูกพืชที่ไม่เหมาะสมกับพื้นที่ และขาดความรู้ที่เพียงพอในการทำการเกษตร ทำให้มีผลผลิตต่อไร่ต่ำกว่าประเทศคู่แข่ง เช่น การผลิตข้าวเปลือกของไทยมีผลผลิตต่อไร่ต่ำกว่าเวียดนามเกือบเท่าตัว⁴¹ นอกจากนี้ ราคาผลผลิตทางการเกษตรยังมีความไม่แน่นอนและแปรผันอยู่ตลอดเวลา โดยตลอดระยะเวลา 10 ปีที่ผ่านมา มีการผันผวนกว่า 3 เท่าตัว ส่งผลให้เกษตรกรมีรายได้ที่ไม่คงที่⁴²

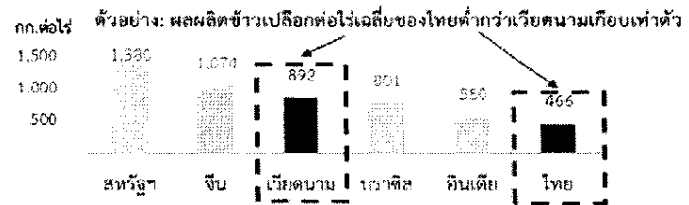

1 เกษตรกรส่วนใหญ่เป็นเกษตรกรที่มีพื้นที่เพาะปลูกที่จำกัด

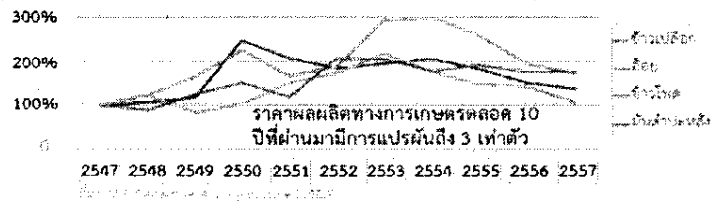
เกษตรกรกว่า 1.4 ล้านครัวเรือน (39%) มีเนื้อที่เพาะปลูกต่ำกว่า 10 ไร่

ขนาดพื้นที่	< 6 ไร่	6 - 9 ไร่	10 - 39 ไร่	> 40 ไร่
จำนวนครัวเรือน	1,431,088	818,281	3,005,634	564,857
สัดส่วน	25%	14%	51%	10%

2 ผลผลิตต่อไร่ต่ำเนื่องจากการปลูกพืชที่ไม่เหมาะสมกับพื้นที่และขาดความรู้

3 ราคาผลผลิตทางการเกษตรมีความไม่แน่นอนและแปรผันอยู่ตลอดเวลา

รูปที่ 65 ข้อมูลเชิงสถิติด้านรายได้ของเกษตรกร

ในมิติด้านรายจ่าย เกษตรกรประสบกับปัญหาด้านต้นทุนการผลิตที่เพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่องในอัตราที่สูงขึ้น อาทิ ต้นทุนการผลิตข้าวเปลือกเฉลี่ยทั้งประเทศมีอัตราเติบโตเฉลี่ยสะสม 4.2% ต่อปี⁴³ ทำให้เกษตรกรยังต้องพึ่งพาการกู้หนี้ยืมสินนอกระบบซึ่งมีอัตราดอกเบี้ยที่สูงกว่าอัตราดอกเบี้ยทั่วไป โดยพบว่า กว่า 39% ของหนี้สินของชาวนาเป็นหนี้นอกระบบ⁴⁴ นอกจากนี้ภาคการเกษตรยังมีความเสี่ยงอื่นๆ ที่อยู่นอกเหนือการควบคุมหลายปัจจัย จากสถิติปี 2553 พบว่า 10% ของมูลค่าข้าวทั้งประเทศได้รับความเสียหายจากภัยธรรมชาติต่างๆ คิดเป็นตัวเลขความเสียหายรวมถึงกว่า 38,907 ล้านบาท⁴⁵

⁴⁰ สำนักงานสถิติแห่งชาติปี 2551

⁴¹ องค์การอาหารและเกษตรแห่งสหประชาชาติปี 2556

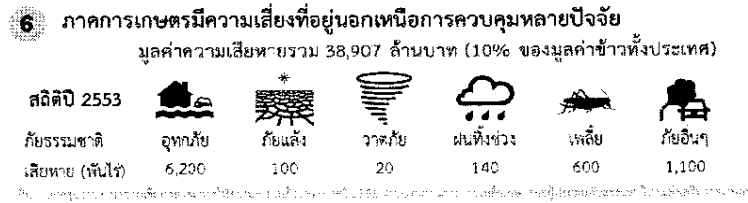
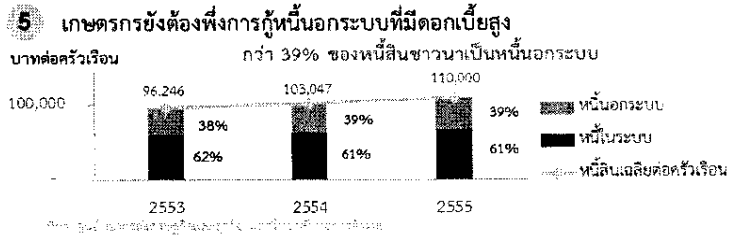
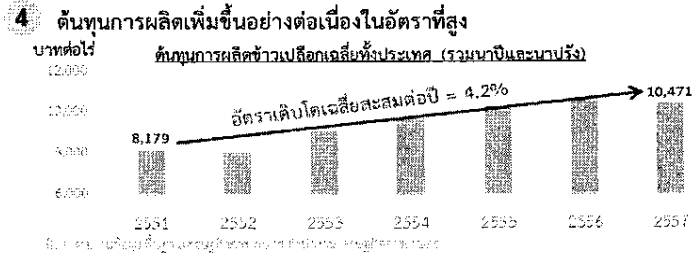
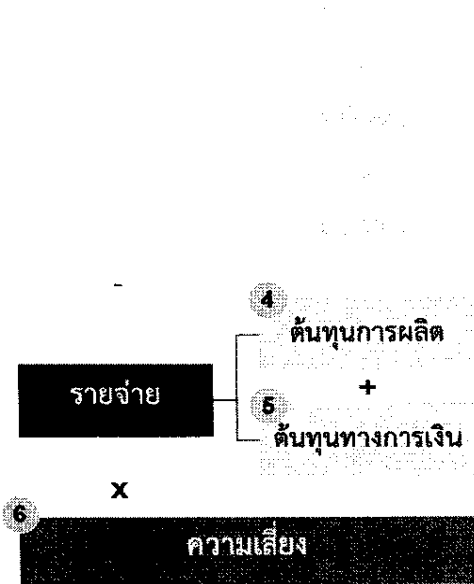
⁴² U.S Department of Agriculture (USDA) ปี 2547-2557

⁴³ รายงานข้อมูลพื้นฐานเศรษฐกิจการเกษตร สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร

⁴⁴ ศูนย์พยากรณ์เศรษฐกิจและธุรกิจ, มหาวิทยาลัยหอการค้าไทย

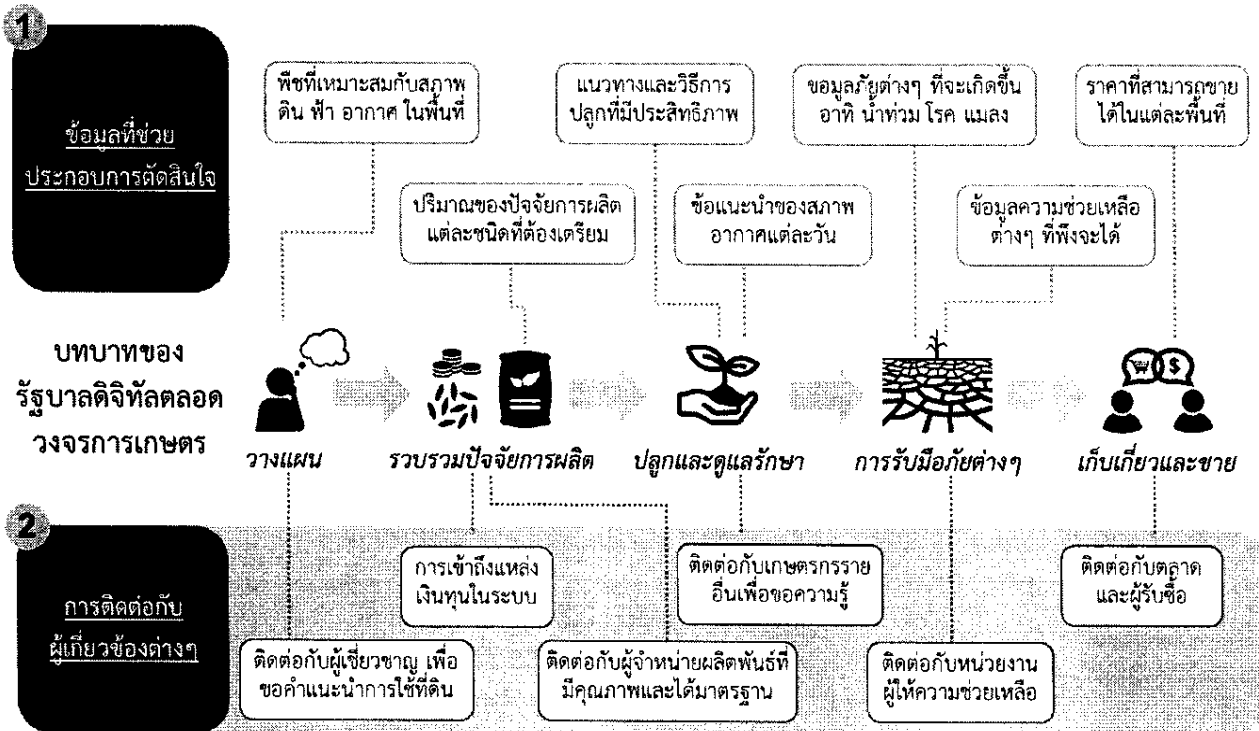
⁴⁵ บทสรุปรายงานความเสียหายและการให้ความช่วยเหลือเกษตรกรปี 2553 ฝ่ายประสานการช่วยเหลือเกษตรกรผู้ประสบภัยธรรมชาติ กรมส่งเสริมการเกษตร

**รายได้สุทธิ
ของเกษตรกร**

รูปที่ 66 ข้อมูลเชิงสถิติด้านรายจ่ายของเกษตรกร

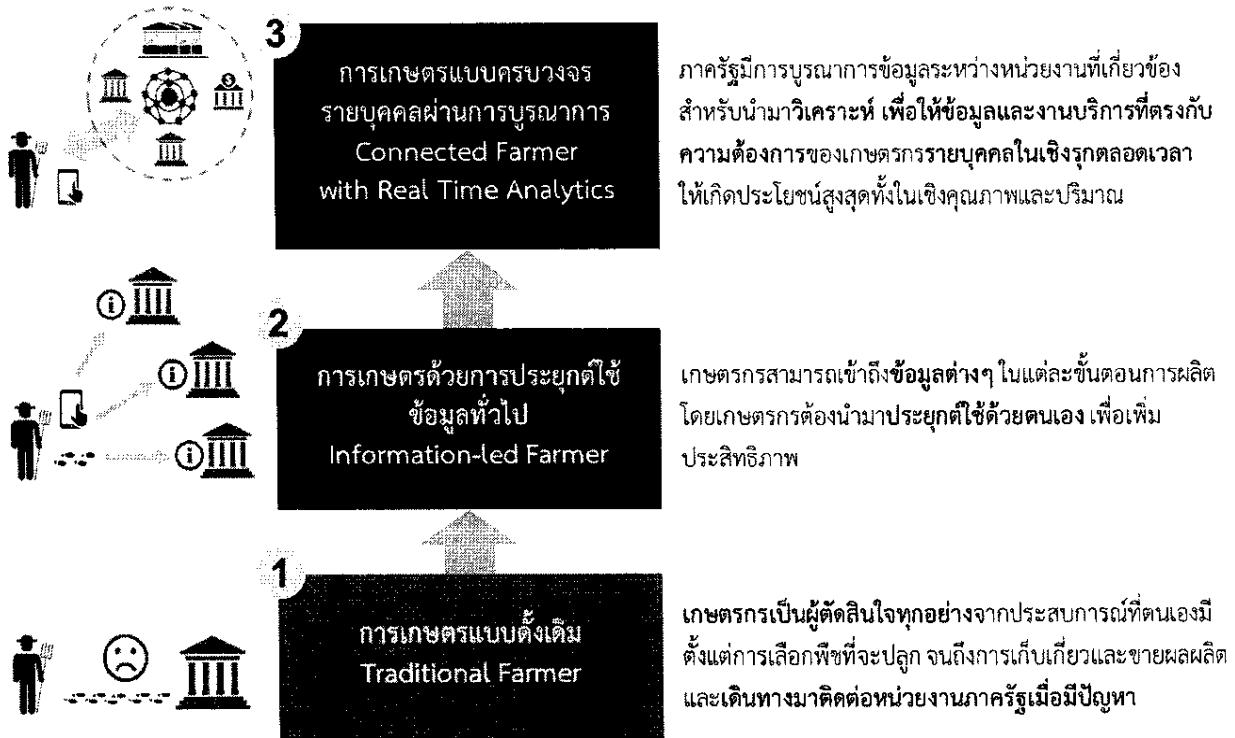
รัฐบาลสามารถนำขีดความสามารถเชิงดิจิทัลเข้ามาใช้ในการเพิ่มประสิทธิภาพภาคการเกษตรตลอดทั้งวงจร โดยมุ่งเน้นการให้ข้อมูลเชิงคุณภาพที่ช่วยประกอบการตัดสินใจของเกษตรกร และการอำนวยความสะดวกเกษตรกรในการติดต่อกับผู้เกี่ยวข้องต่างๆ ตลอดวงจรการดำเนินงาน ตั้งแต่การวางแผน การรวบรวมปัจจัยการผลิต การปลูกและดูแลรักษา การรับมือกับภัยต่างๆ จนถึงการเก็บเกี่ยวและขายผลผลิต

รูปที่ 67 การนำขีดความสามารถเชิงดิจิทัลเข้ามาใช้ในการเพิ่มประสิทธิภาพภาคการเกษตรตลอดวงจร

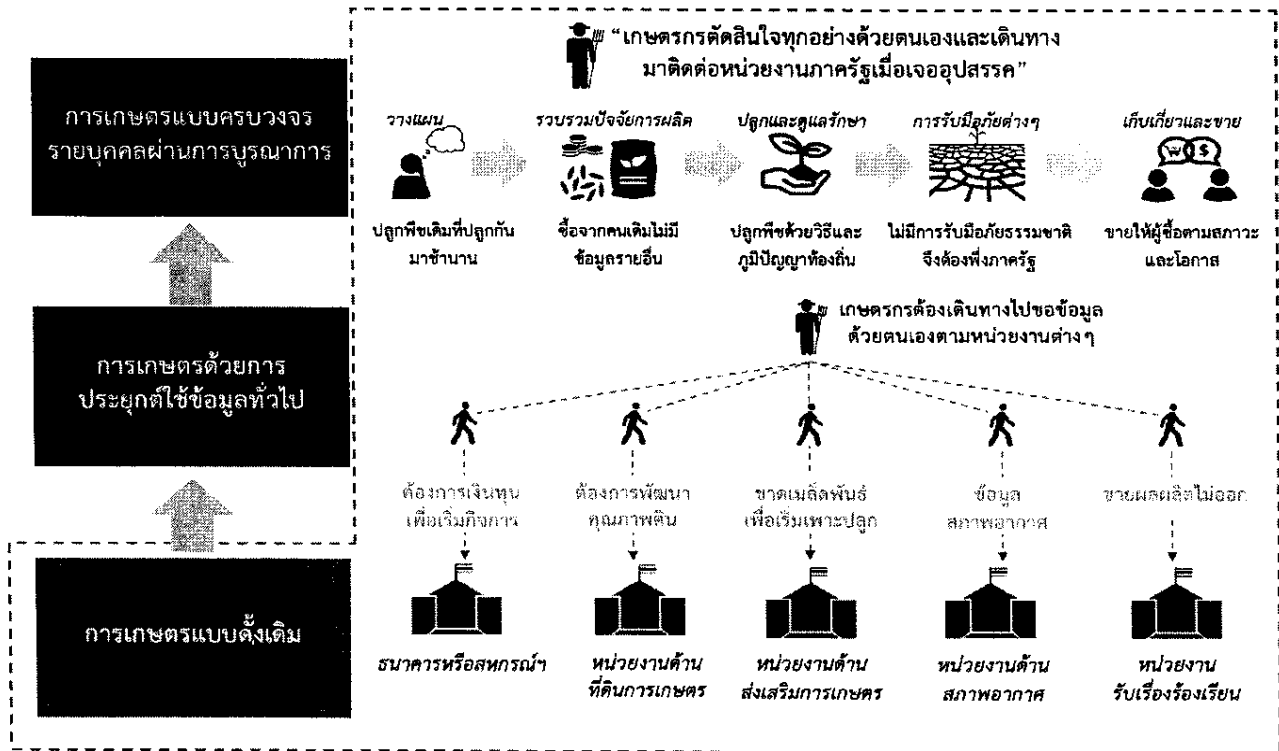
จากการศึกษาพบว่า ปัจจุบันเทคโนโลยีได้เข้ามามีบทบาทสำคัญในการยกระดับประสิทธิภาพในภาคการเกษตรตลอดทั้งวงจร โดยสามารถแบ่งการพัฒนาได้เป็น 3 ระดับหลัก ดังนี้

- **ระดับที่ 1 การเกษตรแบบดั้งเดิม (Traditional Farmer)** โดยเกษตรกรเป็นผู้ตัดสินใจทุกอย่างจากประสบการณ์ที่ตนเองมี ตั้งแต่การเลือกพืชที่จะปลูก จนถึงการเก็บเกี่ยวและขายผลผลิต และจะเดินทางมาติดต่อหน่วยงานภาครัฐต่อเมื่อมีปัญหา
- **ระดับที่ 2 การเกษตรด้วยการประยุกต์ใช้ข้อมูลทั่วไป (Information-led Farmer)** โดยเกษตรกรสามารถเข้าถึงข้อมูลต่างๆ ในแต่ละขั้นตอนการผลิต แต่มีข้อจำกัดคือเกษตรกรต้องนำข้อมูลมาประยุกต์ใช้ด้วยตนเอง เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพในการทำงาน
- **ระดับที่ 3 การเกษตรแบบครบวงจรบุคคลผ่านการบูรณาการ (Connected Farmer with Real Time Analytics)** โดยภาครัฐมีการบูรณาการข้อมูลระหว่างหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง สำหรับนำมาวิเคราะห์ เพื่อให้ข้อมูลและงานบริการที่ตรงกับความต้องการของเกษตรกรรายบุคคลในเชิงรุกตลอดเวลา ทำให้เกิดประโยชน์สูงสุดทั้งในเชิงคุณภาพและปริมาณ

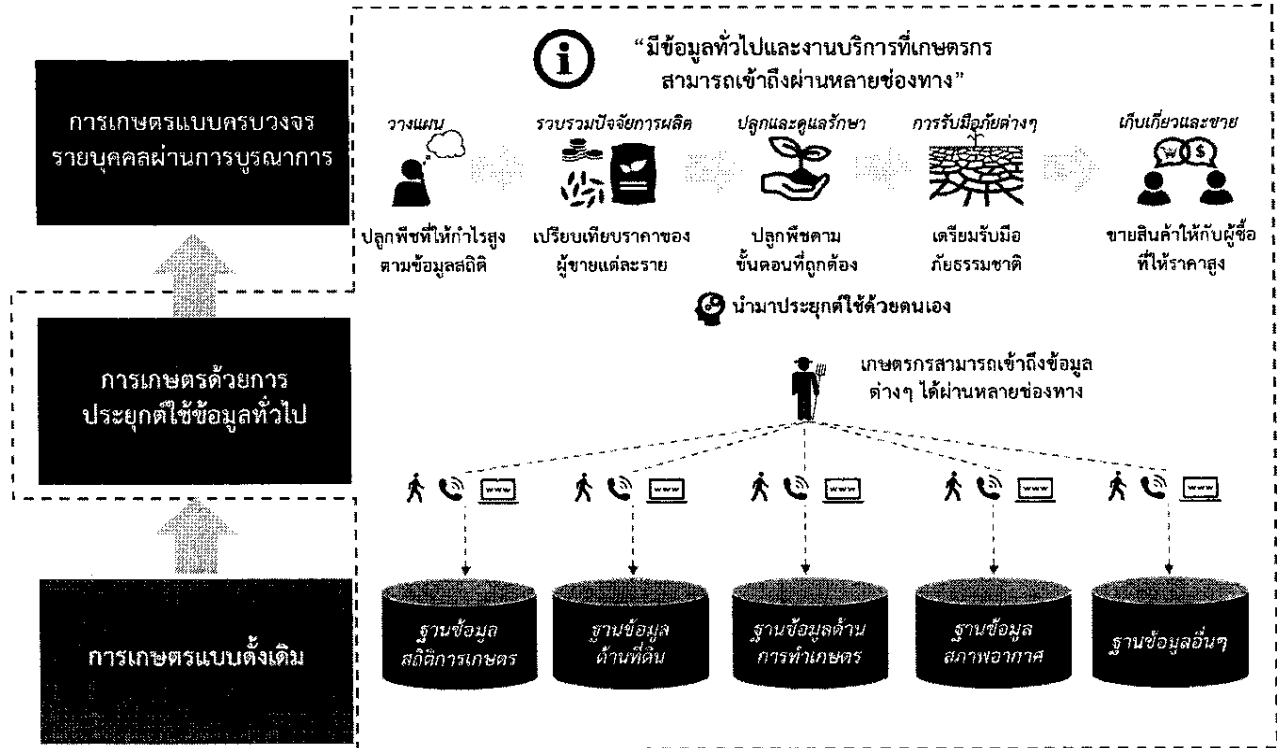
รูปที่ 68 ระดับการพัฒนาของการนำเทคโนโลยีมาใช้เพิ่มประสิทธิภาพภาคการเกษตร

ในระดับที่ 1 ภาครัฐไม่มีช่องทางอิเล็กทรอนิกส์ เช่น สายด่วน หรือเว็บไซต์เพื่อให้ข้อมูลด้านการเกษตรแก่เกษตรกร ทำให้เกษตรกรต้องตัดสินใจทุกอย่างในทุกขั้นตอนการดำเนินงานโดยอาศัยจากประสบการณ์ที่ตนเองมี ถ้าหากเกษตรกรต้องการข้อมูลใดๆ หรือประสบปัญหาจะต้องเดินทางไปขอข้อมูลด้วยตนเองตามหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง และนำข้อมูลมาวิเคราะห์ด้วยตัวเอง ส่งผลให้ผลผลิตที่ได้ขาดมาตรฐานทั้งในเชิงคุณภาพและเชิงปริมาณ

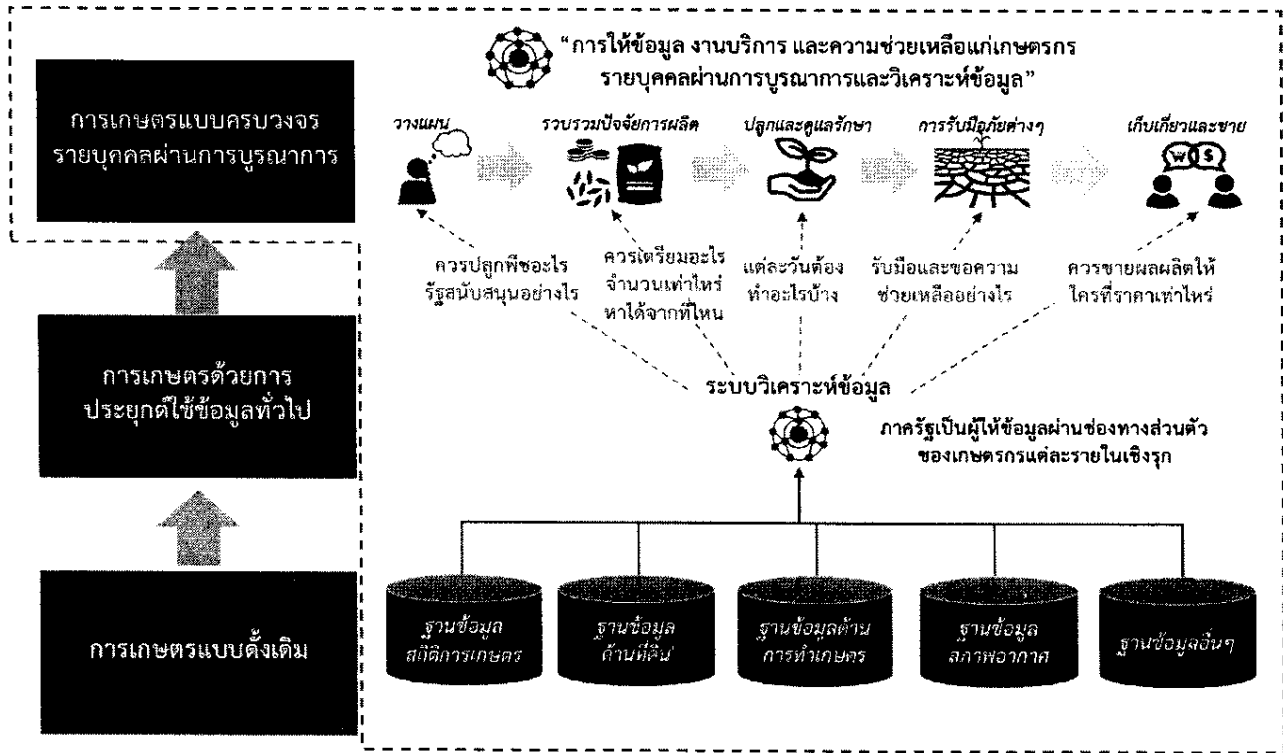
รูปที่ 69 การทำการเกษตรแบบดั้งเดิม

ในระดับที่ 2 เกษตรกรสามารถเข้าถึงข้อมูลทั่วไปผ่านช่องทางบริการต่างๆของภาครัฐ เช่น ช่องทางกายภาพ สายด่วน และเว็บไซต์ แต่ต้องนำข้อมูลที่นำมาประยุกต์ใช้ด้วยตัวเองเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการทำงาน ดังนั้นการนำข้อมูลมาใช้จึงมีข้อจำกัดโดยขึ้นอยู่กับพื้นฐานความรู้และความสามารถของเกษตรกร และเนื่องจากต้องใช้เวลาเพื่อที่จะเข้าถึงและประมวลข้อมูล จึงทำให้ข้อมูลที่นำมาไม่เป็นปัจจุบัน และทันต่อเหตุการณ์เท่าที่ควร

รูปที่ 70 การเกษตรด้วยการประยุกต์ใช้ข้อมูลทั่วไป

ในระดับที่ 3 เนื่องจากมีการภาครัฐมีข้อมูลรายบุคคลของเกษตรกรแต่ละคน จึงสามารถให้ข้อมูลงานบริการ และให้ความช่วยเหลือแก่เกษตรกรแบบรายบุคคลผ่านการบูรณาการข้อมูลและระบบวิเคราะห์ข้อมูล โดยภาครัฐเป็นผู้ให้ข้อมูลผ่านช่องทางส่วนตัวของเกษตรกรแต่ละรายในเชิงรุก เช่น ผ่านข้อความทางโทรศัพท์ ทำให้เกษตรกรมีข้อมูลที่ทันสมัยสำหรับการตัดสินใจ ส่งผลให้เกิดประโยชน์สูงสุดแก่ผลผลิตทั้งในเชิงคุณภาพและเชิงปริมาณ

รูปที่ 71 การเกษตรแบบครบวงจรรายบุคคลผ่านการบูรณาการ

จากการประชุมระดมสมองกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ที่ประชุมมีความเห็นให้ตั้งเป้าหมายการพัฒนาขีดความสามารถดิจิทัลด้านการเกษตรแบบครบวงจรรายบุคคลผ่านการบูรณาการ ภายในระยะเวลา 3 ปี โดยมีรายละเอียดของขีดความสามารถเชิงดิจิทัลที่จะนำไปจัดทำแผนแม่บทการพัฒนาารัฐบาลดิจิทัล ดังต่อไปนี้

ขั้นตอนการวางแผน

ระดับการพัฒนา	ขีดความสามารถเชิงดิจิทัล
<p>ระดับที่ 3 การเกษตรแบบครบวงจร รายบุคคลผ่านการบูรณาการ</p>	<ul style="list-style-type: none"> • ระบบเก็บสถิติข้อมูลย้อนหลังผ่านช่องทางออนไลน์โดยแยกข้อมูลตามพื้นที่ เช่น ข้อมูลผลผลิตต่อไร่ ข้อมูลราคาขาย และข้อมูลต้นทุนการผลิตของพืชแต่ละชนิด (Area-based Agricultural Statistics) • ระบบวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อระบุความต้องการของผลผลิตทางการเกษตร ตั้งแต่ต้นน้ำถึงปลายน้ำ (End-to-end Value Chain Planning) เช่น การคำนวณปริมาณความต้องการอ้อยสดจากการวิเคราะห์ความต้องการ น้ำตาล กากน้ำตาล กากอ้อย เอทานอล และผลิตภัณฑ์อ้อยอื่น ๆ ของตลาด เป็นต้น • ระบบวิเคราะห์ข้อมูลของเกษตรกรเพื่อระบุประเภทเกษตรกรรมที่เหมาะสมต่อเกษตรกรเป็นรายบุคคล และเพื่อให้ผลผลิตตรงกับความต้องการของตลาด (Personalized Advice on Agricultural Zoning) • ระบบบูรณาการข้อมูลเกษตรกรแบบครบวงจร (Single View of Farmer) โดยแสดงข้อมูลเกษตรกรเป็นรายบุคคล ตั้งแต่ ข้อมูลบุคคล พื้นที่ปลูก/เก็บเกี่ยว รายได้ หนี้สิน ต้นทุน เป็นต้น • มีข้อมูลช่องทางติดต่อกับเกษตรกรเป็นรายบุคคล เช่น เบอร์โทรศัพท์มือถือ เพื่อให้สามารถส่งข้อมูลข่าวสารเชิงรุกแก่เกษตรกรโดยตรง (Connected Farmer) • ระบบเก็บข้อมูลสภาพแวดล้อมการผลิตจากอุปกรณ์เซ็นเซอร์และอุปกรณ์โดรน (Drone) เช่น ข้อมูลสภาพอากาศ ข้อมูลสภาพดิน ข้อมูลระดับน้ำ ภาพถ่ายทางอากาศ เป็นต้น เพื่อนำมาวิเคราะห์และวางแผนได้อย่างแม่นยำ

ตารางที่ 24 เป้าหมายการพัฒนาขีดความสามารถเชิงดิจิทัลด้านการเพิ่มประสิทธิภาพภาคการเกษตร ขั้นตอนการวางแผน

ขั้นตอนการรวบรวมปัจจัยการผลิต

ระดับการพัฒนา	ขีดความสามารถเชิงดิจิทัล
ระดับที่ 3 การเกษตรแบบครบวงจร รายบุคคลผ่านการบูรณาการ	<ul style="list-style-type: none"> ระบบฐานข้อมูลเพื่อให้ข้อมูลแก่ผู้ผลิตวัตถุดิบการเกษตรผ่านช่องทางออนไลน์⁴⁶ เช่น ข้อมูลราคาปัจจัยการผลิตเมล็ดพันธุ์ เพื่อนำมาเปรียบเทียบราคา เป็นต้น ระบบบูรณาการข้อมูลสามารถวิเคราะห์ความต้องการปัจจัยการผลิตในแต่ละพื้นที่ เพื่อเป็นข้อมูลให้แก่เกษตรกรในการบริหารจัดการ เช่น เกษตรกรสามารถร่วมกันซื้อวัตถุดิบใน เพื่อให้ได้ราคาที่ถูกลง เป็นต้น ระบบวิเคราะห์ข้อมูลสำหรับเกษตรกร เช่น วิเคราะห์คุณภาพของดิน วิเคราะห์พันธุ์พืชที่ควรปลูกในพื้นที่ เพื่อคำนวณชนิดและปริมาณของปัจจัยการผลิตที่เกษตรกรแต่ละรายต้องจัดเตรียม ระบบบูรณาการข้อมูลเกษตรกรแบบครบวงจร (Single View of Farmer) โดยแสดงข้อมูลเกษตรกรเป็นรายบุคคล ตั้งแต่ ข้อมูลบุคคล พื้นที่ปลูก/เก็บเกี่ยว รายได้ หนี้สิน ดันทุน เป็นต้น มีข้อมูลช่องทางติดต่อกับเกษตรกรเป็นรายบุคคล เช่น เบอร์โทรศัพท์มือถือ เพื่อให้สามารถส่งข้อมูลข่าวสารเชิงรุกแก่เกษตรกรโดยตรง (Connected Farmer) ระบบเก็บข้อมูลสภาพแวดล้อมการผลิตจากอุปกรณ์เซ็นเซอร์และอุปกรณ์โดรน (Drone) เช่น ข้อมูลสภาพอากาศ ข้อมูลสภาพดิน ข้อมูลระดับน้ำ ภาพถ่ายทางอากาศ เป็นต้น เพื่อนำมาวิเคราะห์และวางแผนได้อย่างแม่นยำ

ตารางที่ 25 เป้าหมายการพัฒนาขีดความสามารถเชิงดิจิทัลด้านการเพิ่มประสิทธิภาพภาคการเกษตร ขั้นตอนการรวบรวมปัจจัยการผลิต ขั้นตอนการปลูกและดูแลรักษา

ระดับการพัฒนา	ขีดความสามารถเชิงดิจิทัล
ระดับที่ 3 การเกษตรแบบครบวงจร รายบุคคลผ่านการบูรณาการ	<ul style="list-style-type: none"> ระบบให้ความรู้เกษตรกรผ่านช่องทางออนไลน์เพื่อนำมาใช้เป็นแนวปฏิบัติที่ถูกต้อง เช่น ความรู้การเพาะปลูกพืชชนิดต่างๆ เป็นต้น ระบบวิเคราะห์ข้อมูลและให้คำแนะนำแก่เกษตรกรเป็นรายวัน เช่น ปริมาณน้ำและปุ๋ยที่ควรจะใช้ภายใต้สภาพอากาศของวันนั้น ๆ ,เคล็ดลับการดูแลรักษาในแต่ละช่วงเวลา เป็นต้น ระบบบูรณาการข้อมูลเกษตรกรแบบครบวงจร (Single View of Farmer) โดยแสดงข้อมูลเกษตรกรเป็นรายบุคคล ตั้งแต่ ข้อมูลบุคคล พื้นที่ปลูก/เก็บเกี่ยว รายได้ หนี้สิน ดันทุน เป็นต้น มีข้อมูลช่องทางติดต่อกับเกษตรกรเป็นรายบุคคล เช่น เบอร์โทรศัพท์มือถือ เพื่อให้สามารถส่งข้อมูลข่าวสารเชิงรุกแก่เกษตรกรโดยตรง (Connected Farmer) ระบบเก็บข้อมูลสภาพแวดล้อมการผลิตจากอุปกรณ์เซ็นเซอร์และอุปกรณ์โดรน (Drone) เช่น ข้อมูลสภาพอากาศ ข้อมูลสภาพดิน ข้อมูลระดับน้ำ ภาพถ่ายทางอากาศ เป็นต้น เพื่อนำมาวิเคราะห์และวางแผนได้อย่างแม่นยำ

ตารางที่ 26 เป้าหมายการพัฒนาขีดความสามารถเชิงดิจิทัลด้านการเพิ่มประสิทธิภาพภาคการเกษตร ขั้นตอนการดูแลรักษา

⁴⁶ ช่องทางออนไลน์ รวมถึง เว็บไซต์ อีเมล และ แอปพลิเคชันมือถือ

ขั้นตอนการรับมือกับภัยธรรมชาติ

ระดับการพัฒนา	ขีดความสามารถเชิงดิจิทัล
ระดับที่ 3 การเกษตรแบบครบวงจร รายบุคคลผ่านการบูรณาการ	<ul style="list-style-type: none"> ระบบบูรณาการและให้ข้อมูลการจัดการภัยธรรมชาติโดยสามารถคาดการณ์ล่วงหน้าผ่านช่องทางออนไลน์ (Predictive Disaster Data Integration) ระบบแจ้งเตือนภัยธรรมชาติทั้งภัยที่กำลังเกิดขึ้นหรืออาจเกิดขึ้น รวมถึงวิธีการรับมือภัยธรรมชาติให้แก่เกษตรกรเป็นรายบุคคล ระบบบูรณาการข้อมูลเกษตรกรแบบครบวงจร (Single View of Farmer) โดยแสดงข้อมูลเกษตรกรเป็นรายบุคคล ตั้งแต่ ข้อมูลบุคคล พื้นที่ปลูก/เก็บเกี่ยว รายได้ หนี้สิน ต้นทุน เป็นต้น มีข้อมูลช่องทางติดต่อกับเกษตรกรเป็นรายบุคคล เช่น เบอร์โทรศัพท์มือถือ เพื่อให้สามารถส่งข้อมูลข่าวสารเชิงรุกแก่เกษตรกรโดยตรง (Connected Farmer) ระบบเก็บข้อมูลสภาพแวดล้อมการผลิตจากอุปกรณ์เซ็นเซอร์และอุปกรณ์โดรน (Drone) เช่น ข้อมูลสภาพอากาศ ข้อมูลสภาพดิน ข้อมูลระดับน้ำ ภาพถ่ายทางอากาศ เป็นต้น เพื่อนำมาวิเคราะห์และวางแผนได้อย่างแม่นยำ

ตารางที่ 27 เป้าหมายการพัฒนาขีดความสามารถเชิงดิจิทัลด้านการเพิ่มประสิทธิภาพภาคการเกษตร ขั้นตอนการรับมือกับภัยธรรมชาติ

ขั้นตอนการเก็บเกี่ยวและขาย

ระดับการพัฒนา	ขีดความสามารถเชิงดิจิทัล
ระดับที่ 3 การเกษตรแบบครบวงจร รายบุคคลผ่านการบูรณาการ	<ul style="list-style-type: none"> ระบบฐานข้อมูลแสดงราคาซื้อขายผลผลิตแบบตอบสนองทันที (Real time) โดยเก็บข้อมูลจากผู้รับซื้อผลผลิตทั้งหมดในประเทศ ระบบให้คำแนะนำการขายผลผลิตแก่เกษตรกรเป็นรายบุคคล ระบบรวบรวมข้อมูลผลผลิตในระดับพื้นที่ เช่น ข้อมูลการเก็บเกี่ยวของพื้นที่เกษตรข้างเคียง เพื่อให้ข้อมูลแก่เกษตรกรบริการจัดการในการเก็บเกี่ยววัตถุดิบ ระบบบูรณาการข้อมูลเกษตรกรแบบครบวงจร (Single View of Farmer) โดยแสดงข้อมูลเกษตรกรเป็นรายบุคคล ตั้งแต่ ข้อมูลบุคคล พื้นที่ปลูก/เก็บเกี่ยว รายได้ หนี้สิน ต้นทุน เป็นต้น มีข้อมูลช่องทางติดต่อกับเกษตรกรเป็นรายบุคคล เช่น เบอร์โทรศัพท์มือถือ เพื่อให้สามารถส่งข้อมูลข่าวสารเชิงรุกแก่เกษตรกรโดยตรง (Connected Farmer) ระบบเก็บข้อมูลสภาพแวดล้อมการผลิตจากอุปกรณ์เซ็นเซอร์และอุปกรณ์โดรน (Drone) เช่น ข้อมูลสภาพอากาศ ข้อมูลสภาพดิน ข้อมูลระดับน้ำ ภาพถ่ายทางอากาศ เป็นต้น เพื่อนำมาวิเคราะห์และวางแผนได้อย่างแม่นยำ

ตารางที่ 28 เป้าหมายการพัฒนาขีดความสามารถเชิงดิจิทัลด้านการเพิ่มประสิทธิภาพภาคการเกษตร ขั้นตอนการเก็บเกี่ยวและขาย

ทั้งนี้จากการศึกษาวิเคราะห์ผลประเมินของหน่วยงานที่เกี่ยวข้องสามารถสรุปได้ว่า ปัจจุบันขีดความสามารถเชิงดิจิทัล ด้านการเพิ่มประสิทธิภาพภาคการเกษตรโดยเฉลี่ยอยู่ที่ 67% เมื่อเปรียบเทียบกับเป้าหมายการพัฒนาในระยะ 3 ปี ดังนั้นเพื่อให้สามารถปิดช่องว่างขีดความสามารถและพัฒนาได้ตามเป้าหมายที่ได้ตั้งไว้ภายในกรอบระยะเวลา 3 ปี เสนอให้ดำเนินโครงการพัฒนาขีดความสามารถเชิงดิจิทัล 2 โครงการดังต่อไปนี้

- ระบบบูรณาการและวิเคราะห์ข้อมูลด้านการเกษตร (Agricultural Intelligence Centre) มีการบูรณาการข้อมูลด้านการเกษตรจากหน่วยงานต่างๆ เช่น ข้อมูลความต้องการของสินค้าเกษตรในปัจจุบัน ข้อมูลราคาสินค้าเกษตร ข้อมูลอัตราการผลิต รวมถึงระบบวิเคราะห์ข้อมูลและแสดงผลเพื่อสนับสนุนการบริหารจัดการของหน่วยงานภาครัฐ เช่น การทำเกษตรอินทรีย์
- ระบบให้คำแนะนำเกษตรกรรายบุคคลในเชิงรุก (Connected Farmer) ระบบวิเคราะห์และให้คำแนะนำที่เหมาะสมตรงกับความต้องการของเกษตรกรรายบุคคลในเชิงรุกผ่านช่องทางส่วนตัว เช่น แนวทางและวิธีการปลูกที่มีประสิทธิภาพ ข้อเสนอแนะของสภาพอากาศแต่ละวัน เพื่อให้เกิดประโยชน์สูงสุดทั้งในเชิงคุณภาพและปริมาณ โดยมีหน่วยงานผู้รับผิดชอบหลักและแผนการดำเนินโครงการดังนี้

ชื่อโครงการหลัก

หน่วยงานผู้รับผิดชอบหลัก

1	ระบบบูรณาการและวิเคราะห์ข้อมูลด้านการเกษตร (Agricultural Intelligence Centre)	1. สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร
2	ระบบให้คำแนะนำเกษตรกรรายบุคคลในเชิงรุก (Connected Farmer)	1. กรมส่งเสริมการเกษตร

รูปที่ 72 รายละเอียดหน่วยงานผู้รับผิดชอบหลักของโครงการด้านการเพิ่มประสิทธิภาพภาคการเกษตร

ปีที่ 1	ปีที่ 2	ปีที่ 3	...
ระบบบูรณาการและวิเคราะห์ข้อมูลด้านการเกษตร (Agricultural Intelligence Centre)			
ระบบวิเคราะห์และให้คำแนะนำเกษตรกรรายบุคคลในเชิงรุก (Connected Farmer)			

รูปที่ 73 แผนการดำเนินการโครงการด้านการเพิ่มประสิทธิภาพภาคการเกษตร

การท่องเที่ยว

ภาคการท่องเที่ยวเป็นแรงขับเคลื่อนหลักของเศรษฐกิจไทย ที่สามารถสร้างรายได้ให้ให้แก่ประเทศเป็นจำนวนมาก โดยในปีพ.ศ. 2557 ประเทศไทยมีรายได้จากการท่องเที่ยวทั้งหมดประมาณ 2.2 ล้านล้านบาท หรือคิดเป็น 18.5% ของผลิตภัณฑ์มวลรวม (GDP) ของประเทศไทย (11.9 ล้านล้านบาท⁴⁷) อีกทั้งมีอัตราการเติบโตของรายได้ที่เพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่องทุกปี โดย 5 ปีที่ผ่านมา มีอัตราการเติบโตสะสมเฉลี่ย 12% ต่อปี⁴⁸

**ภาคการท่องเที่ยวสร้างรายได้เป็นจำนวนมาก
นับเป็น 18.5% ของ GDP ประเทศไทย**

สัดส่วน (%) ของการท่องเที่ยวต่อ GDP ประเทศไทย

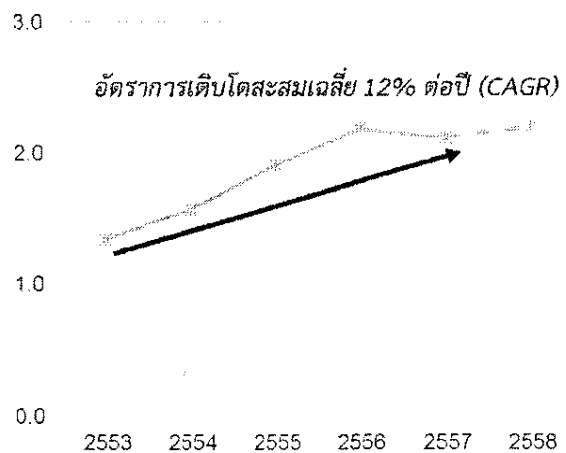
หน่วย: %

สร้างรายได้ 18.5% (~2.2 ล้านล้านบาทต่อปี)
ของ GDP ประเทศไทยในปี 2557 (11.9 ล้านล้านบาท)

**...โดยมีอัตราการเติบโตที่เพิ่มขึ้นต่อเนื่องทุกปี
ตั้งแต่ปี 2553 ถึง ปี 2557**

หน่วย: ล้านล้านบาท

รูปที่ 74 ความสำคัญของภาคการท่องเที่ยวในประเทศไทย

ทั้งนี้พฤติกรรมนักท่องเที่ยวกำลังเปลี่ยนไปโดยมีการนำเทคโนโลยีมาใช้ตลอดช่วงประสบการณ์การท่องเที่ยว คือเปลี่ยนจากการค้นหาข้อมูลในรูปแบบเอกสาร และการแบ่งปันข้อมูลโดยตรงจากการพูดคุยกับผู้มีประสบการณ์ สู่การค้นหาข้อมูลและแบ่งปันประสบการณ์ผ่านเทคโนโลยี ดังนั้นภาครัฐจึงควรให้ความสำคัญกับการยกระดับประสบการณ์เชิงดิจิทัลของนักท่องเที่ยว (ดังแสดงในรูปที่ 75)

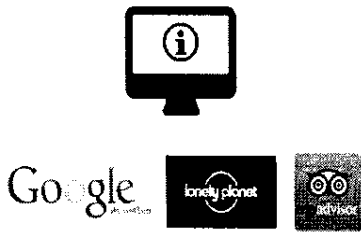
⁴⁷ ฐานข้อมูลและสถิติ กรมการท่องเที่ยว , กระทรวงท่องเที่ยวและกีฬา

⁴⁸ Accenture Analysis | ฐานข้อมูลและสถิติ กรมการท่องเที่ยว , กระทรวงท่องเที่ยวและกีฬา

**พิจารณาและวางแผน
(Discover & Consider)**

จากนักท่องเที่ยวทั้งหมด 1,133 ล้านคน...

- ✓ 87% ของนักท่องเที่ยวใช้อินเทอร์เน็ตเป็นหลักในการหาข้อมูลเกี่ยวกับการท่องเที่ยว
- ✓ 43% ของนักท่องเที่ยวอ่านรีวิวด้านการท่องเที่ยวออนไลน์ก่อนการตัดสินใจ

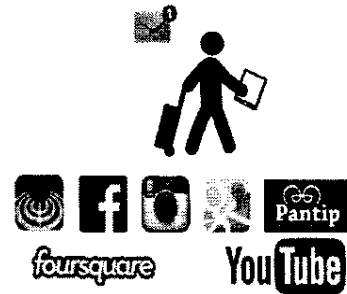
**เตรียมการและจัดซื้อ
(Prepare & Purchase)**

- ✓ นักท่องเที่ยวใช้จ่ายผ่านช่องทางออนไลน์เพิ่มขึ้น 42% ตั้งแต่ปี 2011-2014

**ท่องเที่ยว และประเมินผล
(Visit & Evaluate)**

- ✓ 70% ของนักท่องเที่ยวอัปเดตรูปและ Status ผ่าน Facebook ระหว่างเดินทาง
- ✓ 16% ของนักท่องเที่ยว รีวิวประสบการณ์ท่องเที่ยวของตนเองออนไลน์

รูปที่ 75 สถิติการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมนักท่องเที่ยวโดยการใช้ดิจิทัลเทคโนโลยี

เทคโนโลยีสามารถพัฒนางานบริการด้านการท่องเที่ยวให้ไปสู่ระบบบูรณาการด้านการท่องเที่ยวแบบครบวงจรได้ โดยสามารถแบ่งการพัฒนาออกได้เป็น 3 ระดับ ดังนี้

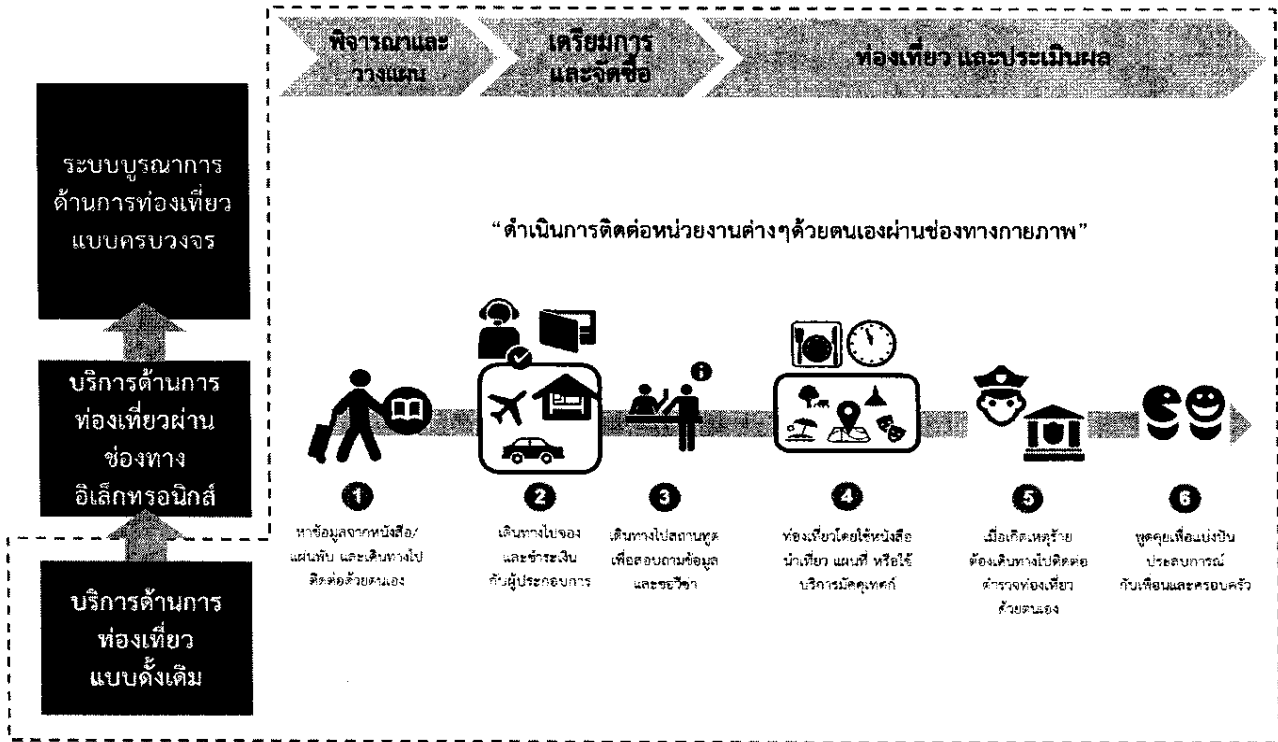
- ระดับที่ 1 การบริการด้านการท่องเที่ยวแบบดั้งเดิม (Traditional Tourism) นักท่องเที่ยวต้องเดินทางไปติดต่อภาครัฐเพื่อรับบริการด้านการท่องเที่ยวด้วยตนเอง โดยที่งานบริการมีความซับซ้อน ใช้เอกสารจำนวนมาก และใช้เวลานาน
- ระดับที่ 2 การบริการด้านการท่องเที่ยวผ่านช่องทางอิเล็กทรอนิกส์ (Information-led Tourism) นักท่องเที่ยวสามารถเข้าถึงงานบริการภาครัฐหลากหลายหน่วยงานได้ด้วยตนเองผ่านช่องทางออนไลน์ โดยนักท่องเที่ยวสามารถค้นหาข้อมูลเพื่อการวางแผนท่องเที่ยว และขออนุมัติอนุญาตผ่านช่องทางออนไลน์
- ระดับที่ 3 ระบบบูรณาการด้านการท่องเที่ยวแบบครบวงจร (Digital Tourism) นักท่องเที่ยวสามารถเข้าถึงงานบริการภาครัฐทั้งหมดได้ ณ จุดเดียวผ่านช่องทางออนไลน์ ทั้งด้านข้อมูลเพื่อการวางแผนท่องเที่ยว และด้านการขออนุมัติอนุญาตผ่านช่องทางออนไลน์

วิวัฒนาการการนำเทคโนโลยีมาช่วยยกระดับงานบริการด้านการท่องเที่ยว

รูปที่ 76 ระดับการพัฒนาของการบริการด้านการท่องเที่ยว

ในระดับที่ 1 นักท่องเที่ยวมีการวางแผนและเดินทางโดยใช้เทคโนโลยีที่จำกัด เนื่องจากช่องทางการให้ข้อมูลท่องเที่ยวยังมีจำกัด ทำให้ลักษณะการรับบริการส่วนใหญ่ เป็นการเดินทางไปเพื่อติดต่อขอข้อมูลหรือร้องเรียนโดยตรงผ่านช่องทางกายภาพ จึงส่งผลให้ต้องใช้เวลานานและใช้เอกสารจำนวนมากในการขอรับบริการ ซึ่งสวนทางกับพฤติกรรมนักท่องเที่ยวในปัจจุบันที่มีการพึ่งพาเทคโนโลยีมากขึ้น

รูปที่ 77 บริการด้านการท่องเที่ยวแบบดั้งเดิม

ในระดับที่ 2 นักท่องเที่ยวสามารถเข้าถึงข้อมูลต่างๆ ได้มากขึ้น เนื่องจากการเพิ่มขึ้นของช่องทางการให้ข้อมูล เช่น ผ่านช่องทาง ภายภาพ ผ่านทางโทรศัพท์ และผ่านช่องทางอิเล็กทรอนิกส์ของแต่ละหน่วยงาน เป็นต้น นอกจากนี้ยังมีการเผยแพร่ข้อมูลท่องเที่ยวผ่านสื่อ อิเล็กทรอนิกส์ที่มากขึ้น เช่น การแสดงแผนที่อิเล็กทรอนิกส์ หรือการรีวิวประสบการณ์การท่องเที่ยว ทำให้การเข้าถึงข้อมูลจากช่องทาง ออนไลน์มีความสะดวกมากขึ้น

รูปที่ 78 บริการด้านการท่องเที่ยวผ่านช่องทางอิเล็กทรอนิกส์

ในระดับที่ 3 ภาครัฐสามารถยกระดับประสบการณ์ของนักท่องเที่ยว โดยการให้ข้อมูลเชิงรุกตลอดช่วงประสบการณ์การท่องเที่ยว แบบครบวงจร เช่น การทำการตลาดผ่านสื่อดิจิทัลต่างๆ เพื่อเข้าถึงนักท่องเที่ยวกลุ่มเป้าหมาย การจัดแผนการท่องเที่ยวเฉพาะเจาะจง รายบุคคลให้แก่นักท่องเที่ยวตามความสนใจ การใช้ระบบบอกเส้นทางและแนะนำสถานที่ท่องเที่ยวที่ใกล้เคียงได้ และการเตือนภัยหาก นักท่องเที่ยวอยู่ในพื้นที่เสี่ยงภัย รวมถึงการให้บริการธุรกรรมผ่านช่องทางออนไลน์ เช่น การชำระเงินและขอวีซ่าผ่านช่องทางออนไลน์

รูปที่ 79 ระบบบูรณาการด้านการท่องเที่ยวแบบครบวงจร

จากผลการประเมินและวิเคราะห์ในเชิงลึกของภาคการท่องเที่ยว ภายใต้โครงการยกระดับประสิทธิภาพการบริหารจัดการภาครัฐ จัดทำโดยสำนักงานคณะกรรมการพัฒนาระบบราชการ สามารถสรุปเป้าหมายของการพัฒนาขีดความสามารถเชิงดิจิทัลด้านการท่องเที่ยว ให้มีการพัฒนาระบบบูรณาการด้านการท่องเที่ยวแบบครบวงจร ภายในระยะเวลา 3 ปี โดยมีรายละเอียดของขีดความสามารถเชิงดิจิทัลที่จะนำไปจัดทำแผนแม่บทการพัฒนารัฐบาลดิจิทัล ดังต่อไปนี้

ขั้นตอนการพิจารณาและวางแผน

ระดับการพัฒนา	ขีดความสามารถเชิงดิจิทัล
ระดับที่ 3 ระบบบูรณาการด้านการท่องเที่ยวแบบครบวงจร	<ul style="list-style-type: none"> มีระบบให้ข้อมูลการท่องเที่ยวที่มีข้อมูลครบวงจร ณ จุดเดียว (Tourist Information Portal) ระบบสามารถสร้างและแนะนำแผนการท่องเที่ยว ที่พัก และการเดินทางโดยการวิเคราะห์ข้อมูลความสนใจของนักท่องเที่ยวและฐานข้อมูลการท่องเที่ยวอื่นๆที่เกี่ยวข้องเช่น โปรไฟล์นักท่องเที่ยว สถานที่ท่องเที่ยว ฯลฯ (Trip Planner) มีระบบการตลาดผ่านสื่อดิจิทัลเพื่อดึงดูดนักท่องเที่ยวโดยแนะนำการท่องเที่ยวอย่างสอดคล้องกับความต้องการรายบุคคล (Digital Marketing through Segments of One) มีการจัดเก็บข้อมูลเพื่อแบ่งกลุ่มนักท่องเที่ยว เช่น ข้อมูลส่วนบุคคล ความสนใจของนักท่องเที่ยว งบการท่องเที่ยวรายบุคคล ฯลฯ (Tourist Profile) มีการบูรณาการข้อมูลการท่องเที่ยวจากหน่วยงานต่างๆ เช่น ข้อมูลสถานที่ท่องเที่ยว ข้อมูลที่พัก ข้อมูลร้านอาหาร ข้อมูลการเดินทาง ข้อมูลพื้นที่เสี่ยงภัย ฯลฯ (Data Integration)

ตารางที่ 29 เป้าหมายการพัฒนาขีดความสามารถเชิงดิจิทัลด้านการท่องเที่ยว ขั้นตอนการพิจารณาและวางแผน

ขั้นตอนการเตรียมการและจัดซื้อ

ระดับการพัฒนา	ขีดความสามารถเชิงดิจิทัล
ระดับที่ 3 ระบบบูรณาการด้านการท่องเที่ยวแบบครบวงจร	<ul style="list-style-type: none"> มีระบบให้ข้อมูลการท่องเที่ยวที่มีข้อมูลครบวงจร ณ จุดเดียว (Tourist Information Portal) ระบบสามารถสร้างและแนะนำแผนการท่องเที่ยว ที่พัก และการเดินทางโดยการวิเคราะห์ข้อมูลความสนใจของนักท่องเที่ยวและฐานข้อมูลการท่องเที่ยวอื่นๆที่เกี่ยวข้องเช่น โปรไฟล์นักท่องเที่ยว สถานที่ท่องเที่ยว ฯลฯ (Trip Planner) มีระบบการตลาดผ่านสื่อดิจิทัลเพื่อดึงดูดนักท่องเที่ยวโดยแนะนำการท่องเที่ยวอย่างสอดคล้องกับความต้องการรายบุคคล (Digital Marketing through Segments of One) มีการจัดเก็บข้อมูลเพื่อแบ่งกลุ่มนักท่องเที่ยว เช่น ข้อมูลส่วนบุคคล ความสนใจของนักท่องเที่ยว งบการท่องเที่ยวรายบุคคล ฯลฯ (Tourist Profile) มีการบูรณาการข้อมูลการท่องเที่ยวจากหน่วยงานต่างๆ เช่น ข้อมูลสถานที่ท่องเที่ยว ข้อมูลที่พัก ข้อมูลร้านอาหาร ข้อมูลการเดินทาง ข้อมูลพื้นที่เสี่ยงภัย ฯลฯ (Data Integration)

ตารางที่ 30 เป้าหมายการพัฒนาขีดความสามารถเชิงดิจิทัลด้านการท่องเที่ยว ขั้นตอนการเตรียมการและจัดซื้อ

ขั้นตอนการท่องเที่ยวและประเมินผล

ระดับการพัฒนา	ขีดความสามารถเชิงดิจิทัล
ระดับที่ 3 ระบบบูรณาการด้านการท่องเที่ยวแบบครบวงจร	<ul style="list-style-type: none"> • มีระบบนำทางไปยังสถานที่ต่างๆ ตามแผนการเดินทาง โดยแสดงข้อมูลวิธีการเดินทางในรูปแบบต่างๆ เช่น เดิน หรือ ขนส่งสาธารณะ (Interactive Map) • ระบบสามารถอ่านชื่อที่พัก สถานที่ หรือ กิจกรรมตามแผนการเดินทางด้วยเสียงภาษาไทยได้ (Smart Audio) • มีระบบแจ้งเตือนล่วงหน้าเพื่อนำสถานที่และกิจกรรมระหว่างเดินทางที่ตรงกับความสนใจของนักท่องเที่ยวรายบุคคล (Personalized Push Notification) • มีระบบร้องเรียนเหตุร้ายกับตำรวจท่องเที่ยวได้ผ่านช่องทางออนไลน์และเตือนภัยหากนักท่องเที่ยวอยู่ในพื้นที่เสี่ยงภัยหรือบริเวณใกล้เคียง (Live Chat with Tourist Call Center) • มีระบบรับข้อเสนอแนะที่นักท่องเที่ยวสามารถให้คะแนนและแบ่งปันประสบการณ์การท่องเที่ยวผ่านช่องทางออนไลน์ (Travel Review) • ระบบสามารถวิเคราะห์สถิติการท่องเที่ยวเพื่อนำไปใช้ในการพัฒนาแผนการตลาดอย่างต่อเนื่อง (Campaign effectiveness Evaluation) • มีการจัดเก็บข้อมูลเพื่อแบ่งกลุ่มนักท่องเที่ยว เช่น ข้อมูลส่วนบุคคล ความสนใจของนักท่องเที่ยว งบการท่องเที่ยวรายบุคคล ฯลฯ (Tourist Profile) • มีการบูรณาการข้อมูลการท่องเที่ยวจากหน่วยงานต่างๆ เช่น ข้อมูลสถานที่ท่องเที่ยว ข้อมูลที่พัก ข้อมูลร้านอาหาร ข้อมูลการเดินทาง ข้อมูลพื้นที่เสี่ยงภัย ฯลฯ (Data Integration)

ตารางที่ 31 เป้าหมายการพัฒนาขีดความสามารถเชิงดิจิทัลด้านการท่องเที่ยว ขั้นตอนการท่องเที่ยวและประเมินผล

ทั้งนี้จากการศึกษาวิเคราะห์ผลประเมินของหน่วยงานที่เกี่ยวข้องสามารถสรุปได้ว่า ปัจจุบันขีดความสามารถเชิงดิจิทัลด้านการท่องเที่ยวโดยเฉลี่ยอยู่ที่ 75% เมื่อเปรียบเทียบกับเป้าหมายการพัฒนาในระยะ 3 ปี ดังนั้นเพื่อให้สามารถปิดช่องว่างขีดความสามารถและพัฒนาได้ตามเป้าหมายที่ได้ตั้งไว้ภายในกรอบระยะเวลา 3 ปี เสนอให้ดำเนินโครงการพัฒนาขีดความสามารถเชิงดิจิทัล 4 โครงการดังต่อไปนี้

- ระบบบูรณาการและวิเคราะห์ข้อมูลด้านการท่องเที่ยว (Tourism Intelligence Centre) มีการบูรณาการข้อมูลการท่องเที่ยวจากหน่วยงานต่างๆ เช่น ข้อมูลสถานที่ท่องเที่ยว ข้อมูลที่พัก ข้อมูลร้านอาหาร ข้อมูลการเดินทาง รวมถึงระบบวิเคราะห์ข้อมูลและแสดงผลเพื่อสนับสนุนการบริหารจัดการทั้งในภาครัฐและภาคเอกชน
- ระบบช่วยวางแผนการท่องเที่ยวแบบครบวงจร (Smart Trip Planner) ระบบวางแผนการท่องเที่ยวที่นักท่องเที่ยวสามารถระบุข้อมูลต่างๆ เช่น ความสนใจ งบประมาณ ประเภทการเดินทาง โดยระบบจะนำข้อมูลที่ได้มาวิเคราะห์และเสนอแผนการท่องเที่ยวที่ตรงตามความต้องการรายบุคคลโดยเฉพาะ
- แอปพลิเคชันรวมด้านการเดินทางสำหรับนักท่องเที่ยว (Smart Travel App) แอปพลิเคชันรวมด้านการเดินทางซึ่งมีการเชื่อมโยงข้อมูลกับ Smart Trip Planner เพื่อยกระดับประสบการณ์นักท่องเที่ยวตลอดการเดินทาง ตั้งแต่การบอกเส้นทางไปยังสถานที่ต่างๆ จนถึงคำแนะนำกิจกรรมและสิ่งที่น่าสนใจในละแวกใกล้เคียง
- การออกอิเล็กทรอนิกส์วีซ่าผ่านทางออนไลน์ (Electronic Visa) การให้บริการ Electronic Tourist Visa แบบครบวงจรผ่านช่องทางออนไลน์ โดยนักท่องเที่ยวสามารถหาข้อมูล ยื่นขอวีซ่า ชำระเงิน และรับการอนุมัติผ่านทางเว็บไซต์ ก่อนเดินทางมายังประเทศไทย

โดยมีหน่วยงานผู้รับผิดชอบหลักและแผนการดำเนินโครงการดังนี้

ชื่อโครงการหลัก	หน่วยงานผู้รับผิดชอบหลัก
1 ระบบบูรณาการและวิเคราะห์ข้อมูลด้านการท่องเที่ยว (Tourism Intelligence Centre)	1. สำนักงานปลัดกระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา
2 ระบบช่วยวางแผนการท่องเที่ยวแบบครบวงจร (Smart Trip Planner)	1. สำนักงานปลัดกระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา
3 แอปพลิเคชันรวมด้านการเดินทางสำหรับนักท่องเที่ยว (Smart Travel App)	1. สำนักงานปลัดกระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา
4 การออกอิเล็กทรอนิกส์วีซ่าผ่านทางออนไลน์ (Electronic Visa)	1. กรมการกงสุล

รูปที่ 80 รายละเอียดหน่วยงานผู้รับผิดชอบหลักของโครงการด้านการท่องเที่ยว

ปีที่ 1	ปีที่ 2	ปีที่ 3	...
ระบบบูรณาการและวิเคราะห์ข้อมูลด้านการท่องเที่ยว			
ระบบช่วยวางแผนการท่องเที่ยวแบบครบวงจร			
แอปพลิเคชันรวมด้านการเดินทางสำหรับนักท่องเที่ยว			
การออกอิเล็กทรอนิกส์วีซ่าผ่านทางออนไลน์			

รูปที่ 81 แผนการดำเนินการโครงการด้านการท่องเที่ยว

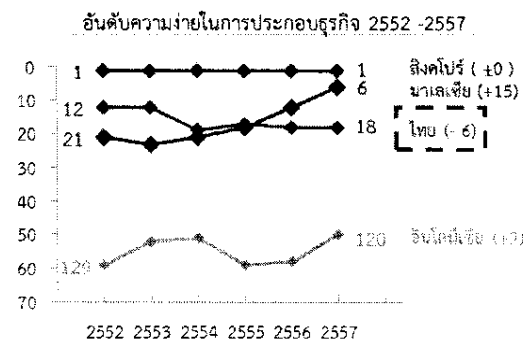
การลงทุน

การลงทุนเป็นปัจจัยที่มีความสำคัญต่อการขยายตัวทางเศรษฐกิจไทย เนื่องจากมีผลกระทบเชิงกว้างต่อปัจจัยเศรษฐกิจอื่นๆ เช่น การขยายตัวของผลิตภัณฑ์มวลรวมประชาชาติ การเพิ่มขึ้นของอัตราการจ้างงาน เป็นต้น แต่ในปัจจุบันประเทศไทยกำลังประสบปัญหาที่สำคัญด้านการลงทุน 2 ประการ ดังนี้

- ประเทศไทยกำลังสูญเสียขีดความสามารถในการแข่งขันด้านการลงทุน ซึ่งเห็นได้จากอันดับความง่ายในการประกอบธุรกิจของ ไทยตั้งแต่ปี 2552 ถึงปี 2557 ที่ลดลงอย่างต่อเนื่อง ซึ่งประเทศไทยถูกปรับลดอันดับลง 6 อันดับ (จากอันดับที่ 12 ในปี 2552 ลดลงเป็นอันดับที่ 18 ในปี 2557) หากเปรียบเทียบกับประเทศเพื่อนบ้าน เช่น ประเทศมาเลเซีย พบว่ามีการพัฒนาขีดความสามารถทางการแข่งขันด้านการลงทุนอย่างก้าวกระโดด โดยมีการปรับอันดับขึ้น 15 อันดับ ภายใน 5 ปี (จากอันดับที่ 21 ในปี 2552 เพิ่มขึ้นเป็นอันดับที่ 6 ในปี 2557)⁴⁹
- นักลงทุนกำลังสูญเสียความเชื่อมั่นด้านการลงทุนในประเทศไทย ซึ่งเห็นได้จากมูลค่าการลงทุนโดยตรงจากต่างประเทศ (FDI) ของประเทศไทยที่มีอัตราการเติบโตที่ต่ำที่สุดเมื่อเทียบกับประเทศคู่แข่ง หากเปรียบเทียบกับประเทศอื่นในภูมิภาคเดียวกัน เช่น ประเทศมาเลเซียพบว่ามีอัตราการเติบโตของมูลค่าการลงทุนจากต่างประเทศมากกว่าไทยถึง 4.5 เท่า และเมื่อเทียบกับ ประเทศสิงคโปร์ พบว่ามูลค่าการลงทุนจากต่างประเทศที่เข้ามาลงทุนในสิงคโปร์ 1 ปี มีมูลค่าเทียบเท่ากับการลงทุนของ ต่างประเทศที่เข้าสู่ประเทศไทยรวมกันถึง 5 ปี ในขณะที่ขนาดเศรษฐกิจของสิงคโปร์เล็กกว่าประเทศไทย ถึง 25%⁵⁰

ด้วยเหตุนี้ การเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันและยกระดับประสิทธิภาพของการลงทุนเพื่อดึงดูดเงินลงทุนจากต่างชาติจึงเป็น ความท้าทายหลักของภาครัฐไทย

ประเทศไทยกำลังสูญเสียขีดความสามารถ ในการแข่งขันด้านการลงทุน โดยอันดับความง่ายในการ ประกอบธุรกิจลดลงอย่างต่อเนื่อง

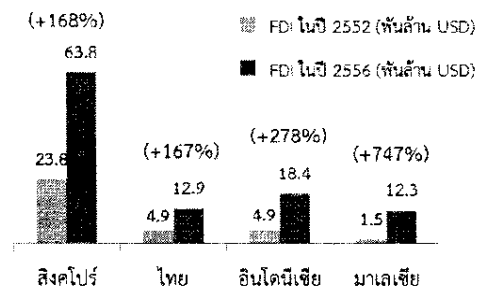

ที่มา: รายงาน Doing Business 2552-2557, World Bank

อันดับของไทยลดลง 6 อันดับ (จากอันดับที่ 12 เป็น 18) ในขณะที่ประเทศคู่แข่งโดยเฉพาะมาเลเซียมีการพัฒนาอย่างก้าวกระโดด โดยมีอันดับเพิ่มขึ้น 15 อันดับ (จากอันดับที่ 21 เป็น 6) ภายใน 5 ปี

นักลงทุนสูญเสียความเชื่อมั่นในการลงทุนในประเทศไทย โดยอัตราการเติบโตของการลงทุนโดยตรงจากต่างประเทศ (FDI) ในไทยต่ำที่สุดเมื่อเทียบกับประเทศคู่แข่ง

มูลค่าการลงทุนโดยตรงจากต่างประเทศ (FDI) ปี 2552 และ 2556

ที่มา: FDI Statistics, UNCTAD

มาเลเซียมีอัตราการเติบโตของมูลค่าการลงทุนต่างชาติมากกว่าไทย ถึง 4.5 เท่าและการลงทุนต่างชาติในสิงคโปร์ 1 ปี มีมูลค่าเทียบเท่ากับการลงทุนต่างชาติในไทย 5 ปี ทั้งที่ขนาดเศรษฐกิจสิงคโปร์เล็กกว่าไทย ถึง 25%

รูปที่ 82 ภาพรวมสถานการณ์การลงทุนของไทยในปัจจุบัน

การนำเทคโนโลยีมาช่วยสนับสนุนการดำเนินงานคือหัวใจสำคัญที่จะทำให้ภาครัฐไทยสามารถยกระดับประสิทธิภาพของภาคการ ลงทุนและดึงดูดนักลงทุนได้สำเร็จในโลกยุคดิจิทัล โดยสามารถแบ่งการพัฒนาของเทคโนโลยีด้านการลงทุนออกได้เป็น 3 ระดับหลัก ดังนี้

⁴⁹ รายงาน Ease of Doing Business 2552-2557, World Bank

⁵⁰ Foreign Direct Investment Statistics, News, and Publications, United Nations Conference on Trade and Development (UNCTAD)

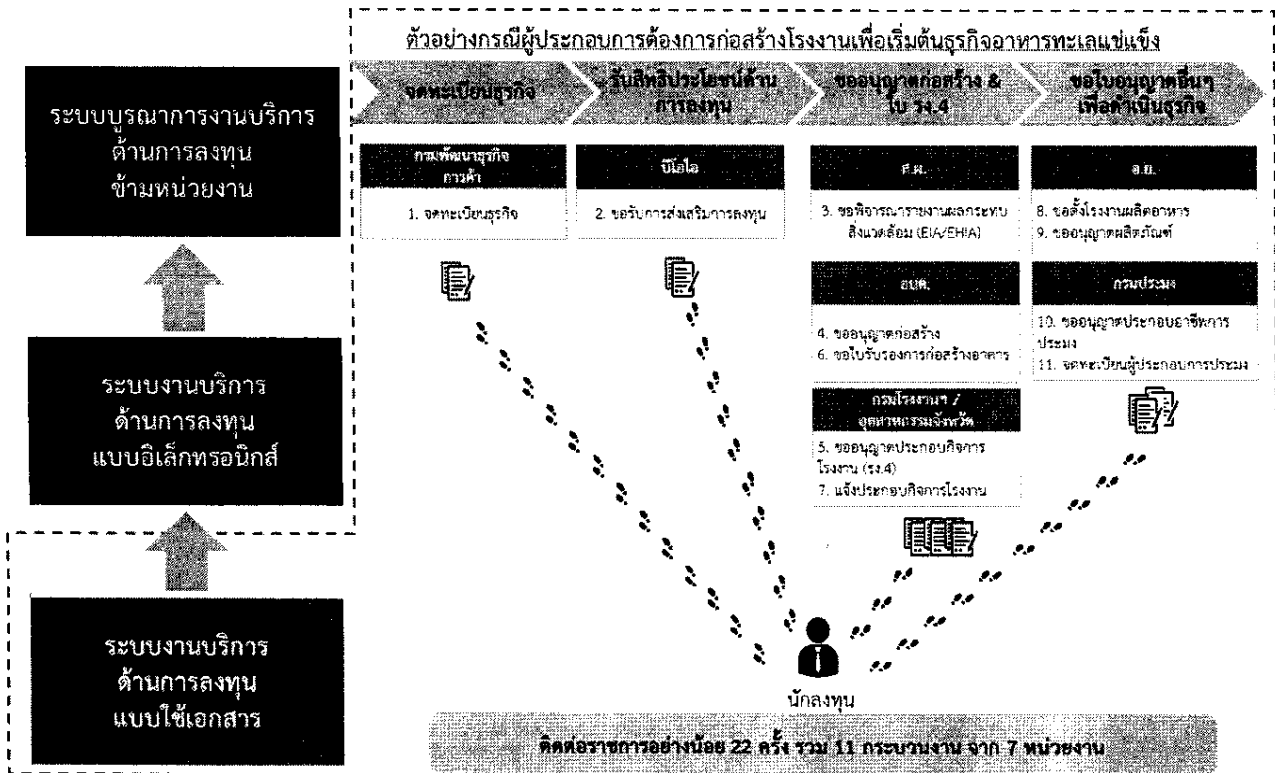
- **ระดับที่ 1** ระบบงานบริการด้านการลงทุนแบบใช้เอกสาร (Paper-based Business Licensing) ซึ่งมีการให้บริการอนุมัติอนุญาตด้านการลงทุน ณ จุดให้บริการตามหน่วยงานต่างๆ โดยผู้ประกอบการต้องเดินทางไปติดต่อหน่วยงานภาครัฐผู้ให้อนุมัติอนุญาต ณ จุดให้บริการด้วยตนเอง โดยยื่นคำขอและเอกสารประกอบในรูปแบบเอกสาร
- **ระดับที่ 2** ระบบงานบริการด้านการลงทุนแบบอิเล็กทรอนิกส์ (Electronic Business Licensing) ซึ่งมีการให้บริการผ่านช่องทางอิเล็กทรอนิกส์ ซึ่งผู้ประกอบการสามารถเข้าถึงข้อมูลต่างๆ เกี่ยวกับการลงทุน เช่น ขั้นตอนการขออนุญาตลงทุนในประเทศไทย หรือข้อมูลใบอนุญาตต่างๆตามประเภทของการลงทุน นอกจากนี้ผู้ประกอบการสามารถยื่นคำขออนุญาตและยื่นเอกสารประกอบโดยดำเนินการผ่านระบบที่แตกต่างกันของแต่ละหน่วยงาน
- **ระดับที่ 3** ระบบบูรณาการงานบริการด้านการลงทุนข้ามหน่วยงาน (Integrated Business Licensing System) ซึ่งเป็นระบบที่มีการบูรณาการงานบริการด้านการลงทุนข้ามหน่วยงาน ทำให้ผู้ประกอบการสามารถติดต่อขออนุญาตเพื่อเริ่มต้นลงทุนได้ทุกประเภท ณ จุดเดียวผ่านช่องทางออนไลน์ และผู้ประกอบการสามารถยื่นคำขอและส่งเอกสารประกอบเพียงชุดเดียวโดยไม่จำเป็นต้องส่งเอกสารซ้ำซ้อนซึ่งภาครัฐมีข้อมูลอยู่แล้ว

วิวัฒนาการการนำเทคโนโลยีมาใช้ในการส่งเสริมการลงทุน

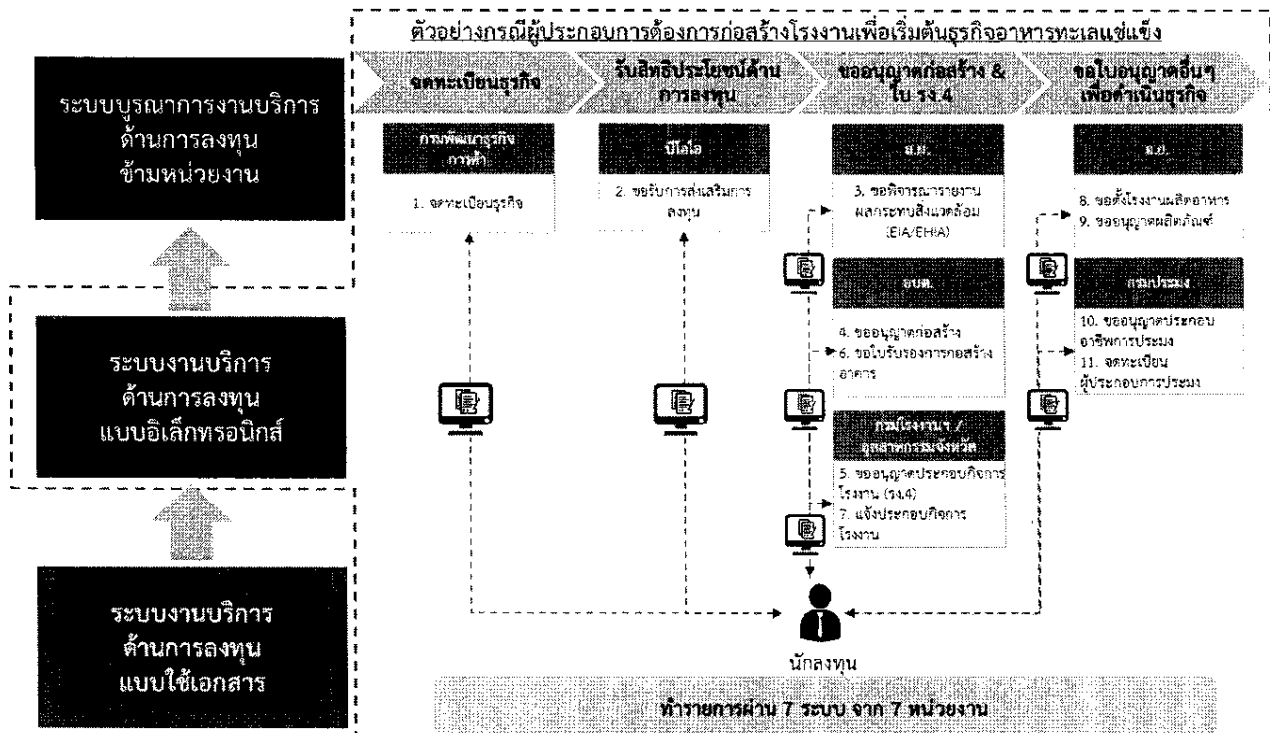
รูปที่ 83 ระดับการพัฒนาของการยกระดับงานบริการภาครัฐ ด้านการลงทุน

ในระดับที่ 1 ผู้ประกอบการที่กำลังเริ่มกิจการต้องเดินทางไปติดต่อหน่วยงานภาครัฐด้วยตนเองตามจุดให้บริการต่างๆ ของแต่ละหน่วยงาน โดยยื่นคำขอและส่งเอกสารประกอบในรูปแบบเอกสาร ทำให้เกิดความไม่สะดวกจากการติดต่อหลายหน่วยงานและการใช้เอกสารจำนวนมาก ในกรณีตัวอย่างของผู้ประกอบการที่ต้องการก่อสร้างโรงงานเพื่อเริ่มต้นธุรกิจอาหารทะเลแช่แข็ง จำเป็นต้องติดต่อหน่วยงานทั้งหมด 7 หน่วยงาน ตั้งแต่การจดทะเบียนธุรกิจ รับสิทธิประโยชน์ด้านการลงทุน ขออนุญาตก่อสร้างและสร้างโรงงาน จนถึงการขออนุญาตอื่นๆ เพื่อดำเนินธุรกิจ รวมการติดต่อราชการทั้งสิ้น 22 ครั้ง จาก 11 กระบวนงาน

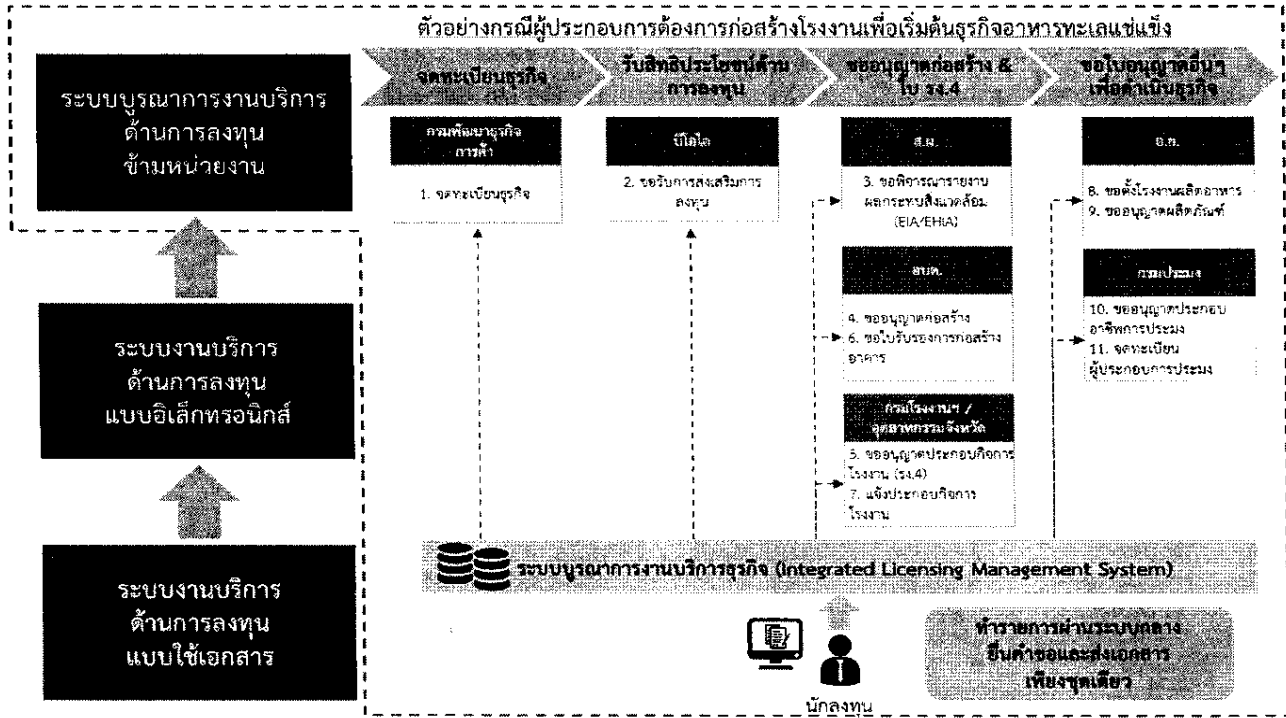
รูปที่ 84 ระบบงานบริการด้านการลงทุนแบบใช้เอกสาร

ในระดับที่ 2 ผู้ประกอบการสามารถยื่นขอใบอนุญาตเริ่มต้นลงทุนผ่านช่องทางอิเล็กทรอนิกส์ของแต่ละหน่วยงาน อย่างไรก็ตาม การให้บริการยังขาดการเชื่อมโยงของข้อมูลระหว่างหน่วยงาน ทำให้ผู้ประกอบการยังคงต้องส่งข้อมูลประกอบเพื่อขออนุญาตในแต่ละครั้ง และเข้าระบบของแต่ละหน่วยงานเพื่อขออนุมัติอนุญาต ในกรณีตัวอย่างของผู้ประกอบการที่ต้องการก่อสร้างโรงงานเพื่อเริ่มต้นธุรกิจอาหารทะเลแช่แข็ง สามารถทำรายการขออนุญาตดำเนินธุรกิจผ่านช่องทางออนไลน์แทนการเดินทางไปติดต่อโดยตรง แต่ผู้ประกอบการยังจำเป็นต้องทำรายการกับทั้ง 7 หน่วยงาน ผ่านระบบทั้งสิ้น 7 ระบบ

รูปที่ 85 ระบบงานบริการด้านการลงทุนแบบอิเล็กทรอนิกส์

ในระดับที่ 3 มีระบบบูรณาการงานบริการด้านการลงทุนข้ามหน่วยงาน ซึ่งเป็นระบบกลางที่สามารถเชื่อมโยงข้อมูลระหว่างหน่วยงานทั้งภาครัฐแบบครบวงจรตั้งแต่ขั้นตอนการขอจดทะเบียนธุรกิจ การรับสิทธิประโยชน์ด้านการลงทุน การขออนุญาตก่อสร้าง จนถึง การขอใบอนุญาตอื่นๆเพื่อดำเนินธุรกิจ ณ จุดเดียว โดยผู้ประกอบการสามารถทำธุรกรรมต่างๆ เพื่อเริ่มต้นลงทุนผ่านระบบกลางเพียงระบบเดียว โดยยื่นคำขอและส่งเอกสารเพียงชุดเดียว ทำให้สามารถยกระดับประสิทธิภาพของงานบริการภาครัฐได้

รูปที่ 86 ระบบบูรณาการงานบริการด้านการลงทุนข้ามหน่วยงาน

จากผลการประเมินและวิเคราะห์ในเชิงลึกของภาคการลงทุน ภายใต้โครงการยกระดับประสิทธิภาพการบริหารจัดการภาครัฐ จัดทำโดยสำนักงานคณะกรรมการพัฒนาระบบราชการ สามารถสรุปเป้าหมายของการพัฒนาขีดความสามารถเชิงดิจิทัลด้านการลงทุนให้มีการพัฒนาระบบบูรณาการงานบริการด้านการลงทุนข้ามหน่วยงาน ภายในระยะเวลา 3 ปี โดยมีรายละเอียดของขีดความสามารถเชิงดิจิทัลที่จะนำไปจัดทำแผนแม่บทการพัฒนารัฐบาลดิจิทัล ดังต่อไปนี้

ขั้นตอนการจดทะเบียนธุรกิจ

ระดับการพัฒนา	ขีดความสามารถเชิงดิจิทัล
ระดับที่ 3 ระบบงานบูรณาการงานบริการด้านการลงทุนข้ามหน่วยงาน	<ul style="list-style-type: none"> ระบบบูรณาการข้อมูลของผู้ประกอบการ เช่น เลขทะเบียนนิติบุคคล ชื่อ-นามสกุล ที่อยู่ ประเภทธุรกิจ และบุคคลผู้มีอำนาจในการทำธุรกรรมโดยเชื่อมโยงกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง (Customer Profile) ระบบแนะนำและให้ข้อมูลใบอนุญาตที่จำเป็นในการเริ่มต้นธุรกิจรายประเภท (Permit Advisor) ระบบรองรับการยื่นคำขอเพื่อเริ่มต้นธุรกิจ โดยยื่นคำขอและส่งเอกสารเพียงชุดเดียวและมีการกรอกข้อมูลที่ภาครัฐมีอยู่แล้วโดยอัตโนมัติ (Auto-Fill) ระบบสามารถเชื่อมโยงกับระบบอิเล็กทรอนิกส์ของแต่ละหน่วยงาน เพื่อส่งคำขอไปยังหน่วยงานต่างๆตามลำดับขั้นตอนที่เหมาะสม (Business Process Management) ผู้ประกอบการสามารถติดตามการดำเนินงานทุกขั้นตอนของทุกหน่วยงานแบบ Real-Time และมีระบบแจ้งเตือน (Status Tracking & Notification) ระบบจดทะเบียนออนไลน์โดยไม่ต้องส่งเอกสารที่รัฐมีอยู่แล้ว เช่น บัตรประจำตัวประชาชน

ตารางที่ 32 เป้าหมายการพัฒนาขีดความสามารถเชิงดิจิทัลในการลงทุน ขั้นตอนการจดทะเบียนธุรกิจ

ขั้นตอนการรับสิทธิประโยชน์ด้านการลงทุน

ระดับการพัฒนา	ขีดความสามารถเชิงดิจิทัล
ระดับที่ 3 ระบบงานบูรณาการงานบริการด้านการลงทุนข้ามหน่วยงาน	<ul style="list-style-type: none"> ระบบบูรณาการข้อมูลของผู้ประกอบการ เช่น เลขทะเบียนนิติบุคคล ชื่อ-นามสกุล ที่อยู่ ประเภทธุรกิจ และบุคคลผู้มีอำนาจในการทำธุรกรรมโดยเชื่อมโยงกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง (Customer Profile) ระบบแนะนำและให้ข้อมูลใบอนุญาตที่จำเป็นในการเริ่มต้นธุรกิจรายประเภท (Permit Advisor) ระบบรองรับการยื่นคำขอเพื่อเริ่มต้นธุรกิจ โดยยื่นคำขอและส่งเอกสารเพียงชุดเดียวและมีการกรอกข้อมูลที่ภาครัฐมีอยู่แล้วโดยอัตโนมัติ (Auto-Fill) ระบบสามารถเชื่อมโยงกับระบบอิเล็กทรอนิกส์ของแต่ละหน่วยงาน เพื่อส่งคำขอไปยังหน่วยงานต่างๆตามลำดับขั้นตอนที่เหมาะสม (Business Process Management) ผู้ประกอบการสามารถติดตามการดำเนินงานทุกขั้นตอนของทุกหน่วยงานแบบ Real-Time และมีระบบแจ้งเตือน (Status Tracking & Notification) ระบบยื่นขอสิทธิประโยชน์ออนไลน์โดยไม่ต้องส่งเอกสารที่รัฐมีอยู่แล้วเช่น หนังสือจดทะเบียนธุรกิจ ใบภ.พ.20

ตารางที่ 33 เป้าหมายการพัฒนาขีดความสามารถเชิงดิจิทัลในการลงทุน ขั้นตอนการรับสิทธิประโยชน์ด้านการลงทุน

ขั้นตอนการขออนุญาตก่อสร้าง & ใบ รง.4

ระดับการพัฒนา	ขีดความสามารถเชิงดิจิทัล
ระดับที่ 3 ระบบงานบูรณาการงานบริการด้านการลงทุนข้ามหน่วยงาน	<ul style="list-style-type: none"> ระบบบูรณาการข้อมูลของผู้ประกอบการ เช่น เลขทะเบียนนิติบุคคล ชื่อ-นามสกุล ที่อยู่ ประเภทธุรกิจ และบุคคลผู้มีอำนาจในการทำธุรกรรมโดยเชื่อมโยงกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง (Customer Profile) ระบบแนะนำและให้ข้อมูลใบอนุญาตที่จำเป็นในการเริ่มต้นธุรกิจรายประเภท (Permit Advisor) ระบบรองรับการยื่นคำขอเพื่อเริ่มต้นธุรกิจ โดยยื่นคำขอและส่งเอกสารเพียงชุดเดียว และมีการกรอกข้อมูลที่ภาครัฐมีอยู่แล้วโดยอัตโนมัติ (Auto-Fill) ระบบสามารถเชื่อมโยงกับระบบอิเล็กทรอนิกส์ของแต่ละหน่วยงาน เพื่อส่งคำขอไปยังหน่วยงานต่างๆตามลำดับขั้นตอนที่เหมาะสม (Business Process Management) ผู้ประกอบการสามารถติดตามการดำเนินงานทุกขั้นตอนของทุกหน่วยงานแบบ Real-Time และมีระบบแจ้งเตือน (Status Tracking & Notification) ระบบยื่นขอใบอนุญาตก่อสร้าง และใบ รง.4 ออนไลน์โดยไม่ต้องส่งเอกสารที่รัฐมีอยู่แล้ว เช่น หนังสือจดทะเบียนธุรกิจ ใบภ.พ.20

ตารางที่ 34 เป้าหมายการพัฒนาขีดความสามารถเชิงดิจิทัลในการลงทุน ขั้นตอนการขออนุญาตก่อสร้าง & ใบ รง.4

ขั้นตอนการขออนุญาตอื่นๆเพื่อดำเนินธุรกิจ

ระดับการพัฒนา	ขีดความสามารถเชิงดิจิทัล
ระดับที่ 3 ระบบงานบูรณาการงานบริการด้านการลงทุนข้ามหน่วยงาน	<ul style="list-style-type: none"> ระบบบูรณาการข้อมูลของผู้ประกอบการ เช่น เลขทะเบียนนิติบุคคล ชื่อ-นามสกุล ที่อยู่ ประเภทธุรกิจ และบุคคลผู้มีอำนาจในการทำธุรกรรมโดยเชื่อมโยงกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง (Customer Profile) ระบบแนะนำและให้ข้อมูลใบอนุญาตที่จำเป็นในการเริ่มต้นธุรกิจรายประเภท (Permit Advisor) ระบบรองรับการยื่นคำขอเพื่อเริ่มต้นธุรกิจ โดยยื่นคำขอและส่งเอกสารเพียงชุดเดียว และมีการกรอกข้อมูลที่ภาครัฐมีอยู่แล้วโดยอัตโนมัติ (Auto-Fill) ระบบสามารถเชื่อมโยงกับระบบอิเล็กทรอนิกส์ของแต่ละหน่วยงาน เพื่อส่งคำขอไปยังหน่วยงานต่างๆตามลำดับขั้นตอนที่เหมาะสม (Business Process Management) ผู้ประกอบการสามารถติดตามการดำเนินงานทุกขั้นตอนของทุกหน่วยงานแบบ Real-Time และมีระบบแจ้งเตือน (Status Tracking & Notification) ระบบยื่นขอใบอนุญาตออนไลน์โดยไม่ต้องส่งเอกสารที่รัฐมีอยู่แล้ว เช่น หนังสือจดทะเบียนธุรกิจ ใบภ.พ.20

ตารางที่ 35 เป้าหมายการพัฒนาขีดความสามารถเชิงดิจิทัลในการลงทุน ขั้นตอนการขออนุญาตอื่นๆเพื่อดำเนินธุรกิจ

ทั้งนี้จากการศึกษาวิเคราะห์ผลประเมินของหน่วยงานที่เกี่ยวข้องสามารถสรุปได้ว่าปัจจุบันขีดความสามารถเชิงดิจิทัลด้านการลงทุนโดยเฉลี่ยอยู่ที่ 71% เมื่อเปรียบเทียบกับเป้าหมายการพัฒนาในระยะ 3 ดัชนีนั้นเพื่อให้สามารถปิดช่องว่างขีดความสามารถและพัฒนาได้ตามเป้าหมายที่ได้ตั้งไว้ภายในกรอบระยะเวลา 3 ปี เสนอให้ดำเนินโครงการพัฒนาขีดความสามารถเชิงดิจิทัลดังต่อไปนี้

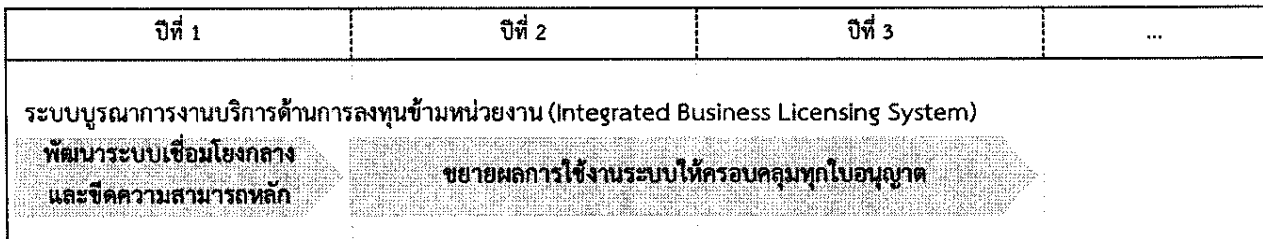
- ระบบบูรณาการงานบริการด้านการลงทุนข้ามหน่วยงาน (Integrated Business licensing system) ระบบรวมธุรกรรมด้านการลงทุนแบบครบวงจรที่มีการเชื่อมโยงข้อมูลระหว่างหน่วยงานภาครัฐที่เกี่ยวข้อง เพื่ออำนวยความสะดวกแก่

ผู้ประกอบการในการติดต่อราชการเพื่อเริ่มต้นธุรกิจ ให้สามารถติดต่อขอใบอนุญาตเพื่อเริ่มลงทุนทุกประเภทได้ผ่านจุดเดียว และยื่นคำขอและส่งเอกสารเพียงชุดเดียว โดยไม่จำเป็นต้องส่งเอกสารที่ภาครัฐมีอยู่แล้ว

โดยมีหน่วยงานผู้รับผิดชอบหลักและแผนการดำเนินโครงการดังนี้

ชื่อโครงการหลัก	หน่วยงานผู้รับผิดชอบหลัก
1 ระบบบูรณาการงานบริการด้านการลงทุนข้ามหน่วยงาน (Integrated Business Licensing System)	1. สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาระบบราชการ 2. สำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการลงทุน 3. สำนักงานเศรษฐกิจอุตสาหกรรม

รูปที่ 87 รายละเอียดหน่วยงานผู้รับผิดชอบหลักของโครงการด้านการลงทุน

รูปที่ 88 แผนการดำเนินการโครงการด้านการลงทุน

การค้า (นำเข้า/ส่งออก)

ปัจจุบันประเทศไทยกำลังประสบปัญหาเกี่ยวกับภาคการส่งออก ทั้งในด้านมูลค่าการส่งออกที่มีอัตราการเติบโตช้าลง โดยจากปี 2553 ถึงปี 2557 อัตราการเติบโตเฉลี่ยต่ปีลดลงจาก 17.7% สู่ 5.8%⁵¹ และด้านขีดความสามารถในการแข่งขันที่ลดลง เมื่อเปรียบเทียบกับดัชนีการนำเข้า-ส่งออก หรือ Trading Across Border Index ตั้งแต่ปี 2551- 2557 พบว่าอันดับของประเทศไทยลดลงตั้งแต่ปี 2552 โดยปัจจุบัน ประเทศคู่แข่งในภูมิภาคเดียวกันมีอันดับขีดความสามารถในการแข่งขันในการนำเข้า-ส่งออกที่เพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่อง โดยเฉพาะประเทศมาเลเซียที่มีการพัฒนาอันดับอย่างก้าวกระโดด⁵²

การยกระดับขีดความสามารถในด้านการค้า (นำเข้า/ส่งออก) จึงเป็นประเด็นสำคัญที่ภาครัฐควรเร่งแก้ไขปัญหาเพื่อยกระดับขีดความสามารถทางการค้าไทยให้ทัดเทียมกับประเทศอื่นๆ

มูลค่าการส่งออกมีอัตราการเติบโตช้าลง

จากปี 2553 ถึงปี 2557 ประเทศไทยมีอัตราการส่งออกที่มีการเติบโตเฉลี่ยต่ปีช้าลงอย่างต่อเนื่อง (17.7% ในปี 2553 เป็น 5.8% ในปี 2557)

มูลค่าการส่งออกของประเทศไทยระหว่าง ปี 2553 -2557

ปี	มูลค่าการส่งออก (ล้านบาท)	อัตราการเติบโตเฉลี่ยต่ปี
2553	6,113,335	17.7%
2554	6,707,988	9.7%
2555	7,078,420	5.5%
2556	6,909,741	-2.4%
2557	7,313,066	5.8%

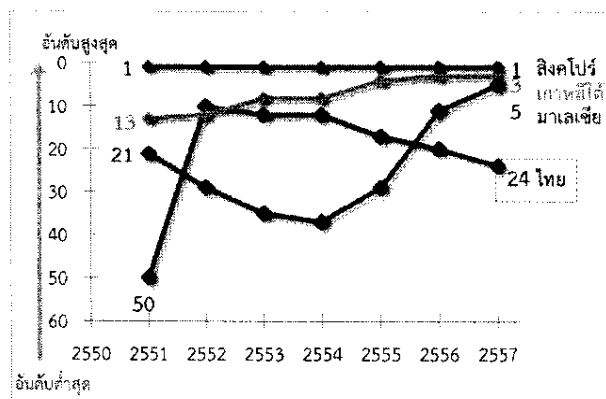
ที่มา: ศูนย์เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร สำนักงานปลัดกระทรวงพาณิชย์ โดยความร่วมมือจากกรมศุลกากร

ขีดความสามารถในการแข่งขันของประเทศไทย ในด้านการค้าลดลงอย่างมีนัยสำคัญ

ขีดความสามารถในการแข่งขันในการนำเข้า-ส่งออกของประเทศไทยลดลงตั้งแต่ปี 2552 โดยปัจจุบันประเทศคู่แข่งในภูมิภาคมี Trading Across Border Index ที่สูงกว่าประเทศไทย

Trading Across Border Index ปี 2551 -2557

ที่มา: รายงาน Doing Business ปี 2551 -2557 โดย World Bank Group

รูปที่ 89 ปัญหาด้านการลงทุนที่ประเทศไทยกำลังเผชิญ

เทคโนโลยีมีบทบาทสำคัญในการยกระดับประสิทธิภาพทางการค้า ภาครัฐจึงสามารถนำเทคโนโลยีมาใช้ในการอำนวยความสะดวกด้านการนำเข้า-ส่งออกแบบครบวงจรเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพและความสามารถในการแข่งขันของประเทศ โดยสามารถแบ่งการพัฒนาได้เป็น 3 ระดับหลัก ดังนี้

- **ระดับที่ 1 ระบบพิธีการศุลกากรอิเล็กทรอนิกส์ (E-Customs)** โดยผู้ประกอบการสามารถยื่นใบขนสินค้าและใบกำกับการขนย้ายสินค้า ผ่านระบบอิเล็กทรอนิกส์ของกรมศุลกากร แต่ผู้ประกอบการยังคงต้องเดินทางไปติดต่อหน่วยงานภาครัฐอื่นๆ และภาคเอกชนด้วยตนเอง เพื่อขอใบอนุญาตในรูปแบบเอกสาร

⁵¹ ข้อมูลศูนย์เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร สำนักงานปลัดกระทรวงพาณิชย์ โดยความร่วมมือจากกรมศุลกากร

⁵² รายงาน Ease of Doing Business ปี 2551 -2557 โดย World Bank Group

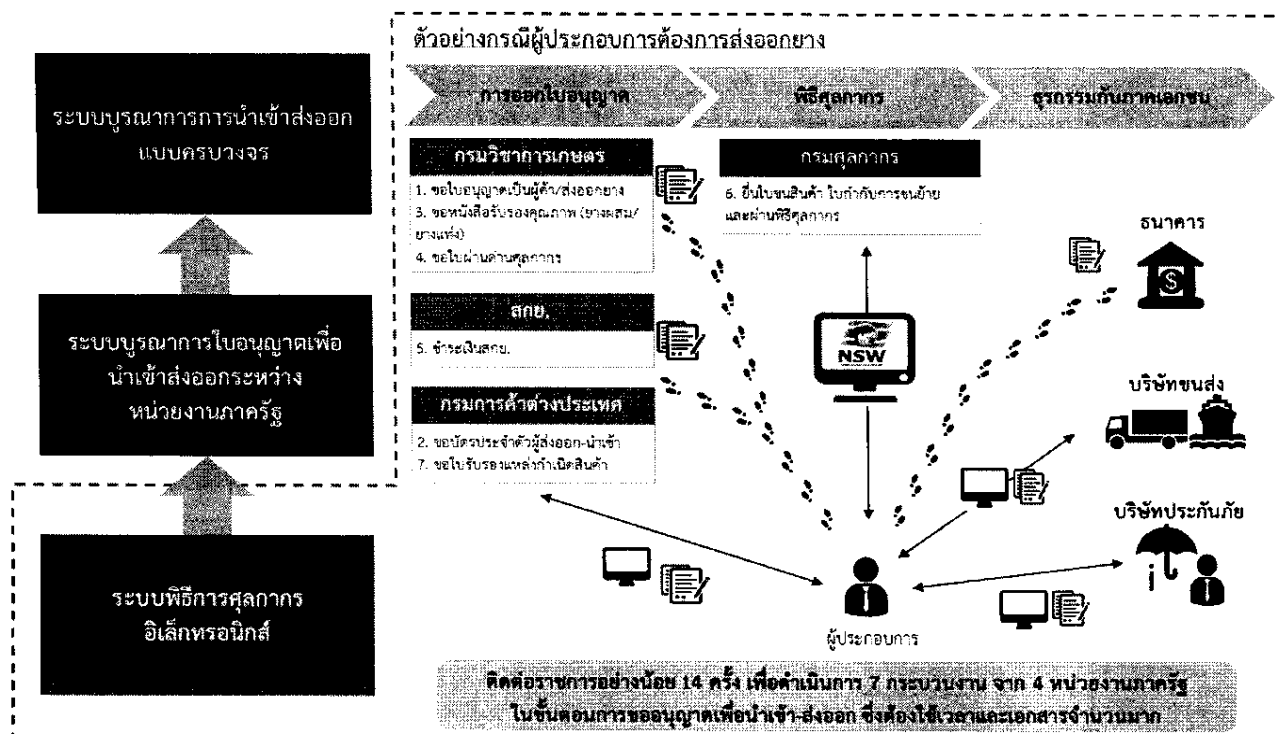
- ระดับที่ 2 ระบบบูรณาการใบอนุญาตเพื่อนำเข้าส่งออกระหว่างหน่วยงานภาครัฐ (Regulatory Single Window (B2G)) โดยผู้ประกอบการสามารถยื่นคำขออนุญาตในการนำเข้าส่งออก ทั้งจากกรมศุลกากรและหน่วยงานภาครัฐผู้ให้อนุมัติอนุญาตอื่นๆ ณ จุดเดียว ผ่านช่องทางอิเล็กทรอนิกส์ โดยระบบอิเล็กทรอนิกส์กลางที่มีการบูรณาการข้อมูลระหว่างหน่วยงานภาครัฐเพื่อให้ผู้ประกอบการสามารถป้อนข้อมูลและส่งเอกสารเพียงชุดเดียว
- ระดับที่ 3 ระบบบูรณาการการนำเข้าส่งออกแบบครบวงจร (Trade Single Window (B2B & B2G)) ผู้ประกอบการสามารถทำธุรกรรมที่เกี่ยวข้องกับการนำเข้าส่งออกแบบครบวงจรกับทั้งภาครัฐและภาคเอกชน ณ จุดเดียว ผ่านช่องทางอิเล็กทรอนิกส์ โดยระบบมีการบูรณาการข้อมูลระหว่างหน่วยงานทั้งภาครัฐและภาคเอกชน เพื่อให้ผู้ประกอบการสามารถป้อนข้อมูลและส่งเอกสารเพียงชุดเดียวโดยไม่ต้องเตรียมเอกสารซ้ำซ้อน

วิวัฒนาการของการเพิ่มประสิทธิภาพการนำเข้าส่งออก

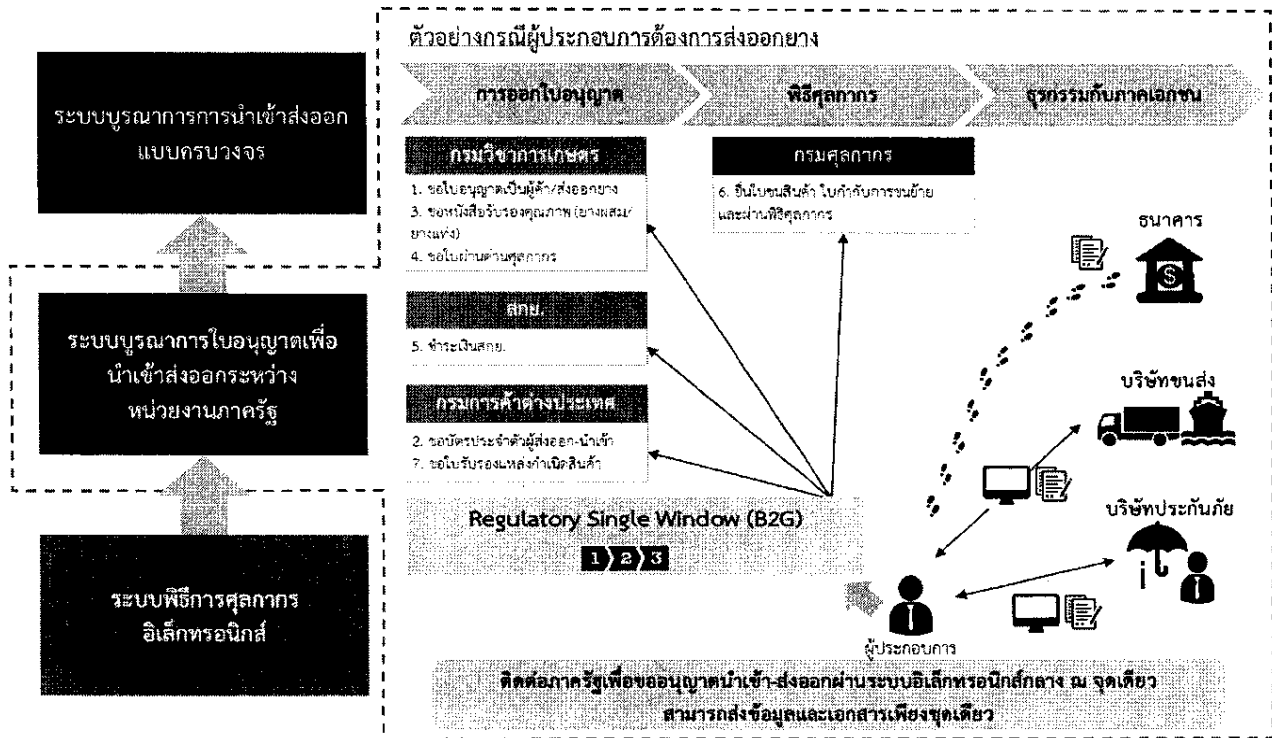
รูปที่ 90 ระดับการพัฒนาของการเพิ่มประสิทธิภาพการนำเข้าส่งออก

ในระดับที่ 1 ผู้ประกอบการสามารถยื่นใบขอสินค้าและใบกำกับการขายสินค้า ผ่านระบบอิเล็กทรอนิกส์ของกรมศุลกากร แต่ยังคงต้องเดินทางไปติดต่อหน่วยงานภาครัฐอื่นๆ และภาคเอกชนด้วยตนเองเพื่อขอใบอนุญาตในรูปแบบเอกสาร ดังเช่น ผู้ประกอบการที่ต้องการส่งออกอย่างจำเป็นต้องติดต่อหน่วยงานภาครัฐถึง 3 หน่วยงานเพื่อขอใบอนุญาต ก่อนที่จะยื่นเอกสารผ่านระบบอิเล็กทรอนิกส์ของกรมศุลกากร และเมื่อได้รับการอนุญาตให้นำเข้า-ส่งออกแล้ว ผู้ประกอบการยังคงต้องติดต่อภาคเอกชนเพื่อทำธุรกรรมด้วยตนเอง ในการดำเนินการดังกล่าว มีการติดต่อหน่วยงานราชการทั้งหมด 4 หน่วยงาน โดยต้องติดต่อทั้งสิ้นอย่างน้อย 14 ครั้ง เพื่อดำเนินการทั้งหมด 7 กระบวนการ ซึ่งต้องใช้เวลาและเอกสารจำนวนมาก

รูปที่ 91 ระบบพิธีการศุลกากรอิเล็กทรอนิกส์

ในระดับที่ 2 ผู้ประกอบการสามารถยื่นขอใบอนุญาตจากหน่วยงานภาครัฐและทำพิธีศุลกากรผ่านทางช่องทางอิเล็กทรอนิกส์กลางที่เชื่อมโยงกรมศุลกากรกับหน่วยงานภาครัฐที่เกี่ยวข้อง อย่างไรก็ตามเนื่องจากระบบอิเล็กทรอนิกส์กลางยังขาดการเชื่อมโยงกับระบบของหน่วยงานภาคเอกชน จึงส่งผลให้ผู้รับบริการต้องดำเนินการติดต่อกับหน่วยงานภาคเอกชนเพื่อทำธุรกรรมด้วยตนเอง ดังในกรณีตัวอย่างผู้ประกอบการส่งออกยางสามารถติดต่อขอใบอนุญาตจากหน่วยงานภาครัฐที่เกี่ยวข้องทั้งหมดผ่านระบบอิเล็กทรอนิกส์กลาง ณ จุดเดียวได้โดยไม่ต้องจำเป็นต้องติดต่อกับกรมวิชาการเกษตร สกย. กรมการค้าต่างประเทศ หรือกรมศุลกากรแยกตามหน่วยงาน แต่ยังคงจำเป็นต้องติดต่อภาคเอกชน เช่น ธนาคาร บริษัทขนส่งเพื่อทำธุรกรรมด้วยตนเอง

รูปที่ 92 ระบบบูรณาการใบอนุญาตเพื่อนำเข้าส่งออกระหว่างหน่วยงานภาครัฐ

ในระดับที่ 3 ภาครัฐมีการพัฒนาระบบบูรณาการข้อมูลแบบครบวงจรที่เชื่อมโยงกับระบบของทั้งภาครัฐและภาคเอกชน ทำให้ผู้ประกอบการสามารถทำธุรกรรมต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับการนำเข้า-ส่งออกผ่านช่องทางอิเล็กทรอนิกส์กลาง ณ จุดเดียว ตั้งแต่ขั้นตอนการยื่นขอใบอนุญาต การผ่านพิธีศุลกากร และการทำธุรกรรมกับภาคเอกชน เช่น ผู้ประกอบการส่งออกยังสามารถติดต่อหน่วยงานที่เกี่ยวข้องทั้งภาครัฐและภาคเอกชนได้ผ่านระบบอิเล็กทรอนิกส์กลางเพื่อนำเข้า-ส่งออก ได้ ณ จุดเดียว ทำให้สามารถเพิ่มประสิทธิภาพและความสะดวกในการส่งออกและนำเข้าสินค้าแก่ผู้ประกอบการได้

รูปที่ 93 ระบบบูรณาการใบอนุญาตเพื่อนำเข้าส่งออกแบบครบวงจร

จากผลการประเมินและวิเคราะห์ในเชิงลึกของภาคการค้า ภายใต้โครงการยกระดับประสิทธิภาพการบริหารจัดการภาครัฐ จัดทำโดยสำนักงานคณะกรรมการพัฒนาระบบราชการ สามารถสรุปเป้าหมายของการพัฒนาขีดความสามารถเชิงดิจิทัลด้านการค้า (นำเข้า/ส่งออก) ให้มีการพัฒนาระบบบูรณาการใบอนุญาตเพื่อนำเข้าส่งออกระหว่างหน่วยงานภาครัฐ ภายในระยะเวลา 3 ปี โดยมีรายละเอียดของขีดความสามารถเชิงดิจิทัลที่จะนำไปจัดทำแผนแม่บทการพัฒนาธรรมาภิบาลดิจิทัล ดังต่อไปนี้

ขั้นตอนการทำธุรกรรมบริการด้านใบรับรอง/ใบอนุญาต

ระดับการพัฒนา	ขีดความสามารถเชิงดิจิทัล
<p>ระดับที่ 2 ระบบบูรณาการใบอนุญาตเพื่อนำเข้าส่งออกระหว่างหน่วยงานภาครัฐ</p>	<ul style="list-style-type: none"> • ระบบบูรณาการข้อมูลของผู้ประกอบการ เช่น เลขทะเบียนนิติบุคคล ชื่อ-นามสกุล ที่อยู่ ประเภทธุรกิจ และบุคคลผู้มีอำนาจในการทำธุรกรรมโดยเชื่อมโยงกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง (Customer Profile) • ระบบให้ข้อมูลใบอนุญาตและขั้นตอนในการนำเข้า-ส่งออกรายสินค้า (Permit Advisor) • ระบบรองรับการทำธุรกรรมเกี่ยวกับการนำเข้า-ส่งออกโดยเชื่อมโยงกับระบบของทุกหน่วยงานภาครัฐ ดังนั้นผู้ประกอบการสามารถยื่นคำขอและส่งเอกสารเพียงชุดเดียว และระบบสามารถกรอกข้อมูลที่ภาครัฐมีอยู่แล้วโดยอัตโนมัติ (Auto-Fill) • ระบบสามารถเชื่อมโยงกับระบบอิเล็กทรอนิกส์ของแต่ละหน่วยงาน เพื่อส่งคำขอไปยังหน่วยงานต่างๆตามลำดับขั้นตอนที่เหมาะสม (Business Process Management) • ผู้ประกอบการสามารถติดตามการดำเนินงานทุกขั้นตอนของทุกหน่วยงานภาครัฐแบบ Real-Time และมีระบบแจ้งเตือน (Status Tracking & Notification) • ระบบบริการสำหรับลงทะเบียน ยื่นขอ ตรวจสอบสถานะของการออกใบอนุญาตของภาครัฐผ่านช่องทางออนไลน์ • สามารถออกใบอนุญาตอิเล็กทรอนิกส์ได้โดยไม่ใช่เอกสารกระดาษ (e-Certificate)

ตารางที่ 36 เป้าหมายการพัฒนาเชิงดิจิทัลด้านการค้า (นำเข้า/ส่งออก) ในขั้นตอนการทำธุรกรรมบริการด้านใบรับรอง/ใบอนุญาต

ขั้นตอนพิธีศุลกากร

ระดับการพัฒนา	ขีดความสามารถเชิงดิจิทัล
ระดับที่ 2 ระบบบูรณาการใบอนุญาตเพื่อนำเข้าส่งออกระหว่างหน่วยงานภาครัฐ	<ul style="list-style-type: none"> ระบบบูรณาการข้อมูลของผู้ประกอบการ เช่น เลขทะเบียนนิติบุคคล ชื่อ-นามสกุล ที่อยู่ ประเภทธุรกิจ และบุคคลผู้มีอำนาจในการทำธุรกรรมโดยเชื่อมโยงกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง (Customer Profile) ระบบให้ข้อมูลใบอนุญาตและขั้นตอนในการนำเข้า-ส่งออกรายสินค้า (Permit Advisor) ระบบรองรับการทำธุรกรรมเกี่ยวกับการนำเข้า-ส่งออกโดยเชื่อมโยงกับระบบของทุกหน่วยงานภาครัฐ ดังนั้นผู้ประกอบการสามารถยื่นคำขอและส่งเอกสารเพียงชุดเดียว และระบบสามารถกรอกข้อมูลที่ภาครัฐมีอยู่แล้วโดยอัตโนมัติ (Auto-Fill) ระบบสามารถเชื่อมโยงกับระบบอิเล็กทรอนิกส์ของแต่ละหน่วยงาน เพื่อส่งคำขอยังหน่วยงานต่างๆตามลำดับขั้นตอนที่เหมาะสม (Business Process Management) ผู้ประกอบการสามารถติดตามการดำเนินงานทุกขั้นตอนของทุกหน่วยงานภาครัฐแบบ Real-Time และมีระบบแจ้งเตือน (Status Tracking & Notification) ระบบเชื่อมโยงข้อมูลใบอนุญาตจากหน่วยงานภาครัฐผู้ให้อนุญาตเพื่อประกอบการผ่านพิธีศุลกากร มีระบบวิเคราะห์เชิงสถิติขั้นสูงเพื่อเพิ่มความแม่นยำในการสุ่มตรวจสอบสินค้าและอำนวยความสะดวกตามระดับความน่าเชื่อถือของผู้ประกอบการ (Analytics)

ตารางที่ 37 เป้าหมายการพัฒนาเชิงดิจิทัลด้านการค้า (นำเข้า/ส่งออก) ในขั้นตอนพิธีศุลกากร

ขั้นตอนการทำธุรกรรมกับภาคเอกชน

ระดับการพัฒนา	ขีดความสามารถเชิงดิจิทัล
ระดับที่ 2 ระบบบูรณาการใบอนุญาตเพื่อนำเข้าส่งออกระหว่างหน่วยงานภาครัฐ	<ul style="list-style-type: none"> ไม่มีการเชื่อมต่อข้อมูลกับภาคเอกชน

ตารางที่ 38 เป้าหมายการพัฒนาเชิงดิจิทัลด้านการค้า (นำเข้า/ส่งออก) ในขั้นตอนการทำธุรกรรมกับภาคเอกชน

ทั้งนี้จากการศึกษาวิเคราะห์ผลประเมินของหน่วยงานที่เกี่ยวข้องสามารถสรุปได้ว่า ปัจจุบันขีดความสามารถเชิงดิจิทัลด้านการค้า (นำเข้า/ส่งออก) โดยเฉลี่ยอยู่ที่ 83% เมื่อเปรียบเทียบกับเป้าหมายการพัฒนาในระยะ 3 ปี ดังนั้นเพื่อให้สามารถปิดช่องว่างขีดความสามารถและพัฒนาได้ตามเป้าหมายที่ได้ตั้งไว้ภายในกรอบระยะเวลา 3 ปี เสนอให้ดำเนินโครงการพัฒนาขีดความสามารถเชิงดิจิทัลดังต่อไปนี้

- ระบบบูรณาการใบอนุญาตเพื่อนำเข้าส่งออกระหว่างหน่วยงานภาครัฐ (Regulatory Single Window) ระบบรวมธุรกรรมด้านการนำเข้าส่งออกที่มีการเชื่อมโยงข้อมูลระหว่างหน่วยงานภาครัฐที่เกี่ยวข้อง เพื่ออำนวยความสะดวกแก่ผู้ประกอบการในการนำเข้าส่งออก ให้สามารถยื่นคำขอเพื่อขออนุญาตในการนำเข้าส่งออกทั้งจากกรมศุลกากรและหน่วยงานอนุมัติอนุญาตอื่นๆ ณ จุดเดียว ผ่านช่องทางอิเล็กทรอนิกส์โดยไม่จำเป็นต้องส่งเอกสารที่ภาครัฐมีอยู่แล้ว

โดยมีหน่วยงานผู้รับผิดชอบหลักและแผนการดำเนินโครงการดังนี้

ชื่อโครงการหลัก

หน่วยงานผู้รับผิดชอบหลัก

1

ระบบบูรณาการใบอนุญาตเพื่อนำเข้าส่งออกระหว่างหน่วยงานภาครัฐ (Regulatory Single Window)

1. กรมศุลกากร

รูปที่ 94 รายละเอียดหน่วยงานผู้รับผิดชอบหลักของโครงการด้านการค้า (นำเข้า / ส่งออก)

ปีที่ 1	ปีที่ 2	ปีที่ 3	...
ระบบบูรณาการงานบริการด้านการนำเข้าส่งออกข้ามหน่วยงาน (Regulatory Single Window)			
พัฒนาระบบเชื่อมโยงกลางและขีดความสามารถหลัก		ขยายผลการใช้งานระบบให้ครอบคลุมทุกใบอนุญาต	

รูปที่ 95 แผนการดำเนินการโครงการด้านการค้า (นำเข้า / ส่งออก)

วิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม

วิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม (SMEs) มีบทบาทสำคัญมากต่อเศรษฐกิจและสังคมไทยเนื่องจากทำให้เกิดการจ้างงานจำนวนมาก ประมาณ 10.5 ล้านคน หรือเท่ากับ 27% ของจำนวนแรงงานที่ถูกจ้างงานทั้งหมดในประเทศไทย⁵³ นอกจากนี้ธุรกิจวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมในประเทศไทยมียังจำนวนมาก โดยมีสถานประกอบการขนาดกลางและขนาดย่อมประมาณ 2.7 ล้านราย หรือเท่ากับ 99.73% ของจำนวนวิสาหกิจทั้งหมดในประเทศไทย⁵⁴

วิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม (SME)
มีบทบาทที่สำคัญมากต่อเศรษฐกิจและสังคมไทย...

...แต่การเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันของ SME ไทย
ยังเป็นโจทย์สำคัญสำหรับภาครัฐ

มีการจ้างงานจำนวนมาก
ใน SMEs

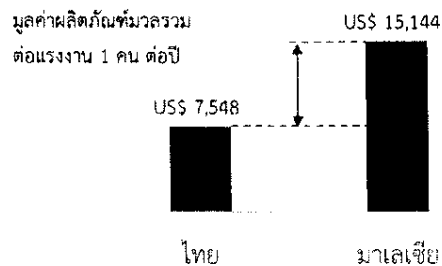
การจ้างงานของ SMEs
มีจำนวน 10.5 ล้านคน
นับเป็น 27% ของแรงงาน
ทั้งหมดในประเทศไทย

ไทยมีวิสาหกิจขนาดกลาง
และขนาดย่อมจำนวนมาก

SMEs มีจำนวน ~2.7 ล้าน
รายคิดเป็น 99.73% ของ
จำนวนวิสาหกิจทั้งหมดใน
ประเทศไทย

ผลิตภาพแรงงานของไทยต่ำกว่า
ผลิตภาพแรงงานของมาเลเซีย 2 เท่า

ในปี 2557 แรงงานไทยสามารถสร้างมูลค่าผลิตภัณฑ์มวลรวม (GDP) ได้โดยเฉลี่ย 268,000 บาท ต่อคน ต่อปี (US\$7,548) ในขณะที่ผลิตภาพแรงงานมาเลเซียเฉลี่ย 537,700 บาท ต่อคน ต่อปี (US\$15,144)

รูปที่ 96 ภาพรวมวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมในประเทศไทย

ถึงแม้ว่าวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมจะมีความสำคัญมากต่อเศรษฐกิจไทย แต่การเพิ่มขีดความสามารถทางการแข่งขันให้แก่ผู้ประกอบการ ยังคงเป็นโจทย์สำคัญที่ภาครัฐไทยควรเร่งดำเนินการ เนื่องจากศักยภาพของวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมไทยในปัจจุบันยังต้องการพัฒนา โดยเฉพาะเมื่อเปรียบเทียบกับประเทศเพื่อนบ้าน จะพบว่าผลิตภาพแรงงานในไทยในปี พ.ศ. 2557 เมื่อวัดจากมูลค่าผลิตภัณฑ์มวลรวมต่อแรงงาน 1 คน ต่อปี ยังมีมูลค่าต่ำกว่าผลิตภาพแรงงานของมาเลเซียประมาณ 2 เท่า⁵⁵

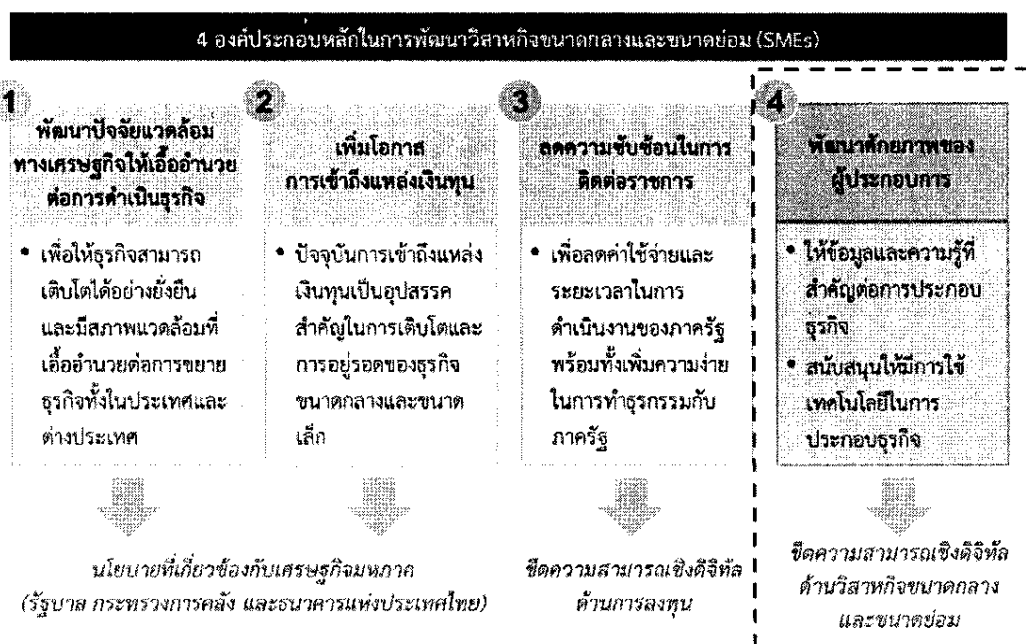
⁵³ การสำรวจภาวะการดำเนินงานทำของประชากร สำนักงานสถิติแห่งชาติ ข้อมูลปี 2544-2557

⁵⁴ สำนักงานส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม ข้อมูลปี 2557

⁵⁵ สำนักงานส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม; Department of Statistics Malaysia Official Portal

ในภาพรวม การพัฒนาวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม (SMEs) ประกอบด้วย 4 องค์ประกอบหลัก ดังนี้

- พัฒนาปัจจัยแวดล้อมให้เอื้ออำนวยต่อการดำเนินธุรกิจ หมายถึง การจัดโครงสร้างพื้นฐานและสิ่งอำนวยความสะดวกเพื่อให้ธุรกิจ SMEs สามารถเติบโตและขยายธุรกิจทั้งในประเทศและต่างประเทศ เช่น การแก้ไขกฎหมายให้เอื้ออำนวยต่อการดำเนินธุรกิจ การวิจัยและพัฒนานวัตกรรม ทั้งนี้การขับเคลื่อนมาตรการนี้จำเป็นต้องมีการพัฒนาโยบายที่เกี่ยวข้องกับเศรษฐกิจมหภาค โดยอาศัยการดำเนินงานจากหลายหน่วยงาน เช่น รัฐบาล กระทรวงการคลัง และธนาคารแห่งประเทศไทย เป็นต้น
- เพิ่มโอกาสในการเข้าถึงแหล่งเงินทุน เนื่องจากปัจจุบันการเข้าถึงแหล่งเงินทุนยังเป็นอุปสรรคสำคัญของ SMEs ในการเติบโตและการอยู่รอดของธุรกิจ การเพิ่มโอกาสในการเข้าถึงแหล่งเงินทุนจะช่วยให้ SMEs ไทยสามารถเข้าถึงแหล่งเงินทุนเพื่อให้สามารถดำเนินธุรกิจได้อย่างมีประสิทธิภาพ ทั้งนี้การขับเคลื่อนมาตรการดังกล่าวต้องอาศัยการพัฒนาโยบายที่เกี่ยวข้องกับเศรษฐกิจมหภาคเช่นเดียวกัน
- ลดความซับซ้อนในการติดต่อราชการ เนื่องจากการทำธุรกิจตั้งแต่เริ่มต้นกิจการจนถึงการเลิกกิจการจำเป็นต้องติดต่อหน่วยงานภาครัฐเพื่อขออนุมัติอนุญาต ดังนั้นการลดความซับซ้อนในการติดต่อราชการจะช่วยให้ผู้ประกอบการสามารถลดค่าใช้จ่ายและระยะเวลา ส่งผลให้เกิดประสิทธิภาพในการใช้ทรัพยากรที่สูงขึ้น นอกเหนือจากประโยชน์ต่อผู้ประกอบการแล้ว การลดความซับซ้อนยังทำให้ภาครัฐสามารถใช้งบประมาณได้อย่างมีประสิทธิภาพมากขึ้น โดยการนำงบประมาณไปสนับสนุน SMEs ในด้านอื่นๆ แทน ทั้งนี้การขับเคลื่อนมาตรการดังกล่าวต้องการการพัฒนาขีดความสามารถเชิงดิจิทัลในด้านการลงทุน
- พัฒนาศักยภาพของผู้ประกอบการ โดยการให้ข้อมูลและความรู้ในการดำเนินธุรกิจต่างๆ พร้อมทั้งสนับสนุนให้ SMEs ใช้เทคโนโลยีเพื่อดำเนินงานและขยายธุรกิจ ทั้งนี้การขับเคลื่อนมาตรการดังกล่าวอยู่ในขอบเขตของแผนการพัฒนาขีดความสามารถเชิงดิจิทัลด้านวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม

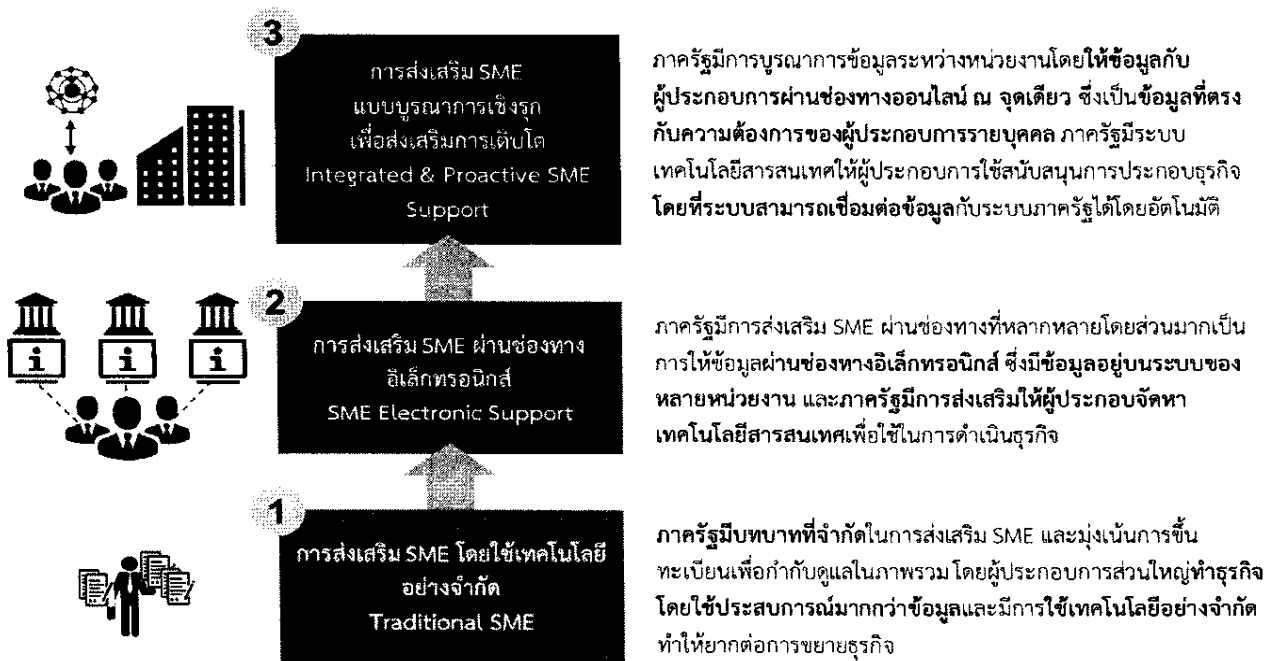

รูปที่ 97 องค์ประกอบหลัก 4 ด้านของการพัฒนาวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม (SMEs)

การนำเทคโนโลยีมาสนับสนุนการพัฒนาศักยภาพของวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม (SME) เป็นหัวใจสำคัญที่จะทำให้ภาครัฐสามารถเข้าถึงผู้ประกอบการและส่งเสริมให้เกิดการพัฒนาขีดความสามารถอย่างมีประสิทธิภาพ โดยสามารถแบ่งการพัฒนาได้เป็น 3 ระดับหลัก ดังนี้

- **ระดับที่ 1 การส่งเสริม SME โดยใช้เทคโนโลยีอย่างจำกัด (Traditional SME)** ภาครัฐมีบทบาทที่จำกัดในการส่งเสริม SME และมุ่งเน้นการขึ้นทะเบียนเพื่อกำกับดูแลในภาพรวม ในระดับนี้ผู้ประกอบการส่วนใหญ่ใช้ประสบการณ์ในการประกอบธุรกิจมากกว่าการนำข้อมูลมาวิเคราะห์เพื่อประกอบธุรกิจ อีกทั้งมีการใช้เทคโนโลยีอย่างจำกัดทำให้ยากต่อการขยายธุรกิจ
- **ระดับที่ 2 การส่งเสริม SME ผ่านช่องทางอิเล็กทรอนิกส์ (SME Electronic Support)** โดยภาครัฐมีการส่งเสริม SME ผ่านช่องทางที่หลากหลายโดยการให้ข้อมูลที่สนับสนุนการประกอบธุรกิจต่างๆ โดยส่วนมากจะเป็นการให้ข้อมูลผ่านช่องทางอิเล็กทรอนิกส์ และเผยแพร่ข้อมูลบนระบบของหลายหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง นอกจากนี้ภาครัฐยังส่งเสริมให้ผู้ประกอบการจัดหาเทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อใช้ในการดำเนินธุรกิจ
- **ระดับที่ 3 การส่งเสริม SME แบบบูรณาการเชิงรุกเพื่อส่งเสริมการเติบโต (Integrated & Proactive SME Support)** โดยบูรณาการข้อมูลระหว่างหน่วยงานภาครัฐและเผยแพร่ข้อมูลให้ผู้ประกอบการผ่านช่องทางออนไลน์ ณ จุดเดียว ซึ่งข้อมูลที่ภาครัฐเผยแพร่ให้ประชาชนจะตรงกับความต้องการของผู้ประกอบการรายบุคคลจากการวิเคราะห์ไปรษณีย์ของธุรกิจต่างๆ ภาครัฐมีระบบเทคโนโลยีสารสนเทศให้ผู้ประกอบการใช้เพื่อสนับสนุนการประกอบธุรกิจในรูปแบบ Software as a Service (SaaS) โดยที่ระบบสามารถเชื่อมต่อข้อมูลกับระบบภาครัฐเพื่อให้มีการทำธุรกรรมได้โดยอัตโนมัติ

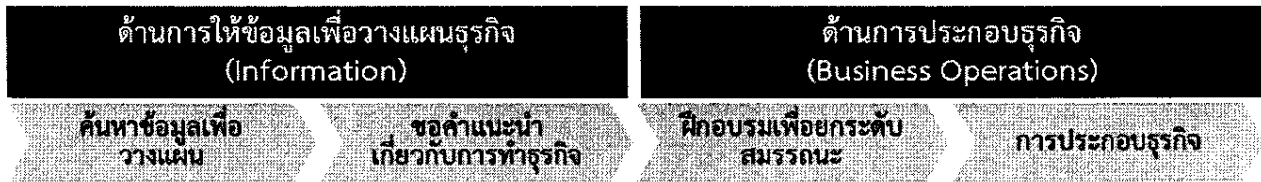
วิวัฒนาการของการนำเทคโนโลยีส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม

รูปที่ 98 ระดับการพัฒนาของการส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม

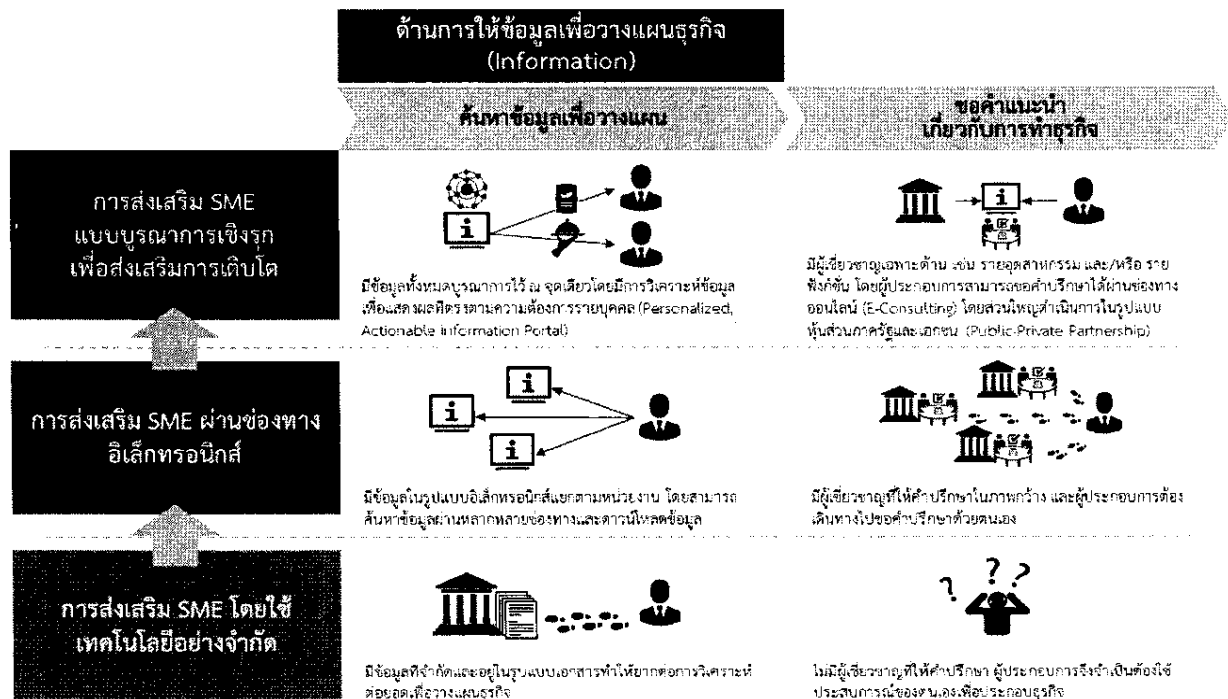
การส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมสามารถแบ่งออกเป็น 2 ด้านหลัก คือ ด้านการให้ข้อมูลเพื่อวางแผนธุรกิจ (Information) และด้านการประกอบธุรกิจ (Business Operations) ในด้านการให้ข้อมูล สามารถแบ่งออกเป็น 2 ขั้นตอนย่อย คือ การ

ค้นหาข้อมูลเพื่อวางแผน และการขอคำแนะนำเกี่ยวกับการทำธุรกิจ ส่วนด้านการประกอบธุรกิจสามารถแบ่งออกเป็น 2 ขั้นตอนย่อย คือ การฝึกอบรมเพื่อยกระดับสมรรถนะ และการประกอบธุรกิจ

รูปที่ 99 ระดับการพัฒนาของการส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม

ในด้านการให้ข้อมูลเพื่อวางแผนธุรกิจ เทคโนโลยีมีบทบาทในการเพิ่มช่องทางการเข้าถึงข้อมูลเพื่อให้ผู้ประกอบการสามารถนำเอาข้อมูลไปประยุกต์ใช้ในการวางแผนธุรกิจให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น ซึ่งประกอบไปด้วย 2 ขั้นตอนหลัก คือ ขั้นตอนการค้นหาข้อมูลเพื่อวางแผน และขั้นตอนการขอคำแนะนำเกี่ยวกับการทำธุรกิจ

รูปที่ 100 ระดับการพัฒนาของการส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม ด้านการให้ข้อมูลเพื่อวางแผนธุรกิจ

ในขั้นตอนของการค้นหาข้อมูลเพื่อวางแผน เทคโนโลยีจะมีบทบาทในด้านการเพิ่มช่องทางการเข้าถึงข้อมูลของผู้ประกอบการ โดยสามารถเสนอข้อมูลที่ตรงกับความต้องการรายบุคคล ดังแสดงในรูปที่ 100 Error! Reference source not found.

ในระดับที่ 1 ผู้ประกอบการส่วนใหญ่ไม่ได้ค้นหาข้อมูลจากภาครัฐเพื่อวางแผนธุรกิจ อีกทั้งข้อมูลภาครัฐถูกจัดเก็บอยู่ในรูปแบบเอกสาร ทำให้ผู้ประกอบการจำเป็นต้องเดินทางไป ณ สถานที่ให้บริการข้อมูล หรือโทรศัพท์ไปเพื่อสอบถามข้อมูลเกี่ยวกับการวางแผนธุรกิจ

ในระดับที่ 2 หน่วยงานภาครัฐที่มีความเชี่ยวชาญในแต่ละด้านมีข้อมูลเพื่อใช้ในการวางแผนธุรกิจ โดยข้อมูลดังกล่าวถูกจัดเก็บอยู่ในรูปแบบอิเล็กทรอนิกส์ ผู้ประกอบการจึงสามารถค้นหาข้อมูลได้ตามเว็บไซต์ของหน่วยงานต่างๆ

ในระดับที่ 3 หน่วยงานภาครัฐมีการบูรณาการข้อมูลไว้ในฐานข้อมูลเดียว และมีระบบวิเคราะห์เพื่อแสดงข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับผู้ประกอบการและตรงตามกับความต้องการรายบุคคลโดยอ้างอิงจากโปรไฟล์ของธุรกิจ

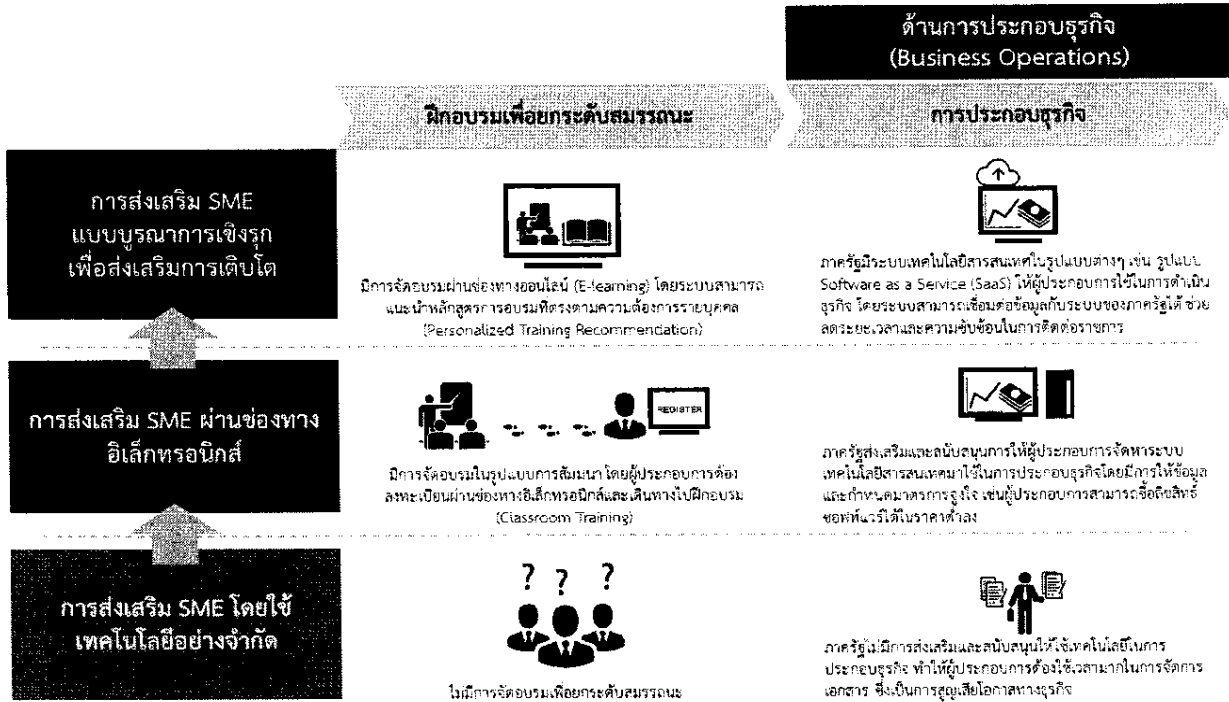
ในขั้นตอนของการขอคำแนะนำเกี่ยวกับการทำธุรกิจ สามารถนำเทคโนโลยีมาช่วยเชื่อมต่อผู้ประกอบการกับผู้เชี่ยวชาญเฉพาะด้านเพื่อให้คำแนะนำในการทำธุรกิจ ดังแสดงในรูปที่ 100 Error! Reference source not found.

ในระดับที่ 1 ภาครัฐมีผู้เชี่ยวชาญในด้านต่างๆ แต่ไม่มีงานบริการให้คำปรึกษากับผู้ประกอบการทำให้ผู้ประกอบการต้องใช้ประสบการณ์ของตนเองเพื่อประกอบธุรกิจ

ในระดับที่ 2 หน่วยงานภาครัฐมีผู้เชี่ยวชาญที่สามารถให้คำปรึกษาในภาพกว้าง เช่นผู้เชี่ยวชาญที่ให้คำแนะนำทั่วไปในการเริ่มต้นธุรกิจ หรือ ประกอบธุรกิจซึ่งเป็นคำแนะนำที่ไม่เฉพาะเจาะจงกับผู้ประกอบการ หากผู้ประกอบการต้องการขอคำปรึกษาจะสามารถหาข้อมูลผู้เชี่ยวชาญผ่านช่องทางอิเล็กทรอนิกส์และเดินทางไปขอคำปรึกษาด้วยตนเอง

ในระดับที่ 3 หน่วยงานภาครัฐมีผู้เชี่ยวชาญเฉพาะด้าน เช่น ผู้เชี่ยวชาญรายอุตสาหกรรม และ/หรือ ผู้เชี่ยวชาญรายฟังก์ชันของธุรกิจ ซึ่งระบบจะสามารถแสดงข้อมูลแนะนำจากผู้เชี่ยวชาญเฉพาะด้านที่เกี่ยวข้องกับธุรกิจของผู้ประกอบการรายบุคคล โดยที่ผู้ประกอบการสามารถขอคำแนะนำหรือคำปรึกษาได้ผ่านช่องทางออนไลน์ (E-Consulting) ซึ่งส่วนใหญ่ดำเนินการในรูปแบบของหุ้นส่วนภาครัฐและเอกชน (Public-Private Partnership)

ในด้านการประกอบธุรกิจ เทคโนโลยีจะมีบทบาทเพื่อช่วยยกระดับศักยภาพของผู้ประกอบการเพื่อให้สามารถเพิ่มประสิทธิภาพในการดำเนินงานและขยายธุรกิจอย่างยั่งยืน โดยประกอบไปด้วย 2 ขั้นตอนหลัก คือ ขั้นตอนการฝึกอบรมเพื่อยกระดับสมรรถนะ และขั้นตอนการประกอบธุรกิจ

รูปที่ 101 ระดับการพัฒนาของการส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม ด้านการประกอบธุรกิจ

ในขั้นตอนของการฝึกอบรมเพื่อยกระดับสมรรถนะ ภาครัฐสามารถใช้เทคโนโลยีมาช่วยสนับสนุนการฝึกอบรมผู้ประกอบการ โดยการจัดอบรมผ่านช่องทางออนไลน์ที่มีการวิเคราะห์ข้อมูลให้สามารถแสดงหลักสูตรที่ตรงตามความต้องการรายบุคคล ดังแสดงในรูปที่ 101

ในระดับที่ 1 ผู้ประกอบการใช้ประสบการณ์ของตนเองในการประกอบธุรกิจและไม่มีการฝึกอบรมผู้ประกอบการเพื่อยกระดับสมรรถนะของธุรกิจ

ในระดับที่ 2 หน่วยงานภาครัฐมีหลักสูตรการฝึกอบรมผ่านช่องทางออนไลน์และจัดอบรมในรูปแบบการสัมมนา ซึ่งผู้ประกอบการสามารถค้นหาหลักสูตรที่ต้องการฝึกอบรมผ่านหลายช่องทาง เช่น โทรศัพท์ ช่องทางออนไลน์ เป็นต้น แต่ต้องเดินทางไปฝึกอบรม ณ สถานที่จัดฝึกอบรม (Classroom Training)

ในระดับที่ 3 หน่วยงานภาครัฐมีหลักสูตรการฝึกอบรมที่หลากหลายผ่านช่องทางออนไลน์ และมีการจัดอบรมผ่านช่องทางออนไลน์ (E-learning) นอกเหนือจากนี้ระบบยังสามารถแนะนำหลักสูตรการอบรมที่ตรงตามความต้องการรายบุคคลได้ โดยใช้ระบบวิเคราะห์ความสนใจของผู้ประกอบการแต่ละราย (Personalized Training Recommendation)

ในขั้นตอนของการประกอบธุรกิจ เทคโนโลยีสามารถเข้ามามีบทบาทในการประกอบธุรกิจเช่น การจัดเก็บข้อมูล การบริหารจัดการสินค้าคงคลัง ดังแสดงในรูปที่ 101

ในระดับที่ 1 ภาครัฐไม่มีการสนับสนุนให้ผู้ประกอบการใช้เทคโนโลยีเพื่อประกอบธุรกิจ ดังนั้นผู้ประกอบการจึงต้องดำเนินธุรกิจด้วยตนเองทั้งหมด ทำให้ต้องใช้ทรัพยากรมากในการจัดการเอกสารต่างๆ และอาจทำให้สูญเสียโอกาสทางธุรกิจ

ในระดับที่ 2 ภาครัฐมีการส่งเสริมให้ผู้ประกอบการจัดการระบบเทคโนโลยีสารสนเทศมาเพื่อประกอบธุรกิจ โดยมีการให้ข้อมูลและกำหนดมาตรฐานการจูงใจ เช่น การให้ผู้ประกอบการสามารถซื้อลิขสิทธิ์ซอฟต์แวร์ได้ในราคาที่ต่ำกว่าตลาด เป็นต้น

ในระดับที่ 3 ภาครัฐมีระบบเทคโนโลยีสารสนเทศในรูปแบบต่างๆ เช่น รูปแบบ Software as a Service (SaaS) ให้ผู้ประกอบการใช้ในการดำเนินธุรกิจ โดยระบบสามารถเชื่อมต่อข้อมูลกับระบบของภาครัฐได้ ส่งผลให้ช่วยลดระยะเวลาและความซับซ้อนในการติดต่อราชการ

จากผลการประเมินและวิเคราะห์ในเชิงลึกของวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม ภายใต้โครงการยกระดับประสิทธิภาพการบริหารจัดการภาครัฐ จัดทำโดยสำนักงานคณะกรรมการพัฒนาระบบราชการ สามารถสรุปเป้าหมายของการพัฒนาขีดความสามารถเชิงดิจิทัลด้านวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม ให้มีการพัฒนาการส่งเสริม SME แบบบูรณาการเชิงรุกเพื่อส่งเสริมการเติบโต ภายในระยะเวลา 3 ปี โดยมีรายละเอียดของขีดความสามารถเชิงดิจิทัลที่จะนำไปจัดทำแผนแม่บทการพัฒนารัฐบาลดิจิทัล ดังต่อไปนี้

ขั้นตอนการค้นหาข้อมูลเพื่อวางแผน

ระดับการพัฒนา	ขีดความสามารถเชิงดิจิทัล
ระดับที่ 3 การส่งเสริม SME แบบบูรณาการเชิงรุกเพื่อส่งเสริมการเติบโต	<ul style="list-style-type: none"> มีการบูรณาการข้อมูลเพื่อวางแผนและประกอบธุรกิจจากหน่วยงานต่างๆ มาไว้ ณ จุดเดียว โดยแสดงข้อมูลตามประสบการณ์ของผู้รับบริการ เช่น ค้นหาข้อมูลตาม วงจรธุรกิจ (Customer-Centric Portal) สามารถแสดงข้อมูลที่สอดคล้องกับความต้องการของ SME แต่ละกลุ่ม (Personalized Information by Customer Segment) มีระบบบริหารจัดการเพื่อกำกับการสร้างและแก้ไขข้อมูลให้มีความเป็นปัจจุบัน (Content Management & Governance) มีการจัดเก็บข้อมูลของ SME เช่น ข้อมูลธุรกิจ อุตสาหกรรม รายได้ ช่วงระยะในวงจรธุรกิจ ฯลฯ (SME Profile Management)

ตารางที่ 39 เป้าหมายการพัฒนาขีดความสามารถเชิงดิจิทัลด้าน SME ขั้นตอนการค้นหาข้อมูลเพื่อวางแผน

ขั้นตอนการขอคำแนะนำเกี่ยวกับการทำธุรกิจ

ระดับการพัฒนา	ขีดความสามารถเชิงดิจิทัล
ระดับที่ 3 การส่งเสริม SME แบบบูรณาการเชิงรุกเพื่อส่งเสริมการเติบโต	<ul style="list-style-type: none"> มีช่องทางออนไลน์ เช่น live chat หรือ video call ให้ SME สามารถขอคำแนะนำจากผู้เชี่ยวชาญในเฉพาะด้านได้(E-Consulting) มีการจัดเก็บข้อมูลของ SME เช่น ข้อมูลธุรกิจ อุตสาหกรรม รายได้ ช่วงระยะในวงจรธุรกิจ ฯลฯ (SME Profile Management)

ตารางที่ 40 เป้าหมายการพัฒนาขีดความสามารถเชิงดิจิทัลด้าน SME ขั้นตอนการขอคำแนะนำเกี่ยวกับการทำธุรกิจ

ขั้นตอนการฝึกอบรมเพื่อยกระดับสมรรถนะ

ระดับการพัฒนา	ขีดความสามารถเชิงดิจิทัล
ระดับที่ 3 การส่งเสริม SME แบบบูรณาการเชิงรุกเพื่อส่งเสริมการเติบโต	<ul style="list-style-type: none"> มีระบบเพื่อให้ผู้ให้บริการจัดการอบรมสามารถนำหลักสูตรการอบรมและเนื้อหาเผยแพร่ออนไลน์ (E-Learning Content Management) มีระบบเพื่อให้ SME สามารถรับการอบรมออนไลน์ในรูปแบบต่างๆ เช่น text, audio, video (E-Learning System) ระบบสามารถให้คำแนะนำหลักสูตรการฝึกอบรมตามความต้องการรายบุคคล (Personalized Training Recommendations) ระบบสามารถบันทึกประวัติการเข้ารับการอบรมและผลการฝึกอบรมเพื่อวางแผนพัฒนาศักยภาพอย่างต่อเนื่อง (Training Certification) มีการจัดเก็บข้อมูลของ SME เช่น ข้อมูลธุรกิจ อุตสาหกรรม รายได้ ช่วงระยะในวงจรธุรกิจ ฯลฯ (SME Profile Management)

ตารางที่ 41 เป้าหมายการพัฒนาขีดความสามารถเชิงดิจิทัลด้าน SME ขั้นตอนการฝึกอบรมเพื่อยกระดับสมรรถนะ

ขั้นตอนการการประกอบธุรกิจ

ระดับการพัฒนา	ขีดความสามารถเชิงดิจิทัล
ระดับที่ 3 การส่งเสริม SME แบบบูรณาการเชิงรุกเพื่อส่งเสริมการเติบโต	<ul style="list-style-type: none"> มีระบบเทคโนโลยีสารสนเทศในรูปแบบ Software as a Service (SaaS) ให้ SME ใช้เพื่อประกอบธุรกิจ เช่น ระบบบัญชี ระบบบริหารทรัพยากรบุคคล ระบบบริหารสินค้า ฯลฯ มีการเชื่อมโยงระบบเทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อ SME (SaaS) และระบบของหน่วยงานภาครัฐเพื่อส่งข้อมูลทางอิเล็กทรอนิกส์โดยอัตโนมัติ (Integration with Government Agency System) มีการจัดเก็บข้อมูลของ SME เช่น ข้อมูลธุรกิจ อุตสาหกรรม รายได้ ช่วงระยะในวงจรธุรกิจ ฯลฯ (SME Profile Management)

ตารางที่ 42 เป้าหมายการพัฒนาขีดความสามารถเชิงดิจิทัลด้าน SME ขั้นตอนการประกอบธุรกิจ

ทั้งนี้จากการศึกษาวิเคราะห์ผลประเมินของหน่วยงานที่เกี่ยวข้องสามารถสรุปได้ว่า ปัจจุบันขีดความสามารถเชิงดิจิทัลด้านวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมโดยเฉลี่ยอยู่ที่ 72% เมื่อเปรียบเทียบกับเป้าหมายการพัฒนาในระยะ 3 ปี ดังนั้นเพื่อให้สามารถปิดช่องว่างขีดความสามารถและพัฒนาได้ตามเป้าหมายที่ได้ตั้งไว้ภายในกรอบระยะเวลา 3 ปี เสนอให้ดำเนินโครงการพัฒนาขีดความสามารถเชิงดิจิทัล ๒ โครงการดังต่อไปนี้

- ระบบศูนย์รวมข้อมูลเพื่อส่งเสริมศักยภาพ SME (SME Information Portal) ระบบศูนย์รวมข้อมูลและการให้บริการโดยใช้ระบบวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อเพิ่มศักยภาพของผู้ประกอบการ SME ประกอบไปด้วย ข้อมูลเพื่อวางแผนและประกอบธุรกิจจากหน่วยงานต่างๆ ข้อมูลหลักสูตรและการอบรมเพื่อยกระดับสมรรถนะ รวมถึงมี live chat หรือ video call ให้ผู้ประกอบการ SME สามารถขอคำแนะนำจากผู้เชี่ยวชาญเฉพาะด้านได้
- ระบบซอฟต์แวร์สนับสนุนการประกอบธุรกิจสำหรับ SME (Software as a Service for SME) พัฒนาระบบเทคโนโลยีสารสนเทศในรูปแบบ Software as a Service ให้ผู้ประกอบการใช้เพื่อสนับสนุนการประกอบธุรกิจ เช่น ฐานข้อมูลการประกอบธุรกิจ ระบบบัญชี ระบบบริหารทรัพยากรบุคคล ระบบบริหารคลังสินค้า โดยมีการเชื่อมโยงกับระบบของหน่วยงานภาครัฐเพื่อส่งข้อมูลทางอิเล็กทรอนิกส์โดยอัตโนมัติ
- โครงการบ่มเพาะความสามารถเชิงดิจิทัลและส่งเสริมผู้ประกอบการ SME อาทิ จัดกิจกรรมการประกวดผลงานนวัตกรรม การพัฒนาโมบาย แอปพลิเคชันภาครัฐ เพื่อให้เกิด App บริการภาครัฐ และนำผลงานที่มีความพร้อมมาต่อยอดเพื่อให้เกิดบริการภาครัฐจริง

โดยมีหน่วยงานผู้รับผิดชอบหลักและแผนการดำเนินโครงการดังนี้

ชื่อโครงการหลัก

หน่วยงานผู้รับผิดชอบหลัก

1	ระบบศูนย์รวมข้อมูลเพื่อส่งเสริมศักยภาพ SME (SME Information Portal)	1. สำนักงานส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม
2	ระบบซอฟต์แวร์สนับสนุนการประกอบธุรกิจสำหรับ SME (Software as a Service for SME)	1. สำนักงานส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม
3	โครงการบ่มเพาะความสามารถเชิงดิจิทัลและส่งเสริมผู้ประกอบการ SME	1. สำนักงานรัฐบาลอิเล็กทรอนิกส์ 2. สำนักงานส่งเสริมอุตสาหกรรมซอฟต์แวร์แห่งชาติ 3. เขตอุตสาหกรรมซอฟต์แวร์

รูปที่ 102 รายละเอียดหน่วยงานผู้รับผิดชอบหลักของโครงการด้านวิสาหกิจขนาดเล็กและขนาดย่อม

ปีที่ 1	ปีที่ 2	ปีที่ 3	...
การจัดเก็บข้อมูลของผู้ประกอบการรายบุคคล			
ระบบซอฟต์แวร์สนับสนุนการประกอบธุรกิจสำหรับ SME			
บ่มเพาะความสามารถเชิงดิจิทัลและส่งเสริมผู้ประกอบการ SME			

รูปที่ 103 แผนการดำเนินการโครงการด้านวิสาหกิจขนาดเล็กและขนาดย่อม

ภาษีและรายได้

ปัจจุบัน ภาครัฐมีรายได้จากการเก็บภาษีรวมทั้งสิ้นเป็นจำนวน 2.8 ล้านล้านบาท โดยกว่า 2.5 ล้านล้านบาท (~90%) ถูกจัดเก็บโดย 3 หน่วยงานหลัก ได้แก่ กรมสรรพากร กรมสรรพสามิต และกรมศุลกากร โดยภาครัฐมีภารกิจด้านภาษีที่ทำหายเนื่องจากต้องรักษาสมดุลระหว่างความถูกต้องครบถ้วนในการจัดเก็บรายได้โดยจำเป็นจะต้องอาศัยแรงขับเคลื่อนในการดำเนินงานจากหน่วยงานจำนวนมาก ทั้งหน่วยงานหลัก เช่น กรมสรรพากร กรมสรรพสามิต และกรมศุลกากร และหน่วยงานอื่นๆ เช่น กรรมการขนส่งทางบก หน่วยงานท้องถิ่น และส่วนราชการอื่นๆ และการอำนวยความสะดวกต่อผู้เสียภาษีที่มีจำนวนมากหลากหลายกลุ่ม ท่ามกลางความคาดหวังที่เพิ่มขึ้น

รูปที่ 104 ความท้าทายด้านการให้บริการด้านภาษี

ภาครัฐสามารถจัดเก็บภาษีได้ครบถ้วน ถูกต้อง และตรงเวลามากขึ้น ผ่าน 3 มาตรการหลัก ได้แก่

- การเพิ่มจำนวนบุคคลที่อยู่ในระบบภาษี จากการศึกษาพบว่า ประเทศไทยมีจำนวนบุคคลในระบบภาษีต่ำเมื่อเทียบกับจำนวนประชากรที่มีงานทำ โดยจากประชากรที่มีงานทำ 39 ล้านคน มี 9.8 ล้านคนที่ยื่นภาษี (~25% ของผู้มีงานทำ) และเพียง 3.3 ล้านคน ที่จ่ายภาษีตามลำดับ (~8% ของผู้มีงานทำ)⁵⁶
- การเพิ่มประสิทธิภาพของการตรวจภาษี (Audit) จากการศึกษาของประเทศผู้นำด้านภาษี พบว่าประมาณ 1-4% ของรายได้จากภาษีจะมาจากขั้นตอนการตรวจสอบ (Audit) ซึ่งสามารถคิดเป็นมูลค่าจำนวนเงินได้ประมาณ 10,000 ล้านบาทในบริบทของประเทศไทย.⁵⁷

⁵⁶ สถิติ กรมสรรพากร ปี 2555

⁵⁷ สถิติ กรมสรรพากร ปี 2555, ที่มา 1% ของภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาตรงกับภาษีเงินได้นิติบุคคล

- การลดความผิดพลาดของกระบวนการยื่นภาษี โดยการทำให้ขั้นตอนการยื่นและจ่ายภาษีง่ายขึ้นเพื่อลดค่าใช้จ่าย และเวลาในการดำเนินงานของภาครัฐ เช่น ใช้คำศัพท์ภาษีที่เข้าใจง่าย ลดความซับซ้อนของขั้นตอนการเสียภาษี

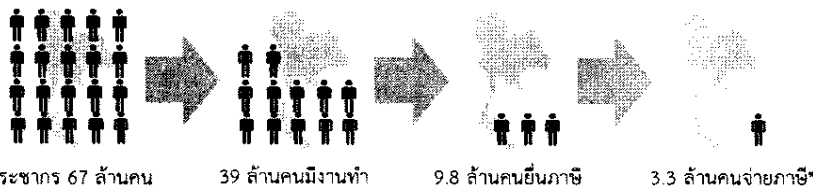
มาตรการหลัก 3 มาตรการเพื่อให้เก็บภาษีได้ถูกต้อง ครบถ้วน ตรงเวลามากขึ้น

2.5 ล้านล้านบาท

เก็บภาษีได้
ครบถ้วน ถูกต้อง
ตรงเวลามากขึ้น

1. เพิ่มจำนวนคนที่อยู่ในระบบภาษี

ไทยมีจำนวนคนในระบบภาษีต่ำเมื่อเทียบกับจำนวนของคนที่มีงานทำ

2. เพิ่มประสิทธิภาพของการตรวจภาษี (Audit)

จากการศึกษาของประเทศผู้นำด้านภาษี ประมาณ 1-4% ของรายได้จากภาษีมาจากขั้นตอนการตรวจสอบ (Audit) คิดเป็นเงินประมาณ 10,000 ล้านบาทในบริษัทของไทย*

3. ลดความผิดพลาดของกระบวนการยื่นภาษี

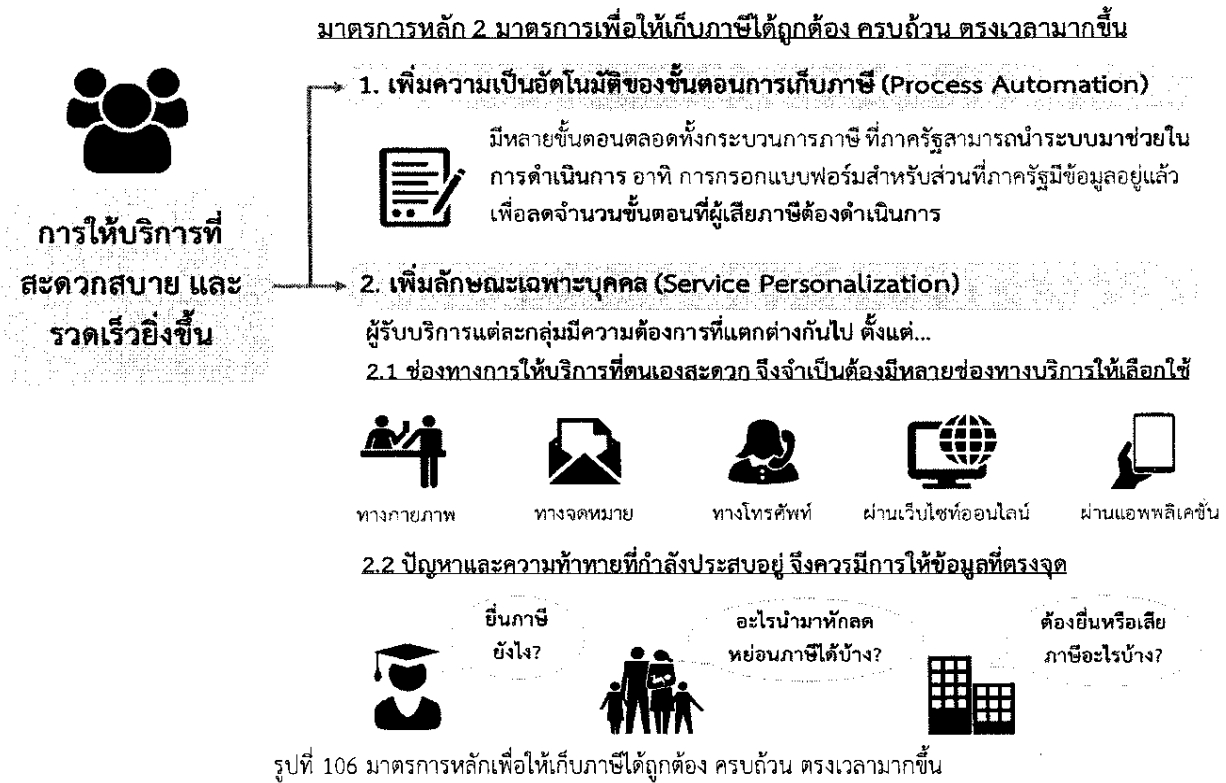
โดยการทำให้ขั้นตอนการยื่นและจ่ายภาษีง่ายขึ้น เช่น

- ใช้ศัพท์ภาษีที่เข้าใจง่าย
- ลดความซับซ้อนของขั้นตอนการเสียภาษี เพื่อลดค่าใช้จ่ายและเวลาในการดำเนินงานของภาครัฐ

รูปที่ 105 มาตรการเพื่อให้เก็บภาษีได้ถูกต้อง ครบถ้วน ตรงเวลามากขึ้น

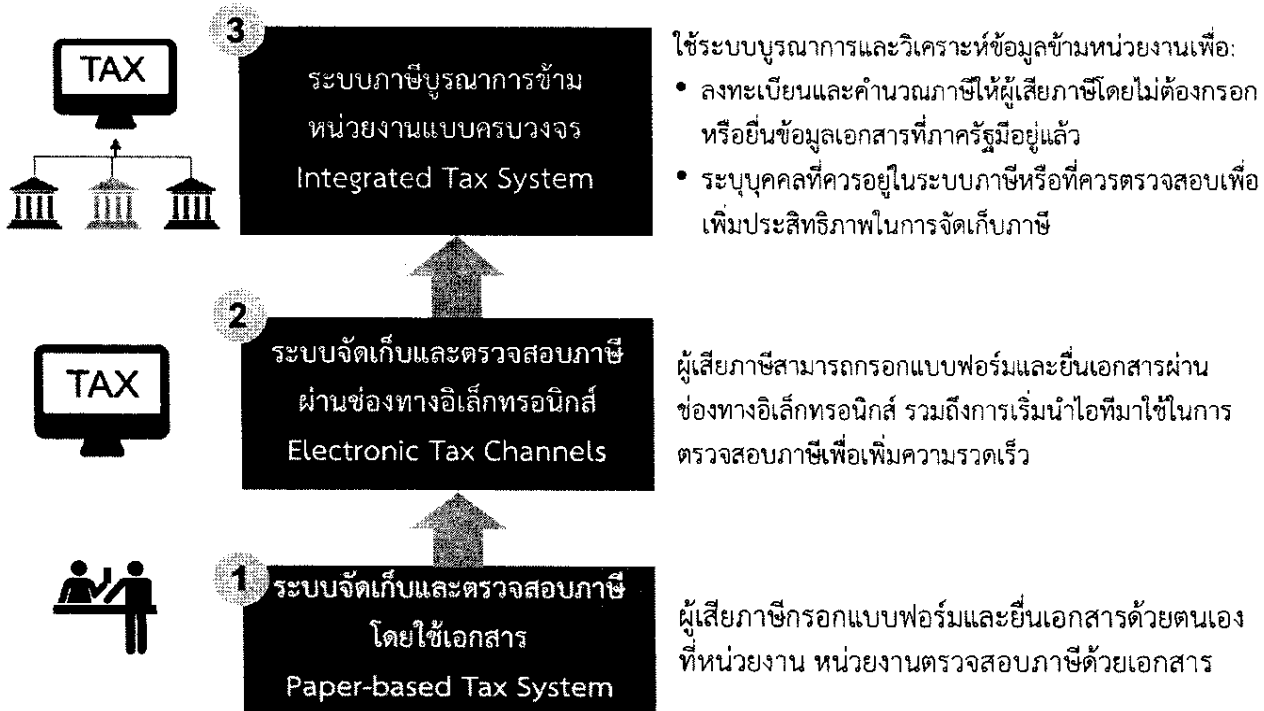
ในขณะเดียวกันภาครัฐสามารถยกระดับการให้บริการเชิงภาษีให้สะดวกสบาย และ รวดเร็วยิ่งขึ้น ผ่าน 2 มาตรการหลัก ได้แก่

- เพิ่มความเป็นอัตโนมัติของขั้นตอนการเก็บภาษี (Process Automation) โดยมีหลากหลายขั้นตอนตลอดทั้งกระบวนการเก็บภาษีที่ภาครัฐสามารถนำระบบมาช่วยในการดำเนินการ อาทิ การกรอกแบบฟอร์มส่วนที่ภาครัฐมีข้อมูลอยู่แล้ว (Pre-fill) เพื่อลดจำนวนขั้นตอนที่ผู้เสียภาษีต้องดำเนินการ
- เพิ่มลักษณะเฉพาะบุคคล (Service Personalization) เนื่องจากผู้รับบริการแต่ละกลุ่มมีความต้องการที่แตกต่างกันไป ตั้งแต่
 - มีช่องทางการให้บริการที่หลากหลาย ทั้ง ช่องทางกายภาพ ทางจดหมาย ทางโทรศัพท์ ผ่านเว็บไซต์ออนไลน์ ให้ผู้รับบริการสามารถเลือกใช้ช่องทางที่ตนเองสะดวก
 - มีการให้ข้อมูลที่ตรงกับความต้องการของผู้รับบริการแต่ละกลุ่ม อาทิ ให้ข้อมูลขั้นตอนการยื่นภาษีแก่ผู้ที่เพิ่งเริ่มทำงาน หรือ ให้ข้อมูลวิธีและช่องทางการลดหย่อนภาษีต่างๆ แก่ผู้ที่มีครอบครัว

การนำเทคโนโลยีมาช่วยสนับสนุนการดำเนินงานคือหัวใจสำคัญที่จะทำให้ภาครัฐไทยสามารถยกระดับการจัดเก็บภาษีและการให้บริการไปพร้อมกันอย่างมีประสิทธิภาพ จากการศึกษาการนำเทคโนโลยีมาใช้ในการจัดเก็บภาษีในประเทศต่างๆ พบว่าสามารถแบ่งระดับการพัฒนาได้เป็น 3 ระดับหลักดังต่อไปนี้

- **ระดับที่ 1 ระบบจัดเก็บและตรวจสอบภาษีโดยใช้เอกสาร (Paper-based Tax System)** โดยผู้เสียภาษีจะต้องกรอกแบบฟอร์ม และยื่นเอกสารด้วยตนเองที่หน่วยงาน จากนั้นหน่วยงานจะดำเนินการตรวจสอบภาษีจากเอกสารที่ได้รับ
- **ระดับที่ 2 ระบบจัดเก็บและตรวจสอบภาษีผ่านช่องทางอิเล็กทรอนิกส์ (Electronic Tax Channels)** โดยผู้เสียภาษีสามารถกรอกแบบฟอร์ม และยื่นเอกสารผ่านช่องทางอิเล็กทรอนิกส์ รวมถึงการริเริ่มนำระบบไอทีมาใช้ในการตรวจสอบภาษี เพื่อเพิ่มความรวดเร็วในการตรวจสอบ
- **ระดับที่ 3 ระบบภาษีบูรณาการข้ามหน่วยงานแบบครบวงจร (Integrated Tax System)** ซึ่งมีระบบบูรณาการและวิเคราะห์ข้อมูลข้ามหน่วยงานเพื่อ
 - ลงทะเบียนและคำนวณภาษีให้ผู้เสียภาษีโดยไม่ต้องกรอกหรือยื่นข้อมูลเอกสารที่ภาครัฐมีอยู่แล้ว
 - ระบุบุคคลที่ควรอยู่ในระบบภาษีหรือที่ควรตรวจสอบเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพในการจัดเก็บภาษี

รูปที่ 107 ระดับการพัฒนาของการยกระดับงานบริการด้านภาษีและรายได้

เทคโนโลยีจะช่วยลดจำนวนขั้นตอนที่ผู้เสียภาษีต้องดำเนินการผ่านการบูรณาการข้อมูลระหว่างหน่วยงาน และนำไปสู่ประสบการณ์ของผู้เสียภาษีที่สะดวกรวดเร็วมากขึ้น โดยสามารถแบ่งขั้นตอนการดำเนินงานด้านภาษีและรายได้ออกเป็น 4 ขั้นตอนหลัก ตั้งแต่การลงทะเบียนผู้เสียภาษี การกรอกแบบฟอร์มภาษี การชำระ/ขอคืนภาษี และการตรวจสอบภาษี

รูปที่ 108 ขั้นตอนหลักในการดำเนินงานด้านภาษีและรายได้

ในระดับที่ 1 ผู้เสียภาษีต้องดำเนินงานหลายขั้นตอนด้วยตนเองผ่านช่องทางกายภาพ ตั้งแต่การติดต่อหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเพื่อขอข้อมูล การเดินทางไปลงทะเบียนผู้เสียภาษี การกรอกข้อมูลทุกอย่างบนแบบฟอร์มกระดาษ การเดินทางไปยื่นแบบฟอร์มภาษี จนถึงชำระและขอคืนภาษีด้วยตนเองที่หน่วยงาน ในขณะที่เดียวกันหน่วยงานภาครัฐทำการตรวจสอบภาษีทั้งหมดผ่านแบบฟอร์มกระดาษ

ในระดับที่ 2 ผู้เสียภาษีสามารถดำเนินงานทุกขั้นตอนผ่านช่องทางเดียว ตั้งแต่การขอข้อมูล การลงทะเบียนผู้เสียภาษี การกรอกแบบฟอร์มและส่งเอกสารประกอบต่างๆ จนถึงชำระและขอคืนภาษีผ่านช่องทางออนไลน์ นอกจากนี้ภาครัฐยังมีการนำระบบไอทีมาใช้เพื่อเพิ่มความรวดเร็วในการตรวจสอบภาษีอีกด้วย

ในระดับที่ 3 การนำระบบมาใช้เพิ่มความอัตโนมัติในขั้นตอนต่างๆ ตั้งแต่ระบบลงทะเบียนผู้เสียภาษีอัตโนมัติ ระบบรวบรวมข้อมูลเพื่อคำนวณภาษีที่ต้องจ่าย/ได้คืนอัตโนมัติ และระบบชำระ/คืนภาษีแบบอัตโนมัติ โดยผู้เสียภาษีเพียงต้องทำการยืนยันความถูกต้องปริมาณภาษีที่ต้องชำระหรือต้องได้รับคืนเพียงขั้นตอนเดียว รวมถึงการนำระบบวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อค้นหาบุคคลที่ควรอยู่ในระบบภาษี และระบุบุคคลที่ควรถูกตรวจสอบภาษีซึ่งอ้างอิงข้อมูลจากหน่วยงานทั้งภาครัฐและภาคเอกชน ตามเกณฑ์ดังนี้

- ค้นหาบุคคลที่ควรอยู่ในระบบภาษี เช่น บุคคลที่มีสินทรัพย์มากผิดปกติ หรือ บุคคลที่มีการทำธุรกรรมและพฤติกรรมการใช้จ่ายที่น่าสงสัย
- ระบุบุคคลที่ควรถูกตรวจสอบ โดยวิเคราะห์จากบุคคลที่มีประวัติการเสียภาษีที่ไม่ดี หรือ บุคคลที่มีการให้ข้อมูลไม่ตรงกับข้อมูลที่ได้จากหน่วยงานอื่นๆ

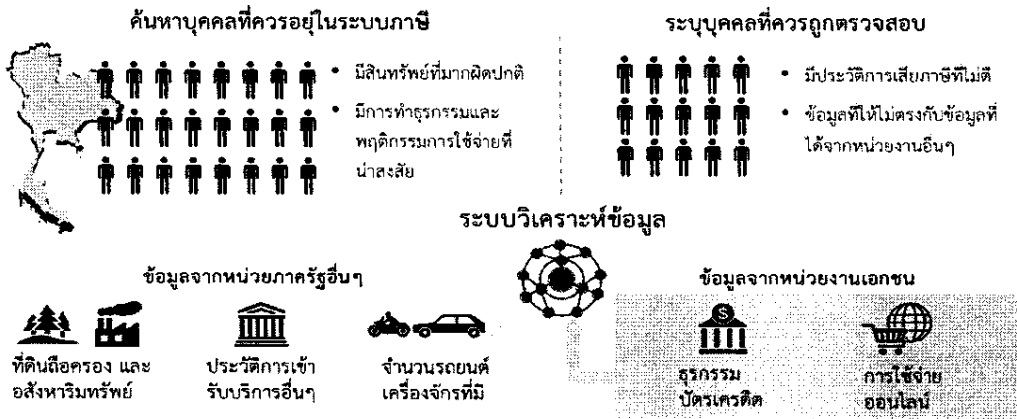

รูปที่ 109 ระดับการพัฒนาของการยกระดับงานบริการด้านภาษีและรายได้ในแต่ละขั้นตอนการดำเนินการ

ระบบภาษีบูรณาการข้ามหน่วยงานแบบครบวงจร

ระบบวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อระบุบุคคลที่ควรถูกตรวจสอบ

ที่มา: แผนพัฒนาระบบภาษีบูรณาการแบบครบวงจร ปี 2550-2555 จากสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา ปี 2555

รูปที่ 110 ระบบตรวจสอบภาษี แบบค้นหาและระบุบุคคล

จากการประชุมระดมสมองกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ที่ประชุมมีความเห็นให้ตั้งเป้าหมายการพัฒนาขีดความสามารถดิจิทัลด้านการบูรณาการข้ามหน่วยงานแบบครบวงจร ภายในระยะเวลา 3 ปี โดยมีรายละเอียดของขีดความสามารถเชิงดิจิทัลที่จะนำไปจัดทำแผนแม่บทการพัฒนารัฐบาลดิจิทัล ดังต่อไปนี้

ขั้นตอนการลงทะเบียนผู้เสียภาษี

ระดับการพัฒนา	ขีดความสามารถเชิงดิจิทัล
ระดับที่ 3 ระบบภาษีบูรณาการข้ามหน่วยงานแบบครบวงจร	<ul style="list-style-type: none"> การบริการที่ผู้รับบริการสามารถสืบค้นข้อมูลด้านภาษีด้วยตนเองผ่านช่องทางออนไลน์⁵⁸ มีช่องทางการลงทะเบียนออนไลน์ การติดต่อเจ้าหน้าที่ผ่านช่องทางออนไลน์ การลงทะเบียนเสียภาษีผ่านช่องทางออนไลน์ ที่ผู้รับบริการสามารถดำเนินการด้วยตนเอง ระบบเลขทะเบียนภาษีหลัก (Single Tax ID) เพื่อให้ผู้เสียภาษีสามารถทำธุรกรรมด้านภาษีทุกประเภท ระบบการยืนยันตัวตน โดยผู้เสียภาษี Login เข้าระบบเพียงครั้งเดียว (Single Sign On) สำหรับทำธุรกรรมด้านภาษีทุกประเภท ระบบให้ข้อมูลด้านภาษีที่ปรับตามความต้องการของผู้รับบริการในแต่ละกลุ่ม และ แต่ละช่วงการดำเนินชีวิตของผู้รับบริการ ระบบที่คอยอัปเดตข้อมูลและสถานะของผู้เสียภาษีตลอดช่วงชีวิต⁵⁹ มีการให้ข้อมูลที่สอดคล้องกับความต้องการของแต่ละกลุ่มผู้รับบริการ

ตารางที่ 43 เป้าหมายการพัฒนาขีดความสามารถเชิงดิจิทัลด้านภาษีและรายได้ ในขั้นตอนการลงทะเบียนผู้เสียภาษี

ขั้นตอนการกรอกแบบฟอร์มภาษี

ระดับการพัฒนา	ขีดความสามารถเชิงดิจิทัล
ระดับที่ 3 ระบบภาษีบูรณาการข้ามหน่วยงานแบบครบวงจร	<ul style="list-style-type: none"> ระบบที่สามารถเติมข้อมูลที่หน่วยงานภาครัฐจัดเก็บไว้ (pre-fill) โดยอัตโนมัติ ระบบที่สามารถคำนวณภาษีอัตโนมัติ ที่ผู้เสียภาษีต้องชำระเพิ่มหรือได้รับคืน ระบบแจ้งเตือนผู้เสียภาษีล่วงหน้าผ่านช่องทางติดต่ออีเมล หรือ SMS ส่วนบุคคล เช่น การแจ้งเตือนวันกำหนดส่งแบบฟอร์มภาษี การแจ้งเตือนวันครบกำหนดวันชำระภาษี เป็นต้น

ตารางที่ 44 เป้าหมายการพัฒนาขีดความสามารถเชิงดิจิทัลด้านภาษีและรายได้ ในขั้นตอนการกรอกแบบฟอร์มภาษี

⁵⁸ ช่องทางออนไลน์ รวมถึง ช่องทางเว็บไซต์ อีเมล และ ช่องทางมือถือ

⁵⁹ การเปลี่ยนแปลงทางรายได้และ/หรือรายจ่ายตลอดช่วงชีวิต เช่น เริ่มทำงาน แต่งงาน มีบุตร พักการ เกษียณ ฯลฯ

ขั้นตอนการชำระ/ขอคืนภาษี

ระดับการพัฒนา	ขีดความสามารถเชิงดิจิทัล
ระดับที่ 3 ระบบภาษีบูรณาการข้ามหน่วยงานแบบครบวงจร	<ul style="list-style-type: none"> ระบบชำระและคืนภาษีอัตโนมัติผ่านบัญชีธนาคารของผู้เสียภาษี

ตารางที่ 45 เป้าหมายการพัฒนาขีดความสามารถเชิงดิจิทัลด้านภาษีและรายได้ ในขั้นตอนการชำระ/ขอคืนภาษี

ขั้นตอนการตรวจสอบภาษี

ระดับการพัฒนา	ขีดความสามารถเชิงดิจิทัล
ระดับที่ 3 ระบบภาษีบูรณาการข้ามหน่วยงานแบบครบวงจร	<ul style="list-style-type: none"> ระบบจัดเก็บข้อมูลด้านภาษีทุกชนิดในรูปแบบอิเล็กทรอนิกส์ ระบบตรวจสอบภาษีและเอกสารประกอบการยื่นภาษี ผ่านช่องทางออนไลน์ ระบบวิเคราะห์ข้อมูล เพื่อค้นหาและระบุตัวบุคคลที่อยู่นอกระบบภาษี เพื่อขยายฐานภาษี (Taxpayer Discovery) ระบบวิเคราะห์ข้อมูล เพื่อค้นหาและระบุตัวบุคคลที่มีแนวโน้ม ควรถูกตรวจสอบด้านภาษี (Audit Selection) ระบบประเมินและให้คะแนนความเสี่ยง⁶⁰ของผู้เสียภาษี (Risk Scoring)

ตารางที่ 46 เป้าหมายการพัฒนาขีดความสามารถเชิงดิจิทัลด้านภาษีและรายได้ ในขั้นตอนการตรวจสอบภาษี

ทั้งนี้จากการศึกษาวิเคราะห์ผลประเมินของหน่วยงานที่เกี่ยวข้องสามารถสรุปได้ว่า ปัจจุบันขีดความสามารถเชิงดิจิทัลด้านภาษีและรายได้โดยเฉลี่ยอยู่ที่ 69% เมื่อเปรียบเทียบกับเป้าหมายการพัฒนาในระยะ 3 ปี ดังนั้นเพื่อให้สามารถปิดช่องว่างขีดความสามารถและพัฒนาได้ตามเป้าหมายที่ได้ตั้งไว้ภายในกรอบระยะเวลา 3 ปี เสนอให้ดำเนินโครงการพัฒนาขีดความสามารถเชิงดิจิทัล 2 โครงการดังต่อไปนี้

- **ระบบจ่ายภาษีอัตโนมัติ (Automatic Tax Filing)** ระบบที่รวบรวมข้อมูลต่างๆ ของทั้งภาคประชาชนและภาคธุรกิจ เพื่อนำมาเพิ่มความเป็นอัตโนมัติในกระบวนการจ่ายภาษีและอำนวยความสะดวกให้แก่ผู้เสียภาษี โดยการกรอกข้อมูลที่หน่วยงานภาครัฐมีอยู่แล้วให้โดยอัตโนมัติ (Auto-fill) การคำนวณภาษีและการชำระ/ขอคืนภาษีผ่านบัญชีเงินฝากอัตโนมัติเมื่อได้รับอนุมัติ
- **ระบบวิเคราะห์ข้อมูลกระบวนการจัดเก็บภาษีเชิงลึก (Tax Analytics)** ระบบบูรณาการและวิเคราะห์ข้อมูลจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้องต่างๆ ทั้งของภาครัฐและภาคเอกชน เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพในกระบวนการจัดเก็บภาษีให้ถูกต้อง ครบถ้วน โดยการค้นหาและระบุบุคคลที่ควรอยู่ในระบบภาษี และการคัดเลือกบุคคลที่ควรถูกตรวจสอบเป็นพิเศษ อาทิ ผู้ที่มีการทำธุรกรรมและพฤติกรรมการใช้จ่ายที่น่าสงสัย

⁶⁰ ความเสี่ยงในที่นี้ หมายถึง โอกาสในการเกิดข้อผิดพลาดในกระบวนการยื่นภาษีของผู้เสียภาษีแต่ละราย เช่น กรอกข้อมูลผิด ค่าคำนวณภาษีผิด ยื่นเอกสารประกอบผิด ฯลฯ ซึ่งอาจประเมินจากประวัติการเสียภาษี หรือพฤติกรรมอื่นๆ ที่น่าสงสัย เพื่อเป็นข้อมูลให้หน่วยงานทำการตรวจสอบภาษีของผู้เสียภาษีนั้นๆ

โดยมีหน่วยงานผู้รับผิดชอบหลักและแผนการดำเนินโครงการดังนี้

ชื่อโครงการหลัก	หน่วยงานผู้รับผิดชอบหลัก
1 ระบบจ่ายภาษีอัตโนมัติ (Automatic Tax Filing)	1. สำนักงานปลัด กระทรวงการคลัง
2 ระบบวิเคราะห์ข้อมูลกระบวนการจัดเก็บภาษีเชิงลึก (Tax Analytics)	1. สำนักงานปลัด กระทรวงการคลัง

รูปที่ 111 รายละเอียดหน่วยงานผู้รับผิดชอบหลักของโครงการด้านภาษีและรายได้

ปีที่ 1	ปีที่ 2	ปีที่ 3	...
ระบบจ่ายภาษีอัตโนมัติ (Automatic Tax Filing)			
การรวบรวมและเชื่อมโยงฐานข้อมูล	เพิ่มความถี่อัตโนมัติของกระบวนการจ่ายภาษี		
	ระบบวิเคราะห์ข้อมูลกระบวนการจัดเก็บภาษีเชิงลึก		

รูปที่ 112 แผนการดำเนินการโครงการด้านภาษีและรายได้

บทที่ 9 ยุทธศาสตร์ที่ 4 การยกระดับความมั่นคงและเพิ่มความปลอดภัยของประชาชน

ยุทธศาสตร์ที่ 4 การยกระดับความมั่นคงและเพิ่มความปลอดภัยของประชาชนครอบคลุม 4 มาตรการ ได้แก่ ความปลอดภัยสาธารณะ การบริหารจัดการชายแดน การป้องกันภัยธรรมชาติ และการจัดการในภาวะวิกฤต

ความปลอดภัยสาธารณะ

วัตถุประสงค์หลักของการดำเนินงานด้านความปลอดภัยสาธารณะ คือการสร้างความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สินของประชาชนในประเทศ ซึ่งในปัจจุบันมีเทคโนโลยีหลายประเภทที่สามารถนำมาสนับสนุนการทำงานของหน่วยงานที่ดูแลรับผิดชอบด้านความปลอดภัยสาธารณะ ดังเช่น

- การเพิ่มการเฝ้าระวัง (Surveillance) สามารถนำกล้องวงจรปิดมาติดตั้งให้ครอบคลุมพื้นที่ในวงกว้าง เพื่อเพิ่มขีดความสามารถในการสังเกตการณ์และบันทึกภาพเหตุการณ์ที่เกิดขึ้น
- การเพิ่มความคล่องตัวของเจ้าหน้าที่ (Mobility) สามารถใช้อุปกรณ์สื่อสารเคลื่อนที่ (mobile device) เช่น smart phone หรือ tablet ช่วยให้เจ้าหน้าที่ภาคสนามสามารถบันทึกและเข้าถึงข้อมูลได้อย่างรวดเร็วและมีประสิทธิภาพมากขึ้น ทั้งข้อมูลภาพ เสียง และข้อมูลอื่นๆ
- การเพิ่มการมีส่วนร่วมในการแก้ปัญหา (Crowdsourcing) โดยการเพิ่มช่องทางให้ประชาชนสามารถติดต่อสื่อสารกับเจ้าหน้าที่ได้สะดวกยิ่งขึ้น และมีส่วนร่วมในการรักษาความปลอดภัยสาธารณะและแก้ปัญหา
- การวิเคราะห์ข้อมูลเชิงลึก (Analytics) สามารถนำมาช่วยวิเคราะห์และประเมินความเสี่ยงต่อการเกิดเหตุ และช่วยเจ้าหน้าที่วิเคราะห์ข้อมูลในการสืบสวน จับกุมและดำเนินคดี

เพิ่มการเฝ้าระวัง (Surveillance)

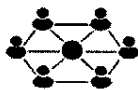
กล้องวงจรปิดที่ราคาต่ำลงทำให้สามารถติดตั้งให้ครอบคลุมพื้นที่ในวงกว้าง เพิ่มขีดความสามารถในการสังเกตการณ์และบันทึกภาพเหตุการณ์ที่เกิดขึ้น

เพิ่มความคล่องตัวของเจ้าหน้าที่ (Mobility)

อุปกรณ์สื่อสารเคลื่อนที่ (mobile device) เช่น smart phone หรือ tablet ช่วยให้เจ้าหน้าที่ภาคสนามสามารถบันทึกและเข้าถึงข้อมูลได้อย่างรวดเร็วและมีประสิทธิภาพมากขึ้น ทั้งข้อมูลภาพ เสียง และข้อมูลอื่นๆ

เพิ่มการมีส่วนร่วมในการแก้ปัญหา (Crowdsourcing)

เพิ่มช่องทางให้ประชาชนสามารถติดต่อสื่อสารกับเจ้าหน้าที่ได้สะดวกยิ่งขึ้น และมีส่วนร่วมในการรักษาความปลอดภัยสาธารณะและแก้ปัญหา

วิเคราะห์ข้อมูลเชิงลึก (Analytics)

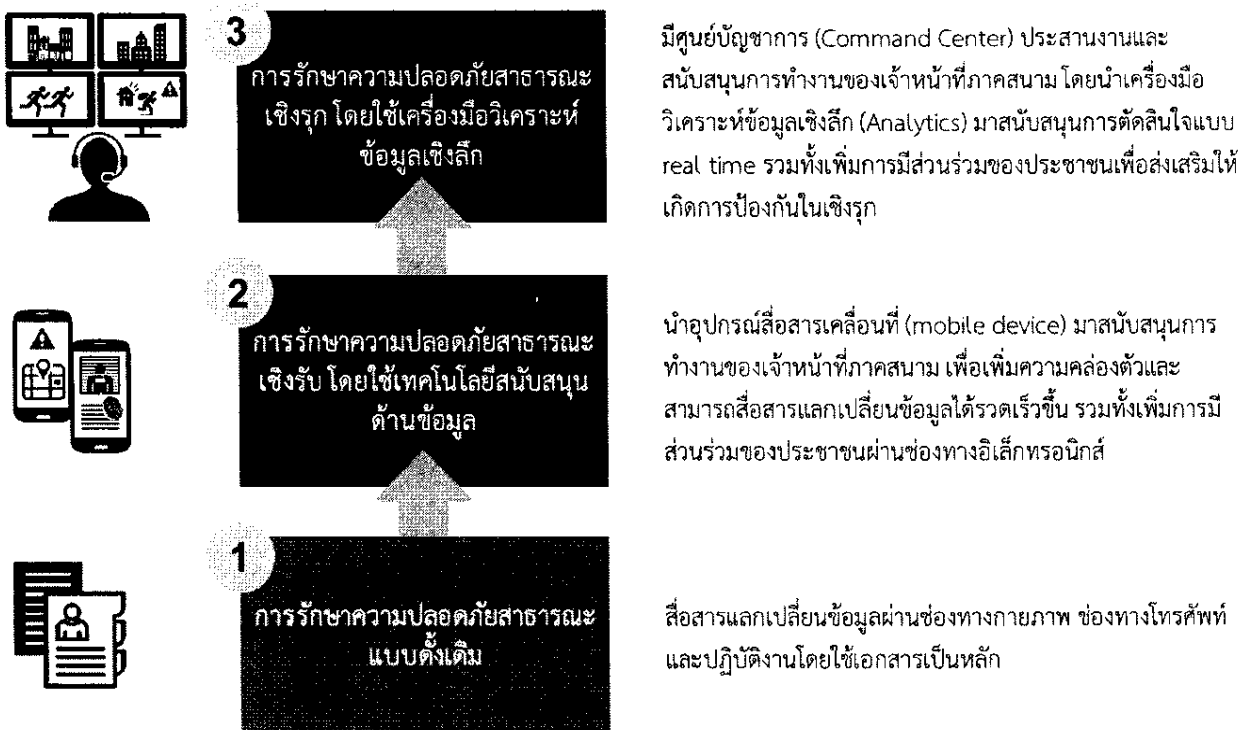

เครื่องมือวิเคราะห์ข้อมูลเชิงลึกช่วยวิเคราะห์และประเมินความเสี่ยงต่อการเกิดเหตุ และช่วยเจ้าหน้าที่วิเคราะห์ข้อมูลในการสืบสวน จับกุมและดำเนินคดี

รูปที่ 113 เทคโนโลยีที่ช่วยสนับสนุนการทำงานของหน่วยงานที่ดูแลรับผิดชอบด้านความปลอดภัยสาธารณะ

ในปัจจุบันสามารถนำเทคโนโลยีเข้ามาช่วยในการยกระดับประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ภาคสนาม และเปลี่ยนจากการแก้ไขสถานการณ์หลังเกิดเหตุมาเป็นการป้องกันก่อนเกิดเหตุมากขึ้น โดยสามารถแบ่งการพัฒนาได้เป็น 3 ระดับหลัก ดังนี้

- ระดับที่ 1 การรักษาความปลอดภัยสาธารณะแบบดั้งเดิม (Traditional Public Safety) โดยมีการสื่อสารแลกเปลี่ยนข้อมูลผ่านช่องทางกายภาพ ช่องทางโทรศัพท์ และปฏิบัติงานโดยใช้เอกสารเป็นหลัก
- ระดับที่ 2 การรักษาความปลอดภัยสาธารณะเชิงรับ โดยใช้เทคโนโลยีสนับสนุนด้านข้อมูล (Responsive Public Safety) เป็นการนำอุปกรณ์สื่อสารเคลื่อนที่ (mobile device) มาสนับสนุนการทำงานของเจ้าหน้าที่ภาคสนาม เพื่อเพิ่มความคล่องตัวและสามารถสื่อสารแลกเปลี่ยนข้อมูลได้รวดเร็วขึ้น รวมทั้งเพิ่มการมีส่วนร่วมของประชาชนผ่านช่องทางอิเล็กทรอนิกส์
- ระดับที่ 3 การรักษาความปลอดภัยสาธารณะเชิงรุก โดยใช้เครื่องมือวิเคราะห์ข้อมูลเชิงลึก (Proactive Public Safety) มีศูนย์บัญชาการ (Command Center) ประสานงานและสนับสนุนการทำงานของเจ้าหน้าที่ภาคสนาม โดยนำเครื่องมือวิเคราะห์ข้อมูลเชิงลึก (Analytics) มาสนับสนุนการตัดสินใจแบบ real time รวมทั้งเพิ่มการมีส่วนร่วมของประชาชนเพื่อส่งเสริมให้เกิดการป้องกันในเชิงรุก

รูปที่ 114 ระดับการพัฒนาของการรักษาความปลอดภัยสาธารณะ

ในการรักษาความปลอดภัยสาธารณะสามารถแบ่งขั้นตอนได้เป็น 3 ขั้นตอน คือ การรับแจ้งเหตุ การสืบสวน และการจับกุมและดำเนินคดี

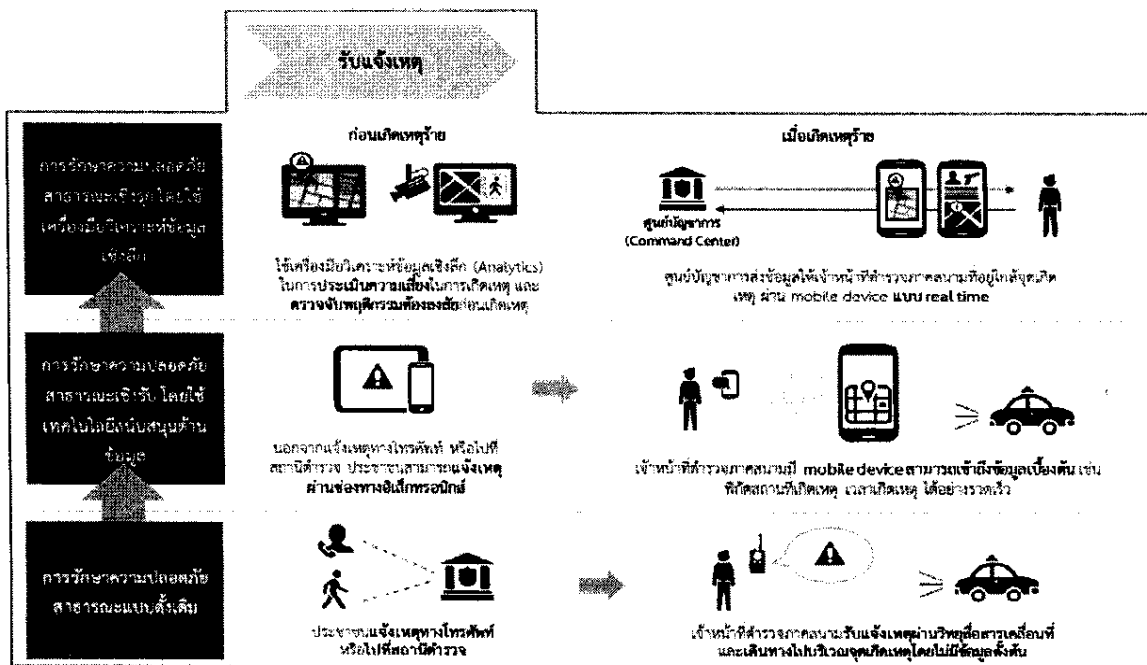
รูปที่ 115 ขั้นตอนการรักษาความปลอดภัยสาธารณะ

ในขั้นตอนของการรับแจ้งเหตุ เทคโนโลยีไม่เพียงแต่ช่วยเพิ่มช่องทางในการรับแจ้งเหตุ และส่งข้อมูลให้เจ้าหน้าที่ภาคสนามปฏิบัติการ แต่ยัง สามารถช่วยคาดการณ์ความเสี่ยงและแจ้งให้เจ้าหน้าที่รับทราบเพื่อเฝ้าระวังสถานการณ์ ดังแสดงในรูปที่ 116

ในระดับที่ 1 ประชาชนสามารถทำการแจ้งเหตุ ไปยังเจ้าหน้าที่ตำรวจผ่านทางโทรศัพท์ หรือเดินทางไปยังสถานีตำรวจ จากนั้น เจ้าหน้าที่ตำรวจภาคสนามจะได้รับแจ้งเหตุผ่านวิทยุสื่อสารเคลื่อนที่ และเดินทางไปบริเวณจุดเกิดเหตุโดยไม่มีข้อมูลตั้งต้น

ในระดับที่ 2 มีการเพิ่มช่องทางการแจ้งเหตุ โดยประชาชนสามารถแจ้งเหตุผ่านช่องทางอิเล็กทรอนิกส์ และเจ้าหน้าที่ตำรวจภาคสนามมีอุปกรณ์สื่อสารเคลื่อนที่ (Mobile Device) ทำให้สามารถเข้าถึงข้อมูลเบื้องต้น เช่น พิกัดสถานที่เกิดเหตุ เวลาเกิดเหตุ ได้อย่างรวดเร็ว

ในระดับที่ 3 ก่อนเกิดเหตุร้ายเจ้าหน้าที่ตำรวจสามารถใช้เครื่องมือวิเคราะห์ข้อมูลเชิงลึก (Analytics) เพื่อทำการประเมินความเสี่ยงในการเกิดเหตุ และ ตรวจจับพฤติกรรมต้องสงสัยก่อนเกิดเหตุ และเมื่อเกิดเหตุร้าย ศูนย์บัญชาการจะสามารถส่งข้อมูลให้เจ้าหน้าที่ตำรวจภาคสนามที่อยู่ใกล้จุดเกิดเหตุ ผ่านอุปกรณ์สื่อสารเคลื่อนที่ แบบ Real-Time

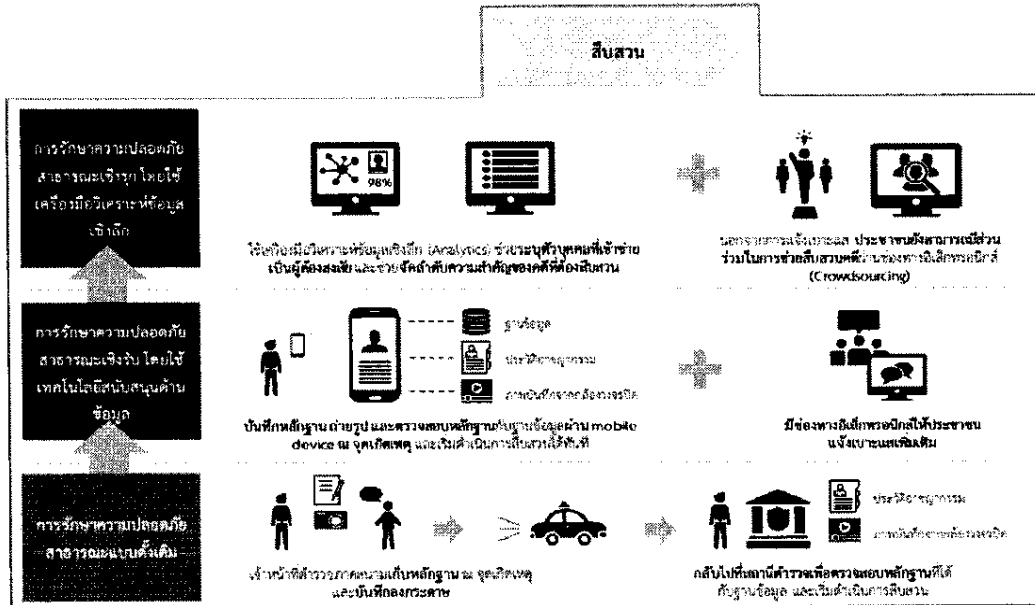
รูปที่ 116 ระดับการพัฒนาของการรักษาความปลอดภัยสาธารณะ ในขั้นตอนการรับแจ้งเหตุ

ต่อมาในขั้นตอนการสืบสวน เทคโนโลยีสามารถช่วยเพิ่มความเร็วและเพิ่มประสิทธิภาพในการทำงานของเจ้าหน้าที่ รวมทั้ง เพิ่มความมีส่วนร่วมของประชาชนในการช่วยคลี่คลายคดี ดังแสดงในรูปที่ 117

ในระดับที่ 1 เจ้าหน้าที่ตำรวจภาคสนามเก็บหลักฐาน ณ จุดเกิดเหตุและบันทึกลงกระดาษ และเมื่อเดินทางกลับไปสถานีตำรวจ เพื่อตรวจสอบหลักฐานที่ได้กับฐานข้อมูล และเริ่มดำเนินการสืบสวน

ในระดับที่ 2 เจ้าหน้าที่ทำการบันทึกหลักฐาน ถ่ายรูป และตรวจสอบหลักฐานกับฐานข้อมูลผ่านอุปกรณ์สื่อสารเคลื่อนที่ ณ จุดเกิดเหตุ และเริ่มดำเนินการสืบสวนได้ทันที อีกทั้งยังมีช่องทางอิเล็กทรอนิกส์เพื่อให้ประชาชนสามารถแจ้งเบาะแสเพิ่มเติม

ในระดับที่ 3 มีการใช้เครื่องมือวิเคราะห์ข้อมูลเชิงลึก (Analytics) เพื่อช่วยระบุตัวบุคคลที่เข้าข่ายเป็นผู้ต้องสงสัย และช่วย จัดลำดับความสำคัญของคดีที่ต้องสืบสวน นอกจากนี้การแจ้งเบาะแส ประชาชนยังสามารถมีส่วนร่วมในการช่วยสืบสวนคดีผ่านช่องทาง อิเล็กทรอนิกส์ (Crowdsourcing)

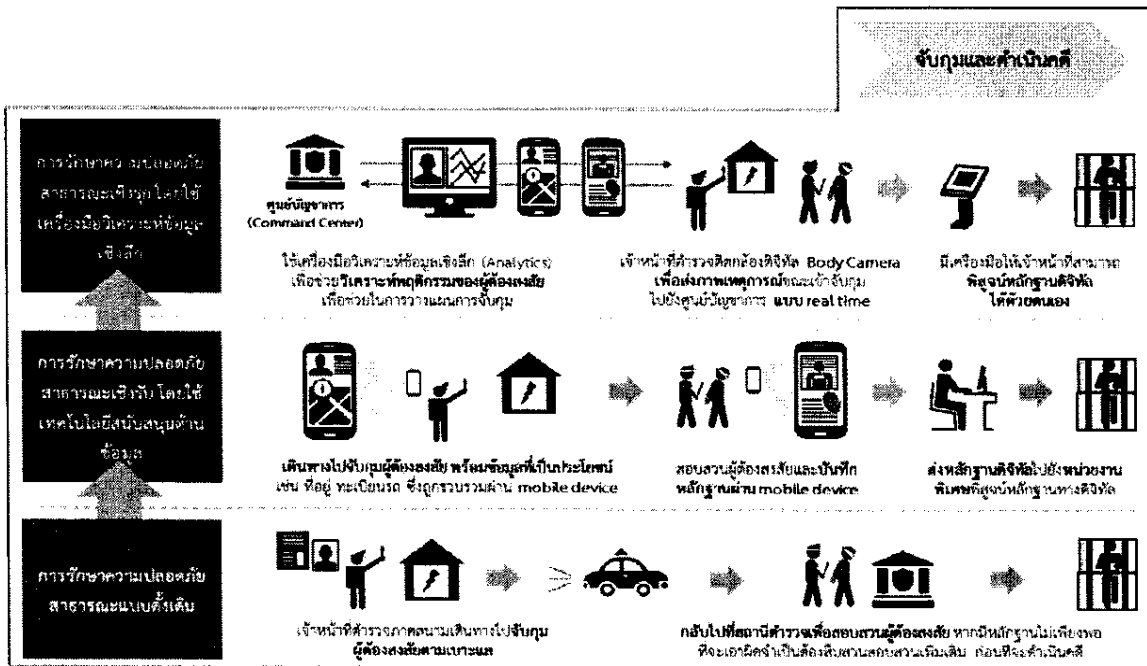
รูปที่ 117 ระดับการพัฒนาของการรักษาความปลอดภัยสาธารณะ ในขั้นตอนการสืบสวน

ในขั้นตอนการจับกุมและดำเนินคดี เทคโนโลยีสามารถช่วยเพิ่มความแม่นยำและเป็นช่องทางในการรวบรวมหลักฐานมัดตัวผู้ต้องสงสัย จึงมีโอกาสสูงที่เจ้าหน้าที่ตำรวจจะสามารถเอาผิดและดำเนินคดีได้ทันที รวมทั้งปฏิบัติการได้อย่างปลอดภัย ดังแสดงในรูปที่ 118

โดยในระดับที่ 1 หลังจากที่เจ้าหน้าที่ตำรวจภาคสนามเดินทางไปจับกุมผู้ต้องสงสัยตามเบาะแส แล้วเดินทางกลับไปที่สถานีตำรวจเพื่อสอบสวนผู้ต้องสงสัย หากมีหลักฐานไม่เพียงพอที่จะเอาผิด เจ้าหน้าที่ตำรวจจำเป็นต้องทำการสืบสวนสอบสวนเพิ่มเติม ก่อนที่จะดำเนินคดี

ในระดับที่ 2 เจ้าหน้าที่ตำรวจสามารถเดินทางไปจับกุมผู้ต้องสงสัย พร้อมข้อมูลที่เป็นประโยชน์ เช่น ที่อยู่ ทะเบียนรถ ซึ่งถูกรวบรวมผ่าน mobile device หลังจากนั้นสามารถทำการสอบสวนผู้ต้องสงสัยและบันทึกหลักฐานผ่าน mobile device และสามารถส่งหลักฐานดิจิทัลไปยังหน่วยงานพิเศษพิสูจน์หลักฐานทางดิจิทัล

ในระดับที่ 3 เจ้าหน้าที่ตำรวจสามารถใช้เครื่องมือวิเคราะห์ข้อมูลเชิงลึก (Analytics) เพื่อช่วยวิเคราะห์พฤติกรรมของผู้ต้องสงสัย เพื่อช่วยในการวางแผนการจับกุม นอกจากนี้เจ้าหน้าที่ตำรวจยังสามารถติดกล้องดิจิทัล Body Camera เพื่อส่งภาพเหตุการณ์ขณะเข้าจับกุมไปยังศูนย์บัญชาการ แบบ real time และมีเครื่องมือให้เจ้าหน้าที่สามารถพิสูจน์หลักฐานดิจิทัลได้ด้วยตนเอง

รูปที่ 118 ระดับการพัฒนาของการรักษาความปลอดภัยสาธารณะ ในขั้นตอนการจับกุมและดำเนินคดี

จากการประชุมระดมสมองกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ที่ประชุมมีความเห็นให้ตั้งเป้าหมายการพัฒนาขีดความสามารถดิจิทัล ด้านการรักษาความปลอดภัยสาธารณะเชิงรุก โดยใช้เครื่องมือวิเคราะห์ข้อมูลเชิงลึก ภายในระยะเวลา 3 ปี โดยมีรายละเอียดของขีดความสามารถเชิงดิจิทัลที่จะนำไปจัดทำแผนแม่บทการพัฒนาธรรมาภิบาลดิจิทัล ดังต่อไปนี้

ขั้นตอนการแจ้งเหตุ

ระดับการพัฒนา	ขีดความสามารถเชิงดิจิทัล
ระดับที่ 3 การรักษาความปลอดภัยสาธารณะเชิงรุก โดยใช้เครื่องมือวิเคราะห์ข้อมูลเชิงลึก	<ul style="list-style-type: none"> ระบบบริการประชาชนเพื่อแจ้งเหตุผ่านช่องทางอิเล็กทรอนิกส์ เจ้าหน้าที่ภาคสนามมีเครื่องมือสื่อสารเคลื่อนที่ (Mobile Device) สำหรับรับแจ้งเหตุและรับข้อมูลเบื้องต้น ระบบที่มีการบูรณาการข้อมูลเชิงรุกเพื่อรักษาความปลอดภัยสาธารณะ เช่น การเชื่อมโยงข้อมูลจากกล้องวงจรปิดของหน่วยงานต่างๆ กับข้อมูลอาชญากรรม เป็นต้น (Surveillance and Crime Cases Data Integration) ระบบวิเคราะห์ข้อมูลเชิงลึกและภาพเคลื่อนไหว (Video) สำหรับการประเมินความเสี่ยง การเกิดเหตุแต่ละพื้นที่ในแต่ละช่วงเวลา เพื่อนำไปใช้ในการบริหารจัดการการเฝ้าระวัง (Predictive Video Analytics) ระบบและเครื่องมือสำหรับศูนย์บัญชาการในการติดตาม ควบคุมและบริหารจัดการเหตุ (Command Center)

ตารางที่ 47 เป้าหมายการพัฒนาขีดความสามารถเชิงดิจิทัลด้านความปลอดภัยสาธารณะ ขั้นตอนการแจ้งเหตุ

ขั้นตอนการสืบสวน

ระดับการพัฒนา	ขีดความสามารถเชิงดิจิทัล
ระดับที่ 3 การรักษาความปลอดภัยสาธารณะเชิงรุก โดยใช้เครื่องมือวิเคราะห์ข้อมูลเชิงลึก	<ul style="list-style-type: none"> เจ้าหน้าที่ภาคสนามมีเครื่องมือสื่อสารเคลื่อนที่ (Mobile Device) เพื่อใช้บันทึกหลักฐานและสามารถเข้าถึงฐานข้อมูลระหว่างการสืบสวน ระบบบริการประชาชนสำหรับแจ้งเบาะแสเกี่ยวกับคดีหรือเหตุต่างๆ ผ่านช่องทางอิเล็กทรอนิกส์ ระบบบูรณาการข้อมูลเพื่อช่วยในการสืบสวน เช่น ประวัติอาชญากร และ คดีอาชญากรรม (Criminal Records and Crime Cases Data Integration) ระบบวิเคราะห์ข้อมูลเชิงลึกเพื่อระบุผู้ต้องสงสัย และจัดลำดับความสำคัญของคดีที่สืบสวน (Suspect Identification and Case Prioritization enabled by Analytics) ระบบบริการประชาชนเพื่อให้มีส่วนร่วมในการสืบสวนคดีผ่านช่องทางอิเล็กทรอนิกส์ เช่น แจ้งเบาะแสต่างๆ เป็นต้น (Crowdsourcing)

ตารางที่ 48 เป้าหมายการพัฒนาขีดความสามารถเชิงดิจิทัลด้านความปลอดภัยสาธารณะ ขั้นตอนการสืบสวน

ขั้นตอนการจับกุมและดำเนินคดี

ระดับการพัฒนา	ขีดความสามารถเชิงดิจิทัล
ระดับที่ 3 การรักษาความปลอดภัยสาธารณะเชิงรุก โดยใช้เครื่องมือวิเคราะห์ข้อมูลเชิงลึก	<ul style="list-style-type: none"> เจ้าหน้าที่ภาคสนามมีเครื่องมือสื่อสารเคลื่อนที่ (Mobile Device) ที่สามารถแสดงข้อมูลสนับสนุนการเข้าจับกุมผู้ต้องสงสัย ระบบบูรณาการข้อมูลเพื่อตรวจสอบพฤติกรรมผู้ต้องสงสัย เช่น ข้อมูลการใช้โทรศัพท์ ข้อมูลการเดินทาง ข้อมูลธุรกรรมการเงิน เป็นต้น (Suspect's Behavior Data Integration) ระบบวิเคราะห์ข้อมูลพฤติกรรมผู้ต้องสงสัยเพื่อเป็นข้อมูลในการสนับสนุนการเข้าจับกุมผู้ต้องสงสัย (Pattern of Life Analytics) เครื่องมือที่ช่วยเจ้าหน้าที่พิสูจน์หลักฐานในรูปแบบดิจิทัลเพื่อประกอบการดำเนินคดี (Digital Evidence Forensic)

ตารางที่ 49 เป้าหมายการพัฒนาขีดความสามารถเชิงดิจิทัลด้านความปลอดภัยสาธารณะ ขั้นตอนการจับกุมและดำเนินคดี

ทั้งนี้จากการศึกษาวิเคราะห์ผลประเมินของหน่วยงานที่เกี่ยวข้องสามารถสรุปได้ว่าปัจจุบันขีดความสามารถเชิงดิจิทัลด้านความปลอดภัยสาธารณะโดยเฉลี่ยอยู่ที่ 77% เมื่อเปรียบเทียบกับเป้าหมายการพัฒนาในระยะ 3 ปี ดังนั้นเพื่อให้สามารถปิดช่องว่างขีดความสามารถและพัฒนาได้ตามเป้าหมายที่ได้ตั้งไว้ภายในกรอบระยะเวลา 3 ปี เสนอให้ดำเนินโครงการพัฒนาขีดความสามารถเชิงดิจิทัล 2 โครงการดังต่อไปนี้

- การรักษาความปลอดภัยสาธารณะในเชิงรุก (Safe City) การบูรณาการข้อมูลจากกล้องวงจรปิดทั้งหมด และใช้ระบบ video analytics เพื่อตรวจสอบ ประเมิน และแจ้งเตือนความเสี่ยงของการเกิดเหตุในแต่ละพื้นที่และช่วงเวลา เพื่อให้สามารถจัดสรรการเฝ้าระวังในเชิงรุก เช่น แจ้งเตือนเมื่อมีวัตถุแปลกปลอมถูกทิ้งไว้ในที่สาธารณะเป็นเวลานาน หรือ มีผู้บุกรุกในบริเวณต้องห้าม
- การเพิ่มประสิทธิภาพการทำงานของเจ้าหน้าที่ผ่านการใช้เครื่องมือและระบบดิจิทัล (Digital Police) การนำเครื่องมือเชิงดิจิทัลและระบบวิเคราะห์ข้อมูลเชิงลึกมาใช้เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพในการทำงานของเจ้าหน้าที่ภาคสนามตลอดทั้งกระบวนการ

ครอบคลุมการรับเรื่อง การสืบสวน การจับกุมและการดำเนินคดีผู้ต้องสงสัย เช่น พัฒนาระบบรับแจ้งเหตุ เครื่องมือเก็บหลักฐานอิเล็กทรอนิกส์ ระบบวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อระบุผู้ต้องสงสัย

โดยมีหน่วยงานผู้รับผิดชอบหลักและแผนการดำเนินโครงการดังนี้

ชื่อโครงการหลัก	หน่วยงานผู้รับผิดชอบหลัก
1. การรักษาความปลอดภัยสาธารณะในเชิงรุก (Safe City)	1. สำนักงานตำรวจแห่งชาติ
2. การเพิ่มประสิทธิภาพการทำงานของเจ้าหน้าที่ผ่านการใช้เครื่องมือและระบบดิจิทัล (Digital Police)	1. สำนักงานตำรวจแห่งชาติ

รูปที่ 119 รายละเอียดหน่วยงานผู้รับผิดชอบหลักของโครงการด้านความปลอดภัยสาธารณะ

ปีที่ 1	ปีที่ 2	ปีที่ 3	...
การรักษาความปลอดภัยสาธารณะในเชิงรุก (Safe City)			
โครงการนำร่องในเมืองหลัก	ขยายผลการใช้งานไปยังเมืองอื่นๆ		
การเพิ่มประสิทธิภาพการทำงานของเจ้าหน้าที่ผ่านการใช้เครื่องมือและระบบดิจิทัล (Digital Police)			
การนำเครื่องมือดิจิทัลมาใช้สนับสนุนการทำงาน	พัฒนาระบบวิเคราะห์เชิงลึก		

รูปที่ 120 แผนการดำเนินการโครงการด้านความปลอดภัยสาธารณะ

การบริหารจัดการชายแดน

เทคโนโลยีและนวัตกรรมดิจิทัลสามารถนำมาสนับสนุนการทำงานด้านความมั่นคง ซึ่งมีการบริหารจัดการชายแดนเป็นหนึ่งในหัวข้อหลักที่สำคัญ โดยวัตถุประสงค์หลักของการดำเนินงานด้านการบริหารจัดการชายแดน คือการป้องกันและแก้ไขปัญหาการคุกคามจากภายนอก

เมื่อพิจารณาการบริหารจัดการชายแดนในปัจจุบันจะสังเกตเห็นได้ว่ามีความซับซ้อนเพิ่มมากขึ้น เนื่องจากประเทศไทยเป็นศูนย์กลางในหลายๆ ด้าน เช่น เป็นศูนย์กลางด้านการทำงาน ซึ่งประเทศไทยมีแรงงานต่างด้าวมากถึง 1.3 ล้านคน⁶¹ โดยประมาณ เป็นศูนย์กลางด้านการการค้า การลงทุนจากต่างประเทศ โดยมีเงินลงทุนโดยตรงจากต่างประเทศกว่า 120 ล้านบาท⁶² ประเทศไทยยังเป็นศูนย์กลางด้านการแพทย์ ซึ่งมีชาวต่างชาติเดินทางมารับการรักษาที่ประเทศไทยกว่า 2 ล้านคน ต่อปี⁶³ อีกทั้งยังเป็นศูนย์กลางด้านการท่องเที่ยว ส่งผลให้มีนักท่องเที่ยวชาวต่างชาติกว่า 25 ล้านคน⁶⁴ เดินทางเข้ามาในประเทศไทย เป็นต้น

นอกจากต้องรองรับบุคคลและสินค้าที่เข้า-ออกประเทศ ที่หลากหลายและมีจุดมุ่งหมายแตกต่างกันนั้น ประเทศไทยยังมีหลายช่องทางในการเข้า-ออกประเทศ ทั้งทางอากาศ ทางบก และทางน้ำ/ทะเล และชายฝั่ง ส่งผลให้ยากต่อการบริหารจัดการ ซึ่งความซับซ้อนทั้งหลายนี้ ยังมีแนวโน้มที่จะเพิ่มมากขึ้นจากแรงกระตุ้นต่างๆ เช่น การเชื่อมโยงในอาเซียน และนโยบายส่งเสริมการท่องเที่ยว เป็นต้น

รูปที่ 121 ความซับซ้อนในการบริหารจัดการชายแดนของประเทศไทย

จากสาเหตุหลักดังกล่าวทำให้การบริหารจัดการชายแดนของไทย มีความท้าทายที่จะต้องทำการรักษาสมดุลระหว่างความปลอดภัย เพื่อป้องกันและแก้ไขปัญหาต่างๆ ที่อาจจะเกิดขึ้น (รูปที่ 122) ดังเช่น ผู้อพยพและหนีภัย แรงงานผิดกฎหมาย แรงงานต่างด้าว การก่อการร้ายและอาชญากรรมข้ามชาติ การค้ามนุษย์ การค้ายาเสพติด การค้าอาวุธ เป็นต้น และในขณะเดียวกันก็มีความจำเป็นต้องคำนึงถึงความ

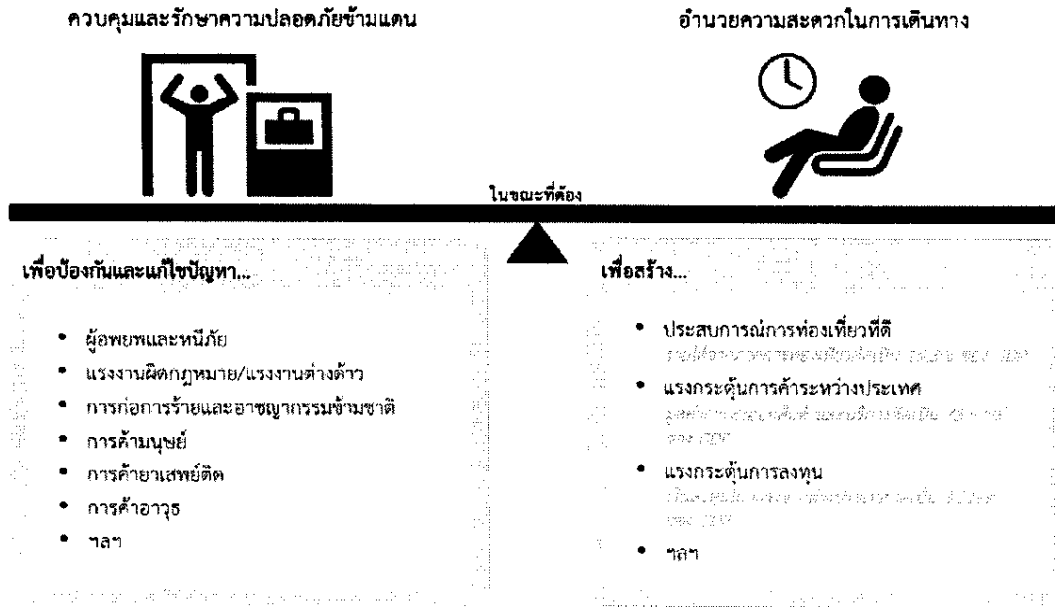
⁶¹ จำนวนคนต่างด้าวที่ได้รับอนุญาตทำงานทั่วราชอาณาจักร ธันวาคม ปี 2557 สำนักบริหารแรงงานต่างด้าว

⁶² เงินลงทุนโดยตรงจากต่างประเทศ 2557 ธนาคารแห่งประเทศไทย

⁶³ Daily News 'ไทย'จะเป็น... ศูนย์กลางการแพทย์'

⁶⁴ จำนวนนักท่องเที่ยวต่างชาติ ม.ค.-ธ.ค. 57 กระทรวงการท่องเที่ยว

สะดวกสบายของผู้เดินทาง เพื่อสร้างโอกาสและรายได้ให้แก่ประเทศไทย อันจะนำไปสู่การพัฒนาทางสังคมและการเติบโตทางเศรษฐกิจต่อไป เช่น เพื่อสร้างประสบการณ์การท่องเที่ยวที่ดี เพื่อสร้างแรงกระตุ้นการค้าระหว่างประเทศ และสร้างแรงกระตุ้นการลงทุน เป็นต้น

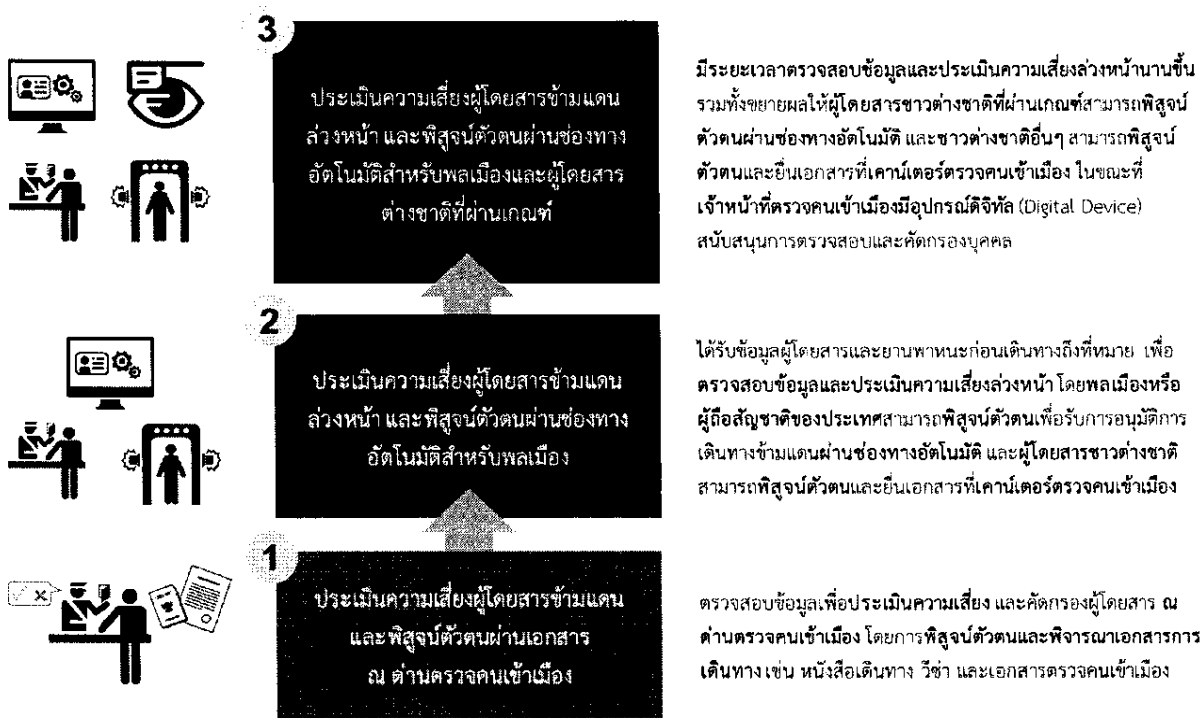

รูปที่ 122 ความท้าทายในการบริหารจัดการชายแดนของประเทศไทย⁶⁵

ในปัจจุบันสามารถนำเทคโนโลยีเข้ามาช่วยสนับสนุนการดำเนินงานด้านการบริหารจัดการชายแดน เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพในการรักษาความปลอดภัย และช่วยอำนวยความสะดวกแก่ผู้เดินทาง โดยสามารถแบ่งการพัฒนาได้เป็น 3 ระดับ ดังนี้

- **ระดับที่ 1** การประเมินความเสี่ยงผู้โดยสารข้ามแดนและพิสูจน์ตัวตนผ่านเอกสาร ณ ด่านตรวจคนเข้าเมือง (Paper Based Border Management)
- **ระดับที่ 2** การประเมินความเสี่ยงผู้โดยสารข้ามแดนล่วงหน้า และพิสูจน์ตัวตนผ่านช่องทางอัตโนมัติสำหรับพลเมือง (Advance Passenger Information & Automated Border Management for Citizen) โดยได้รับข้อมูลผู้โดยสารและยานพาหนะก่อนเดินทางถึงที่หมาย เพื่อตรวจสอบข้อมูลและประเมินความเสี่ยงล่วงหน้า โดยพลเมืองหรือผู้ถือสัญชาติของประเทศสามารถพิสูจน์ตัวตนเพื่อรับการอนุมัติการเดินทางข้ามแดนผ่านช่องทางอัตโนมัติ และผู้โดยสารชาวต่างชาติสามารถพิสูจน์ตัวตนและยื่นเอกสารที่เคาน์เตอร์ตรวจคนเข้าเมือง
- **ระดับที่ 3** การประเมินความเสี่ยงผู้โดยสารข้ามแดนล่วงหน้า และพิสูจน์ตัวตนผ่านช่องทางอัตโนมัติสำหรับพลเมืองและผู้โดยสารต่างชาติที่ผ่านเกณฑ์ (Integrated & Automated Border Management) โดยได้รับข้อมูลผู้โดยสารตั้งแต่ทำการออกตั๋วโดยสาร หรือลงทะเบียนเดินทางผ่านแดนด้วยยานพาหนะ ทำให้เพิ่มระยะเวลาในการตรวจสอบข้อมูลและประเมินความเสี่ยงล่วงหน้ามากขึ้น รวมทั้งขยายผลให้ผู้โดยสารชาวต่างชาติที่ผ่านเกณฑ์สามารถพิสูจน์ตัวตนผ่านช่องทางอัตโนมัติ และชาวต่างชาติอื่นๆ สามารถพิสูจน์ตัวตนและยื่นเอกสารที่เคาน์เตอร์ตรวจคนเข้าเมือง ในขณะที่เจ้าหน้าที่ตรวจคนเข้าเมืองมีอุปกรณ์ดิจิทัล (Digital Device) สนับสนุนการตรวจสอบและคัดกรองบุคคล

⁶⁵ Exports of goods and services (% of GDP) in Thailand in 2013 | Trading Economics Database Foreign direct investment; net inflows (% of GDP) in Thailand 2013, Trading Economics Database

รูปที่ 123 ระดับการพัฒนาของการรักษาความปลอดภัยในการบริหารจัดการชายแดน

เทคโนโลยีสามารถช่วยเพิ่มศักยภาพในการประเมินความเสี่ยงผู้โดยสารข้ามแดน เพิ่มความสะดวกสบายในการพิสูจน์ตัวตนผ่านช่องทางอัตโนมัติ และเพิ่มประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ตรวจคนเข้าเมือง โดยสามารถแบ่งการทำงานของการบริหารจัดการชายแดนได้เป็น 2 การทำงานหลัก คือ การประเมินความเสี่ยงผู้เดินทาง และการพิสูจน์ตัวตนเพื่อรับการอนุมัติการเดินทางข้ามแดน

ประเมินความเสี่ยงผู้เดินทาง

พิสูจน์ตัวตนเพื่อรับการอนุมัติการเดินทางข้ามแดน

รูปที่ 124 ขั้นตอนการทำงานหลักของการบริหารจัดการชายแดน

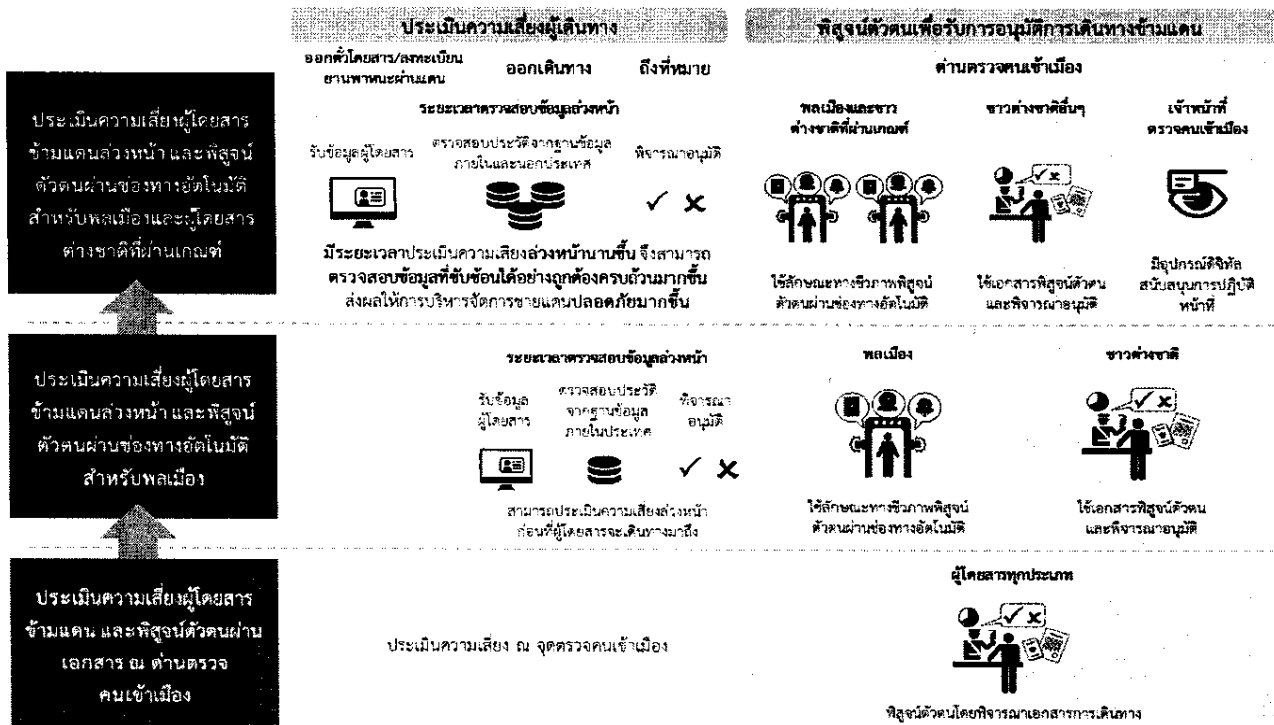
โดยในระดับที่ 1 การตรวจสอบและประเมินความเสี่ยงในการคัดกรองบุคคลเข้าประเทศจะเกิดขึ้น ณ ด่านตรวจคนเข้าเมือง เมื่อผู้โดยสารเดินทางถึงจุดตรวจที่ประเทศปลายทาง โดยเจ้าหน้าที่ตรวจคนเข้าเมืองจะทำการพิจารณาเอกสารการเดินทางต่างๆ เช่น หนังสือเดินทาง วีซ่า และเอกสารตรวจคนเข้าเมือง เป็นต้น ซึ่งผู้โดยสารทุกประเภทจะผ่านขั้นตอนและวิธีการคัดกรองในรูปแบบเดียวกัน ดังนั้นในระดับการพัฒนานี้ถ้ามีจำนวนผู้โดยสารหนาแน่น อาจจะส่งผลทำให้การตรวจสอบคนเข้าเมืองทำได้ไม่ทั่วถึง เนื่องจากใช้เวลานานในการพิจารณา

ในระดับที่ 2 เจ้าหน้าที่ตรวจคนเข้าเมืองสามารถประเมินความเสี่ยงล่วงหน้าก่อนที่ผู้โดยสารจะเดินทางมาถึง เนื่องจากได้รับข้อมูลผู้โดยสารล่วงหน้าก่อนที่ผู้โดยสารจะออกเดินทาง ทำให้มีระยะเวลาในตรวจสอบข้อมูลกับฐานข้อมูลต่างๆ ภายในประเทศ สามารถทำการประเมินความเสี่ยง และพิจารณาอนุมัติการเดินทางเข้าออกประเทศล่วงหน้า ดังนั้นเมื่อผู้โดยสารเดินทางมาถึง ณ จุดตรวจจะได้รับทราบถึงผลการอนุมัติทันทีหลังจากผ่านการยืนยันตัวตน ทำให้เจ้าหน้าที่สามารถจัดลำดับความสำคัญการคัดกรองบุคคล และลดระยะเวลาพิจารณา

นอกจากนั้นในขั้นการพิสูจน์ตัวตนเพื่อรับการอนุมัติการเดินทางข้ามแดน สามารถใช้ลักษณะทางชีวภาพมาช่วยในการยืนยันตัวบุคคล สำหรับพลเมืองของประเทศโดยผ่านช่องทางอัตโนมัติ จึงทำให้สามารถลดระยะเวลา และเพิ่มความถูกต้องในการคัดกรองบุคคลเข้าประเทศได้

ในระดับที่ 3 เจ้าหน้าที่ตรวจคนเข้าเมืองจะมีระยะเวลาประเมินความเสี่ยงล่วงหน้ามากขึ้น ตั้งแต่ผู้โดยสารทำการออกตัวโดยสารหรือลงทะเบียนยานพาหนะข้ามผ่านแดน จึงสามารถตรวจสอบข้อมูลที่ซับซ้อนได้อย่างถูกต้องครบถ้วนมากขึ้น ทั้งตรวจสอบกับฐานข้อมูลภายในและภายนอกประเทศ จึงส่งผลให้การบริหารจัดการชายแดนปลอดภัยมากขึ้น

ในขณะที่ขั้นตอนการพิสูจน์ตัวตนเพื่อรับการอนุมัติการเดินทางข้ามแดน มีการขยายผลให้ทั้งพลเมืองและผู้โดยสารชาวต่างชาติที่ผ่านเกณฑ์สามารถทำการพิสูจน์ตัวตนผ่านช่องทางอัตโนมัติได้ และชาวต่างชาติอื่นๆ สามารถพิสูจน์ตัวตน ณ จุดตรวจ โดยการยื่นเอกสาร ในขณะที่เจ้าหน้าที่ตรวจคนเข้าเมืองมีอุปกรณ์ดิจิทัล (Digital Device) เพื่อสนับสนุนการปฏิบัติหน้าที่ ทำให้สามารถเพิ่มประสิทธิภาพการทำงานได้ดียิ่งขึ้น

รูปที่ 125 ระดับการพัฒนาของการรักษาความปลอดภัยในการบริหารจัดการชายแดน สำหรับขั้นตอนการประเมินความเสี่ยง และพิสูจน์ตัวตน

จากการประชุมระดมสมองกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ที่ประชุมมีความเห็นให้ตั้งเป้าหมายการพัฒนาขีดความสามารถดิจิทัลด้านการประเมินความเสี่ยงผู้โดยสารข้ามแดนล่วงหน้า และพิสูจน์ตัวตนผ่านช่องทางอัตโนมัติสำหรับพลเมือง และผู้โดยสารต่างชาติที่ผ่านเกณฑ์ภายในระยะเวลา 3 ปี โดยมีรายละเอียดของขีดความสามารถเชิงดิจิทัลที่จะนำไปจัดทำแผนแม่บทการพัฒนารัฐบาลดิจิทัล ดังต่อไปนี้

การประเมินความเสี่ยงผู้เดินทาง

ระดับการพัฒนา	ขีดความสามารถเชิงดิจิทัล
ระดับที่ 3 การประเมินความเสี่ยงผู้โดยสารข้ามแดนล่วงหน้า และพิสูจน์ตัวตนผ่านช่องทางอัตโนมัติสำหรับพลเมืองและผู้โดยสารต่างชาติที่ผ่านเกณฑ์	<ul style="list-style-type: none"> ระบบตรวจสอบข้อมูลผู้โดยสารเพื่อประเมินความเสี่ยงล่วงหน้า การบูรณาการข้อมูลผู้โดยสารระหว่างระบบตรวจคนเข้าเมืองกับระบบของสายการบินต่างๆ โดยมีการส่งข้อมูลระหว่างระบบแบบ Real time ยกตัวอย่างข้อมูลที่ส่ง เช่น ชื่อนามสกุล หมายเลขหนังสือเดินทาง เป็นต้น การบูรณาการข้อมูลแบบ Real time ระหว่างข้อมูลผู้โดยสาร และข้อมูลยานพาหนะเมื่อมีการลงทะเบียนเดินทางข้ามแดนด้วยยานพาหนะ การบูรณาการฐานข้อมูลที่สำคัญภายในประเทศระหว่างข้อมูลบุคคล และข้อมูลอาชญากร เช่น ทะเบียนราษฎร์ ข้อมูลหมายจับ บัญชีเฝ้าระวัง คำสั่งศาล เป็นต้น การบูรณาการข้อมูลอาชญากรกับฐานข้อมูลจากต่างประเทศ เช่น ข้อมูลตำรวจสากลเพื่อนำมาใช้ในการประเมินความเสี่ยง

ตารางที่ 50 เป้าหมายการพัฒนาขีดความสามารถเชิงดิจิทัลด้านการบริหารจัดการชายแดน ในการประเมินความเสี่ยงผู้เดินทาง

การพิสูจน์ตัวตนเพื่อรับการอนุมัติการเดินทางข้ามแดน

ระดับการพัฒนา	ขีดความสามารถเชิงดิจิทัล
ระดับที่ 3 การประเมินความเสี่ยงผู้โดยสารข้ามแดนล่วงหน้า และพิสูจน์ตัวตนผ่านช่องทางอัตโนมัติสำหรับพลเมืองและผู้โดยสารต่างชาติที่ผ่านเกณฑ์	<ul style="list-style-type: none"> ระบบอิเล็กทรอนิกส์กลางสำหรับให้เจ้าหน้าที่ตรวจคนเข้าเมืองบันทึกข้อมูลผู้เดินทางข้ามแดน เช่น ข้อมูลส่วนบุคคล ข้อมูลลักษณะทางชีวภาพ และข้อมูลเกี่ยวกับการเดินทาง เป็นต้น ระบบลงทะเบียนเพื่ออำนวยความสะดวกให้แก่ชาวต่างชาติที่เดินทางเข้าออกประเทศเป็นประจำ เช่น นักศึกษาชาวต่างชาติ และผู้ถือใบอนุญาตทำงาน (Registered Traveler Program) เป็นต้น การบริการตรวจสอบและพิสูจน์ตัวตนด้วยลักษณะทางชีวภาพ ผ่านช่องทางอัตโนมัติ (Automated Gate) เช่น ลายนิ้วมือ ใบหน้า ม่านตา เพื่ออนุมัติการเดินทางข้ามแดนสำหรับชาวต่างชาติที่มีการลงทะเบียนไว้ล่วงหน้า อุปกรณ์ดิจิทัล (Digital device) เพื่อสนับสนุนการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ตรวจคนเข้าเมืองสำหรับตรวจสอบข้อมูลและพิสูจน์ตัวตนผู้เดินทางข้ามแดน

ตารางที่ 51 เป้าหมายการพัฒนาขีดความสามารถเชิงดิจิทัลด้านการบริหารจัดการชายแดน ในการพิสูจน์ตัวตนเพื่อรับการอนุมัติการเดินทางข้ามแดน

ทั้งนี้จากการศึกษาวิเคราะห์ผลประเมินของหน่วยงานที่เกี่ยวข้องสามารถสรุปได้ว่า ปัจจุบันขีดความสามารถเชิงดิจิทัลด้านการบริหารจัดการชายแดนโดยเฉลี่ยอยู่ที่ 68% เมื่อเปรียบเทียบกับเป้าหมายการพัฒนาในระยะ 3 ปี ดังนั้นเพื่อให้สามารถปิดช่องว่างขีดความสามารถและพัฒนาได้ตามเป้าหมายที่ได้ตั้งไว้ภายในกรอบระยะเวลา 3 ปี เสนอให้ดำเนินโครงการพัฒนาขีดความสามารถเชิงดิจิทัล 2 โครงการดังต่อไปนี้

- ระบบประเมินความเสี่ยงผู้โดยสารข้ามแดนล่วงหน้า (Advance Passenger Processing) ระบบตรวจสอบผู้โดยสารล่วงหน้าเพื่อเพิ่มระดับการควบคุมความปลอดภัยของประเทศ โดยระบบจะช่วยให้สำนักงานตรวจคนเข้าเมืองสามารถตรวจสอบผู้โดยสารทุกรายที่กำลังจะเดินทางเข้าสู่ประเทศไทย ณ เคาน์เตอร์เช็คอินของสายการบินในประเทศต้นทาง ซึ่งเจ้าหน้าที่สามารถอนุมัติหรือปฏิเสธการอนุญาตให้เข้าประเทศก่อนที่ผู้โดยสารจะออกเดินทาง
- ขยายการใช้งานช่องทางอัตโนมัติด้วยระบบพิสูจน์ตัวตนทางชีวภาพ (Automated Gate Expansion) ขยายการใช้งานช่องทางอัตโนมัติสำหรับพิสูจน์ตัวตนด้วยลักษณะทางชีวภาพในการตรวจคนเข้าเมืองให้ครอบคลุมทุกช่องทางการเดินทาง ได้แก่ทางอากาศ ทางพื้นดิน และทางน้ำ สำหรับทั้งพลเมืองและชาวต่างชาติที่เดินทางเข้าออกประเทศเป็นประจำที่ได้ทำการลงทะเบียนล่วงหน้าไว้ เช่น นักศึกษาต่างชาติ และผู้ถือใบอนุญาตทำงาน

โดยมีหน่วยงานผู้รับผิดชอบหลักและแผนการดำเนินโครงการดังนี้

ชื่อโครงการหลัก

หน่วยงานผู้รับผิดชอบหลัก

1	ระบบประเมินความเสี่ยงผู้โดยสารข้ามแดนล่วงหน้า (Advance Passenger Processing)	1. สำนักงานตรวจคนเข้าเมือง
2	ขยายการใช้งานช่องทางอัตโนมัติด้วยระบบพิสูจน์ตัวตนทางชีวภาพ (Automated Gate Expansion)	1. สำนักงานตรวจคนเข้าเมือง

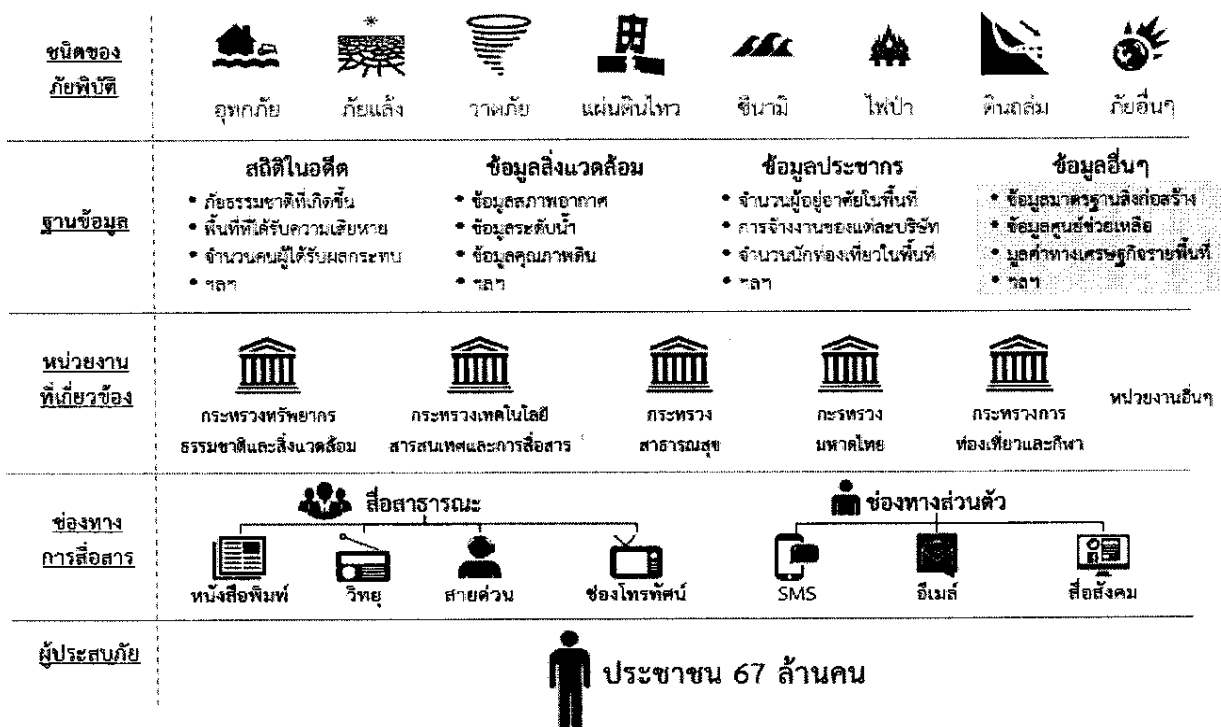
รูปที่ 126 รายละเอียดหน่วยงานผู้รับผิดชอบหลักของโครงการด้านความปลอดภัยสาธารณะ

ปีที่ 1	ปีที่ 2	ปีที่ 3	...
ระบบประเมินความเสี่ยงผู้โดยสารข้ามแดนล่วงหน้า (Advance Passenger Processing)			
ขยายการใช้งานช่องทางอัตโนมัติด้วยระบบพิสูจน์ตัวตนทางชีวภาพ (Automated Gate Expansion)			
ขยายผลให้ครอบคลุมด่านตรวจคนเข้าเมืองทางพื้นดินและทางน้ำ		ขยายผลให้ครอบคลุมชาวต่างชาติที่ลงทะเบียนไว้ล่วงหน้า	

รูปที่ 127 แผนการดำเนินการโครงการด้านความปลอดภัยสาธารณะ

การป้องกันภัยธรรมชาติ

การป้องกันภัยธรรมชาติ และการเตรียมความพร้อมเพื่อรับมือกับภัยพิบัติในปัจจุบันยังมีความซับซ้อนสูง ทั้งในด้านชนิดภัยพิบัติ ประเภทข้อมูล หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ช่องทางการสื่อสาร ตลอดจนถึงผู้ประสบภัย ซึ่งล้วนแต่มีปริมาณมากที่ภาครัฐต้องทำการแบกรับ ส่งผลให้ภาครัฐต้องมีมาตรการที่เป็นมาตรฐานสากลในการป้องกันภัยธรรมชาติ โดยมีการเตรียมความพร้อมเพื่อรับมือกับภัยพิบัติในทุกๆปี มีการนำข้อมูล เครื่องมือและเทคโนโลยีต่างๆ มาสนับสนุนการดำเนินงาน นอกจากนี้โครงสร้างในการดำเนินงานของภาครัฐยังมีการมอบอำนาจ และกำหนดบทบาท หน้าที่ความรับผิดชอบตามความชำนาญให้แก่หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง สำหรับสื่อมวลชนทั้งภาครัฐและภาคเอกชนล้วนต่างมีหน้าที่สำคัญในการติดต่อประชาชนในประเทศจำนวน 67 ล้านคน เพื่อให้เตรียมความพร้อมรับมือกับภัยต่างๆที่จะเกิดขึ้น ถึงแม้ว่าในปัจจุบันภาครัฐจะมีมาตรการรองรับดังกล่าวแล้วก็ตาม แต่การป้องกันภัยธรรมชาติยังมีความซับซ้อนที่เกิดจากสภาวะสิ่งแวดล้อมที่เปลี่ยนแปลงไป ทำให้ภาครัฐหลายฝ่ายจำเป็นต้องหันมาให้ความสำคัญกับการรับมือภัยต่างๆ มากยิ่งขึ้น

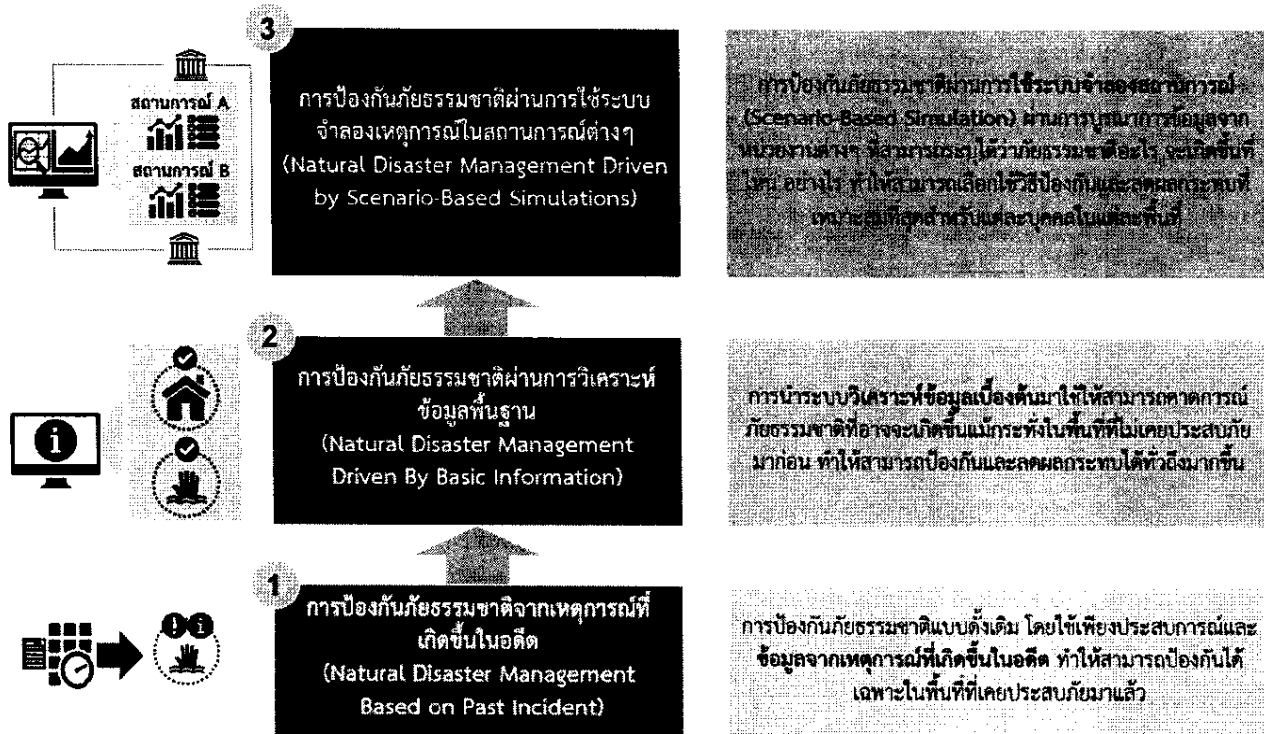

รูปที่ 128 ความซับซ้อนของมาตรการจัดการภัยธรรมชาติของประเทศไทย

เทคโนโลยีสามารถถูกนำมาใช้เพื่อตอบโจทยความท้าทาย และลดผลกระทบของภัยธรรมชาติต่างๆ ได้อย่างมีประสิทธิภาพ โดยสามารถแบ่งระดับการพัฒนาของการป้องกันภัยธรรมชาติออกได้เป็น 3 ระดับหลัก ดังนี้

- **ระดับที่ 1** การป้องกันภัยธรรมชาติจากเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นในอดีต (Natural Disaster Management Based on Past Incident) เป็นการใช้ประสบการณ์และข้อมูลจากเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นในอดีต ทำให้สามารถป้องกันได้เฉพาะในพื้นที่ที่เคยประสบภัยมาแล้ว
- **ระดับที่ 2** การป้องกันภัยธรรมชาติผ่านการวิเคราะห์ข้อมูลพื้นฐาน (Natural Disaster Management Driven By Basic Information) โดยนำระบบวิเคราะห์ข้อมูลเบื้องต้นมาใช้คาดการณ์ภัยธรรมชาติที่อาจจะเกิดขึ้นทั่วประเทศ แม้กระทั่งในพื้นที่ที่ไม่เคยประสบภัยมาก่อน ทำให้สามารถป้องกันและลดผลกระทบได้ทั่วถึงมากขึ้น

- ระดับที่ 3 การป้องกันภัยธรรมชาติผ่านการใช้ระบบจำลองเหตุการณ์ในสถานการณ์ต่างๆ (Natural Disaster Management Driven by Scenario-Based Simulations) โดยใช้ระบบจำลองสถานการณ์ (Scenario-Based Simulation) ผ่านการบูรณาการข้อมูลจากหน่วยงานต่างๆ ที่สามารถระบุชนิดของภัยธรรมชาติที่จะเกิดขึ้น พื้นที่เกิดเหตุ และสาเหตุของการเกิดล่วงหน้าได้ ทำให้สามารถกำหนดวิธีป้องกันที่เหมาะสมและเกิดผลกระทบน้อยที่สุดสำหรับแต่ละบุคคลในแต่ละพื้นที่

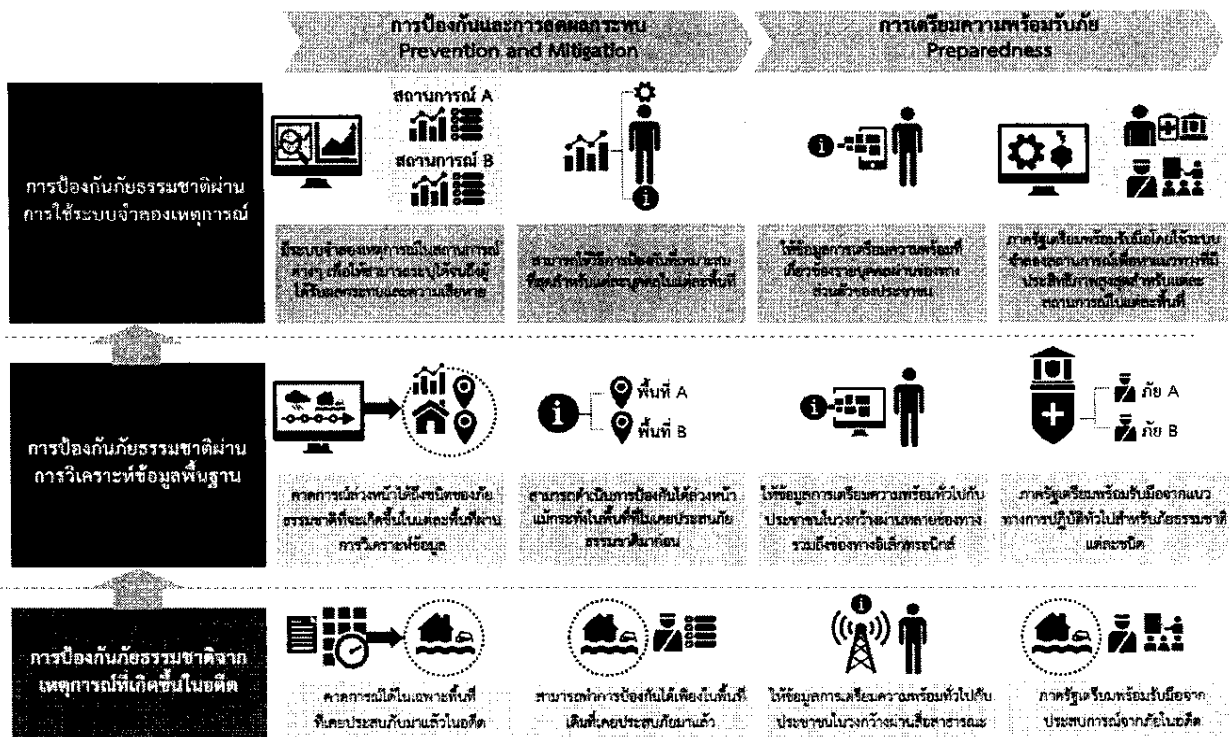
รูปที่ 129 ระดับการพัฒนาของการป้องกันภัยธรรมชาติ

ในระดับที่ 1 การคาดการณ์ของสถานการณ์ภัยพิบัติยังเป็นการคาดการณ์เชิงพื้นที่ โดยการนำเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นในอดีตมาเป็นองค์ประกอบหลักในการวิเคราะห์ แต่ยังไม่มีการนำปัญหาภัยใหม่ๆ มาประกอบการพิจารณา นอกจากนี้ยังไม่มีการวางแผนรับมือกับภัยใหม่ๆ ที่คำนึงถึงลักษณะของการเปลี่ยนแปลงตามกาลเวลาและสภาพแวดล้อม เนื่องจากในระดับนี้เป็นการคาดการณ์แบบเชิงพื้นที่ อีกทั้งยังมีความรู้ที่จำกัด ส่งผลให้ไม่มีการป้องกันที่ครบถ้วน มีการกระจายความรู้ผ่านสื่อสาธารณะที่ยากต่อการเข้าถึง และมีวิธีการรับมือที่เป็นแบบดั้งเดิมที่เคยปฏิบัติมาในอดีต

ในระดับที่ 2 ระบบสามารถคาดการณ์ภัยธรรมชาติล่วงหน้าโดยอาศัยข้อมูลภัยพิบัติเบื้องต้น ซึ่งสามารถนำไปวิเคราะห์ข้อมูลพื้นฐานได้ โดยข้อมูลเบื้องต้นดังกล่าวนี้สามารถถูกนำไปใช้ในการวิเคราะห์เหตุล่วงหน้าตามพื้นที่และตามชนิดภัยพิบัติซึ่งไม่สามารถกระทำได้อีก

ในด้านการเตรียมความพร้อม เนื่องจากมีความเข้าใจถึงลักษณะภัยพิบัติมากขึ้น และมีมาตรฐานในการรับมือกับภัยพิบัติ ทำให้เมื่อทราบถึงภัยที่จะคุกคาม ภาครัฐก็สามารถที่จะให้ข้อมูลกับประชาชนได้โดยผ่านรูปแบบและช่องทางที่หลากหลายขึ้นด้วยเทคโนโลยีต่างๆ เช่น การสื่อสารผ่านสื่อต่างๆ อีเมลล์ หรือหนังสือพิมพ์ออนไลน์ เป็นต้น นอกเหนือจากนี้ภาครัฐยังมีการเตรียมการเพื่อรับมือกับภัยพิบัติระดับรายชนิดอีกด้วย

ในระดับที่ 3 ระบบสามารถจำลองเหตุการณ์ในสถานการณ์ต่างๆ โดยพิจารณาข้อมูลการป้องกันภัยธรรมชาติและคุณสมบัติต่างๆ เช่น ภูมิประเทศ ความหนาแน่นของประชาชนในพื้นที่ ลักษณะของภัยพิบัติ เป็นต้น เพื่อนำมาวิเคราะห์ โดยสามารถระบุถึงรายละเอียดของเหตุการณ์ และประเมินความเสียหายต่างๆ พร้อมทั้งประเมินจุดเสี่ยงโดยประมาณการในสภาพแวดล้อมที่คาดว่าจะได้รับผลกระทบ นอกจากนี้ระบบยังสามารถนำข้อมูลจากการประเมินไปแจ้งเตือนกลุ่มคนที่คาดว่าจะได้รับผลกระทบเพื่อเตรียมความพร้อมผ่านช่องทางส่วนตัวต่างๆ เช่น โทรศัพท์ส่วนตัวหรืออีเมลส่วนตัว เป็นต้น ทำให้ภาครัฐสามารถเตรียมพร้อมที่จะรับมือกับสถานการณ์ตามสัดส่วนที่มีแนวโน้มจะเกิดเหตุได้ ประโยชน์อีกประการของระบบจำลองสถานการณ์คือการความสะดวกอำนวยความสะดวกให้ภาครัฐสามารถวางแผนได้ให้ครบทุกช่วงของภัยพิบัติและใช้มาตรการตามทุกเหตุที่เป็นไปได้

รูปที่ 130 การป้องกันภัยธรรมชาติในแต่ละระดับขั้นตอนและในแต่ละระดับการพัฒนา

จากการประชุมระดมสมองกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ที่ประชุมมีความเห็นให้ตั้งเป้าหมายการพัฒนาขีดความสามารถดิจิทัล ด้านการป้องกันภัยธรรมชาติให้เป็นแบบผ่านการวิเคราะห์ข้อมูลพื้นฐาน ภายในระยะเวลา 3 ปี ซึ่งในแต่ละด้านของการป้องกันภัยธรรมชาติ สามารถแสดงขีดความสามารถเชิงดิจิทัลที่สำคัญตามระดับการพัฒนาด้านการป้องกันภัยธรรมชาติได้ดังตารางต่อไปนี้

ด้านการป้องกันและการลดผลกระทบ

ระดับการพัฒนา	ขีดความสามารถเชิงดิจิทัล
ระดับที่ 2 การป้องกันภัยธรรมชาติผ่านการวิเคราะห์ข้อมูลพื้นฐาน	<ul style="list-style-type: none"> ระบบจัดเก็บข้อมูลสภาพแวดล้อมในรูปแบบอิเล็กทรอนิกส์ เช่น ข้อมูลระดับน้ำ ข้อมูลสภาพอากาศ หรือข้อมูลการสั่นสะเทือนของพื้นดิน สำหรับเพื่อนำข้อมูลมาวิเคราะห์ (Electronic Data) ระบบวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อคาดการณ์ภัยธรรมชาติที่อาจเกิดขึ้น ระบบบูรณาการข้อมูลประชาชนแบบครบวงจรเป็นรายบุคคล เช่น ข้อมูลครัวเรือน ที่อยู่อาศัย รายได้ เป็นต้น เพื่อภาครัฐสามารถให้ความช่วยเหลือ ระบบให้ข้อมูลแก่ประชาชนผ่านช่องทางสื่อสารส่วนบุคคล เช่น ส่งข้อความ SMS เพื่อภาครัฐสามารถส่งข้อมูลแจ้งข่าวสารเตือนประชาชนเชิงรุก

ตารางที่ 52 เป้าหมายการพัฒนาขีดความสามารถเชิงดิจิทัลในการป้องกันภัยธรรมชาติ ด้านการป้องกันและลดผลกระทบ

ด้านการเตรียมพร้อมรับภัย

ระดับการพัฒนา	ขีดความสามารถเชิงดิจิทัล
ระดับที่ 2 การป้องกันภัยธรรมชาติผ่านการวิเคราะห์ข้อมูลพื้นฐาน	<ul style="list-style-type: none"> ระบบให้ข้อมูลเพื่อเตรียมความพร้อมเพื่อรับมือภัยธรรมชาติผ่านช่องทางออนไลน์ (Online Information Broadcast) ระบบวางแผนเพื่อจัดการภัยพิบัติ เช่น การวางแผนสำรอง การวางแผนจัดฝึกอบรม เพื่อเตรียมรับมือภัยพิบัติ ระบบให้ข้อมูลแก่ประชาชนผ่านช่องทางสื่อสารส่วนบุคคล เช่น ส่งข้อความ SMS เพื่อให้ประชาชนเตรียมความพร้อมรับมือภัยธรรมชาติที่อาจเกิดขึ้น ระบบบูรณาการข้อมูลประชาชนแบบครบวงจรเป็นรายบุคคล เช่น ข้อมูลครัวเรือน ที่อยู่อาศัย รายได้ เป็นต้น เพื่อภาครัฐสามารถให้ความช่วยเหลือ ระบบให้ข้อมูลแก่ประชาชนผ่านช่องทางสื่อสารส่วนบุคคล เช่น ส่งข้อความ SMS เพื่อภาครัฐสามารถส่งข้อมูลแจ้งข่าวสารเตือนประชาชนเชิงรุก

ตารางที่ 53 เป้าหมายการพัฒนาขีดความสามารถเชิงดิจิทัลในการป้องกันภัยธรรมชาติ ด้านการเตรียมพร้อมรับภัย

ทั้งนี้จากการศึกษาวิเคราะห์ผลประเมินของหน่วยงานที่เกี่ยวข้องสามารถสรุปได้ว่า ปัจจุบันขีดความสามารถเชิงดิจิทัลด้านการป้องกันภัยธรรมชาติโดยเฉลี่ยอยู่ที่ 85% เมื่อเปรียบเทียบกับเป้าหมายการพัฒนาในระยะ 3 ปี ดังนั้นเพื่อให้สามารถปิดช่องว่างขีดความสามารถและพัฒนาได้ตามเป้าหมายที่ได้ตั้งไว้ภายในกรอบระยะเวลา 3 ปี เสนอให้ดำเนินโครงการพัฒนาขีดความสามารถเชิงดิจิทัลดังต่อไปนี้

- บูรณาการข้อมูล เพื่อติดตามและบริหารจัดการภัยธรรมชาติ (Natural Disaster Data Integration) ระบบบูรณาการ และเชื่อมโยงข้อมูลข้ามหน่วยงานที่เกี่ยวข้องทั้งในเชิงสภาพแวดล้อมและเชิงประชากร เช่น จำนวนผู้อยู่อาศัยรายพื้นที่ ข้อมูล ภูมิศาสตร์ ข้อมูลน้ำ หรือข้อมูลดิบจากเซ็นเซอร์ต่างๆ เพื่อใช้ในการติดตามและบริหารจัดการภัยพิบัติ โดยต้องมีมาตรฐานในการจัดเก็บข้อมูลที่มีประสิทธิภาพ สามารถนำไปเชื่อมโยงและใช้ได้จริงโดยมีหน่วยงานผู้รับผิดชอบหลักและแผนการดำเนินโครงการดังนี้

ชื่อโครงการหลัก

หน่วยงานผู้รับผิดชอบหลัก

1	บูรณาการข้อมูล เพื่อติดตามและบริหารจัดการภัยธรรมชาติ (Natural Disaster Data Integration)	1. กรมป้องกันภัยธรรมชาติ
---	---	--------------------------

รูปที่ 131 รายละเอียดหน่วยงานผู้รับผิดชอบหลักของโครงการด้านการป้องกันภัยธรรมชาติ

ปีที่ 1	ปีที่ 2	ปีที่ 3	...
บูรณาการข้อมูล เพื่อติดตามและบริหารจัดการภัยธรรมชาติ (Natural Disaster Data Integration)			

รูปที่ 132 แผนการดำเนินการโครงการด้านการป้องกันภัยธรรมชาติ

การจัดการในภาวะวิกฤต

การจัดการในภาวะวิกฤตเป็นการแก้ปัญหาหลายมิติหลังจากที่มีเหตุการณ์เกิดขึ้น ซึ่งสาเหตุหนึ่งของปัญหามาจากการเปลี่ยนแปลงทางสังคม และการเปลี่ยนแปลงจากสภาพแวดล้อมภายนอก เช่น การบริหารชายแดน ความปลอดภัยสาธารณะ และภัยธรรมชาติ การที่ภาครัฐไม่สามารถป้องกันและหลีกเลี่ยงสถานการณ์ได้ตั้งแต่ต้นจึงนำมาสู่ภาวะวิกฤติ ภาครัฐจึงต้องมีมาตรการรองรับในการเผชิญเหตุการณ์ และมาตรการบรรเทาทุกข์เพื่อช่วยเหลือผู้ประสบภัยจากภาวะคับขันซึ่งขึ้นอยู่กับเวลา และความเชี่ยวชาญของทีมงานกองทัพ ท้ายที่สุดแล้ว ภาครัฐต้องทำการฟื้นฟูประชาชนและประเทศให้กลับมา มีสภาพที่แข็งแกร่งกว่าเดิม

รูปที่ 133 กระบวนการการจัดการในภาวะวิกฤต

สำหรับด้านการบริหารจัดการในภาวะวิกฤต หน่วยงานภาครัฐสามารถนำเทคโนโลยีมาสนับสนุนการดำเนินงานบริหารจัดการ โดยสามารถแบ่งระดับการพัฒนาออกได้เป็น 3 ระดับหลัก ดังนี้

- **ระดับที่ 1 การบริหารจัดการในภาวะวิกฤตแบบดั้งเดิม (Conventional Crisis Management Practices)** โดยการแจ้งเตือนผ่านสื่อสาธารณะในวงกว้างและการค้นหาผู้ประสบภัยตามพื้นที่โดยไม่มีแนวทางการค้นหาที่ชัดเจน การบรรเทาทุกข์ (Relief) เฉพาะเมื่อมีผู้ประสบภัยมาลงทะเบียนร้องเรียน จนถึงการฟื้นฟู (Recovery) เพียงเพื่อให้ได้กลับมาสู่สภาพปกติ ก่อนที่จะเกิดภาวะวิกฤต
- **ระดับที่ 2 การบริหารจัดการในภาวะวิกฤตด้วยข้อมูลพื้นฐาน (Information Led Crisis Management Practices)** มีการใช้ข้อมูลพื้นฐานในการประกอบการตัดสินใจในแต่ละขั้นตอนเพื่อให้มีประสิทธิภาพมากขึ้น ตั้งแต่การแจ้งเตือนผ่านหลายช่องทางและการค้นหาผู้ประสบภัยตามข้อมูลผู้อยู่อาศัยรายพื้นที่ การคาดการณ์จำนวนผู้ประสบภัยเบื้องต้นเพื่อเตรียมความช่วยเหลือได้รวดเร็วยิ่งขึ้น จนถึงการเก็บข้อมูลและประเมินความเสียหายเบื้องต้นเพื่อให้มีแนวทางการฟื้นฟูที่เหมาะสม
- **ระดับที่ 3 การบริหารจัดการในภาวะวิกฤตผ่านการบูรณาการแบบครบวงจร (Integrated Crisis Management Practices)** เป็นการบูรณาการข้ามหน่วยงานเพื่อให้มีประสิทธิภาพสูงสุด ตั้งแต่การแจ้งเตือนผู้อยู่ในพื้นที่ประสบภัยผ่านช่องทางส่วนตัว และการนำเทคโนโลยีมาใช้ในการช่วยเหลือผู้ประสบภัยอย่างแม่นยำ จนถึงการบูรณาการข้อมูลผู้ประสบภัยเพื่อให้สามารถคำนวณชนิดและปริมาณการช่วยเหลือได้ตรงกับความต้องการ และการเก็บข้อมูลผลกระทบต่างๆ เพื่อนำมาฟื้นฟูให้ดีกว่าและปลอดภัยกว่าเดิม

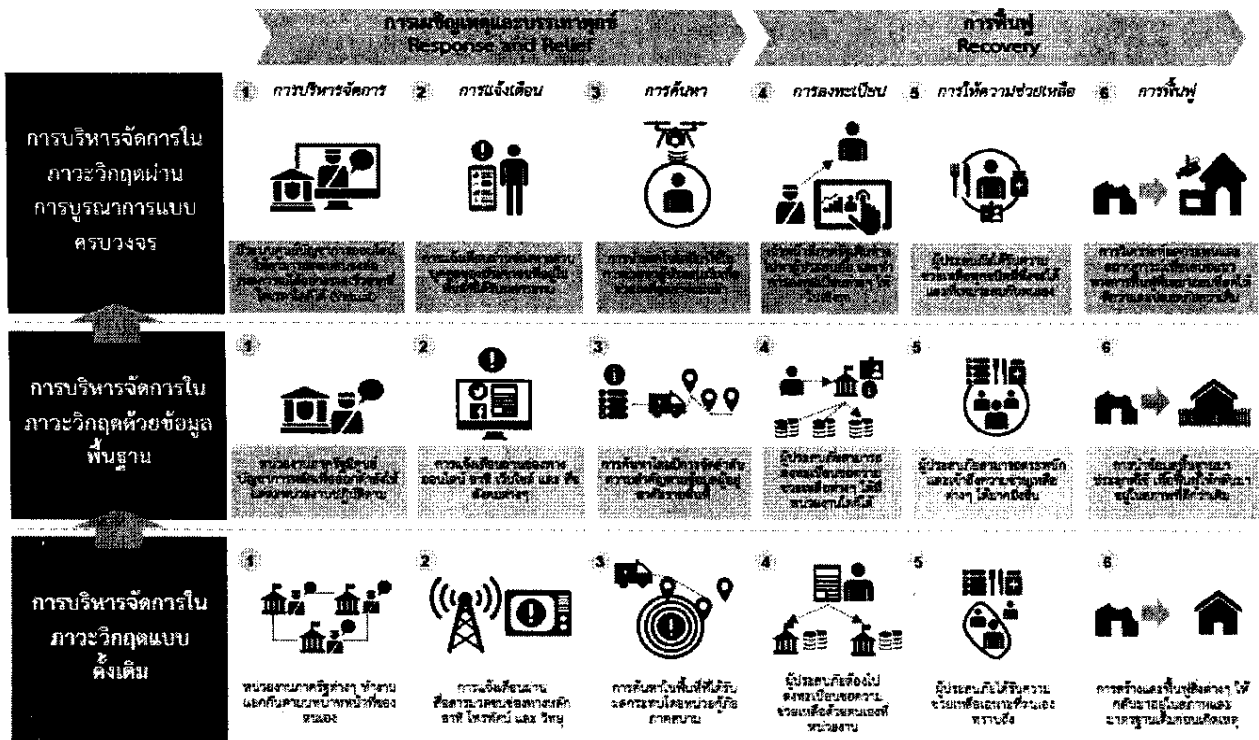
รูปที่ 134 ระดับการพัฒนาของระบบการบริหารจัดการในภาวะวิกฤต

ในระดับที่ 1 เนื่องด้วยการปฏิบัติงานของหน่วยงานต่างๆ เป็นแบบแยกปฏิบัติการตามบทบาทหน้าที่และความรับผิดชอบ โดยไม่มีการเชื่อมโยงความร่วมมือหรือไม่มีการบริหารจัดการจากจุดเดียว ทำให้ไม่สามารถดำเนินงานได้อย่างมีประสิทธิภาพทั้งในการบริหารเวลา และทรัพยากรในการให้ความช่วยเหลือ นอกจากนี้การแจ้งเตือนประชาชนยังเป็นวิธีการแบบดั้งเดิมโดยใช้ระบบแจ้งเตือนผ่านสื่อสารมวลชน เช่น โทรทัศน์ และ วิทยุ เป็นต้น ในระยะนี้ภาครัฐต้องระดมกำลังเพื่อเอกอภผู้สูญหาย อีกทั้งการดำเนินงานของภาครัฐยังถูกจำกัดตามพื้นที่ที่ได้รับผลกระทบซึ่งอาจส่งผลกระทบต่อพื้นที่อื่นที่ภาครัฐไม่ได้รับข้อมูล ถึงแม้กระนั้น ผู้ประสบภัยและผู้ได้รับความช่วยเหลือจำเป็นต้องเดินทางไปลงทะเบียนเพื่อขอความช่วยเหลือด้วยตนเอง ส่งผลให้ภาครัฐให้ความช่วยเหลือได้เฉพาะบุคคลที่ภาครัฐรับรู้ถึงตัวตนเท่านั้น ด้วยข้อมูลที่มีจำกัดรวมถึงบุคลากรและวิธีการดำเนินงานของภาครัฐ จึงทำให้สามารถฟื้นฟูสิ่งต่างๆ ให้กลับมาเป็นสภาพเดิมได้เท่านั้น แต่ไม่สามารถพัฒนาให้ได้ดีกว่าเดิม

ในระดับที่ 2 หน่วยงานรัฐบาลทำงานได้ศูนย์บังคับบัญชาการซึ่งมีการกำหนดระดับการทำงาน และระดับความรับผิดชอบให้แก่ละ หน่วยงาน จึงทำให้ความรับผิดชอบ หน้าที่ และขอบเขตการทำงานระหว่างหน่วยงานมีความชัดเจนมากยิ่งขึ้น อย่างไรก็ตามผู้ที่มีอำนาจใน การตัดสินใจต้องประจำการอยู่ที่ศูนย์เพื่อสั่งการ ในขั้นตอนถัดไปภาครัฐสามารถแจ้งเตือนประชาชนผ่านช่องทางออนไลน์ เช่น เว็บไซต์และ สื่อสังคมต่างๆ เป็นต้น และค้นหาผู้ประสบภัยตามข้อมูลเบื้องต้นจากการจัดลำดับความสำคัญของพื้นที่ หลังจากที่ได้รับ การช่วยเหลือเบื้องต้นแล้วผู้ประสบภัยสามารถเข้าถึงหน่วยงานใดก็ได้ของภาครัฐ มากไปกว่านั้นภาครัฐยังสามารถคาดการณ์ถึงความต้องการของ ผู้ประสบภัยในเชิงประมาณการของสิ่งที่จำเป็นสำหรับการอยู่รอดได้อีกด้วย ขณะเดียวกันภาครัฐสามารถนำข้อมูลที่สะสมมาในอดีตและ ข้อมูลที่รวบรวมได้ในปัจจุบันมาประยุกต์ใช้กับการฟื้นฟูสภาพแวดล้อมให้กลับมาอยู่ในสภาพที่ดีกว่าเดิม

ในระดับที่ 3 การบูรณาการฐานข้อมูลและการนำเทคโนโลยีมาใช้เป็นสองปัจจัยที่สำคัญที่สุดในการฟื้นฟูบูรณะประเทศให้กลับมา แข็งแกร่งกว่าเดิม โดยเริ่มจากการมีผู้บังคับบัญชาการที่สามารถสั่งการจากที่ไหนก็ได้ผ่านระบบออนไลน์ ‘Virtual Command Center’ ทำให้ผู้มีอำนาจสามารถออกคำสั่งได้อย่างรวดเร็ว พร้อมทั้งช่วยให้สามารถออกมาตรการช่วยเหลือได้อย่างทันที่ทันที ส่งผลให้สถานการณ์ไม่รุนแรงสาหัสเท่าที่ควร ในขณะที่เดียวกับการแจ้งเตือนผ่านช่องทางส่วนบุคคลจะช่วยให้ประชาชนได้รับข้อความที่มีความสำคัญซึ่งมีโอกาสที่

ข้อความจะถึงตัวบุคคลมากกว่าการสื่อสารมวลชนทั่วไป ในสถานการณ์การค้นหา ภาครัฐมีการนำเทคโนโลยีที่มีความสามารถในการตรวจจับ และช่วยเหลือที่เหนือกว่าความสามารถของคนทั่วไป ส่วนในขั้นตอนการลงทะเบียน และประเมินความต้องการรายบุคคลได้นำเทคโนโลยีที่ สะดวกต่อการพกพาของเจ้าหน้าที่ภาครัฐ เพื่อนำไปใช้เก็บข้อมูลโดยละเอียดถึงระดับความต้องการเชิงลึก ทำให้สามารถให้บริการได้ในระดับ รายบุคคล ท้ายที่สุด สำหรับขั้นตอนการวิเคราะห์และประเมินความเสี่ยงได้มีการนำเทคโนโลยีมาประยุกต์ใช้ ส่งผลให้ภาครัฐมีความสามารถ ในการฟื้นฟูสภาพแวดล้อมได้อย่างมีประสิทธิภาพและเกิดผลสำเร็จในวงกว้าง

รูปที่ 135 การบริหารจัดการในภาวะวิกฤตในแต่ละระดับการพัฒนา

จากการประชุมระดมสมองกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ที่ประชุมมีความเห็นให้ตั้งเป้าหมายการพัฒนาขีดความสามารถดิจิทัล ด้านการบริหารจัดการในภาวะวิกฤตด้วยข้อมูลพื้นฐาน ภายในระยะเวลา 3 ปี ซึ่งในแต่ละขั้นตอนของการจัดการในภาวะวิกฤต สามารถแสดงขีดความสามารถเชิงดิจิทัลที่สำคัญตามระดับการพัฒนาด้านการจัดการในภาวะวิกฤตได้ดังตารางต่อไปนี้

ขั้นตอนการเผชิญเหตุและบรรเทาทุกข์

ระดับการพัฒนา	ขีดความสามารถเชิงดิจิทัล
ระดับที่ 2 การบริหารจัดการในภาวะวิกฤตด้วยข้อมูลพื้นฐาน	<ul style="list-style-type: none"> ศูนย์บัญชาการสำหรับบริหารจัดการภาวะวิกฤตเพื่อสั่งการหรือเพื่อประสานงานกับเจ้าหน้าที่ภาคสนามแบบทันทีทันใด (Real time) ระบบแจ้งเตือนประชาชนถึงสถานการณ์ต่างๆ ผ่านช่องทางออนไลน์ เช่น เว็บไซต์ และสื่อสังคม เป็นต้น ระบบบูรณาการข้อมูลประชาชน เพื่อให้ภาครัฐสามารถบริหารจัดการข้อมูลในภาวะวิกฤต เช่น ข้อมูลประชาชนที่อยู่ในพื้นที่เกิดภัย สภาวะแวดล้อมในพื้นที่เกิดภัย ระบบให้ข้อมูลแก่ประชาชนผ่านช่องทางสื่อสารส่วนบุคคล เช่น ส่งข้อความ SMS เพื่อภาครัฐสามารถส่งข้อมูลแจ้งข่าวสารแก่ประชาชนในภาวะวิกฤต

ตารางที่ 54 เป้าหมายการพัฒนาขีดความสามารถเชิงดิจิทัลในการบริหารจัดการในภาวะวิกฤต ขั้นตอนการเผชิญเหตุและบรรเทาทุกข์

ขั้นตอนการฟื้นฟู

ระดับการพัฒนา	ขีดความสามารถเชิงดิจิทัล
ระดับที่ 2 การบริหารจัดการในภาวะวิกฤตด้วยข้อมูลพื้นฐาน	<ul style="list-style-type: none"> ระบบลงทะเบียนให้ผู้ประสบภัยสามารถลงทะเบียนขอรับสิทธิ์ความช่วยเหลือต่างๆ หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง (One Stop Aid Registration) ระบบบูรณาการข้อมูลประชาชน เพื่อให้ภาครัฐสามารถบริหารจัดการข้อมูลในภาวะวิกฤต เช่น ข้อมูลประชาชนที่อยู่ในพื้นที่เกิดภัย สภาวะแวดล้อมในพื้นที่เกิดภัย เป็นต้น ระบบให้ข้อมูลแก่ประชาชนผ่านช่องทางสื่อสารส่วนบุคคล เช่น ส่งข้อความ SMS เพื่อภาครัฐสามารถส่งข้อมูลแจ้งข่าวสารแก่ประชาชนในภาวะวิกฤต

ตารางที่ 55 เป้าหมายการพัฒนาขีดความสามารถเชิงดิจิทัลในการบริหารจัดการในภาวะวิกฤต ขั้นตอนการฟื้นฟู

ทั้งนี้จากการศึกษาวิเคราะห์ผลประเมินของหน่วยงานที่เกี่ยวข้องสามารถสรุปได้ว่า ปัจจุบันขีดความสามารถเชิงดิจิทัลด้านการจัดการในภาวะวิกฤตโดยเฉลี่ยอยู่ที่ 76% เมื่อเปรียบเทียบกับเป้าหมายการพัฒนาในระยะ 3 ปี ดังนั้นเพื่อให้สามารถปิดช่องว่างขีดความสามารถและพัฒนาได้ตามเป้าหมายที่ได้ตั้งไว้ภายในกรอบระยะเวลา 3 ปี เสนอให้ดำเนินโครงการพัฒนาขีดความสามารถเชิงดิจิทัล 2 โครงการดังต่อไปนี้

- ระบบแจ้งเตือนภัยผ่านช่องทางส่วนตัวรายบุคคล (Personalized Warning System) ระบบบูรณาการข้อมูลภัยพิบัติ เพื่อให้ข้อมูลข่าวสารและแจ้งเตือนภัยแก่ประชาชนที่อยู่ในพื้นที่ที่เกิดภัยพิบัติ ผ่านช่องทางการติดต่อส่วนตัว เช่น มือถือ และ อีเมล ให้ประชาชนสามารถตอบสนองต่อสถานการณ์ได้ถูกต้องรวดเร็วมากขึ้น
- บูรณาการข้อมูลเพื่อบริหารจัดการในภาวะวิกฤต (Intelligence Centre for Crisis Management) ระบบบูรณาการข้อมูลทั้งภายในหน่วยงาน และระหว่างหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เพื่อให้ศูนย์บัญชาการที่มีอยู่ในปัจจุบันใช้ประโยชน์ในการติดตาม

และบริหารจัดการในภาวะวิกฤต เช่น ข้อมูลภูมิศาสตร์ ข้อมูลสถานพยาบาล ข้อมูลแพทย์ผู้เชี่ยวชาญเฉพาะด้าน ข้อมูลที่ตั้ง
หน่วยกู้ภัยหรือหน่วยบรรเทาภัย

โดยมีหน่วยงานผู้รับผิดชอบหลักและแผนการดำเนินโครงการดังนี้

ชื่อโครงการหลัก	หน่วยงานผู้รับผิดชอบหลัก
1 ระบบแจ้งเตือนภัยผ่านช่องทางส่วนตัวรายบุคคล (Personalized Warning System)	1. กรมป้องกันและ บรรเทาสาธารณภัย
2 บูรณาการข้อมูลเพื่อบริหารจัดการในภาวะวิกฤต (Intelligence Centre for Crisis Management)	1. กรมป้องกันและ บรรเทาสาธารณภัย

รูปที่ 136 รายละเอียดหน่วยงานผู้รับผิดชอบหลักของโครงการด้านการจัดการวิกฤต

ปีที่ 1	ปีที่ 2	ปีที่ 3	...
ระบบแจ้งเตือนภัยผ่านช่องทางส่วนตัวรายบุคคล (Personalized Warning System)			
บูรณาการข้อมูลเพื่อบริหารจัดการในภาวะวิกฤต (Intelligence Centre for Crisis Management)			

รูปที่ 137 แผนการดำเนินการโครงการด้านการจัดการวิกฤต

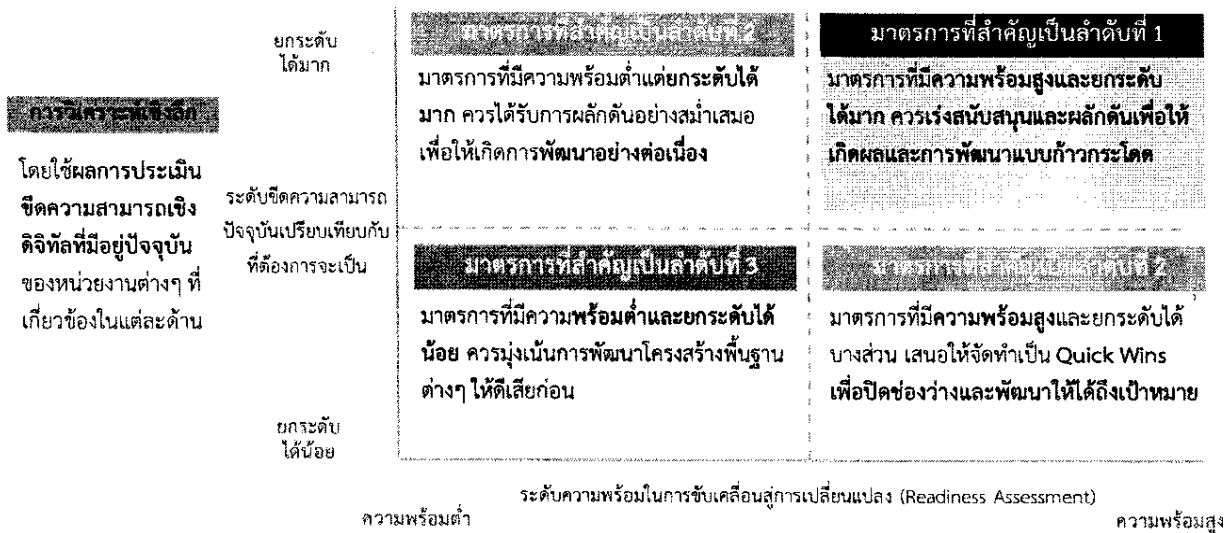
ส่วนที่ 3 กรอบระยะเวลาและแนวทางการขับเคลื่อนสู่การปฏิบัติ
ให้เกิดผลเป็นรูปธรรม

บทที่ 10 กรอบระยะเวลาในการดำเนินงาน

การจัดลำดับความสำคัญของมาตรการ

เพื่อให้สามารถระบุมาตรการเชิงดิจิทัลที่ต้องได้รับการพัฒนาเป็นอันดับแรก จำเป็นต้องมีการจัดลำดับความสำคัญของมาตรการ โดยใช้ผลการวิเคราะห์ทั้งในเชิงกว้างและเชิงลึก

- **การวิเคราะห์ในเชิงลึก** หมายถึงระดับขีดความสามารถเชิงดิจิทัลของหน่วยงานภาครัฐที่มีอยู่ปัจจุบันเปรียบเทียบกับระดับที่ต้องการจะเป็นในระยะ 3 ปี ซึ่งจะสะท้อนให้เห็นถึงศักยภาพของการยกระดับที่สามารถทำได้ โดยใช้ผลการประเมินขีดความสามารถเชิงดิจิทัลปัจจุบันของหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในแต่ละด้าน
- **การวิเคราะห์ในเชิงกว้าง** หมายถึงระดับความพร้อมในการพัฒนาของหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในมิติต่างๆ อาทิ ความพร้อมด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ ด้านโครงสร้างพื้นฐาน ด้านนโยบายและวิสัยทัศน์ ของหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในแต่ละด้าน โดยใช้ผลการสำรวจความพร้อมรัฐบาลอิเล็กทรอนิกส์ของประเทศไทยที่จัดทำโดย สำนักงานรัฐบาลอิเล็กทรอนิกส์ (สรอ.)

การวิเคราะห์เชิงกว้าง

โดยใช้คะแนนเฉลี่ยของระดับความพร้อมด้านต่างๆ ของหน่วยงานที่เกี่ยวข้องจากผลสำรวจความพร้อมรัฐบาลอิเล็กทรอนิกส์ของประเทศไทย ของ สรอ.

รูปที่ 138 เกณฑ์การแบ่งกลุ่มตามระดับขีดความสามารถเพื่อจัดลำดับความสำคัญ

เพื่อให้สามารถนำผลการวิเคราะห์มาใช้ประกอบการจัดลำดับความสำคัญได้อย่างมีประสิทธิภาพ สามารถแบ่งมาตรการทั้ง 18 มาตรการออกเป็น 3 ลำดับความสำคัญตามผลการประเมินเชิงกว้างและเชิงลึกดังต่อไปนี้

- **มาตรการที่สำคัญเป็นลำดับที่ 1** ประกอบด้วยมาตรการที่มีความพร้อมสูงและยกระดับได้มาก ควรเร่งสนับสนุนและผลักดัน เพื่อให้เกิดผลและการพัฒนาแบบก้าวกระโดด รวมทั้งสิ้น 9 มาตรการดังต่อไปนี้
 1. การบูรณาการข้อมูลผ่านระบบเชื่อมโยงข้อมูลกลาง
 2. โครงสร้างพื้นฐานการให้บริการอิเล็กทรอนิกส์
 3. ยกระดับศักยภาพบุคลากรภาครัฐ
 4. การให้บริการความช่วยเหลือแบบบูรณาการในเชิงรุก
 5. การบูรณาการตลาดแรงงานแบบครบวงจร
 6. การเกษตรแบบครบวงจรรายบุคคลผ่านการบูรณาการ
 7. การบูรณาการงานบริการด้านการลงทุนข้ามหน่วยงาน
 8. การส่งเสริม SME แบบบูรณาการเชิงรุกเพื่อส่งเสริมการเติบโต
 9. ระบบภาษีบูรณาการข้ามหน่วยงานแบบครบวงจร

- **มาตรการที่สำคัญเป็นลำดับที่ 2** ประกอบด้วยมาตรการที่มีความพร้อมสูงและยกระดับได้บางส่วน โดยเสนอให้จัดทำเป็น Quick Wins เพื่อปิดช่องว่างและพัฒนาให้ได้ถึงเป้าหมาย และมาตรการที่มีความพร้อมต่ำแต่ยกระดับได้มาก ซึ่งควรได้รับการผลักดันอย่างสม่ำเสมอให้เกิดการพัฒนาอย่างต่อเนื่อง รวมทั้งสิ้น 4 มาตรการดังต่อไปนี้
 1. การให้ทุกข้อมูลงานบริการผ่านจุดเดียวโดยมีผู้รับบริการเป็นศูนย์กลาง
 2. การยืนยันตัวตนและบริหารจัดการสิทธิโดยใช้ Smart Card หรือผ่านบัญชีผู้ใช้อิเล็กทรอนิกส์กลาง
 3. การแก้ไขเรื่องร้องเรียนและการเข้าถึงความต้องการในเชิงรุก
 4. การบูรณาการด้านการท่องเที่ยวแบบครบวงจร

- **มาตรการที่สำคัญเป็นลำดับที่ 3** ประกอบด้วยมาตรการที่มีความพร้อมต่ำและยกระดับได้น้อย ควรมุ่งเน้นการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานต่างๆ ให้ดีเสียก่อน รวมทั้งสิ้น 5 มาตรการดังต่อไปนี้
 1. การบูรณาการการนำเข้าส่งออกแบบครบวงจร
 2. การรักษาความปลอดภัยสาธารณะในเชิงรุกโดยใช้เครื่องมือวิเคราะห์ข้อมูลเชิงลึก
 3. การประเมินความเสี่ยงผู้โดยสารข้ามแดนล่วงหน้าและพิสูจน์ตัวตนผ่านช่องทางอัตโนมัติสำหรับผู้โดยสาร
 4. การบูรณาการข้อมูลเพื่อป้องกันภัยธรรมชาติ
 5. การบูรณาการข้อมูลระหว่างหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเพื่อบริหารจัดการในภาวะวิกฤต

ทั้งนี้เสนอให้ดำเนินโครงการพัฒนารัฐบาลดิจิทัลในระยะเวลาดำเนินการ 3 ปีของมาตรการที่สำคัญเป็นลำดับที่ 1 ดังนี้

มาตรการ	ม.ค. - ธ.ค. 2559	ม.ค. - ธ.ค. 2560	ม.ค. - ธ.ค. 2561	หน่วยงาน ผู้รับผิดชอบหลัก
1. การบูรณาการข้อมูลผ่านระบบเชื่อมโยงข้อมูลกลาง	การบูรณาการข้อมูลประชาชน (Citizen Data Integration)			มท. และ สรอ.
	E-Government Act			สรอ.
	เพิ่มประสิทธิภาพงานบริการภาครัฐโดยการเชื่อมโยงข้อมูล (Smart Service)			ก.พ.ร. กรมพัฒนาธุรกิจการค้า และ สรอ.
2. โครงสร้างพื้นฐานการให้บริการอิเล็กทรอนิกส์	การบูรณาการโครงสร้างพื้นฐานกลางด้าน ICT สำหรับบริการภาครัฐ (Government Shared Infrastructure) (Data Center)			สรอ.
3. ยกระดับศักยภาพบุคลากรภาครัฐ	การยกระดับความสามารถและสร้างความพร้อมของบุคลากรเพื่อส่งเสริมรัฐบาลดิจิทัล (Digital Government Capacity Building)			สรอ.
4. การให้บริการความช่วยเหลือแบบบูรณาการในเชิงรุก	โครงการบูรณาการสวัสดิการสังคมและการจ่ายเงินภาครัฐทางอิเล็กทรอนิกส์ (Integrated Social Benefits)			ก.พ.ร. และ กรมบัญชีกลาง
	โครงการระบบชำระเงินแบบ Any ID และโครงการขยายการใช้บัตร (Universal Benefits Card)			รพท. และ กค.
5. การบูรณาการตลาดแรงงานแบบครบวงจร	ระบบวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพตลาดแรงงาน (Labor Market Intelligence Center)			สป.ร.
	ศูนย์รวมตลาดแรงงานออนไลน์ (Integrated Virtual Labour Market)			กรมการจัดหางาน และ กรมพัฒนาฝีมือแรงงาน
6. การเกษตรแบบครบวงจรรายบุคคลผ่านการบูรณาการ	ระบบบูรณาการและวิเคราะห์ข้อมูลด้านการเกษตร (Agricultural Intelligence Centre)			สศค.
	ระบบให้คำแนะนำเกษตรกรรายบุคคลในเชิงรุก (Connected Farmer)			กรมส่งเสริมการเกษตร
7. การบูรณาการงานบริการด้านการลงทุนข้ามหน่วยงาน	ระบบบูรณาการระบบบริการด้านการลงทุนข้ามหน่วยงาน (Integrated Business licensing system)			ก.พ.ร. สกท. และ สสอ.
8. การส่งเสริม SME แบบบูรณาการเชิงรุกเพื่อส่งเสริมการเติบโต	ระบบศูนย์รวมข้อมูลเพื่อส่งเสริมศักยภาพ SME (SME Information Portal)			สสว.
	ระบบซอฟต์แวร์สนับสนุนการประกอบธุรกิจสำหรับ SME (Software as a Service for SME)			สสว.
	โปรแกรมความสามารถเชิงดิจิทัลและส่งเสริมผู้ประกอบการ SME			สรอ SIPA และ Software Park
9. ระบบภาษีบูรณาการข้ามหน่วยงานแบบครบวงจร	ระบบจ่ายภาษีอัตโนมัติ (Automatic Tax Filing)			สป.กค.
	ระบบวิเคราะห์ข้อมูลกระบวนการจัดเก็บภาษีเชิงลึก (Tax Analytics)			สป.กค.

*ยังไม่สามารถดำเนินการได้ทันทีภายในปี 59 เนื่องจากจำเป็นต้องมีการบูรณาการข้อมูลก่อน

รูปที่ 139 แผนพัฒนารัฐบาลดิจิทัลระยะ 3 ปีของมาตรการที่สำคัญเป็นลำดับที่ 1

แผนพัฒนารัฐบาลดิจิทัลในระยะเวลา 3 ปีของมาตรการที่สำคัญเป็นลำดับที่ 2

มาตรการ	ม.ค. - ธ.ค. 2559	ม.ค. - ธ.ค. 2560	ม.ค. - ธ.ค. 2561	หน่วยงาน ผู้รับผิดชอบหลัก
1. การให้ทุกหน่วยงาน บริการผ่านจุดต่อโดยมี ผู้รับบริการเป็นศูนย์กลาง			ระบบบูรณาการข้อมูลของประชาชนมาบุคคล (My Government Portal & Smart Government KIOSK) ศูนย์กลางบริการภาครัฐสำหรับประชาชน (GovChannel) (data.go.th, GAC, เป็นต้น)	ก.ท.ร. และ สทอ. ก.ท.ร. และ สทอ.
			ระบบบัญชีผู้ใช้อิเล็กทรอนิกส์กลาง (E-Citizen and E-Business Single Sign-on) ขยายการใช้งานบัตร Smart Card (Smart Card Reader Extension) ก.ท.ร. และ สทอ.
2. การอำนวยความสะดวกและ บริหารจัดการคดีโดยใช้ Smart Card หรือผ่านบัญชี ผู้ใช้อิเล็กทรอนิกส์กลาง			ขยายศูนย์รับเรื่องราวร้องทุกข์ภาครัฐ 1111 (Integrated Complaint Management System) ระบบวิเคราะห์ความต้องการประชาชนในเชิงรุก (Proactive Needs Analysis)	ส.ป.ท. ส.ป.ท.
			ระบบบูรณาการศูนย์ตรวจข้อมูลด้านการท่องเที่ยว (Tourism Intelligence Centre) ระบบช่วยวางแผนการเดินทางด้วยระบบอัจฉริยะ (Smart Trip Planner) แอปพลิเคชันบนตัวสมาร์ตโฟนสำหรับการเดินทางอัจฉริยะ (Smart Travel App) การอนุมัติวีซ่าออนไลน์ผ่านทางออนไลน์ (Electronic Visa)	ส.ป.ท. ส.ป.ท. ... ส.ป.ท. กรมการกงสุล
3. การแก้ไขเรื่องร้องเรียน และการเข้าถึง ความยุติธรรมในเชิงรุก				
4. การบูรณาการข้อมูลการ ท่องเที่ยวแบบครบวงจร				

รูปที่ 140 แผนพัฒนารัฐบาลดิจิทัลระยะ 3 ปีของมาตรการที่สำคัญเป็นลำดับที่ 2

แผนพัฒนารัฐบาลดิจิทัลในระยะเวลา 3 ปีของมาตรการที่สำคัญเป็นลำดับที่ 3

มาตรการ	ม.ค. - ธ.ค. 2559	ม.ค. - ธ.ค. 2560	ม.ค. - ธ.ค. 2561	หน่วยงาน ผู้รับผิดชอบหลัก
1. การบูรณาการการเข้า สังคมแบบครบวงจร			ระบบบูรณาการใบอนุญาตก่อนเข้าสังคม ระดมหน่วยงานภาครัฐ (Regulatory Single Window)	... กรมศุลกากร
2. การรักษาความปลอดภัย สาธารณะในเชิงรุก โดยใช้เครื่องมือ วิเคราะห์ข้อมูลเชิงลึก			การรักษาความปลอดภัยสาธารณะในเชิงรุก (Safe City) การเพิ่มประสิทธิภาพการทำงานของเจ้าหน้าที่ผ่าน การได้เครื่องมือและระบบดิจิทัล (Digital Police) ส.ต.ท. ส.ต.ท.
			ระบบประเมินความเสี่ยงผู้โดยสารขึ้นเครื่องล่วงหน้า (Advance Passenger Processing) ขยายการใช้งานช่องทางอัตโนมัติด้วยระบบคีย์สูง ตัวคนทราเวล (Automated Gate Expansion) กรม. กรม.
3. การประเมินความเสี่ยง ผู้โดยสารข้ามแดนล่วงหน้า และพิสูจน์ตัวตนผ่าน ช่องทางอัตโนมัติ				
4. การบูรณาการข้อมูลเพื่อ ป้องกันภัยธรรมชาติ			บูรณาการข้อมูล เพื่อติดตามและบริหารจัดการ ภัยธรรมชาติ (Natural Disaster Data Integration)	... กรมป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย
			ระบบแจ้งเตือนภัยผ่านช่องทางส่วนตัวรายบุคคล (Personalized Warning System) บูรณาการข้อมูลเพื่อบริหารจัดการในภาวะวิกฤต (Intelligence Centre for Crisis Management) กรมป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย กรมป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย
5. การบูรณาการข้อมูล ระหว่างหน่วยงานเพื่อการ บริหารจัดการในภาวะวิกฤต				

รูปที่ 141 แผนพัฒนารัฐบาลดิจิทัลระยะ 3 ปีของมาตรการที่สำคัญเป็นลำดับที่ 3

โดยภายในระยะเวลา 1 ปีภาคประชาชน ภาคเอกชน และภาครัฐ จะเห็นผลลัพธ์ของโครงการดังต่อไปนี้

3 เดือน (ภายในไตรมาส)	6 เดือน (ภายในไตรมาส)	12 เดือน (ภายในไตรมาส)
E-Government Act การจัดทำกฎหมาย E-Gov		
<ul style="list-style-type: none"> จัดทำการศึกษาเพื่อเตรียมดำเนินกิจการ 	<ul style="list-style-type: none"> ร่างกฎหมาย E-Gov (นโยบายและแผนยุทธศาสตร์รัฐบาลดิจิทัล กำหนดและรับรองมาตรฐานบริการดิจิทัลของรัฐ ยุทธศาสตร์แม่ข่ายที่เกี่ยวข้องกับข้อมูลที่มีมาตรฐานสูง ศึกษารูปแบบการปฏิบัติงานแบบมาตรฐานต่างๆ) จัดประชุมหารือ และ นำร่างกฎหมาย e-Gov ที่กำหนด 	
เพิ่มประสิทธิภาพการบริการภาครัฐโดยการเชื่อมโยงข้อมูล (Smart Service)		
<p>การลดการขอสำเนาเอกสาร (อาทิ สำเนาทะเบียนบ้าน) ในการรับบริการภาครัฐ</p> <ul style="list-style-type: none"> จัดทำมาตรฐานแนวทาง Technical Solution ในการดำเนินการ สำหรับหน่วยงานที่มีความพร้อม 	<ul style="list-style-type: none"> นำร่องปรับปรุงการให้บริการของหน่วยงาน ให้เป็นแบบ Smart Service จำนวน 5 บริการ * 	<ul style="list-style-type: none"> นำร่องปรับปรุงการให้บริการของหน่วยงาน ให้เป็นแบบ Smart Service จำนวน 87 บริการ *
ศูนย์กลางบริการภาครัฐสำหรับประชาชน (GovChannel)		
<p>1. มาน์อุปการณณ์คอมพิวเตอร์ทางเว็บไซต์ (govchannel.co.th, egov.go.th, data.go.th, info.go.th)</p> <ul style="list-style-type: none"> Egov.go.th มีเว็บไซต์ให้บริการภาครัฐ 845 เว็บไซต์ (ปัจจุบัน) Data.go.th มีชุดข้อมูล 486 ชุดข้อมูล (ปัจจุบัน) ระบบฐานข้อมูลประชาชนบน info.go.th มีจำนวนผู้อยู่ 10049 ชุด (ปัจจุบัน) และอีก 635439 กำลังดำเนินการ ระบบแจ้งหนี้เสียภาษี ระบบร้องเรียนร้องเรียนและคำติชม <p>2. มาน์อุปการณณ์สื่อสารเคลื่อนที่ เช่น สมาร์ทโฟน แท็บเล็ต</p> <ul style="list-style-type: none"> e-Service: มีบริการจำนวน 116 บริการจาก 84 หน่วยงาน e-Service: เปิดตัวแอปฯ KasetQRCode (Ver.2) เปิดตัวแอปฯ จัดหากรม : G-News, ภาพโปสเตอร์, G-Chat <p>3. มาน์อุปการณณ์อื่นๆ (My Government Portal)</p> <ul style="list-style-type: none"> ติดตั้งให้บริการบนเครื่องคอมพิวเตอร์ (Smart Government Kiosk) ทั้ง 4 * e-Service: ระบบตรวจสอบเงินสมทบ ข้อมูลสุขภาพ ข้อมูลผู้สูงอายุ, G-News, ภาพโปสเตอร์, G-Chat 	<ul style="list-style-type: none"> Data.go.th มีชุดข้อมูล 550 ชุดข้อมูล ระบบวิเคราะห์กระบวนการงาน 	<ul style="list-style-type: none"> Data.go.th มีชุดข้อมูล 600 ชุดข้อมูล
การบูรณาการโครงสร้างพื้นฐานกลางสำหรับบริการภาครัฐ (Government Shared Infrastructure) (Data Center)		
<ul style="list-style-type: none"> มีหน่วยงานภาครัฐหรือถ่าย GIN เป็นจำนวนระบบ 3,500 หน่วยงาน มีระบบบน G-Cloud เป็นจำนวนระบบ 780 ระบบ การให้บริการระบบคอมพิวเตอร์และเครือข่ายสื่อสารในภาครัฐ (Service@Thai) <p>Government Data and Shared Service Center</p> <ul style="list-style-type: none"> ศึกษาคำนวณความต้องการ Shared Service ภาครัฐ 	<ul style="list-style-type: none"> มีหน่วยงานภาครัฐหรือถ่าย GIN เป็นจำนวนระบบ 3,600 หน่วยงาน มีระบบบน G-Cloud เป็นจำนวนระบบ 814 ระบบ <p>Government Data and Shared Service Center</p> <ul style="list-style-type: none"> มาตรฐาน Data Center with Cloud ภาครัฐ 	<ul style="list-style-type: none"> มีหน่วยงานภาครัฐหรือถ่าย GIN เป็นจำนวนระบบ 3,700 หน่วยงาน มีระบบบน G-Cloud เป็นจำนวนระบบ 850 ระบบ <p>Government Data and Shared Service Center</p>
การยกระดับความสามารถและสร้างความพร้อมของบุคลากรเพื่อส่งเสริมรัฐบาลดิจิทัล (Digital Government Capacity Building)		
<ul style="list-style-type: none"> จำนวนบุคลากรภาครัฐที่ได้รับความรู้รวมถึงเงิน 500 คน 	<ul style="list-style-type: none"> จำนวนบุคลากรภาครัฐที่ได้รับความรู้รวมถึงเงิน 1,000 คน 	<ul style="list-style-type: none"> จำนวนบุคลากรภาครัฐที่ได้รับความรู้รวมถึงเงิน 1,500 คน
ระบบบูรณาการงานบริการด้านการอนุญาตแบบบูรณาการ (Integrated Business Licensing system)		
<p>Doing Business การอำนวยความสะดวกผู้ประกอบการ</p> <ul style="list-style-type: none"> มีระบบสนับสนุนการดำเนินการด้านกฎหมายในครั้งเดียว 		<ul style="list-style-type: none"> ขยายผลมีระบบสนับสนุนการดำเนินการด้านกฎหมาย 3 ด้าน
โครงการพัฒนาความสามารถเชิงดิจิทัลและสนับสนุนผู้ประกอบการ SME		
<ul style="list-style-type: none"> จัดกิจกรรมการส่งเสริมการขายและรวมกลุ่มการค้าในภาค แอปพลิเคชันภาครัฐ เพื่อให้เกิด App บริการภาครัฐ และนำผลงานนวัตกรรมที่มีผลกระทบต่อประโยชน์สาธารณะไปใช้กับบริการภาครัฐจริง 		
ระบบบูรณาการการวิเคราะห์ข้อมูลด้านการท่องเที่ยว (Tourism Intelligence Centre)		
		<ul style="list-style-type: none"> ระยะที่ 1 บูรณาการข้อมูลด้านการท่องเที่ยวที่มีอยู่ ปัจจุบันจะอยู่หน่วยงานที่เกี่ยวข้องแยกกัน
ระบบช่วยวางแผนการท่องเที่ยวแบบครบวงจร (Smart Trip Planner)		
		<ul style="list-style-type: none"> ระยะที่ 1 ระบบช่วยวางแผนการท่องเที่ยวที่ครอบคลุมแหล่งท่องเที่ยววิถีชีวิตข้อมูลปัจจุบัน ในจังหวัดท่องเที่ยวหลัก
แพลตฟอร์มอำนวยความสะดวกการเดินทางกับนักท่องเที่ยว (Smart Travel App)		
		<ul style="list-style-type: none"> ระยะที่ 1 แอปพลิเคชันด้านความสะดวกสบายของนักท่องเที่ยวที่ฐานข้อมูลปัจจุบัน ในจังหวัดท่องเที่ยวหลักของประเทศ

* ในรูปที่ 142 ของเอกสารแนบ

รูปที่ 142 แผนการดำเนินงานและผลลัพธ์ของปี 2559 ในระยะ 3 เดือน 6 เดือน และ 12 เดือน

บทที่ 11 ปัจจัยสู่ความสำเร็จในการขับเคลื่อนรัฐบาลดิจิทัลในประเทศไทย

จากการศึกษาวิเคราะห์ประสบการณ์ในการขับเคลื่อนโครงการขนาดใหญ่ ที่มีขอบเขตกว้าง ความซับซ้อนสูง และมีผู้เกี่ยวข้องจำนวนมาก พบว่ามีปัจจัยสู่ความสำเร็จหลัก 5 ประการ

1. **การเตรียมความพร้อมคน (Citizen Competence)**
จำเป็นต้องมีการเตรียมความพร้อมคนทุกคนทั้งภาครัฐและภาคประชาชนให้พร้อมสู่การเปลี่ยนแปลงในอนาคต ทั้งในเชิงการเพิ่มศักยภาพของคนให้สามารถรับมือการเปลี่ยนแปลง และการสร้างความเข้าใจให้ยอมรับการเปลี่ยนแปลงเพื่อให้เกิดประโยชน์สูงสุด
2. **ผู้นำบริหารการเปลี่ยนแปลง (Change Leadership)**
มีผู้บริหารที่เข้าใจและให้ความสำคัญต่อการพัฒนาและคอยให้การสนับสนุนอย่างต่อเนื่อง โดยเฉพาะในการดำเนินงานเชิงบูรณาการที่ต้องได้รับความร่วมมือระหว่างหลายหน่วยงาน เพื่อให้เกิดผลเป็นรูปธรรม
3. **แผนการดำเนินงานที่ขับเคลื่อนได้จริง (Actionable Plan)**
มีแผนการดำเนินงานที่ชัดเจนขับเคลื่อนได้จริง โดยมีการระบุผู้รับผิดชอบหลักที่ชัดเจน รวมถึงการแบ่งบทบาทหน้าที่ของหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ทั้งด้านการจัดสรรงบประมาณ การติดตามและชี้วัดความสำเร็จ และการมอบหมายบุคลากรจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง
4. **มีการติดตามการดำเนินโครงการอย่างจริงจัง (Continuous Monitoring)**
มีการติดตามการดำเนินโครงการอย่างต่อเนื่องและจริงจัง โดยตอบสนองอย่างรวดเร็วเพื่อผลักดันโครงการให้เกิดผลตามแผนการดำเนินงานที่กำหนดไว้ รวมถึงการผลักดันมาตรการเร่งด่วน (Quick Wins) ให้มีผลเป็นรูปธรรมและเป็นแรงขับเคลื่อนโครงการ
5. **การสื่อสารและประชาสัมพันธ์อย่างต่อเนื่อง (Key Focus and Message)**
มีการสื่อสารประชาสัมพันธ์และการรับฟังความคิดเห็นของผู้เกี่ยวข้องอย่างสม่ำเสมอทั้งในภาครัฐ ภาคเอกชน และภาคประชาสังคม โดยให้ทุกฝ่ายได้มีส่วนร่วมในการผลักดันโครงการและมีความเข้าใจไปในทิศทางเดียวกัน เพื่อเพิ่มความโปร่งใสในการดำเนินงานตลอดทั้งโครงการรวมถึงลดปัญหาที่อาจเกิดขึ้นในอนาคต

ด่วนที่สุด
ที่ กท ๐๒๑๗/ ๔๕๖

กระทรวงกลาโหม
ถนนสนามไชย เขตพระนคร
กรุงเทพฯ ๑๐๒๐๐

๙ มีนาคม ๒๕๕๙

เรื่อง ความเห็นเกี่ยวกับร่างแผนพัฒนาดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคม และร่างแผนพัฒนารัฐบาลดิจิทัล
ระยะ ๓ ปี (พ.ศ.๒๕๕๙ - ๒๕๖๑)

เรียน เลขาธิการคณะรัฐมนตรี

อ้างถึง หนังสือสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี ด่วนที่สุด ที่ นร ๐๕๐๖/ว(ล)๙๑๖๕ ลงวันที่ ๑๕ มีนาคม ๒๕๕๙

สิ่งที่ส่งมาด้วย ความเห็นและข้อเสนอแนะเพิ่มเติมของกระทรวงกลาโหมต่อร่างแผนพัฒนาดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจ
และสังคม และร่างแผนพัฒนารัฐบาลดิจิทัล ระยะ ๓ ปี (พ.ศ.๒๕๕๙ - ๒๕๖๑)

ตามที่ สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรีมีหนังสือขอให้กระทรวงกลาโหมเสนอความเห็น
ในส่วนที่เกี่ยวข้องต่อร่างแผนพัฒนาดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคม และร่างแผนพัฒนารัฐบาลดิจิทัล ระยะ ๓ ปี
(พ.ศ.๒๕๕๙ - ๒๕๖๑) รายละเอียดตามอ้างถึงนั้น

กระทรวงกลาโหมได้ตรวจสอบรายละเอียดของร่างแผนพัฒนาดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคม
และร่างแผนพัฒนารัฐบาลดิจิทัล ระยะ ๓ ปี (พ.ศ.๒๕๕๙ - ๒๕๖๑) แล้ว เห็นว่ามีความเหมาะสม และจะเกิด
ประโยชน์ต่อการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคม รวมทั้งการบริการประชาชนและการบริหารจัดการภาครัฐได้
ตามเป้าหมายที่กำหนด ทั้งนี้ กระทรวงกลาโหมมีความเห็นและข้อเสนอแนะเพิ่มเติมต่อร่างแผนพัฒนาดิจิทัล
เพื่อเศรษฐกิจและสังคม และร่างแผนพัฒนารัฐบาลดิจิทัล ระยะ ๓ ปี (พ.ศ.๒๕๕๙ - ๒๕๖๑) เพื่อให้เกิดความ
ครบถ้วนสมบูรณ์ และสามารถนำไปสู่การปฏิบัติได้อย่างเป็นรูปธรรม โดยมีรายละเอียดตามสิ่งที่ส่งมาด้วย

จึงเรียนมาเพื่อกรุณาพิจารณาดำเนินการต่อไป

ขอแสดงความนับถือ

พลเอก

(ประวิตร วงษ์สุวรรณ)

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงกลาโหม

สำนักงานปลัดกระทรวงกลาโหม
กรมเทคโนโลยีสารสนเทศและอวกาศกลาโหม
โทรศัพท์ ๐ ๒๕๐๑ ๖๙๔๖
โทรสาร ๐ ๒๕๐๑ ๖๙๔๖

ความเห็นและข้อเสนอแนะเพิ่มเติมของกระทรวงกลาโหม
ต่อร่างแผนพัฒนาดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคม
และร่างแผนพัฒนารัฐบาลดิจิทัล ระยะ ๓ ปี (พ.ศ.๒๕๕๙ - ๒๕๖๑)

เพื่อให้เกิดความครบถ้วนสมบูรณ์ของร่างแผนพัฒนาดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคม และร่างแผนพัฒนารัฐบาลดิจิทัล ระยะ ๓ ปี (พ.ศ.๒๕๕๙ - ๒๕๖๑) โดยสามารถนำไปสู่การปฏิบัติได้อย่างเป็นรูปธรรม กระทรวงกลาโหม จึงขอเสนอความเห็นเพิ่มเติม ดังนี้

ร่างแผนพัฒนาดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคม

ควรพิจารณาเรื่องการลดภาษีด้านเทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อเป็นการส่งเสริมและเพิ่มประสิทธิภาพในการดำเนินธุรกิจ ตลอดจนพัฒนาไปสู่การแข่งขันเชิงธุรกิจในระยะยาว ซึ่งจะส่งผลให้หน่วยงานราชการสามารถปรับลดค่าใช้จ่ายงบประมาณด้านการจัดหาอุปกรณ์ที่จำเป็นต่อการดำเนินงานได้

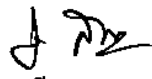
ร่างแผนพัฒนารัฐบาลดิจิทัล ระยะ ๓ ปี (พ.ศ.๒๕๕๙ - ๒๕๖๑)

๑. ยุทธศาสตร์การยกระดับความมั่นคง และเพิ่มความปลอดภัยของประชาชน ควรมีหน่วยงานที่รับผิดชอบด้านการรักษาความมั่นคงปลอดภัยคอมพิวเตอร์ในระดับประเทศ เพื่อเพิ่มความเชื่อมั่นให้กับภาคธุรกิจ และภาคประชาชน เช่น การจัดตั้งศูนย์บัญชาการไซเบอร์แห่งชาติ (National Cyber Command)

๒. ควรส่งเสริมให้มีการพัฒนาระบบปฏิบัติการ (Operating System) รวมทั้งโปรแกรมด้านงานเอกสาร เช่น Word Processing, Spread Sheet ที่พัฒนาโดยประเทศไทย ตลอดจนส่งเสริมให้เกิดอุตสาหกรรมซอฟต์แวร์ขึ้นในประเทศ

๓. มาตรการสำคัญที่มีความพร้อมในระยะต้น จำนวน ๑๑ มาตรการ และมาตรการสำคัญที่มีความพร้อมในลำดับถัดไป จำนวน ๗ มาตรการ รวมทั้งสิ้น ๑๘ มาตรการนั้น บางมาตรการยังไม่มีรายละเอียดที่ชัดเจน เช่น การให้บริการความช่วยเหลือแบบบูรณาการในเชิงรุก เป็นต้น

ตรวจถูกต้อง

พันเอก
(เสรี สุธธมาถีย์)

ผู้อำนวยการกองแผนและวิศวกรรม
กรมเทคโนโลยีสารสนเทศและอวกาศกลาโหม

 มีนาคม ๒๕๕๙

ด่วนที่สุด

ที่ กค ๑๐๐๔/ชง๕๗๐

กระทรวงการคลัง

ถนนพระราม ๖

กรุงเทพฯ ๑๐๕๐๐

๕ เมษายน ๒๕๕๙

เรื่อง ขอบความเห็นชอบต่อ (ร่าง) แผนพัฒนาดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคม และ (ร่าง) แผนพัฒนารัฐบาลดิจิทัล ระยะ ๓ ปี (พ.ศ. ๒๕๕๙ - ๒๕๖๑)

เรียน เลขาธิการคณะรัฐมนตรี

อ้างถึง หนังสือสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี ด่วนที่สุด ที่ นร ๐๕๐๖/ว(ล) ๙๑๖๕ ลงวันที่ ๑๕ มีนาคม ๒๕๕๙

ตามหนังสือที่อ้างถึง สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรีขอให้กระทรวงการคลังพิจารณาเสนอความเห็นต่อ (ร่าง) แผนพัฒนาดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคม และ (ร่าง) แผนพัฒนารัฐบาลดิจิทัล ระยะ ๓ ปี (พ.ศ. ๒๕๕๙ - ๒๕๖๑) ความละเอียดแจ้งแล้ว นั้น

กระทรวงการคลังได้พิจารณาแล้ว ขอเรียนว่า กระทรวงการคลังเห็นด้วยกับหลักการของ (ร่าง) แผนพัฒนาดิจิทัลฯ และ (ร่าง) แผนพัฒนารัฐบาลฯ เนื่องจากมีเป้าหมายและยุทธศาสตร์ที่สอดคล้องกับทิศทางของแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ ๑๒ (พ.ศ. ๒๕๖๐ - ๒๕๖๔) หากสามารถดำเนินการได้ตาม (ร่าง) แผนพัฒนาดิจิทัลฯ และ (ร่าง) แผนพัฒนารัฐบาลฯ กำหนดไว้ จะเป็นการเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันของประเทศไทยในด้านต่าง ๆ และเป็นการเพิ่มประสิทธิภาพการทำงานของรัฐบาล โดยในส่วนของกระทรวงการคลังจะเป็นปัจจัยสนับสนุนการขยายฐานภาษี และการจัดเก็บภาษีให้มีประสิทธิภาพเพิ่มขึ้น ทั้งนี้ การดำเนินการเพื่อให้บรรลุตามวัตถุประสงค์ของ (ร่าง) แผนพัฒนาดิจิทัลฯ จะต้องบูรณาการการทำงานของหน่วยงานที่เกี่ยวข้องจำนวนมาก ดังนั้น การจัดทำแผนปฏิบัติการเพื่อขับเคลื่อนการพัฒนารายยุทธศาสตร์ ควรระบุถึงหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง วิธีการดำเนินงานตามโครงการ ระยะเวลาที่จะใช้ในการดำเนินงาน และกรอบงบประมาณให้มีความชัดเจน โดยจะต้องไม่ทับซ้อนกับภารกิจที่แต่ละส่วนราชการกำลังดำเนินการอยู่แล้ว

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาดำเนินการต่อไป

ขอแสดงความนับถือ

(นายวิสุทธิ์ ศรีสุพรรณ)

รัฐมนตรีช่วยว่าการฯ รักษาราชการแทน

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลัง

สำนักงานเศรษฐกิจการคลัง

สำนักนโยบายการคลัง

โทร. ๐ ๒๒๗๓ ๙๐๒๐ ต่อ ๓๕๔๓

โทรสาร ๐ ๒๖๑๘ ๓๓๘๕

ที่ กก ๐๒๐๘/

๐๗๗๑

กระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา

๔ ถนนราชดำเนินนอก กทม. ๑๐๑๐๐

๑ เมษายน ๒๕๕๙

เรื่อง ขอความเห็นชอบต่อ (ร่าง) แผนพัฒนาดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคม และ (ร่าง) แผนพัฒนารัฐบาลดิจิทัล
ระยะ ๓ ปี (พ.ศ. ๒๕๕๙ - ๒๕๖๑)

เรียน เลขาธิการคณะกรรมการรัฐมนตรี

อ้างอิง หนังสือสำนักเลขาธิการคณะกรรมการรัฐมนตรี ด่วนที่สุด ที่ นร ๐๕๐๖/ว(ล) ๙๑๖๕ ลงวันที่ ๑๕ มีนาคม ๒๕๕๙

ตามหนังสือที่อ้างถึง สำนักเลขาธิการคณะกรรมการรัฐมนตรีขอให้กระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา
เสนอความเห็นในส่วนที่เกี่ยวข้องกับ (ร่าง) แผนพัฒนาดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคม และ (ร่าง) แผนพัฒนา
รัฐบาลดิจิทัล ระยะ ๓ ปี (พ.ศ. ๒๕๕๙ - ๒๕๖๑) ตามที่กระทรวงเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารเสนอ
เพื่อประกอบการพิจารณาของคณะกรรมการรัฐมนตรีโดยด่วน นั้น

กระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬาพิจารณาแล้ว มีความเห็นดังนี้

๑. เห็นชอบ (ร่าง) แผนพัฒนาดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคม และ (ร่าง) แผนพัฒนารัฐบาล
ดิจิทัล ระยะ ๓ ปี (พ.ศ. ๒๕๕๙ - ๒๕๖๑) ตามที่กระทรวงเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารเสนอ ซึ่งสอดคล้อง
กับนโยบายด้านการเพิ่มศักยภาพทางเศรษฐกิจของประเทศ โดยการส่งเสริมภาคเศรษฐกิจดิจิทัล และวางรากฐาน
ให้สามารถขับเคลื่อนเศรษฐกิจดิจิทัลได้อย่างเป็นรูปธรรม ซึ่งมีการวางแผนการพัฒนาออกเป็น ๔ ระยะ
เนื่องจากเทคโนโลยีดิจิทัลมีการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว และเพื่อให้อัดคล้องกับการจัดท่ายุทธศาสตร์ชาติ ๒๐ ปี
ที่ส่งผลให้ภาคเศรษฐกิจของประเทศก้าวหน้าทันโลก และสามารถแข่งขันในโลกสมัยใหม่ได้ รวมทั้งนำเทคโนโลยี
ดิจิทัลมาใช้เป็นเครื่องมือสำคัญในการขับเคลื่อนพัฒนาประเทศ สามารถตอบปัญหาความท้าทายที่ประเทศกำลัง
เผชิญอยู่ และช่วยสร้างมูลค่าให้กับผลิตภัณฑ์และบริการของประเทศ ส่งผลให้เกิดความมั่งคั่งทางเศรษฐกิจและ
ความมั่นคงทางสังคมของประเทศ

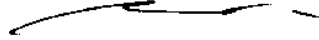
๒. กระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬามีการดำเนินงานตามบทบาทภารกิจของกระทรวงและ
แนวทางการดำเนินงานภายใต้ยุทธศาสตร์การท่องเที่ยวไทย พ.ศ. ๒๕๕๙ - ๒๕๖๐ ที่ให้ความสำคัญกับการพัฒนา
เศรษฐกิจดิจิทัล ตาม (ร่าง) แผนพัฒนาดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคม และ (ร่าง) แผนพัฒนารัฐบาลดิจิทัล ระยะ ๓ ปี
(พ.ศ. ๒๕๕๙ - ๒๕๖๑) ได้แก่ การพัฒนาช่องทางบริการของหน่วยงานภายในผ่านระบบดิจิทัล (e-Service Portal)
และการพัฒนาฐานข้อมูลภาครัฐที่มีมาตรฐาน รวมถึงพัฒนาการดำเนินงานของภาครัฐให้มีประสิทธิภาพโดยอาศัย
เทคโนโลยีร่วมกันโดยกระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬามีการพัฒนา ระบบ Tourism Gateway ระบบ Tourism
Intelligence Centre ซึ่งสอดคล้องกับแนวทางการกำหนดนโยบายผลักดันเศรษฐกิจดิจิทัล ตลอดจนการสร้าง
ความร่วมมือในการพัฒนาธุรกิจดิจิทัล ระหว่างภาครัฐ และเอกชน ตามยุทธศาสตร์ที่ ๒ การขับเคลื่อนเศรษฐกิจด้วย
เทคโนโลยีดิจิทัล ยุทธศาสตร์ที่ ๔ ปรับเปลี่ยนภาครัฐสู่การเป็นรัฐบาลดิจิทัล และ ยุทธศาสตร์ที่ ๖ สร้างความ
เชื่อมั่นในการใช้เทคโนโลยีดิจิทัล ตามแผนพัฒนาดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคม และ แผนพัฒนารัฐบาลดิจิทัล
ระยะ ๓ ปี (พ.ศ. ๒๕๕๙ - ๒๕๖๑) เพื่อส่งเสริมเศรษฐกิจดิจิทัลในอุตสาหกรรมการท่องเที่ยวให้เกิดผล

/ อย่างเป็นทางการ ...

อย่างเป็นรูปธรรม เห็นควรให้มีการร่วมมือกับกระทรวงเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในการกำหนดแนวทางการพัฒนาและส่งเสริมเศรษฐกิจดิจิทัลในอุตสาหกรรมการท่องเที่ยว ต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา

ขอแสดงความนับถือ

(นางกอบกาญจน์ วัฒนวรางกูร)

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา

สำนักงานปลัดกระทรวงฯ
สำนักเศรษฐกิจการท่องเที่ยวและกีฬา
โทร. ๐ ๒๒๘๓ ๑๕๐๐ ต่อ ๑๖๔๗
โทรสาร ๐ ๒๓๕๖ ๐๗๓๘

ด่วนที่สุด

ที่ คค (ปคร)๐๒๑๐/๖๕๓

กระทรวงคมนาคม

ถนนราชดำเนินนอก กทม. ๑๐๑๐๐

๓๐ มีนาคม ๒๕๕๙

เรื่อง ร่างแผนพัฒนาดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคม และร่างแผนพัฒนารัฐบาลดิจิทัลของประเทศไทยระยะ ๓ ปี (พ.ศ. ๒๕๕๙ - ๒๕๖๑)

เรียน เลขาธิการคณะกรรมการรัฐมนตรี

อ้างถึง หนังสือสำนักเลขาธิการคณะกรรมการรัฐมนตรี ด่วนที่สุด ที่ นร ๐๕๐๖/ว(ล)๙๑๖๕ ลงวันที่ ๑๕ มีนาคม ๒๕๕๙

ตามหนังสือที่อ้างถึง ขอให้เสนอความเห็นเพื่อประกอบการพิจารณาของคณะกรรมการรัฐมนตรีในร่างแผนพัฒนาดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคม และร่างแผนพัฒนารัฐบาลดิจิทัลของประเทศไทย ระยะ ๓ ปี (พ.ศ. ๒๕๕๙ - ๒๕๖๑) ตามที่กระทรวงเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารเสนอ ความละเอียดแจ้งแล้ว นั้น

กระทรวงคมนาคมพิจารณาแล้ว เห็นด้วยในหลักการของร่างแผนทั้ง ๒ ฉบับ ดังกล่าว โดยแผนพัฒนารัฐบาลดิจิทัลจะเป็นส่วนสนับสนุนให้แผนพัฒนาดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคม สำเร็จในมิติต่างๆ โดยเฉพาะการปรับเปลี่ยนภาครัฐสู่การเป็นรัฐบาลดิจิทัลที่เน้นให้เกิดการเชื่อมโยงภาครัฐแบบบูรณาการ และหากดำเนินการตามแผนพัฒนาดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคม ให้สำเร็จตามภูมิทัศน์ดิจิทัลของไทยที่ได้มีการกำหนดกรอบระยะเวลาที่ต้องดำเนินการและกลไกในการขับเคลื่อน ก็จะทำให้การใช้เทคโนโลยีดิจิทัลสามารถสร้างมูลค่าทางเศรษฐกิจและคุณค่าทางสังคมได้อย่างยั่งยืน อย่างไรก็ตาม เพื่อให้การนำแผนลงสู่การปฏิบัติประสบผลสำเร็จและมีการดำเนินการอย่างต่อเนื่อง กระทรวงคมนาคมมีความเห็นเพิ่มเติม ดังนี้

๑) ควรมีการสร้างความรู้ความเข้าใจในแผนดังกล่าวกับทุกภาคส่วนทั้งส่วนกลางและส่วนภูมิภาค โดยหน่วยงานและผู้เกี่ยวข้องจะต้องมีความเข้าใจยุทธศาสตร์ของแผนอย่างแท้จริง โดยเฉพาะอย่างยิ่งความเข้าใจในเป้าหมายหลักของการพัฒนาดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคม

๒) การติดตามและประเมินผลการดำเนินงานตามแผนทั้ง ๒ ฉบับ ควรเน้นถึงผลลัพธ์ในเชิงการสร้างมูลค่าทางเศรษฐกิจและคุณค่าทางสังคม และให้มีการติดตามและประเมินผลอย่างต่อเนื่อง เพื่อให้เกิดความยั่งยืนและมีการใช้ประโยชน์จากระบบตามเป้าหมายของแผน รวมถึงความคุ้มค่าของการลงทุนในกิจกรรมต่างๆ

๓) การพัฒนาระบบและการเชื่อมโยงข้อมูลตามแผนรัฐบาลดิจิทัล ควรต้องดำเนินการตามกรอบมาตรฐานการเชื่อมโยงข้อมูลภาครัฐ (TH e-GIF) ด้วย เพื่อให้การเชื่อมโยงข้อมูลของภาครัฐเป็นมาตรฐานเดียวกันทั้งระบบ โดยกระทรวงเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร ต้องกำหนดมาตรการเพื่อให้หน่วยงานภาครัฐร่วมดำเนินการต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดนำเสนอความเห็นเพื่อประกอบการพิจารณาของคณะกรรมการรัฐมนตรีต่อไป

ขอแสดงความนับถือ

(นายอาคม เติมพิทยาไพสิฐ)

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงคมนาคม

สำนักงานปลัดกระทรวง

ศูนย์เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร

โทร. ๐-๒๒๘๓-๓๑๖๖ โทรสาร ๐-๒๒๘๑-๓๖๕๙

ด่วนที่สุด

ที่ ทส ๐๒๒๐.๒/ ๗๒๓

กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม
๙๒ ซอยพหลโยธิน ๗ ถนนพหลโยธิน
แขวงสามเสนใน เขตพญาไท
กรุงเทพฯ ๑๐๔๐๐

๗๐ มีนาคม ๒๕๕๙

เรื่อง ขอดูความเห็นชอบต่อ (ร่าง) แผนพัฒนาดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคม และ (ร่าง) แผนพัฒนารัฐบาลดิจิทัล
ระยะ ๓ ปี (พ.ศ. ๒๕๕๙-๒๕๖๑)

เรียน เลขาธิการคณะกรรมการรัฐมนตรี

อ้างถึง หนังสือสำนักเลขาธิการคณะกรรมการรัฐมนตรี ด่วนที่สุด ที่ นร ๐๕๐๖/ว(ล)๙๑๖๕
ลงวันที่ ๑๕ มีนาคม ๒๕๕๙

ตามหนังสือที่อ้างถึง สำนักเลขาธิการคณะกรรมการรัฐมนตรี ขอให้กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม เสนอความเห็น เรื่อง ขอดูความเห็นชอบต่อ (ร่าง) แผนพัฒนาดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคม และ (ร่าง) แผนพัฒนารัฐบาลดิจิทัล ระยะ ๓ ปี (พ.ศ. ๒๕๕๙-๒๕๖๑) เพื่อประกอบการพิจารณาของคณะกรรมการรัฐมนตรี ความละเอียดแจ้งแล้ว นั้น

กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม พิจารณาแล้ว เห็นชอบด้วยกับ (ร่าง) แผนพัฒนาดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคม และ (ร่าง) แผนพัฒนารัฐบาลดิจิทัล ระยะ ๓ ปี (พ.ศ. ๒๕๕๙-๒๕๖๑) เนื่องจากเพื่อให้การดำเนินการเป็นไปตามนโยบายรัฐบาลที่ได้กำหนดให้เศรษฐกิจดิจิทัลเป็นหนึ่งในนโยบายการเพิ่มศักยภาพทางเศรษฐกิจของประเทศ และให้การขับเคลื่อนนโยบายเศรษฐกิจดิจิทัลโดยภาครัฐ ภาคเอกชน และภาคประชาชนเป็นไปในทิศทางเดียวกันอย่างมีเอกภาพ

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาดำเนินการต่อไป

ขอแสดงความนับถือ

พลเอก

(สุรศักดิ์ กาญจนรัตน์)

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

สำนักงานปลัดกระทรวงฯ

สำนักผู้ประสานงานคณะกรรมการรัฐมนตรีและรัฐสภา ทส.

โทร./โทรสาร ๐ ๒๒๗๘ ๘๖๔๔

ด่วนที่สุด

ที่ มท ๐๒๑๐.๕/ ๐๕๐๙๔

กระทรวงมหาดไทย
ถนนรัชฎางค์ กรุงเทพฯ ๑๐๒๐๐

๒๔ มีนาคม ๒๕๕๙

เรื่อง ขอความเห็นชอบต่อ (ร่าง) แผนพัฒนาดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคม และ (ร่าง) แผนพัฒนารัฐบาลดิจิทัล
ระยะ ๓ ปี (พ.ศ. ๒๕๕๙ - ๒๕๖๑)

เรียน เลขาธิการคณะรัฐมนตรี

อ้างถึง หนังสือสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี ด่วนที่สุด ที่ นร ๐๕๐๖/ว(ล)๙๑๖๕ ลงวันที่ ๑๕ มีนาคม ๒๕๕๙

ตามหนังสือที่อ้างถึง สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรีขอให้กระทรวงมหาดไทยเสนอความเห็นในส่วนเกี่ยวข้อง เรื่อง (ร่าง)แผนพัฒนาดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคม และ(ร่าง)แผนพัฒนารัฐบาลดิจิทัล ระยะ ๓ ปี (พ.ศ. ๒๕๕๙ - ๒๕๖๑) เพื่อประกอบการพิจารณาของคณะรัฐมนตรี นั้น

กระทรวงมหาดไทยได้พิจารณาแล้วเห็นควรให้ความเห็นชอบ (ร่าง) แผนพัฒนาดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคม และ (ร่าง) แผนพัฒนารัฐบาลดิจิทัล ระยะ ๓ ปี (พ.ศ. ๒๕๕๙ - ๒๕๖๑) ตามข้อเสนอของกระทรวงเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร

จึงเรียนมาเพื่อโปรดนำเสนอประกอบการพิจารณาของคณะรัฐมนตรีต่อไป

ขอแสดงความนับถือ

พลเอก

(อนุพงษ์ เผ่าจินดา)

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย

สำนักงานปลัดกระทรวง
ศูนย์เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร
โทร/โทรสาร ๐-๒๒๘๑-๑๕๖๗ (๕๑๔๒๐)

ด่วนที่สุด

ที่ พน ๐๒๐๓/๒๗๓

กระทรวงพลังงาน
ศูนย์เอนเนอร์ยีคอมเพล็กซ์ อาคารบี
ถนนวิภาวดีรังสิต กรุงเทพฯ ๑๐๙๐๐

เมษายน ๒๕๕๙

เรื่อง (ร่าง) แผนพัฒนาดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคม และ (ร่าง) แผนพัฒนารัฐบาลดิจิทัล ระยะ ๓ ปี
(พ.ศ.๒๕๕๙-๒๕๖๑)

เรียน เลขาธิการคณะรัฐมนตรี

อ้างถึง หนังสือสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี ด่วนที่สุด ที่ นร ๐๕๐๖/ว(ล) ๙๑๖๕
ลงวันที่ ๑๖ มีนาคม ๒๕๕๙

ตามหนังสือที่อ้างถึง สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี ได้แจ้งให้กระทรวงพลังงานเสนอความเห็นในส่วนที่เกี่ยวข้องต่อ(ร่าง) แผนพัฒนาดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคม และ (ร่าง) แผนพัฒนารัฐบาลดิจิทัล ระยะ ๓ ปี (พ.ศ.๒๕๕๙-๒๕๖๑) นั้น

กระทรวงพลังงานพิจารณาแล้วเห็นชอบต่อ(ร่าง) แผนพัฒนาดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคม เนื่องจากเห็นว่าร่างแผนดังกล่าวสามารถใช้ประโยชน์จากเทคโนโลยีดิจิทัลอย่างเต็มศักยภาพ เพื่อขับเคลื่อนการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมของประเทศสู่ความมั่นคง มั่งคั่ง และยั่งยืน และเห็นชอบ (ร่าง) แผนพัฒนารัฐบาลดิจิทัล ระยะ ๓ ปี (พ.ศ.๒๕๕๙-๒๕๖๑) เนื่องจากเห็นว่าร่างแผนดังกล่าวจะช่วยให้ภาครัฐไทยสามารถยกระดับสู่การเป็นรัฐบาลดิจิทัลที่มีการบูรณาการระหว่างหน่วยงาน โดยมีประชาชนเป็นศูนย์กลางการให้บริการ และขับเคลื่อนให้เกิดการเปลี่ยนแปลงได้อย่างแท้จริง

จึงเรียนมาเพื่อโปรดนำเสนอคณะรัฐมนตรีเพื่อประกอบการพิจารณาต่อไปด้วย จะขอบคุณยิ่ง

ขอแสดงความนับถือ

พลเอก

(อนันตพร กาญจนรัตน์)

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงพลังงาน

สำนักงานปลัดกระทรวงพลังงาน
ศูนย์เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร
โทร. ๐ ๒๑๔๐ ๖๔๑๒
โทรสาร. ๐ ๒๑๔๐ ๖๔๑๙

ด่วนที่สุด

ที่ ยธ ๐๒๐๐๖/๒๑๐๗

กระทรวงยุติธรรม

ศูนย์ราชการเฉลิมพระเกียรติ

อาคารราชบุรีดิเรกฤทธิ์ ชั้น ๘

ถนนแจ้งวัฒนะ แขวงทุ่งสองห้อง เขตหลักสี่

กรุงเทพมหานคร ๑๐๒๑๐

๒๒ มีนาคม ๒๕๕๙

เรื่อง ขอส่งความเห็นชอบต่อ (ร่าง) แผนพัฒนาดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคม และ (ร่าง) แผนพัฒนารัฐบาล

ดิจิทัล ระยะ ๓ ปี (พ.ศ. ๒๕๕๙ - ๒๕๖๑)

เรียน เลขาธิการคณะรัฐมนตรี

อ้างถึง หนังสือสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี ด่วนที่สุด ที่ นร ๐๕๐๖/ว(ล) ๙๑๖๕ ลงวันที่ ๑๕ มีนาคม ๒๕๕๙

สิ่งที่ส่งมาด้วย ประเด็นข้อคิดเห็นต่อ (ร่าง) แผนพัฒนาดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคม และ (ร่าง) แผนพัฒนารัฐบาลดิจิทัล ระยะ ๓ ปี (พ.ศ. ๒๕๕๙-๒๕๖๑)

ตามหนังสือสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี ด่วนที่สุด ที่ นร ๐๕๐๖/ว(ล) ๙๑๖๕ ลงวันที่ ๑๕ มีนาคม ๒๕๕๙ ให้กระทรวงยุติธรรมพิจารณาความเห็นต่อ (ร่าง) แผนพัฒนาดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคม และ (ร่าง) แผนพัฒนารัฐบาลดิจิทัล ระยะ ๓ ปี (พ.ศ. ๒๕๕๙ - ๒๕๖๑) นั้น

กระทรวงยุติธรรม ได้พิจารณาแล้วเห็นชอบต่อ (ร่าง) แผนพัฒนาดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคม และ (ร่าง) แผนพัฒนารัฐบาลดิจิทัล ระยะ ๓ ปี (พ.ศ. ๒๕๕๙ - ๒๕๖๑) โดยมีข้อเสนอแนะเพิ่มเติมตามสิ่งที่ส่งมาด้วย

จึงเรียนมาเพื่อทราบ

ขอแสดงความนับถือ

พลเอก

พ. อดิชาติ

(ไพบุลย์ คัมภีระ)

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงยุติธรรม

สำนักงานปลัดกระทรวงยุติธรรม

ศูนย์เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร

โทร.๐ ๒๑๔๑ ๒๑๑๐

โทรสาร๐ ๒๑๔๓๘๒๘๘

e-mail : ictc.plan@gmail.com

ประเด็นข้อคิดเห็นต่อ (ร่าง) แผนพัฒนาดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคม
และ (ร่าง) แผนพัฒนารัฐบาลดิจิทัล ระยะ ๓ ปี (พ.ศ. ๒๕๕๙-๒๕๖๑)

๑. ข้อคิดเห็นต่อ (ร่าง) แผนพัฒนาดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคม

เห็นด้วยกับ (ร่าง) แผนพัฒนาดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคม แต่เห็นควรเร่งพัฒนา และปรับปรุงกฎหมาย กฎ ระเบียบที่เกี่ยวข้องโดยเร่งด่วน เพื่อไม่ให้เกิดปัญหาอุปสรรคในการนำไปปฏิบัติ และจะส่งผลให้การนำแผนสู่การปฏิบัติประสบผลสำเร็จ

๒. ข้อคิดเห็นต่อ (ร่าง) แผนพัฒนารัฐบาลดิจิทัล ระยะ ๓ ปี (พ.ศ. ๒๕๕๙-๒๕๖๑)

ข้อคิดเห็นต่อ (ร่าง) แผนพัฒนารัฐบาลดิจิทัล ระยะ ๓ ปี (พ.ศ. ๒๕๕๙-๒๕๖๑) เห็นด้วย แต่มีข้อเสนอแนะที่อาจเป็นประโยชน์ต่อการปรับปรุง หรือการนำแผนพัฒนารัฐบาลดิจิทัล ระยะ ๓ ปี (พ.ศ. ๒๕๕๙-๒๕๖๑) สู่การปฏิบัติ เพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ และเกิดประโยชน์สูงสุดต่อประชาชนผู้รับบริการ ดังนี้

๒.๑ การที่จะทำให้ข้อมูลหน่วยงานภาครัฐมีการเชื่อมโยง และสามารถแลกเปลี่ยนข้อมูลระหว่างกันได้ หน่วยงานภาครัฐจะต้องพัฒนาและจัดเก็บข้อมูลในรูปแบบอิเล็กทรอนิกส์ ทั้งข้อมูลที่ใช้ในการปฏิบัติงานประจำ และข้อมูลการให้บริการประชาชน

๒.๒ หน่วยงานภาครัฐควรเร่งพัฒนาและปรับปรุงกระบวนการทำงานของตนเอง โดยการพิจารณาลดขั้นตอนการทำงานที่มีความซ้ำซ้อน และนำระบบเทคโนโลยีสารสนเทศมาใช้ในการปฏิบัติงานทั้งงาน Back office และ Front office เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการทำงานให้มีความรวดเร็ว และลดใช้ทรัพยากร เช่น กระดาษ หมึกพิมพ์ เป็นต้น

๒.๓ หน่วยงานภาครัฐควรเร่งพัฒนาและปรับปรุงกฎหมาย กฎ ระเบียบ ที่ล้าสมัยและเป็นอุปสรรคต่อการนำระบบเทคโนโลยีสารสนเทศมาใช้ในการปฏิบัติงาน และการให้บริการประชาชน

๒.๔ ภาครัฐควรให้ความรู้แก่ประชาชน นักเรียน นักศึกษา ให้มีความรู้เท่าทัน และตระหนักถึงความปลอดภัย และป้องกันการกระทำผิดต่างๆ เกี่ยวกับการใช้หรือเข้าถึงข้อมูลในเครือข่ายสังคมออนไลน์ (Social Network)

๒.๕ การพัฒนาระบบฐานข้อมูลกลางภาครัฐ ควรมีหน่วยงานกลางในพิจารณา จัดลำดับความสำคัญเร่งด่วนของฐานข้อมูลในแต่ละด้าน กำหนดหลักเกณฑ์ มาตรฐาน และเทคโนโลยีที่ใช้ และเป็นหน่วยงานกลางในการประสานความร่วมมือกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

ด่วนที่สุด

ที่ รง ๐๒๐๔.๔/ ๑๖๐๑๗

กระทรวงแรงงาน
ถนนมิตรไมตรี ดินแดง
กรุงเทพฯ ๑๐๔๐๐

← เมษายน ๒๕๕๙

เรื่อง ขอความเห็นชอบต่อ (ร่าง) แผนพัฒนาดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคม และ (ร่าง) แผนพัฒนารัฐบาลดิจิทัล ระยะ ๓ ปี (พ.ศ. ๒๕๕๙-๒๕๖๑)

เรียน เลขาธิการคณะกรรมการรัฐมนตรี

อ้างถึง หนังสือสำนักเลขาธิการคณะกรรมการรัฐมนตรี ด่วนที่สุด ที่ นร ๐๕๐๖/ว(ล) ๙๓๖๕ ลงวันที่ ๑๕ มีนาคม ๒๕๕๙

ตามหนังสือที่อ้างถึง สำนักเลขาธิการคณะกรรมการรัฐมนตรี ขอให้กระทรวงแรงงานเสนอความเห็นในส่วนที่เกี่ยวข้องต่อ (ร่าง) แผนพัฒนาดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคม และ (ร่าง) แผนพัฒนารัฐบาลดิจิทัล ระยะ ๓ ปี (พ.ศ. ๒๕๕๙-๒๕๖๑) ที่กระทรวงเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารเสนอ เพื่อประกอบการพิจารณาของคณะกรรมการรัฐมนตรี ความละเอียดแล้ว นั้น

กระทรวงแรงงาน พิจารณาแล้ว เห็นด้วยกับ (ร่าง) แผนพัฒนาดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคม และ (ร่าง) แผนพัฒนารัฐบาลดิจิทัล ระยะ ๓ ปี (พ.ศ. ๒๕๕๙-๒๕๖๑) ที่กระทรวงเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารเสนอ เนื่องจากมีการกำหนดเป้าหมาย และมีทิศทางดำเนินการที่ชัดเจนที่จะตอบสนองต่อนโยบายรัฐบาลกรอบยุทธศาสตร์ชาติ ระยะ ๒๐ ปี (พ.ศ. ๒๕๕๘-๒๕๗๙) และแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ ๑๒ ส่งผลให้เกิดการยกระดับและพัฒนาขีดความสามารถในการแข่งขันของภาคธุรกิจ และความเป็นอยู่ที่ดีของประชาชน ตลอดจนพัฒนาศักยภาพบุคลากรและเพิ่มประสิทธิภาพการบริการภาครัฐ เพื่อประชาชนทุกกลุ่มเป้าหมาย รวมถึงผู้ใช้แรงงาน ผู้สูงอายุ คนพิการ จะสามารถเข้าถึงและใช้ประโยชน์จากบริการภาครัฐได้ง่าย สะดวก รวดเร็วมากขึ้นผ่านเทคโนโลยีดิจิทัล อย่างไรก็ตาม กระทรวงแรงงานมีความเห็นและข้อเสนอเพิ่มเติม ดังนี้

๑. ด้านข้อมูล หน่วยงานภาครัฐควรบูรณาการเชื่อมโยงข้อมูลอย่างจริงจังโดยผ่านระบบเชื่อมโยงข้อมูลกลาง มีนโยบายและกฎหมายรองรับ ปรับปรุงกฎระเบียบให้ยืดหยุ่นเพื่อรองรับเทคโนโลยีดิจิทัล และควรแก้ไขกฎหมายที่เป็นอุปสรรคของรัฐในการแลกเปลี่ยนข้อมูลระหว่างหน่วยงาน

๒. ด้านโครงสร้างส่วนราชการและบุคลากร ควรปรับปรุงโครงสร้างส่วนราชการให้สอดคล้องภารกิจงานที่เปลี่ยนแปลงไป พร้อมทั้งจัดสรรบุคลากรที่เหมาะสมให้เพียงพอและมีแผนพัฒนาศักยภาพบุคลากรอย่างต่อเนื่องให้สามารถรองรับกับภารกิจที่เพิ่มขึ้นได้

๓. ด้านระบบเครือข่ายสื่อสารข้อมูล หน่วยงานภาครัฐควรใช้เครือข่ายสื่อสารข้อมูลของรัฐไม่ควรแยกหน่วยงานดำเนินการ ซึ่งจะทำให้สิ้นเปลืองงบประมาณมาก และต้องจัดหาให้รองรับการใช้งานที่เหมาะสม และตามความจำเป็นของแต่ละหน่วยงาน

๔. ด้านการให้บริการความช่วยเหลือแบบบูรณาการในเชิงรุก เห็นควรเพิ่มในส่วนของงานประกันสังคม ซึ่งสามารถบูรณาการงานบริการให้กับกลุ่มเป้าหมายที่เป็นผู้ประกันตนทั้งในและนอกระบบด้วย เพื่อให้งานบริการภาครัฐมีความครอบคลุมทั่วถึงและครบวงจร

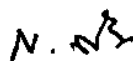
๕. ด้านการบูรณา...

๕. ด้านการบูรณาการตลาดแรงงานแบบครบวงจร เห็นว่า มีขอบเขตการดำเนินงานค่อนข้างจำกัด ซึ่งในความเป็นจริงการให้บริการของกระทรวงแรงงานมีขอบเขตที่กว้างและหลากหลาย จึงเห็นควรปรับเปลี่ยนเป็น “การบูรณาการการให้บริการด้านแรงงานแบบครบวงจร” เพื่อให้ครอบคลุมในทุกมิติด้านแรงงานทั้งระบบด้วย กล่าวคือ ด้านสวัสดิการแรงงาน โดยการให้ความคุ้มครองผู้ใช้แรงงานให้ได้รับสิทธิตามที่กฎหมายกำหนด รวมถึงการให้สิทธิประโยชน์ด้านการประกันสังคมแก่ผู้ประกันตนทั้งในและนอกระบบด้วย

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา

ขอแสดงความนับถือ

พลเอก

(ศิริชัย ดิษฐกุล)

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงแรงงาน

สำนักงานปลัดกระทรวง

สำนักนโยบายและยุทธศาสตร์

โทรศัพท์ ๐ ๒๒๓๒ ๑๓๕๔

โทรสาร ๐ ๒๒๔๘ ๒๐๒๖

ด่วนที่สุด

ที่ วธ ๐๒๐๗/๑๓๗๘

กระทรวงวัฒนธรรม

๖๖๖ ถนนบรมราชชนนี เขตบางพลัด

กทม. ๑๐๗๐๐

๕ เมษายน ๒๕๕๙

เรื่อง ขอความเห็นชอบต่อ (ร่าง) แผนพัฒนาดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคม และ (ร่าง) แผนพัฒนารัฐบาลดิจิทัลระยะ ๓ ปี (พ.ศ. ๒๕๕๙ - ๒๕๖๑)

เรียน เลขาธิการคณะกรรมการรัฐมนตรี

อ้างถึง หนังสือสำนักเลขาธิการคณะกรรมการรัฐมนตรี ด่วนที่สุด ที่ นร ๐๕๐๖/ว(ล) ๙๑๖๕ ลงวันที่ ๑๕ มีนาคม ๒๕๕๙

ตามหนังสือที่อ้างถึง สำนักเลขาธิการคณะกรรมการรัฐมนตรีขอให้กระทรวงวัฒนธรรมพิจารณาให้ความเห็นชอบต่อ (ร่าง) แผนพัฒนาดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคม และ (ร่าง) แผนพัฒนารัฐบาลดิจิทัล ระยะ ๓ ปี (พ.ศ. ๒๕๕๙ - ๒๕๖๑) ตามที่กระทรวงเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารได้เสนอเพื่อประกอบการพิจารณา นั้น

กระทรวงวัฒนธรรม พิจารณาแล้ว เห็นชอบตาม (ร่าง) แผนพัฒนาดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคม และ (ร่าง) แผนพัฒนารัฐบาลดิจิทัลระยะ ๓ ปี (พ.ศ. ๒๕๕๙ - ๒๕๖๑) โดยไม่มีความเห็นเพิ่มเติม

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบและนำความเห็นเสนอประกอบการพิจารณาของคณะกรรมการรัฐมนตรีต่อไป

ขอแสดงความนับถือ

(นายวีระ โรจน์พจนรัตน์)

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงวัฒนธรรม

สำนักงานปลัดกระทรวงวัฒนธรรม

โทร ๐ ๒๔๒๒ ๘๘๗๕

โทรสาร ๐ ๒๔๒๒ ๘๘๗๐

ด่วนที่สุด

ที่ วท (ปคร) ๐๒๑๑/๒๓๗๐

กระทรวงวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี
ถนนพระรามที่ ๖ ราชเทวี กทม. ๑๐๕๐๐

๕ เมษายน ๒๕๕๙

เรื่อง ขอความเห็นชอบต่อ (ร่าง) แผนพัฒนาดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคม และ (ร่าง) แผนพัฒนารัฐบาลดิจิทัล ระยะ ๓ ปี (พ.ศ. ๒๕๕๙ - ๒๕๖๑)

เรียน เลขาธิการคณะรัฐมนตรี

อ้างถึง หนังสือสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี ด่วนที่สุด ที่ นร ๐๕๐๖/ว(ล) ๙๑๖๕ ลงวันที่ ๑๕ มีนาคม ๒๕๕๙

ตามที่สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรีขอให้กระทรวงวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีเสนอความเห็นในส่วนที่เกี่ยวข้องเพื่อประกอบการพิจารณาของคณะรัฐมนตรี เรื่อง ขอความเห็นชอบต่อ (ร่าง) แผนพัฒนาดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคม และ (ร่าง) แผนพัฒนารัฐบาลดิจิทัล ระยะ ๓ ปี (พ.ศ. ๒๕๕๙ - ๒๕๖๑) ความละเอียดแจ้งแล้ว นั้น

กระทรวงวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี พิจารณาแล้ว เห็นควรให้ความเห็นชอบในหลักการต่อ (ร่าง) แผนพัฒนาดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคม และ (ร่าง) แผนพัฒนารัฐบาลดิจิทัล ระยะ ๓ ปี (พ.ศ. ๒๕๕๙ - ๒๕๖๑) เนื่องจากเป็นการกำหนดกรอบและทิศทางในการผลักดันให้เทคโนโลยีดิจิทัลเป็นเครื่องมือและกลไกสำคัญในการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมของประเทศ และในการพัฒนาประสิทธิภาพการทำงานของภาครัฐ เพื่อให้กระทรวง กรม และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในทุกภาคส่วน ใช้เป็นแนวทางในการจัดทำแผนยุทธศาสตร์ และแผนปฏิบัติการที่สอดคล้องกัน เพื่อให้ประเทศสามารถพัฒนาสู่ความมั่นคง มั่งคั่ง และยั่งยืนตามนโยบายรัฐบาล ทั้งนี้ มีข้อคิดเห็นและข้อสังเกต ดังนี้

๑. กลไกการขับเคลื่อนแผนพัฒนาดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคม ควรมีความชัดเจนมากยิ่งขึ้น โดยควรสื่อสารให้ทุกภาคส่วน โดยเฉพาะอย่างยิ่งหน่วยงานของรัฐที่จะต้องมีส่วนร่วมในการขับเคลื่อนแผนพัฒนาฉบับนี้ ให้มีความเข้าใจถึงแนวคิดเรื่อง Digital Economy และสาระสำคัญของแผนพัฒนาและแนวทางที่จะขับเคลื่อนแผนอย่างชัดเจน รวมถึงการมี template หรือวิธีการในการจัดทำแผนปฏิบัติการดิจิทัลรายหน่วยงาน

๒. ควรพิจารณาปรับ (ร่าง) แผนพัฒนารัฐบาลดิจิทัล ระยะ ๓ ปี (พ.ศ. ๒๕๕๙ - ๒๕๖๑) ให้มีความสอดคล้องกับ (ร่าง) แผนพัฒนาดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคม ในประเด็นต่าง ๆ เช่น

๒.๑ ควรระบุความสอดคล้องกับ (ร่าง) แผนพัฒนาดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคม ฉบับปัจจุบัน โดย (ร่าง) แผนพัฒนารัฐบาลดิจิทัล จะสอดคล้องกับยุทธศาสตร์ที่ ๔ : ปรับเปลี่ยนภาครัฐสู่การเป็นรัฐบาลดิจิทัล

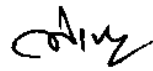
๒.๒ ควรระบุเป้าหมายของแผน (เช่น การยกอันดับ UN e-Government ranking) เป้าหมายรายยุทธศาสตร์ และตัวชี้วัด ให้ชัดเจน เนื่องจากการกำหนดเพียงเป้าหมายรายโครงการย่อยภายใต้มาตรการขับเคลื่อน อาจเกิดปัญหาในการติดตามความก้าวหน้าของการดำเนินงานตามแผน และการประเมินวัดผลสัมฤทธิ์ของแผนพัฒนารัฐบาลดิจิทัล และทำให้ไม่เห็นความสอดคล้องกับแผนพัฒนาดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคม ซึ่งควรมีเป้าหมายและตัวชี้วัดที่สอดคล้องกัน

๒.๓ ควรระบุถึงความเชื่อมโยงระหว่างยุทธศาสตร์ และมาตรการภายใต้ยุทธศาสตร์ นอกเหนือจากที่ได้กำหนดมาตรการตามแนวทางการแบ่งงานไปยังหน่วยงานภาครัฐตามภารกิจที่รับผิดชอบ ในลักษณะของการจัดกลุ่มงาน (agenda based) แล้ว เพื่อให้บรรลุเจตนารมณ์ของแผนพัฒนาดิจิทัลเพื่อ เศรษฐกิจและสังคม ซึ่งจะทำให้การทำงานของหน่วยงานภาครัฐไม่มีลักษณะการแบ่งงานตามหน้าที่ (silo based) เหมือนเดิม และไม่ก่อให้เกิดปัญหาการบูรณาการทรัพยากรและข้อมูลข้ามหน่วยงาน

๒.๔ ควรพิจารณาเพิ่มเติมประเด็นความมั่นคงปลอดภัยของระบบเครือข่ายและความ ปลอดภัยของข้อมูลส่วนบุคคล ให้ชัดเจน เนื่องจากประเด็นนี้มีความสำคัญมาก

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาดำเนินการต่อไป

ขอแสดงความนับถือ

(นายพิเชฐ ดุรงคเวโรจน์)

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี

สำนักงานปลัดกระทรวง

โทร. ๐ ๒๓๓๓ ๓๘๗๖

โทรสาร ๐ ๒๓๓๓ ๓๘๓๘

E-mail jindamas@most.go.th

ที่ สธ ๐๒๐๕.๐๓.๒/๑๙๙๐

กระทรวงสาธารณสุข

ถนนติวานนท์ จังหวัดนนทบุรี ๑๑๐๐๐

๕ เมษายน ๒๕๕๙

เรื่อง ขอความเห็นชอบต่อ (ร่าง) แผนพัฒนาดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคม และ (ร่าง) แผนพัฒนารัฐบาลดิจิทัล ระยะที่ ๓ ปี (พ.ศ. ๒๕๕๙ - ๒๕๖๑)

เรียน เลขาธิการคณะกรรมการรัฐมนตรี

อ้างถึง หนังสือสำนักเลขาธิการรัฐมนตรี ส่วนที่สุด ที่ นร ๐๕๐๖/ว(ล) ๙๑๖๕ ลงวันที่ ๑๕ มีนาคม ๒๕๕๙
สิ่งที่ส่งมาด้วย ข้อคิดเห็นเพิ่มเติม จำนวน ๑ ฉบับ

ตามหนังสือที่อ้างถึง สำนักเลขาธิการคณะกรรมการรัฐมนตรี ได้ให้กระทรวงสาธารณสุขเสนอความเห็นในส่วนที่เกี่ยวข้องในเรื่อง ขอความเห็นชอบต่อ (ร่าง) แผนพัฒนาดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคม และ (ร่าง) แผนพัฒนารัฐบาลดิจิทัล ระยะที่ ๓ ปี (พ.ศ. ๒๕๕๙ - ๒๕๖๑) เพื่อประกอบการพิจารณาของคณะกรรมการรัฐมนตรี นั้น

ในการนี้ กระทรวงสาธารณสุข พิจารณาแล้วเห็นชอบกับ (ร่าง) แผนพัฒนาดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคม และ (ร่าง) แผนพัฒนารัฐบาลดิจิทัล ระยะที่ ๓ ปี (พ.ศ. ๒๕๕๙ - ๒๕๖๑) ที่เสนอโดยกระทรวงเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร และมติการประชุม พร้อมนี้ได้มีข้อคิดเห็นเพิ่มเติมเพื่อให้เกิดการพัฒนาที่ยั่งยืน ดังรายละเอียดที่แนบมาพร้อมนี้

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา

ขอแสดงความนับถือ

(นายปิยะสกล สกลสัตยาทร)

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงสาธารณสุข

สำนักงานปลัดกระทรวงสาธารณสุข

โทร. ๐ ๒๕๕๐ ๑๔๙๒ - ๓

โทรสาร ๐ ๒๕๖๕ ๙๘๑๖

ข้อคิดเห็นเพิ่มเติมต่อร่างแผนพัฒนาโร้ฐบาลดิจิทัลประเทศไทย ระยะ 3 ปี (พ.ศ. 2559-2561)
มุมมองกระทรวงสาธารณสุข

ในยุทธศาสตร์ที่ 1 การพัฒนาและยกระดับขีดความสามารถรองรับการไปสู่อัฐบาลดิจิทัล

ข้อ 1.6 ยกระดับศักยภาพบุคลากรภาครัฐ

บุคลากรภาครัฐได้รับการพัฒนาให้มีความรู้ความสามารถตามมาตรฐานและตรงตามความต้องการในยุคดิจิทัล เพื่อเพิ่มศักยภาพการแข่งขันได้ในระดับสากล รวมถึงสามารถปฏิบัติงานที่รับผิดชอบให้ได้ดียิ่งขึ้น

ความท้าทาย

- บุคลากรและเจ้าหน้าที่รัฐขาดทักษะและกระบวนการความรู้เกี่ยวกับเครื่องมือทางเทคโนโลยี

แนวทางการแก้ปัญหา

- ยกระดับความรู้และทักษะบุคลากรภาครัฐเพื่อสอดรับกับการทำงานในรูปแบบรัฐบาลดิจิทัล

ประโยชน์ที่ได้รับ

- ส่งเสริมให้บุคลากรมีความคุ้นเคยกับกระบวนการทำงานในยุคดิจิทัล
- การใช้เทคโนโลยีในการสื่อสารและในกระบวนการทำงานเพื่อประสิทธิภาพ
- การทำงานที่คงคุณภาพได้ในระยะยาว

จากข้อความดังกล่าว เห็นด้วยในการพัฒนาให้ความรู้ซึ่งเป็นการดำเนินงานในส่วนของบุคลากรภาครัฐที่มีอยู่ในระบบเดิมอยู่แล้ว โดยระบบบริการสุขภาพของประเทศไทย เป็นระบบที่ให้บริการโดยภาครัฐไม่ต่ำกว่าร้อยละ 80 ของผู้ให้บริการสุขภาพทั้งหมด โดยหน่วยงานที่ให้บริการสุขภาพของรัฐบาลกระจายอยู่ในสังกัดของหลายกระทรวง ได้แก่ กระทรวงสาธารณสุข กระทรวงศึกษาธิการ กระทรวงกลาโหม กรุงเทพมหานคร และ กระทรวงอื่นๆ โดยสำนักงานปลัดกระทรวงสาธารณสุข เป็นหน่วยงานที่มีสถานพยาบาลในสังกัดมากที่สุด มีสถานพยาบาลมากกว่า 1,1000 แห่ง ครอบคลุมพื้นที่ทุกๆตำบล ในทุกจังหวัดของประเทศไทย ซึ่งบทบาทภารกิจหลักคือดูแลสุขภาพของประชาชน มีทั้งรักษา ส่งเสริมและป้องกันสุขภาพ และทุกสถานพยาบาลได้ใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในการให้บริการประชาชนอยู่แล้ว

จึงขอเสนอข้อคิดเห็นเพิ่มเติมในการดำเนินงานควบคู่กันไปกับยกระดับศักยภาพบุคลากรภาครัฐ เพื่อให้เกิดการพัฒนาอย่างยั่งยืน ดังนี้

1. กำหนดให้มีตำแหน่งด้านเทคโนโลยีสารสนเทศรองรับในหน่วยบริการสาธารณสุข
2. กำหนดแผนการกระจายบุคลากรให้เหมาะสมในภาครัฐ
3. กำหนดค่าตอบแทนเพื่อเป็นแรงจูงใจให้บุคลากรด้านเทคโนโลยีสารสนเทศเข้าทำงานในภาครัฐมากขึ้น

ด่วนที่สุด
ที่ อก ๐๔๑๕/ ๑๒๒

กระทรวงอุตสาหกรรม
ถนนพระรามที่ ๖ เขตราชเทวี
กรุงเทพฯ ๑๐๔๐๐

๒๙ มีนาคม ๒๕๕๙

เรื่อง ขอความเห็นชอบต่อ (ร่าง) แผนพัฒนาดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคม และ (ร่าง) แผนพัฒนารัฐบาลดิจิทัล
ระยะ ๓ ปี (พ.ศ. ๒๕๕๙ - ๒๕๖๑)

เรียน เลขาธิการคณะกรรมการรัฐมนตรี

อ้างถึง หนังสือสำนักเลขาธิการคณะกรรมการรัฐมนตรี ด่วนที่สุด ที่ นร ๐๕๐๖/ว(ล) ๙๑๖๕ ลงวันที่ ๑๕ มีนาคม ๒๕๕๙
ตามหนังสือที่อ้างถึง สำนักเลขาธิการคณะกรรมการรัฐมนตรี ขอให้กระทรวงอุตสาหกรรมเสนอความเห็น
ในส่วนที่เกี่ยวข้องเพื่อประกอบการพิจารณาของคณะกรรมการรัฐมนตรี ความละเอียดแจ้งแล้ว นั้น

กระทรวงอุตสาหกรรม พิจารณาแล้วเห็นชอบในหลักการตาม (ร่าง) แผนพัฒนาดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจ
และสังคม และ (ร่าง) แผนพัฒนารัฐบาลดิจิทัล ระยะ ๓ ปี (พ.ศ. ๒๕๕๙ - ๒๕๖๑) ตามที่กระทรวงเทคโนโลยี
สารสนเทศและการสื่อสารเสนอ เนื่องจากมีการวางแผนการพัฒนาที่ครอบคลุมทุกด้านทั้งการพัฒนาโครงสร้าง
พื้นฐาน (Hardware) การพัฒนาชุดคำสั่งหรือโปรแกรม (Software) และการพัฒนาบุคลากร (Peopleware)
ซึ่งสามารถรองรับการเปลี่ยนแปลงด้านเทคโนโลยีดิจิทัลได้อย่างมีประสิทธิภาพ

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาดำเนินการในส่วนที่เกี่ยวข้องต่อไป

ขอแสดงความนับถือ

(นางอรรชกา สีบุญเรือง)

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงอุตสาหกรรม

กรมส่งเสริมอุตสาหกรรม
สำนักบริหารยุทธศาสตร์
โทรศัพท์ ๐ ๒๒๐๒ ๔๔๓๕
โทรสาร ๐ ๒๓๕๔ ๓๐๓๐

ด่วนที่สุด

ที่ นร ๐๗๑๐/๕๕๙

สำนักงานงบประมาณ

ถนนพระรามที่ ๖ กรุงเทพฯ ๑๐๕๐๐

๕ เมษายน ๒๕๕๙

เรื่อง ขอความเห็นชอบต่อ (ร่าง) แผนพัฒนาดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคม และ (ร่าง) แผนพัฒนารัฐบาลดิจิทัล ระยะ ๓ ปี (พ.ศ. ๒๕๕๙ - ๒๕๖๑)

เรียน เลขาธิการคณะรัฐมนตรี

อ้างถึง หนังสือสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี ด่วนที่สุด ที่ นร ๐๕๐๖/ว(ล) ๙๑๖๕
ลงวันที่ ๑๕ มีนาคม ๒๕๕๙

ตามหนังสือที่อ้างถึง สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรีขอให้สำนักงานงบประมาณเสนอความเห็นในส่วนที่เกี่ยวข้องเพื่อประกอบการพิจารณาของคณะรัฐมนตรี กรณีกะทรวงเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารเสนอ เรื่อง ขอความเห็นชอบต่อ (ร่าง) แผนพัฒนาดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคม และ (ร่าง) แผนพัฒนารัฐบาลดิจิทัล ระยะ ๓ ปี (พ.ศ. ๒๕๕๙ - ๒๕๖๑) เพื่อให้คณะรัฐมนตรีพิจารณา ดังนี้

๑. ให้ความเห็นชอบต่อ (ร่าง) แผนพัฒนาดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคม และ (ร่าง) แผนพัฒนารัฐบาลดิจิทัล ระยะ ๓ ปี (พ.ศ. ๒๕๕๙ - ๒๕๖๑) เพื่อเป็นกลไกสำคัญในการขับเคลื่อนการพัฒนาประเทศที่ยั่งยืนโดยใช้เทคโนโลยีดิจิทัล

๒. มอบหมายให้กระทรวงเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารเป็นหน่วยงานหลักในการขับเคลื่อนแผนพัฒนาดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคม และแผนพัฒนารัฐบาลดิจิทัล ระยะ ๓ ปี (พ.ศ. ๒๕๕๙ - ๒๕๖๑) รวมทั้งจัดทำแผนปฏิบัติการเพื่อขับเคลื่อนการพัฒนารายยุทธศาสตร์ และ/หรือรายวาระ (agenda - based) ร่วมกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

๓. ให้ทุกกระทรวง กรม รัฐวิสาหกิจ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น หน่วยงานของรัฐ และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง นำแผนพัฒนาดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคม และแผนพัฒนารัฐบาลดิจิทัล และแผนปฏิบัติการที่จะจัดทำขึ้น ตามข้อ ๑ และข้อ ๒ ไปพิจารณาประกอบการจัดทำแผนปฏิบัติราชการ และคำของบประมาณรายจ่ายประจำปีของหน่วยงานให้สอดคล้องกัน

๔. ให้ทุกกระทรวง กรม รัฐวิสาหกิจ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น หน่วยงานของรัฐ และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง จัดทำแผนปฏิบัติการดิจิทัล ระยะ ๓ ปี ของหน่วยงาน แทนการจัดทำแผนแม่บทเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารเดิม และให้ยกเลิกมติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ ๙ มิถุนายน ๒๕๔๑ ที่ให้ทุกกระทรวง ทบวง และหน่วยงานอิสระ จัดทำแผนแม่บทเทคโนโลยีสารสนเทศอย่างเป็นระบบ โดยจัดทำแผน ๓ ปี และปรับทุกปีตามความเหมาะสม และให้เสนอแผนของหน่วยงานควบคู่ไปกับการของงบประมาณด้านเทคโนโลยีสารสนเทศในงบประมาณรายจ่ายประจำปีทุกปี

/๕. มอบหมายให้...

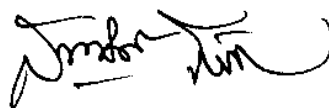
๕. มอบหมายให้สำนักงานงบประมาณ สำนักงานคณะกรรมการข้าราชการพลเรือน สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาระบบราชการ และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ให้การสนับสนุนงบประมาณ บุคลากร การทบทวนโครงสร้างของส่วนราชการ การปรับปรุงกฎระเบียบ และการกำหนดตัวชี้วัด รวมทั้งการติดตามประเมินผล การดำเนินงานของหน่วยงานภาครัฐ เพื่อให้เกิดประสิทธิภาพและเป็นไปตามแผนพัฒนาดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคม และแผนพัฒนารัฐบาลดิจิทัล ที่กระทรวงเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารเสนอ ความละเอียดแจ้งแล้ว นั้น

สำนักงานงบประมาณพิจารณาแล้วขอเรียนว่า เพื่อให้การพัฒนาดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคมของประเทศบรรลุวัตถุประสงค์ และมีผลสำเร็จสอดคล้องกับนโยบายรัฐบาลที่จะพัฒนาประเทศ โดยส่งเสริมภาคเศรษฐกิจดิจิทัล การวางรากฐานของเศรษฐกิจดิจิทัลให้ขับเคลื่อนได้อย่างจริงจัง เสริมสร้างศักยภาพในการแข่งขันของประเทศ เพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันของผู้ประกอบการไทยให้พัฒนาและสามารถแข่งขันในตลาดโลก มีการกระจายโครงสร้างพื้นฐานเทคโนโลยีสารสนเทศอย่างทั่วถึงและเท่าเทียมกัน เพื่อลดความเหลื่อมล้ำทางสังคม รวมทั้งเพิ่มประสิทธิภาพในการดำเนินงานของภาครัฐ โดยการปรับเปลี่ยนภาครัฐสู่การเป็นรัฐบาลดิจิทัลมีความชัดเจน และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง มีแนวทางในการดำเนินการขับเคลื่อนการพัฒนาดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคมไปในแนวทางและมีเป้าหมายเดียวกัน ดังนั้น เพื่อให้การขับเคลื่อนการพัฒนาประเทศตามนโยบายเศรษฐกิจดิจิทัลเป็นไปด้วยความเรียบร้อยและมีประสิทธิภาพอย่างยั่งยืน จึงเห็นสมควรที่คณะรัฐมนตรีจะพิจารณาให้ความเห็นชอบในหลักการตามที่กระทรวงเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารเสนอ

สำหรับค่าใช้จ่ายที่จะเกิดขึ้นเพื่อสนับสนุนการดำเนินงานตามแผนพัฒนาดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคมและแผนพัฒนารัฐบาลดิจิทัลนั้น เห็นควรให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องแปลงแผนพัฒนาดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคมและแผนพัฒนารัฐบาลดิจิทัล ระยะ ๓ ปี (พ.ศ. ๒๕๕๙ - ๒๕๖๑) ดังกล่าวไปสู่แผนการปฏิบัติและโครงการ/กิจกรรมที่ชัดเจน และจัดทำแผนการปฏิบัติงานและแผนการใช้จ่ายงบประมาณให้ครอบคลุมครบถ้วนอย่างชัดเจน ตลอดจนจัดทำงบประมาณในลักษณะบูรณาการเชิงยุทธศาสตร์ ในส่วนที่เกี่ยวกับการพัฒนาเศรษฐกิจดิจิทัล เพื่อเสนอขอตั้งงบประมาณรายจ่ายประจำปี โดยคำนึงถึงความสอดคล้องกับภารกิจของหน่วยงานตามความจำเป็นและเหมาะสมต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดนำเสนอความเห็นประกอบการพิจารณาของคณะรัฐมนตรีต่อไป

ขอแสดงความนับถือ

(นายสมศักดิ์ โชติรัตน์ศิริ)

ผู้อำนวยการสำนักงานงบประมาณ

สำนักจัดทำงบประมาณด้านเศรษฐกิจ ๓

โทร. ๐ ๒๒๖๕ ๑๔๙๒

โทรสาร ๐ ๒๒๗๓ ๙๘๘๕

ด่วนมาก

ที่ นร ๐๘๐๖/๒๒๐๐

สำนักงานสภาความมั่นคงแห่งชาติ
ทำเนียบรัฐบาล กรุงเทพฯ ๑๐๓๐๐

๗๑ มีนาคม ๒๕๕๙

เรื่อง ขอบความเห็นชอบต่อ (ร่าง) แผนพัฒนาดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคม และ (ร่าง) แผนพัฒนารัฐบาลดิจิทัล
ระยะ ๓ ปี (พ.ศ. ๒๕๕๙ - ๒๕๖๑)

เรียน เลขาธิการคณะรัฐมนตรี

อ้างถึง หนังสือสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี ด่วนที่สุด ที่ นร ๐๕๐๖/ว(ล) ๙๑๖๕ ลงวันที่ ๑๕ มีนาคม ๒๕๕๙

ตามหนังสือที่อ้างถึง สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรีขอให้ สำนักงานสภาความมั่นคงแห่งชาติเสนอ
ความเห็นในส่วนที่เกี่ยวข้องต่อ (ร่าง) แผนพัฒนาดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคม และ (ร่าง) แผนพัฒนารัฐบาลดิจิทัล
ระยะ ๓ ปี (พ.ศ. ๒๕๕๙ - ๒๕๖๑) ตามที่กระทรวงเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารเสนอ เพื่อประกอบการ
พิจารณาของคณะรัฐมนตรี นั้น

สำนักงานฯ พิจารณาแล้ว เห็นชอบต่อ (ร่าง) แผนพัฒนาดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคม และ (ร่าง)
แผนพัฒนารัฐบาลดิจิทัล ระยะ ๓ ปี (พ.ศ. ๒๕๕๙ - ๒๕๖๑) โดยเห็นว่ามีความเหมาะสมดีแล้ว ทั้ง (ร่าง)
แผนพัฒนาดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคม ซึ่งมีมิติของการเสริมสร้างความมั่นคงและการรับมือกับภัยคุกคามทาง
ไซเบอร์อยู่ด้วย และในส่วนของร่างแผนฯ ระยะ ๓ ปี มีประเด็นการบูรณาการข้อมูลประชาชนให้เป็นภาพเดียว
(Single View of Citizen) ดังที่ปรากฏในยุทธศาสตร์ที่ ๑ การพัฒนาและยกระดับขีดความสามารถรองรับการไปสู่
รัฐบาลดิจิทัล ที่ให้มีมาตรการการบูรณาการข้อมูลและการยืนยันตัวตนโดยใช้ Smart Card และมีมิติทางด้าน
ความมั่นคงคือ ในยุทธศาสตร์ที่ ๔ การยกระดับความมั่นคงและเพิ่มความปลอดภัยของประชาชน ซึ่งให้มีมาตรการ
การรักษาความปลอดภัยสาธารณะในเชิงรุก การประเมินความเสี่ยงผู้โดยสารข้ามแดนล่วงหน้าและพิสูจน์ตัวตนผ่าน
ช่องทางอัตโนมัติ เพื่อให้มีระยะเวลาในการตรวจสอบล่วงหน้ามากขึ้น ซึ่งจะช่วยเสริมงานด้านความมั่นคงของชาติ
ให้เข้มแข็งยิ่งขึ้น โดยเฉพาะในด้านการป้องกันและปราบปรามอาชญากรรมข้ามชาติและการก่อการร้าย โดยทั้ง ๒
ยุทธศาสตร์นี้จะทำให้ส่วนราชการต่างๆ มีข้อมูลที่เท่ากันและจะเอื้ออำนวยให้การปฏิบัติงานเป็นเอกภาพ ทันเวลา
และมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น และเห็นว่า ควรเร่งการดำเนินการตามยุทธศาสตร์ที่ ๔ ให้สำเร็จลุล่วงโดยเร็ว

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบ

ขอแสดงความนับถือ

พลเอก

(ทวีป เนตรนิยม)

เลขาธิการสภาความมั่นคงแห่งชาติ

สำนักยุทธศาสตร์ความมั่นคงเกี่ยวกับภัยคุกคามข้ามชาติ

โทร. ๐๒ ๑๔๒ ๐๑๒๔ โทรสาร ๐๒ ๑๔๓ ๙๓๔๗

ด่วนที่สุด

ที่ นร ๐๕๐๔/คค

สำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้ง
๑ ถนนพระอาทิตย์ เขตพระนคร
กรุงเทพฯ ๑๐๒๐๐

๑ เมษายน ๒๕๕๙

เรื่อง ขอความเห็นชอบต่อ (ร่าง) แผนพัฒนาดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคม และ (ร่าง) แผนพัฒนา
รัฐบาลดิจิทัล ระยะ ๓ ปี (พ.ศ. ๒๕๕๙ - ๒๕๖๑)

เรียน เลขาธิการคณะกรรมการรัฐมนตรี

อ้างถึง หนังสือสำนักเลขาธิการคณะกรรมการรัฐมนตรี ด่วนที่สุด ที่ นร ๐๕๐๖/ว(ล) ๙๑๖๕
ลงวันที่ ๑๕ มีนาคม ๒๕๕๙

ตามหนังสือที่อ้างถึง สำนักเลขาธิการคณะกรรมการรัฐมนตรีขอให้สำนักงานคณะกรรมการ
การเลือกตั้งเสนอความเห็นเกี่ยวกับ (ร่าง) แผนพัฒนาดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคม และ (ร่าง) แผนพัฒนา
รัฐบาลดิจิทัล ระยะ ๓ ปี (พ.ศ. ๒๕๕๙ - ๒๕๖๑) ที่กระทรวงเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารเสนอ
เพื่อประกอบการพิจารณาของคณะกรรมการรัฐมนตรี ความละเอียดทราบแล้ว นั้น

สำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้งพิจารณาข้อเสนอของกระทรวงเทคโนโลยีสารสนเทศ
และการสื่อสารแล้ว ขอเรียนชี้แจงดังนี้

๑. การเสนอให้คณะกรรมการรัฐมนตรีให้ความเห็นชอบต่อ (ร่าง) แผนพัฒนาดิจิทัลเพื่อ
เศรษฐกิจและสังคม และ (ร่าง) แผนพัฒนารัฐบาลดิจิทัล ระยะ ๓ ปี (พ.ศ. ๒๕๕๙ - ๒๕๖๑) นั้น
เห็นว่า เป็นการดำเนินการตามมติคณะกรรมการรัฐมนตรี เมื่อวันที่ ๓๐ กันยายน ๒๕๕๘ ที่มอบหมายให้
กระทรวงเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารร่วมกับกระทรวงวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี จัดทำ
แผนพัฒนาดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคมแทนแผนแม่บทเทคโนโลยีสารสนเทศ ประกอบกับข้อ ๖
แห่งระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยคณะกรรมการเตรียมการด้านดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคม
พ.ศ. ๒๕๕๘ กำหนดให้คณะกรรมการเตรียมการด้านดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคมมีอำนาจหน้าที่
จัดทำนโยบายและแผนระดับชาติว่าด้วยการพัฒนาดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคมเสนอคณะกรรมการ
เพื่อพิจารณาอนุมัติ ดังนั้น เมื่อคณะกรรมการเตรียมการด้านดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคมได้ให้
ความเห็นชอบกับ (ร่าง) แผนพัฒนาทั้งสองฉบับตามที่กระทรวงเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร
เสนอแล้ว คณะรัฐมนตรีจึงสามารถพิจารณาให้ความเห็นชอบได้

๒. การเสนอให้คณะกรรมการรัฐมนตรีมอบหมายให้กระทรวงเทคโนโลยีสารสนเทศ
และการสื่อสารเป็นหน่วยงานหลักในการขับเคลื่อนแผนพัฒนาดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคมและ
แผนพัฒนารัฐบาลดิจิทัล ระยะ ๓ ปี (พ.ศ. ๒๕๕๙ - ๒๕๖๑) รวมทั้งจัดทำแผนปฏิบัติการเพื่อ
ขับเคลื่อนการพัฒนาพร้อมกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง นั้น เห็นว่า เนื่องจากข้อ ๘ แห่งระเบียบสำนัก

นายกรัฐมนตรีว่าด้วยระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยคณะกรรมการเตรียมการด้านดิจิทัล เพื่อเศรษฐกิจและสังคมฯ กำหนดให้สำนักงานปลัดกระทรวงเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร เป็นหน่วยงานเลขานุการของคณะกรรมการเตรียมการด้านดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคม ดังนั้น คณะรัฐมนตรีจึงสามารถมอบหมายให้กระทรวงเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารเป็นหน่วยงานหลัก เพื่อดำเนินการดังกล่าวได้

๓. การเสนอให้คณะรัฐมนตรีสั่งการให้ทุกส่วนราชการ รัฐวิสาหกิจ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น หน่วยงานของรัฐ และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องนำแผนพัฒนาดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคม และแผนพัฒนารัฐบาลดิจิทัล และแผนปฏิบัติการ ไปพิจารณาประกอบการจัดทำแผนปฏิบัติราชการ และคำของบประมาณรายจ่ายประจำปี รวมทั้งการยกเลิกมติคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ ๙ มิถุนายน ๒๕๔๑ นั้น เห็นว่า คณะรัฐมนตรีสามารถพิจารณาสั่งการและยกเลิกมติคณะรัฐมนตรีดังกล่าวได้ เนื่องจากการดำเนินการให้สอดคล้องกับการให้ความเห็นชอบตามข้อเสนอในข้อ ๑ และข้อ ๒

๔. การเสนอให้คณะรัฐมนตรีมอบหมายให้สำนักงบประมาณ สำนักงานคณะกรรมการข้าราชการพลเรือน สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาระบบราชการ และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ให้การสนับสนุน งบประมาณ บุคลากร การทบทวนโครงสร้างของส่วนราชการ การปรับปรุงกฎระเบียบ และการกำหนดตัวชี้วัด รวมทั้งการติดตามประเมินผลการดำเนินงานของหน่วยงานภาครัฐ เพื่อให้เกิดประสิทธิภาพ และเป็นไปตามแผนพัฒนาดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคม และแผนพัฒนารัฐบาลดิจิทัล ที่กระทรวงเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารเสนอ นั้น เห็นว่า เป็นการดำเนินการให้สอดคล้องกับการให้ความเห็นชอบตามข้อเสนอในข้อ ๑ และข้อ ๒ คณะรัฐมนตรีจึงสามารถพิจารณามอบหมายได้ ทั้งนี้ เห็นควรรับฟังความเห็นของสำนักงบประมาณ สำนักงานคณะกรรมการข้าราชการพลเรือน และสำนักงานคณะกรรมการพัฒนาระบบราชการ ประกอบการพิจารณาด้วย

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาดำเนินการต่อไป

ขอแสดงความนับถือ

(นายติสทัต โหตระกิตย์)

เลขาธิการคณะกรรมการกฤษฎีกา

กองกฎหมายการบริหารราชการแผ่นดิน

ฝ่ายกฎหมายการเมืองการปกครอง

โทร. ๐ ๒๒๒๒ ๐๒๐๖-๙ ต่อ ๑๖๖๘ (นางซีนสุมนฯ)

โทรสาร ๐ ๒๒๒๖ ๕๑๙๔

www.krisdika.go.th

www.lawreform.go.th

ด่วนที่สุด

ที่ นร ๑๐๐๘.๓.๒/๙๗

สำนักงาน ก.พ.

ถนนติวานนท์ จังหวัดนนทบุรี ๑๑๐๐๐

๒๙ มีนาคม ๒๕๕๙

เรื่อง ขอความเห็นชอบต่อ (ร่าง) แผนพัฒนาดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคม และ (ร่าง) แผนพัฒนารัฐบาลดิจิทัล ระยะ ๓ ปี (พ.ศ. ๒๕๕๙ - ๒๕๖๑)

เรียน เลขาธิการคณะกรรมการรัฐมนตรี

อ้างถึง หนังสือสำนักเลขาธิการคณะกรรมการรัฐมนตรี ด่วนที่สุด ที่ นร ๐๕๐๖/ว(ล) ๙๑๖๕ ลงวันที่ ๑๕ มีนาคม ๒๕๕๙

ตามที่สำนักเลขาธิการคณะกรรมการรัฐมนตรีขอให้สำนักงาน ก.พ. เสนอความเห็นในส่วนที่เกี่ยวข้องเพื่อประกอบการพิจารณาของคณะกรรมการรัฐมนตรี เรื่อง ขอความเห็นชอบต่อ (ร่าง) แผนพัฒนาดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคม และ (ร่าง) แผนพัฒนารัฐบาลดิจิทัล ระยะ ๓ ปี (พ.ศ. ๒๕๕๙ - ๒๕๖๑) ตามที่กระทรวงเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารเสนอ ความละเอียดแจ้งแล้ว นั้น

สำนักงาน ก.พ. พิจารณาแล้ว เห็นด้วยกับร่างแผนทั้ง ๒ ฉบับดังกล่าว ซึ่งเป็นกรอบในการผลักดันให้เทคโนโลยีดิจิทัลเป็นกลไกสำคัญในการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคม และการผลักดันรัฐบาลไทยสู่การเป็นรัฐบาลดิจิทัล สำหรับการขอสนับสนุนบุคลากรเพื่อปฏิบัติงานขับเคลื่อนภารกิจตามร่างแผนดังกล่าว นั้น ให้กระทรวงเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารดำเนินการตามมาตรการบริหารและพัฒนากำลังคนภาครัฐ (พ.ศ. ๒๕๕๗ - ๒๕๖๑)

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาดำเนินการต่อไป

ขอแสดงความนับถือ

(นายวิสูตร ประสิทธิ์ศิริวงศ์)

เลขาธิการ ก.พ.

สำนักพัฒนาระบบงานตำแหน่งและค่าตอบแทน

กลุ่มให้คำปรึกษาแนะนำที่ ๕ (กระทรวงเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร)

โทร. ๐ ๒๕๔๗ ๑๐๐๐ ต่อ ๖๖๙๙

โทรสาร ๐ ๒๕๔๗ ๑๐๗๔

ด่วนที่สุด

ที่ นร ๑๑๑๕/๑๕๑๓

สำนักงานคณะกรรมการ
พัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ
๙๖๒ ถนนกรุงเกษม กรุงเทพฯ ๑๐๑๐๐

๗ มีนาคม ๒๕๕๙

เรื่อง ขอความเห็นชอบต่อ (ร่าง) แผนพัฒนาดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคม และ (ร่าง) แผนพัฒนารัฐบาลดิจิทัล ระยะ ๓ ปี (พ.ศ. ๒๕๕๙ - ๒๕๖๑)

เรียน เลขาธิการคณะรัฐมนตรี

อ้างถึง หนังสือสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี ด่วนที่สุด ที่ นร ๐๕๐๖/ว(ล) ๙๑๖๕ ลงวันที่ ๑๕ มีนาคม ๒๕๕๙

ตามที่สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรีขอให้สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ เสนอความเห็นเพื่อประกอบการพิจารณาของคณะรัฐมนตรี เรื่อง ขอความเห็นชอบต่อ (ร่าง) แผนพัฒนาดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคม และ (ร่าง) แผนพัฒนารัฐบาลดิจิทัล ระยะ ๓ ปี (พ.ศ. ๒๕๕๙ - ๒๕๖๑) ของกระทรวงเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร ความละเอียดแจ้งแล้ว นั้น

สำนักงานฯ พิจารณาแล้ว เห็นควรให้ความเห็นชอบในหลักการ (ร่าง) แผนพัฒนาดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคม และ (ร่าง) แผนพัฒนารัฐบาลดิจิทัลระยะ ๓ ปี (พ.ศ. ๒๕๕๙ - ๒๕๖๑) ตามที่กระทรวงเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารเสนอ เพื่อเป็นกลไกสำคัญในการขับเคลื่อนการพัฒนาประเทศที่ยั่งยืน โดยใช้เทคโนโลยีดิจิทัล ซึ่งมีความสอดคล้องกับ (ร่าง) แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ ๑๒ (พ.ศ. ๒๕๖๐ - ๒๕๖๔) เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการให้บริการด้านโครงสร้างพื้นฐานดิจิทัลอย่างทั่วถึงทั้งประเทศ ยกกระดับคุณภาพการให้บริการของภาครัฐ ประชาชนสามารถรับบริการและเข้าถึงข้อมูลของภาครัฐได้อย่างสะดวกและรวดเร็ว รวมทั้งพัฒนาระบบความปลอดภัยทางไซเบอร์ให้มีความมั่นคง สร้างความเชื่อมั่น และคุ้มครองสิทธิส่วนบุคคลให้แก่ผู้ใช้บริการ อันจะเป็นการเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันของประเทศ

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาดำเนินการต่อไป

ขอแสดงความนับถือ

(นายปรเมธี วิมลศิริ)

เลขาธิการคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ

สำนักวิเคราะห์โครงการลงทุนภาครัฐ

โทร. ๐ ๒๒๘๒ ๙๑๖๐

โทรสาร ๐ ๒๒๘๐ ๑๘๖๐

E-mail Thida@nesdb.go.th

ด่วนที่สุด

ที่ นร ๑๒๐๐/๒๖

สำนักงาน ก.พ.ร.

ถนนพิษณุโลก กทม. ๑๐๓๐๐

๓๑ มีนาคม ๒๕๕๙

เรื่อง ขอความเห็นชอบต่อ (ร่าง) แผนพัฒนาดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคม และ (ร่าง) แผนพัฒนารัฐบาลดิจิทัล ระยะ ๓ ปี (พ.ศ. ๒๕๕๙ - ๒๕๖๑)

เรียน เลขาธิการคณะรัฐมนตรี

อ้างถึง หนังสือสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี ด่วนที่สุด ที่ นร ๐๕๐๖/ว(ล)๙๑๖๕ ลงวันที่ ๑๕ มีนาคม ๒๕๕๙

ตามหนังสือที่อ้างถึง ขอให้สำนักงาน ก.พ.ร. พิจารณาเสนอความเห็นในส่วนที่เกี่ยวข้องกับ (ร่าง) แผนพัฒนาดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคม และ (ร่าง) แผนพัฒนารัฐบาลดิจิทัล ระยะ ๓ ปี (พ.ศ. ๒๕๕๙ - ๒๕๖๑) ตามที่กระทรวงเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารเสนอ เพื่อประกอบการพิจารณาของคณะรัฐมนตรี ความละเอียดแจ้งแล้ว นั้น

สำนักงาน ก.พ.ร. ได้พิจารณาเรื่องนี้แล้ว เห็นชอบในหลักการของ (ร่าง) แผนพัฒนาดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคม และ (ร่าง) แผนพัฒนารัฐบาลดิจิทัล ระยะ ๓ ปี (พ.ศ. ๒๕๕๙ - ๒๕๖๑) เนื่องจากเป็นการกำหนดแผนการพัฒนาการใช้ประโยชน์จากเทคโนโลยีดิจิทัลเพื่อขับเคลื่อนเศรษฐกิจและสังคมของประเทศ อันจะนำไปสู่ความมั่นคง มั่งคั่ง และยั่งยืน ซึ่งสอดคล้องกับยุทธศาสตร์ชาติ ๒๐ ปี โดยมีข้อสังเกต ดังนี้

๑. ใน (ร่าง) แผนพัฒนาดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคม มีความเห็นดังนี้

๑.๑ การกำหนดตัวชี้วัดความสำเร็จ เช่น ตัวชี้วัด “ประชาชนทุกคนมีความตระหนัก ความรู้ ความเข้าใจ ทักษะในการใช้เทคโนโลยีดิจิทัลให้เกิดประโยชน์และสร้างสรรค์” ควรเป็นการกำหนดเป้าหมายที่เป็นรูปธรรม และกำหนดตัวชี้วัดเชิงผลลัพธ์ที่สามารถวัดผลได้

๑.๒ การกำหนดภูมิทัศน์ดิจิทัลของประเทศไทย (Thailand Digital Landscape) หรือทิศทางพัฒนาและเป้าหมาย ๔ ระยะ ได้แก่ ระยะ ๑ ปี ๖ เดือน ระยะ ๕ ปี ระยะ ๑๐ ปี และระยะ ๑๐ - ๒๐ ปี นั้น ตามลำดับ ควรพิจารณาผลการดำเนินงานของแต่ละระยะทั้ง ๖ มิติ อันประกอบด้วย มิติโครงสร้างพื้นฐาน มิติด้านเศรษฐกิจ มิติด้านสังคม มิติด้านรัฐบาล มิติด้านทุนมนุษย์ และมิติด้านสภาพแวดล้อม โดยควรมีการกำหนดตัวชี้วัดผลการดำเนินงานให้ครบถ้วนในทุกมิติและทุกระยะของการพัฒนา เพื่อให้การติดตามผลการดำเนินงานเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ และสอดคล้องกับสถานการณ์ในแต่ละระยะ

๑.๓ กลไกการขับเคลื่อนภายใต้การเปลี่ยนแปลงโครงสร้างเชิงสถาบันได้กำหนดการทำงานเชิงบูรณาการเพื่อขับเคลื่อนการพัฒนาดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคม โดยกำหนดให้มีการจัดตั้งหน่วยงานกลาง ๓ หน่วยงาน คือ กระทรวงดิจิทัลเพื่อพัฒนาเศรษฐกิจและสังคม สำนักงานคณะกรรมการดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ และสำนักงานส่งเสริมเศรษฐกิจดิจิทัล เพื่อทำหน้าที่กำหนดนโยบาย ประสานและขับเคลื่อนให้การพัฒนาดิจิทัลของประเทศไทยเป็นไปอย่างมีเอกภาพนั้น ตามมติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ ๒๔ กรกฎาคม ๒๕๕๐ เรื่อง การชักชวนความเข้าใจเกี่ยวกับขั้นตอนการจัดตั้งหน่วยงานของรัฐ ซึ่งกำหนดว่า ในร่างกฎหมายเพื่อใช้บังคับในเรื่องใดก็ตามไม่ควรมียกเว้นให้มีการจัดตั้งส่วนราชการขึ้นใหม่ (ไม่ว่าจะเป็นการจัดตั้งกรมหรือสำนัก/กอง) ดังนั้น เพื่อให้เกิดความสอดคล้องกับข้อกำหนดดังกล่าว จึงไม่ควรมีการกำหนดเรื่องการจัดตั้งส่วนราชการขึ้นใหม่ไว้ในแผนฯ ดังกล่าว

๒. ตาม (ร่าง) แผน...

๒. ตาม (ร่าง) แผนพัฒนารัฐบาลดิจิทัล ระยะ ๓ ปี (พ.ศ. ๒๕๕๙ - ๒๕๖๑) ที่เสนอกรอบระยะเวลาการดำเนินโครงการรัฐบาลดิจิทัลในระยะเวลา ๓ ปี จำนวน ๑๘ มาตรการ โดยกำหนดเป้าหมายของการดำเนินงานไว้เฉพาะภายในระยะ ๑ ปีแรกนั้น ควรกำหนดเป้าหมายหรือตัวชี้วัดให้ครอบคลุมแผนการดำเนินงานทั้ง ๓ ปี (พ.ศ. ๒๕๕๙ - ๒๕๖๑) เพื่อให้เกิดการพัฒนาอย่างต่อเนื่อง รวมทั้ง ควรกำหนดตัวชี้วัดให้สอดคล้องกับระยะเวลาตาม (ร่าง) แผนพัฒนาดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคมและกรอบแผนยุทธศาสตร์ชาติ ๒๐ ปี ด้วย

จึงเรียนมาเพื่อโปรดนำเสนอประกอบการพิจารณาของคณะรัฐมนตรีต่อไปด้วย จะขอบคุณยิ่ง

ขอแสดงความนับถือ

(นายชูเกียรติ รัตนชัยชาญ)

เลขาธิการ ก.พ.ร.

กองเผยแพร่และสนับสนุนการมีส่วนร่วมในการพัฒนาระบบราชการ

โทร. ๐ ๒๓๕๖ ๙๙๙๙ ต่อ ๘๘๑๓

โทรสาร ๐ ๒๒๘๑ ๘๑๓๔

กำหนดทุก

ที่ สทช ๕๐๐๒/๐๒๑๕๕

สำนักงาน กสทช.
๘๗ ถนนพหลโยธิน ซอย ๘
แขวงสามเสนใน เขตพญาไท
กรุงเทพฯ ๑๐๕๐๐

๖๕ มีนาคม ๒๕๕๙

เรื่อง ความเห็นชอบต่อ (ร่าง) แผนพัฒนาดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคม และ (ร่าง) แผนพัฒนารัฐบาลดิจิทัล ระยะ ๓ ปี (พ.ศ. ๒๕๕๙ - ๒๕๖๑)

เรียน เลขาธิการคณะกรรมการรัฐมนตรี

อ้างถึง หนังสือสำนักเลขาธิการคณะกรรมการรัฐมนตรี ด่วนที่สุด ที่ นร ๐๕๐๖/ว(ล)๙๑๖๕ ลงวันที่ ๑๕ มีนาคม ๒๕๕๙

สิ่งที่ส่งมาด้วย ๑. ความเห็นต่อ (ร่าง) แผนพัฒนาดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคม

๒. ความเห็นต่อ (ร่าง) แผนพัฒนารัฐบาลดิจิทัล ระยะ ๓ ปี (พ.ศ. ๒๕๕๙ - ๒๕๖๑)

ตามหนังสือที่อ้างถึง สำนักวิเคราะห์เรื่องเสนอคณะกรรมการรัฐมนตรี สำนักเลขาธิการคณะกรรมการรัฐมนตรี ขอความร่วมมือสำนักงานคณะกรรมการกิจการกระจายเสียง กิจการโทรทัศน์ และกิจการโทรคมนาคมแห่งชาติ (สำนักงาน กสทช.) เสนอความเห็นในส่วนที่เกี่ยวข้องต่อ (ร่าง) แผนพัฒนาดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคม และ (ร่าง) แผนพัฒนารัฐบาลดิจิทัล ระยะ ๓ ปี (พ.ศ. ๒๕๕๙ - ๒๕๖๑) เพื่อประกอบการพิจารณาของคณะกรรมการรัฐมนตรี โดยด่วน ความละเอียดแจ้งแล้ว นั้น

บัดนี้ สำนักงาน กสทช. ในฐานะหน่วยงานด้านการกำกับดูแลและพัฒนากิจการกระจายเสียง กิจการโทรทัศน์ และกิจการโทรคมนาคม ได้จัดทำความเห็นต่อ (ร่าง) แผนพัฒนาดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคม และ (ร่าง) แผนพัฒนารัฐบาลดิจิทัล ระยะ ๓ ปี (พ.ศ. ๒๕๕๙ - ๒๕๖๑) เรียบร้อยแล้ว และเห็นสมควรสนับสนุนการดำเนินงานตามแผนทั้ง ๒ ฉบับ ให้บรรลุเป้าหมายที่กำหนด ดังรายละเอียดปรากฏตามสิ่งที่ส่งมาด้วย ๑ และ ๒

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา จะขอบคุณยิ่ง

ขอแสดงความนับถือ

(นายก่อกิจ ด้านชัยวิจิตร)
รองเลขาธิการ ปฏิบัติการแทน
เลขาธิการ กสทช.

สำนักวิชาการและจัดการทรัพยากรโทรคมนาคม

โทรศัพท์ ๐ ๒๒๗๑ ๐๑๕๑ - ๖๐ ต่อ ๕๐๓ และ ๖๑๑๖

โทรสาร ๐ ๒๒๗๘ ๕๓๑๖

ความเห็นของสำนักงาน กสทช. ต่อ (ร่าง) แผนพัฒนาดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคม

แผนพัฒนาดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคม เป็นแผนระดับประเทศ ซึ่งถือเป็นแผนระดับ High Level ที่มีความเชื่อมโยงกับหน่วยงานภาครัฐทั้งระบบ และส่งผลกระทบต่อหลายภาคส่วนของประเทศ สำนักงาน กสทช. มีข้อสังเกตเกี่ยวกับ (ร่าง) แผนพัฒนาดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคม ดังนี้

๑. ประเด็นความทับซ้อนกับอำนาจหน้าที่ขององค์กรกำกับดูแลตามกฎหมาย

ร่างแผนพัฒนาดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคม (ร่างแผนพัฒนาดิจิทัลฯ) มีประเด็นหลายส่วนที่ทับซ้อนกับอำนาจหน้าที่ของ กสทช. เนื่องจาก กสทช. เป็นองค์กรของรัฐที่เป็นอิสระในการทำหน้าที่ดำเนินการจัดสรรคลื่นความถี่ซึ่งเป็นทรัพยากรสื่อสารของชาติเพื่อประโยชน์สาธารณะ และกำกับดูแลการประกอบกิจการกระจายเสียง กิจการโทรทัศน์ และกิจการโทรคมนาคม รวมถึงกิจการวิทยุคมนาคม ซึ่งการดำเนินการต่างๆ ของ กสทช. อยู่บนพื้นฐานที่จะต้องคำนึงถึงประโยชน์สูงสุดของประชาชนทั้งในระดับชาติ และระดับท้องถิ่น ทั้งในด้านการศึกษา วัฒนธรรม ความมั่นคงของรัฐและประโยชน์สาธารณะอื่น ซึ่งมีที่มาตามที่บัญญัติไว้ในมาตรา ๔๗ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๕๐ ในขณะที่คณะกรรมการพัฒนาดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติเป็นคณะกรรมการที่ทำหน้าที่ในการจัดทำนโยบายและแผนว่าด้วยการพัฒนาดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคมให้เกิดประโยชน์ต่อเศรษฐกิจและสังคมของประเทศเป็นส่วนรวมในระดับมหภาค ทำหน้าที่ตามแนวทางของแผนพัฒนาดิจิทัลฯ หรือแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมของรัฐบาล ทั้งนี้ จะมีความเชื่อมโยงกับ กสทช. ซึ่งการจัดสรรคลื่นความถี่และกำกับดูแลของ กสทช. ต้องสอดคล้องกับนโยบายของคณะรัฐมนตรีที่แถลงไว้ต่อรัฐสภา ซึ่งมุ่งเน้นการพัฒนาประเทศเป็นสำคัญ แผนพัฒนาดิจิทัลฯ จึงไม่ควรขัดหรือแย้งหรือซ้อนทับกับอำนาจหน้าที่ตามกฎหมายของ กสทช. แต่สมควรดำเนินไปอย่างสอดรับและบูรณาการการพัฒนาไปพร้อมๆ กัน

ประเด็นเนื้อหาบางส่วนใน “ยุทธศาสตร์ที่ ๑ พัฒนาโครงสร้างพื้นฐานดิจิทัลประสิทธิภาพสูงให้ครอบคลุมทั่วประเทศ” ที่สำนักงาน กสทช. เห็นว่ามีความซ้อนทับกันของอำนาจหน้าที่ของ กสทช. ตามกฎหมาย มีดังนี้

๑.๑ แผนงานข้อที่ ๓ “จัดให้มีนโยบายและแผนการบริหารจัดการโครงสร้างพื้นฐาน คลื่นความถี่ (refarm and release) และการหลอมรวมของเทคโนโลยีในอนาคต...” และข้อ ๓.๓ ระบุถึงการ “กำหนดนโยบายด้านโครงสร้างพื้นฐาน และการใช้คลื่นความถี่ที่เหมาะสมเพียงพอกับภารกิจเชิงพาณิชย์ การบริการสาธารณะ ด้านความมั่นคง และการบริหารจัดการภาวะวิกฤติ” ในหน้า ๓๗

แผนงานดังกล่าวมีความทับซ้อนกับการดำเนินงานตามอำนาจหน้าที่ของ กสทช. เนื่องจาก มาตรา ๒๗ ของ พ.ร.บ. องค์กรจัดสรรคลื่นความถี่ฯ พ.ศ. ๒๕๕๓ กำหนดให้ กสทช. จัดทำแผนแม่บทการบริหารคลื่นความถี่ และตารางกำหนดคลื่นความถี่แห่งชาติ กำหนดการจัดสรรคลื่นความถี่ระหว่างคลื่นความถี่ที่ใช้ในกิจการกระจายเสียง กิจการโทรทัศน์ และกิจการโทรคมนาคม อนุญาตและกำกับดูแลการใช้คลื่นความถี่ดังกล่าว กำหนดหลักเกณฑ์การใช้คลื่นความถี่ให้เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ ตลอดจนประสานงานเกี่ยวกับการบริหารคลื่นความถี่ทั้งในประเทศและระหว่างประเทศ ซึ่งหากเกิดการมีอำนาจหน้าที่ที่ทับซ้อนกันในการบริหารจัดการคลื่นความถี่เพื่อใช้ในบริการอินเทอร์เน็ตและบริการที่เป็นดิจิทัล จะก่อให้เกิดความสับสนในกลุ่มผู้ที่เกี่ยวข้องในอุตสาหกรรมโทรคมนาคม อันเนื่องมาจากความไม่ชัดเจนในแนวทางและบทบาทหน้าที่ของหน่วยงาน รวมถึงอาจก่อให้เกิดข้อกังวลว่า หากภาครัฐเป็นผู้ดำเนินนโยบายอันเกี่ยวเนื่องกับคลื่นความถี่

ซึ่งอาจเป็นทรัพยากรของชาติเพื่อประโยชน์สาธารณะ อาจเป็นไปได้ที่จะมีการนำคลื่นความถี่ไปจัดสรรให้กับหน่วยงานภาครัฐหน่วยงานใดหน่วยงานหนึ่งผูกขาดการใช้ประโยชน์ ในขณะที่ผู้ประกอบการที่เป็นเอกชน อาจต้องแข่งขันกันด้วยวิธีการอย่างใดอย่างหนึ่ง เพื่อให้ได้มาซึ่งคลื่นความถี่นั้น นอกจากนี้ แผนแม่บทกิจการ โทรคมนาคม ฉบับที่ ๑ (พ.ศ. ๒๕๕๕ - ๒๕๕๙) ในส่วนของยุทธศาสตร์ที่ ๓ ได้กำหนดแนวทางขับเคลื่อน ยุทธศาสตร์ให้มีการ “ส่งเสริมการใช้ทรัพยากรโทรคมนาคม รวมถึงวิทยุคมนาคม เพื่อเตรียมความพร้อมใน กรณีที่มีเหตุฉุกเฉินและภัยพิบัติหรือมีความจำเป็น การรักษาความสงบเรียบร้อยของประชาชน ความมั่นคงของ ประเทศ หรือเสถียรภาพทางเศรษฐกิจ หรือเพื่อป้องกันประโยชน์สาธารณะ” ด้วยเช่นกัน สำหรับในแง่ของ ความมั่นคงนั้น หน่วยงานด้านความมั่นคงมีการถือครองคลื่นความถี่อยู่แล้ว อาจมีการดำเนินการกำหนด นโยบายการการใช้คลื่นความถี่ด้านความมั่นคง ภายใต้หน่วยงานนั้นไว้แล้ว

สำนักงาน กสทช. มีความพยายามอย่างยิ่งในการเรียกคืนคลื่นความถี่เพื่อนำมาจัดสรรใหม่ และนำไปใช้ในกิจการกระจายเสียง กิจการโทรทัศน์ และกิจการโทรคมนาคม เพื่อประโยชน์สูงสุดของสังคม ประชาชน และประเทศชาติ อย่างไรก็ตาม ยังมีข้อจำกัดบางประการในการเรียกคืนคลื่นความถี่จากหน่วยงาน ที่ถือครองคลื่นความถี่โดยไม่ได้ใช้งานคลื่นความถี่นั้น สำนักงาน กสทช. จึงเห็นว่าคณะกรรมการดิจิทัลฯ อาจ ดำเนินบทบาทสนับสนุนงานของ กสทช. และสำนักงาน กสทช. ในการดำเนินการดังกล่าว เพื่อให้คลื่นความถี่ ในอุตสาหกรรมมีปริมาณเพียงพอต่อความต้องการการใช้งานที่เกิดขึ้น เพื่อเป็นการส่งเสริมการใช้ทรัพยากร ของประเทศอย่างมีประสิทธิภาพอีกทางหนึ่ง ตามแผนงานข้อที่ ๓ ของยุทธศาสตร์นี้

๑.๒ แผนงานตามข้อ ๓.๔ “ปรับปรุงกฎหมายที่เกี่ยวข้อง เช่น กฎหมายในเรื่องการกำกับดูแล เพื่อให้เกิดเครือข่ายที่เป็นกลาง (net neutrality) และรองรับการหลอมรวม (convergence) ของ เทคโนโลยี สื่อ และบริการ ให้สอดคล้องกับมาตรฐานสากลและทันต่อการเปลี่ยนแปลงของเทคโนโลยีทั้ง ด้านการสื่อสารโทรคมนาคมและการแพร่ภาพกระจายเสียง”

สำนักงาน กสทช. เห็นว่าเป็นการกำหนดแผนงานที่จะทำให้คณะกรรมการพัฒนาดิจิทัลเพื่อ เศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติทับซ้อนอำนาจหน้าที่ของ กสทช. ซึ่งเป็นองค์กรของรัฐที่เป็นอิสระและเป็น หน่วยงานกำกับดูแลการประกอบกิจการกระจายเสียง กิจการโทรทัศน์ และกิจการโทรคมนาคม รวมถึงกิจการ วิทยุคมนาคมซึ่งมีกฎหมายบัญญัติครอบอำนาจหน้าที่ไว้อย่างชัดเจนและเป็นไปตามเจตนารมณ์ของรัฐธรรมนูญ แห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๕๐ ซึ่ง กสทช. ได้กำหนดหลักเกณฑ์ในการกำกับดูแลตามกฎหมายไว้ แล้ว อาทิ ประกาศ กสทช. เรื่อง การใช้โครงสร้างพื้นฐานโทรคมนาคมร่วมกันสำหรับโครงข่ายโทรศัพท์ เคลื่อนที่ พ.ศ. ๒๕๕๖ ประกาศ กสทช. เรื่อง แผนการจัดให้มีบริการโทรคมนาคมพื้นฐานโดยทั่วถึงและบริการ เพื่อสังคม (พ.ศ. ๒๕๕๕ - ๒๕๕๙) ประกาศ กสทช. เรื่อง หลักเกณฑ์การจัดให้มีบริการโทรคมนาคมพื้นฐาน โดยทั่วถึงและบริการเพื่อสังคม และประกาศ กสทช. เรื่อง หลักเกณฑ์และวิธีการเกี่ยวกับการใช้สิทธิในการปัก หรือตั้งเสา หรือเดินสาย วางท่อ หรือติดตั้งอุปกรณ์ประกอบใดในการให้บริการโทรคมนาคม เป็นต้น

๒. ประเด็นด้านการขาดความสอดคล้องของร่างแผนพัฒนาดิจิทัลฯ เป้าหมาย ตัวชี้วัด ยุทธศาสตร์ และแนวทางการขับเคลื่อน

สำนักงาน กสทช. มีความเห็นว่า ร่างแผนพัฒนาดิจิทัลฯ จำเป็นต้องมีความสอดคล้องกับเป้าหมาย ตัวชี้วัด ยุทธศาสตร์ และแนวทางการขับเคลื่อน โดยเฉพาะอย่างยิ่งในประเด็นของความสัมพันธ์หรือความ เชื่อมโยงระหว่างยุทธศาสตร์ เป้าหมาย และแผนงานที่ชัดเจน อาทิ แผนงานปฏิรูปรัฐวิสาหกิจโทรคมนาคม มิได้มีความสัมพันธ์โดยตรงกับเป้าหมายใด

สำหรับประเด็นในเรื่องตัวชี้วัดเพื่อระบุระดับความสำเร็จในการดำเนินงานนั้น สมควรที่จะกำหนดตัวชี้วัดในมิติต่างๆ ให้ครบถ้วน เช่น มิติด้านประสิทธิผล มิติด้านประสิทธิภาพ มิติด้านคุณภาพการให้บริการ หรือมิติในด้านการพัฒนาองค์กร ยิ่งไปกว่านั้น ยังจำเป็นต้องกำหนดแผนปฏิบัติการเพื่อรองรับการดำเนินการในแต่ละแผนงานให้ชัดเจนเพื่อให้สามารถปฏิบัติงานได้ในทางปฏิบัติอย่างแท้จริง โดยระบุกรอบระยะเวลาสิ้นสุด และตัวชี้วัดที่ต้องให้สำเร็จในแต่ละระยะ

ยกตัวอย่าง ในส่วนของเป้าหมายของร่างแผนพัฒนาดิจิทัลฯ หน้า ๒๕ - ๒๖ ที่กำหนดขึ้นมานั้น พิจารณาแล้วเห็นว่า เป็นเป้าหมายที่กว้างและขาดแนวทางการขับเคลื่อนที่ชัดเจน โดยพิจารณาจากยุทธศาสตร์ทั้ง ๖ ยุทธศาสตร์ ควรมีการระบุปัจจัยแห่งความสำเร็จ (Critical Success Factor) ซึ่งเป็นตัวบ่งชี้ว่าสิ่งใดจะเป็นปัจจัยใดที่จะนำไปสู่การบรรลุวัตถุประสงค์ที่กำหนด และเป็นประโยชน์ต่อการนำไปปฏิบัติอย่างเป็นรูปธรรม

หรือในส่วนของตัวชี้วัดของเป้าหมายหลายตัวชี้วัด ที่ประเมินแล้วอาจไม่สามารถวัดผลได้อย่างเป็นรูปธรรมและไม่สามารถดำเนินการอย่างแท้จริง เช่น ตัวชี้วัดที่ ๓ “ประชาชนทุกคนต้องสามารถเข้าถึงอินเทอร์เน็ตความเร็วสูง...” และ ตัวชี้วัดที่ ๕ “ประชาชนทุกคนมีความตระหนักรู้ ความรู้ ความเข้าใจทักษะในการใช้เทคโนโลยีดิจิทัลให้เกิดประโยชน์และสร้างสรรค์” เนื่องจากเป็นตัวแปรที่เป็นปัจจัยภายนอก ซึ่งจะต้องอาศัยการขับเคลื่อนจากหลายภาคส่วน ตลอดจนเป็นตัวแปรที่มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมผู้ใช้บริการที่เปลี่ยนแปลงไปตามระยะเวลา ตลอดจนเทคโนโลยีที่มีความเป็นพลวัต

๓. ประเด็นการกำหนดเจ้าภาพ (Owner) เพื่อดำเนินการ

ควรมีการกำหนดเจ้าภาพ (Owner) ซึ่งหมายถึง ผู้รับผิดชอบต่อความสำเร็จของแผน รวมถึงผู้เกี่ยวข้องในการดำเนินงานในแต่ละแผนงานตามยุทธศาสตร์ ซึ่งผู้เกี่ยวข้องทั้งหมดจะต้องมีความเข้าใจที่ตรงกันในเรื่องของตัวชี้วัดระดับต่างๆ ตลอดจนวิธีการติดตามและประเมินผลความสำเร็จหรือความก้าวหน้าอย่างเป็นรูปธรรม

โดยเฉพาะในส่วนของแผนงาน ข้อ ๓.๑ “มีนโยบายและแผนบริหารจัดการโครงสร้างพื้นฐานเพื่อรองรับการขยายตัวของอุปกรณ์เชื่อมโยงและการหลอมรวมของเทคโนโลยีในปัจจุบันและอนาคต...” สมควรให้มีความชัดเจนว่า ให้ดำเนินการอะไร อย่างไร และใครเป็นผู้ดำเนินการ ซึ่งอำนาจหน้าที่ในการดำเนินการต้องชัดเจนระหว่างกระทรวงเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร หรือ กสทช. เนื่องจากการดำเนินการดังกล่าว เป็นอำนาจหน้าที่ของ กสทช. ในกรณีที่แผนงานตามยุทธศาสตร์มีผู้ดำเนินการอยู่แล้ว อาทิ ยุทธศาสตร์ที่ ๑ หน้า ๓๔ “พัฒนาโครงสร้างพื้นฐานดิจิทัลให้ครอบคลุมทั่วประเทศ” นั้น อาจจำแนกและมอบหมายภารกิจให้ชัดเจนระหว่างเขตเมืองที่มีศักยภาพเชิงพาณิชย์แต่ยังขาดแคลนโครงข่ายโทรคมนาคม หรือแม้แต่ในจังหวัดที่กำหนดให้เป็นเขตเศรษฐกิจพิเศษที่อยู่ในคลัสเตอร์ดิจิทัล และในคลัสเตอร์อื่นๆ ที่มีเรื่องของการนำเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร และเทคโนโลยีดิจิทัลเข้ามาเกี่ยวข้อง อาจกำหนดให้เป็นการดำเนินงานโดยรัฐบาล อาทิ การส่งเสริมการลงทุนด้านโครงสร้างพื้นฐานโทรคมนาคม อันเป็นปัจจัยสำคัญต่อการดำเนินธุรกิจและการผลิต เป็นต้น ในขณะที่พื้นที่ชนบทรวมถึงการจัดให้มีบริการโทรคมนาคมสาธารณะเพื่ออำนวยความสะดวกให้แก่กลุ่มเป้าหมายทางสังคม รวมถึงผู้พิการซึ่งมีต้นทุนการลงทุนและการดำเนินงานสูงสมควรมอบหมายให้อยู่ในความรับผิดชอบของ กสทช. ซึ่งเป็นภารกิจตามกฎหมายที่ กสทช. รับผิดชอบอยู่ในปัจจุบัน ทั้งนี้ ภายใต้การดำเนินการของ กสทช. ดังกล่าวได้มีกลไกทางด้านงบประมาณจากการจัดเก็บ

ค่าธรรมเนียม USO มาดำเนินการได้อย่างมีประสิทธิภาพอยู่แต่เดิม อีกทั้งยังเป็นแนวทางการดำเนินงานที่สอดคล้องตามหลักสากลปฏิบัติ

ในส่วนของแผนงานข้อ ๓.๒ “ให้มึนโยบายการบริหารกิจการดาวเทียมของประเทศซึ่งครอบคลุมถึงการใช้งวงโคจรดาวเทียมและบริการข้อมูลผ่านดาวเทียม เพื่อให้มีการแข่งขันในการเข้าถึงวงโคจรดาวเทียมค้างฟ้าและพัฒนากิจการบริการข้อมูลผ่านดาวเทียมที่ถูกกฎหมาย” นั้น มีความไม่ชัดเจนในขอบเขตการดำเนินการเนื่องจากบริการข้อมูลดาวเทียม มีทั้งวงโคจรค้างฟ้า (GSO) และวงโคจรไม่ค้างฟ้า (non-GSO) ซึ่งไม่ได้กล่าวถึง และมีบริการข้อมูลผ่านดาวเทียมเช่นกัน รวมทั้งนโยบายการให้บริการดาวเทียมของประเทศยังขาดความชัดเจนในประเด็นดาวเทียมอื่นๆ ที่มีพื้นที่ให้บริการในประเทศไทยจะดำเนินการอย่างไร รวมถึงใครมีอำนาจในการดำเนินการระหว่างกระทรวงเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารหรือ กสทช. และสมควรระบุผู้รับผิดชอบ แผนปฏิบัติการ กรอบระยะเวลา และตัวชี้วัดให้ชัดเจน

๔. ประเด็นอื่นๆ

๔.๑ ดัชนี Networked Readiness Index ของ World Economic Forum

สำนักงาน กสทช. เห็นว่า ในการจัดทำแผนพัฒนาดิจิทัลฯ ควรคำนึงถึงความสอดคล้องกับ Networked Readiness Index (NRI) ที่บรรจุอยู่ในรายงาน The Global Information Technology Report ซึ่งจัดทำโดย World Economic Forum ด้วย ซึ่งได้มีการติดตามประเมินผลและจัดอันดับความพร้อมด้านเทคโนโลยีสารสนเทศไว้อย่างครอบคลุมรอบด้าน เพื่อให้ประเทศไทยมีอันดับความพร้อมด้านเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารที่สูงขึ้น ซึ่งปัจจุบันอยู่ในอันดับที่ ๖๗ จาก ๑๔๓ ประเทศ โดยดัชนี NRI ประกอบด้วยตัวชี้วัด ดังต่อไปนี้

๑. Environment sub-index
 - (๑.๑) Political and regulatory environment
 - (๑.๒) Business and innovation environment
๒. Readiness sub-index
 - (๒.๑) Infrastructure
 - (๒.๒) Affordability
 - (๒.๓) Skills
๓. Usage sub-index
 - (๓.๑) Individual usage
 - (๓.๒) Business usage
 - (๓.๓) Government usage
๔. Impact sub-index
 - (๔.๑) Economic impacts
 - (๔.๒) Social impacts

๔.๒ มิติด้านทุนมนุษย์ (หน้า ๓๐)

ในส่วนที่มีการกล่าวถึง “รูปแบบการจ้างงานและวัฒนธรรมการทำงานเปลี่ยนแปลงไปจากการที่เทคโนโลยีดิจิทัลเป็นเทคโนโลยีที่ไร้พรมแดน...” คณะกรรมการดิจิทัลฯ อาจมีบทบาทส่งเสริมการทำงานที่บ้าน (Telecommuting หรือ Work-From-Home) ในกลุ่มบริษัทภาคเอกชน เนื่องจากเห็นว่ากระแส

การทำงานที่บ้านดังกล่าว กำลังได้รับความนิยมมากขึ้นและอัตราการเข้าสำนักงานก็มีจำนวนลดลง อันเนื่องมาจากโครงสร้างพื้นฐานอินเทอร์เน็ตความเร็วสูงที่มีการขยายตัวมากขึ้น ซึ่งจะส่งผลให้การจราจรติดขัดลดลง ความแออัดในเขตเมืองลดลง และเป็นการขยายโอกาสทางการจ้างงาน เป็นต้น

๔.๓ การกำหนดผู้ดำเนินการหลัก

- ด้านโครงสร้างพื้นฐานดิจิทัล (หน้า ๕๒) สำนักงาน กสทช. เห็นว่า กสทช. มีบทบาทในการส่งเสริมพัฒนาและขยายโครงข่ายอินเทอร์เน็ตความเร็วสูง ทั้งในระดับประเทศและระหว่างประเทศเช่นกัน ไม่ว่าจะเป็นการกำหนดเงื่อนไขแนบท้ายใบอนุญาตประกอบกิจการโทรคมนาคม การกำหนดมาตรการให้มีการกระจายบริการด้านโทรคมนาคมให้ทั่วถึงและเท่าเทียมกัน ตลอดจนการกำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการใช้หรือเชื่อมต่อ และวิธีการกำหนดอัตราค่าใช้หรือค่าเชื่อมต่อโครงข่ายในการประกอบกิจการกระจายเสียง กิจการโทรทัศน์ และกิจการโทรคมนาคม ให้เป็นธรรม โดยคำนึงถึงประโยชน์สาธารณะเป็นสำคัญ

- การบริการภาครัฐ (หน้า ๕๕) สำนักงาน กสทช. เห็นว่ากลไกการขับเคลื่อนในส่วนของ “การบริการภาครัฐ” นี้ เกี่ยวข้องโดยตรงกับ “ยุทธศาสตร์ที่ ๔ การปรับเปลี่ยนภาครัฐสู่การเป็นรัฐบาลดิจิทัล” ซึ่งควรมีความสอดคล้องกับ “ร่างแผนพัฒนารัฐบาลดิจิทัลของประเทศไทย ระยะ ๓ ปี (พ.ศ. ๒๕๕๙ - ๒๕๖๑) ที่จัดทำโดยสำนักงานรัฐบาลอิเล็กทรอนิกส์ (องค์การมหาชน) (สรอ.) ที่อยู่ภายใต้กระทรวงเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร จึงอาจจะกำหนด สรอ. เป็นผู้ดำเนินการหลักเพิ่มเติม โดยเฉพาะบทบาทด้านการส่งเสริมและติดตามความก้าวหน้าการยกระดับคุณภาพงานบริการภาครัฐ

๔.๔ การสะกดคำ (Typo) และการใช้คำ

- หน้า ๒๖ เป้าหมายที่ ๓ Bullet ที่ ๑ แก้ไขเป็น “...ความตระหนัก ความรู้ ความเข้าใจ...”
 - หน้า ๒๘ หัวข้อ “สังคม” แก้ไขจาก “ประชาชน” เป็น “ประชาชน”
 - หน้า ๔๐ เสนอให้ใช้คำว่า “smart devices” แทนคำว่า “smart things”
 - หน้า ๔๙ บรรทัดที่ ๑ แก้ไขเป็น “การสร้างความเชื่อมั่น...”
 - หน้า ๔๙ บรรทัดที่ ๓ แก้ไขเป็น “...ความมั่นคงปลอดภัย การสร้างเชื่อมั่น...”
 - หน้า ๕๐ ในส่วนการอ้างอิง แก้ไขจาก “agricuture” เป็น “agriculture”
-

**ความเห็นต่อ (ร่าง) แผนพัฒนารัฐบาลดิจิทัลของประเทศไทย
ระยะ ๓ ปี (พ.ศ. ๒๕๕๙ - ๒๕๖๑)**

แผนพัฒนารัฐบาลดิจิทัลของประเทศไทย ระยะ ๓ ปี (พ.ศ. ๒๕๕๙ - ๒๕๖๑) มีความสำคัญต่อการส่งเสริมการดำเนินงานตาม “ยุทธศาสตร์ที่ ๔ ปรับเปลี่ยนภาครัฐสู่การเป็นรัฐบาลดิจิทัล” ที่กำหนดในแผนพัฒนาดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคม ให้บรรลุเป้าหมาย ๓ ด้าน และตัวชี้วัดทั้ง ๖ ข้อ ที่กำหนดไว้ จึงจำเป็นต้องผลักดันยุทธศาสตร์และมาตรการต่างๆ ที่กำหนดในแผนพัฒนารัฐบาลดิจิทัลฯ ให้มีความสอดคล้องกับยุทธศาสตร์ที่ ๔ ดังกล่าว โดยอาศัยความร่วมมือกับหน่วยงานภาครัฐที่เกี่ยวข้อง ในการนี้ สำนักงาน กสทช. มีข้อคิดเห็นต่อ (ร่าง) แผนพัฒนารัฐบาลดิจิทัลฯ ซึ่งเป็นแผนชาติ ดังนี้

๑. การบูรณาการข้อมูลภาครัฐเพื่อยกระดับบริการ (หน้า ๔๐)

การบูรณาการข้อมูลภาครัฐเพื่อยกระดับบริการ มีความสอดคล้องกับ “เป้าหมายที่ ๑ บริการภาครัฐตอบสนองประชาชน ผู้ประกอบการทุกภาคส่วนได้อย่างสะดวก รวดเร็ว และแม่นยำ” ตามยุทธศาสตร์ที่ ๔ ของแผนพัฒนาดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคม ที่มีตัวชี้วัดเกี่ยวกับ “การลดการใช้สำเนาเอกสารในบริการของภาครัฐ (Smart service) ไม่น้อยกว่า ๗๙ บริการ ภายใน ๑ ปี” และ “การมีระบบอำนวยความสะดวกผู้ประกอบการในการดำเนินธุรกิจ (Doing business platform) โดยมีการจัดทำระบบสนับสนุนการดำเนินธุรกิจในช่วงเริ่มต้น” ซึ่งเป็นแนวทางที่ดีในการเริ่มต้นดำเนินแผนพัฒนารัฐบาลดิจิทัลฯ อย่างไรก็ตาม อาจต้องคำนึงถึงหลักการออกแบบระบบที่ผ่านการบูรณาการให้มีความเป็นสากล รวมถึงการใช้ระบบดังกล่าว ที่เปรียบเสมือนทรัพยากรดิจิทัลอย่างหนึ่งให้เกิดประสิทธิภาพสูงสุด โดยคำนึงถึงการลดความซ้ำซ้อนในการลงทุนจัดทำระบบด้วย ตลอดจนการสนับสนุนให้มีการเปิดเผยข้อมูลที่เป็นประโยชน์ (Open data) และให้ประชาชนมีส่วนร่วมในกระบวนการทำงานของรัฐ (Open government) เพื่อนำไปสู่การเป็นดิจิทัลไทยแลนด์ ตามที่กำหนดไว้ในแผนงานยุทธศาสตร์ที่ ๔ ของร่างแผนพัฒนาดิจิทัลฯ

๒. โครงการระบบชำระเงินแบบ Any ID (หน้า ๗๙)

สำนักงาน กสทช. ได้ตระหนักถึงกระแสการหลอมรวมเทคโนโลยีที่กำลังเกิดขึ้นในปัจจุบันมาอย่างต่อเนื่อง อาทิ การหลอมรวมเทคโนโลยีด้านการเงินเข้ากับเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร หรือที่เรียกว่า Financial Technology (Fintech) และสำนักงาน กสทช. ได้ดำเนินบทบาทสนับสนุนโครงการระบบชำระเงินแบบ Any ID ด้วยเช่นกัน โดยอาศัยร่วมมือจากธนาคารแห่งประเทศไทย (ธปท.) ธนาคารพาณิชย์ ผู้ให้บริการโทรศัพท์เคลื่อนที่ และผู้ให้บริการ e-Wallet เนื่องจากปัจจุบันประชาชนสามารถใช้โทรศัพท์เคลื่อนที่ เป็นช่องทางในการทำธุรกรรมทางอิเล็กทรอนิกส์ได้ รวมถึงการใช้มูลค่าเงินที่อยู่ในระบบโทรศัพท์เคลื่อนที่ ในการชำระสินค้า/บริการต่างๆ ในรูปแบบ Mobile payment ทั้งนี้ สำนักงาน กสทช. ได้ให้ความสำคัญกับการคุ้มครองสิทธิและปกป้องผลประโยชน์ของผู้บริโภคในกิจการโทรคมนาคมที่ใช้บริการดังกล่าว ตลอดจนได้หารือกับ ธปท. เพื่อวางแนวทางกำกับดูแลบริการชำระเงินอิเล็กทรอนิกส์ผ่านโทรศัพท์เคลื่อนที่ โดยในอนาคตอาจมีการผลักดันกลุ่มกฎหมายที่เกี่ยวข้อง เพื่อเป็นการวางรากฐานในการกำกับดูแลและสร้างความเชื่อมั่นให้กับผู้บริโภคในการทำธุรกรรมด้วยเทคโนโลยีดิจิทัลต่อไป

๓. ประเด็นอื่นๆ

โดยภาพรวมแล้ว สำนักงาน กสทช. เห็นว่า ร่างแผนพัฒนารัฐบาลดิจิทัลฯ มีการกำหนดกรอบระยะเวลาการดำเนินงาน แนวทางการดำเนินงานที่แบ่งเป็นระดับ และหน่วยงานผู้รับผิดชอบอย่างชัดเจน

รวมถึงการกำหนดผลผลิต (Output) ในแต่ละยุทธศาสตร์ แต่ตัวชี้วัดที่ชัดเจนในอันที่จะสะท้อนถึงความสำเร็จของการดำเนินงาน และประสิทธิภาพของผลผลิตนั้นๆ อย่างไรก็ตาม โดยเชื่อมโยงตัวชี้วัดที่กำหนดในยุทธศาสตร์ที่ ๔ ของร่างแผนพัฒนาดิจิทัลฯ เป็นกรอบและแนวทางในการติดตามประเมินผลเป็นปัจจัยตั้งต้น และคำนึงถึงความสอดคล้องของกรอบระยะเวลาที่กำหนดขึ้นในร่างแผนทั้งสองฉบับ จะทำให้เป็นแผนหนึ่งในการขับเคลื่อนประเทศสู่ระบบเศรษฐกิจดิจิทัลได้อย่างสมบูรณ์แบบ

ด่วนที่สุด

ธนาคารแห่งประเทศไทย

๑๒ มีนาคม 2559

เรียน เลขาธิการคณะกรรมการ

ที่ ธพ.ผนช.(21) 36๑ /2559 เรื่อง ความเห็นต่อ (ร่าง) แผนพัฒนาดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคม และ (ร่าง) แผนพัฒนารัฐบาลดิจิทัล ระยะ 3 ปี (พ.ศ. 2559 - 2561)

ตามที่สำนักเลขาธิการคณะกรรมการได้มีหนังสือ ด่วนที่สุด ที่ นร 0506/ว(ล) 9165 ลงวันที่ 15 มีนาคม 2559 ขอให้ธนาคารแห่งประเทศไทย (ธพ.) พิจารณาเสนอความเห็นในส่วนที่เกี่ยวข้องต่อ (ร่าง) แผนพัฒนาดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคม และ (ร่าง) แผนพัฒนารัฐบาลดิจิทัล ระยะ 3 ปี (พ.ศ. 2559 - 2561) เพื่อประกอบการพิจารณาของคณะกรรมการ นั้น

ธพ. ได้พิจารณาแล้ว เห็นว่าหลักการของ (ร่าง) แผนพัฒนาดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคม และ (ร่าง) แผนพัฒนารัฐบาลดิจิทัล จะมีส่วนช่วยยกระดับคุณภาพชีวิตของภาคประชาชน เพิ่มประสิทธิภาพกระบวนการ และการบริหารจัดการของภาครัฐและภาคธุรกิจ รวมทั้งเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันของประเทศโดยรวม ทั้งนี้ ธพ. ขอเสนอความเห็นเพิ่มเติมใน 2 ประเด็น ดังนี้

1. การรักษาความปลอดภัยในการทำธุรกรรมทางอิเล็กทรอนิกส์ (Cyber security) ภัยคุกคามไซเบอร์เป็นความท้าทายที่สำคัญของยุค Digital Economy ดังนั้น เพื่อให้การดูแลภัยคุกคามไซเบอร์มีความครอบคลุมทุกภาคส่วน ภาครัฐอาจพิจารณาขอบเขตการดูแลให้มีความเชื่อมโยงกันทั้งหน่วยงานภาครัฐและภาคเอกชน โดยเฉพาะในส่วนที่เกี่ยวข้องกับระบบการเงิน เพื่อให้การดำเนินงานมีความสอดคล้องกัน เป็นไปตามมาตรฐานสากล และสามารถร่วมกันป้องกันและแก้ไขปัญหาได้อย่างมีประสิทธิภาพ

2. การจัดตั้งหน่วยงานภาครัฐเพื่อเชื่อมโยงและบริหารจัดการระบบข้อมูลทางการเงินอย่างบูรณาการ ในการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานของภาครัฐเพื่อบูรณาการการเก็บและบริหารฐานข้อมูลนั้น ภาครัฐควรพิจารณาจัดตั้งฐานข้อมูลกลาง (Public Credit Registry) ซึ่งครอบคลุมข้อมูลทางการเงินจากหน่วยงานภาครัฐและเอกชนที่ยังกระจัดกระจายอยู่ เช่น การชำระค่าสาธารณูปโภคพื้นฐาน ข้อมูลสหกรณ์ ข้อมูลการประกัน และข้อมูลจากระบบบำเหน็จบำนาญของกองทุนต่าง ๆ เป็นต้น และมีการกำหนดสิทธิการใช้ข้อมูลของหน่วยงานต่าง ๆ อย่างเหมาะสม เพื่อให้เกิดประโยชน์สูงสุดในการใช้ข้อมูลสถิติและการวิเคราะห์เชิงลึก (Data Analytics) ในการดำเนินนโยบายของภาครัฐ ลดภาระการเก็บข้อมูล และเสริมสร้างขีดความสามารถในการแข่งขันของภาคเอกชน นอกจากนี้ ยังช่วยให้สามารถให้ความช่วยเหลือแก่ประชาชนและภาคธุรกิจอย่างตรงกลุ่มเป้าหมาย สนับสนุนการเข้าถึงแหล่งเงินทุนของ SME และช่วยยกระดับ Ease of Doing Business ของประเทศในด้านการเข้าถึงสินเชื่อ

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบ

ขอแสดงความนับถือ

(นายวิโรท ลันติประภพ)

ผู้ว่าการ

ฝ่ายนโยบายระบบการชำระเงิน

โทรศัพท์ 0 2283 5033

โทรสาร 0 2282 7717

วิสัยทัศน์ เป็นองค์กรที่มองไกล มีหลักการ และร่วมมือ เพื่อความเป็นอยู่ที่ดีอย่างยั่งยืนของไทย